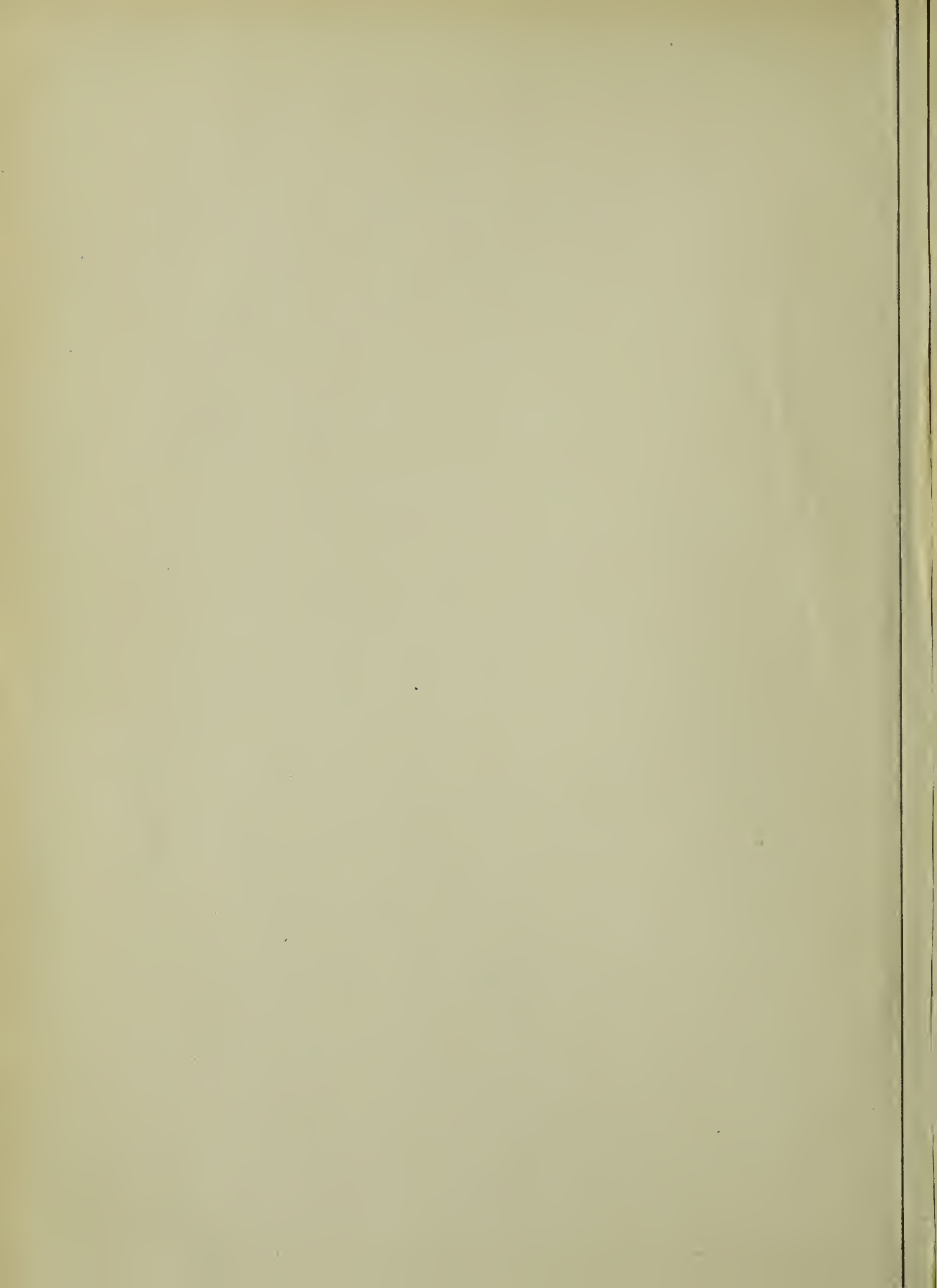

5.26.23,

LIBRARY OF THE THEOLOGICAL SEMINARY

PRINCETON, N. J.

Division.....BR
Section.....60
.A37
v. 1-2

ANECDOTA MAREDSOLANA

VOL. I

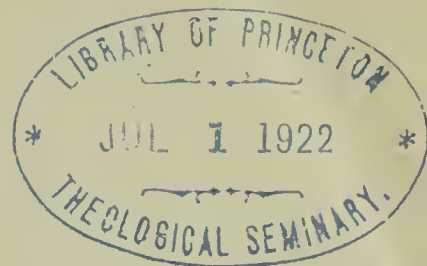
ALPHABETUM A FORTISS.

PERMISSV SVPERIORVM

1. 1877

✓✓
ANECDOTA MAREDSOLANA

VOL. I

✓
LIBER COMICVS

SIVE

LECTIONARIVS MISSAE

*Quo Toletana Ecclesia ante annos
mille et ducentos utebatur.*

EDIDIT

✓
D. GERMANVS MORIN

Presbyter et monachus Ord. S. Benedicti
e Congregatione Beuronensi.

MAREDSOLI

IN MONASTERIO S. BENEDICTI

1893

BRVGIS. E TYPOGRAPHEO DESCLÉE, DE BROUWER ET SOC.

PLACIDO

ARCHIABBATI · BEVRONENSI

TV · QVI · CVNABVLA

ET · QVASI · NIDVM

STVDIORVM · MEORVM · FOVERAS

IAM · VOLARE · AVDENTIS

SVSTENTA · RVDIMENTA

PRAEFATIO.

Quum ab abbate meo reverendissimo D. Placido Wolter (eodem qui nunc archiabbas Beuronensi Ord. S. Benedicti Congregationi feliciter praeest) mandatum mihi esset, ut S. Caesarii Arelatensis opera perquirerem, inventa colligerem, collecta ederem, coepi iam sex abhinc annis quamplurimas Belgii, Galliae Angliaeque bibliothecas perlustrare. At brevi intellexi cogitatum opus multi sudoris esse, nec prius ad finem adductum iri, quam reliquas Europae regiones ipse peragrassem. Quid interea facerem? Neque enim decet monachum perpetuo extra claustrum versari, nec satis tutum esse didici in huiusmodi rebus aliena opera confidere.

Contigit porro ut praeter opuscula Caesarii multa etiam inedita reperirem Patrum aliorumque scriptorum qui maximam partem saeculo tertio decimo antiquiores sunt. Haec statim ut cognovit reverendissimus D. Hildebrandus de Hemptinne, qui in locum D. Placidi aliquanto ante electus erat, auctor mihi fuit, ut ex eis prius quaedam collectanea proferrem. Quae quidem titulo communi ANECDOTA MAREDSOLANA inscribere placuit, licet singula volumina distincta futura sint, et separatim comparari queant. De quibus

id unum hoc loco lectorem admonitum velim, illud summopere me praecavisse, in quo nostra etiam aetate lapsi sunt viri ceteroquin doctissimi, ut plura studerem quam certiora et utiliora producere. Inde enim omne fere pretium istiusmodi collectaneis detrahi perspicuum est.

Iam vero, quod in hoc primo volumine occurrit, venerandae antiquitatis monumentum omnibus rerum liturgicarum studiosis pergratum fore confido. Repertum a me est in codice saec. XI litteris wisigothicis scripto, qui nuper in Bibliothecam nationalem Parisiensem transiit (nov. acq. lat. 2171), quum multis saeculis in celebri monasterio Silensi apud Hispanos fuisset asservatus. Ex iis libris erat, quos praefati coenobii monachis a Sancio de Tablatiello aera MCV (an. 1067) donatos fuisse discimus ex instrumento infra scripto, quod in ipso codice p. 26 legitur :

“ Ego duen sanzo de tablatiello antiquo trado
“ atque concedo meos codices ad sancti sabasti-
“ ani et comitum eius et tibi abbas munnio et
“ sociis tuis pneummato antifunario et orationum
“ et manuale ET COMICUM et ordinum et imnorum
“ et oralium in meos dies ut teneam illos et
“ postea meo subrino duen sango et si postea
“ abuerit duen sango de sua radice ut teneat illos
“ et si tugaberit sua radice ut ueniant ad sancti
“ sabastiani et ego abbas dominico inueni illos
“ libros in manus de duen nunno et ego nunno
“ confirmo illos et si de mea radice si aliquis

“ abuerit ut sedeat monaco teneat illos et si non
 “ ueniant ad sancti sabastiani., Facta carta in era
 “ MCV^a notum die dominico ego nunno hic tes-
 “ tes., meos frs ionti hic testes., sarraceni hic tes-
 “ tis., munnio garcia hic testis., annala obecoz
 “ hic testis., blasco sanzò hic testis., eggauita hic
 “ testis., De concilio de silos de minimo usque
 “ ad maximo omnes hic sunt testes., Regnante
 “ rex santio in castella et rex alfonsus in legione
 “ et rex garsea in gallicia. ”

Exstant etiam hodie plerique codices qui in charta Sancii commemorantur, multi Londinii⁽¹⁾, alii Parisiis⁽²⁾: nonnullos vero in monasterio Silensi adhuc retineri audio, ex quibus liber Ordinum a Solesmensibus nostris, qui praefatum locum novis incolis auxerunt, propediem typis mandabitur.

His porro omissis ad codicem Parisiensem nov. acq. lat. 2171 statim devenio. Est igitur amplum volumen, long. 0.360 millim. lat. 0.265 m., et constat foliis ducentis undequadragesima, quae ad paginas quadringentas nonaginta sex senioris annotatoris calculo revocata sunt ratione tali :

folia	1-34 = 1-68	pag.
	35 = 69-90	
	36-232 = 91-484	

1. *Catalogue of additions to the manuscripts in the British Museum in the years 1876-81*, p. 119-122. — (Codd. Addit. 30845-57).

2. Léopold Delisle. *Mélanges de paléographie et de bibliographie*. Manuscrits de l'abbaye de Silos (p. 53-116).

fol. 233 = 485-485
 234 = 486-486
 235-239 = 487-496

Quaelibet pagina binis est columnis scripta. Primitus verò codex in quaterniones distributus erat : quorum signa in imis marginibus depicta adhuc apparent inde a pag. 50 hoc modo :

I⁵⁰ II⁶⁶ III¹⁰² IIII¹¹⁸ V¹³⁴ VI¹⁵⁰ (VII non signatus)
 VIII¹⁸² VIII¹⁹⁸ X²¹⁴ XI²³⁰ XII²⁴⁶ XIII²⁶² XIII²⁷⁸ XV²⁹⁴
 XVI³¹⁰ XVII³²⁶ XVIII³⁴² XVIII³⁵⁸ XX³⁷⁴ XXI³⁹⁰ XXII⁴⁰⁶
 XXIII⁴²² XXIII⁴³⁸ XXV⁴⁵⁴ XXVI⁴⁷⁰ XXVII⁴⁸⁵

Ex quo intelligitur cum paginas 1-34 ad codicem, qualis is erat initio, minime pertinere, tum postero tempore accessisse additamenta, quae in ipsis paginis habentur. Sunt autem ea huiusce-
 modi : *Evangelium Nicodemi* (p. 1-12), *Interrogationes de fide catholica* (p. 12-18), “*Antifanas*” (p. 18, col. 2), *de ratione numerorum* (p. 20-21), *fragmentum chronicorum* (p. 21-22), “*Orelegium*” (p. 23), “*Adnuntiationes festivitatum*” (p. 24-25), *Charta Sancii* (p. 26), “*Martirum-Legium*” (p. 28-33), postremo formula qua bene optabatur diacono, antequam ab eo evangelium cantaretur (p. 34). Haec omnia arbitratur cl. L. Delisle eodem fere tempore conscripta, quo charta Sancii exarata fuit : cui libentissime assentior.

Nunc ea, si placet, videamus, quae ad ipsum “ Librum Comicum ” attinent.

In primis cave putes, lector, ex antiquis co-moedorum fabulis me tibi mercem exhibiturum esse. De rebus divinis agitur, minime vero de scenicis. Quod ergo audis Librum Comicum, ex aliis chartis hispanicis ⁽¹⁾, ac si diceretur Comes seu Liber Comitum, accipe: quo nomine venit Lectionarius continens prophetias, epistolas et evangelia quae per annum in missa recitantur.

Qui quidem alius atque alius olim erat, pro consuetudine Ecclesiae quae eo utebatur. Nam, ut de liturgiis orientalibus taceam, habetur Comes seu lectionarius Romanus, de quo multa apud Thomasium Opp. omn. t. v, plurima etiam apud E. Ranke, De ecclesiastico pericoparum systemate ⁽²⁾, etc.; Mediolanensis, quem doctissimus vir Ceriani Bibliothecae Ambrosianae praefectus ex vetustissimis codicibus proxime editurus est. ⁽³⁾; Bobiensis, Sacramentario Gallicano, quod Mabillonius noster vulgavit ⁽⁴⁾, immixtus; Capuanus, cuius lectiones ex epistolis Paulinis excerptas exhibet Codex Fuldensis ⁽⁵⁾;

1. Conf. Du Cange, *Glossarium mediae et infimae latinitatis*, nov. edit. t. 2, p. 450.

2. *Das Kirchliche Pericopensystem aus den aeltesten Urkunden der Römischen Liturgie*, Berlin, 1847.

3. Conf. etiam Thomasia Opp. edit. Vezzosi, t. V, 424.

4. *Mus. Italic.*, t. I, part. 2, pag. 278 sqq.

5. M. Gerbert, *Monumenta vet. liturg. alemannicae*, t. I, 409 sqq. — Ern. Ranke, *Codex Fuldensis*, p. 165.

Neapolitanus, quem partim repraesentat Capitulare Evangeliorum celeberrimo Codici, qui S. Cuthberti dicitur, praefixum ; Gallicanus itidem a Mabillonio in Codice Luxoviensi repertus ⁽¹⁾; denique Mozarabicus, qui Missali mixto Ximennii continetur ⁽²⁾.

Procedit nunc alius, qui licet ad usum hispanicum aequè pertineat, uti ex ipsius codicis origine intelligitur, a vulgato tamen Mozarabico diversus omnino est, immo aliam prorsus liturgiam, eamque hucusque fere incognitam denotat. Quaedam argumenti loco ponam, quo res citius perspecta habeatur. In Missali igitur Mozarabico sex Dominicae numerantur ante Christi Natalem, in nostro quinque. Hic, praeter missas dominicales, singula officia pro singulis diebus Quadragesimae assignantur, exceptis feriis tertiis et quintis primae, secundae ac tertiae hebdomadae ; ibi pro feriis quartis solummodo, et sextis. Apud Mozarabes Dominicae octo post Epiphaniam notantur, totidem post Pentecosten : in Lectionario Silensi nihil post Epiphaniam, sed in extrema parte libri “ de dominicis quotidianis ” exstant viginti quatuor officia, quae forte plura essent, si codex integer haberetur. Adde quod pericopae admodum raro consonant, nec constanter eadem Scripturae versio

1. *Liturgia Gallicana*, p. 97 sqq. — Migne, *Patr. Lat.*, 72.

2. Migne, *P. L.*, t. 85.

adhibetur. Sed neque eadem Sanctorum festa utrobique notantur : nam in Lectionario nostro multo pauciora assignantur, quam in Mozarabico, in tantum ut nullius Confessoris natale inter ea annumeretur, ne Martini quidem, quod in omnibus fere liturgiis occidentalibus celebre est. Aliquando vero eadem festa non iisdem diebus ascribuntur: verbi gratia, natale Innocentium, quod in Mozarabico post festum Ioannis Evangelistae ponitur, Epiphaniae in nostro subicitur ; hic decollatio sancti Ioannis Baptistae post festum sancti Cypriani mense Septembri, ibi die xxix Augusti Graecorum more commemoratur.

Quae quum ita sint, quaeritur undenam potissimum Lectionarii Silensis origo repetenda sit.

Quod ad tempus quidem attinet, quo is primum confectus fuit, ipsum longe antiquius statui oportere, quam aetas codicis prae se ferat, haud uno probatur indicio : ut puta, quod in eo cuncta comparent, quae ad disciplinam neophytorum instituendorum spectabant apud priscos christianos ; quod in Quadragesima sabbatum a ieiunio etiam tum erat immune ; quod nondum quidquam de Iacobo apostolo deprehenditur, etc.

Verum longius nobis progrediendum, et ad cuius Ecclesiae usum pertinuerit Liber Comicus dicendum est. Ut igitur Missale Mozarabicum videtur eum, qui in Baetica maxime provincia vigeat, morem referre : ita non solum hunc Lectionarium, sed et plerosque libros liturgicos

Silensis monasterii Carthaginensi, hoc est, Toletanae provinciae peculiare primitus fuisse, persuasissimum habeo (1). Certe codices Toletanos bene multos monachorum praefati coenobii olim fuisse ostendit catalogus saec. XIII conscriptus, qui in codice Parisiensi nov. acq. lat. 2169 (Sil. xxv) fol. 16^v legitur. Haec enim in eo inter cetera describuntur :

- 16. Las homelias toledanas.
- 19. El psalterio glosado toledano.
- 22. Missal toledano.
- 32. Tres reglas toledanas.
- 37. Los evangelios toledanos.
- 43. Missal toledano.
- 84. XI psalterios toledanos.

Haud scio an liber numero 37 notatus idem sit atque Comicus noster : fortasse ita, licet contendere non ausim. Ipsum tamen ad usum Toletanum revera referendum esse testis habetur locupletissimus S. Hildefonsus, qui Ecclesiae Toletanae praefuit ab anno Christi 657 ad an. 667. Is enim in opere suo, quod inscribitur *De cognitione Baptismi*, post exposita cap. 27 et

1. His adde *Orationale Gothicum*, quod e Veronensi ms. edidit Bianchini, Opp. Thomasiai tom. I. Romae 1741. Idem Orationale plenius exhibet codex Silensis, nunc Musaei Britann. Addit. 30852, descriptus ab E. M. Thompson, *Catalogue of ancient manuscripts in the British Museum*. Part. II, latin. in-fol. London, 1884, p. 58-60.

catechumenis aptata quae apud Marcum (VII, 31-37) leguntur de surdo a IESU sanato, ita pergit cap. 28 :

“ Hinc eodem exorcizationis tempore bene
 “ in conventu ecclesiae, ante quam exorcismi
 “ dicantur, profertur lectio Isaiae prophetae in
 “ qua dicitur: *Numquid tolletur a forte praeda,*
 “ *aut quod captum fuerit a robusto, salvum esse*
 “ *poterit? Quia haec dicit Dominus: Equidem*
 “ *et captivitas a forte tolletur, et quod ablatum*
 “ *fuerit a robusto, salvabitur.* Item Petri ad
 “ gentes: *Vos autem genus electum, gens sancta,*
 “ *populus acquisitionis, ut virtutes annuntietis*
 “ *eius, qui de tenebris vocavit vos in admirabile*
 “ *lumen suum.* Marci quoque evangelistae, quae
 “ huius ephphetationis revelat sacramentum,
 “ quae superius prolata est, et disserta (1). ”

Viden' ab Hildefonso commemorari CONVENTUM ECCLESIAE in quo haec legi consueverant: IS. XLIX 24-25, I Petr. II 9, Marc. VII 32-33? Porro de istiusmodi conventu in libris Mozarabum quidquam frustra quaesieris. Quod si deinde Lectionarium nostrum adieris, nullo negotio deprehendes, quae ab Hildefonso laudantur Scripturae loca, ipsissima in eo legenda assignari IN RAMOS PALMARUM AD MATUTINUM: qua die ex eodem Hildefonso (2) catechumeni

1. Migne, P. L. 96, 123-4.

2. Ibid. c. 31 et 34. Videsis etiam L. Duchesne, *Origines du culte chrétien*, p. 306, 308.

oleo ungebantur, et symbolum seu fidei regulam accipiebant.

Neque tamen id satis est, cur ab ipso Hildefonso Lectionarium profectum esse dicas. Quin immo credere potius libet, illum in eo pericoparum ordinem contineri, qui antiquitus apud Hispanos sit institutus, quo quidem etiam medio saeculo septimo Toletana Ecclesia usa fuerit. Certe superiori saeculo in decreto 2 concilii Bracarenensis primi (an. 561) cautum iam fuerat “ ut
“ per solemnum dierum vigilias vel missas om-
“ nes easdem et non diversas lectiones in Eccle-
“ sia legerent (1) ”. Hoc quidem pro Gallaecia :
verum reliquos Hispaniae episcopos haud minori
constat cura invigilasse, ut “ unus ordo orandi
“ atque psallendi per omnem Hispaniam atque
“ Galliam conservaretur, unus modus in missa-
“ rum solemnitatibus, unus in vespertinis ma-
“ tutinisque officiis, nec diversa esset ultra in eis
“ ecclesiastica consuetudo, qui una fide contine-
“ bantur et regno (2) ”. Quae concordia maxime
floruit, ex quo Toletani antistites inter totius
Wisigothorum regni ecclesias primatum gesse-
runt. Sicut enim ecclesiasticae disciplinae, ita et
sacrae liturgiae codices Toletanos tota fere pae-
ninsula receptos fuisse, doctissimis viris passim
probatur (3). Postquam autem occupata a Sar-

1. Migne, P. L. 84, 566.

2. Concil. Tolet. IV, c. 2. Patr. Lat. 84, 365. — Conf. Concil. Tolet. XI, c. 3.

3. L. Duchesne, *Origines*, p. 97.

racenis Hispania Christiani in montana se receperunt, principes eorum, ut scribit Lucas Tudensis, “ omnem Gothorum ordinem, sicut Toletito fuerat, tam in Ecclesia, quam in palatio... fieri ordinaverunt (1) ”. Unde non mirum est, si tot codices Toletani monasterio in remotissimis Castellae partibus sito etiam exeunte saec. XI traditi fuere.

Qui quidem et si digni sunt, qui ad unum omnes in lucem edantur, nullum tamen eos inter reperiri existimo, qui ad eruditorum virorum delectationem aptior sit, quam Liber iste Comicus. Sincerior in eo, nisi quid me fallit, atque integrior antiquitatis nota servata est: nihil de industria mutilum, nihil quod certo probetur additiciū, “ nihil in illo (uti de Lectionario Gallicano scribit Mabillonius) non dignum observatione ”, sed multa adhuc minime praesensa, et quae ad liturgiae occidentalis primordia enucleanda haud parum conducant.

Atque utinam is ne paginula quidem avulsa ad nos pervenisset! Ex eo enim quaedam suspicio oritur, quod Liber evangelio Dominicae XXIV abrupte concluditur. Nihil tamen ullius momenti quod desideretur excogitare possim, praeter lectiones in obitu vel depositione sacerdotum atque fidelium recitandas, quas sicut in Gallicano, ita et in hoc nostro Lectionario exstitisse haud du-

1. Patr. Lat. t. 85, col. 85, not. c.

bium est. Sed minora sunt haec, quam ut de auctoritate voluminis notabiliter detrahant.

Iam paucis explicabo quae mea fuerit in illo edendo ratio viaque. Primum quidem visum est lectionum non solum initium ac finem, sed textum ex integro referre. Etenim multum utilitatis voluptatisque operi accedit, dum peritus quisque ex iis, quae in cuiusque diei sacro conventu legenda erant, confestim auguratur, quo potissimum conventus ille spectaverit.

Ceterum, ut Lectionarium integrum proferrem, illud maxime me movit, quod Scripturae versio in eo adhibita, quum a Vulgata nostra discrepet in multis, in multis etiam convenit cum celeberrimo Codice Toletano, cuius lectiones variae traduntur ad calcem Opp. S. Hieronymi ap. Migne, Patr. Lat. xxix, 879 sq. Saepius vero, in festis praesertim antiquioribus, ab utroque dissonat, et in centonem vertitur ex cognatis Evangeliorum aliorumve librorum locis sartum: quae res doctorum virorum animos in Lectionarium nostrum non semel convertit (¹).

Neque solum textum, sed et si quae sunt in vetusto exemplari singularia, omnia, ut potui, diligenter expressi: v. g. litteras ex Hispanorum pronuntiandi modo commutatas, versuum et sen-

1. Conf. J. P. P. Martin, *La Vulgate latine au XIIIe siècle*, p. 60. — S. Etienne Hardiug et les premiers recenseurs de la Vulgate latine, p. 128-131. — *Le Διά τεσσάρων de Tatien*, in ephemer. quæ inscribuntur, *Questions Historiques*, an. 1888, t. XLII, p. 48.

tentiarum distinctiones, quas posituras vocant, atque ipsa menda scripturae : ut veluti codicem ipsum inspicere tibi videaris. Glossulas solummodo in margine identidem interpositas, quod nullius momenti sunt, negligendas censui. Quia vero Liber bis correctus fuit, primum a librario ipso, deinde paulo post ab alio scriptore, qui minio utebatur ; litteras seu voces sic correctas caractere signavi italico, et in imis marginibus ea, quae prius scripta erant, indicavi.

Insuper adnotationes breves, ubi ad legentium utilitatem expedire videbatur, passim apposui. Id sane commodius visum est, quam longo ducta circuitu, et rerum copia distenta praefatio. Neque enim eo pertinent haecce Anecdota, ut de antiquis litterarum monumentis prolixae disputationes instituantur, sed ut varia aevi antiqui scripta proferantur in lucem, quae peritioribus copiam in ulteriora inquirendi suppeditent.

Postremo in appendicem retuli quum Annuntiationes festivitatum et Martyrologium quae leguntur in foliis libro Comico praefixis, tum indicem Homiliarum quae in missa Toletana post evangelium recitari solebant : denique Capitula Evangeliorum Neapolitana, quae eodem saeculo ac Lectionarius noster, id est, septimo fere medio in usu inveniuntur, et Pericopas ex Paulinis epistolis in Capuana Ecclesia an. 546 receptas. Esse quidem et alia multa iam dixi, quibuscum eas lectiones, quae in Ecclesia To-

letana olim legebantur, non sine multiplici voluptate contuleris; sed vulgatoris haec sunt notitiae, adituque facillima.

Hunc igitur primum, qualiscumque is est, laboris mei fructum benigne, lector, excipe : et caeleste Numen mecum precare, quo deinceps maioris tibi operae et eruditionis alia exhibeam.

G. MORIN.

LIBER COMICVS.

RENDUNT DNI

PADIENTI DNI

AD MISSA

Leolbi. cruce. pphe.

ndieb illis. uerbum quod

uidia. cruce. filius amos

sup ludcum. ca. h. m.

ca. era. In nobissimis dieb.

preparatus mons domi

dni. In ueritate monasti

ca. elebatus sup cella.

ca. fluana. ad eum omni

genat. ca. lbuna. p. pti

IN NOMINE PATRIS
ET FILII ET SPIRITUS SANCTI.

INCIPIT LIBER COMICUM

DE TOTO CIRCULO ANNI.

AMEN. DEO GRATIAS.,

5

ITEM LECTIONES IN PRIMO DOMINICO
DE ADUENTUM DOMINI AD MISSAM. DEO
GRATIAS SEMPER AMEN., | p. 36 |

LEGENDUM IN 1° DOMINICO DE ADUENTUM DOMINI
AD MISSAM.,

10

LECTIO LIBRI: ESAYE. PROPHETE., (II 1-5, IV 2-3)

IN DIEBUS ILLIS: uerbum quod uidit. esayas filius amôs
super iudeam et iherusalem.,

Et erit in nobissimis diebus praeparatus mons domus domini
in uertice montiûm. et elebatus super colles.,

15

Et fluent ad eum omnes gentes: et ibunt populi multî. et
dicent.,

Uenite et ascendamus ad montem domini et ad domum dei
iacob: et docebit nos uis suis et ambulabimus in semitis eius.,

Quia de syon exiet lèx. et uerbum domini de iherusalem.,

20

Et iudicabit gentes: et arguet populos multos., ||

7 auentum corr.

12 *illis*:] Ad distinguendos sensus in codice
nostro adponuntur tres priores figurae accen-
tuum, de quibus agit Isidorus, *Etymologiarum*
lib. I, c. 19: 'Οξεία, id est, acutus ; βαρεία,

id est gravis γ, et περισπωμένη, id est, circum-
flexus ^ . Quae quidem signa, quantum per ty-
pographorum sollertiam licuit, ubique seruari.

Et conflabunt gladios suos in uomerês. et lanceas suas in falces., Non lebabit gens contra gentem gladiûm. neque exercebuntur ultra ad praelium., Domus iacob: uenite et ambulemus. in lumine domini., In die illa erit germen domini in magnificentia
5 et in gloriâ. et fructus terrae *nostrae* erit sublimis: et exultatio his qui salbati fuerint de srahel., Et erit omnis qui relictus fuerit in syon et residuus in iherusalem: sanctus uocauitur omnis qui scriptus est. in uita in iherusalem ayt dominus omnipotens., amen.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD ROMANOS., (XI 25-31)

10 FRATRES: nolo ignorare uos misterium *hoc* ut non sitis uosmet ipsis sapientes. quia cecitas ex parte contingit in srahel: donec plenitudo gentium | 37 | intraret et sic omnis srahel salbus fieret: sicut scriptum est.,

Beniet exyon: qui eripiat et auertat inpietates ab iacob: et
15 hoc illis a me testamentum cum abstulero peccata eorum.

Secundum euangelium quidem. inimici propter uos.,

Secundum electionem autem karissimi: propter patres.,

Sine penitentia enim sunt dona: et uocatio dei.,

Sicut enim aliquando uos non credidistis deo. nunc autem
20 misericordiam consecuti estis propter illorum incredulitatem: ita et isti *non* crediderunt in uestram misericordiam: ut et ipsi misericordiam consequantur:

Per ihesum xpm dominum nostrum. Amen. ||

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,
25 (III 1-11) GLORIA TIUI DOMINE.,

IN ILLO TEMPORE. uenit iohanes babtista predicans in

5 *nostrae add. sup. lin.* 10 *hoc add. sup. lin.* 14 *eripiet corr.* 15 *testamentum add. s. l.* 21 *isti nunc corr.*
23 *amen] per fidem que est in xpo ihu dno nro add. marg. infer.*

25. *Gloria tui Domine]* Ritum decantandi Evangelii ita describunt Etherius et Beatus in Epistola ad Elipandum, c. 66 (Patr. Lat. 96, 935): « Cum Evangelium a leuita super altare « levatur, a leuita primum dicitur, *Laus tibi,* « *Domine Jesu Christe, Rex aeternae gloriae,*

« praecedente Evangelium cereorum lumine
« in signo gaudii et laetitiae, eo quod tale nun-
« tium diaconus, id est, Evangelium Domini
« nostri Jesu Christi, clara voce populo habet
« intonare. Tunc silentium omnibus imperat,
« et dicit: *Lectio sancti Evangelii secundum*

deserto iudeae dicens., Penitentiam agite et adpropinquauit enim regnum caelorum.,

Hic est enim de quo dictum est et per esayam profetam dicentem., Vox clamantis in deserto et parate uiam domini et rectas facite semitas eius.,

5

Ipse autem iohannes habebat uestimentum de pilis camelorum et zonam pelliciam circa lumbos eius.,

Esca autem eius erat locusta et mel siluestre.,

Tunc exiebant ad eum ex iherosolimis et omnis iudea et omnis regio circa iordanem et ut baptizarentur ab illo in iordane et confitentes peccata sua., | 38 |

Uidens autem multos fariseorum et sadduces eorum et uenientes ad baptismum suum dixit eis., Progenies uiperarum quis demonstrauit uobis fugire a futura ira.

Facite ergo fructum dignum penitentiae et ne uelitis dicere intra uos patrem abemus abraam., Dico enim uobis quoniam potens est deus de lapidibus istis et suscitare filios abrae.,

Iam enim securis ad radices arborum et posita est.,

Omnis ergo arbor que non facit fructum bonum et excidet et in igne mittetur.,

20

Ego quidem uos baptizo in aqua et in penitentia., ||

Qui autem post me uenturus est fortior me est et cuius non sum dignus calciamenta portare et ipse uos baptizauit in spiritu sancto et igni., Amen.,

ITEM LEGENDUM : IN II° DOMINICO : AD MISSAM : | 39 | 25

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETE., (XXVIII 16-17,
XXIX 17-24)

HEC DICIT DOMINUS.,

Ecce ego mitam in fundamentis syon lapidem probatum.,

10 iordane] fluminē. add. 2 manu 12 saduces 1 m. 15 et nolite corr.

<p>« Matthaem, aut quemlibet ex tribus. Res- « pondetur ab omni populo, Gloria tibi Do- « mine. — In illo tempore Dominus noster</p>	<p>« Jesus Christus ambulauit, aut dixit, aut « fecit illud et illud quod sequitur. »</p>
--	---

Angularem & pretiosum & in fundamentum fundatum & et omnis
qui crediderit in eo non festinet.,

Et ponam iudicium in pondere & et iustitiam in mensuram.,

Nonne adhuc modicum et in brebi & conuertetur liuanus in
5 cermel & et cermel in saltum reputabitur & et audient in die illa surdi
uerba libri. et de tenebris et caligine oculi caecorum uidebunt., ||

Et addent mites letitiam & et pauperes homines in sancto
srahel exultabunt., Quoniam defecit qui prebalebat.,

Consumatus est inlusor & et suscitati sunt omnes qui uigilabant
10 super iniquitatem.,

Qui peccare faciebant homines in uerbo et arguentem in porta
supplantabant & et declinaberunt frustra a iusto.,

Propter hoc & hec dicit dominus ad domum iacob qui redemit
abraham & ,

15 Non modo confundetur iacob & nec modo uultus eius erubescet.,

Sed quum uiderint filios suos opera manum mearum in medio
sui. sanctificantes nomen meum & | 40 | sanctificabunt sanctum
iacob et deum srahel predicabunt. et scient errantes spiritum
intellectum et musitatores discent legem ayt dominus omnipo-
20 tens., Amen

AEPISTOLA PAULI. APOSTOLI AD CORINTIOS. SECUNDA.,
(I Cor. IV 1-5) DEO GRATIAS.,

FRATRES sic nos extimet homo ut ministros xpi & et dis-
pensatores ministrorum dei.,

25 Hic iam queritur inter dispensatores & ut fideles quis inueniatur.,

Mici autem pro minimo est ut a bobis iudicer & aut ab humano
diae. Sed neque me ipsum iudico.,

Nicil enim mici conscius sum & set non in hoc iustificatus
sum.,

30 Qui autem iustificat me dominus est., ||

Itaque nolite ante tempus iudicare quo adusque ueniet dominus
qui et inluminauit abscondita tenebrarum. et manifestabit consilia

cordium[^] et tunc *laus* erit unicuique a deo., Cui est honor et gloria in secula seculorum amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII[^] SECUNDUM MATHEUM.

(XI 2-15) GLORIA.

IN ILLO TEMPORE iohannes quum audisset in uinculis 5
opera xpi[^] mittens duos de discipulis suis ayt illis.,

Tu es qui uenturus es[^] an alium expectamus.,

Et respondens ihesus ayt illis., Euntes renuntiate iohanni
quae audistis et uidistis.,

Caeci uident[^] claudi ambulant[^] leprosi | 41 | mundantur[^] 10
surdi audiunt[^] mortui resurgunt[^] pauperes euangelizantur. et
beatus est qui non fuerit scandalizatus in me.,

Illis autem abeuntibus[^] caepit ihesus ad turbas dicere de
ioh[^]anne.,

Quid existis in deserto uiderê., 15

Arundinem uento. agitatum? Sed quid existis uidere., Homi-
nem mollibus uestitum?

Ecce qui mollibus uestiuntur[^] in domibus regum sunt.,

Sed quid existis uidere., Propheta[^] etiam dico uobis et plus
quam propheta., 20

Hic enim est[^] de quo scriptum est.,

Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam[^] || qui preparabit
uiam tuam ante te.,

Amen dico uobis non surrexit inter natos mulierum[^] maior
ioh[^]anne babtista., 25

Qui autem minor est in regno caelorum maior est illo., A
diebus autem iohannis babtiste usque nunc[^] regnum caelorum
uim patitur[^] et uiolenti diripiunt illut.,

Omnes enim prophete et lex[^] usque ad iohannem prophe-
taberunt., 30

Et si uultis recipere[^] ipse est elias qui uenturus est., Qui habet
aures audiendi audiat.,

LEGENDUM IN. III° DOMINICOLECTIO LIBRI⁴ ZEZIELIS. PROPHETE., (EZECH. XXXVI 6-11)

HAEC DICIT DOMINUS., ecce ego in zelo meo et in | 42 |
furore loquutus sum⁴ eo quod confusionem gentium sustinueritis.,

5 Idcirco⁴ haec dicit dominus deus., ecce ego lebabam manum
meam⁴ ut gentes que in circuitu uestro sunt ipsi confusionem
suam portent.,

Uos autem montes srahel⁴ ramos uestros extendite ut germi-
netis⁴ et fructum uestrum afferatis⁴ populo meo srahel.,

10 Prope est enim⁴ ut ueniat.,

Quia ecce ego ad uos. et conuertar ad uos⁴ et arabimini et
accipietis sementem.,

Et multiplicabo in uobis homines et omnemque domum srahel⁴
et habitabuntur cibitates et runosa instaurabuntur⁴ et replebo ||
15 uos hominibus et iumentis[^] et multiplicabuntur et crescent.,

Et habitare uos faciam confidenter sicut a principio⁴ bonisque
donabo maioribus quam habuistis ab initio. et scietis quia ego
sum dominus deus uester., Amen.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI⁴ AD COLOSENSES., (III 4-11)

20 FRATRES⁴ quum xps apparuerit uita uestra⁴ tunc et uos
apparebitis quum ipso in gloria.,

Mortificate ergo membra uestra⁴ que sunt super terram.,

Fornicationem[\] inmunditiam[\] liuidinem[\] concupiscentiam
malam et abaritiam quae est simulacrorum serbitus.,

25 Propter quae uenit ira dei | 43 | in filios infidelitatis. in quibus
et uos ambulastis aliquando⁴ quum uiueritis in illis.,

Nunc autem⁴ deponite et uos omnia.,

Ira[\] indignationem[\] malitiam[\] blasphemiam⁴ turpem sermonem
de hore uestro non procedat., Nolite mentiri inuicem., Expolian-
30 tes uos ueterem hominem cum hactibus suis⁴ et induentes nobum

eum qui renobatur in agnitionem[^] secundum ymaginem eius qui creabit eum.,

Ubi non est gentilis et indaeus^v circumcisio. et preputium^v barbarus et scita^v serbus et liber^v sed in omnia et in omnibus xps^v cui est gloria in secula seculorum., Amen ||

5

LECTIO SANCTI EUANGELII^v SECUNDUM MATHEUM.,
(XXI 1-9)

IN ILLO TEMPORE^v dominus noster ihesus xps misit duos de discipulis suis dicens eis.,

Ite in castellum quod contra uos est^v et statim inuenietis ¹⁰ asinam alligatam^v et pullum cum ea., Solbite[^] et adducite mici.,

Et si quis uobis aliquid dixerit. dicite quia dominus his opus habet^v et confestim dimittet uos., Hoc autem factum est. ut adimpleretur quod dictum est a domino per prophetaem dicentem., ¹⁵ dicite filie syon^v ecce rex tuus ueniet tibi mansuetus. sedens super asinam et pullum filium subiugalem., | 44 |

Euntes autem discipuli^v fecerunt sicut praecepit illis ihesus.,

Et adduxerunt asinam^v et pullum eius cum eam.,

Et inposuerunt super eos uestimenta sua^v et eum desuper ²⁰ sedere fecerunt.

Plurima autem turba^v straberunt uestimenta sua in uia.,

Alii autem cedebant ramos de harboribus^v et sternebant in uia.,

Turba autem que precedebant et quae sequebantur^v clamabant ²⁵ dicentes.,

Osyanna filii dabit^v benedictus qui uenit in nomine domini.,
Amen.,

LEGENDUM IN. IIII° DOMINICO.,

LECTIO LIBRI^v MALAZIE PROPHETE., (III 1-4)

30

Haec dicit dominus., Ecce ego mittam || angelum meum et praeparabit uiam ante faciem meam.,

Et statim ueniet ad templum suum dominator quem uos queritis et angelus testamenti quem uos uultis.,

Ecce ueniet dicit dominus exercituum et quis poterit cogitare diem aduentus eius et quis stabit ad uidendum eum.,

5 Ipse enim quasi ignis conflans et quasi herba fullonum.,

Et sedebit conflans et mundans argentum.,

Et purgabit filios lebi et conflabit eos quasi aurum et quasi argentum.,

Et erunt domino. offerentes sacrificium iustitie et placebit
10 | 45 | deo sacrificium iuda et iherusalem sicut dies seculi et sicut
anni antiqui. ait dominus omnipotens., Amen.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD TESALONICENSES. I^a,
(1 THESS. V 14-23)

FRATRES rogo uos corripite inquietos consolamini pusil-
15 lanimes. suscipite infirmos. patientes estote ad omnes homines.,

Et uidete ne quis malum pro malo alicui reddat sed semper quod bonum est sectamini in inuicem et in omnibus.,

Semper gaudete sine intermissione orate et in omnibus gratias agite.,

20 Haec est enim uoluntas dei in xpo ihesu in omnibus uobis.,
Spiritus nolite extinguere., ||

Prophetas nolite spernere., Omnia autem probate. quod bonum est tenete.,

Ab omni specie mala abstinete uos.,

25 Ipse autem deus pacis sanctificet uos ad perfectum per omnia et integer spiritus uester anima et corpus sine querella in aduentum domini nostri ihesu xpi serbetur., Amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MARCUM., (I 1-8)

Initium euangelii ihesu xpi filii dei sicut scriptum est in esaya
30 propheta., Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam.,

Uox clamantis in deserto parate uiam domino rectas facite semitas eius.,

Fuit iohannes in deserto. baptizans. | 46 | et predicans bap-
tismum penitentiae: in remissione peccatorum.,

Et egrediebantur ad illum omnis iudeae regio et iherosolimita
uniuersi: et baptizabantur ab illo in iordane flumine: confitentes
peccata sua.,

Et erat iohannes uestitus pilis cameli: et zona pellicia circa
lumbos eius.,

Et locusta et mel silbestre hedeat: et predicabat dicens.,

Ueniet fortior me post me: cuius non sum dignus procumbens
solbere corrigiam calciamentorum eius.,

Ego baptizabo uos in aqua: ille uero baptizabit uos in spiritu
sancto., amen ||

LEGENDUM IN U^o DOMINICO.,

LECTIO LIBRI: ESAYE PROPHETAE (XXXV 1-2)

HEC DICIT DOMINUS., Letabitur deserta et inuia: exul- 15
tabit solitudo et floreuit.,

Quasi liliū germinans germinabit: et exultabit letabunda et
laudans.,

Gloria liuani data est ei: decor carmeli et saron.,

Ipsi uiderunt gloriam domini: et decorem dei nostri. amen 20

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD FILIPENSES., (IV 4-7)

FRATRES GAUDETE in domino semper: et iterum dico
gaudete., Modestia uestra: nota sit omnibus hominibus.,

Dominus prope est: nihil solliciti sitis: sed in omni oratione et
obsecratione | 47 | cum gratiarum actione petitiones uestre inno- 25
tescant apud deum: et pax xpi que exuperat omnem sensum:

1 iohanes *corr.* 4 ad illo 2 *m.* 11 baptizabit a *add. sup. lin.* 12 sancto] et igni *add. marg. inf.*
19 carmeli e 2 *m. in rasura* 25 petitiones o *add. sup. lin.*

13. *in U^o dominico*] Quinque pariter domi-
nicas ante natale Domini adsignant cum sa-
cramentarium Gelasianum, tum antiquissimi
Romanae ecclesiae lectionarii. Capitulare euan-
geliorum Neapolitanum item meminit lectionis
cuiusdam *Post V dominicas de aduentum* reci-
tandae.

custodiat corda et corpora uestra et intellegentias uestras per fidem que est in xpo ihesu domino nostro., Amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII / SECUNDUM LUCAN.,

(III 1-18)

5 ANNO QUINTO decimo imperii tiberii cesaris / procurante pontio pilato iudeam / tetarca autem galilee erode philippo autem fratre eius tetarca / iture et draconitudis regionibus et lisanie abiliane tetarca / sub principibus sacerdotum anna et cayfa / factum est uerbum domini || super iohanem zaccarie filium in deserto.,

10 Et uenit in omnem regionem iordanis praedicans babtismum penitentiae in remissione peccatorum sicut scriptum est in libro sermonum esaye prophete., Uox clamantis in deserto parate uiam domino / rectas facite semitas eius., Omnis uallis impleuitur / et omnis mons et colles humiliabitur., Et erunt praba in directa /
15 et aspera in uias planas et uidebit omnis caro salutare dei nostri. Dicebat ergo ad turbas / qui exiebant ut babtizarentur ab ipso., Genimina uiperarum / quis hostendit uobis fugire a futura ira.

Facite ergo fructos | 48 | dignos penitentiae et ne ceperitis dicere patrem abemus abraham.,

20 Dico enim uobis quia potens est deus de lapidibus histis., suscitare filios abrahe.,

Iam enim securis ad radicem arboris posita est.

Omnis enim arbor qui non faciens fructum bonum / excidetur et in igne mittetur., Et interrogabant eum turbe dicentes.,

25 Quid ergo faciemus.,

Respondens autem / dicebat illis., Qui habet duas tunicas / det unam non abenti / et qui abet escas similiter faciat.,

Uenerunt autem et publicani ut babtizarentur / et dixerunt ad illum.,

30 Magister / quid faciemus.,

At ille dixit ad eos.,

Nihil amplius / quam quod || constitutum est uobis faciatis.,

Interrogabant eum et milites⁴ dicentes., Quid faciemus et nōs.,
et ayt illis.,

Neminem conculatis⁴ neque calumniam faciatis⁴ et contemti
estote stipendiis uestris.,

Extimante autem omni populo. et cogitantibus in cordibus 5
suis de iohanne⁴ ne forte ipse esset xps⁴ respondens iohannes
dicens omnibus.,

Ego quidem aqua babtizo uos⁴ ueniet autem fortior me post
me⁴ cuius non sum dignus procumbens solbere corrigiam calcia-
mentorū eius⁴ ipse uos babtizabit in spiritu sancto et igni., 10

Cuius uentilabrum in manum eius et purgabit | 49 | aream
suam⁴ et congregabit triticum in orreum suum⁴ paleas autem
conuuret igni inextinguiui.,

Multa quidem et alia exortans euangelizabat populo., Amen.

ITEM LEGENDUM. IN SCI. ANDRE APOSTOLI AD MISSAM., 15

LECTIO LIBRI⁴ SAPIENTIAE SALOMONIS., (SAP. IX 17,

X 4-6, XIV 5-7, XVI 8)

In diebus illis ayt salomon., Sensus tuum domine quis scibit.
nisi tu dederis sapientiam⁴ et miseris sanctum spiritum tuum de
altissimis., Quum enim aqua quae delet terra iterum sanabit 20
sapientia⁴ per contemtibilem lignum iustum gubernans., Hec et
in consensum nequitie || quum se nationes contulissent⁴ sciui⁴t
iustum et serbavit sine querella deo⁴ et in filiis misericordiam
fortem custodiuit.,

Haec iustum a pereuntibus impiis liuerauit⁴ et ut non esset 25
uacua sapientiae tuae opera.,

Propter hoc etiam exiguo ligno credunt homines animas suas⁴
et transeuntes mare per ratem liuerati sunt.,

Benedictum est lignum⁴ per quod fit iustitiam.,

In hoc autem hostendisti inimicis nostris⁴ quia tu es qui libe- 30
ras ab omni malo., amen.

EPISTOLA PAULI APOSTOLIꝫ AD GALATAS. (II 19-20,
VI 14, 17-18)

Fratres ego per legem legi mortuus sum ut deo uibamꝫ xpo
confixus sum cruci., | 50 |

5 Uibo autem iam non egoꝫ uiuit uero in me xps.,

Quod autem uiuo in carne in fide uiuo filii dei qui dilexit meꝫ
et tradidit semetipsum pro me., Mici autem absit gloriari. nisi in
cruce domini mei ihesu xpiꝫ per quem mici mundus crucifixus
est et ego mundo.,

10 De cetero autemꝫ nemo mici molestus sit.

Ego enim stigmata ihesu in corpore meo portoꝫ gratia domini
nostri ihesu xpi cum spiritu sancto., amen

LECTIO SANCTI EUANGELIIꝫ SECUNDUM MATHEUM.,
(XVI 24-25)

15 In illo temporeꝫ dominus noster ihesus xpsꝫ loquebatur disci-
pulis suis dicens., Si quis uult post me uenireꝫ abneget semet
ipsum || sibi et tollat crucem suam et sequatur me.

Qui enim uoluerit animam suam salbam facere ꝫ perdet eam.

Et qui perdiderit animam suam propter meꝫ inueniet eam.,
20 amen.,

LEGENDUM IN SANCTE EULALIAE

LECTIO LIBRIꝫ ESAYE. PROPHETE (LIV 1-3)

25 Lauda sterelis que non paris decanta laudem et inni que non
pariebasꝫ quoniam multe filiae deserteꝫ magis quam eius que
habet uirum dicit dominus., Dilata locum tentorii tuiꝫ et pelles
tabernaculorum tuorum extende ne parcas.,

Longos fac funiculos tuosꝫ et clauos tuos consolida.,

30 Ad dexteram enim | 51 | et ad lebam penetrabis et semen
tuum gentes hereditauitꝫ et ciuitates desertas inhabitauit ayt
dominus omnipotens.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD CORINTIOS . I^a.
(VII 37-40)

Fratres quis stabit in corde suo firmus non habens necessitatem potestatem autem habens suae uoluntatis.,

Et hoc iudicauit in corde suo serbare uirginem suam. benefacit., 5

Igitur et qui matrimonio iungit uirginem suam benefacit et qui non iungit melius facit.,

Mulier aligata est quanto tempore uir eius uiuit., Quod si dormierit uir eius liuerata est a lege uiri., ||

Cui uult nubat tantum in domino., Beatior enim erit si sic 10 permanserit secundum meum consilium.,

Puto autem quod *et* ego spiritum dei habeam Cui est honor et gloria in secula seculorum., amen.,

LAECTIO SCI EUANGELII SECUNDUM LUCAN., (X 38-42)

In illo tempore dominus noster ihesus xps intrabit in quoddam 15 castellum et mulier quedam marta nomine excepit illum in domum suam et huic erat soror nomine maria., Quae etiam sedens secus pedes domini audiebat uerba illius.,

Marta autem satagebat circa frequens ministerium.,

Quae stetit et ayt., 20

Domine non est tibi *cure* quod soror mea reliquid me sola ministrare? | 52 |

Dic ergo illi ut me adiubet.,

Et respondens dixit illi dominus., Marta marta sollicita es et turbaris erga plurima? 25

Porro unum est necessarium., Maria optimam partem elegit que non auferetur ab ea.

12 quod] et *add. sup. lin.* 21 cure cu *sup. lin.*

15-27. Adverte euangelium illud, quod in | prius uni ex uirginibus aptatum fuisse.
Assumptione Deiparae nunc legitur, hic |

LEGENDUM IN SANCTE MARIE AD MISSA

LECTIO LIBRI MICHE PROPHEAE., (IV 1-3, 5-8, V 2-5)

Hec dicit dominus.,

In nobissimis dierum erit mons domus domini praeparatus in
 5 uertice montium et elebaitur super colles et fluent ad eum
 populi et properabunt gentes multe et dicent.,

Uenite et ascendamus || ad montem domini et ad domum dei
 iacob et docebit nos de uis suis et ambulauimus in semitis eius.,
 Quia de syon egredietur lex et uerbum domini de iherusalem.,
 10 Et iudicauit inter populos multos et corripiet gentes fortes
 usque in longinquum., Quia omnis populus ambulabunt unus-
 quisque in nomine domini dei sui nos autem ambulauimus in
 nomine domini dei nostri in eternum et ultra.,

In illa die dicit dominus congregauo claudicantem et eam
 15 quam eieceram colligam et quam afflixeram.,

Et ponam claudicantem in reliquias et eam | 53 | que lab ora-
 beram in gentem robustam.,

Et regnabit dominus super eos in montem syon ex hoc nunc
 et usque in aeternum.,

20 Et tu turris gregis nebulosa filia syon usque ad te ueniet et
 ueniet potestas prima regnum filie iherusalem.,

Et tu bethlem domus eufrata numquid parbula es in milibus
 iuda? Ex te mici egredietur. qui sit dominator in srahel., et
 egressus eius ab initio a diebus aeternitatis.,

25 Propter hoc dauit eos usque ad tempus in quod parturiens pa-
 riet., Reliquiae fratrum eius conuertentur || ad filios srahel et stauit et
 pascet in fortitudine domini in sublimitate nominis domini dei sui.

12 nos ambulauimus *corr. inter lin.*27 sublimitate b *om. in actu scriptiois*

1 *in sancte Marie*] Haec una omnino est
 in codice nostro B. Mariae Virgini dicata fe-
 stivitas. Quae cum in variis Hispaniae partibus
 non uno die celebrata prius fuisset, anno tan-

dem 656, ut die XV kalendarum januariarum
 solemnitas ab omnibus haberetur, in concilio
 Toletano X, c 1 statutum est.

Et conuertetur quia nunc magnificabitur usque ad terminos terre: et erit iste pax., amen.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD GALATAS., (III 27-IV 7)

FRATRES: quicumque in xpo babtizati estis: xpm induistis.,
Non est iudeus: neque grecus. Non est serbus: neque liber., 5
Non est masculus neque femina.

Omnes enim uos: unum estis in xpo ihesu.,

Si autem uos xpi ergo abrahe semen estis: secundum promissionem et haeredes. Dico autem uobis quia quanto tempore parbulus est. | 54 | nicil differt a seruo: quum sit dominus omnium 10
sed sub tutoribus est et auctoribus^ usque ad pefinitum tempus a patre., Ita et nos quum essemus paruuli sub elementis huius mundi: eramus seruientes., At ubi uenit plenitudo temporis misit deus filium suum factum ex muliere: natum sub lege: ut eos qui sub lege erant redimeret: ut adobtionem filiorum recipe- 15
remus., Quoniam autem estis filii dei: misit spiritum filii sui in corda nostra clamantem abba pater.,

Itaque: iam non est serbus sed filius.,

Quod si filius: et haeredes. || per deum., Cui est honor et gloria uirtus et potestas in saecula saeculorum., amen., 20

LECTIO SCI EUANGELII: SECUNDUM LUCAN., (I 26-38, 46-55)

IN ILLO TEMPORE:

missus est angelus gabrihel. a domino in ciuitatem galileae cui nomen nazaret: ad uirginem desponsatam uiro cui nomen erat ioseph de domo dauid: et nmne uirginis maria., 25

Et ingressus angelus ad eam: dixit.,

Abe maria gratia plena^ dominus tecum.,

Benedicta tu: inter mulieribus., Quae quum audisset: turbata est in sermone eius: et cogitabat qualis esset ista salutatio.,

Et ayt angelus ei., | 55 |

Ne timeas maria: inuenisti gratiam aput deum., 30

Ecce concipies in utero et paries filium⁹ et uocabis nomen eius ihesum.,

Hic erit magnus⁹ et filius altissimi uocauitur.,

Et dauit illi dominus deus sedem dauit patris eius⁹ et regnabit
5 in domo iacob in aeternum⁹ et regni eius non erit finis.,

Dixit autem maria⁹ ad angelum., Quomodo fiet istut⁹ quoniam uirum *non* cognosco.,

Et respondens angelus⁹ dixit ei., Spiritus sanctus superueniet in te⁹ et uirtus altissimi obumbrabit tibi., Ideoque et quod nascetur ex
10 te sanctum⁹ uocauitur filius dei., Et ecce helisabet cognata || tua⁹ et ipsa concepit filium in senectute sua⁹ et hic mensis sextus est illi que uocatur sterelis⁹ quia non est inpossuile apud deum omne uerbum., Dixit autem maria ad angelum.,

Ecce ancilla domini⁹ fiat michi secundum uerbum tuum.,

15 Et discessit ab illa angelus⁹ et ait maria.,

MAGNIFICAT. anima mea dominum⁹ et exultabit spiritus meus in deo salutari meo.,

Quia respexit humilitatem ancille sue⁹ ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.,

20 Quia fecit michi magna qui potens est⁹ et sanctum nomen eius⁹ et misericordias eius in progenies et progenies | 56 | timentibus eum.,

Fecit potentias in bracio suo⁹ dispersit superuos mente et *intellectum* cordis sui.,

Deposuit potentes de sede⁹ et exaltauit humiles., Esurientes
25 repleuit bonis[^] et diuites dimisit inanes.,

Suscepit srahel puerum suum memorare misericordiae suae quae locutus est patribus nostris abraham et semini eius usque in seculum amen

7 non *add. sup. lin.* 22 et *tellectum corr.*

LEGENDUM IN NATIUITAS DOMINI AD MISSAM.

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETAE., (VII 10-16, IX 1-7)

In diebus illis: adiecit dominus loqui ad acaz dicens., Pete tibi signum a domino deo tuo in profundum || inferni: sibe in exelsum supra., Et dixit acaz.,

5

Non petam[^] et non teintabo dominum., Et dixit.,

Audite ergo domus dauid[^] numquid parum uobis est molesti esse hominibus: quia molesti estis et deo meo?

Propter hoc: dauit uobis dominus deus ipse signum.,

Ecce uirgo in utero accipiet et pariet filium[^] et uocabitis¹⁰ nomen eius emanuel., Butirum et mel comedet. ut sciat reprobare malum: et eligere bonum.,

Derelinquetur terra quem tu detestaris: affacie duorum regnum suorum.,

PRIMO tempore alleuiata est terra zabulon et terra | 57 |¹⁵ nephtalim: et in nobissimo adgrabata est uia maris: trans iordanem galileae gentium.,

Populus qui sedebat in tenebris uidit lucem magnam: habitantibus in regione umbre mortis: lux orta est eis.,

Multiplicasti gentem: non magnificasti., Laetitia^{*} laetabuntur²⁰ coram te sicut laetantur in messe: sicut exultant uictores quando diuidunt spolia.,

Iugum enim oneris eius et uirgam. humeris eius: et sceptrum exactoris eius superasti: sicut in die madian.,

Quia omnis uiolenta predatio cum tumultum uestimentum²⁵ mixtum sanguine: || erit in combustione et cibus ignis., Parbulus

⁷ dauit *corr.* ²⁰ non magnificasti laetitiam *1 manu.*

I. *in nativitas domini ad missam*] Unica missa in Nativitate Domini adsignatur, sicut in reliquis liturgiis occidentalibus, sola excepta Romana. Nam quae in Missali Ambrosiano vetere indicatur « Missa in nocte », recentioris

esse videtur instituti; neque de ea quidquam reperitur in Antiphonario Ambrosiano vetere, in quo sane non tam multa quam in Missali mutata sunt.

enim natus est nobis^v filius datus est nobis[^] et factus est principatus eius^l super humeros eius.,

Et uocauit nomen eius admirabilis^v consiliarius^v fortis^v pater futuri seculi^l princeps pacis.,

5 Multiplicabitur eius imperium^l et pacis eius non erit finis.,

Sedebit super solium dabit et super regnum eius^l ut confirmet illud et corroboret in iudicio et iustitia^l amodo et usque in sempiternum.,

Zelus domini exercituum faciet hoc., amen

10 **EPISTOLA PAULI APOSTOLI^l AD EBREOS., (I 1-12)**
DEO GRATIAS., | 58 |

Fratres^l multifarie multisque modis olim deus loquutus est patribus nostris in prophetis.,

Nobissimis autem diebus loquutus est nobis in filio quem
 15 posuit heredem hominum^l per quem aetiam fecit secula qui est splendor glorie^l et imago substantiae eius., Portansque omnia uerbo uirtutis suae^l purificationem peccatorum facta.,

Sedet in dextera magnitudinis^l in excelsis.,

Tanto melior angelis factus est^l quanto praecellentius his
 20 possidet nomen.,

Cui enim aliquando angelorum dixit filius meus es tu^v ego odie genui te^v et iterum., ||

Ego ero ei in patrem^l et ipse erit michi in filium.,

Deinde iterum^l quum introduceret primogenitum in orbem
 25 terrarum dixit., Adorent illum omnes angeli dei.,

Et ad angelos quidem dicit., Qui facit angelos suos spiritus^l et ministros suos ignem urentem.,

Ad filium autem.,

Tronus tuus deus in eternum^l uirga recta[^] uirga regni tui.,
 30 Dilexisti iustitiam et odisti iniquitatem^l ideo huncxit te deus deus tuus oleo letitiae preparticipibus tuis., Et tu domine in initio fundasti terram^l et opera manuum tuarum sunt celi.,

Ipsi peribunt tu autem permanes et omnia | 59 | tamquam uestimentum ueterescent et uelut amictum mutabis ea et mutabuntur., Tu autem idem ipse es et anni tui non deficient., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM LUCAN., (II 1-20) 5

IN ILLO TEMPORE exiit edictum a caesare augusto ut discreberetur uniuersus orbis.,

Hec describitio prima facta est a praeside syrie chyrino et ibant omnes ut profiterentur singuli in suam ciuitatem.,

Ascendit autem et ioseph a galilea de ciuitate nazareth in iudeam ciuitatem dauit que uocatur bethlem eo quod esset de domo || et familia dauid ut profiteretur cum maria disponsata siuz uxore pregnante.

Factum est autem quum esset ibi impleti sunt dies ut pareret et peperit filium suum primogenitum et pannis eum inuoluit et reclinabit eum in praesepio quia non erat ei locus in diuersorio., Et pastores erant in regione eadem uigilantes et custodientes uigilias noctis super gregem suum.,

Et ecce angelus domini stetit iusta illos et claritas dei circumfulsit illos et timuerunt timore magno.,

20

Et dixit illis angelus.,

Nolite timerê.,

Ecce enim euangelizo uobis gaudium magnum | 60 | quod erit omni populo.,

Quia natus est uobis hodie saluator qui est xps dominus in ciuitatem dauit et hoc uobis signum.,

Inuenietis infantem pannis obolutum et positum in praesepio.,

Et subito facta est quum angelo multitudo militiae celaestis laudantium deum et dicentium.,

GLORIA in altissimis deo et in terra pax hominibus bone uolumtatis.,

Et factum *est* ut discesserunt ab eis angeli in caelum: pastores loquebantur: ad inuicem.,

Transeamus usque in bethlem et uideamus hoc uerbum quod factum est: quod dominus ostendit || nobis., Et uenerunt festinantes: et inuenerunt mariam et ioseph: et infantem positum in praesepio., Uidentes autem: cognouerunt de uerbo quod dictum erat illis de puero hoc.,

Et omnes qui audierunt mirati sunt¹ et de his que dicta erant a pastoribus ab ipsos.,

10 Maria autem conserbabat omnia uerba haec: conferens in corde suo.,

Et reuersi sunt pastores glorificantes et laudantes dominum: in omnibus quae audierant sicut dictum est ad illos., amen | 61 |

LECTIO ECLESIASTICA DE MIRABILIBUS SANCTI STEPHANI MARTIRIS XPI EX LIBRIS DE CIBITATE DEI BEATI AGUSTINI EPISCOPI: (XXII, VIII 10-22) DYE . UII^o . KALENDAS IANUARIAS . DEO GRATIAS. ||

In diebus illis: ad aquas stabilitanas episcopo adferente: praefecto reliquias martyris gloriosissimi stefani: ad eius memoriam
20 ueniebat magne multitudinis concursus et occursus.,

Ibique caeca mulier: dum ad episcopum portantem duceretur: orauit.,

Flores quos ferebat: dedit., Recepit oculos: admonuit: protinus uidit., Stupentibus qui aderant: praeibat exultans: uiam
25 carpens: et uiae ducem ulterius non requirens | 62 |

II. — DE LUCILLO EPISCOPO A FISTULA LIUERATO., Memorati memoria martiris: que posita est in castello sinitensi: quod

¹ factum] est *add. sup lin.*

14. *Lectio ecclesiastica*] Recepta erat in Ecclesia Gallicana et in Mediolanensi consuetudo recitandi in missa passionem seu vitam sanctorum, quorum festa agebantur. Cuius rei exemplum habes in Lectionario Gallicano, ubi

passio apostolorum Petri et Pauli die eorum natali Epistolae praemittitur. Ecce nunc tibi alterum, ex quo intelligas eundem morem in Toletana quoque provincia olim viguisse.

ipponensi coloniae uicinum est: eiusdem loci lucillus episcopus populo praecedente atque sequente: portabat.,

Fistula cuius molestia iam diu laboraberat: et familiarissimi sui medici qui eam secarent operiebantur: manus illius pie sarcinae uectatione: repente sanata est.,

5

Nam deinceps: eum in suo corpore non inuenit.,

III. — DE EUCARIO PRESBITERO PRIMUM A CALCULO SANATO ET POSTEA A MORTE SUSCITATO., Eucharius presbiter ex spania calame habitabat: ueteri morbo calculi laborabat., Per memoriam supra dicti martyris: quam possidius illo aduexit episcopus: ¹⁰ salbus factus est.,

IIII. — DE MORTUO SUSCITATO., Idem ipse postea || morbo alio rebalescente: mortuus sic iacebat: ut ei iam pollices ligarentur.,

Opitulatione memorati martyris: quum de memoria eius reportata esset: et super iacentis corpus missa ipsius presbiteri ¹⁵ tunica: suscitatus est.,

V. — DE MARTIALEM QUI AD FIDEM GENERIS SUI ORATIONE CONUERSUS EST., Fuit ibi uir in ordine suo primarius nomine martialis.,

Euo iam grabis: et multum aborrens a religione xpistiana., ²⁰ Habebat sane fidelem filiam: et generum eodem anno babtizatum., Qui cum eum egrotantem multis et magnis lacrimis rogaret ut fieret xpistianus: prorsus abnuit: eosque a se turbida indignatione submobit., Uisum est genero eius. ut iret ad memoriam sancti stephani: | 63 | et illic pro eo quantum posset oraret ²⁵ ut deus illi daret mentem bonam: quam credere non diferret in xpm., Fecit hoc ingenti gemitu et fletu: et sinceriter ardente pietatis affectu.,

Deinde abscidens aliquid de altari florum: quod occurrit tulit., Ecce quum iam nox esset: ad caput posuit., Tunc dormitatum ³⁰ est.,

Et ecce ante diluculum clamat ut ad aepiscopum curreretur: qui mecum forte tunc erat apud ipponem.,

¹³ rebalescente ba om. in actu scriptiois

³⁰ dormitus est corr.

Quum ergo eum audisset absentem / uenire presbiteros postu-
lavit.,

Uenerunt / credere se dixit.

Admirantibus atque gaudentibus omnibus / bapuzatus est.,

5 Hoc quamdiu uixit / in ore habebat xpe accipe spiritum
meum., ||

Quum haec uerba beatissimi stephani quando lapidatus est a
iudaeis ultima fuisse nesciret / que huic quoque ultima fuerunt.,

Nam non multo post / etiam ipse defunctus est.,

10 UI. – DE DUOBUS PODAGRI. Sanati sunt illic per eundem mar-
tirem / etiam podagri duo., Unus ciues / peregrinus / unus.,

Sed ciues / omnimodo.,

Peregrinus autem / per reuelationem quid adiueret audiuit.,

Et quum hoc fecerit / dolor continuo conquiescit., Auturor nomen
15 est fundi / ubi aecclesia constituerat[^] et in ea memoria martyris
stefani fieret.,

UII. – DE PARBULO SUSCITATO., Puerum quidam parbulum
quum in area luderet / exorbitantes bobes qui ueiculum traebant[^]
rota obtriberunt., | 64 |

20 Et confestim palpitauit expirans., Hunc ma^{*}ter arreptum / ad
eandem memoriam posuit.,

Et non solum reuixit / uerum aetiam inlesus apparuit.,

UIII. – DE DEO UOTA SUSCITATA Sanctimonialis quedam in
uicina possessione quae aspaliana dicitur / quum egritudine labo-
25 raret, ac despiraretur / ad eandem memoriam tunica eius adlata est.,

Que / ante quam reuocaretur / illa defuncta est.,

Hactamen / tunica operierunt cadaber eius parentes.,

Et recepto spiritu / salua facta est.,

UIIII. – DE BASSI FILIA SUSCITATA. Aput ipponem bassus qui-
30 dam sirus ad memoriam eiusdem martyris / orabat pro egrotante
et preclitante filia.,

Eoque secum / uestem eius adtulerat., ||

4 gaudentibus u *add. sup. lin.*

31 preclitante *corr.*

32 adtulerat ad *add. sup. lin.*

Quum ecce pueri de domo occurrerunt: qui ei etiam mortuam nuntiarent.,

Sed quum orante illo ab amicis eius exciperentur: proibuerunt eos illi dicere ne per publicum plangeret.,

Qui cum domum redisset: iam suorum eiulantibus personantem et uestem filie quam ferebat super eam proiecisset: reddita est uite.,

X. — DE PARBULO PERHUNCTO ET SUSCITATO., Rursus ibidem apud nos: yrenei cuiusdam collectarii filius: egritudine extinctus est. 10

Quumque corpus iaceret exanime: atque a lugentibus et lamentantibus: exequie pararentur: amicorum eius quidam inter aliorum consolantium uerba suggestit: ut eiusdem martyris holeo perungeretur., Factum est: et reuixit.,

XI. | 65 | DE ALIO PARUULO SUSCITATO., Itemque apud nos 15 uir tribunicius nomine eleusinus super memoria martyris que in suburbano eius est: egritudine exanimatum posuit infantulum filium.,

Et post orationem: quam multis cum lacrimis fudit: uiuentem lebabit., 20

Quid faciam., Urguet huius operis implenda promissio: ut non hic possim omnia comemorare que scio.,

Et proculdubio plerumque nostrorum quum hec legerint: dolebunt me pretermisse tam multa que utique mecum sciunt., Quos iam nunc ut ignoscant rogo: et cogitent quam prolixi 25 laboris sit facere. quod me hic non facere suscepti operis necessitas cogit.,

Si enim miracula sanitatum: ut alia taceam. ea tantum || modo uelim scribere que per hunc martyrem id est gloriosissimum stephanum facta sunt in colonia calamensi: et in nostra plurimi 30 conficiendi sunt libri., Nec tamen omnia colligi poterunt: sed tantum de quibus libelli dati sunt qui recitarentur in populis.,

Id namque fieri uoluimus: quum uideremus antiqui. similia diuinarum signa uirtutum etiam nostris temporibus frequentari: et ea non debere multorum notitia deperire.

Nondum autem est biennium ex quo apud ipponem regium:
5 cepit esse ista memoria.,

Et multis quod a nobis notissimum est: non datis libellis de his quae mirabiliter facta sunt.,

Illi ipsi qui dati sunt: ad septuaginta ferme numerum | 66 | peruenerunt quando ista conscripsi.,

10 Calama uero: ubi et ipsa memoria prius esse caepit: et crebrius dantur: incomparabili multitudine superant., Uzali etiam que colonia beticæ uicina est: multa preclara per eundem martyrem: facta cognouimus., Cuius ibi memoria: longe prius quam apud nos ad aepiscopo euodio constituta est.,

15 Sed libellorum dandorum ibi consuetudo non est: uel potius non fuit. nam fortasse nunc esse iam caepit.

XII. — DE PETRONIA A LANGORE SANATA., Quum enim nuper illic essemus: petronia mater familias: que ibi mirabiliter ex magno atque diuturno in quo medicorum adiutoria cuncta defecerant langore sanata est., Ortati sumus || uolente supra dicto aepiscopo lucillo: ut libellum daret qui recitaretur in populo: et obedientissime paruit.,

In quo posuit etiam quod hic reticere non possum quamuis ad ea que hoc opus urguet festinare conpellar.,

25 XIII. — DE LAPIDE IN UENTRE BOBIS INUENTO., A quodam iudeo dixit. sibi fuisse persuasum: ut anolum capillacio uinculo insereret: quo sub omni ueste ad nuda corporis cingeretur.,

Qui anolus: haberet sub gema lapidem in renibus inuentu bobis.,

30 Hoc alligata quasi remedio: ad sancti martyris limina ueniebat., Sed profecta a cartagine: quum in confinio fluminis bagrade in sua possessione mansisset: surgens ut iter ageret: ante pedes

suos illum iacentem anulum uidit: | 67 | et capillaciam zonam qua fuerat alligatus mirata temptauit., Quam quum omnino suis nodis firmissimis sicut fuerat adstrictam comperisset: crepuisse atque exiluisse anulum suspicata est., Qui etiam ipse quum integerrimus fuisset inuentus: future salutis quodammodo pignus de 5 tanto miraculo se accepisse presumpsit., Atque illum uinculum soluens: simul cum eodem anulo proiecit in flumine., *Nunc* credunt hoc: qui etiam dominum ihesum per integra uirginalia matris enixum: et ad discipulis ostiis clausis ingressum fuisse: non credunt., Sed hoc certe querant., Et si uerum inuenerint: 10 illa credant.,

Clarissima femina est || nobiliter nata: nobiliter nubta: cartagine habitat.,

Ampla ciuitas: ampla persona.,

Rem querentes: latere non sinit., Martyr certe ipse quod in- 15 petrante illa sanata est: in filium permanentis uirginis credidit.,

In eum qui ostiis clausis ad discipulis ingressus est: credidit., Postremo. propter quod *ista omnia dicuntur a nobis: in eum qui ascendit in celum. cum carne in qua resurrexerat credidit., 20

Et ideo per eum tanta fiunt: quia pro ista fide animam posuit.,

Fiunt ergo etiam nunc multa miracula: eodem deo faciente: per quos uult: et quem ad modum uult.,

Qui et illa que legimus fecit.,

Sed ista nec similiter innotescunt: neque ut non | 68 | excidant 25 animo quasi clarea memoriae crebra lectione utuntur.,

Nam et ubi diligentia est que nunc apud nos esse caepit ut libelli eorum quae beneficia percipiunt: recitentur in populo: semel hoc audiunt: qui adsunt., Pluresque qui non adsunt.,

Ut nec illi qui adfuerunt: post aliquos dies quod audierunt: 30 mente retineant., Et uix quisque repperiatur. illorum qui ei quem non adfuisse cognouerit indicet quod audiuit.,

XIII. — DE DECEM GERMANIS IN TREMORE MORTIS CONSTITUTOS: ET SALUTI PRISTINE CUM DEI GRATIA RESTITUTOS.,

7 Non credunt *corr.* 17 discipulis *s add. sup. lin.*

Unum est aput nos factum⁹ non maius quam illa. que dixi.,

Sed tam clarum atque inlustre miraculum⁹ ut nullum arbiter
esse ipponensium⁹ qui hoc non uel uiderint uel didicerit⁹
nullum || qui oblibisci ulla ratione potuerit.,

5 Decem quidem fratres⁹ quorum septem sunt mares⁹ tres fae-
minae⁹ de caesarea cappadociae. suorum ciuium non ignobiles⁹
maledicto matris recente patris obitu destitute⁹ quae iniuriam
sibi ab eis factam aceruissime tulit⁹ tali paena sunt diuinitus
coerciti ut orribiliter quaterentur omnes tremore membrorum., In
10 qua fedissima speciae oculos suorum ciuium non ferentes⁹ qua
uersum cuique ire uisum est tota pene uagabantur orbe romano.,
Ex his etiam ad nos uenerunt duo., Frater⁹ et soror., Paulus⁹ et
palladia.,

Multis aliis locis miseria diffamante⁹ iam cogniti.,

15 Uenerunt autem ante pascha⁹ ferme dies quindecim., | 69 |
AEcclesiam quotidie et in eam memoriam glosissimi stephani
frequentabant orantes⁹ ut iam sibi placeretur deus. et salutem
pristinam redderet., et illic et quocumque ibant conuertebant in
se⁹ ciuitatis aspectum.,

20 Nonnulli qui eos alibi uiderant⁹ causamque tremoris eorum
noberant⁹ aliis ut quisque poterant indicabant.,

Uenit et pascha., Atque in ipso die dominico mane⁹ quum
iam frequens populus praesens esset⁹ et loci sancti cancellos ubi
martyrium memoria erat⁹ idem iubenis orans teneretur⁹ repente
25 prostratus est., Et dormienti simillimus iacuit., Non tamen tre-
mens⁹ sicut etiam antea per somnum solebat., Stupentibus qui
aderant⁹ atque alliis || pabentibus aliis dolentibus quum eum
quidam uellent erigere nonnulli proibuerunt.,

Sed potius exitum expectandum esse dixerunt., Et ecce sur-
30 rexit⁹ et non tremebat quoniam sanatus erat.,

Et stabat incolomis intuens intuentes.,

Utquis ergo se tenuit⁹ a laudibus dei., Clamantium⁹ gra-

tulantiumque uocibusꝫ aecclesia usquequaque completa est.,
Inde ad me cum gaudio curritur ubi sedebamꝫ iam proces-
surus.,

Inruit alter. quisque post alterum., Omnis posterior quasi nobum
quod alius prior dixeratꝫ nuntiantes., 5

Meque gaudenteꝫ et aput me gratias agenteꝫ ingreditur etiam
ipse cum pluribus.,

Inclinatur ad genua mea.,

Erigitur ad osculum meum., | 90 |

Procedimus ad populum., 10

Plena erat ecclesia.,

Personabat uocibus gaudiorum Deo gratias., Deo laudes.,

Nemine tacenteꝫ hinc atque inde clamantiumꝫ salutabi po-
pulum.,

Et rursus eadem ferbentiori voce clamabant., 15

Facto tandem silentioꝫ scribturarum diuinarum sunt lecta
sollemnia.,

Ubi autem uentum est ad mei sermonis locum dixi pauca pro
temporeꝫ et pro illius iucunditate laetitiae.,

Magis enim eos in opere diuinoꝫ quandam dei eloquentiam 20
non audireꝫ sed considerare permisi.,

Nobiscum homo pranditꝫ et diligenter nobis omnem suae fra-
terneque ac maternae calamitatis indicauit storiam., Sequenti ||
itaque diaeꝫ post sermonem redditum narrationis eiusꝫ libellum
in crastino. populo recitandum promisi., 25

Quod quum ex dominico paschae die tertio fieret in gradibus
excedereꝫ in qua de superiori loquebar locoꝫ feci stare ambos
fratres.,

Quum eorum legeretur libellusꝫ intuebatur populus uniuersus
sexus utriusqueꝫ unum stantem sine deformi motuꝫ altera mem- 30
bris omnibus contrementem.,

9. Vides a seriori adnotatore transitum osci- | in textu nihil deest.
tanter factum esse a pag. 69 ad p. 90 : ceterum |

Et qui ipsum non uiderant qui in eo diuinae misericordiae factum esset / in eius sorore cernebant., Uidebant enim quid in illo gratulandum / quid pro illa esset orandum., Inter haec recitato eorum libello / de conspectu populi / eos abire precepi / et de tota
5 ipsa | 91 | causa / aliquanto diligentius caeperam disputare.,

Quum. ecce me disputante / uoces aliae de memoria martyris / nobe gratulationis audiuntur.,

Conuersi sunt eo qui audiebant / ceperuntque currere., Illa enim de gradibus descendit in quibus steterat / et ad sanctum
10 martyrem orare perrexerat., Quae mox ut cancellos adtigit / conlapsa similiter uelut in somnum sana. surrexit., Dum ergo requireremus quid factum fuerit / unde illud / strepitus letus extiterit / ingressi sunt cum illa in baselica ubi eramus / adducentes eam sanam de martyris loco.,

15 Tum uero tantus ab utroque || sexu admirationis clamor exortus est / ut uox continuata cum lacrymis non uideretur posse finiri.,

Perducta est ad eum locum / ubi paulo ante steterat tremens.,

Exultabant eam similem fratri / cui doluerant remansisse dissimilem., Et nondum fusas preces suas pro illa / iam tamen pre-
20 uiam dei uoluntatem / tam cito exauditam esse cernebant.,

Exultabant in dei laudem / uoces in uerbis., Tanto sonitu / quantum nostrae aures ferre uix possent.,

Quid erat in cordibus exultantium / nisi fides xpi pro quo stephani sanguis effusus est.,

25 Cui est honor et gloria / uirtus et potestas in secula seculorum amen ; | 92 |

LEGENDUM IN DIEM SANCTI. STEFANI LEUITE.,

LECTIO LIBRI / REGUM., (III Reg. XXI 1-29)

IN DIEBUS ILLIS uinea erat naboht ihezraelite qui erat
30 in ihezrahel / iuxta palatium acab regis samarie.,

Loquutus est ergo acab ad naboht dicens.,

Da mici uineam tuam ut faciam mici ortum olerum: quia uicina est: et prope domum meam., Daboque tibi pro eam uineam meliorem: aut si tibi comodius putas: argenti pretium quantum digna est.,

Cui respondit naboht., 5

Propitius mci sit dominus: ne dem hereditatem patrum meorum tibi.,

Uenit ergo acab in domum suam indignans et frendens || super uerbo quod loquutus fuerat ad eum naboht ihezraelite dicens. non do tibi hereditatem patrum meorum. 10

Et proiciens se super lectulum suum: abertit faciem suam ad parietem et non comedit panem.,

Ingressa est autem ad eum zezabel huxor sua: dixitque ei., Quid est hoc unde anima tua contristata est: et quare non comedis panem., 15

Qui respondit ei.,

Loquutus sum ad naboht iezraelite: et dixi ei., Da mici uineam tuam accepta pecunia.,

Aut si tibi placet: dabo tibi uineam pro ea.,

Et ille ayt., Non do tibi uineam meam., 20

Dixit ergo ad eum . uxor . eius zezabel., | 93 |

Grandis auctoritatis es: et bene regis regnum srael?

Surge et comede panem et equo esto animo.,

Ego dabo tibi uineam naboth ihezraelite.,

Scrpsit itaque litteras ex nomine acab: et signauit eas anulo 25 eius: et misit ad maiores natum et ad obtimates qui erant in ciuitate eius: et habitabant cum naboth.,

Litterarum autem erant ista sententia.,

Predicate ieiunium: et sedere facite naboth inter primos populi.,

Et submitte duos uiros filios belial contra eum: ut falsum 30 testimonium dicant., Benedixit naboth: deo et regi.,

Et educite eum || et lapidate: sicque moriatur.,

Fecerunt ergo ciues eius et maiores natu et obtimates qui

habitant cum eo in urbe: sicut preceperat eis zezabel. et sicut scriptum erat in litteris quas miserat ad eos.,

Praedicaberunt ieiunium et sedere fecerunt eum inter primos populi: et adductis duobus uiris filiis belial: fecerunt eos sedere
5 contra eum.,

At illi scilicet ut uiri diabolici: dixerunt contra eum testimonium coram multitudine., Benedixit naboth: deo et regi.,

Quamobrem: eduxerunt extra cibitatem: et lapidibus interfecerunt eum., || 94 |

10 Miseruntque ad zezabel dicentes: lapidatus naboth et mortuus est.,

Factum est quum audisset zezabel lapidatum naboth et mortuum: loquuta est ad acab dicens.,

Surge *et* posside uineam naboth iezraelite: qui noluit tibi
15 adquiescere et dare eam accepta pecunia., Non enim uiuit naboth: sed mortuus est., Quod quum audisset acab mortuum uidelicet nabot: surrexit et descendebat in uineam naboth: ihezraelite ut consideret eam., Factum est sermo domini: ad heliam thesbitendicens.,

Surge: et descende in occursum acab regis srahel: || qui est in
20 samaria.,

Ecce ad uineam naboth descendet: ut possideat eam., Et loquens ad eum dicens., Hec dicit dominus.,

Occidisti: insuper et possedisti.,

Et post hec addes.,

25 Haec dicit dominus., In hoc loco in quo lixerunt canes sanguinem naboth: lambent quoque tuum sanguinem et ayt acab ad heliam., Num inuenisti me inimici meae?

Qui dixit., Inueni. eo quod uenundatus sis: ut faceres malum ante conspectum domini.,

30 Ecce ego inducam super te malum: et dimentiam posteriora tua: et interficiam de acab mingentem ad parietem et clausum et ultimum in israhel., | 95 |

Et dabo domum tuam sicut domum ieroboam filii nabaht et sicut domum baasa . filii aia . quia egisti ut me ad iracundiam prouocares et peccare fecisti srahel.,

Sed et de zezabel loquutus est dominus dicens.,

Canes comedent zezabel in agro iezrahel., 5

Si mortuus fuerit achab in ciuitate comedent eum canes.,

Si autem mortuus fuerit in agro comedent eum uolucres caeli.,

Igitur non fuit alter . talis ut achab qui uenundatus est ut faceret malum in conspectum domini.,

Concitabit enim eum zezabel huxor sua || et abominabiles effectus est in tantum ut sequeretur idola quae fecerunt amorrei quos consumpsit dominus a facifiliorum srahel., 10

Itaque quum audisset achab sermones istos scidit uestimenta sua et operuit cilicio carnem suam., Ieiunabitque et obdormiuit in sacco et ambulauit dimisso capite., Factus est autem sermo domini ad heliam thesbiten dicens., 15

Nonne uidisti achab umiliatum corame? quia igitur umiliatus est mei causa non inducam malum in diebus eius.,

LECTIO LIBRI HACTUUM APOSTOLORUM., (VI 1-VII 2, VII 51-VIII 4) DEO GRATIAS., | 96 | 20

IN DIEBUS ILLIS crescente numero discipulorum factus est murmur grecorum aduersus iudaeos eo quod despicerentur uidue eorum in ministerio cotidiano.,

Conuocantes autem duodecim apostoli multitudinem discipulorum dixerunt :, 25

Non est aequum nos derelinquere uerbum dei et ministrare mensis.,

Prospicite ergo fratres ex bobis ipsis bonum testimonium habentes septem uiros plenos spiritu sancto et sapientia quos constituamus in hoc ministerio., 30

Nos autem erimus orationi et uerbo deseruientes.,

Et placuerunt hec uerba coram omni || plebe., Et elegerunt stefanum uirum plenum fide et sapientia et spiritu sancto et philipum et procorum et nicanorem et timonem et parmenam et niculaum prosilitum anziozensem.,

5 Quostatuerunt ante conspectu apostolorum.,

Et orantes manus eis inposuerunt et sermo domini crescebat et amplificabatur numerus dicentium iherosolimys ualde.,

Nam multa turba aetiam sacerdotum obediabat fidei., Stefanus autem plenus gratia et uirtute faciebat signa magna et prodigia
10 in plebe per nomen domini nostri ihesu xpi.,

Aduersus quem insurrexerunt quidam | 97 | de sinagoga que apellatur liuertinorum et chirinensium et alaxandrinorum et a cilicia et ab asia disputantes cum stefano.,

Qui non poterant resistere sapientiae. et spiritui sancto qui
15 loquebatur in eo propter quod redarguerentur ab eo cum omni fiducia.,

Quum ergo non possent resistere ueritati tunc submiserunt uiros qui dicerent. se eum audisse dicentem uerba blasfemie in moysen et deum.,

20 Commoberunt itaque plebem . et maiores natu et scribas et concurrentes rapuerunt stefanum et perduxerunt eum || in concilium et statuerunt testes mendaces qui dicerent.,

Homo iste non cessat loqui uerba blasfemiae aduersus legem et locum hunc sanctum.,

25 Audibimus enim ipsum dicentem quoniam ihesus nazarenus hic dissolbet hunc locum et mutauit traditiones quas tradidit nobis moyses.,

Et intuentes eum omnes qui sedebant in concilio uiderunt faciem eius tamquam faciem angeli dei stantis in medio ipsorum.,

30 Dixit autem princeps sacerdotum stephano.,

An ista. se sic haberent ?

Qui respondit.,

Dure ceruice et non circumciso corde et auribus., | 98 |

Uos semper spiritui sancto resistitis sicut et patres uestri.,

Quem prophetarum illi non sunt persecuti et occiderunt qui pronuntiaberunt de aduentu iusti cuius uos tunc proditores et omicide fuistis.,

5

Qui accepistis legem in ordinatione angelorum et non custodistis.,

Haec quum dixisset fremebant in cordibus suis et stridebant dentibus in eum., Ipse autem cum esset plenus spiritu sancto respiciens in caelum uidit gloriam dei et ihesum stantem ad dextris dei et dixit., Ecce uideo celos apertos et filium hominis stantem ad dexteram dei.,

Quo audito illi exclamauerunt uoce magna continuerunt aures suas et impetum fecerunt uniuersi in eum et eicientes eum extra ciuitatem lapidabant eum.,

15

Et falsi testes posuerunt uestimenta sua iuxta pedes cuiusdam nomen sauli.

Et lapidabant stefanum inuocantem et dicentem dominé ihesu recipe spiritum meum.,

Quique iam deficiens positus genibus uoce magna exclamabit.,

20

Domine ne statuas illis hoc ad peccatum.,

Et hoc quum dixisset dormiuit., Saulus autem erat consentiens neci eius.

Facta est autem in illa die persecutio magna aduersus aeclesiam que est in iherosolimis. omnes qui dispersi sunt in regionibus iudeae et samarie exceptis apostolis qui remanserunt in iherusalem.,

25

Conportaberunt autem stephanum uiri religiosi et fecerunt planctum magnum super eum.,

Saulus uero debastabat ecclesias intrans in domos et traens uiros hac mulieres tradebat in carcerem.,

30

At illi qui dispersi erant ibant euangelizantes uerbum dei., amen.,

22 dormiuit i sup. lin.

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.,
(XXIII 34-39)

IN ILLO TEMPORE congregatis ihesus phariseis loquutus
est eis dicens., Ecce ego mitto ad uos prophetas et sapientes et
5 scribas et ex illis occiditis et crucifigetis., || et flagellabitis in
synagogiis uestris., Et persequimini de cibitate in ciuitate ut
ueniat super uos omnis sanguis iustus qui effusus est super
terram.,

A sanguine abel . iusti usque ad sanguinem zaccarie filium
10 baracie quem occidistis inter templum et altare., amen dico
uobis ueniet hec omnia super generationem istam.,

Iherusalem iherusalem que occidis prophetas et lapidas eos
qui ad te missi sunt . quotiens uolui congregare filios tuos quem
admodum gallina congregat pullos suos sub alas et noluisti.,
15 Ecce derelinquetur uobis domus uestra deserta., Dico enim
uobis.,

Non me uidebitis amodo donec dicatis., | 100 |
Benedictus qui uenit in nomine domini., amen.

LEGENDUM IN DIEM . SANCTI . IOHANNIS . APOSTOLI .

20 LECTIO LIBRI SAPIENTIE SALOMONIS., (Sap. X 10-14)
DEO GRATIAS., ||

IUSTUM DEDUXIT DOMINUS per uiam rectam et
hostendit illi regnum dei et dedit illis scientiam sanctorum.,
Honestabit illum in laboribus et conplebit labores illius.,
25 In fraude circumuenientium illum adfuit et honestum illum
fecit., Custodiuit illum ab inimicis et a seductoribus tutabit
eum et certamen fortem dedit illi ut uinceret ut sciret quoniam
omnium potentior est sapientiam.,

Haec uenditum iustum non dereliquit deus sed a peccatoribus
30 liberabit illum.,

Descendit cum illo in fobeam et in uinculis non dereliquit

illum: donec afferret illi sceptrum regni et potentiam aduersus eos qui eum deprimebant., | 101 |

Et mendaces hostendit qui maculaberunt illum: et dedit illi claritatem eternam.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD CORINTIOS . PRIMA., 5
(II Cor. V 1-5) DEO

FRATRES SCIMUS quoniam si terrestris domus nostra huius habitationis dissolbantur: quod hedificationem ex deo habemus domum non manufactam eternam in caelis., Nam et qui sumus in *tabernaculo* in hoc ingemescimus habitationem nostram ¹⁰ quae de caelo est: superindui cupientes: si tamen uestiti non nudi inueniamur., Nam et qui sumus in hoc corpore: ingemescimus grabati eo quod nolumus expoliari || sed superuestiri: ut absorbeatur quod mortale est a bita. Qui autem efficit nos in hoc ipsum deus qui dedit nobis pignus spiritus: ipsi gloria in secula ¹⁵ seculorum.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOANNEM.,
(XXI 20-24) GLORIA.,

IN ILLO tempore: uidit petrus illum discipulum quem diligebat ihesus sequentem qui recubuit in cena super pectus eius: ²⁰ et dixit.,

Domine: hic autem quid: dicit ei ihesus., Sic eum uolo manere: donec ueniam quid ad te., Tu me sequere.,

Exibit ergo sermo iste in fratres quia discipulus iste non moreretur., Et non dixit ei ihesus non moreretur: sed sic eum ²⁵ uolo manere: donec ueniam quid ad te., Hic est discipulus qui testimonium peribet de his: et qui scripsit hec., | 102 |

Et scimus quia uerum est: testimonium eius., amen.

ITEM LEGENDUM . IN DIEM CIRCUMCISIONIS DOMINI
AD MISSAM.,

LECTIO LIBRI GENESIS., (XXI 1-8)

IN DIEBUS ILLIS : Uisitauit dominus sarram sicut promi-
5 serat et impleuit que loquutus est.,

Concepitque et peperit filium in senectute sua : tempore quod
predixerat ei deus., Uocabitque abraham nomen filii sui quem
genuit ei sarram isaac : et circumcidit eum octabo die : sicut pre-
ceperat ei deus.,

10 Qui quum centum ¶. esset annorum : hac quippe etate patris
natus est ysaac., Dixitque sarra.,

Risum mici fecit deus.,

Quiquumque audierit : conridebit mici., Rursumque ayt.,

Quis auditorum crederet abraham quod sarram lactaret filium.,

15 Crebit igitur puer : et ablactatus est., Fecitque abraham grande
conuibium : in die ablactationis eius., amen.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD ROMANOS., (XV 8-13)

FRATRES DICO xpm ihesum ministrum factum fuisset
circumcisionis : propter ueritatem dei ad confirmandas promi-
siones patrum., Gentes autem per misericordiam glorificare deum :
20 sicut scriptum est., Propterea confitebor tibi | 103 | in gentibus
domine : et nomini tuo cantabo., Et iterum dicit., Letamini
gentes : cum plebe eius., Et iterum., Laudate dominum omnes
gentes : et conlaudate eum omnes populi., Et iterum esayas dicit.,
Erit radix gesse et qui exurget regere gentes : in eo gentes

1 *in diem circumcisionis domini*] Exstat lex Wisigothorum anno circiter 650 regnante Recesvintho lata, qua festum Circumcisionis inter praecipuas festiuitates, quibus etiam forum vacabat, connumeratur (Lib. II, tit. I, leg. II). Negant quidem multi vetustius aliquid de ipso festo usquam haberi : at certo habetur in decreto 17 Concilii II Turonensis (an. 567), quo

« missa Circumcisionis » commemoratur. Similiter in codice Fuldensi ante an. 546 scripto duae lectiones ex Apostolo recitandae notantur « De circumcisione in octabas domini » : quarum priore continetur ea quae in Lectionario nostro Silensi adsignatur, *Dico enim Christum Ihesum ministrum fuisse.*

sperabunt., Deus autem spei repleat uos ut omni gaudio et pace in credendo: ut abundetis in spe et uirtute spiritus sancti., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM LUCAM.,

(II: 21-40)

IN ILLO TEMPORE postquam consumati sunt dies octo 5
ut circumcideretur dominus: uocatum est nomen eius ihesum
quod uocatum erat ab angelo: prius quam in utero conciperetur., ||

Et post quam impleti sunt dies purgationis eius secundum
legem moysi . tulerunt illum in iherusalem: ut sisterent eum
domino sicut scriptum est in lege domini., Quia omne masculi- 10
num adaperiens uulbam: sanctum domino uocabitur., Et ut
darent hostiam secundum quod scribitum est in lege domini: par-
turturum aut duos pullos columbarum.,

Et ecce homo erat in iherusalem cui nomen simeon: et homo
iste iustus et timoratus expectans consolationem srahel: et spi- 15
ritus sanctus erat in eo.,

Et responsum acceperat ab spiritu sancto: non uisurum se
mortem nisi prius uideret xpm dominum.,

Et uenit in spiritu in templum: | 104 |

E cum inducerent puerum parentes eius ut facerent secundum 20
consuetudinem legis pro eo: et ipse accepit eum in ulnas suas:
et benedixit deum et dixit.,

NUNC dimittis serbum tuum domine secundum uerbum tuum
in pace: quia uiderunt oculi mei salutare tuum: quod praeparasti
ante faciem omnium populorum., 25

Lumen ad reuelationem gentium: et gloriam plebis tue srael.,
et erant pater eius et mater: mirantes super his quae dicebantur
de illo., Et benedixit illos simeon: et dixit ad mariam matre eius.,

Ecce positus est hic in ruinam et in resurrectione multorum in
srahel: || et in signum cui contradicetur., Et tuam ipsius animam 30
pertransiet gladius: ut rebelentur ex multis cordibus cogitatio-
nes: et erat ana prophetissa filia fanuel de tribu asser: hec

processerat in diebus multis et uixerat cum uiro suo annis septem: a uirginitate sua et haec uidua usque ad annos octuaginta quattuor que non discedebat de templo dei: ieiuniis et obsecrationibus serbiens nocte hac die.,

5 Et haec ipsa hora superueniens confitebatur domino: et loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionem iherusalem., Et ut perfecerunt omnia secundum legem domini: | 105 | reuersi sunt in galileam in ciuitatem suam nazaret., Puer autem crescebat et confortabatur plenus sapientia et gratia dei *erat* in illo.,

10

LEGENDUM IN CAPUT ANNI

LECTIO LIBRI: YEREMIE PROFETE., (X 1-10).

Audite uerbum quod loquutus est dominus super uos domum srahel: hec dicit dominus., Iusta uias gentium nolite disceret: et a signis caeli nolite pabere *que timent gentes* quia leges popu-
15 lorum uanescunt., Quia lignum de saltum precidit: opus manus artificis in ascia., Argentum et auro decorabit illut: clabis et malleis conpegit illut: || ut non dissolbantur.,

In similitudine plas*me fabricate sunt: et non loquentur.,

Porta tollentur: quia incedere non ualent., Nolite ergo timere
20 eam: quia nec male possunt facere nec bene.,

Non est similis tui domine magnus es tu: et magnum nomen tuum in fortitudine.,

Quis non timebit te: o rex gentium tuum est enim decus inter cunctos sapientes gentium: et in uniuersis regnis eorum nullus est similis tui.,

25 Pariter insipientes et fatui probantur: doctrina uanitatis eorum | 106 | lignum est., Argentum inuolutum de tarsis adfertur: et

9 erat *suppletum sup. lin.* 14 que t. gentes *add. marg.*

10 *In caput anni.*] Huic officio respondet altera missa quae hac die in Ordine Capuano, Gelasiano aliisque praescribitur *Contra idola*, seu *Prohibendum ab idolis*. De jejuniis Kalendis

Januarii apud Hispanos olim seruato lege sis can. 10 concilii Toletani IV, et S. Isidorum, *De offic.* lib. I, c. 40.

aurum de ofaz., Opus artificis manus erarii & iacinctus et purpura & indumentum eorum., Opus artificum & uniuersa hec.,

Deus autem uester deus uibens est., Ipse deus uibens & et rex sempiternus.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI & AD CORINTIOS PRIMA., 5
(X 14-XI 2)

FRATRES FUGITE ab idolorum cultura., Ut prudentibus loquor & uos iudicate quod dico., Calicem benedictionis cui benedicimus & nonne communicatio sanguinis xpi est., Et panis quem frangimur & nonne participatio dei est? Quoniam unus panis || 10 unum corpus multi sumus & nam omnes qui de uno pane et de uno calice participamus.,

Uidete srahel secundum carnem.,

Nonne qui edunt hostias & participes sunt altaris?

Quid ergo dico quod idolis ymolatum sit aliquid & aut quod 15 idolum sit aliquid., Sed que ymolant gentes & demoniis ymolant et non deo.,

Nolo autem uos socios fieri & daemoniorum., Non potestis calicem domini uibere & et calicem demoniorum.,

Non potestis mense domini participes esse & et mense demo- 20 niorum.,

An emulamur dominum?

Numquid fortiores illo sumus? Omnia mici licent & sed non omnia expediunt., Omnia mici licent & | 107 | sed non omnia hedificant., 25

Nemo quod suum est querat & sed quod alterius.,

Omne quod in macello uenit manducate & nicil interrogantes propter conscientia., Domini est terra & et plenitudo eius.,

Si quis uocat uos aliquis infidelium et uultis ire & omne quod uobis adponuntur manducate & nicil interrogantes propter con- 30 scientiam.,

Si quis autem dixerit hoc ymolatum est idolis & nolite manducare & propter illum qui indicabit et propter conscientiam.,

Conscientiam autem dico: non tuam sed alterius., Ut quid enim iudicatur libertas mea: ab alia conscientia

Si ergo cum gratia || participo: quid blasphemus pro eo quod gratias ago., Siue ergo manducatis: sibi bibitis . uel aliud quod
5 facitis: omnia in gloria dei facite.,

Sine offensione estote iudaeis et gentibus et aeglesie dei: sicut et ego per omnia omnibus placeo.,

Non quaerens quod michi utile est: set quod multis ut salui fiant.,

10 Imitatores mei estote: sicut et ego xpo., Laudo autem uos fratres: quod in omnia mei . memores estis: et sicut tradidit uobis precepta mea tenetis., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATTHEUM.,
(X 5-8)

15 IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps: loquebatur discipulis suis dicens.,

In uias gentium ne abieritis et in ciuitates | 108 | samaritanorum ne intraberitis: sed potius ite ad obes que perierunt domus srael.,

20 Euntes autem predicate dicentes: quia adpropinquabit regnum caelorum.,

Infirmos curate: mortuos suscite: leprosos mundate: demonia eicite., Gratis accepistis: gratis date.,

ITEM LEGENDUM IN APPARITIONE DOMINI AD MISSAM.,

25 LECTIO LIBRI: NUMERI., (XXIV 3-9, 15-18)

IN DIEBUS ILLIS: adsumpta parabola sua: dixit balaam filius beor., Dixit homo: cuius obturatus erat oculus.,

Dixit auditor || sermonum domini: qui uisionem omnipotentis intuitus est.,

30 Qui cadet: et sic aperientur oculi eius.,

11 estis es 2 manu in rasura

18 sed d in ras.

25 numeri in ras.

26 parabola o ex u 2 manu

Quam pulcra tabernacula tua iacob⁴ et tentoria tua srahel⁴ ut
ualles nemorose.,

Ut ortus iusta flubius inrigui⁴ ut tabernacula que fixit deus⁴
quasi cedri prope aquas.,

Fluit aqua de situla eius⁴ et semen illius erit in aquis multis., 5
Tolletur propter agag rex eius⁴ et auferetur regnum illius.,

Deus eduxit illum de egyptum⁴ cuius fortitudo similis est
rinocerotis.,

Deborabunt gentes hostes illius⁴ ossaque eorum confringent⁴
et perforabunt sagittis., | 109 | 10

Accubans dormibit ut leo⁴ et quasi leena quem suscitare nullus
audeuit., Qui benedixerit tibi⁴ erit ipse benedictus.,

Qui maledixerit⁴ in maledictione reputabitur.,

Dixit balaam filius beor⁴ dixit homo cuius obturatus erat
oculus., Dixit auditor sermonum domini⁴ qui nobis doctrinam 15
altissimi⁴ et uisionem omnipotentis uidet.,

Qui cadens⁴ apertos abet oculos.,

Uidebo eum sed non modo⁴ intuebor illum sed non prope.,

Orietur stella ex iacob⁴ et consurget uirga de srahel.,

Et percutiet duces || moab⁴ uastabitque omnes filios seth., 20

Et erit idumea possessio eius⁴ hereditas seir cedet inimicis
suis., Srahel uero fortiter aget.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI⁴ AD TITUM., (II 11-III 7)

KARISSIME⁴ apparuit gratia dei saluatoris omnibus homi-
nibus⁴ erudiens nos., 25

Ut abnegantes impietates et secularia desideria⁴ sobrie et
pie et iuste uiuamus in hoc seculo., Expectantes beata spem et
aduentum glorie magni dei⁴ et saluatoris nostri iesu xpi⁴ qui
dedit semet ipsum pro nobis | 110 | ut nos redimeret ab omni
iniquitate⁴ et emundaret sibi populum acceptauilem sectatorem 30
bonorum operum., Haec loquere et exortare⁴ et argue cum omni
imperio.,

Nemo te contemnat.,
 Ammone illos potestatibus et principibus: subditos esse.,
 Dicto obedire[^] ad omne opus bonum paratus esse., Neminem
 blasphemare.,

5 Non letigiosus esse . sed modestus
 Omnes ostendentes mansuetudinem: ad omnes homines.,
 Eramus enim et nos aliquando insipientes et increduli errantes ⁊
 serbientes desideriis || *et* uoluptatibus uariis.,

In malitia et inuidia agentes odiuiles odientes inuicem., Quum
 10 autem benignitas et humanitas apparuit saluatoris nostri dei:
 nonne ex operibus iustitiae que fecimus nos sed secundum suam
 misericordiam salbos fecit nos per labacrum regenerationis et
 renobationis spiritus sancti: quem effudit in nos abundet: per
 ihesum xpm salbatorem nostrum.,

15 Ut iustificati per gratiam ipsius: eredes simus secundum pro-
 missionem spem uite eterne., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATTHEUM.,
 (II 1-15)

In illo tempore: quum natus esset ihesus in bethlem iudee in
 20 diebus herodis regis ecce magi ab oriente uenerunt iherosolimam
 dicentes., | III |

Ubi est qui natus est rex iudeorum., Uidimus enim stellam
 eius in orientem: et uenimus adorare eum.,

Audiens autem erodes rex turbatus est: et omnis iherosolima
 25 cum eo.,

Et congregati omnes principes sacerdotes et scribas populi:
 sciscitabatur ab eis[^] ubi xps nasceretur., At illi dixerunt ei: in
 bethlem iudeae.,

Sic enim scriptum est per prophetam.,

30 Et tu bethlem terra iuda[^] numquid minima es . in principibus
 iuda ?

Ex te enim exiet dux: qui regat populum meum srael.,

Tunc herodes clam uocatis magis: diligenter didicit ab eis tempus stelle que apparuerat eis., ||

Et mittens illos in bethlem dixit., Ite et interrogate diligenter de puero: et cum inueneritis nuntiate miki: ut .et ego ueniens adorem eum.,

5

Qui quum audissent regem: abierunt., Et ecce stella quam uiderant in orientem antecedebat eos usque dum ueniens staret supra ubi erat puer.,

Uidentes autem stellam: gauisi sunt gaudio magno ualde., Et intrantes domum inuenerunt puerum cum maria matre eius: et ¹⁰ procidentes adoraberunt eum., Et apertis thesauris suis: obtulerunt ei munera[^] AURUM[\] TUS[\] ET MIRRA., Et responsum acceptum in somnis ne redirent ad herodem per aliam uiam reuersi sunt | 112 | in regionem suam.,

Qui quum recessissent: ecce angelus domini apparuit in somnis ¹⁵ ioseph dicens., Surge et accipe puerum et matrem eius et fuge in egyptum: et esto ibi usque dum dicam tibi.,

Futurum est enim ut erodes querat puerum: ad perdendum eum.,

Qui consurgens: accepit puerum et matrem eius nocte[^] et recessit in egyptum: et erat ibi: usque ad obitum herodis., Ut ²⁰ adimpleretur quo dictum est a domino per prophetam dicentem., Ex egypto uocabi filium meum., amen.,

LEGENDUM YN ALLISIONE INFANTUM.,

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE., (XXXI 15-20)

HAEC DICIT DOMINUS., UOX IN EXCELSO: || ²⁵ audita est lamentationis fletus et ululatus.,

1 herodes h add. sup. lin.

4 ut ego corr. 2 manu

11 adoraberunt ber 2 manu in rasura

23. *Yn allisione infantum.*] « In Orationali Gothico, inquit Lesleus in not. ad pag. 48 « Missalis Mozarabici, per oscitantiam quamdam orationes *de allisione Infantum* post « festum sancti Juliani (7 jan.) collocantur. » Cur autem per oscitantiam quamdam id factum fuisse adserat, haud satis video. Certe

in Calendario Toletano, quod in appendicem referam, festum *sanctorum Juliani et Basilissae VII idus ianuarii*, sequenti vero die *Allisio infantum bethlemeticorum* recensetur: et iste quidem ordo cum serie historiae evangelicae optime concordat, etsi eum alibi servatum fuisse nondum inveni.

Racel plorans filios suos et noluit consolari super eis quia non sunt., Hec dicit dominus., Quiescat uox tua a ploratu . et oculi tui a lacrimis et quia est merces operi tuo ait dominus.,

5 Et reuertentur de terra inimici et est spes in nobissimis tuis ait dominus.,

Et reuertentur filii ad terminos suos et audiens audiui ephraym transmigrantem.,

Castigasti me et eruditus sum quasi iubenculus indomitus.,
10 Conuerte me et reuertar quia tu es deus meus., Post quam enim conuertisti me egi penitentiam et post quam hostendisti miki percussi* femur meum., | 113 |

Confusus sum et erubui quoniam sustinui obprobrium adulescentie mee.,

15 Si filius honorabilis miki ephraym et si puer delicatus quia ex quo loquutus sum de eo et aduc recordabor eius.,

Idcirco conturbata sunt uiscera mea super eum et miserans miserebor eius ait dominus omnipotens., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI et AD EBREOS.,

20

(II 9-18)

FRATRES UIDEMUS ihesum xpm propter passionem mortis gloria et honorem coronatum et ut gratia dei pro omnibus gustaret mortem.,

Decebat enim eum propter quem omnia et per quem omnia.,

25 Qui multos filios adduxerat in gloriam || auctorem salutis eorum per passionem consumari.,

Qui enim sanctificat et sanctificantur ex uno omnes.,

Propter quam causam et non confunditur fratres eos uocare dicens.,

30 Nuntiabo nomen tuum fratribus meis et in medio aeclesie laudabo te.,

Et iterum in esaya dicit.,

Ego ero⁴ fidens in eum.,

Et iterum.,

Ecce ego et pueri *mei*⁴ quos mici dedit deus⁴ quia ergo pueri communicaberunt carni et sanguini⁴ et ipse similiter participabit eisdem., 5

Ut per mortem destrueret hunc qui habebat mortis imperium⁴ id est diabolus.,

Et liberaret eos⁴ qui timore mortis obnoxii erant per totam uitam seruitutis., | 114 |

Nusquam enim angelos adpreendit⁴ sed semen abrahe ad- 10 preendit.,

Unde debuit per omnia fratribus similari ut misericors et fidelis pontifex fieret ad deum⁴ ut repropitiaret delicta populi.,

In eo enim in quo passus est . ipse temptatus⁴ potens est eis qui temptatur auxiliari., amen., 15

LECTIO . SANCTI EUANGELII⁴ SECUNDUM MATHEUM
(II 16-23)

IN ILLO TEMPORE⁴ uidens herodes quoniam inlusus esset a magis⁴ iratus est ualde., Et mittens⁴ occidit omnes pueros qui erant in bethlem et in omnibus finibus eius⁴ ab ymatu et 20 infra⁴ secundum tempus quod exquisierat a magis.,

Tunc adimpletum est⁴ quod dictum est per || iheremiam prophetam dicentem.,

UOX IN RAMA audita est⁴ ploratus et ululatus.,

Racel plorans filios suos⁴ et noluit consolari super eis quia 25 non sunt., Defuncto autem herode⁴ ecce apparuit angelus domini in somnis yoseph in egipto dicens.,

4 mei quos *add. marg.* ergo *corr. ex* ego 5 sanguini *ex* sanguine 19 esset] a *add. 2 manu*

1. *in esaya dicit.*] Hae voces nec in Vulgata nec in Graeco leguntur: non tamen incommode factum est, quod in Lectionarium nostrum inrepsere. Quamquam enim notis in margine Bibliorum adpositis remittimur ad v. 3 psalmi XVII, multo probabilius est auctorem Epistolae

ad Hebraeos respexisse ad verba Isaiæ XII, 2: πεποιθὼς ἔσομαι ἐπ' αὐτῶν, quae antiquissimus Irenæi interpretæ latine ita reddidit (*Contra Haereses*, lib. III, c. 10, n. 3): *Fidens ero in eum.*

Surge et accipe puerum et matrem eius⁹ et uade in terram srahel.,

Defuncti sunt enim⁹ qui querebant animam pueri., Qui con-
surgens accepit puerum et matrem eius⁹ et uenit in terram
5 srahel., Audiens autem quod arcelaus regnaret in iudeam pro
herode patre suo⁹ timuit illuc ire et admonitus in somnis⁹ secessit
in partes galileae.,

Et ueniens habitabit | 115 | in ciuitatem quae uocatur nazaret.,
Ut adimpleretur quod dictum est per prophetam dicentem.,

10 Quoniam nazareus uocauit.,

LEGENDUM IN DIEM SANCTI FRUCTUOSI EPISCOPI.,

LECTIO LIBRI⁹ DANIELIS PROPHETE., DEO GRATIAS.,
(III 91-100)

IN DIEBUS ILLIS⁹ Surrexit nabuquodonosor rex⁹ et ait
15 obtimatibus suis.,

Nonne tres uiros misimus in medio ignis conpeditos ?

Qui respondentes⁹ dixerunt regi., Uere rex., Respondit rex⁹
et ayt., Ecce ego uideo uiros quattuor solutos ambulantes in
medio ignis⁹ et nicil corruptionis in eis est . et species quarti⁹
20 similis filio dei.,

TUNC nabuquodonosor accessit ad ostium fornacis ignis ar-
dentis⁹ et ayt., ||

Sedrac misac et abdinago serui dei excelsi⁹ egredimini et
uenite., Statimque egressi sunt . sedrac misac et abdinago⁹ de
25 medio ignis.,

Et congregati satrapes⁹ magistratus⁹ et iudices⁹ et potentes
regis⁹ contemplantur uiros illos⁹ quoniam nicil potestatis

II. *danielis prophete.*] Quomodo lectio haec
sancto martyri aptari possit, pulchre innuit In-
latio missalis mozarabici in festo sanctorum
Fructuosi, Augurii et Eulogii, p. 311 : « Di-
« gnum ammodum quo Hebreis pueris Azarie
« et comitibus eius similis vox divina signaret :

« qui in camino Babylonii Regis illesi atque
« securi : nouo laudes tuas carmine decantan-
« tes : Angelico atque celesti officio clamave-
« runt : atque dixerunt : Sanctus . Sanctus .
« Sanctus. » In lectione evangelica ad nume-
rum martyrum item adluditur.

abuisset ignis in corporibus eorum., Et capillis capitis eorum non esset adustus: et saraba eorum non fuisset inmutata: et odor ignis non transisset super eos.,

Et erupens nabuquodonosor ayt.,

BENEDICTUS deus eorum sedrac uidelicet misac et abdinago: 5
qui misit angelum suum et eruit serbos suos: qui crediderunt in eum.,

Uerbum regis inmutaberunt et tradiderunt corpora sua | 116 |
ne serbirent idolis: et ne adorarent omnem deum excepto deo suo., A me ergo positum est hoc decretum ut omnis populus 10
tribus et lingua\ quequumque loquutus fuerit blasphemiam contra deum sedrac misac et abdinago: dispereat et domus eius uastetur., Neque enim est deus alius^ qui possit ausiliari.,

TUNC REX: promobit sedrac misac et abdinago: in prouincia babilonis., 15

Nabuquodonosor rex: omnibus populis tribus et linguis qui habitant in uniuersa terra: pax uobis multiplicetur.,

Signa et mirabilia: que fecit aput me deus excelsus.,

Placuit ergo mici predicare signa eius: quia || magna sunt.,

Et mirabilia eius: quia fortia., Et regnum eius regnum sempiternum: et potestas eius in generatione et generatione., amen., 20

EPISTOLA PAULI . APOSTOLI: AD EBREOS., (XI 33-34)

FRATRES: SANCTI OMNES PER FIDEM: uicerunt regna.,

Operati sunt iustitiam: adepti sunt repromissiones., 25

Obturaberunt ora leonum: extinxerunt inpetum ignis., Effugierunt aciem gladii: conbaluerunt de infirmitate., Fortes facti sunt in bello per ihesum xpm dominum nostrum., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,
(XVIII 18-20) 30

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps: loquebatur discipulis suis dicens., amen dico uobis.,

Quia quequumque | 117 | alligaberitis super terram erunt ligata et in caelo.,

Et quequumque solberitis super terram[^] erunt soluta et in celo., Iterum dico uobis[^] quia si duo ex uobis consenserint super
5 terram de omni re qua petierint[^] fiat illis a patre meo qui in celis est.,

Ubi enim sunt duo uel tres congregati in nomine meo ibi sum in medio eorum., amen

LEGENDUM IN DIEM SANCTI UINCENTI.

10 LECTIO LIBRI[^] ESAYE PROPHETE (XLIII 1-7)

HEC DICIT DOMINUS.,

Creans te iacob et formans te srahel[^] noli timere quia redemi te et uocabi te nomini tuo meus es tu., ||

Quum transieris per ignem et aquas tecum ero[^] et flumina
15 non operiente.,

Quum ambulaberis in igne non conbureris[^] et flama non ardeuit in te.,

Quia ego dominus deus tuus sanctus srahel salbator tuus[^] dedi propitiationem tuam egyptum eziopia et sabaa pro te.,

20 Ex quo honorabilis factus es in oculis meis[^] et gloriosus ego dilexi te.,

Et dabo homines pro te[^] et populos pro anima tua.,

Noli timere quoniam ego tecum sum[^] ab oriente adducam semen tuum[^] et ab occidente congregabo te.,

25 Dicam aquiloni da[^] et austro noli proibere.,

Affer filios meos de longinquo[^] et filias meas ab extremis terre., | 118 | Et omnis qui inbocaberit nomen meum[^] in gloria mea creabi eum formabi eum et feci eum ayt dominus omnipotens., amen.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD CORINTIOS . IIa.,
(XI 16-31)

Fratres: ne quis me putet insipientem alioquin: uelut insipientem accipite me . ut *et* ego modicum quid glorier.,

Quod loquor: non loquor secundum deum: sed quasi insipientia in hanc substantiam glorie. Quoniam quidem multi gloriantur secundum carnem: et ego gloriabor., Libenter enim suffertis insipientes: quum sitis ipsi sapientes.,

Sustinetis enim si quis uos in serbitutem redigit si quis deorat: si quis accipit: si quis extollitur si quis in faciem uos cedit || 10

Secundum ignobilitatem dico quasi nos infirmi fuerimus: uos autem fortes.,

In quo autem quis audet in insipientiam dico: audeo et ego., Ebrei sunt et ego., Srahelite. sunt et ego.

Semen abrahe sunt: et ego., 15

Ministri xpi sunt: et ego.,

Ut minus sapiens dico: plus ego.,

In laboribus: plurimis.,

In carceribus: abundantius.,

In plagiis: supra modum., 20

In mortibus: frequenter.,

A iudeis quinquies quadragenas: unam minus accepi.,

Ter uirgis: cesus sum., *Semel lapidatus sum*

Ter naufragium: feci.,

Nocte et die: in profundum maris fui., 25

In itineribus: sepe., Periculis: fluminum.,

Periculis: latronum.,

Periculis: ex genere.,

Periculis: ex gentibus.,

| 119 | Periculis: in ciuitate 30

Periculis: in solitudine

Periculis: in mari.,

4 et add. 2 manu 23 semel lapid. sum om. in prima scriptione

Periculis in falsis fratribus.,

In labore et erumna

In uigiliis multis

In fame et siti

5 In ieiuniis multis

In frigore et nuditate.,

Preter illam quae extrinsecus sunt instantia mea cotidiana et sollicitudo omnium ecclesiarum.,

Quis infirmatur et ego non infirmor., Quis scandalizatur et ego
10 non uror., Si gloriari oportet que infirmitates mee sunt gloriabor.,

Deus et pater domini nostri ihesu xpi scit qui est benedictus in secula quia non mentior., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM
(XII 24-26) ||

15 IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens.,

Amen amen dico uobis.,

Nisi granum frumenti cadens in terra mortuum non fuerit ipsum solum manet.,

20 Si autem mortuum fuerit multum fructum adfert.,

Qui amat animam suam perdet eam., Et qui odit animam suam in hoc mundo in uitam eternam custodit eam.,

Si quis miki ministrat me sequatur., Et ubi sum ego illic et minister meus erit., Si quis miki ministraberit honorificabit eum
25 pater meus.

24 ministraberit s. add. sup. lin.

LEGENDUM IN CATE | 120 | DRA SANCTI PETRI APOSTOLI.,

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETE., (XXXII I, 3-9, 15-18)

HEC DICIT DOMINUS.,

Ecce in iustitia regnabit rex et principes eius in iudicio pre-
erunt.,

5

Non caligabunt oculi uidentium et aures audientium diligenter auscultabunt.,

Et cor stultorum intellet scientiam et lingua balborum uelociter loquetur et plane.,

Non uocabitur ultra his qui insipiens est princeps neque 10
fraudulentus appellabitur maior.,

Stultus autem fatua loquetur et cor eius faciet iniquitatem ut perficiat simulationem et loquatur ad dominum || fraudulenter.,

Et uacuam faciet animam esurientis et potum sitiendi auferat.,

Fraudulenti uasa pessima sunt., Ipse enim cogitationes con- 15
cinnabit ad perdendos mites in sermone mendacii quum loque-
retur pauperi iudicium., Princeps uero ea que digna sunt cogitabit
principe et ipse super duces stabit.,

Mulieres opulente surgite et audite uocem meam.,

Filie confitentes percipite auribus eloquium meum Donec 20
effundatur super uos spiritus de aexcaelso., Et erit desertum in
cermel et cermel in saltum reputabitur.,

Et habitabit in solitudine iudicium et iustitia in cermel se-
debit., | 121 | Et erit populus iustitiae pax et cultus iustitiae
silentium et securitas usque in sempiternum.,

25

Et sedebit populus meus in pulcritudine pacis et in taberna-
culis fiduciae et in requiem opulenta ayt dominus omnipotens.,
amen.,

EPISTOLA PETRI APOSTOLI AD GENTES., (I Petr. V 1-5)

FRATRES seniores qui in uobis sunt obsecro consenior et 30
et testis xpi passionum., Hii qui et eius quae in futuro est

reuelanda est gloriae communicator., Pascite qui est in uobis
gregem dei.,

Prouidentes non quoacte sed spontaneae secundum deum ||
Neque turpis lucri gratia sed uoluntariae.,

5 Neque ut dominantes in cleros sed forma facti gregis ex
animo.,

Ut quum apparuerit princeps pastorum recipiatis inmarcesci-
bilem gloriae choronam.,

10 Similiter adulescentes subditi estote senioribus., Omnes autem
inuicem humilitatem insinuate., Quia deus superuis resistit
humilibus autem dat gratiam., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.,

(XVI 13-19)

IN ILLO TEMPORE . dominus noster ihesus xps uenit
15 in partes cesaree filippi et interrogabat discipulos suos dicens.,
Que me dicunt homines esse filium hominis.,

At illi dixerunt., | 122 |

Alii iohannem babtistam alii autem heliam alii uero ihere-
miam aut unum ex prophetis., Dicit illis ihesus.,

20 Uos autem quem me esse dicitis., Respondens simon petrus
dixit.,

Tu es xps filius dei uiui.,

Respondens autem ihesus dixit ei., Beatus es simon bar
iona quia caro et sanguis non rebelabit tibi sed pater meus
25 qui in celis est., Et ego dico tibi.,

Quia tu es petrus et super hanc petram haedificabo aeclesiam
mea et porte inferni non prebalebunt aduersus eam et tibi
dabo clabes regni caelorum.,

Et quodquumque ligaberis super terram || erunt ligata et in
30 celo.,

Et quodquumque solberis super terram erit solutum et in
caelis., amen.,

LEGENDUM . IN DOMINICO . ANTE . . CARNES TOLLENDAS.,

LECTIO LIBRI: IHAEREMIE PROPHETE., (VII 1-7)

IN DIEBUS ILLIS: uerbum domini quod factum est ad
ihaeremiam dicens.,

Sta in porta domus domini: et predica uerbum ibi istut et dic., 5

Audite uerbum domini domus iuda qui ingredimini *per* portas
has: ut adoretis dominum.,

Hec dicit dominus exercituum deus srael.,

Bonas facite uias uestras et studia uestra: et habitabo uobis-
cum in loco isto., 10

Nolite confidere in uerbis mendacii dicentes: | 123 | templum
domini . templum domini est., Quod si benedixeritis uias uestras
et studia uestra: si feceritis iudicium inter uirum et proximum
eius: aduene et pupillo et uidue non feceritis calumniam: nec
sanguinem innocentem effuderitis in loco hoc: et post deos 15
alienos non ambulaberitis in malum uobis metipsis: habitabo
uobiscum in loco isto: in terra quam dedi* patribus uestris ayt
dominus omnipotens., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD ROMANOS., (I Cor. I'3-9)

FRATRES: gratia uobis et pax a deo patre nostro: et 20
domino ihesu xpo., Gratias ago deo meo semper pro uobis in
gratia dei: || que data est uobis in xpo ihesu.,

Quia in omnibus diuites facti estis in illo: in omni uerbo et
in omni scientia.,

Sicut testimonium xpi confirmatum est in uobis: ita ut nicil 25
uobis desit . in nulla gratia.,

Expectantibus reuelationem domini nostri ihesu xpi: qui et

6 per *add. 2 manu* 15 effunderitis *2 manu* 17 dedit *corr.*

1 *in dominico ante carnes tollendas.*] Haec | *Dominica ante diem Cineris* appellatur. In ea
dominica ea est, quae ritu Romano *Dominica* | jam praeparatur ac ueluti inchoatur liturgia
quingagesimae, in missali autem Mozarabum | quadragesimalis.

confirmabit uos usque ad finem sine crimine: in die aduentus domini nostri ihesu xpi.,

Fidelis deus: per quem uocati estis in societatem filii eius ihesu xpi domini nostri., amen.,

5 LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,
(XVII 1-20)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps adsumsit petrum . et iacobum et iohanem fratrem eius: et duxit illos in montem excelsum seorsum: et transfiguratus est ante eos: et
10 resplenduit facies eius sicut sol., | 124 |

Uestimenta autem eius: facta sunt alba sicut nix.,

Et ecce apparuit illis moyses et helias: cum eo loquentes.,

Respondens autem petrus: dixit ad ihesum., Domine: bonum est nos hic esse., Si uis: faciamus hic tria tabernacula.,

15 Tibi unum moysi unum: et haelie unum., Adhuc eo loquente: ecce nubs lucida obumbravit eos.,

Et ecce uox de nube: dicens.,

Hic est filius meus dilectus in quo mici bene conplacuit: ipsum audite.,

20 Et audientes discipuli ceciderunt in facies suas: et timuerunt ualde.,

Et accessit ihesus: tetigit eos dixitque eis.,

Surgite: nolite timere.,

Leuantes autem oculos neminem uiderunt: || nisi solum ihesum.,

25 Et descendentibus illis de monte: precepit eis ihesus dicens.,

Neminem dixeritis uisionem hanc: donec filius hominis a mortuis resurgat.,

3 fidelis s *add. sup. lin.* 24 uiderunt *corr. 2 manu*

8. *secundum matheum.*] Observatione dignum est, in aliis quoque liturgiis euangelium Transfigurationis Domini instante vel incipiente Quadragesima recitatum fuisse: v. g. in lectionario Gallicano Dominica post cathedram sancti Petri, in ordine Romano sabbato Qua-

tuor Temporum Quadragesimae. Cujus rei causam hanc utique esse existimo, quod Christus, Moyses et Elias, quorum praefata lectio meminit, quadraginta quisque dies jejunasse referuntur. Vide serm. 144 in append. Opp. S. Augustini, tom. V.

Et interrogaberunt eum discipuli⁴ dicentes.,

Quid ergo scribe dicunt⁹ quod haeliam oportet primum uenire⁹, *At illi⁹ respondens ayt illis.*,

Helias quidem uenturus est⁴ et restituet omnia.,

Dico autem uobis⁴ quia helias iam uenit et non cognouerunt 5 eum⁴ sed fecerunt in eo quequumque uoluerunt.,

Sic et filius hominis⁴ passurus est ab eis.,

Tunc intellexerunt discipuli⁴ quia de iohanne babtista dixisset eis.,

Et quum uenisset ad turbas⁴ | 125 | accessit ad eum homo 10 genibus prouolutus ante eum dicens.,

Domine⁴ miserere filio meo quia lunaticus est⁴ et male patitur.,

Nam saepe cecidit in igne et crebro in aquam⁴ et obtuli* eum discipulis¹ tuis⁴ et non potuerunt curare eum., 15

Respondens ihesus⁴ ayt.,

O generatio praba et peruersa⁹ quousque ero uobiscum⁹ usque quo patiar a bobis., Adfferte huc illum ad me.,

Et increpabit illi ihesus et exhibit ab eo demonium⁴ et curatus est puer ex illa *ora.*, 20

Tunc accesserunt discipuli ad ihesum secreto⁴ et dixerunt ei.,

Quare nos⁴ non potuimus eicere illum⁹, Dicit illis.,

Propter incredulitatem⁴ uestram.,

Amen dico uobis., Si abueritis fidem sicut granum senapis⁴ 25 dicetis monte huic transi hinc et transibit⁴ et nicil impossibile erit uobis., 30

Hoc autem genus non eicitur⁴ nisi per orationem et ieiunium., amen.,

3 At i. r. a. illis *minutioribus litteris suppletum* 14 obtulit *corr.* 20 ora *qm. in prima scriptione*

LEGENDUM . DE CARNES TOLLENDAS.,

LECTIO LIBRI REGUM., (III Reg. XIX 3-15).

IN DIEBUS ILLIS: quum uenisset helias in uersabe iudee:
dimisit ibi puerum suum et perrexit in desertum uiam unius diei.,

5 Quumque uenisset et sederet subter unum iuniperum: petibit
anime suae ut moreretur. et ayt.,

Sufficit mîci domine: tolle animam meam neque enim | 126 |
melior sum quam patres mei., Proiecitque se: et obdormibit in
umbra iuniperi., Et ecce angelus domini: tetigit eum . et dixit.,
10 Surge: et comede.,

Respexit: et ecce ad caput suum subcinericius panis: et uas
aque.,

Comedit ergo et uiuit: et rursu^m obdormibit., Reuersusque
est angelus domini secundo: et tetigit eum dixitque illi., Surge
15 et comedê grandis enim tibi restat uia., Qui quum surrexisset:
et comedit et uibit et ambulabit in fortitudine cibi illius: quadra-
ginta diebus et quadraginta noctibus^ usque ad montem domini
dei oreph., Quumque uenisset illuc: mansit in spelunca., ||

Et ecce sermo domini ad eum: dixitque illi., Quid hic agis
20 helia ? At ille respondit.,

Zelo zelatus sum pro domino deo exercituum: quia derelique-
runt pactum domini filii srahel.,

Altaria tua destruxerunt: prophetas tuas occiderunt gladio: et
derelictus sum ego solus: et querunt animam meam: ut auferant
25 eam.,

Et ayt ei., Egredere: et sta in monte coram domino.,

Et ecce dominus transit et spiritus eius grandis et fortis:
subuertens montes et conterens petras ante dominum., Non in
spiritu dominus: et post spiritum comotio.,

13 rursu^m in 2 manu in s eraso

I. de carnes tollendas] hoc est, dominica | proxime antecedebat ieiunium quadragesimale
quae nunc dicitur prima Quadragesimae. Haec | secunda feria inchoandum.

Non in comotione dominus: et post comotionem ignis.,
 Non *in* igne dominus: et post ignem sibilis aure tenuis., | 127 |
 Quod quum audisset helias: operuit uultum suum pallio: et
 egressus stetit in ostium spelunce.,

Et ecce *uox* ad eum dicens., Quid hic agis helia? Et ille 5
 respondit.,

Zelo zelatus sum pro domino deo exercituum: quia derelique-
 runt pactum domini filii srahel., Altaria tua dextruxerunt: et
 prophetas tuas occiderunt gladio: et derelictus sum ego solus:
 et querunt animam meam: ut auferant eam., Et ait dominus ad 10
 eum., Uade et reuertere per uiam tuam per desertum in da-
 mascum: quia tecum ero., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD CORINTIOS SECUNDA.,
 (VI 2-10) DEO GRATIAS., ||

FRATRES: ecce nunc tempus acceptabile: ecce nunc dies 15
 salutis.,

Nemini dantes ullam offensionem: ut non uituperetur mini-
 sterium nostrum.,

Sed in omnibus exhibeamus nosmetipsos: ut dei ministros.,

In multa patientia., 20

In tribulationibus.,

In necessitatibus.,

Yn augustiis., Yn plagiis.,

Yn carceribus., Yn lacerationibus.,

Yn uigiliis., Yn ieiuniis., 25

Yn castitate., Yn scientiam

Yn longanimitate.,

Yn uenignitate: in spiritu sancto., In karitate non ficta: in
 berbo ueritatis: in uirtute dei.,

Per arma iustitiae: a dextris. et sinistris., | 128 | 30

Per gloriam: et ignouilitatem.

2 in *add. sup. lin.* 4 *osteum corr.* 5 Et ecce uenit ad *corr. in marg. 2 manu*

Per infamiam / et uonam famam.,
 Ut seductores / et ueraces.,
 Ut qui igno**ti / et cogniti.,
 Tamquam morientes / et ecce uiuimus., Ut temptati / et non
 5 mortificati., Quasi tristes / semper autem gaudentes.,
 Sicut egentes / sed multos locupletantes., Tamquam nicil ha-
 bentes / et omnia possidentes / in xpo ihesu domino nostro.,
 amen

LECTIO SANCTI EUANGELII / SECUNDUM MATHEUM.,
 10 (IV 1-11)

IN ILLO TEMPORE /

dominus noster ihesus xps ductus est in deserto ab spiritu / ut
 temptaretur a diabolo.,

Et quum ieiunasset quadraginta diebus et quadraginta noc-
 15 tibus / postea esuriit., Et accedens temptator / dixit ei.,

Si filii deus es / dic. ut || lapides isti panes fiant.,

Qui respondens dixit.,

Scriptum est., Non *in* pane solo uiuit homo / sed in omni
 berbo quod procedit de ore dei.,

20 Tunc adsumsit eum diabolus in sanctam ciuitatem / et statuit
 eum supra pinnaculum templi / et dixit ei.,

Si filii deus es / mitte te deorsum., Scriptum est enim., Quia
 angelis suis mandabit de te / ut in manibus tollant te / ne forte
 offendas a lapidem pedem tuum.,

25 Ait illi ihesus rursum.,

Scriptum est., Non temptabis dominum deum tuum.,

Iterum adsumsit eum diabolus in montem aexcaelsum ualde /
 et ostendit illi omnia regna mundi | 129 | et gloriam eorum / et
 dixit illi., Haectibi omnia dabo^ si cadens adoraberis me., Tunc
 30 dixit ei ihesus., Uade retro satanas? Scriptum est enim

Dominum deum tuum adorabis / et illi soli seruias.,

Tunc reliquit eum diabolus: et ecce angeli accesserunt et ministrabant ei., amen., ||

ITEM LECTIONES DE QUADRAGESIME IN PRIMA
EBDOMADA.

SECUNDA FERIA . AD NONA., 5

LECTIO LIBRI: ESAYE PROPHETE., (I 16-19)

HEC DICIT dominus., Labamini: mundi estote., | 130 |
Aufferte malum cogitationum uestrarum: ab oculis meis.,
Quiescite agere peruerse: discite benefacere., Querite iudicium: subuenite oppresso: judicate pupillo: defendite uiduam: 10
et uenite et arguite me dicit dominus., Et si fuerint peccata uestra
ut cocinum: quasi nix dealbabuntur.,

Et si fuerint rubra quasi uermiculus: uelut lana munda erunt.,
Si uolueritis et audieritis me: bona terre comedetis ayt dominus omnipotens. amen 15

PRINCIPIUM EPISTOLE IACOBI APOSTOLI: AD
DUODECIM TRIBUS., (I 2-12)

Karissimi: omne gaudium existimate: quum in temptationes ||
uarias incederitis.,

Scientes tribulatio fidei uestre: patientiam operatur., 20

Patientia autem opus perfectum habet: ut sitis perfecti et integri in nullo deficientes.,

Si quis autem uestrum indiget sapientiam: postulet a deo qui dat omnibus affluenter et non inproperat: et dabitur ei.,

Postulet autem: in fide* nicil esitans., Qui enim esitat: similis 25
est fluctui maris: qui a bento mobetur et circumfertur.,

Non ergo extimet ille homo: quod non accipiat aliquid a domino.,

Uir duplex animo inconstans est in omnibus uiis suis., Non

11 peccata ta suppletum sup. lin. 25 infidel corr.

glorietur autem frater humilis in exultatione sua: quoniam sicut flos | 131 | feni transibit., Exortus est autem sol cum ardore et arefecit fenum., Et flos eius decidit et decor uultus eius deperiit: ita et diues in itineribus suis marcescit., Beatus uir qui suffert
5 temptationem quia dum probatus fuerit: accipiet coronam uite quam repromisit deus diligentibus se.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANNEM.,

(I 1-14)

IN PRINCIPIO . erat uerbum et uerbum erat apud deum et
10 et deus erat uerbum: hoc erat in principio apud deum.,

Omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nihil.,
Quod factum est in ipso uita est: et uita erat lux hominum et lux in tenebris lucet: et tenebre eam non comprehenderunt., ||

Fuit homo missus a deo cui nomen erat iohannes: hic uenit
15 in testimonium ut testimonium periberet de lumine et omnes crederent per illum.,

Non erat ille lux sed ut testimonium periberet de lumine.,
Erat lux uera: que inluminat omnem hominem uenientem in hunc mundum.

20 In mundo erat et mundus per ipsum factus est: et mundus eum non cognobit.,

In propria uenit: et sui eum non receperunt., Quoquod autem receperunt eum: dedit eis potestatem filios dei fieri his qui credunt . in nomine eius.,

25 Qui non ex sanguinibus neque ex uoluptate uiri: sed ex deo natus est., Et uerbum caro factum est . et habitauit . in nobis | 132 | et uidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a patre: plenum gratia et ueritate., amen.,

9. *In principio erat uerbum.*] Vides hac die poni initium euangelii secundum Joannem, quod cum aliis duabus lectionibus legere pergebant per singulos dies Quadragesimae, exceptis feriis tertiis et quintis primae, secundae et tertiae hebdomadae, quae sicuti Neapoli, ita

Toleti aliturgicae, ut aiunt, olim erant. Alia prorsus consuetudo Mozarabum: ii enim diebus Dominicis et qualibet feria quarta et sexta tempore Quadragesimae missas agebant, in quibus quatuor lectiones more in Constitutionibus Apostolicis (II, 57) descripto recitabantur.

LEGENDUM DIE III^a FERIA AD UIII^a . IN . I^a EBDOMADA.,

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETE., (XXX 15-18)

Hec dicit dominus deus sanctus srael.,

Si reuertamini et quiescatis in silentio et spe erit fortitudo
 uestra., Propterea expectat dominus deus ut misereatur uestri 5
 et ideo exaltabitur parcens uobis quia deus iudicii dominus beati
 omnes qui expectant eum.,

EPISTOLA YACOBI APOSTOLI AD DUODECIM TRIBUS.,

(I 13-21)

KARISSIMI nemo quum temptator dicat quoniam a deo 10
 temptatur., Deus enim intemptator malorum est., Ipse enim ne-
 minem temptat.,

Unusquisque uero temptatur a concupiscentia sua abstractus
 et inlectus., ||

Dein concupiscentia quum conceperit parit peccatum., 15

Peccatum uero quum consummatum fuerit generat mortem.,

Nolite itaque errare fratres mei dilecti., Omne datum optimum
 et omne donum perfectum desursum est descendens a patre
 luminum aput quem non est transmutatio nec uicissitudinis
 obumbratio., 20

Uoluntarie genuit nos uerbo ueritatis ut simus initium aliquod
 creature eius., Scitis fratres mei dilecti sit autem omnis homo
 uelox ad audiendum tardus autem ad loquendum et tardus ad
 iracundiam., Ira enim uiri iustitiam dei non operatur., Propter
 quod abicientes omnem inmunditiam | 133 | et habundantia ma- 25
 litiae in mansuetudine suscipite insinitum uerbum quod potest
 salbare animas uestras., amen.,

11 enim i add. 2 manu sup. lin.

17 optimum m in rasura

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM

(I 15-29)

IN ILLO TEMPORE: iohannes testimonium peribuit de
ihesu et clamabat dicens.,

5 Hic erat quem dixi qui post me uenturus est: ante me factus
est . quia prior me erat.,

Et de plenitudine eius . nos omnes accepimus gratiam pro
gratia: quia lex per moysen data est.,

Gratia et ueritas: per ihesum xpm facta est.,

10 Deum nemo uidit umquam: nisi unigenitus filius qui est in
sinu patris ipse narrabit: et hoc est testimonium iohannis quando
miserunt iudei || ad iherosolimis sacerdotes et leuitas ad eum ut
interrogarent eum tu qui es., Et confessus est et non negabit:
et confessus est quia non sum ego xps., Et interrogaberunt eum:

15 quid ergo helias es tu?

Et dixit., Non sum.,

Propheta . es tu? et respondit.,

Non., Dixerunt ergo ei.,

Quis es tu ut responsum demus his qui miserunt nos.,

20 Qui dicis tu de te . ipso., ayt.,

Ego sum uox clamantis in deserto: dirigite uias domino sicut
dixit esayas propheta.,

Et his qui missi fuerant ex fariseis: interrogaberunt eum et
dixerunt ei., Quid ergo babtizas . si tu non es xps: neque helias:
25 neque propheta?

Respondit eis iohannes: | 134 | dicens., Ego babtizo in aqua:
medius autem uestrum stat quem uos nescitis. Ipse est qui post
me uenturus est ante me factus est., Cuius ego non sum dignus
ut solbam corrigiam calciamenti eius., Haec in bethania facta
30 sunt trans iordanem: ubi erat iohannes babtizans., Altera die
uidit iohannes xpm uenientem ad se et ayt.,

Ecce agnus dei: ecce qui tollit peccata mundi., amen

LEGENDUM . UI FERIA . AD UIIII^a IN I^a EBDOMADA.,

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETE., (LV 6-7)

IN DIEBUS ILLIS: loquutus est esayas dicens.,

Querite dominum dum inuenire potest inuocate eum dum prope est., 5

Derelinquat impius uias suas: et uir iniquus || cogitationes suas: et reuertatur ad dominum et miserebitur eius.,

Et ad dominum deum nostrum quoniam multus *est* ad ignoscendum., amen.,

EPISTOLA IACOBI APOSTOLI AD XII. TRIBUS., (I 22-25) 10

KARISSIMI: estote factores uerbi: et non auditores tantum fallentes uosmetipsos.,

Quia si quis auditor est uerbi et non factor: hic comparabitur uiro consideranti uultum natiuitatis. sue in speculo., Considerabit enim se et abiit: et statim oblitus est qualis fuerit., 15

Qui autem prespexerit in legem perfectam liuertatis et permanserit: non auditor oblibiosus factus sed factor operis | 135 | hic beatus in facto suo erit., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANNEM.,
(I 29-34) GLORIA 20

IN ILLO TEMPORE: uidit iohannes xpm uenientem ad se et ayt.,

Ecce agnus dei: ecce qui tollit peccatum mundi., Hic est de quo dixi*: post me uenit uir qui ante me factus est quia prior me erat: et ego nesciebam eum., 25

Set ut manifestaretur srahel: propterea ueni ego in aqua babtizans.,

Et testimonium peribuit iohannes dicens.,

8 quoniam] mitis marg. est suppletum seriori manu 24 dixit corr.

Quia uidi spiritum descendentem quasi columbam de caelo et mansit super eum et ego nesciebam eum., Sed qui misit me bapuzare in aqua et ille mici dixit.,

Super quem uideris spiritum descendentem et manentem super eum hic est qui bapuzat in spiritu sancto., Et ego uidi et testimonium peribui quia hic est filius dei., amen

LEGENDUM DIE SABBATO AD . III^a IN . I^a EBDOMADA.,

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE (III 12-14)

HEC DICIT DOMINUS., Reuertere aduersatrix srael et non auertam faciem meam a bobis quia sanctus ego sum dicit dominus et non irascar in perpetuum., Tamen scito iniquitatem tuam quia in dominum deum tuum prebaricata es et dispersisti uias tuas alienis sub omni ligno frondoso et uocem meam non audisti ayt dominus., | 136 |

Conuertimini filii reuertentes et sanabo aduersiones uestras quia ego uir uester ayt dominus omnipotens., amen

EPISTOLA IACOBI APOSTOLI AD DUODECIM TRIBUS.,
(I 26-27)

Karissimi si quis putat se religiosum esse et non refrenans linguam suam sed seducens cor suum huius uana est religio.,

Religio munda et immaculata aput deum et patrem hec est.,

Uisitare pusillos et uiduas in tribulatione eorum et immaculatum se custodire ab hoc seculo.

7 die *suppletum sup. lin.* 15 aduerscones *corr.*

7. ad IIIa.] Reliquis diebus ad nonam, sabbato ad tertiam liturgia peragenda indicitur. Eo igitur tempore lectionarius noster confectus fuerit necesse est, quo nondum obsoleta erat consuetudo sabbatum perinde ac dominicum diem in ipsa etiam Quadragesima feriandi. Prohibuit quidem decretum 48 Concilii II Bracarenensis (an. 572) « in Quadragesima natales « martyrum celebrare, sed tantum sabbato et « dominico pro commemoratione eorum obla-

« tiones offerri. » Ex eo autem tempore pauca admodum uestigia moris huius antiquissimi in Hispania reperies. — Inter sermones S. Augustino ab A. Mai adscriptos, unum inuenio, eumque, uti uidetur, genuinum, (*Nov. PP. Bibl. t. I, n. 125*), in quo haec leguntur: « Saepius « enim ista lectio repetitur in auribus uestris, « quam noster de illa tractatus. Nam si legatur « quando sabbatum non est, aut quando dies dominicus non est, sermo de illa non redditur. »

LECTIO SANCTI EUANGELIIꝫ SECUNDUM IOHANNEM.,
(I 35-51)

IN ILLO TEMPORE

Stabat ihoannes et discipuli eius duoꝫ et respiciens ihesum
ambulantem dicit ecce agnus dei., || 5

Et audierunt eum *duo* discipuli loquentemꝫ et sequuti sunt
ihesum., Conuersus autem ihesus uidens eos sequentes seꝫ dixit
eis., Quid queritis., qui dixerunt ei.,

Rabbiꝫ quod interpretatur magisterꝫ ubi abita*s.,

Dicit eisꝫ Uenite et uidete., 10

Uenerunt et uiderunt ubi maneretꝫ et aput eum manserunt
die illoꝫ hora autem erat quasi decima.,

Erat autem andreas frater simonis petri unus ex duobus qui
audierant ab iohanneꝫ et sequuti fuerant eum.,

Inuenit hic primum fratrem suum symonemꝫ et dicit ei., 15
Inuenimus messiamꝫ quod *est* interpretatum xpsꝫ et adduxit eum
ad ihesum.,

Intuitus autem eum ihesus dixit., | 137 |

Tu es symon filius ionaꝫ tu uocaris cephasꝫ quod interpretatur
petrus? 20

In crastinum autem uoluit exire in galileamꝫ et inuenit phi-
lippum.,

Et dicit ei ihesus., Sequere me.,

Erat enim filippus a betsaida ciuitate.ꝫ. andre et petri.,

Inuenit filippus natanaelꝫ et dicit ei., 25

Quem scripsit moyses in lege et prophetisꝫ inuenimus ihesum
filium iosep a nazaret., Et dixit ei natanael.,

A nazaretꝫ potest aliquid boni esse? Dicit ei filippus.,

Ueni et uide., Uidit ihesus natanael uenientem ad seꝫ et ayt
de eo., 30

Ecce uere sraelitaꝫ in quo dolus non est.,

6 duo 2 manu add. 9 abitans n eras. 10 uenite te add. sup. lin. 16 quod interpretatur corr.

22 philippum 1 manu

- Dicit ei natanael.,
 Unde me nôsti., Respondit || ihesus et dixit ei.,
 Priusquam te filippus uocaret quum esses sub fico: uidi te.,
 Respondit natanael et dixit ei.,
 5 Rabbi: tu es filius dei: tu es rex srahel? Respondit ihesus et
 dixit ei.,
 Quia dixi tibi uidi te sub ficu: credis: magis his uidebis., Amen
 amen dico uobis: uideutis celum apertum et angelos dei ascen-
 dentes et descendentes super filium hominis., amen.,

10 LEGENDUM IN . I^o . DOMINICO AD MATUTINUM

LECTIO LIBRI: HOSE PROPHETE., (XIV 2-10)

HEC DICIT DOMINUS.,

- Conuertere srael ad dominum | 138 | deum tuum: quoniam
 corruisti in iniquitate tua.,
 15 Tollite uobiscum uerba mea: et conuertimini ad dominum.,
 Dicite ei omnem aufer iniquitatem et accipe bonum: et redde-
 mus uitulos labiorum nostrorum., Assur non saluabit nos super
 equum non ascendemus: nec dicemus ultra dii nostri opera ma-
 nuum nostrarum.,
 20 Quia eius qui in te est misereberis populo: sanabo contritiones
 eorum.,
 Dirigam eos spontanee: quia aduersus est furor meus ab eis.,
 Ero quasi ros srahel germinabit quasi lilium: et erumpet radix
 eius ut libani.,
 25 Ibunt rami eius et erit quasi oliba gloria eius: et odor illius
 sicut odor libani., ||

8 angelos os *ex s* 10 matudinum *corr. 2 m.* 15 tollite te *sup. lin.* 16 accipe *ex accipite*

10. *ad matutinum.*] Ex hoc apparet etiam
 tum frequentatos fuisse, Quadragesimae saltem
 tempore, coetus istos matutinos, quos vergente
 ad finem quarto saeculo singulis Dominicis in

Hierosolymitana Ecclesia actos fuisse Peregrina
 Gamurrinii testatur (*S. Silviae Peregrinatio ad
 loca sancta*, 2^a edit. p. 48).

Conuertentur sedentes in umbra eius: uibent triticum et germinabunt quasi uinea: memoriale eius sicut odor libani.;

Efraym: quid miki ultra ydola[^], ego exaudiam et dirigam eum: ego ut abietem uirentem ex me fructus tuus inuentus est., Qui sapiens est et intelletet ista: intelletet et sciet hec., Quia. 5 recte uie domini: et iusti ambulabunt *in* eis., amen

EPISTOLA PETRI APOSTOLI AD GENTES., (I Petr. III 5-9)
DEO GRATIAS.,

Karissimi: aliquando sancte mulieres sperantes in deo orabant se subiecte propriis uiris: sicut sarra obediebat abrahe: 10 dominum *eum uocans.,

Cuius estote filie beneficientes: et non timentes | 139 | ullam perturbationem.,

Uiri similiter quoabzantes secundum scientiam: quasi infirmior uasa muliebri inperientes honorem: tamquam quoheredibus 15 gratiam uite uti . ne inpediantur orationes uestre.,

In summa autem rei . omnes unanimes conpatientes fraternitatemamantes: misericordes: modesti: humiles., Non reddentes malum pro malo: uel maledictum pro maledicto: sed econtrario benedicentes: quia in hoc uocati estis: ut benedictionem here- 20 ditatem possideatis in xpo ihesu domino nostro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANEM ||
(VI 28-35)

IN ILLO TEMPORE: dixerunt turbe ad dominum ihesum.,
Quid faciemus: ut operemur opera dei., 25
Respondit ihesus: et dixit eis., Hoc est opus dei: ut credatis in eum que misit ille
Dixerunt ergo ei.,
Quod ergo tu facis signum: ut uideamus et credamus tibi

6 in *ex* per 2 manu 11 dominum meum *corr.* 14 quoabzantes 18 fraternitatemamantes *corr.*
19 econtrario e *add.* 2 manu

quod operaris., Patres nostri manna manducaberunt in deserto
sicut scriptum est: panem de celo dedit eis manducare.,

Dixit ergo eis ihesus., amen amen dico uobis: non moyses .
dedit uobis panem de caelo uerum: sed pater meus dat uobis
5 panem de celo uerum.,

Panis enim dei est . | 140 | qui descendit de caelo: et dat
uitam mundo.,

Dixerunt ergo ad eum.,

Domine: semper da nobis panem hunc., Dixit autem eis
10 ihesus., Ego sum panis uerum . qui uenit ad me non esuriet: et
qui credit in me non sitiet unquam., amen

ITEM LEGENDUM IN PRIMO : DOMINICO . AD MISSAM

LECTIO LIBRI: DANIELLIS PROPHETE (Cap. II)

IN DIEBUS ILLIS: in anno secundo regni nabuquodo-
15 nosor: uidit nabuquodonosor somnium et conterritus est spiritus
eius . et somnium eius fugit ab eo.,

Precepit ergo rex . ut conuocarentur arioli: || et magi: et
malefici: et caldei: et indicarent regi somnia sua.,

Qui quum uenissent: steterunt coram rege: et dixit ad eos
20 rex.,

Uidi somnium: et mente confusus: ignoro quid uiderim., Res-
ponderuntque regi: caldei syriace.,

Rex in sempiternum uobis dic somnium serbis tuis: et inter-
pretationem eius indicauius.,

25 Et respondens rex: ait caldeis., Sermo: recessit a me., Nisi
indicaberitis michi somnium et coniecturam eius: peribitis uos:
et domus uestre publicabuntur.,

Si autem somnium et coniecturam eius narraberitis michi: pre-
mia et dona: et honorem | 141 | multum accipietis a me.,

Somnium igitur et interpretationem eius: indicate mici., Responderunt secundo: atque dixerunt.,

Rex somnium dicat seruis suis: et interpretationem eius: indicauimus.,

Respondit rex et ayt.,

5

Certo nobi quia tempus redimitis: scientes quod recesserit a me sermo.,

Si ergo somnium non indicaberitis mici: una est de uobis sententia: quod interpretationem quoque fallacem et deceptionem plenam composueritis ut* loquamini mici: donec tempus per- 10 transeat ?

Somnium itaque dicite mici: ut sciam quod interpretationem quoque eius ueram loquamini., ||

Respondentes ergo caldei coram rege: dixerunt.,

Non est homo super terram: qui sermonem tuum rex possit 15 implere.,

Sed neque regum quisquam magnus et potens: uerbum huiusmodi sciscitatur ab omni ariolo: et mago: et caldeo.,

Sermo quem tu rex queris: grabis est.,

Nec repperietur quisquam qui indicet illud in conspectu 20 regis: ex ceptis diis quorum non est cum hominibus conuersatio.,

Quo audito rex: in furore et in ira magna: precepit ut perirent omnes sapientes babilonis.,

Et egressa sententia: sapientes interficiebantur., Quereban- 25 turque daniel et socii eius: | 142 | ut perirent.,

TUNC daniel: requisibit de lege atque sententia . ab arioc principem militie regis: qui egressus fuerat ad interficiendos sapientes babilonis.,

Et interrogabat eum qui a rege acceperat potestatem: quam 30 hoc . causam tam crudelis sententia affacie regis esset egressa., Quum ergo rem indicasset . arioc danieli: daniel ingressus rogauit

regem: ut tempus daret sibi ad solutionem indicandam regi., Et ingressus est domum suam.,

Ananie quoque et misaeli et azarie et sociis suis indicabit negotium: ut quererent misericordiam || affacie dei caeli super
5 sacramento isto: et non perirent daniel et socii eius cum ceteris sapientibus babilonis.,

TUNC daniel per uisionem nocte: misterium reuelatum est., Et daniel benedixit deo caeli^ et loquutus ayt., Sit nomen domini benedictum: a seculo et usque in seculum., Quia sapientia et
10 fortitudo eius sunt . et ipse mutat tempora et etates: transferet regna . atque constituet.,

Dat sapientiam sapientibus: et scientiam intellegendibus disciplinam., Ipse rebelat profunda et abscondita: et nobis in tenebris constituta: et lux cum eo est., Tibi deus patrum nostrorum con-
15 fiteor | 143 | teque laudo: quia sapientiam et fortitudinem dedisti michi., Et nunc hostendisti michi que rogabimus te: quia sermonem regis aperuisti uobis.,

Post haec: daniel ingressus ad arioc quem constituerat rex ut perderet sapientes babilonis: sic ei loquutus est

20 Sapientes babilonis: ne perdas.,

Introduc me in conspectu regis: et solutionem regi narrabo.,

TUNC arioc festinus introduxit daniellem ad regem: et dixit ei., Inveni hominem de filiis transmigrationis iudee: qui solutionem regi: adnuntiet.,

25 Respondit rex: et dixit danieli cuius nomen erat baltasar., Putas ne uere poteris indicare michi || somnium quod uidi: et interpretationem eius ?

Et respondens daniel . coram rege: ayt., Misterium quod rex interrogat: sapientes . magi: et arioli: et aruspices: non queunt
30 indicare regi.,

Sed est deus in celo reuelans misteria: qui indicauit tibi rex nabuquodonosor: que uentura sunt nobissimis temporibus.,

18 constatuera corr. 20 babilonis bi sup. lin. 2 manu 22 daniellem 1 manu 24 regi. s erasim
32 temporibus bus in rasura

Somnium tuum et uisiones . capitis tui in cubili tuo⁹ huiusce-
modi sunt.,

TU REX⁹ cogitare cepisti in stratu tuo⁹ quid esset futurum
post haec.,

Et qui rebelat misteria⁹ hostendet tibi que uentura sunt., Mici 5
quoque non in sapientia que est in me plus quam in cunctis
uidentibus | 144 | sacramentum hoc rebelatum est⁹ sed ut inter-
pretatio regi manifesta fieret⁹ et cogitationes mentis tuae scires.,

TU REX⁹ uidebas⁹ et ecce quasi statua una grandis⁹ statua
illa magna⁹ et statura sublimis . stabat contra te⁹ et intuitus 10
eius erat terribilis., Huius statuæ caput⁹ ex auro optimo erat.,
Pectus autem et bracia de argento.,

Porro uenter et femora ex aere⁹ tibie autem ferree.,

Pedum quedam pars erat ferrea⁹ quedam fictilis.,

Uidebas ista., Donec de monte abscisus est lapis sine manibus⁹ 15
et percussit statuam in pedibus suis ferreis⁹ et fictilibus et con-
minuit eos.,

Tunc contrita sunt || pariter ferrum⁹ testa⁹ es argentum⁹ et
aurum⁹ et redacta quasi in fabilla.,

Estibe areae rapta sunt a uento⁹ nullusque locus inuentus 20
est eis.,

Lapis autem qui percusserat statuam⁹ factus est quasi mons
magnus⁹ et impleuit uniuersam terram.,

HOC EST somnium⁹ Interpretationem quoque eius dicemus
coram te rex., TU REX regum es . et deus caeli regnum et forti- 25
tudinem et imperium⁹ et gloriam dedit tibi., Et omnia in quibus
abitant filii hominum⁹ et uestie agri⁹ uolucresque caeli dedit in
manu tua⁹ et sub ditione tua uniuersa constituit.,

Tu es ergo . caput aureum . et post te consurget . | 145 | re-
gnum aliud⁹ minus te., 30

Et regnum tertium⁹ aliud ereum⁹ quod imperauit uniuerse
terre.,

1 et e 2 manu in ras.

16 et suppletum 2 manu sup. lin.

24 dicemus e ex i corr. 2 manu

30 aliud d ex m 2 manu

31 tertium i add. sup. lin.

Et regnum quartum erit uelut ferrum., Quomodo ferrum conminuit et domat omnia: sic cominuet omnia regna hec et conteret.,

Porro quod uidisti pedum et digitorum partem *testeam* fictilem et partem ferream regnum diuisum erit: quod tamen de plantario
 5 ferri orietur.

Secundum quod uidisti ferrum mixtum teste ex luto . et digitos pedum ex parte *ferreos . et ex parte* fictiles: ex parte regnum erit solidum . et ex parte contritum., Quod autem uidisti ferrum mixtum teste *ex luto*: commiscebuntur quidem humano semine
 10 sed non aderebunt sibi. || sicut ferrum misceri non potest . teste.,

In diebus autem regnorum illorum: suscitabit deus caeli regnum quod in eternum non dissipabitur: et regnum eius populo alteri non tradetur.,

Cominuet . et consumet et conteret uniuersa regna haec: et
 15 ipsa stabit in aeternum.,

Secundum quod uidisti quod de monte abscisus est lapis sine manibus: et percussit statuam et *comminuit testa . et ferrum . et aes . et argentum et aurum*: deus magnus ostendit regi que futura sunt postea.,

20 Et uerum est somnium: et fidelis interpretatio eius., TUNC REX nabuquodhonor: cecidit in faciem suam | 146 | et danielum adorabit: et hostias et incensum praecepit ut sacrificarent ei.,

Loquens ergo rex: ait danieli., Uere deus uester deus deorum est et dominus regum et rebelans misteria: quoniam potuisti
 25 aperire sacramentum hoc.,

Tunc rex danielum in sublime extulit: et munera multa et magna dedit ei . et constituit eum principem super omnes prouincias babilonis: et prefectum et magistratum super cunctos sapientes babilonis., Danihel autem postulauit a rege: et constituit super opera prouincie babilonis: sedrac misac et abdenago.,
 30 Ipse autem *daniel* erat in foribus regis.,

Hic non responditur amen

3 *testeam am add. 2 manu* 7 *ferreos e. e. parte suppl. in marg.* 9 *ex x ex t corr.* 17 *cominuet corr.*
 testa e. f. e. aes *in marg. add.* 24 *regnum corr.* 30 *abdenago e ex i* 31 *daniel 2 manu sup. lin.*

EPISTOLA IACOBI APOSTOLI AD XII TRIBUS (II 21-III 13) ||

KARISSIMI: ABRAAM pater noster nonne ex operibus iustificatus est: offerens ysaac filium suum super altare. Uidens quoniam fides cooperabatur operibus illius: ex operibus fides consummata est: et subpleta est scriptura dicens., Credidit abraam 5 deo et reputatum est illi ad iustitiam: et amicus dei appellatus est., Uidetis quoniam ex operibus iustificatur homo: et non ex fide tantum? Similiter autem et raab meretrix: nonne ex operibus iustificata est? Suscipiens nuntios et alia uia eos eiciens.,

Sicut enim corpus sine spiritu mortuus est: | 147 | ita et fides 10 sine operibus mortua est., Nolite plures magistri fieri fratres mei: scientes quia magis iudicium sumitis.,

In multis enim: offendimus omnes., Si quis in uerbo non offendit: hic perfectus est uir., Potest enim: frenum circumducere totum corpus., Sic autem equorum frenos in ora mittimus 15 ad consentiendum nobis: et omne corpus illorum circumferimus., Ecce et nabes quam magne sint: et a bentis ualidis minentur: circumferuntur a modico gubernaculo . ubi impetus dirigentis uoluerit., Ita et lingua.,

Modicum quidem membrum est: sed magnam silbam incendit., 20 Et lingua: ignis est uniuersitas iniquitatis., ||

Et lingua constituitur in membris nostris que maculat totum corpus: et inflammat rotam natibitatis nostrae inflamaturque ad iehenam.,

Omnis enim natura uestiarum: et uolucrum: et reptantium: 25 etiam piscium . domantur: et dominata sunt a natura humana., Lingua autem: nullus hominum domare potest.,

Inquietum . malum: plena ueneno mortifero.,

In ipsa benedicimus domino et patri: et in ipsa maledicimus homines qui ad similitudinem dei facti sunt., 30

Ex ipso ore procedit benedictio: et maledictio.,

Non oportet fratres mei: hec ita fieri., Numquid fons de eodem

foramine | 148 | aemanat dulcem et amaram aquam? Numquid potest fratres mei ficus olibas facere aut uitis ficus? Sic nec salsa aqua dulcedinem potest habere.,

Qui sapiens est et disciplinatus inter uos ostendat ex bona
5 conuersione operationem suam in mansuetudinem sapientie per fidem que est in xpo ihesu domino nostro., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM.,
(IV 5-42)

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps . uenit
10 in ciuitatem samarie que dicitur sycar iusta predium quod dedit iacob ioseph filio suo., Erat autem ibi fons iacob., Ihesus ergo fatigatus ex itinere sedebat sic super puteum hora erat quasi sexta.,

Uenit mulier de samaria || haurire aquam., Dicit ei ihesus.,
15 Da miki bibere., Discipuli enim eius abierunt in ciuitate ut cibos emerent.,

Dicit ergo ei illa mulier SAMARITANA.,

Quomodo tu iudaeus quum sis bibere a me poscis quae sum
20 mulier samaritana., Non enim quoutuntur iudaei cum samaritanis., Respondit ihesus et dixit ei., Si scires donum dei et quis est qui dicit tibi da miki bibere tu forsitan petisses ab eo

2 nec c add. 2 manu 15 bibere bi sup. lin. 17 ei om. in prima scriptione 20 ei* s erasum

7 secundum iohannem.] Integer in codice nostro exhibetur pulcherrimus iste, sed in Missali Mozarabum misere turbatus ordo pericoparum ex Evangelio, quae dominicis diebus tempore Quadragesimae in Hispania legebantur: dominica prima de Samaritana, secunda de Caeco, tertia de Mediante die festo, quarta de Lazaro. Paulo secus in Missali ambrosiano vetere: in eo enim dominica prima assignatur evangelium de Samaritana, secunda de Abraham (Joan. VIII, 31), tertia de Caeco, quarta de Lazaro. Apud Romanos etiam praefata evan-

gelia quadragimali tempore recitantur, non quidem diebus dominicis, sed certis quibusdam feriis quartis vel sextis, quae scrutiniis peragendis constitutae olim erant. Singulare porro est, quod iisdem diebus ex evangelio desumptae sint antiphonae ad communionem, quae in reliquis missis ferialibus e psalmis 1-26 ordine dispositis sunt excerptae. Conf. eruditum opusculum domni P. G. Cagin monachi Solesmensis, quod inscribitur *Un mot sur l'Antiphonale Missarum*, Solesmis, 1890.

et dedisset tibi aquam uibâm., *Dicit ei mulier., Domine! neque in quo aurias habes . et puteus altus est., Unde ergo habes aquam uibam.,* Numquid tu maior es patre nostro iacob! qui dedit nobis hunc puteum! et ipse ex eo uibit! et filii eius et pecora eius? Respondit ihesus! et dixit ei., 5

Omnis qui uibit ex aqua | 149 | hac! sitiet iterum.,

Qui autem uiberit ex aqua quam ego dabo ei! non sitiet *in aeternum.*,

Sed aqua quam ego dabo ei! fiet in eo fons aque salientis in uitam eternam., *Dicit ad eum mulier., Domine! da miki aquam* 10 *hanc ut non sitiam! neque ueniam huc aurire., Dicit ei ihesus.,*

Uade uoca uirum tuum! et ueni huc., Respondit mulier et dixit., Non habeo uirum., *Dicit ei ihesus.,*

Bene dixisti! quia non habeo uirum., Quinque enim uiros habuisti! et hunc quem habes non est tuus uir., 15

Hoc uere dixisti.,

Dicit ei! mulier., Domine! uideo quia propheta es tu!

Patres nostri in monte hoc adoraberunt et uos dicitis || quia in iherosolimis est locûs ubi adorare oportet., *Dicit ei ihesus.,*

Mulier! crede miki quia ueniet hora quando neque in monte 20 hoc! neque in iherosolimis adorabitis patrem.,

Uos adoratis quod nescitis . nos adoramus quod scimus! quia salus ex iudaeis est., Sed ueniet hora et nunc est quando ueri adoratores adorabunt patrem in spiritu . et ueritatem.,

Nam et patrem tales querit! qui adorent eum., 25

Spiritus est deus et eos qui adorant eum in spiritu et ueritate! oportet adorare.,

Dicit ei mulier., Scio quia messyas uenit! qui dicitur xps.,

Quum ergo uenerit! ille nobis adnuntiauit omnia., | 150 |

Dicit ei ihesus., Ego sum qui loquor tecum., 30

Et continuo uenerunt discipuli eius! et mirabantur quia quum

1-3 Dicit ei — aquam uibam *suppl. in marg. inf.* 7-8 in aeternum *corr. ex iterum* 11 Dicit e ex x
18 dicitis i ex e

muliere loqueatur., Nemo tamen dixit quid queris[^] aut quid loqueris cum ea.,

Reliquid ergo ydriam suam mulier et abiit in ciuitatem: et dicit hominibus illis.,

5 Uenite et uidete hominem: qui dixit miki omnia quecumque feci.,
Numquid ipse est xps?

Exierunt de ciuitatem: et ueniebant ad eum

Intere* . rogabant eum discipuli dicentes.,

Rabbi: manduca.,

10 Ille autem dixit eis.,

Ego cibum habeo manducare[^] quem uos nescitis.

Dicebant ergo discipuli ad inuicem., ||

Numquid aliquis adtulit ei manducare?

Dicit eis ihesus., Meus cibus est ut faciam uoluntatem eius
15 qui misit me: ut perficiam opus eius., Nonne uos dicitis quod
adhuc quattuor menses sunt: et messis uenit? Ecce dico uobis.,

Lebate oculos uestros: et uidete regiones quia albe sunt iam
ad messem.,

Et qui metit mercedem accipit: et qui congregat fructum in
20 uitam aeternam.,

Ut et qui seminat simul gaudeat: et qui metit.,

In hoc enim est uerbum uerum: quia alius est qui seminat[^] et
alius qui metit., Ego enim misi uos metere: quod uos non lauorastis.,
Alii laboraberunt: et uos in labores eorum introistis., | 151 |

25 Ex ciuitate* autem illam: multi crediderunt in eum samaritanorum
propter uerbum mulieris testimonium peribentis: quia dixit miki omnia quecumque feci.,

Quum uenissent ergo ad illum samaritani: rogaberunt eum
ut ibi maneret[^] et mansit ibi duos dies.,

30 Et multi crediderunt propter sermonem eius: et mulier dicebant.,

Quia iam non propter tuam loquellam credimus: ipsi enim
audiuimus et scimus: quia hic est uere saluator mundi., amen

ITEM LECTIONES DE SECUNDA EBDOMADA. DE XL^a,
LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE., (III 20-22). ||

Hec dicit dominus., Quomodo si contemnat mulier uirum suum / sic contempsit me domus srahel dicit dominus.,

Uox in uis audita est / ploratus et ululatus filiorum srahel., 5

Quoniam iniquam fecerunt uiam suam / et obliti sunt domini dei sui., Conuertimini filii reuertentes / et sanabo aduersiones uestras., Ecce et nos uenimus ad te / tu enim es domine deus noster., amen

EPISTOLA IACOBI APOSTOLI AD XII TRIBUS., (II 1-5) 10

KARISSIMI / nolite in personarum acceptionem habere fidem domini nostri ihesu xpi gloriae.,

Et enim si introierit in conuentu uestro uir anulum aureum habens | 152 | in ueste candida introierit autem et pauper in sordido abitu / et intendatis in eum qui indutus est ueste preclara / et dixeritis ei tu sede hic bene / pauperi autem dicatis tu sta illic aut sede sub scabello peduum eorum / nonne iudicatis aput uosmetipsos et facti estis iudices cogitationum iniquarum ? Audite fratres mei dilectissimi* / nonne deus ***** pauperes elegit in hoc mundo ? 15

Diuites in fide et heredes regni quod promisit deus diligentibus se., amen., 20

LECTIO SANCTI EUANGELII / SECUNDUM IOHANNE
(II 12-23)

IN ILLO TEMPORE / dominus noster ihesus xps descendit 25
capharnaum ipse et mater eius et fratres eius., Et discipuli eius /

10 p mutat. in i[acobi 19] deus] elegit eras.

10-22. Eo loco feria secunda lectiones resumuntur, quo sabbato praecedenti fuerant interceptae : quia nimirum lectiones dominicales ante iam statutae erant, quam missarum feriale illud ordo disponeretur. Vide L. Duchesne,

Origines du culte chrétien, p. 236. Simile quid in Antiphonario Romano inuenies : transacto enim die dominico Psalterium ad Communionem feria secunda repetitur, ubi sabbato intermissum erat.

et ibi || manserunt non multos diebus., Et prope erat pasca dies festus iudeorum.,

Et ascendit iherosolimam ihesus et inuenit in templo uendentes bobes et oues et columbas et numularios sedentes.,
5 Et quum fecisset quasi flagellum de funiculis omnes eiecit de templo., Obes quoque et bobes et numulariorum effudit aes et mensas subuertit et hiis qui columbas uendebant dixit.,

Aufferte istas hinc., Nolite facere domum patris mei domum negotiationis.,

10 Recordati uero sunt discipuli eius quia scriptum est., Zelus domus tue comedit me.,

Responderunt ergo iudei et dixerunt ei.,

Quod signum hostendis nobis | 153 | qui haec facis., Respondit ihesus et dixit eis.,

15 Solbite templum hoc et in tribus diebus excitabo illud.,

Dixerunt ergo iudei.,

Quadraginta sex annis hedificatum est templum hoc et tu tribus diebus excitabis illud? Ille autem dicebat de templo corporis sui., Quum ergo resurrexisset a mortuis recordati sunt
20 discipuli eius quia hoc dicebat et crediderunt scripture et sermoni quem dixit ihesus.,

Quum autem esset iherosolimis in pasca in die festo multi crediderunt in nomine eius.,

LEGENDUM . IIII^a FERIA . AD NONA IN SECUNDA
EBDOMADA.,

25

LECTIO LIBRI IHEREMIAE PROPHETAE., (XVIII 7-11)

HAEC dicit dominus.,

Repente loquar aduersus gentem et aduersus regnum || ut eradicem et dextruam et disperdam illud., Si penitentiam egerit
30 gens illa a malo suo propter quod loquutus sum aduersus eam

agam et ego penitentiam super malum quod cogitabi[^] ut facerem ei^z et subito loquar de gente et de regno^z ut hedificem et ut plantem illut., Si fecerit malum in oculis meis ut non audiat uocem meam^z penitentiam agam super bonum quod loquutus sum ut facerem ei.,

5

Nunc ergo dic uiro iuda et habitatoribus iherusalem dicens., Reuertatur unusquisque a uia sua mala^z et dirigite uias uestras et studia uestra ayt dominus omnipotens., amen.

EPISTOLA IACOBI APOSTOLI AD . XII TRIBUS | 154 |

(IV 7-10)

10

KARISSIMI^z subditi estote deo resistite autem diabulo et fugiet a bobis., Adpropinquate deo^z et adpropinquauit uobis., Et mundate manus peccatorum^z et sanctificate corda duplices animo., Miseri estote lugete et plorate^z risus uester in luctum conuertatur[^] et gaudium in memore., Humiliamini in conspectu 15 domini^z et exaltabit uos., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM

(III 22-36)

In illo tempore^z uenit ihesus et discipuli eius in iudeam terram et illic demorabatur cum eis et babtizabat.,

20

Erat autem iohannes babtizans in henon iusta salim^z quia aque multe erant illic || et ueniebant et babtizabantur., Nondum enim missus fuerat iohannes in carcerem.,

Facta est ergo questio ex discipulis iohannes cum iudaeis de purificatione^z et uenerunt ad iohannem^z et dixerunt ei.,

25

Rabbi^z qui erat tecum trans iordanem . cui tu testimonium peribuisti^z et ecce hic babtizat et omnes ueniunt ad eum.,

Respondit ihoannes^z et dixit.,

Non potest homo accipere quicquam nisi fuerit ei datum de caelo.,

30

Ipsi uos mici testimonium peribetis: quod dixerim ego non sum xps: set quia missus sum ante illum., Qui habet sponsam: sponsus est., | 155 |

Amicus autem sponsi qui stat et audit eum: gaudio gaudet
5 propter uocem sponsi.,

Hoc ergo gaudium meum inpletum est.,

Illum oportet crescere: me autem minui., Qui de sursum uenit: supra omnes est

Qui est de terra de terra est: et de terra loquitur.,

10 Qui de caelo uenit supra omnes est: et quod uidit et audiuit hoc testatur: et testimonium eius nemo accipit.,

Qui accipit eius testimonium signabit quia deus uerax est.,

Quem enim misit deus: uerba dei loquitur.,

Non enim ad mensuram dat deus spiritum

15 Pater diligit filium et omnia dedit in manu eius.,

Qui credit in filium: habet uitam eternam., amen ||

LEGENDUM . UI^a FERIA AD NONAM IN SECUNDA EBDOMADA QUADRAGESIME

LECTIO LIBRI: IHEREMIE PROPHETE., (XXV 5)

20 HAEC dicit dominus.,

Reuertimini unusquisque a uia sua mala . et a pessimis cogitationibus uestris.; Et habitabitis in terra quam dedit dominus uobis et patribus uestris: a seculo et usque in seculum., amen

EPISTOLA IACOBI APOSTOLI AD DUODECIM TRIBUS.,

25

(V 12-15)

KARISSIMI: nolite iurare neque per caelum neque per terram: neque per aliud quodcumque iuramentum., Sit autem uerbum uestrum . est: est: non: non: ut non sub iudicio decidatis., Tristatur aliquis uestrum: oret: equo animo et spallat.,

Infirmatur quis in uobis inducat presbiteros aeclesie et orent
super eum⁴ ungentes eum oleo. | 156 | in nomine domini et
oratio fidei salbavit **infirmum.,

Et allebavit eum dominus⁴ et si in peccatis sit dimittetur ei.,
amen

5

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM

(V 31-37)

IN ILLO TEMPORE⁴ dominus noster ihesus xps loque-
batur iudeis dicens., Si ego testimonium peribeo de me⁴ testi-
monium meum non est uerum.,

10

Alius est qui testimonium peribet de me⁴ et scio quia uerum
est testimonium quod peribet de me.,

Uos misistis . ad iohannem⁴ et testimonium peribuit ueritati.,
Ego autem non ab homine testimonium . accipio[^] sed haec dico
ut uos salui sitis.,

15

Ille erat lucerna ardens et lucens⁴ uos autem uoluistis exultare
ad oram⁴ in lucem eius., ||

Ego autem⁴ habeo testimonium maius iohannem.,

Opera enim quem dedit mici pater ut perficiam eam⁴ ipsa
opera que ego facio testimonium peribent de me[^] quia pater me 20
misit., Et qui misit me pater⁴ ipse testimonium peribet de me.,
amen.,

LEGENDUM SABBATO AD III^a.LECTIO LIBRI⁴ IHEREMIE PROPHETE., (VI 16)

HAEC dicit dominus.,

25

State super uias et uidete et interrogate de semitis antiquis⁴
que sit uia bona et ambulate in ea⁴ et inuenietis requiem ani-
mabus uestris., amen.,

21 peribet e 2 manu in rasura

EPISTOLA IACOBI APOSTOLIꝫ AD DUODECIM TRIBUS.,
(V 16-20) DEOꝫ

KARISSIMIꝫ confitemini alter utrum peccata uestraꝫ et
orate pro inuicem ut salbemini., | 157 |

5 Multum enim ualet deprecatio iusti adsidua.,

Helias homo erat similis nobis passibilisꝫ et oratione orauit
ut non plueret super terramꝫ et non pluit annos tres . et menses
sex.,

Et rursum orauitꝫ et caelum dedit plubiamꝫ et terra dedit
10 fructum suum.,

Fratres meiꝫ si quis ex uobis erraberit a ueritateꝫ et conuer-
teritꝫ quis eum scire debet quoniam qui conuerti fecerit pecca-
torem ab errore uiae suaeꝫ salbat animam eius a morteꝫ et
suorum cooperit multitudinem peccatorum., amen.,

15 LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM
(V 39-VI 2)

IN ILLO TEMPOREꝫ dominus noster ihesus xps loque-
batur iudeis dicens., Scrutamini scripturasꝫ quia uos putatis || in
ipsis uitam aeternam habere.,

20 Et ille quiue testimonium peribent de meꝫ et non uultis uenire
ad meꝫ ut uitam habeatis.,

Claritatem ab hominibus non accipioꝫ sed cognobi uos quia
dilectionem dei non habetis in uobis.,

Ego *uenio in nomine patris meiꝫ et non accipitis me., Si alius
25 uenerit in nomine suoꝫ illum accipietis., Quomodo potestis uos
credereꝫ qui gloriam ad inuicem accipitisꝫ et gloriam que *a solo
est-deo*ꝫ non queritis.,

Nolite putare quia ego accusaturus sim uos aput patremꝫ est
qui accuset uos., Moysesꝫ in quo uos speratis.,

30 Si enim crederetis moysiꝫ crederetis forsitan *et* mici., | 158 |

De me enim ille scripsit., si autem illius litteris non creditis⁴
quomodo meis uerbis creditis.,

Post haec abiit ihesus trans mare galileae quod est tiberiadis⁴
et sequebatur eum multitudo magna⁴ quia uidebant signa quae
faciebat super his qui infirmabantur., amen 5

ORATIO DANIELIS PROPHETE.,

LECTIO LIBRI⁴ DANIELIS PROPHETE., (IX 4-19)

IN DIEBUS ILLIS⁴ orabit daniel *dominum* dicens., Obse-
cro domine deus magne et terribilis⁴ custodiens pactum et miseri-
cordia diligentibus te⁴ et custodientibus mandata tua., 10

Peccabimus⁵ inique fecimus⁵ impie gessimus⁵ et recessimus⁵
et declinabimus⁵ a mandatis tuis⁴ ac iudiciis., Non obediimus⁵
serbis tuis prophetis⁴ || qui locuti sunt in nomine tuo., Regibus
nostris⁵ principibus nostris⁵ patribus nostris⁴ omnique populo
terre., 15

Tibi domine iustitia⁴ nobis autem confusio faciei sicut est
hodie uiro iuda et habitatoribus iherusalem et omnis srahel his
qui prope sunt et his qui procul in uniuersis terris ad quas ege-
cisti eos propter iniquitates eorum⁴ in quibus peccaberunt in te
domine., Nobis confusio faciei⁵ regibus nostris principibus no- 20
stris⁵ et patribus nostris qui peccaberunt.,

Tibi autem domino deo nostro misericordia et propitiatio⁴
quia recessimus a te et non audiuimus uocem domini dei nostri .
ut ambularem in lege eius⁴ quam posuit nobis per serbos | 159 |
suos prophetas., 25

Et omnis srahel praeuaricati sunt legem tuam⁴ et declinabe-
runt ne audirent uocem tuam.,

Et stillabit super nos maledictio et detestatio que scripta est in
libro moysi serui dei⁴ quia peccabimus tibi.,

8 dominum 2 manu 12 obediimus ui *suppletum* 2 manu 21 peccaberunt *corr.*

6. *Oratio Danielis.*] Omissum oscitantia | dum in . II° . dominico ad matu-
scriptoris titulum hoc modo supple : Legen- | tinum.,

Et statuit sermones suos . quos loquutus est super nos et super principes nostros qui iudicaberunt nos . ut *superinducerent* in nos malum magnum[^] qualem numquam fuit sub omni caelo.,

Secundum quod factum est in iherusalem sicut scriptum est
5 in lege moysi.,

Omnem malum hoc uenit super nos[^] et non rogabimus faciem tuam domine deus noster ut reuerteremur[^] || ab iniquitatibus nostris[^] et cogitaremur ueritatem.,

Et uigilauit dominus[^] et adduxit eam super nos., Iustus do-
10 minus deus noster in omnibus operibus suis que fecit[^] non enim audiui[^] uocem eius.,

Et nunc domine deus noster[^] qui eduxisti populum tuum de terra egypti in manu forti[^] et fecisti tibi nomen secundum diem hanc., Peccabimus[^] iniquitatem fecimus domine[^] in omnem
15 iustitiam tuam

Auertatur obsecro ira tua et furor tuus[^] a ciuitate *iherusalem* et a monte sancto tuo

Propter peccata enim nostra et iniquitates patrum nostrorum iherusalem et populus tuus in obprobrium sunt[^] omnibus per
20 circuitum nostrum

Nunc autem exaudi deus noster orationem serbi tui et preces eius[^] et ostende | 160 | faciem tuam super sanctuarium tuum quod desertum est.,

Propter temet ipsum inclina deus meus aurem tuam et exaudi[^]
25 aperi oculos tuos et uide desolationem nostram[^] et ciuitatem super quam inuocatum est nomen tuum.,

Neque enim in iustificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam[^] sed in miserationibus tuis multis.,

Exaudi domine[^] placare domine[^] intende fac ne moreris[^]
30 propter temet ipsum deus meus.,

Quia nomen tuum inuocatum est super cibitatem hanc[^] et super populum tuum.,

² superinducerent in *add. sup. lin.*

16-17 iherusalem et a monte ² manu in marg.

sancta tua *corr.*

EPISTOLA IOHANNIS APOSTOLI AD GENTES.,

(I Joan. II 8-12)

KARISSIMI: mandatum nobum scribo uobis quod est uerum
et in ipso et in nobis quoniam tenebre transierunt: et lumen
uerum iam lucet., 5

Qui dicit se in luce esse et fratrem suum odit: in tenebris
est || usque aduc., Nam qui diligit fratrem suum in lumine
manet: et scandalum in eo non est.,

Qui autem odit fratrem suum in tenebris est et in tenebris
ambulat . et nescit quo eat: quoniam tenebre obcecaberunt 10
oculos eius., Scribo uobis filioli: quoniam remittuntur uobis
peccata propter nomen eius: cui est honor et gloria in secula
seculorum., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANNEM.,

(IX 39-X 9)

15

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps: loquutus
est fariseis dicens.,

In iudicium ego in hunc mundum ueni: ut qui non uident
uideant: et qui uident ceci fiant., Et audierunt ex fariseis qui
cum ipso erant . et dixerunt ei., Numquid et nos ceci sumus? 20
Dixit eis ihesus.,

Si ceci essetis: non aberetis peccatum., Nunc ergo dicitis quia
uidemus: peccatum uestrum manet., Amen amen dico uobis., | 161 |
qui non intrat per ostium in obile ouium sed ascendit aliunde:
ille fur est et latro., 25

Qui autem intrat per ostium: huic ostiarius aperit et obes
uocem eius audiunt: et proprias obes uocat nominatim: et educit
eas., Et quum proprias obes miserit ante eas uadit et oues illum
sequuntur: quia sciunt uocem eius., Alienum autem non sequuntur
sed fugient ab eo: quia non noberunt uocem alienorum., 30

Hoc prouerbiū⁴ dixit eis ihesus ⁊ illi autem non cognouerunt quod loqueretur eis.,

Dixit ergo eis ihesus iterum.,

Amen amen dico uobis⁵ quia ego sum ostium obium.,

5 Omnes quotquot uenerunt fures sunt et latrones⁴ sed non cognouerunt eos obes.,

Ego sum ostium., Per me si quis || introierit saluabitur⁴ et ingredietur et regredietur . et pascua inueniet., amen.,

ITEM LEGENDUM SECUNDO DOMINICO AD MISSAM.,

10 LECTIO LIBRI⁴ DANIHELIS PROPHETE., (Cap. IV)
DEO GRATIAS.,

IN DIEBUS ILLIS⁴ ego nabuquodonosor quietus eram in domo mea⁴ et florens in palatio meo., Somnium uidi quod perterrituit me⁴ et cogitationes meae in stratu meo⁴ et uisiones capitis
15 mei conturbaberunt me.,

Et per me propositum est decretum⁴ ut introducerentur in conspectu meo cuncti sapientes babilonis⁴ et ut solutionem somni indicarent michi., Tunc ingrediebantur . arioli ⁊ magi ⁊ caldei ⁊ et aurspices⁴ et somnium narrabi in conspectum eorum⁵ | 162 | et
20 solutionem eius non indicaberunt michi.,

Donec collega ingressus est in conspectu meo daniel cuius nomen baltasar secundum nomen dei mei⁴ qui habet spiritum deorum *sanctorum* in semet ipso⁴ et somnium coram eo loquutus sum., Baltasar princeps ariolorum quem ego scio quod spiritum
25 deorum sanctorum habeas in te ⁊ et omne sacramentum non est impossibile tui⁴ uisiones somniorum meorum quas uidi⁴ et solutionem eorum narra *michi*., Uisiones capitis mei⁴ in cubili meo.,

Uidebam⁵ et ecce harbor in medio terrae., Et altitudo eius nimia magna arbor et fortis⁴ et proceritas eius contingens caelum., Aspectus illius⁴ erat usque ad terminos uniuersae terrae.,
30

5 quodquod corr. 23 deorum] suorum corr. in marg. 27 michi sup. lin. 2 manu cubili b om. in
1 scriptione

Folia eius pulcherrima et fructus || eius nimius et aescas uniuersorum in ea., Et subter ea habitabant animalia et bestiae., Et in ramis eius conuersabantur uolucres caeli et ex ea uescebatur omnis caro., Uidebam in uisione capitis mei super stratum meum., Et ecce uigil et sanctus de caelo descendit clamauit fortiter . et sic ait.,

Succidite arborem et praecidite ramos eius excutite foliam eius et dispergite fructum eius., Fugiant bestiae quae subter ea sunt et uolucres de ramis eius.,

Uerum tamen germen radicum eius in terra sinit., 10

Et alligetur uinculo ferreo et aereo in herbis quae forisunt et rore caeli tinguatur et cum feris pars eius sit in herba terre., Cor eius abhumano commutetur et cor fere | 163 | detur ei et septem tempora mutantur super eum.,

In sententia uigilum decretum est et sermo sanctorum et petitio donec cognoscant uibentes quoniam dominatur excelsus in regno hominum et cuicumque uoluerit dabit illi et humilimum hominem constituet super eum., 15

Hoc somnium uidi ego nabuquodonosor., Tu ergo baltasar interpretationem narra festinus., Quia omnes sapientes regni mei non queunt solutionem eius indicare michi., Tu autem potes quia spiritus deorum sanctorum in te est., 20

TUNC DANIEL cuius nomen baltasar cepit intra semet ipsum tacitus cogitare quasi hora una et cogitationes eius conturbabant eum., 25

Respondens autem rex ait., ||

Baltasar somnium et interpretationem eius non conturbent te., Respondit . baltasar et dixit.,

Domine mi somnium his qui te oderunt et interpretatio eius hostibus tuis sit., 30

HARBOREM quam uidisti sublimem atque robustam cuius altitudo pertingens ad caelum et aspectus illius in omnem terram

13 comutetur corr.

22 deorum o in duabus litteris erasis

24 tacitus suppl. 2 manu

et rami eius pulcerrimi et fructus eius nimius et aescæ uniuersorum in ea et subter ea habitantes bestiae agri et in ramis eius commorantes abes caeli tu es rex quia magnificatus es et inualuisti et magnitudo tua creuit et peruenit usque ad caelum et potestas tua in terminos uniuersae terrae.,

Quod autem uidit rex uigilem et sanctum descendere de caelo et dicere succidite harborem | 164 | et dissipate illam adtamen germen radicum eius in terra dimittite et uinciatur ferro et ere in herbis foris et rore caeli conspargatur et cum feris sit pabulum eius donec septem tempora commutentur super eum., Haec est interpretaatio sententiae altissimi quae perueniet super dominum meum regem., Eicient te ab hominibus et cum bestiis feris erit habitatio tua.,

Et fenum ut bos comedes et rore caeli infunderis.,

Septem quoque tempora mutabuntur super te donec scias quod dominetur excelsus in regno hominum et cuicumque uoluerit det illud., Quod autem precepit ut relinqueretur germen radicum eius id est harboris regnum tuum tibi manebit postquam cognoberis potestatem || aeternam esse caelestem.,

Quam ob rem rex consilium meum placeat tibi et peccata tua elemosinis redime et iniquitates tuas misericordiis pauperum forsitan ignoscat delictis tuis.,

Omnia uenerunt super nabuquodonosor regem.,

Post finem mensuum duodecim in aula babilonis deambulabat., Responditque rex et ait., Nonne haec est babilon magna quam ego edificabi in domum regni et in roborem fortitudinis meae et in gloriam decoris mei?

Quum adhuc sermo esset in ore regis uox de caelo ruit.,

Tibi dicitur nabuquodonosor rex regnum tuum transiet a te et ab omnibus te eicient et cum bestiis feris erit habitatio tua.,

Fenum quasi bos comedes | 165 | et septem tempora mutabuntur super te donec scias quod dominetur excaelsus in regno

2 ea m eras.

14 Et in marg. 2 manu

28 rugit g erasum

29 tuum] tibi eras.

transiet corr.

hominum[^] et cuicumque uoluerit det illut., Eadem hora sermo completus est super nabuquodonosor.,

Ex hominibus eiectus est et faenum ut bos comedit et rore caeli corpus eius infectum est donec capilli eius in similitudinem aquilarum crescerent et ungue eius quasi abium. Igitur post finem dierum ego nabuquodonosor oculos meos ad celum lebabam et sensus meus redditus est michi et altissimo benedixi et bibentem in sempiternum laudabam et glorificabam quia potestas eius potestas sempiterna et regnum eius in generatione et generatione et omnes habitatores terrae || apud eum in nihilum reputati sunt., Iuxta uoluntatem enim suam fecit tam in uirtutibus caeli quam in habitatoribus terrae et non est qui resistat manui eius et dicat *ei* sic quare fecisti., In ipso tempore sensus meus reuersus est ad me et ad onorem regni mei decoremque perueni.,

Et figura mea reuersa est ad me et obtimates mei et magistratus mei requisierunt me.,

Et in regno meo constitutus sum et magnificentia ampliora reddita est michi.,

NUNC igitur ego nabuquodonosor laudo et magnifico et glorifico regem celi.,

Quia omnia opera eius uera et uniuerse uie eius iudicia et gradientes in superuia potest humiliare.,

EPISTOLA IOHANNIS APOSTOLI AD GENTES., (I 5-9)

DEO GRATIAS., | 166 |

KARISSIMI haec est adnuntiatio quam audiuius a deo et adnuntiamus uobis.,

Quoniam deus lux est et tenebre in eo non sunt ulla., Si dixerimus nos societatem habere cum eo et in tenebris ambulamus mentimur et non facimus ueritatem., Si autem in luce ambulamus sicut et ipse in luce est societatem habemus cum eo et sanguis ihesu xpi filii eius mundat nos ab omni peccato.,

13 *ei add. in marg.*

19 *et add. 2 manu*

Si dixerimus quia peccatum non habemus: ipsi nos seducimus: et ueritas in nobis non est.,

Si uere confiteamur peccata nostra: fidelis est et iustus ut remittat nobis peccata: et mundet nos ab omni iniquitate*, amen

5 LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANNEM.,
(IX 1-38) GLORIA TUI DOMINE. ||

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps quum praeteriret uidit hominem caecum a natibitate: et interrogaberunt eum discipuli sui., Rabbi: quis peccabit hic aut parentes eius:
10 ut cecus nasceretur., Respondit ihesus.,

Neque hic peccabit neque parentes eius: sed ut manifestaretur opera dei in illo., Me oportet operari opera eius qui misit me: donec dies est., Ueniet nox: quando nemo operari potest.,

Quandiu in mundo sum: lux sum mundi.,

15 HAEC QUUM dixisset: expuit in terram et fecit lutum ex sputo et linuit lutum super oculos eius: et dixit ei., Uade laba in natatorium siloae: quod interpretaetur missus., Abiit ergo et labit: et uenit uidens., | 167 |

Itaque uicini et qui uidebant eum prius quia mendicus erat:
20 dicebant., Nonne hic est qui sedebat et mendicabat? Alii dicebant quia hic est: alii autem nequaquam: sed similis est eius., Ille autem dicebat: quia ego sum., Dicebant ergo ei.,

Quomodo aperti sunt oculi tui., Respondit., Ille homo qui dicitur ihesus: lutum fecit et unxit oculos meos: et dixit michi.,
25 Uade ad natatorium siloae: et laba. Et abii et laui et uideo.,
Dixerunt ergo ei.,

Ubi est ille., Ait., Nescio., Adducunt eum ad fariseos: qui caecus fuerat., Erat autem sabbatum quando lutum fecit ihesus et aperuit oculos eius., Iterum interrogabant eum farisei: quomodo uidisset., Ille autem dixit eis., ||
30 modo uidisset., Ille autem dixit eis., ||

* iniquitatem m *erasum*

Lutum posuit miki super oculos et labi et uideo., Dicebant ex phariseis quiddam.,

Non est hic homo a deo qui sabbatum non custodit.,

Alii dicebant., Quomodo potest homo peccator haec signa facere., Et scisma erat in eis., Dicunt caeco iterum., 5

Tu quid dicis de eo qui aperuit oculos tuos., Ille autem dixit., Quia propheta est.,

Non crediderunt ergo iudaei de illo quia caecus fuisset et uidisset donec uocaberunt parentes eius qui uiderant et interrogauerunt eos dicentes. 10

Hic est filius uester quem uos dicitis quia cecus natus est quomodo ergo nunc uidet.,

Responderunt eis parentes eius et dixerunt., Scimus quia hic est filius noster et quia caecus natus est., Quomodo ergo nunc uidet nescimus. | 168 | aut quis eius aperuit oculos nescimus., 15
Ipsam interrogate etatem habet ipse de se loquatur., Haec dixerunt parentes eius quia timebant iudeos., Iam enim conspiraberant iudaei ut si quis eum confiteretur xpm extra synagoga fieret., Propterea parentes eius dixerunt quia aetatem habet ipsum interrogate., 20

Uocaberunt ergo rursus hominem qui fuerat caecus et dixerunt ei., Da gloriam deo.,

Nos scimus quia homo peccator est., Dixit ergo ille., Si peccator est nescio., unum scio quia caecus quum essem modo uideo., Dixerunt ergo illi., Quid fecit tibi quomodo aperuit tibi 25 ocûlos.,

Respondit eis., Dixi uobis iam et audistis., Quid iterum uultis audire., Numquid et uos uultis discipuli eius fieri? ||

Maledixerunt ei et dixerunt.,

Tu discipulus illius sis., 30

Nos autem moysi discipuli sumus.,

Nos scimus quia moysi loquutus est dominus., Hunc autem

nescimus unde sit., Respondit ille homo et dixit eis., In hoc enim mirabile est quia uos nescitis unde sit et aperuit oculos meos., Scimus autem quia peccatores deus non exaudit sed si quis dei cultor est et uoluntatem eius facit hunc exaudit., A seculo non est auditum qui aperuit quis oculos ceci nati.,

Nisi esset hic a deo non poterat facere quicquam., Responderunt et dixerunt ei.,

In peccatis natus es totus et tu doces nos? Et eegerunt eum foras., Audibit ihesus quia eiecerunt eum foras et quum inuenisset eum dixit ei., Tu credis in filium dei? | 109 |

Respondit ille et dixit., Quid est domine ut credam in eum., Et dixit ei ihesus., Et uidisti eum et qui loquitur tecum ipse est., Et ille ait., Credo domine et procidens adorauit eum.,

ITEM LECTIONES IN TERTIA EBDOMADA . II FERIA .

15

AD UIII^a

LECTIO LIBRI IOEL PROPHETE (II. 12-13)

HAEC DICIT DOMINUS.,

20

Conuertimini ad me . in toto corde uestro in ieiunio et fletu et planctu.,

25

Et scindite corda uestra et non uestimenta uestra.,

Et conuertimini ad dominum deum uestrum quia benignus et misericors est.,

PRINCIPIUM EPISTOLE PETRI APOSTOLI AD GENTES

(I Petr. I 16-21)

30

KARISSIMI sancti estote sicut et ego sanctus sum dicit dominus deus uester.,

Et si patrem inuocatis eum || qui sine acceptione personarum iudicat secundum uniuscuiusque opus in timore incolatus uestri tempore conuersamini.,

Scientes quod non corruptilibus argento uel auro redēti estis de bana uēstra cōuersione paternae tradictionis; sed praetioso sanguine quasi agni incontaminati; et immaculati xpi ihesu., Ipse ergo qui et praecognitus est ante constitutionem mundi et nobissimo tempore natus . et passus est; ipse accepit 5 gloriam quam deus uerbum semper possedit sine initio manens in patre; praecognitus quidem ante constitutionem mundi., Manifestatus autem nobissimis temporibus propter uos; qui per ipsum fideles estis in deo.,

Qui suscitauit eum a mortuis | 170 | et dedit ei gloria; ita ut 10 fides uestra; et spes esset in deum.,

LECTIO SANCTI EUANGELII; SECUNDUM IOHANNEM.,

(VI 5-14) GLORIA.

In illo tempore; dominus noster ihesus xps quum subleuasset oculos et uidisset quia multitudo maxima uenit ad eum; dixit ad 15 philippum.,

Unde ememus panes ut manducent hīi., Hoc autem dicebat temptans eum., Ipse autem sciebat quid esset factururus., Respondit ei philippus., Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis; ut unusquisque modicum quid accipiat., Dicit ei unus ex disci- 20 pulis eius; andreas frater symonis petri.,

Est puer unus hic; qui habet quinque panes ordiacios et duos pisces., Set haec; quid erit inter tantos., Dixit ergo ihesus., Facite homines || discumbere., Erat autem fenum multum; in illo loco., Discuebuerunt ergo uiri; quasi quinque milia., Accepit 25 ergo panes ihesus; et cum gratias egisset distribuit discumbentibus., Similiter et piscibus; quantum uolebant.,

Ut autem satiati sunt; dixit discipulis suis., Colligite que superaberunt fragmenta ne pereant., Collegerunt ergo; et impleuerunt duodecim confinos fragmentorum ex quinque panibus 30 ordiaciis; qui superfuerant his qui manducaberunt., Illi ergo,

homines quum uidissent quod fecerat signum dicebant quia hic est uere propheta qui uenturus est in mundum.,

LEGENDUM III^a FERIA AD UIII^a . IN III^a EBDOMADA.,

LECTIO LIBRI IOHEL PROPHETE., (II 15-17)

5 HAEC DICIT DOMINUS., Canite | 171 | tuba in syon et sanctificate ieiunium., Uocate cetum et congregate populum., Sanctificate aeclesiam et quoadunate senes., Congregate parbulos et suggentes ubera., Egrediatur sponsus . de cubili suo et sponsa de thalamo suo.,

10 Inter uestibulum et altare plorabunt sacerdotes ministri domini et dicent.,

Parce domine populo tuo et ne des hereditatem tuam in oprobrium.,

7 EPISTOLA PETRI APOSTOLI AD GENTES., (I Petr. III 10-15)

15 KARISSIMI qui bult uitam diligere et uidere dies uonos quocerat linguam suam a malo et labia eius ne loquantur dolum., Declinet autem a malo et faciat bonum inquirat pacem et sequatur eam.,

Quia oculi domini super iustos et aures eius ad preces eorum.,

20 Uultus autem domini super facientes mala. Et quis uobis nocebit si bonitatis sectatores fueritis., Set et si quid patimini propter iustitiam beati estis., Metu autem eone timueritis et non conturbemini., Dominum autem xpm sanctificate in cordibus uestris., amen

25 LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM.,

(VI 15-23)

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps quum cognobisset quia uenturi essent iudaei ut raperent eum et facerent eum regem fugiit iterum in montem ipse solus.,

Ut autem sero factum est: descenderunt discipuli eius ad mare.,

Et quum ascendissent nabem uenerunt trans mare in capharnaum: et tenebre iam facte erant: et non uenerat ad eos ihesus., Mare autem uento flante magno exurgebat., Quum remigassent ergo quasi stadia uiginti quinque | 172 | autriginta: uident ihesum ambulans super mare et proximum naui fieri. et timuerunt.,

Ille autem dicit eis., Ego sum nolite timere., Uoluerunt ergo eum accipere in nabem et statim fuit nabis ad terram quam ibant., 10

Altera die turba que stabat trans mare: uidit quia nauicula alia non erat ibi nisi una et quia non introisset cum discipulis suis ihesus in nabem sed soli discipuli eius abissent: alie uero superuenerunt nabes ad tiberiade iusta locum ubi manducaberunt panem: gratias agentes domino., amen. 15

LEGENDUM . VI^a FERIA IN III^a EBDOMADA . AD UIII^a.,

LECTIO LIBRI MICHE PROPHETE., (VII 18-20) DEO

IN DIEBUS ILLIS: loquutus est micéas., Quis deus similis tui* qui auferes iniquitatem: || et transis peccatum reliquiarum hereditatis tue., 20

Non inmittet ultra furorem suum: quoniam uolens misericordia est.,

Reuertetur et miserebitur nostri: et proiciet in profundum maris omnia peccata nostra.

Dauit ueritatem iacob: et misericordia abraham quae iurasti 25 patribus nostris a diebus antiquis., amen

EPISTOLA PETRI APOSTOLI: AD GENTES., (I Petr. IV 7-11)

KARISSIMI: estote prudentes sobrii: et uigilate in orationibus., Ante omnia autem: mutuam in uosmet ipsos caritatem

3 capharnaum h 2 manu add. 6 autriginta corr. 19 tui s erasum

continuum abentes: quia caritas cooperit multitudinem peccatorum., Ospitales inuicem: sine murmuratione.,

Unusquisque sicut accepit gratiam in alter utrum: illam administrant***tes sicut boni dis | 173 | pensatores multi*formes
 5 gratiae dei. Si quis loquitur: quasi sermones dei., Si quis administrat: tamquam ex uirtute quam administrat deus., Ut in omnibus honorificetur deus per ihesum xpm: cui est gloria et imperium in secula seculorum., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANNEM
 10 (VI 24-29)

IN ILLO TEMPORE: ascendit turba in nauiculas et uenerunt capharnahum: querentes ihesum., Et quum inuenissent eum trans mare: dixerunt ei: Rabbi: quando hic uenisti., Respondit ihesus et dixit., Amen amen dico uobis: queritis me:
 15 non quia uidistis signa sed quia manducastis ex panibus: et saturati estis.,

Operamini non cibum qui perit: sed qui permanet in uitam aeternam: quem filius hominis dabit uobis., ||

Hunc enim pater: significabit deus.

20 Dixerunt ergo ad eum., Quid faciemus: ut operemur opera dei., Respondit ihesus: et dixit eis., Hoc est opus dei: ut credatis in eum: quem misit ille., amen

LEGENDUM SABBATO AD III^a IN TERTIA EBDOMADA.,

LECTIO LIBRI: AMOS PROPHEETE., (V 14-15)

25 HAEC DICIT DOMINUS., Querite bonum et non malum ut uibatis: et erit dominus deus exercituum uobiscum., Sicut dixi odite malum et diligite bonum: et constituite in porta iudicium., Si forte misereatur dominus deus exercituum reliquiis ioseph., amen.

EPISTOLA PETRI APOSTOLI AD GENTES., (I Petr. V 6-11)

KARISSIMI humiliamini sub illa potentissima manu dei: ut nos exaltet in tempore uisitationis suae.,

Omne sollicitudinem uestram proicientes in eum: quoniam ipsi cura est de uobis., Sobrii | 174 | estote et uigilate: quia 5 aduersarius noster diabolus tamquam leo rugiens circuit: querens quem deuoret.,

Cui resistite fortes in fide nicil uerentes: scientes eandem passionum in omni quae in mundo est: uestre fraternitati fieri., Deus autem omni gratie qui uocabit nos in aeternam gloriam 10 suam in xpo ihesu modicum passos adque temptatos: ipse perficiet confirmauit fundauitque ipsi gloria in secula seculorum. amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANNEM.,
(VI 30-35) 15

In illo tempore: dixerunt iudaei ad dominum ihesum., Quod tu facis signum ut uideamus: et credamus tibi quid operaris.,

Patres nostri manna manducaberunt in deserto: sicut scriptum est., Panem de caelo dedit eis manducare.,

Dixit ergo eis ihesus., amen amen dico uobis: non moyses 20 dedit || uobis panem de caelo: sed pater meus dat uobis panem de caelo uerum., Panis enim dei est qui descendit de caelo: et dat uitam mundo., Dixerunt ergo ad eum., Domine: semper da nobis panem hunc., Dixit autem eis ihesus., Ego sum panis uite., Qui uenit ad me . non esuriet: et qui credit in me non sitiet 25 umquam., amen

3 nos corr. ex non 19 dedit t add. sup lin.

14 secundum iohannem.] Iste locus Ioannis continetur euangelica lectione quae pro prima dominica ad matutinum iam assignata fuit. Quae res confirmat illud quod antea dixi, ordi-

nem missarum ferialium liturgia dominicali recentiore esse, et quasi nullo ad eam habito respectu digestum.

LEGENDUM IN UICESIMA AD MATUTINUM.,

LECTIO LIBRI DANIELIS PROPHETE., (XIII 1-64)

IN DIEBUS ILLIS erat uir habitans in babilone et nomen eius ioachim.,

5 Et accepit uxorem nomine susannam filiam celchie pulchram nimis et timentem dominum., Parentes enim illius quum essent iusti | 175 | erudierunt filiam suam secundum legem moysi.,

Erat autem ioachim diues ualde et erat ei pomerium uicinum domui suae et ad ipsum confluebant iudaei. eo quod esset
10 honorabilior hominum., Et constituti sunt duo senes iudices in anno illo de quibus loquutus est dominus. quia egressa est iniquitas de babilone a senibus iudicibus qui uidebantur regere populum.,

Isti frequentabant domum ioachim et beniebant ad eos omnes
15 qui habebant iudicia., Quum autem populus reuertisset per meridiem ingrediebatur susanna et deambulabat in pomerio uiri sui., Et uidebant eam senes quotidie ingredientem et deambulantem et exarserunt in concupiscentiam eius., || et euerterunt sensum suum et declinaberunt oculos suos ut non uiderent
20 caelum neque recordarentur iudiciorum iustorum., Erant ergo ambo uulnerati amore eius nec indicaberunt sibi uicissim dolorem suum., Erubescabant enim indicare concupiscentiam suam uolentes concubere cum ea., Et obserbauant cotidie

5 celchie h *sup. lin.* 18 et *add. 2 manu*

I *in uicesima*] Sic etiam inscribitur haec Dominica in Lectionario Romano ab Alcuino emendato, uidelicet quod ab ea ad festum Paschae viginti omnino dies superessent. Hac die apud Gotho-Hispanos catechumeni nomina sua dabant sacerdoti : quare decreto I Concilii II Bracarensis praecipitur, « ut *sicut antiqui canones iubent*, ante dies viginti baptismi ad « purgationem exorcismi catechumeni currant : « in quibus viginti diebus omnino catechumeni « symbolum, quod est *Credo in Deum patrem*

« *omnipotentem*, specialiter doceantur. » Ideo quoque ab hac Dominica ad sollemnitatem Resurrectionis Christi nulla dies lectionibus vacat in nostro Lectionario : cum quo vetus ordo Neapolitanus quandam affinitatem habet. Sed et in Ecclesia Hierosolymitana iam inde a saec. IV catechumeni symbolum accipiebant « quando completae fuerant septimanae quinque, » id est, incipiente tertia hebdomada ante Pascha. (*Peregrinatio Silviae*, 2^a edit. p. 74.)

sollicitius uidere eam., Dixitque alter ad alterum., Eamus domum ⁊
quia prandii ora est.,

Et egressi ⁊ recesserunt asse.,

Quumque reuertissent ⁊ uenerunt in unum., Et sciscitantes ab
iuicem causam ⁊ confessi sunt concupiscentiam suam., 5

Et tunc in commune statuerunt tempus ⁊ quando eam possent
inuenire solam.,

Factum est autem quum obseruassent diem abtum ⁊ | 176 |
ingressa est aliquando sicut eri *et* nudiustertius cum duabus solis
puellis ⁊ uoluitque labari in pomerio ⁊ aestus quippe erat., Et non 10
erat ibi quisquam praeter duos senes absconditos ⁊ et contem-
plantēs eam.,

DIXIT ERGO ⁊ puellis., Adferte mihi oleum et *smigmata* ⁊ et ostia
pomerii claudite ut labem., Et fecerunt sicut praeceperat., Clau-
seruntque ostia pomerii ⁊ et egrese sunt per posticum ut adfer- 15
rent quae iusserat., Nesciebantque senes ⁊ intus esse absconditos.

Quum autem egressae essent puellae ⁊ surrexerunt duo senes
et occurrerunt ad eam ⁊ et dixerunt.,

Ecce ostia pomerii clausa sunt et nemo nos uidet ⁊ et in con-
cupiscentia tua sumus., 20

Quamobrem ⁊ adsentire nobis et commiscere nobiscum., ||

Quod si nolueris ⁊ dicemus contra te testimonium . quod fuerit
tecum iubenis ⁊ et ob hanc causam emiseris puellas a te., Ingemuit
susanna ⁊ et ait., Angustiae mici sunt undique.,

Si enim hoc fecero ⁊ mors mici est., 25

Si autem non egero ⁊ non effugiam manus uestras.,

Sed melius est mici absque opere incidere in manus uestras ⁊
quam peccare in conspectu domini., Et exclamauit uoce magna
susanna ⁊ exclamaberunt autem et senes aduersus eam., Et cu-
currit unus ⁊ et aperuit ostia pomerii., Quum ergo audissent 30
clamorem in pomerio famuli domus ⁊ intruerunt per posticum ut
uiderent quidnam esset.,

Postquam autem senes loquuti sunt < erubuerunt serbi | 177 |
 ueaementer^ quia numquam dictus fuerat sermo huiusmodi de
 susanna.,

Et facta est dies crastina.,

5 QUUMQUE uenisset populus ad uirum eius ioachim < uenerunt
 et duo presbiteri pleni iniqua cogitatione aduersum susanna < ut
 interficerent eam.,

Et dixerunt coram populo.,

Mitite ad sunnam filiam celcie uxorem ioachim.,

10 Et statim miserunt.,

Et uenit cum parentibus et filiis < et uniuersis cognatis suis.,

Porro susanna erat delicata nimis < et pulcra speciae., At iniqui
 illi iusserunt ut discoperiretur erat enim cooperta < ut uel sic
 satiarentur de decore eius., Flebant enim sui . et omnes qui
 15 noberant eam.,

Consurgentes autem duo senes in medio populi < posuerunt ||
 manus super caput eius.,

Que flens < suspexit ad caelum.,

Erat enim cor eius < fiduciam habens in domino., Et dixerunt
 20 senes., Quum deambuleremus in pomerio soli < ingressa est haec
 cum duabus solis puellis et clausit ostia pomerii < et dimisit puellas
 a se., Uenitque ad eam adulescens qui erat absconditus < et con-
 cubuit cum ea.,

Porro nos quum essemus in angulo pomerii < uidentes iniquita-
 25 tem < cucurrimus ad eos < et uidimus eos pariter comisceri., Et illum
 quidem non potuimus conpraehendere? quia fortior nobis erat.,

Et apertis ostiis < exhibuit.,

Hanc autem quum adpreendissemus < interrogabimus quisnam
 esset adulescens < et noluit indicare nobis.,

30 Huius rei^ nos testes sumus., | 178 |

Credidit eis multitudo quasi senibus populi et iudicibus < et
 condemnauerunt eam ad mortem.,

Exclamabit autem uoce magna susanna: et dixit.,

OR. DEUS AETERNE qui absconditorum es cognitor qui nosti omnia ante quam fiant: tu scis quoniam falsum tulerunt contra me testimonium.,

Et ecce morior cum nicil horum fecerim: quae isti malitiose 5 conposuerunt aduersum me.,

Exaudiuit autem dominus uocem eius.,

Quumque duceretur ad mortem: suscitauit dominus spiritum sanctum pueri iunioris cuius nomen daniel: et exclamauit uoce magna., 10

Mundus sum *ego* a sanguine huius.,

Et conuersus omnis populus: dixit ad eum., Quid est sermo iste . quem loquutus es.

Qui quum staret in medio eorum: ait., Sic fatui estis filii srahel: non iudicantes neque || quod uerum est cognoscentes 15 condemnatis filiam srahel?

Reuertimini ad iudicium: quia falsum testimonium loquuti sunt aduersus eam.,

Reuersus est ergo populus cum festinatione: et dixerunt ei. 20 senes

Ueni et sede in medio nostri et iudica nobis: quia tibi dedit deus honorem senectutis.,

Et dixit ad eos daniel.,

Separate illos ab inuicem procul: et diiudicabo eos

Quum ergo diuisi essent alter ab altero: uocauit unum de eis: 25 et dixit ad eum.,

INUETERATE dierum malorum: nunc uenerunt peccata tua quae operabaris prius: iudicans iudicia iniusta: innocentes opprimes . et dimites noxios: dicente domino innocentem et iustum non interficies., 30

Nunc ergo si uidisti eos: | 179 | die sub qua harbore uidisti eos loquentes sibi., Qui ait.,

1 Exclamabit x c x l 11 ego sup. lin. add. 24 diiudicabo di om. in 1^a scriptioe 25 de eis] hoster & et simacus & est nomen senex., add. marg.

Sub scino., Dixit autem daniel.,

Recte mentitus es in caput tuum., Ecce enim angelus domini
accepta sententia ab eo⁹ scindet te medium.,

Et amoto eo⁹ iussit uenire alium et dixit ei.,

5 Semen canahan et non iuda⁹ species decepitate⁹ et concupi-
scentia subuertit cor tuum? Sic faciebatis filiabus srahel⁹ et ille
timentes loquebantur uobis⁹ set non filia iuda⁹ sustinuit iniqui-
tatem uestram., Nunc ergo⁹ dic mici sub qua harbore conpreen-
deris eos loquentes sibi.,

10 Qui ait., Sub prino.,

Dixit autem ad eum daniel.,

Recte mentitus es et tu in caput tuum.,

Manet enim angelus domini || gladium habens ut secet te
medium⁹ et interficiet uos ambos., Exclamauit itaque omnis
15 populus uoce magna⁹ et benedixerunt deo qui salbat sperantes
in se.,

Et consurrexerunt aduersus duos presbiteros⁹ conuicerat enim
eos daniel ex ore suo falsum dixisse testimonium., Feceruntque
eis⁹ sicut male egerant aduersus proximum suum⁹ ut facerent
20 secundum legem moysi⁹ et interfecerunt eos.,

Et salbatus est sanguis innoxius . in die illa.,

Celcias autem et uxor eius⁹ laudaberunt dominum pro filia
sua susanna⁹ cum ioachim marito eius et cognatis omnibus⁹
quia non est in ea inuenta res turpis., Daniel autem factus est
25 magnus in conspectu populi⁹ a die illa et deinceps | 180 |

EPISTOLA IACOBI APOSTOLI⁹ AD DUODECIM TRIBUS.,

(IV 1-16)

KARISSIMI⁹ unde uella et lites in uobis⁹ nonne ex concu-
piscentiis uestris quae militant in membris uestris?

30 Concupiscitis et non habetis⁹ occiditis et zelatis⁹ et non
potestis adipisci., Litigatis et belligeratis et non habetis⁹ propter

1 scino § 2 manu lentisco *add. marg.* 5 decepitate *corr.* 10 prino] ilize *marg.* 14 ambos s *add. sup.*
lin. 19 egerant a *ex u* 23 ioachim h *add. sup. lin.* 26 duodecim *corr.*

quod non postulastis., Petitis et non accipitis eo quod male petatis: et in concupiscentiis uestris consummatis.,

Adulteri: nescitis quia amicitia huius mundi: inimica est dei? Quicumque ergo uoluerit amicus esse seculi huius: inimicus dei constituitur., Aut putatis quia inaniter scriptura dicat ad inuidiam 5 concupiscit spiritus qui habitat in uobis: maiorem autem dat gratiam., ||

Propter quod dicit.,

Deus superuis resistit: humilibus autem dat gratiam.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANNEM., 10

(VIII 15-20)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loquutus est fariseis dicens., Uos secundum carnem iudicatis: ego non iudico quemquam., Et si iudico ego iudicium meum uerum est quia solus non sum set ego et qui misit me pater., 15

Et in lege uestra scriptum est quia duorum hominum testimonium uerum est.,

Ego sum qui testimonium peribeo de me ipso: et testimonium peribet de me qui misit me pater.,

Dicebant ergo illi., Ubi est pater tuus., Respondit ihesus., 20

Neque me scitis: neque patrem meum.,

Si me sciretis: forsitan et patrem meum sciretis.,

Haec uerba loquutus est ihesus | 181 | in gazofilacium: docens in templo., Et nemo adpreendit eum: quia nondum uenerat hora eius., amen 25

ITEM LEGENDUM MEDIANTE DIE FESTO., AD MISSAM
LECTIO LIBRI DANIELIS PROPHETAE., (X 1-XI 2, XII 1-13)

IN DIEBUS ILLIS: anno tertio ciri regis persarum:
uerbum reuelatum est danieli cognomento baltasar

5 Et uerum uerbum et fortitudo magna: intellexitque sermonem.,
Intellegentia enim est opus in uisione.,

In diebus illis: ego danieli lugebam trium ebdomadarum
diebus., Panem desiderabilem non comedi: et caro et uinum
non introierunt in os meum.,

10 Sed neque unguento hunctus sum: donec conplerentur || trium
ebdomadarum diebus., Die autem uicesima et quarta mensis
primi: eram iusta flubium magnum qui est tigris.,

ET LEBABI OCULOS MEOS: et uidi.,

Et ecce uir *unus* uestitum lineis: et renes eius accincti auro
15 obrizo: et lumbi eius accincti erant colore effaz.,

Et corpus eius quasi crisolitus: et facies eius uelut species
fulguris: et oculi eius ut lampas ardens: et bracia eius et que
deorsum usque ad pedes: quasi species eris candentis., Et uox
sermonum eius: ut uox multitudinis.,

20 Uidi autem ego danieli: solus uisionem., Porro uiri qui erant
mecum non uiderunt: sed terror nimius inruit super eos. et
fugierunt in absconditum., Ego autem relictus sum solus: uidi
uisionem | 182 | grandem hanc et non remansit in me fortitudo.,

Sed species mea inmutata est in me: et emarcui nec abui
25 quicquam uirium.,

Et audiui uocem sermonum eius: et audiens iacebam conster-
natus super faciem meam

2 danielis h *sup. lin.* 4 danieli i *ex o* 13 lebabi ba *sup. lin. add.* 14 unus *in um eraso*
17 fulguris u *ex o corr. 2 manu*

1 *mediante die festo.*] Multa sunt quae di- | stum Mediaepentecostes. Videsis ea quae dispu-
cantur de hoc « mediante die festo », cui | tati in ephemeride *Revue bénédictine*, tom. VI,
respondet apud Graecos et Mediolanenses fe- | (1889) p. 99 sq.

Uultusque meus herebat terrae.,

Et ecce manus tetigit me et erexit me super genua mea et super articulos manuum mearum et dixit ad me.,

Daniel uir desideriorum intellege uerba quae ego loquor ad te et sta in gradu tuo.,

5

Nunc enim missus sum ad te.,

Quumque dixisset mibi sermonem istum steti tremens et ait ad me., Noli timere daniel quia ex die primo quo posuisti cor tuum ad intellegendum ut te affligeres in conspectu dei tui exaudita sunt uerba tua. || et ego ueni propter sermones tuos.,
Princeps autem regni persarum restitit mibi uiginti et uno diebus.,

Et ecce micahel unus de principibus primis uenit in adiutorium meum., Et ego remansi ibi iuxta regem persarum., Ueni autem ut docerem te quae uentura sunt populo tuo in nobissimis diebus quoniam aduc uisio indiges., Quumque loqueretur mibi huiusmodi uerbis deieci uultum meum in terra et tacui. Et ecce quasi similitudo filii hominis tetigit labia mea et aperuit os meum loquutus sum et dixi ad eum. qui stabat contra me., Domine mi in uisione tua dissolute sunt conpages mee et
nicil in me remansit uirium.,

Et quo modo potest serbus domini mei | 183 | loqui cum domino meo.,

Nicil in me remansit uirium sed et alitus meus intercluditur., Rursum ergo tetigit me quasi uisio filii hominis et confortauit me et dixit.,

Noli timere uir desideriorum pax tibi confortare et esto robustus., Quumque loqueretur mecum conualui et dixi.,

Loquere domini mi quia confortasti me., Et ait.,

Numquid scis quare uenerim ad te? Et nunc reuertar ut preliar aduersum principem persarum., Quumque enim egrederer apparuit princeps grecorum ueniens.,

4 ego sup. lin. 2 manu

6 enim corr. marg. ex autem

10 sunt sup. est eras. 2 manu

20 dissolute

s add. sup. lin.

31 persarum — enim 2 manu in rasura

Uerumtamen⁹ adnuntiabo tibi⁹ quod expressum est in scriptura ueritatis.,

Et nemo est adiutor meus in omnibus his⁹ nisi micahel princeps uester., Ego autem ab anno primo darii medi stabam || ut
5 confortaretur⁹ et roboraretur., Et nunc⁹ ueritatem adnuntiabo tibi.,

In tempore autem illo⁹ consurget micahel princeps magnus qui stat pro filiis popul⁹i tui., Et ueniet tempus quale non fuit ab eo quo gentes esse ceperunt usque ad tempus illut., Et in tempore illo saluabitur populus tuus⁹ omnis qui inuentus fuerit in libro
10 scriptus.,

Et multi de his qui dormiunt in terrae pulberem⁹ euigilabunt⁹ alii in bi*^{ta}m eternam⁹ *et alii in opprobrium ut uideant* semper., Qui autem docti fuerint⁹ fulgebunt quasi splendor firmamenti.,

Et qui ad iustitiam erudiunt multos⁹ fulgebunt quasi stellas
15 in perpetuas eternitates.,

TU AUTEM DANIHEL⁹ clude sermonem et signa librum⁹ usque ad tempus statutum., | 184 |

Pertransibunt plurimi⁹ et multiplex erit scientia.,

Et uidi e*^{go} danihel⁹ et ecce quasi alii duo stabant unus hinc
20 super ripam fluminis⁹ et alius inde ex altera ripam fluminis.,

Et dixi uiro qui indutus erat lineis⁹ qui stabat sūper aquas fluminis., Domine mi usquequo finis horum mirabilium.,

Et audibi uirum qui indutus erat lineis⁹ qui stabat super aquas fluminis.,

25 Quum lebasset dext*^{ram} et sinistram suam in caelum⁹ et iurasset per uiuentem in sempiternum⁹ quia in tempus temporum⁹ et dimidium temporis⁹ et quum completa fuerit dispersio manus populi sancti⁹ complebuntur uniuersa haec.,

Et ego audiui⁹ et non intellexi.,

30 Et dixi., Domine mi⁹ quid erit post haec⁹, Et ait., ||

Uade danihel quia clausi sunt signatique sermones⁹ usque ad tempus praefinitum.,

Eligentur et dealbabuntur et quasi igni probabuntur multi.,
 Et impie agent impii: neque intellegent omnes impii., Porro
 docti: intellegent., Et a tempore quum ablatum fuerit iuge sacri-
 ficiuꝝ et posita fuerit abominatio in desolatione dies mille
 docentos nonagintaꝝ beatus qui expectat et peruenit ad dies 5
 mille trecentos *triginta* quinque.,

Tu autem daniel uade ad prefinitum et requiesce: et *stabis*
 in sorte tua *usque* in finem dierum

Hic non respondent amen

EPISTOLA IACOBI APOSTOLI: AD XII TRIBUS., (III 14-18) 10

KARISSIMI: si zelum amarum habetis et contemtiones in
 cordibus uestris: nolite gloriari et mendaces esse | 185 | aduersus
 ueritatem.,

Non est ista sapientia de sursum descendens: sed terrena
 animalis diabolica., 15

Ubi enim zelus et contentio: ibi inconstantia: et omne opus
 prabum., Quae autem de sursum est sapientia: primum quidem
 pudica est.,

Deinde: pacificaꝝ modestaꝝ suadibilisꝝ bonis consentiensꝝ
 plena misericordia: et fructibus bonis., ** iudicans: *** sine 20
 simulatione.,

Fructus autem iustitiae in pace seminatur: facientibus pacem.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM
 (VII 14-30)

IN ILLO TEMPORE: mediante die festo: ascendit ihesus 25
 in templum et docebat et mirabantur iudaei dicentes.,

Quomodo hic littera scitꝝ quum non didicêrit.,

Respondit eis ihesus et dixit.,

Mea doctrina non est mea || sed eius qui misit me.,

1 et q. i. probabuntur *add. marg.* 6 trecentos] quadraginta quinque 7 stabis bis *add. 2 manu*
 8 usque *sup. lin.* 22 iustitię ti *add. sup. lin.*

Si quis uoluerit uoluntatem eius facere ⁊ cognoscet de doctrina
utrum ex deo sit ⁊ an ego a me ipso loquar.,

Qui a semet ipso loquitur ⁊ gloriam propriam querit.,

Qui autem quaerit gloriam eius qui misit illum ⁊ hic uerax est ⁊
5 et iniustitia in illo non est.,

Nonne moyses dedit uobis legem ⁊ et nemo ex uobis facit
legem? Quid me queritis interficere., Respondit turba et dixit.,
Demonium habes? Quis te querit interficere., Respondit ihesus
et dixit eis., Unum opus feci . et omnes miramini.,

10 Propterea moyses dedit uobis circumcisione ⁊ non quia ex
moysese est sed ex patribus ⁊ et in sabbato circumciditis hominem.,
Si circumcisionem accipit homo | 186 | in sabbato ut non solbatur
lex moysi ⁊ mibi indignamini quia totum hominem sanum feci in
sabbato?

15 Nolite iudicare secundum faciem ⁊ sed iustum iudicium iudi-
cate.,

Dicebant ergo quidam ex iherosolimis., Nonne hic est quem
querunt interficere., et ecce palam loquitur ⁊ et nicil ei dicunt?

Numquid uere cognouerunt principes ⁊ quia hic est xps?

20 Sed hunc scimus unde sit.,

Xps autem quum uenerit ⁊ nemo scit unde sit.,

CLAMABAT ergo ihesus docens in templo ⁊ et dicens.,

Et me scitis ⁊ et unde sim scitis ⁊ et a me ipso non ueni ⁊ sed
est uerus qui misit me quem uos nescitis., ego scio eum.,

25 Et si dixero quia nescio eum ⁊ ero uobis similis mendax.,

Et scio eum ⁊ quia ab ipso sum ⁊ || et ipse me misit.,

Querebant ergo eum adpreendere ⁊ et nemo misit in illum
manus quia nondum uenerat ora eius., amen

ITEM LECTIONES DE TRADICIONE DOMINI.,

IN PRIMA . S EBDOMADA . SECUNDA FERIA . AD AD NONAM.,

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETE., (I 1-4, 24-26)

UISIO *hesaye filii amos quam uidit super iudeam et iherusalem: in diebus ozie ioatan acaz et hezehzie regum iuda., 5

Audite celi et auribus percipite terram: quoniam dominus loquutus est., | 187 |

Filios enutribi et exaltabi: ipsi autem spreuerunt me.,

Cognobit bos possessorem suum: et asinus presepem domini sui., 10

Srael me non cognouit: populus meus me non intellexit.,

Ueae genti peccatrici filii scelarati: dereliquerunt dominum: blasphemaberunt sanctum srael., Abalienati sunt retrorsum., Propter hoc: ait dominus exercituum fortis srael.,

Consolabor super hostibus meis: et uindicabor de inimicis 15
meis., Et conuertam manum meam ad te sion: et exquoquam
ad purus scoriam tuam: et auferam omnem stagnum tuum:
et restituum iudices tuos ut fuerunt prius et consiliarios tuos
sicut antiquitus., Post haec: uocaberis ciuitas iusti . ur*bs fidelis
sion: ait dominus omnipotens., 20

EPISTOLA IOHANNIS APOSTOLI AD GENTES., (I Joan. I 1-4)

KARISSIMI: quod erat ab initio: quod audiuius: quod uidimus oculis nostris . quod prespeximus . et manus nostrae tractauerunt de uerbo uite: et uita manifestata est nobis et

1-2 de traditione domini in primas ebdomada] Per illas ultimas tres quadragesimae hebdomadas Toletana Ecclesia passionem Domini specialiter recolebat. Ideo hic « prima ebdomada » notatur, quasi aliud tempus incipiat, ab ipsa quadragesima distinctum. Confe-

rendus hic omnino est Socratis scholastici locus (*Hist. Eccl.*, lib. V, c. 22), ubi ait, « cos qui « Romae sunt, tres tantum continuas hebdomadas ante Pascha, exceptis Sabbato et Dominico die, ieiunare. »

uidimus et testamur et adnuntiamus uobis uitam aeternam quae
erat apud patrem et apparuit nobis.,

Quod ergo uidimus et audiuimus adnuntiamus uobis et
uos societatem habeatis nobiscum et societas nostra sit cum
5 patre et cum filio eius ihesu xpo et haec scribimus uobis . ut
gaudium nostrum sit plenum., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM.,

(VI 35-39)

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps loque-
10 batur iudaeis dicens.,

Ego sum panis uite., Qui uenit ad me non esuriet., Et qui
credit in me non sitiet unquam.,

Sed dixi uobis quia et uidistis me | 188 | et non credidistis.,

Omne quod dat michi pater ad me ueniet., Et eum qui uenit
15 ad me non eiciam foras quia de caelo descendi non ut faciam
uoluntatem meam sed uoluntatem eius qui misit me.,

Haec est autem uoluntas eius qui misit me ut omne quod
dedit michi non perdam ex eo sed resuscitem illud nobissimo die.,

Haec est enim uoluntas patris mei qui misit me ut omnis
20 qui uidet filium et credit in eum habeat uitam aeternam et ego
resuscitabo eum in nobissimo die., amen

LEGENDUM III^a FERIA . POST UICESIMA AD NONAM.,

LECTIO LIBRI HESAYE PROFETE., (V 20, 23-27)

IN DIEBUS ILLIS loquutus est esayas dicens., Ueae
25 qui dicitis malum bonum., Ponentes tenebras in lucem et lucem
in tenebras., ||

Ponentes amarum dulce et dulcem in amarum.,

Qui iustificatis impium pro muneribus eius et iustiam iusti
aufertis ab eo.,

Propter hoc⁹ sicut deuorat stipulam lingua* ignis⁹ et calor flame exurit⁹ sic radix eorum quasi fabilla erit⁹ et germen eorum ut pulbis ascendet., Abiecerunt enim legem domini exercituum⁹ et eloquium sancti srahel blasphemaberunt., Et ideo iratus est furor domini in populos⁹ et extendit manum suam super eos et 5 percussit eos⁹ et ecce festinus uelociter ueniet.,

Non est deficiens⁹ neque laborans.,

Non dormitauit⁹ neque obdormiet.,

Neque soluetur cingulum renum eius⁹ nec rumpetur corriam calciamentorum eius ait dominus omnipotens., amen. 10

EPISTOLA IOHANNIS APOSTOLI⁹ AD GENTES (I 10-II 2)

KARISSIMI⁹ si dixerimus quia peccatum non | 189 | habemus⁹ mendacem facimus deum⁹ et uerbum eius non est in nobis.,

Filioli mei⁹ haec scribo uobis⁹ ut non peccetis., Sed et si quis peccauerit⁹ aduocatum habemus aput patrem ihesum xpm iustum⁹ 15 et ipse est propitiatio pro peccatis nostris.,

Et non pro nostris tantum⁹ sed aetiam pro totius mundi., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII⁹ SECUNDUM IOHANNEM

(VI 41-47)

20

IN ILLO TEMPORE⁹ murmurabant iudaei de ihesu⁹ quia dixisset ego sum panis qui de caelo descendi⁹ et dicebant.,

Nonne hic est filius ioseph . cuius nos nobimus patrem et matrem ?

Quomodo dicit hic⁹ quia de caelo descêndit., Respondit ergo 25 ihesus et dixit eis., Nolite murmurare in inuicem.,

Nemo potest uenire ad me⁹ nisi pater qui misit me traxerit eum . et ego resuscitabo eum nobisimo die., ||

Et scriptum est in prophætis⁹ et erunt omnes docibiles dei.,

Omnis qui audibit a patre et didicit⁹ uenit ad me., 30

Non quia patrem uidit quisquam nisi his qui est a deo: hic uidit patrem., amen amen dico uobis., Qui credit in me: habet uitam aeternam., amen.,

LEGENDUM III^a FERIA AD UIII^a

5 LECTIO LIBRI: HOSE PROPHEAETE., (V 10, VII 13-16, XIII 4)

HAEC DICIT DOMINUS., Facti sunt principes iuda: quasi adsumentes terminum.,

Super eos effundam quasi aquam iram meam., Ueae eis quoniam recesserunt a me., Uastati sunt: quia preuaricati sunt in
10 me., Et ego redemi eos: et ipsi loquuti sunt contra me mendacium., Et non clamaberunt ad me in corde suo. sed ululabant in cubilibus suis.,

Recesserunt a me: et ego erudiui et confortauit brachia eorum: et in me cogitauerunt malitiam., | 190 |

15 Reuersi sunt ut essent absque iugo: facti sunt quasi arcus dolosus., Cadent in gladio principes eorum: a furore lingue sue., Ego sum autem dominus deus uester ex terra egypti: et deum absque me nescitis: et saluator non est praeter me.,

EPISTOLA IOHANNIS APOSTOLI: AD GENTES., (II 3-6)

20

DEO GRATIAS.,

KARISSIMI: in hoc scimus quoniam cognobimus deum: si mandata eius obserbemus., Qui dicet se nosse eum. et mandata eius non custodit: mendax est et in eo ueritas non est.,

Qui autem serbat uerbum eius: uere in hoc karitas dei perfecta est., Et in hoc scimus: quoniam *in* ipso sumus., Qui dicit se in illo manere: deuet sicut ille ambulauit et ipse ambulare.,
25 amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANEM
(VI 47-55)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus' xps || loque-
batur iudeis dicens.,

Amen amen dico uobis 5

Qui credit in me: habet uitam aeternam., Ego sum panis uite.,

Patres uestri: manducaberunt in deserto manna[^] et mortui
sunt., Hic est panis qui de caelo descendit., Si quis ex ipso
manducaberit: non morietur., Ego sum panis uibus: qui de caelo
descendi., 10

Si quis manducaberit ex hoc pane: uibet in eternum.,

Et panis quam ego dabo ei: caro mea est pro mundi uitam.,

Litigabant ergo iudaei ad inuicem dicentes.,

Quomodo potest hic nobis: carnem suam dare ad mandu***-
candum., Dixit ergo eis ihesus., amen amen dico uobis 15

Nisi manducaberitis carnem filii hominis: et biberitis eius
sanguinem: non habebitis uitam in uobis., | 191 |

Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem: habet
uitam aeternam.,

Et ego resuscitabo eum nobissimo die., amen 20

LEGENDUM . U FERIA AD UIII^a.,

LECTIO LIBRI: IHEREMIE PROPHETE., (IX 7-9, 12)

HAEC DICIT DOMINUS., ECCE CONFLABO: et
conprobabo inimicos meos., Quid enim aliut faciam: a facie filiae
populi mei., Sagitta uulnerans lingua eorum: dolum loquuta est 25
in ore suo.,

Pacem cum amico suo loquitur: et occulte ponit insidias.,

Numquid super his: non uisitabo dicit dominus? Si quis est
sapiens qui intellegat hoc et ad quem uerbum domini fiat:
adnuntiet istut ait dominus omnipotens., amen 30

EPISTOLA IOHANNIS APOSTOLI' AD GENTES., (III 11-12)

KARISSIMI' haec est adnuntiatio quam audistis ab initio
ut diligamus nos inuicem., ||

Non sicut cayn qui ex maligno erat' occidit fratrem suum
5 abel., Et propter quod occidit eum quoniam opera eius maligna
erant' fratris autem eius erant iusta' per ihesum xpm dominum
nostrum.,

LAECTIO SANCTI EUANGELII' SECUNDUM IOHANNEM.,
(VI 59-64)

10 IN ILLO TEMPORE' dominus noster ihesus xps loque-
batur discipulis suis dicens., Hic est panis qui de caelo de-
scendit., Non sicut manducaberunt patres uestri manna' et
mortui sunt.,

Qui manducat hunc panem' uibet in aeternum., Haec dicens
15 in synagoga' docens in cap'harnaum., Multi ergo audientes ex
discipulis eius' dixerunt.,

Durus est hic sermo' quis potest eum audire., Sciens autem
apud semetipsum' quia murmurabant de hoc discipuli eius' dixit
eis., Hoc uobis non scandalizet., Si ergo uideritis filium hominis
20 ascendentem | 192 | ubi' erat prius' spiritus est qui uiuificat.,
Caro non prode est quicquam., Uerba quae ego loquutus sum
uobis' spiritus et uita sunt., amen.

LEGENDUM UI FERIA AD UIII^a.,

LECTIO LIBRI' IHEREMIE PROPHETE., (XII 7-10 14-15)

25 IN DIEBUS ILLIS' dixit iheremias.,
Dedi dilectam animam meam in *m*anibus inimicorum eius.,
Facta est miki hereditas mea quasi leo in silba' dedit contra
me uocem' ideo odibi eam.,

Numquid abis discolor^v hereditas mea mici? Numquid abis distincta per totum?

Uenite congregamini omnes bestiae terrae[^] praeparate ad deborandum., Pastores multi demoliti sunt uineam meam[^] *conculcaberunt partem meam* 5

Haec dicit dominus., Ecce ego euellam eos de terra[^] et domum iuda euellam de medio eorum.,

Et quum euulsero eos[^] conuertar et miserebor eorum ait dominus omnipotens., amen ||

EPISTOLA IOHANNIS APOSTOLI[^] AD GENTES., (III 18-20) 10

KARISSIMI[^] non diligamus nos ueruo tantum et lingua[^] sed opere et ueritate.,

In hoc cognoscimus quoniam ex ueritate sumus[^] et in conspectu eius suadebimus corda nostra.,

Quoniam si non reprenderit nos cor nostrum[^] maior est deus 15 cordi nostro et nobit omnia cui honor et gloria in secula seculorum., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM.,

(X 24-28)

IN ILLO TEMPORE[^] dicebant iudei ad dominum ihesum 20 xpm

Quousque animam nostram tōllis.,

Si tu es xps[^] dic nobis palam.,

Respondit ihesus., Loquor uobis et non creditis opera quae ego facio in nomine patris mei[^] haec testimonium peribent de 25 me., Et uos non creditis[^] quia non estis ex obibus meis.,

Obes meae uocem meam audiunt[^] et ego cognosco eas et secuntur me[^] et ego uitam aeternam do eis., amen | 193 |

LEGENDUM SABBATO AD III^a

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETE., (L 8-10)

HAEC DICIT DOMINUS.,

Quis contradicet mīci⁴ stemus simul., Quis est aduersarius
5 meus⁴ accedat ad me.,

Ecce dominus deus auxiliator meus⁴ quis est qui condemnet
me.,

Ecce quasi uestimentum conterentur⁴ tinea comedet eos.,

Quis ex uobis timet dominum⁴ audiens uocem serbi sui speret
10 in nomine domini⁴ et innitatur super dominum suum., amen.,

AEPISTOLA IOHANNIS APOSTOLI⁴ AD GENTES., (III 2-3)

KARISSIMI⁴ nunc filii dei sumus⁴ et nondum apparuerit
quid facturi sumus., Scimus quoniam quum apparuerit⁴ similes
ei erimus⁴ quoniam uideuimus eum sicuti est., Et omnis qui
15 habet spem hanc in eo⁴ sanctificat se sicut et ille sanctus est.,

LECTIO SANCTI AEUANGELII SECUNDUM IOHANNEM

(VII 33-38)

In illo tempore⁴ dominus noster ihesus xps locutus est disci-
pulis suis et turbis dicens., ||

20 Aduc modicum tempus uobiscum sum⁴ et uado ad eum qui
misit me., Queritis me et non inuenietis⁴ et ubi ego sum⁴ non
potestis uenire.,

In nobissimo autem die magno festiuitatis⁴ stabat ihesus et
clama^{*}bat dicens.,

25 Si quis sitit⁴ ueniat ad me et uibat., Qui credit in me sicut
dicit scriptura flumina de uentre eius fluent aque uibe., amen.,

24 clamabat bat *in t eraso*

ITEM LEGENDUM., DE LAZARO . AD MATUTINUM.,

LECTIO LIBRI IEREMIE PROPHETE.,

(Thren. III 1-20, 52-66, 21, 24-31)

IN DIEBUS ILLIS: loquutus est iheremias dicens., Ego
uir uidens paupertatem meam: et uirgam indignationis eius me 5
minabit: et adduxit in tenebris et non in lucem.,

Tantum in me uertit: | 194 | et conuertit manum suam tota
die., Uetustam fecit pellem meam: et carnem meam. contribit
omnia ossa mea., Edificauit in giro munitionem: et circumdedit
me felle et amaritudine., 10

In tenebris conlocauit me: quasi mortuos sempiternos.,

Circumedicabit aduersum me. ut non egrediar: adgrabauit
conpedem meum.,

Sed et quum clamabero et rogabero: exclusit orationem meam.,
Conclisit uias meas lapidibus quadris: semitas meas subuertit., 15

Ursus insidians: factus est mici leo in absconditis.,

Semitas meas subuertit et confregit me: posuit me desolatum.,
Tetendit arcum suum: et posuit me quasi signum ad sagittam.,

Misit in renibus meis: || filias faretrae suae

Factus sum in derisu omni populo meo: canticum eorum tota 20
die., Replebit me amaritudinibus: inebriauit me absintio.,

Et fregit ad numerum dentes meos: cibauit me cinere.,

Et repulsa est anima mea: oblitus sum bonorum et dixi.,

6 adduxit du *in rasura*

1 *de Lazaro*] Ita quoque inscribitur in Mis-
sali Ambrosiano vetere haec Dominica, quam
nunc Romano more *Dominicam de passione*
appellamus. Huic assignatur in codice nostro
et in liturgia Mediolanensi Evangelium de La-
zaro abs JESU suscitato, quod in lectionario
Romano legitur feria sexta post quartam Do-
minicam Quadragesimae, in Capitulari autem
Evangeliorum Neapolitano « post V dominicas
de XLgisima, feria VI de Lazarum. » Qui mos

videtur ab Hierosolymitana Ecclesia sicuti alia
multa fluxisse: ibi enim sabbato ante domini-
cam palmarum frequens erat populi concursus
ad Lazarium in Bethaniam, et legebatur « ipse
locus de evangelio, ubi occurrit soror Lazari
Domino. » (*S. Silviae Peregrinatio*, 2^a edit.,
p. 58.) Istud ipsum Evangelium publice poeni-
tentibus specialiter aptatum fuisse apparet ex
citato sermone S. Augustini, inter Maianos
CXXV.

Periit finis meus[^] et spes mea a domino., Recordare paupertatis et transgressionis meae[^] absintii et fellis.,

Memoriam memor ero[^] et tabescit in me anima mea

Uenatione ceperunt me quasi abem inimici mei gratis., Lapsa
5 est in lacu uita mea[^] et posuerunt lapidem super me., Inunda-
uerunt aque super caput meum et dixi., Perii[^] Inuocabi nomen
tuum domine[^] de lacis nobissimis., Uocem meam | 195 | audisti[^]
ne auertas aurem meam a singultu meo[^] et clamoribus., Adpro-
pinquasti in die quando inuocabi te[^] dixisti ne timeas.,

¹⁰ Iudicasti domine causam anime meae[^] redemptor uite meae.,

Uidisti domine iniquitatem aduersum me[^] iudica iudicium
meum., Uidisti omnem furorem uniuersas cogitationes eorum
aduersum me[^] audisti obprobria eorum domine[^] omnes cogita-
tiones eorum aduersum me., Labia insurgentium mici[^] et medi-
¹⁵ tationes eorum aduersum me tota die

Sessionem eorum et resurrectionem eorum uide[^] ego sum
psalmus eorum. Reddes eis uicem domine[^] iusta omnia opera
manuum suarum., Dabis eis scutum cordis[^] laborem tuum.,

Persequeris eos in furore[^] et contere eos sub caelis domine., ||

²⁰ Hoc recolens in corde meo[^] *in* deo sperabo., Pars mea do-
minus dixit anima mea[^] propterea expectabo eum., Bonus est
dominus sperantibus in eum[^] anime querenti illum., Bonum est
prestolare salutare domini[^] cum silentio., Bonum est uiro[^] quum
portaberit iugum ab adulescentia sua., Sedeuit solitarius et
²⁵ tacebit[^] quia leuabit super se.,

Ponet in pulbere os suum[^] si forte sit spes., Dabit percutienti
se maxillam[^] satiauitur obprobriis., Quia non reppellet in sem-
piternum dominus., amen

EPISTOLA PETRI APOSTOLI[^] AD GENTES., (I Petr. IV 13-19)

³⁰ KARISSIMI[^] comunicantes . xpi passionibus gaudete[^] ut
et in reuelatione gloriae eius[^] gaudeatis exultantes.,

Si exprobramini in nomine xpi beati estis: quoniam gloria dei spiritus in uobis requiescit., | 196 |

Quod ab illis quidem blasphematur: a uobis autem honorificatur., Nemo autem patiaturs quasi homicidars aut furars aut maledicus: aut alienorum appetitor., Si uero ut xpistianus: non erubescat., 5
Glorificet autem deum in isto nomine: quoniam tempus in qua-
tionis iudicii de domo dei., Si autem initium a nobis: quis finis eorum qui non credunt dei euangelio., Et si iustus uix saluabitur: peccator et impius ubi parebit., Ideoque: et hii qui patiuntur secundum uoluntatem dei . fidei creatori comendant animas 10
suas in bene factis., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANNEM

(V 28-29, VII 51-53, 58-59)

In illo tempore: dominus noster ihesus xps loquebatur iudeis dicens., 15

Amen amen dico uobis: quia uenit hora et nunc est quando mortui audient uocem filii dei. || et qui audierint uiuent.,

Nolite mirari hoc quia uenit hora in qua omnes qui in monumenti sunt audient uocem eius: et procedent.,

Qui bona fecerunt in resurrectionem uite., Qui uero mala 20
egerunt: in resurrectionem iudicii., Amen amen dico uobis si quis sermonem meum serbaberit: mortem non uidebit in aeternum.,

Dixerunt ergo iudaei.,

Nunc cognobimus: quia demonium habes., Abraham mortuus est et propheta: et tu dicis qui sermonem meum serbaberit mortem 25
non uideuit in aeternum?

Numquid tu maior es patre nostro abrahams qui mortuus est et prophetae mortui sunt: quem te ipsum facis?

Respondit ihesus., Amen amen dico uobis: ante quam abraham fieret: ego sum., | 197 | 30

Tulerunt ergo lapides: ut iactarent in eum.,

Sed nemo misit in illum manus: quia nondum ueuerat hora eius.,

ITEM LEGENDUM IN DOMINICO DE. LAZARO AD MISSAM.,

LECTIO LIBRI LEUITICI., (XXIII 5-8, 23-28, 39-41)

5 IN DIEBUS ILLIS: loquutus est moyses filiis srahel dicens.,

Mense primo quarta decima die mensis ad uesperum: fase domini est., Et in quinta decima die mensis huius: sollemnitas azimorum domini est.,

10 Septem diebus azima comedetis., Dies primus: erit uobis celeberrimus sanctusque., Omne opus seruile non facietis in eo: sed offeretis sacrificium in igne domino septem diebus., Dies autem septimus: erit celeberrior et sanctior., Nullumque opus serbile: || facietis in eo., Loquutusque est dominus: ad moysen
15 dicens.,

Loquere filiis srahel., Mense septimo prima die mensis: erit uobis sabbatum memorabile clangentibus tubis: et uocabitur sanctum.,

Omne opus serbile non facietis in eo: et offeretis olocaustum
20 domino., Loquutusque est dominus: ad moysen dicens.,

Decimo die mensis huius septimi: dies expiationis erit celeberrimus: et uocabitur sanctus.,

Affligetisque animas uestras in eo: et offeretis holocaustum domino.,

25 Omne opus non facietis in tempore diei huius: quia dies expiationis est ut propitiaetur uobis dominus deus uester.,

Die prima et die octaba: erit sabbatum id est . requies.,

Sumetisque uobis die primo fructus harboris pulcerrime patu-

14 est *add. marg. 2 manu*

7 *quarta decima die*] Conf. in Brev. Rom. Responsorium I Dominica de Passione ad Matutinum.

lasque palmarum / | 198 | et ramos ligni densarum frondium et salices de torrente / et letabimini coram domino deo uestro., Celebrabitisque sollemnitatem eius / septem diebus per annum., Legitimum sempiternum erit / in generationibus uestris., amen.,

EPISTOLA IOHANNIS APOSTOLI AD GENTES., (V 16-20) 5

KARISSIMI / si quis scit fratrem suum peccare peccatum non ad mortem / petat pro eo et dicit ei uitam deus.,

Sed peccantibus / non ad mortem.,

Est enim peccatum ad mortem / non pro illo dico ut roget.,

Omnis iniquitas peccatum est / et est peccatum ad mortem., 10

Scimus quoniam omnis qui natus est ex deo non peccat / sed generatio dei conserbat eum / et malignus non tangit eum ^

Scimus quoniam ex deo sumus / et mundus totus in maligno positus est., Et scimus quoniam filius dei . || uenit et carnem induit nostri causa / et passus est et resurrexit a mortuis., 15

Adsumsit nos / et dedit nobis sensum ut cognoscamus deum uerum ^ et simus in uero filio eius ihesu xpo., Hic est uerus deus / et uita aeterna.,

LECTIO SANCTI EUANGELII / SECUNDUM IOHANNEM

(XI 1-52)

20

IN ILLO TEMPORE / erat quidam languens lazarus / a bethania de castello marie / et marta sororis eius.,

Maria autem erat quae huncxit dominum ungento / et extersit pedes eius capillis suis / cuius frater lazarus infirmabatur., Miserunt ergo sorores eius ad eum / dicentes., 25

21 languens n 2 manu

9 non pro illo dico ut roget.] Solebant ea aetate fideles pro poenitentibus rogare pontificem : quo etiam pertinere censeo hunc locum homiliae cuiusdam in Euangelium de Lazaro : « Certe, fratres, non cessatis dicere : Solvite

« illum (quemlibet excommunicatum), solvite illum. Atque utiram clamaretis ad Christum : « Domine, suscita illum, suscita illum, et sic « sacerdotibus diceretis, Solvite illum. » (Cod. Brit. Addit. 30853, fol. 54. Infra, append. III.)

Domine: ecce quem amas infirmatur., Audiens autem ihesus: dixit eis., Infirmitas haec: non est ad mortem: sed pro gloria dei: ut glorificetur filius dei per eum., | 199 |

Diligebat autem ihesus martam: et sororem eius mariam et
5 lazarum.,

Ut ergo audiuit quia infirmatur: tunc quidem mansit in eodem loco duobus diebus., Deinde post haec: dicit discipulis suis.,

Eamus in iudeam iterum.,

Dicunt ei discipuli., Rabbi: nunc querebant te lapidare iudei:
10 et iterum uades illuc? Respondit ihesus.,

Nonne duodecim hore sunt diei? Si quis ambulauerit in diem non offendit: quia lucem huius mundi uidet.,

Si autem ambulaberit in nocte: offendet quia lux non est in eo., Haec ait., Et post haec: dicit eis., Lazarus amicus noster
15 dormit: sed uado ut a somno suscitum eum.,

Dixerunt ergo discipuli eius.,

Domine: si dormit saluus erit.,

Dixerat autem ihesus: de morte eius., ||

Illi autem putauerunt: quia de dormitionem somni diceret.,
20 Tunc ergo: dixit eis ihesus manifeste., Lazarus mortuus est: et gaudeo propter uos ut credatis: quoniam non eram ibi. sed eamus ad eum., Dixit ergo tomas qui dicitur didimus: ad condiscipulos suos., Eamus et nos: et moriamur cum eo.,

Uenit itaque ihesus: et inuenit eum quatuor dies: iam in
25 monumento habentem.,

Erat autem bethania iuxta iherosolimam: quasi stadiis quindecim., Multi autem ex iudaeis uenerant ad martam et mariam: ut consolarentur eas de fratre suo., Marta ergo ut audiuit quia ihesus uenit: occurrit illi.,

30 Maria autem: domui sedebat.,

Dixit ergo marta ad ihesum.,

Domine si fuisses hic: frater meus | 200 | non fuisset mortuus.,

Sed et nunc scio quia quecumque poposceris a deo⁴ dauit tibi
deus

Dicit illi ihesus., Resurget frater tuus.,

Dicit ei marta., Scio⁴ quia resurget . in resurrectione⁴ in
nouissimo die., Dicit ei ihesus.,

Ego sum resurrectio et uita.,

Qui credit in me⁴ et si mortuus fuerit⁴ uiuet., Et omnis qui
uiuit et credit in me⁴ non morietur in aeternum.,

Credis hoc ? Et ait illi marta.,

Utique domine ego credidi quia tu es xps filius dei⁴ qui in 10
hunc mundum uenisti.,

Et quum haec dixisset⁴ abiit et uocauit mariam sororem suam
silentio dicens.,

Magister adest et uocat te.,

Illa ut audiuit surgit cito et uenit ad eum., Nondum uenerat 15
ihesus in castellum⁴ sed erat aduc in illo loco⁴ ubi occurrerat ei
marta., ||

Iudaei igitur qui erant cum ea in domo et consolabantur eam ⁄
quum uidissent mariam quia cito surrexit et exiit⁴ sequuti sunt
eam dicentes., Quia uadit ad monumentum⁴ ut ploret ibi.,

Maria ergo quum uenisset ubi erat ihesus⁴ uidens eum cecidit
ad pedes eius., Et dixit ei.,

Domine si fuisses hic⁴ frater meus non fuisset mortuus.,

Ihesus ergo ut uidit eam plorantem ⁄ et iudaeos qui uenerant
cum ea plorantes⁴ fremuit spiritu et turbauit semet ipsum⁴ et 25
dixit., Ubi posuistis eum.,

Dicunt ei., Domine⁴ ueni et uide.,

Et lacrimatus est ihesus.,

Dixerunt iudaei., Ecce quo modo amabat eum.,

Quidam autem⁴ dixerunt ex ipsis.,

Non poterat hic qui aperuit oculos ceci nati facere ⁄ ut hic
homō non moreretur ? | 201 |

Ihesus ergo rursus fremens in semetipso: uenit ad monumentum.,

Erat autem spelunca: et lapis superpositus erat ei., Ait ihesus.,

5 Tollite lapidem., Dicit ei marta soror eius: qui mortuus fuerat., Domine . iam fetet: quadriduanus enim est.,

Dicit ei ihesus., Nonne dixi tibi: quoniam si credideris uideus gloriam dei?

Tulerunt ergo lapidem.,

10 Ihesus ergo elebatis sursum oculis: dixit., Pater gratias ago tibi: quoniam audisti me.,

Ego autem sciebam: quia semper me audis., Sed propter populum qui circum sta: dixi: ut credant quia tu me misisti.,

HAEC QUUM DIXISSET: uoce magna clamabit.,

15 LAZARE: ueni foras., Et statim qui fuerat mortuus prodiit ligatis pedes et manus institis: et facies illius sudario erat ligata., Dicit eis ihesus.,

Soluite eum: et sinite abire., ||

Multi aergo ex iudaeis qui uenerant ad mariam et uiderant
20 quae fecit ihesus: crediderunt in eum.,

QUIDAM AUTEM EX IPSIS . abierunt ad fariseos: et dixerunt eis quae fecit., Collegerunt ergo pontifices et farisei consilium: et dicebant.,

Quid faciemus: quia hic homo multa signa facit.,

25 Si dimittimus eum sic: omnes credunt in eum et uenient romanî . et tollent nostrum locum et gentem.,

Unus autem ex ipsis nomen cayphas quum esset pontifex anni illius: dixit ad eos.,

Uos nescitis quicquam nec cogitatis: quia expedit nobis ut
30 unus homo moriatur pro populo: et non tota gens pereat., Hoc autem a semet ipso non dixit: sed quum esset pontifex anni illius | 202 | profetabit: quia ihesus moriturus erat pro gente.,

Et non tantum pro genteꝫ sed ut filios dei qui erant dispersiꝫ congregaret in unum.,

LEGENDUM II^a FERIA . AD NONAM . POST LAZARO.,

LECTIO LIBRIꝫ ABBACUC PROPHETE , (I 2-4, II 4)

IN DIEBUS ILLISꝫ dixit abbacuc., 5

Usquequo domine clamabo et non exaudiesꝫ uociferabo ad te uim patiens et non salbabis., Quare hostendisti michi iniquitatem et laboremꝫ uidere predam et iniustitiam contra meꝫ, Et factum est iudicium et contradictio* potentior? Propter hoc lacerata est lexꝫ et peruenit usque ad finem iudiciumꝫ quia impius praebaluit 10 aduersus iustum., Ecce qui incredulus est non erit recta anima eius || in semet ipsoꝫ iustus autem in fide uiuit . amen.

EPISTOLA IOHANNIS APOSTOLIꝫ AD GENTES., (II 26-29)

KARISSIMIꝫ haec scripsi uobis de his qui seducunt uos.,

Et uos hunctione qua accepistis in eoꝫ maneat in uobis., Et 15 non necesse habetis ut aliquis doceat uosꝫ sed sicut hunctio eius docet uos de omnibusꝫ et uerum est et non est mendacium., Et sicut docuit uosꝫ manete in eo.,

Et nunc filioli manete in eoꝫ et cum apparuerit habeamus fiduciam et non confundamur ab eoꝫ in aduentum eius., Scitis 20 quoniam iustus estꝫ scitote quoniam omnis qui facit iustitiam ex ipso natus est.,

LECTIO SANCTI EUANGELIIꝫ SECUNDUM IOHANNEM.,

(X 27-31)

IN ILLO TEMPOREꝫ dominus noster ihesus xps loque- 25 batur discipulis suis dicens., Obes meae uocem | 203 | meam audiuntꝫ et ego cognosco eas . et sequuntur meꝫ et ego uitam

aeternam do eis: et non peribunt in aeternum., Et non rapiat eas quisquam: de manu mea.,

Pater meus quod dedit michi: maius omnibus est.,

Et nemo potest rapere: de manu patris mei., Ego et pater
5 unum sumus. Sustulerunt lapides iudaei: ut lapidarent eum., Et
nemo misit in illum manus: quia nondum uenerat hora eius.,
amen

LEGENDUM III^a FERIA POST LAZARO.,

LECTIO LIBRI: IHEREMIE PROPHETE.,

10

(Thren. I 9-10, 12, III 21-22)

IN DIEBUS ILLIS: loquutus est iheremias dicens., Uide
domine afflictionem meam: quoniam erectus est inimicus.,

Manuum suam misit hostis: ad omnia desiderabilia eius.,

O uos omnes qui transitis uiam: adtendite et audite si est
15 dolor sicut dolor meus: || quoniam uindemiauit me ut loquutus
est dominus in die ire furoris sui., Hoc recolens in corde meo
ideo sperabo: quia non defecerunt miserationis eis., amen.,

EPISTOLA PETRI APOSTOLI: AD GENTES., (II Petr. III 8-9)

KARISSIMI: hoc uobis non lateat quia unus dies apud deum:
20 tamquam mille anni.,

Et mille anni: sicut dies huna.,

Non tardat dominus promissis: sed patienter et propter uos
nolens aliquos perire: sed omnes ad penitentiam reuerti per
ihesum xpm dominum nostrum., amen

25 LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANNEM., (X 32-38)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loque-
batur discipulis suis et turbis dicens., Multa opera bona hostendi

uobis ex patre meo: propter quod eorum opus me lapidatis.,
 Responderunt iudei., De bono opere non lapidamus te: sed de
 blasphemia., | 204 |

Et tu homo quum sis: facis te ipsum deum? Respondit ihesus
 et dixit., Nonne scriptum est in lege uestra: quia ego dixi dii 5
 estis? Si illo dixit deos ad quod sermo dei factus est et non solbi
 scriptura: quem pater sanctificauit et misit in mundum: et uos
 dicitis quia blasfemas: quia dixi filius dei sum?

Si non facio opera patris mei: nolite credere mici., Si autem
 facio et mici non uultis credere: operibus credite., 10

Ut cognoscatis et credatis: quia in me est pater et ego in
 patrem.,

LEGENDUM III^a FERIA POST LAZARO.,

LECTIO LIBRI: IHEREMIE PROPHETE.,

(Thren. I 19-22, III 25, 32)

15

IN DIEBUS ILLIS: loquutus est iheremias dicens., Uocabi
 amicos meos: et ipsi deceperunt me., Uide domine quoniam
 tribulor uenter meus conturbatus est: omnes inimici mei. || audie-
 runt malum meum.,

Letati sunt: quoniam tu fecisti., 20

Adduxisti diem consolationis: et fiet similis mei.,

Ingrediatur omne malum eorum coram te: et de uindemia
 eos sicut uindemiasti me: propter omnes iniquitates meas.,

Multi enim gemitus mei: et cor meum merens., Bonus est
 dominus: sperantibus in eum: anime querenti illum., 25

Quia si abiecerit: et miserebitur secundum multitudinem mi-
 sericordiarum suarum., amen.,

EPISTOLA PETRI APOSTOLI AD GENTES., (II Petr. I 10-11)

KARISSIMI: ita agite ut per bona opera: certam uestram
 uocationem electione faciatis., Haec enim facientes: non pec- 30

cabitis aliquando., Sic enim habundanter ministrauitur uobis introitus in aeternum⁴ regnum domini nostri et saluator ihesu xpi., amen., | 205 |

LECTIO SANCTI EUANGELII⁴ SECUNDUM IOHANNEM.,
5 (XV 1-5)

IN ILLO TEMPORE⁴ dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens., Ego sum uitis uera⁴ et pater meus agricola est.,

Omne palmitem in me non facientem fructum⁴ tollit eum.,
10 Et omnem qui fert fructum purgabit eum⁴ ut fructum plus adferat., Iam uos mundi estis propter sermonem quem loquutus sum uobis⁴ manete in me et ego in uobis.,

Sicut palmes non potest ferre fructum a semet ipso⁴ nisi manserit in uite⁴ si nec uos nisi manseritis in me.,

15 Ego sum uitis . uos palmites.,
Qui manet in me⁴ et ego in eo., amen

LEGENDUM U^a FERIA IN EBDOMADA POST LAZARO.,

LECTIO LIBRI⁴ IHEREMIE PROPHETE., (Thren. I 16, III 54-56)

IN DIEBUS ILLIS⁴ dixit iheremias.,

20 Ecce ego plorans et oculus meus educens aquam⁴ quia longe factus est consolator meus⁴ || conuertens animam meam.,

Facti sunt filii mei perdit⁴ quoniam inualuit inimicus.,

Inundaberunt aque super caput meum⁴ et dixi., Perii., Inuocabi nomen tuum domine⁴ de lacis nouissimis., Uocem meam
25 audisti⁴ ne abertas aurem tuam a singultu meo., amen.,

EPISTOLA IOHANNIS APOSTOLI⁴ AD GENTES., (I 4-7)

KARISSIMI⁴ haec scribimus uobis ut gaudium uestrum sit plenum.,

26 Conf. Epistolam « secundo dominico ad missam », supra p. 89.

Et haec est adnuntiatio quam audiuimus ab eo et adnuntiamus uobis., Quoniam deus lux est et tenebre in eo non sunt ulle.,

Si dixerimus quoniam societatem habemus cum eo et in tenebris ambulamus et mentimus et non facimus ueritatem., Si autem in luce ambulamus sicut et ipse in luce est societatem habemus ab inuicem et sanguis ihesu xpi filii eius mundat nos ab omni peccato., amen | 206 |

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM

(XV 12-16)

10

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens., Hoc est praeceptum meum ut diligatis inuicem sicut dilexi uos., Maiorem hanc dilectionem nemo habet ut animam suam ponat . quis pro amicis suis.,

Uos amici mei estis si feceritis ea que ego precipio uobis., 15

Iam non dicam uos serbos quia serbus nescit quid faciat dominus eius., Uos autem dixi amicos quia omnia quecumque audiui a patre meo nota feci uobis.,

Non uos me elegistis set ego elegi uos., Et posui uos ut eatis et fructum adferatis et fructus uester maneat in aeternum., 20

Ut quodcumque petieritis in nomine meo det uobis.,

LEGENDUM UI^a FERIA POST LAZARO.,

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE.,

(Thren. I 13, 18, III 24)

25

IN DIEBUS ILLIS dixit ihaeremias

Misit inimicus ignem in ossibus meis et erudiuit me., Expandit retum pedibus meis . et conuertit me retrorsum.,

Iustus est dominus quia os eius ad iracundiam prouocabi.,

19 elegistis s *sup.* *lin.*

Audite obsecro uniuersi populi: pars mea dominus dixit anima mea: propterea expectabo eum., amen.,

EPISTOLA IOHANNIS APOSTOLI AD GENTES., (II Petr. I. 5-8)

KARISSIMI: curam omne subinferentes ministrante in fide
5 uestra uirtutem: in uirtute autem scientiam., In scientia autem:
abstinentiam., In patientia autem amorem fraternitatis caritatem.,

Hec enim adsint: et superent.,

Non uacuos nec sine fructum: constituent in domini nostri
ihesu xpi cognitione., amen

10 LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IHOANNEM
(XII 44, 46-50)

In illo tempore: dominus noster ihesus xps loquebatur | 207 |
discipulis suis et turbis dicens

Qui credit in me: credit in eum qui misit me., Et lux in
15 mundum uenit: et omnis qui credit in me in tenebris non manet.,
et si quis audierit uerba mea et non custodierit ea: ego non
iudicabo eum., Non ueni enim ut iudicem mundum^a sed ut sal-
bificem mundum.,

Qui spernit me et non accipit uerba mea: habet qui iudicet
20 eum., Sermo quem loquutus sum: ille iudicabit eum in nouis-
simo die.,

Quia ego ex me ipso non sum loquutus: sed qui misit me
pater ipse miki mandatum dedit: quid dicam aut quid loquar.,
Et scio quia mandata eius uita eterna est., amen

25 LEGENDUM SABBATO AD III^a

LECTIO LIBRI: IOB., (XXX 13, 20-21, 23-24) DEO GRATIAS.,

IN DIEBUS ILLIS: Loquutus est iob dicens., Dissipabe-
runt || inimici mei itinera mea insidiati sunt miki et preualuerunt:

et non fuit qui ferret auxilium., Clamabo ad te domine et non exaudis⁴ sto . et non respicis.,

Mutatus es mīci in crudele⁴ et in duritiae manus tuae aduersaris mīci., Scio quia morti trades me⁴ ubi constituta est domus omni uibenti., Uerum tamen⁴ non ad consumptionem meam 5 emit⁴tis manum tuam⁴ et si corruero ipse saluabis., amen.

EPISTOLA IOHANNIS APOSTOLI⁴ AD GENTES., (II 7-10)

KARISSIMI⁴ non mandatum nobum scribo uobis⁴ sed mandatum enim uetus est uerbum quod audistis., Iterum mandatum nobum scribo uobis⁴ quod uerum est et in ipso et in nobis., 10 Quoniam tenebre transierunt⁴ et lumen uerum iam lucet., Qui dicit se in luce esse | 208 | et fratrem suum odit⁴ in tenebris est usque aduc., Qui diligit fratrem suum⁴ in lumine manet.,

LECTIO SANCTI EUGL** SECUNDUM IOHANNEM.,

(VII 1-10, 30)

15

IN ILLO TEMPORE⁴ dominus noster ihesus xps⁴ ambulabat in galileam.,

Non enim uolebat ambulare in iudeam⁴ quia uolebant eum iudei interficere.,

Erat autem in proximo dies festus iudeorum scenofegia., 20

Dixerunt autem fratres eius ad eum.,

Transi hinc et uade in iudeam⁴ et discipuli tui uideant opera tua que facis.,

Nemo enim in occulto quid facit⁴ et quaerit ipse in palam esse., Si haec facis⁴ manifesta te ipso mundo., Neque enim fratres 25 eius⁴ credebant in eum

Dixit ergo eis ihesus., Tempus meum nondum uenit⁴ tempus autem uestrum semper adest paratum.,

Non potest mundus odisse uos.,

Me autem odit: quia ego testimonium || peribeo de illut: quia opera eius mala sunt., Uos ascendite ad diem festum hunc: ego non ascendo ad diem festum istum.,

Quia tempus meum: nondum adinpletum est., Haec quum
5 dixisset: mansit in galilea.,

Ut autem ascenderunt fratres eius . tunc et ipse ascendit ad diem festum.,

Iudaei ergo querebant eum adpraeendere., Et nemo misit in illum manus: quia nondum uenerat hora eius., amen

10 EGENDUM IN RAMOS PALMARUM AD MATUTINUM.,

LECTIO LIBRI: ESAYE PROPHETE., (XLIX 22-26)

HAEC DICIT DOMINUS.,

Ecce ego lebo ad gentes manum meam: et ad populos exaltabo signum meum., Et adferent filios tuos in ulnis: et filias tuas
15 super umeros portabunt.,

Et erunt reges nutricii tui: | 209 | et reginae nutrices tuae.,

Uultu in terra dimisso adorabunt te: et pulberem peduum tuorum lingent.,

Et scies quia ego dominus: super quo non confundentur qui
20 expectant eum., Numquid tolletur afforte preda: aut quod captum fuerit a robusto: salbum esse poterit ?

Quia haec dicit dominus., Et quidam et captiuitas afforte tolletur: et quod ablatum fuerit a robusto salbabitur.,

Eos uero qui iudicaberunt te ego iudicabô . et filios tuos ego
25 salbabo., Et cibabo hostes tuos carnibus suis: et quasi musto sanguine suo in/ebriabuntur.,

Et sciet omnis caro quia ego dominus salbanste: et redemptor tuus fortis iacob., amen

26 inebriabuntur h *sup. lin.* 27 salbante *corr.*

10 *in ramos palmarum ad matutinum.*] Hic est conventus ille celeberrimus de quo agitur | apud Hildefonsum *De Cognit. Baptismi*, c. 27 et 28. Vide praefat. huiusce voluminis.

EPISTOLA PETRI APOSTOLIꝝ AD GENTES., (I Petr. I 25-II 10)
DEO GRATIAS., ||

KARISSIMIꝝ hoc est uerbum fideiꝝ quod euangelizatum est in uos., Deponentes igitur omnem malitiamꝝ et omnem dolumꝝ et simulationemꝝ et inuidiamꝝ et omnes detractionesꝝ sicut modo 5
geniti infantes rationabiles sine dolo *lac concupiscite ut in eo crescatis in salutemꝝ si gustatis quoniam dulcis est dominus.*, Ad quem accedentes lapidem uibumꝝ ab omnibus quidem reprobatumꝝ a deo autem electum et honorificatumꝝ et ipsꝝ tamquam lapides uiuiꝝ superedificamini domus spiritalis sacerdotium san- 10
ctum.,

Offerte spiritalis hostias deoꝝ acceptabiles per ihesum xpm.,
Propter quod continet scriptura.,

Ecce ponam in syon lapidem summumꝝ electumꝝ pretiosumꝝ et qui crediderit in eoꝝ non confundetur., 15.

Uobis igitur honor credentibusꝝ | 210 | non credentibus autem lapis quem reprobauerunt edificantesꝝ hic factus est in caput anguli., Et lapis offensionisꝝ et petra scandali., Qui offendunt uerboꝝ nec credunt in quo depositi sunt.,

UOS AUTEM genus electumꝝ regale sacerdotiumꝝ gens sanctaꝝ 20
populus acquisitionisꝝ ut uirtutibus adnuntietis eiusꝝ qui de tenebris uocauit uos in admirabile lumen suum.,

Qui aliquando non populusꝝ nunc autem populus dei., Qui non consequuti misericordiamꝝ nunc autem misericordia conse-
quutiꝝ per fidem quae est in xpo ihesu domino nostro . amen 25

LECTIO SANCTI EUANGELIIꝝ SECUNDUM MARCUM.,
(VII 31-37)

IN ILLO TEMPOREꝝ dominus noster ihesus xps exiens de finibus tyri uenit per sidonem ad mare galilee inter medios

6-7 lac — est dominus *suppletum in marg.* 9 ipsi i ex e 10 spiritalis *item*

26-12] Hoc ipsum Euangelium notatum mihi | videtur in Capitulari Neapolitano *Sabbato*

fines decapoleos., Et adducunt ei || surdum et mutum et deprecabantur eum ut inponat illi manum.,

Et adpreendens eum de turba seorsum misit digitos suos in auriculas eius et expuens tetigit linguam eius., Et suspiciens in
5 caelum ingemuit et ait illi.,

Epheta quod est aperire.,

Et statim aperte sunt aures eius et solutum est uinculum lingue eius et loquebatur recte.,

Et praecepit illi nec cui diceret.,

10 Quanto autem ei praecipiebat tanto magis plus predicabatur et eo amplius admirabant dicentes.,

Bene omnia fecit et surdos fecit audire et mutos loqui.,
amen.,

ITEM LEGENDUM | 211 | IN RAMOS PALMARUM AD MISSAM

15 LECTIO LIBRY EXODI., (Ex. XIX 4-5 ; Deuter. V, VI, IV, X, XI, XXX, XXVIII passim.)

HAEC DICIT DOMINUS

SUSCEPI UOS tanquam pullos sub alas aquilae et adplicabi uos ad me dicit dominus., Et nunc si audieritis uocem meam et
20 serbaberitis testamentum meum . eritis michi plebs sancta ex omnibus gentibus

CUSTODITE ERGO et facite quae praecipio uobis., Non declinabitis neque ad dexteram neque ad sinistram sed per uiam quam praecipio uobis || ambulabitis ut uibatis et bene sit uobis
25 et protelentur dies in terra possessionis uestre. Timete dominum

1 decapuleos corr. 2 manu 10 eis s erasum predicabant n eras. 20 plebsancta corr. 23 dexteram e eras. 24 uobis add. marg. 2 manu

sancto mane, quando etiam Romano more fiebat « Ephphetatio ». Conf. Sacramentarium Gelas. lib. I, n. 42. — L. Duchesne, *Origines du culte chrétien*, p. 292-293. — Exstat in eundem Marci locum homilia Bedae genuina (II, 19), in qua is quoque meminit ritus ephphetationis necnon catechumenorum, « qui salutare lava-

crum proximo hoc paschae tempore suscepturi » essent.

14 in ramos palmarum ad missam.] In hac missa fieri solebat sollennis Traditio symboli (Miss. Mozarab., p. 151); eoque manifeste referuntur lectiones haec adsignatae.

deum uestrum / et custodite omnia mandata et praecepta eius
quae praecipio uobis et filiis uestris.,

AUDITE[^] obserbate et facite ea., Cabeto diligenter . ne oblibi-
scamini dominum qui eduxit uos de tenebris / et de domo
seruitutis

5

Dominum deum uestrum timebitis ipsi soli seruietis / et per
nomen illius iurabitis., Non ibitis post deos alienos cunctorum
gentium quae in circuitu uestro sunt quoniam deus emulator
dominus in medio uestri.,

Non temtabitis / dominum deum uestrum.,

10

Custodite praecepta eius et testimonia ac cerimonias eius que
praecipio uobis / et facite quod placitum est et bonum in con-
spectum domini[^] | 212 | ut bene sit uobis[^], Uos tulit dominus
et eduxit de fornace ferrea ut haberet populum ereditarium / sicut
est in presenti die., Custodite mandata domini dei uestri que 15
praecipit uobis / qui aderetis domino deo uestro

Non addetis ad uerbum quod uobis loquor / neque auferetis
ex eo., Quia dominus deus uester ipse est deus deorum / et
dominus dominantium.,

Deus magnus potens est adque terriuilis / qui personam non 20
accipit nec munera., Facit iudicium pupillo et uidue / amat pere-
grinos / et dat illis uictum atque uestitum.,

Et uos ergo amate peregrinos . quia et ipsi estis in terra pere-
grini., Dominum deum uestrum timebitis ipsi seruietis / ipsi
aderetis . iurabitisque in nomine illius., Ipse est laus uestra et 25
deus uester / qui facit uobis haec omnia adque terribilia / || quae
uiderunt oculi uestri.,

CABETE ne forte decipiatur in aliquo cor uestrum / et recedatis
a domino deo uestro[^] seruiatisque diis alienis et adoretis eos.,
Iratusque dominus / claudat caelum / et public non descendant 30
in terram et humus non germinet / pereatisque uelociter de terra
ista.,

Sed ponite haec uerba in cordibus et in animis uestris / et

suspendite ea pro signo in manibus⁴ et inter oculos uestros conlocate., Docete filios uestros⁴ ut illa meditentur.,

Quando sederitis in domo⁵ et ambulaberitis in uia⁵ et accubueritis adque surrexeritis⁴ scribite ea super postes et in ianua domus uestrae⁴ et multiplicentur dies uestri et filiorum uestrorum.,

Si custodieritis mandata quae praecipio uobis⁵ et feceritis ea⁵ ut diligatis dominum deum uestrum⁵ | 213 | et ambulaberitis in omnibus uis eius adherentes ei⁴ derelinquet dominus deus uester captiuitatem uestram⁶ et miserebitur uestri.,

10 Congregabit uos de uniuersis populis in quibus uos ante dispersit⁴ inde uos retraet et bendicens bendicet uobis⁴ et maioris numeris esse uos faciat quam fuerunt patres uestri.,

Uideruntque omnes terrarum populi quod nomen domini inuocatum est super uos⁴ et timebunt uos.,

15 Et habundare uos faciet omnibus bonis⁴ et dabit uobis hereditatem aeternam

EPISTOLA IOHANIS APOSTOLI⁴ AD GENTES., (II 9-17)

KARISSIMI⁴ qui dicet se in luce esse⁵ et fratrem suum odit⁴ in tenebris est usque aduc.,

20 Nam qui diligit fratrem suum in lumine manet⁴ et scandalum in eo non est.,

Qui autem odit fratrem suum⁴ || in tenebris est⁵ et in tenebris ambulat⁵ et nescit quo eat quoniam tenebrae obcecaberunt oculos eius.,

25 Scribo uobis filioli⁶ quoniam remittuntur uobis peccata propter nomen eius.,

Scribo uobis patres⁴ quoniam cognobistis eum qui ab initio est.,

Scribo uobis iubenēs⁴ quoniam uicistis malignum.,

30 Scribo uobis infantes⁴ quoniam cognobistis patrem.,

Scribo uobis adulescentes⁴ quia fortes estis et uerbum dei in

uobis manet et uicistis malignum., Nolite diligere mundum et neque ea que in mundo sunt.,

Si quis diligit hunc mundum non est karitas patris in eo., Quoniam omne quod est in mundo concupiscentia carnis et concupiscentia oculorum est et superuia uite que non est ex patre | 214 | sed ex hoc mundo est.,

Et mundus transiit et concupiscentia eius.,

Qui autem facit uoluntatem dei manet in aeternum sicut et deus manet in aeternum.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IHOANNEM.,¹⁰
(XI 55-XII 13)

IN ILLO TEMPORE proximum erat pascha iudeorum.,

Et ascenderunt multi iherosolimam de regione ante pascha ut sanctificarent seipsos., Querebant ergo ihesum et conloquebantur ad inuicem dicentes.,¹⁵

Quid putatis quia non uenit ad diem festum.,

Dederunt ergo pontifices et farisei mandatum ut si quis cognouerit ubi sit indicarent ut adprenderent eum., Ihesus autem ante sex dies pasche uenit bethania ubi fuerat || lazarus mortuus quem suscitauit ihesus., Fecerunt autem ei ibi cenam magnam et marta ministrabat.,²⁰

Lazarus uero unus erat ex discumbentibus cum eo.,

Maria ergo accepit libra ungenti nardi pistici pretiosi et unxit pedes ihesu et extersit capillis suis pedes eius . et domus impleta est ex odore ungenti.,²⁵

DIXIT ERGO hunc ex discipulis eius iudas scariothes qui erat eum traditurus.,

Quare hoc unguentum non uendidit trecentis denariis et datum est egenis.,

^{23-24 et unxit pedes ihesu.}] Dominica Palmarum « dies unctionis » appellatur ab Hildefonso (*De Cogn. Bapt.*, c. 34).

Dixit autem hoc non quia de egenis pertinebat ad eum: sed quia fur erat et loculos habens: et ea que mittebantur foris portabat.,

Dixit ergo ihesus., Sine illâ . ut in die sepulture meae | 215 |
5 serbet illut., Pauperes enim semper uobiscum habebitis: me autem non semper habebitis.,

COGNOUIT AUTEM turba multa ex iudaeis quia illic esset: et uenerunt., Non propter ihesum tantum: sed ut lazarus uiderent quem suscitabit a mortuis., Cogitaberunt autem principes sacerdotum ut lazarus interficerent: quia multi propter illum habiebant ex iudaeis et credebant in ihesum.,

IN CRASTINUM autem turba multa que uenerat ad diem festum: quum audissent quia uenit ihesus iherosolimam: acceperunt ramos palmarum . et processerunt ouiam ei et clamabant.,
15 Osyanna: benedictus qui uenit in nomine domini rex srael.,

ITEM LECTIONES IN II EBDOMADA MAIORE., SECUNDA FERIA AD NONA.,

LECTIO LIBRI: ESAYE PROPHETAE., (LVII 1-4, 13)

20 IN DIEBUS ILLIS: loquutus est esayas dicens., Ecce iustus perit et nemo est qui recogitet in corde suo: et uiri misericordie colliguntur: quia non est qui intellegat.,

Affaciae malitiae enim: collectus est iustus.,

Ueniet pax: et requiescat in cubili suo., Uos accedite huc filii
25 auguriatricis semen adulteri et fornicariae: super quem inlusistis super quem dilatastis os: et egecistis linguam.,

Nam qui fiduciam habet mei: hereditauit terram et possideuit nomen sanctum meum., amen

EPISTOLA PETRI APOSTOLI' AD GENTES., (I Ioan. II 27-28)

| 216 |

KARISSIMI' hunctionem quam accepistis a deo' maneat in uobis' et non necesse habetis^ ut aliquis doceat uos.,

Set sicut hunctio eius docet uos de omnibus' et uerum est' 5 et non est mendacium.,

Et sicut docuit nos' manete in eum., Et nunc filioli' manete in eum' ut quum apparuerit habeamus fiduciam' et non confundemur in aduentum eius., amen.

LECTIO SANCTI EUANGELII' SECUNDUM IOHANNEM., 10

(VII 43-VIII 2)

IN ILLO TEMPORE' discensio facta est in turba propter dominum ihesum., Quidam autem ex ipsis uolebant adpreendere eum' sed nemo misit in illum manus.,

Uenerunt ergo ministri ad pontifices et fariseos' et dixerunt 15 eis illi.,

Quare non adduxistis eum.,

Responderunt ministri.,

Numquam sic loquutus est homo' || sicut hic homo., Responderunt eis farisei., Numquid *et uos seducti estis?* Numquid 20 aliquis ex principibus crediderunt in eum' aut ex fariseis? Sed turba haec quae non nobis legem' maledicti sunt.,

DICIT NICODEMUS AD eos' ille qui uenit ad eum nocte^ qui hucus erat ex ipsis.,

Numquid lex nostra iudicat hominem' nisi audierit ab ipso 25 prius . et cognouerit quid faciet? Responderunt et dixerunt ei., Numquid et tu galileus es? Scrutare scripturas et uide' quia

20 et uos s. è. Numquid *add. marg.* 23 Dicit] nicit *expunctum*

3 *hunctionem quam accepistis.*] Alluditur unctioni, quam catechumeni die praecedenti acceperant, ex Hildefonso loc. cit. c. 27.

profetia a galilea non surrexit., Et reuersi sunt unusquisque in domum suam.,

IHESUS AUTEM⁴ perrexit in montem olibeti., Et diluculo iterum uenit *****plum.,

5 Et omnis populus uenit ad eum⁴ et sedens docebat eos.,

LEGENDUM III^a FERIA IN EBDOMADA MAIORE., | 217 |

LECTIO LIBRI⁴ ESAYE PROPHETE., (L 5-8)

IN DIEBUS ILLIS⁴ loquutus est esayas dicens., Dominus aperuit michi aurem⁴ ego autem non contradico . retrorsum non
10 abii⁴ corpus meum dedi percutientibus⁴ et genas meas uellentibus., Faciem meam non aberti ab increpationibus⁴ et conspuentibus., Dominus meus auxiliator meus⁴ ideo non sum confusus., Ideo posui faciem meam ut petram durissimam⁴ et scio quoniam non confundar., Iuxta est enim qui me . iustificat., amen

15 EPISTOLA PETRI APOSTOLI⁴ AD GENTES., (I Ioan. III 6-9)

KARISSIMI⁴ omnis qui in deo manet⁴ non peccat., Omnis qui peccat⁴ non uidet dominum nec cognouit eum., Filioli⁴ nemo uos seducat., Qui facit iustitiam⁴ iustus est.,

Qui facit peccatum⁴ ex diabolo est.,

20 Quoniam ab initio⁴ diabolus peccat., ||

In hoc apparuit filius dei⁴ ut dissolbat opera diaboli.,

Omnis qui natus est ex deo⁴ peccatum non facit.,

Quoniam semen ipsius in eo manet⁴ et non potest peccare quoniam ex deo natus est., amen

25 LECTIO SANCTI EUANGELII⁴ SECUNDUM IOHANNEM.,
(VIII 46-51)

IN ILLO TEMPORE⁴ dominus noster ihesus xps loquebatur iudaeis dicens., Quis ex uobis arguet me de peccato.,

⁴ uenit] in non *expunctum*

Si ueritatem dicoꝝ quare uos non creditis mīci .

Qui est ex deoꝝ uerba dei audit.,

Propterea uos non auditisꝝ quia ex deo non estis.,

Responderunt iudaeiꝝ et dixerunt.,

Nonne bene . dicimus nos quia samaritanus es tuꝝ et demonium habes ? Respondit ihesus., Ego daemonium non habeoꝝ sed honorifico patrem meum[^] et uos inhonorastis me., Ego autem non | 218 | quero gloriam meamꝝ est qui querat et iudicet., Amen amen dico uobis., Si quis sermonem meum serbaberitꝝ mortem non uidebit in aeternum., amen. 10

LEGENDUM III^a FERIA IN EBDOMADA MAIORE.,

LECTIO LIBRIꝝ IHEREMIE PROPHETE., (XXVI 13-15)

HAEC DICIT DOMINUS., Bonas facite uias uestras et studia uestraꝝ et audite uocem domini dei uestriꝝ et paenitebit dominum mali quod loquutus est aduersum uos., Ego autem in 15 manibus uestris sumꝝ facite mīci quod bonum et quod rectum uidetur in oculis uestris., Uerumtamen scitote quod si occideritis meꝝ sanguinem innocentem tradetis contra uosmet ipsōs . et ciuitatem histam et habitatores eius.,

In ueritatem enim misit me dominus ad uosꝝ ut loquerer in 20 auribus uestris omnia || uerba haec., amen

EPISTOLA IUDAE APOSTOLIꝝ AD GENTES., (20-25)

KARISSIMIꝝ sanctissima fide edificamini in spiritu dei sustinentes misericordiam domini in uitam aeternamꝝ et quosdam de igne rapite., Dubiis autemꝝ miseremini in timore., 25

Odientes que est a carneꝝ maculata tunica., Ei autem exhibete uosꝝ qui potest custodire uos sine delictō . et confirmare in honorem suum., Inlibatosꝝ immaculatosꝝ castificatosꝝ in exultatione ante conspectu eius., Soli deo salbatori nostro honor et gloria et potestas in secula seculorum. amen., 30

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.,

(Matth. XXVI 2-5, Marc. XIV 3-11)

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps ait
discipulis suis.,

5 Scitis quia post uiduum pascha fiet et filius hominis tradetur
ut crucifigatur? | 219 |

TUNC congregati sunt pontifices et scribe et seniores populi
in atrium sacerdotis qui dicebatur caiphas et consiliati sunt ut
ihesum dolo tenerent et occiderent.

10 Dicebant enim., Non in die festo ne forte tumultus fieret in
populo., Et quum esset *ihesus* bethania in domo simonis leprosi.
et recumberet uenit mulier habens alabastrum ungenti nardi
pistici pretiosi., Et alabastro apertô effudit super caput eius.,
Erant autem quidam indigne ferentes intra semetipsos et di-
15 centes.,

Ut quid perdictio hista ungenti facta est. Poterat enim un-
gentum hoc uenundare plus quam trecentis denariis et dare
pauperibus.,

Et fremebant in eam., Ihesus autem dixit., Sinite illam., ||

20 Quid ei molesti estis.,

Bonum opus operata est in me.,

Semper enim pauperes habebitis uobiscum et quum uolueritis
potestis illis bene facere.,

Me autem non semper habebitis.,

25 Quod abuit hoc fecit.,

Praeuenit unguere corpus meum in sepultura.,

Amen amen dico uobis.,

Ubi quumque fuerit praedicatum euangelium histut in uni-
uersum mundum et quod fecit haec narrabitur in memoria
30 eius.,

TUNC IUDAS scariothes unus ex duodecim habiit ad sumos

sacerdotes / ut proderet eum illis., Qui audientes / gabisi sunt.,
Et promiserunt ei / pecuniam se daturus., Et querebat / quomodo
illum oportune traderet eis., Et nemo iniecit in illum manus quia
nondum uenerat ora eius.,

LEGENDUM IN CENA DOMINI AD MATUTINUM., 5

LECTIO LIBRI / IOB., (XXIV 14-25, I 22) DEO GRATIAS

IN DIEBUS ILLIS / loquutus est iob dicens., | 220 |

Mane primo consurgit omicida / ad interficiendum egenum et
pauperem.

Per noctem uerô . uenit quasi fur., 10

Oculus adulteri / obserbat caliginem dicens., Non me uideuit
oculus tuus / et operiet uultum suum.,

Perfodit in tenebris domos / sicut in die condixerant sibi / et
ignoraberunt lucem.,

Si subito apparuerit aurora / arbitratur umbra mortis., 15

Et sic in tenebris quasi in lucem ambulant / lebis est super
faciem aque., Maledicta sit pars eius in terra / nec ambulet per
uiam uinearum.,

Ad nimium calorem transeat ab aquis nibeum / et usque ad
inferos peccatum illius., Obluiscatur eius misericordiâ . dulcedo 20
illius uermis., Non sit in recordatione / sed conteratur || quasi
lignum infructuosum.,

Pabit enim sterilem et que non parit / et bidue uene non
fecit., Detraxit fortes in fortitudine sua / et cum steterit non
credit uite suae., Dedit ei deus locum penitentiae / et ille abutitur 25
eum in superuia.,

5 ad] MT 13 considerant corr. seriori manu

2. *quomodo illum oportune traderet eis.*] « num. » (*S. Silviae Peregrinatio*, 2 edit. p. 61).
« Quarta feria... presbyter ante cancellum stat, 3. *Et nemo — nondum uenerat ora eius.*] In eadem verba exit euangelium Dominicae de Lazaro ad matutinum, itemque feriae secundae et sabbati subsequentis.

Oculi enim eius sunt in uisibus illius., Elebati sunt ad modicum et non subsistent., Et humiliabuntur sicut omnia et auferentur et sicut summitates spicarum conterentur., Quod si non ita est quis me poterit arguere et esse mentitum et ponere ante deum uerba mea., In omnibus his non peccabit iob labiis suis coram domino deo suo., amen

EPISTOLA PETRI APOSTOLI AD GENTES., (I Petr. II 21-25)

KARISSIMI in hoc uocati estis quia xps passus est | 221 | pro uobis relinquens nobis exemplum ut sequamini uestigia eius., Qui peccatum non fecit nec inuentus est dolus in ore eius., Qui quum malediceretur non remaledicebat., Quum pateretur non comminabatur.,

Tradebat autem se iudici iudicanti iniuste.,

Qui peccata nostra portauit in corpore suo super lignum ut a peccatis mortui iustitiae uiberemus cuius libore sanati estis., Eratis enim sicut obes errantes sed conuersi estis nunc ad pastorem et uisitatorem animarum uestrarum., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.,

(XX 20-28)

IN ILLO TEMPORE accessit ad dominum ihesum mater filiorum zebe dei cum filiis suis adorans et petens aliquid ab eo.,

Dixitque ei., Quid uis., Ait illi., ||

Dic ut sedeant hii duo filii mei unus ad dexteram tuam . et alius ad sinistram tuam in regno tuo., Respondens autem ihesus dixit., Nescitis quid petatis., Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum ? Dicunt ei.,

Possumus., Ait illis., Calicem quidem meum bibetis sedere autem ad dexteram meam aut sinistram non est meum dare uobis sed quibus paratum est a patre meo.,

Et audientes decem indignati sunt de duobus fratribus.,

Ihesus autem uocauit illos ad se et ait illis., Scitis quia principes gentium dominantur eorum et qui maiores sunt potestatem exercent in eis ?

Non ita erit inter uos.,

5

Sed quicumque uoluerit inter uos maior fieri . sit uester minister., Et qui uoluerit | 222 | inter uos esse primus erit uester serbus., Sicut filius hominis non uenit ministrari . sed ministrare et dare animam suam redemptionem pro multis., *amen*

LEGENDUM AD III^a IN CENA DOMINI.,

10

LECTIO LIBRI EXODI., (XIX, 1-19)

IN DIEBUS ILLIS mense tertio egressionis srael de terra egypti in die hac uenerunt in solitudinem synay., Nam profecti de rafidin et peruientes usque in desertum synay castra metatati sunt in eodem loco., Ibiq̄ue srael fixit tentoria e regione 15 montis.,

Moyses autem ascendit ad dominum.,

Uocauitque eum dominus de monte et ait., Haec dices domui iacob et adnuntiabis filiis srael.,

Uos ipsi uidistis quid fecerim egyptiis quomodo portaberim 20 uos super alas aquilarum et adsumserim m̄ici.,

Si ergo audieritis uoce meam || et custodieritis pactum meum eritis m̄ici in peculium de cunctis populis., Mea est autem omnis terrâ . et uos eritis m̄ici regnum sacerdotalem et gens sancta.,

HAEC SUNT UERBA quae loqueris ad filios srael., Uenit ergo 25 moyses et conuocatis maioribus natu populi exposuit omnes sermones quos mandaberat dominus., Responderuntque uniuersa

11 exaudi *corr.* 15 metatati ta *expunctum*

10 ad III^a] Quod praecedenti Dominica acceperant symbolum hac die competentes sacerdoti reddebant (Hildef., *De Cogn. Bapt.*, c. 34.

— Concil. Laodic. c. 46; Bracar. II, c. 49). Propterea novum testamentum cum vetere aduersum in lectionibus exhibetur.

multitudo simul., Cuncta quae loquutus est dominus faciemus.,
 Quumque retulisset moyses uerba populi ad dominum⁴ ait ei
 dominus., Iam nunc ueniam ad te in caligine nubis⁴ et audiat
 me populus loquentem ad te . et credat tui in perpetuum.,

5 Nuntiauit ergo moyses uerba populi ad dominum., Qui
 dixit ei.,

Uade ad populum et sanctifica illos | 223 | hodie et cras⁴
 labentque uestimenta suâ . et sint parati in diem tertium.,

Die enim tertio⁴ descendet dominus coram omni plebe⁴ super
 10 montem synay.,

Constituesque terminos populo per circuitum⁴ et dices.,

Cabete . ne ascendatis in montem⁴ ne tangatis fines illius.,
 Omnis qui tetigerit montem⁴ morte morietur.,

Manus non tagent eum⁴ sed lapidibus opprimetur⁴ et confo-
 15 dietur iaculis.,

Sibe iumentum fuerit . sibe homo⁴ non uiuet., Quumque
 ceperit clangere bucina⁴ tunc ascendunt in montem.,

Descenditque moyses ad populûm . et sanctificauit eum.,

Quumque labissent uestimenta sua⁴ ayt ad eos., Estote parati
 20 in diem tertium⁴ et ne adpropinquetis uxoribus uestris., ||

IAM UENERAT tertius dies et mane inclaruerat⁴ et ecce ceperunt
 audire tonitrua⁴ micare fulgura⁴ et nubs densissima⁴ operire
 montem.,

Clangorque bucine⁴ ueementius perstrepebant., Timuit autem
 25 populus⁴ qui erat in castris.,

Quumque eduxisset eos moyses in ocursum dei de loco ca-
 strorum⁴ steterunt ad radicem montis., Totus autem mons synay .
 fumabat⁴ eo quod descendisset dominus super eum in igne⁴ et
 ascenderet fumus ex eo quasi de fornace., Eratque mons omnis
 30 terribilis⁴ et sonitus bucine paulatim crescebat in maius⁴ et
 prolixius tendebatur., Moyses loquebatur . et dominus respon-
 debat ei., amen.,

EPISTOLA PAULI: APOSTOLI AD EBREOS., (XII 12-28)

KARISSIMI: remissas manus et soluta genua erigite: et gressos rectos facite: | 224 | pedibus uestris ut non claudicans erret: magis autem sanetur.,

Pacem sequimini cum omnibus et sanctimonia: sine qua nemo 5 uideuit deum., Contemplantes ne quis desit gratiae dei.,

Ne qua: radix amaritudinis sursum germinans inpediat: et per illam inquinentur multi.,

*NE QUIS FORNICATOR: aut profanus ut esau: qui propter unam aescam uendidit primitibam suam., Scitote enim: quoniam et 10 postea cupiens haereditari benedictionem[^] et reprobatus est.,

Non enim inuenit paenitentiae locum: quum quam cum lacrimis inquisisset eam.,

Non enim accessistis ad tractauilem et accessibilem ignem: et tube sonum: et turbinem: et caliginem: et procellam: et 15 uocem uerborum quam qui audierunt excusaberunt se: ne eis fieret uerbum., ||

Non enim portabant quod dicebatur., Et si bestia tetigerit montem: lapidabitur., Et ita terribile erat: quod uidebatur.,

MOYSES . dixit., Ex*territus sum et tremebundus: sed acces- 20 sistis ad syon montem et ciuitatem dei uibentis iherusalem . caelestem: et multorum milium angelorum frequentiae: et aeclesiam primitiborum: qui scripti sunt in caelis: et iudicem omnium deum spiritus iustorum perfectorum: et testamenti nobi mediatorum ihesum: et sanguinis adspersionem melius loquentem 25 quam abel., Uidete: ne recusetis loquentem.,

Si enim illi non refugierunt recusantes eum qui super terra loquebatur: multo magis nos qui de caelis loquentem nobis auertimur., | 225 |

Cuius uox tunc mobit terram . modo autem repromittit dicens., 30 Aduc semel . ego mobebo non solum terram[^] sed aetiam caelum.,

13 inquisisset s *add. sup. lin.*

Quod autem aduc semel dicit: declarat mobilium translationem
tanquam factorum: ut maneat ea quae sunt immobilia., Itaque
regnum immobile suscipientes: habemus gratiam per quam ser-
biamus placentes deo: cum metu et reuerentia., amen

5 LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANNEM.,
(XII 27-36)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps: loquutus
est ***** dicens., Nunc anima mea turbata est: et quid dicam.,
Pater: saluum me fac ex hora hac.,
10 Sed propterea ueni in horam hanc.,
Pater: clarifica nomen tuum
Uenit ergo uox de caelo dicens..
Et clarificabi: et iterum clarificabo.,
Turba ergo quae stabat: || et audiebat dicebat: tonitruum
15 factum est.,
Alii dicebant: angelus ei loquutus est., Respondit ihesus: et
dixit., Non propter me haec uox uenit: sed propter uos.,
Nunc iudicium est mundi.,
Nunc p̄nceps huius mundi: eicietur foras., Et ego si exal-
20 tatus fuero ad terra: omnia traam ad me ipsum., Haec dicebat:
significans qua morte esset moriturus., Respondit ei turba., Nos
audiuimus ex lege quia xps manet in aeternum: et quomodo
tu *dicis* oportet exaltare filium hominis.,
Quis est histe filium hominis.,
25 Dixit ergo eis ihesus., Aduc modicum in uobis lumen est.,
Ambulate dum lucem habetis: ut tenebrae uos non conpreen-
dant., Et qui ambulat in tenebris: nescit quo eat.,
Dum lucem habetis: credite in lucem ut filii lucisitis., amen

| 226 |

ITEM LEGENDUM., IN CENA DOMINI AD., MISSAM.,

LECTIO LIBRI ZACCARIAE PROPHAETE., (II 13-III 5,
XI 7-14, XIII 7-9)

SILEAT OMNIS CARO AFEACIE DOMINI: QUIA
CONSURREXIT de habitaculo sancto suo., 5

Et hostendit mici dominus ihesum sacerdotem magnum
stantem coram angelo domini: et satan stabat a dextris eius:
ut aduersaretur ei., Et dixit dominus ad satan., Increpet dominus
in te satan: et increpet dominus in || te qui elegit iherusalem.,

Num quid non iste torris erutus est de igne? 10

Et ihesus erat uestibus indutis sordidâs et stabat ante faciem
angeli., Qui respondit: et ait ad eos qui stabant coram se dicens.,
Aufferte uestimenta sordida: ab eo.,

Et dixit ad eum., Ecce abstuli a te iniquitatem tuam et indui
te mutatoriis., 15

Et dixit., Ponite citharim mundam: super caput eius.,

Et posuerunt citharim mundam *super capud eius:* et induerunt
eum uestibus suis

Et adsumsi mici duas uirgas.,

Unam uocabi decorem: et aliam uocabi funiculum . et pabi 20
gregem: et succidi tres pastores in mense uno: et contristata
est anima mea in eis: siquidem anima eorum uariauit in me: et
dixi.

Non parcam., Quod moritur | 227 | moriatur: et quod succi-
ditur succidatur., Et reliqui uos unusquisque carnem proximi 25
sui deuoret., Et tuli uirgam meam quae appellabatur decus et
abscisi eam: ut irritum facerem faedus meum quod percussi .
cum omnibus populis., Et irritum deductum est in die illa.,

Et cognoberunt sic pastores gregis qui custodiunt mici quia
uerbum domini est., 30

Et dixi ad eos., Si bonum est in oculis uestris: afferte mercedem meam: et si non quiescite., Et appenderunt mercedem meam: triginta argentos., Et dixit dominus ad me.,

Proice illud ad statuarium decorum: praetium quod adpretiatus sum ab eis., Et tuli triginta argenteos et proieci illos in domum domini ad statuarium decorum: pretium || quod apretiatus sum ab eis.,

Et precidi uirgam meam secunda quae appellatur funiculus ut dissolberem germanitatem inter iudeam et iherusalem.,

¹⁰ Framea suscitarem super pastorem meum: et super uirum coerentem mici dicit dominus exercituum.,

Percute pastorem: et dispargantur obes: et conuertam manum meam ad parbulos: et erunt in omni terra dicit dominus partes due.,

¹⁵ In ea dispargentur et deficient: et tertia pars relinquetur in ea., Et ducam tertiam partem per ignem: et hiram eos sicut hiritur argentum: et probabo eos . sicut probatur aurum.,

Ipse inuocauit nomen meum et ego exaudiam eum.,

Dicam populus meus es tu: et ipse dicit deus meus es tu., *amen*

²⁰ EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD CORINTIOS PRIMA.,

(XI 23-32)

FRATRES: ego accepi a domino: | 228 | quod et tradidi uobis: quoniam dominus ihesus in qua nocte tradebatur: accepit panem et gratias egit et fregit dicens., Accipite et manducate .
²⁵ hoc est corpus meum quod pro uobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem., Similiter et calicem post quam cenauit: dicens., Hic calix: nobis testamentum est in meo sanguine: hoc facite quotiens quumque biueritis: in meam commemorationem., Quotiens quumque manducaberitis panem hunc: et
³⁰ calicem biberitis: mortem domini adnuntiabitis . donec ueniam ad uos.,

Itaque qui quumque manducaberit panem *hunc* et biberit calicem indigne reus erit corporis et sanguinis domini., Probet autem se homo et sic de pane illo aedat et de calice bibat., ||

Qui enim manducat et bibit indigne iudicium sibi manducat et bibit non discernens corpus domini., Ideo inter uos multi inbecilles et infirmi et dormiunt multi., Quod si nosmetipsos iudicaremus non utique iudicaremur., Dum iudicamur autem a domino corripimur ut non cum hoc mundo damnemur., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHOANNEM.,

IN ILLO TEMPORE ANTE DIEM FESTUM PASCE sciens dominus *ihc* quia uenit hora eius . ut transeat ex hoc mundo ad patrem quum dilexisset suos qui erant in mundo in finem dilexit eos., Intrauit autem sathanas in iudam qui cognominatur scarioth unum de duodecim., Et abiit et loquutus est cum principibus sacerdotum et magistratibus quem ad modum illum traderet eis., Et gauisi sunt | 229 | et pacti sunt pecuniam illi dare et spondit., Et querebat oportunitatem ut traderet illum sine turbis.,

Prima autem die azimorum in qua necesse erat occidi pasca misit petrum et iohannem dicens., Euntês . parate nobis pasca ut manducemus.,

At illi dixerunt., Ubi uis paremus., Et dixit ad eos.,

Ecce introeuntibus uobis in ciuitatem occurret uobis homo anforam aque portans., Sequimini eum in domum in qua intrat et dicetis patri . familias domus., Dicit tibi magistêr., Ubi est

1 hunc *sup. lin.* 11 *ihc add. seriori manu* 13 sathanas h *sup. lin.* 15 cum *add. in marg.* magistratibus *corr.*
19 die *add. post.* 23 occurret e *ex i* 25 Dicit tui *corr.*

9 *secundum iohannem.*] Immo secundum omnes Evangelistas, ex quorum verbis contexta est sicut in Gallicano ita et in nostro Lectionario historia dominicae Passionis. Huc referre iuvat verba Augustini serm. 232, c. 1 : « Passio autem, quia uno die legitur,

« non solet legi, nisi secundum Matthaeum.
« Volueram aliquando, ut per singulos annos
« *secundum omnes Evangelistas* etiam passio
« legeretur : factum est : non audierunt homines
« quod consueverant, et perturbati sunt. »

diuersorium & ubi pasca cum discipulis meis manducem., Et ipse
 ***** uobis hostendet cenaculum magnum stratum & et ibi parate
nobis.,

Euntes autem & fecerunt sicut dixit . illis *ihesus* & || et parabe-
 5 runt pasca.,

Et quum facta fuisset hora & discubuit *ihesus* et duodecim
 apostoli cum eo., Et ait illis.,

DESIDERIO desiderabi hoc pascha manducare uobiscum & ante
 quam patiar*.,

10 Dico enim uobis & quia ex hoc non manducabo illud & donec
 impleatur in regno dei.,

CENANTIBUS AUTEM ILLIS & accepit *ihesus* panem et benedixit
 hac fregit & deditque discipulis suis et ait illis.,

ACCIPITE et manducatê . hoc est corpus meum quod pro uobis
 15 tradetur & hoc facite in meam commemorationem.,

Similiter et calicem post quam cenabit & accepit gratias egit &
 et dedit illis dicens.,

Bibite ex hoc omnes & hic est enim sanguis meus nobi testa-
 menti & quod pro multis effundetur in remissione peccatorum | 230 |

20 DICO ENIM UOBIS & non bibam amodo de hoc genimine uitis &
 usque in diem illum cum illud bibam uobiscum nobum in regno
 patris mei.,

IHESUS AUTEM SCIENS quia omnia dedit ei pater in manus & et
 quia a deo exiuit et ad deum uadit & surgit accena et ponit uesti-
 25 menta sua & Et quum accepisset linteum precinxit se., Deinde &
 misit aquam in pelbim et cepit labare pedes discipulorum & et
 extergere linteo quo* erat praecinctus.,

Uenit ergo ad symonem petrum & et dicit ei petrus.,

Domine & tu mici labas pedes ?

30 Respondit *ihesus* et dicit ei.,

Quod ego facio tu nescis modo & scies autem postea.,

Dicit ei petrus., Non lababis mici pedes & in aeternum.,

3 nobis *add. sup. lin.* 4, 6 *ihesus item* 8 pasca *corr.* 10 quia a *om. in prima scriptione* 26 pelbim
 im *ex e* 27 quod d *expunctum* 28 symonem y *ex i*

Respondit ihesus., Si non *lauabero* te: non habebis partem mecum.,

Dicit ei symon petrus., ||

Domine non tantum pedes: sed manus et caput., Dicit ei ihesus.,

Qui lotus est non indiget *nisi ut pedes lauet*: sed est mundus totus.,

Et uos mundi estis: sed non omnes., Sciebat enim: quisnam esset qui traderet eum.,

Propterea dixit: non estis mundi omnes., Post quam ergo ¹⁰ lauit pedes eorum: accepit uestimenta sua., Et quum recubisset: iterum dicit eis.,

Scitis quid fecerim uobis?

Uos uocatis me magister et domine: et bene dicitis.,

Sum: et enim., Si ergo ego labi pedes uestros dominus et ¹⁵ magister uester: et uos debetis alter alterius labare pedes.,

Exemplum enim dedi uobis: ut quem admodum ego feci uobis . ita et uos faciatis.;

Amen amen dico uobis.,

Non est serbus maior domino suo: neque apostolus maior eo ²⁰ qui | 231 | misit illum., Si hec scitis: beati eritis: si feceritis ea.,

Non de omnibus uobis dico: ego scio quos elegerim.,

Sed ut impleatur scriptura quae dixit., Qui manducat meum panem: lebauit contra me calcaneum suum.,

QUUMQUE HEC DIXISSET: turbatus est spiritu: et protestatus ²⁵ est dicens., Amen dico uobis: quia hunc ex uobis: tradet me., Filius quidem hominis uadit: sicut scriptum est de eo., Uae autem homini illi: per quem filius hominis tradetur., Bonum erat illi: si non fuisset natus homo ille.,

Aspiciebant ergo ad inuicem discipuli: esitantes de quo di- ³⁰ ceret., Erat autem recumbens hunc ex discipulis eius in sinu ihesu: quem diligebat ihesus., ||

1 lauabero ua *sup. lin. 2 manu* 6 nisi u. p. lauet *sup. ut labet eraso* 8 omnes e *ex i*

Innuit ergo symon petrus et dicit ei., Quis est de quo dicit.,
 Itaque cum recubisset ille supra pectus ihesu dicit ei.,
 Domine quis est., Respondit ihesus.,
 Ille est cui ego intinctum panem porrexero., Et quum intin-
 5 xisset panem dedit iudae symonis scariothis.,
 Et post bucellam tunc introibit in illum sathanas.,
 Ayt autem dominus., Symon : symon ecce sathanas expetibit
 uos ut cribaret sicut triticum ego autem rogabi pro te ut non de-
 ficiat fides tua., Et tu aliquando conuersus con**firma fratres tuos.,
 10 ET YMNO DICTO exierunt in montem olibeti.,
 Tunc dicit illis ihesus.,
 Omnes uos scandalum patiemini in me in ista nocte., | 232 |
 Scriptum est enim.,
 Percutiam pastorem et dispargantur obes gregis., Post quam
 15 autem resurrexero precedam uos in galilea.,
 Respondens autem petrus ait illi., Et si omnes scandalizati
 fuerint in te ego numquam scandalizabor., Ait illi ihesus.,
 Amen dico tibi . quia in hac nocte ante quam gallus cantet
 ter me negabis., Ait illi petrus.,
 20 Etiam si me oportuerit mori pro te non te negabo., Similiter
 et omnes discipuli dixerunt.,
 Tunc uenit cum illis ihesus in uillam qui dicitur getsamani
 et dicit discipulis suis., Sedete hic donec uadam illuc et horem.,
 Et adsumto petro et duobus || filii zebedei cepit contristari et
 25 mestus esse.,
 Tunc ait illis., Tristis est anima mea ualde tristis est usque
 ad mortem sustinete hic et uigilate mecum.,
 Et progressus pusillum procidit in faciem suam horans et
 dicens., Pater mi si possibile est transeat a me calix iste., Uerum
 30 tamen non sicut ego uolo sed sicut tu uis., Apparuit autem illi
 angelus de caelo confortans eum.,

1 symon y ex i 5 scarithes corr. 12 patiemini e sup. lin. 15 resurrexero re in marg. seriori manu
 22 getsamani et 2 m. in ras. 24 duabus filiu corr. 25 mestus s add. sup. lin. 2 manu 31 angelus]
 domini add. post. sup. lin.

Et factus *** in agonia: prolixius orabat.,

Et factus est sudor illius: sicut gutte sanguinis decurrentis in terra.,

Et quum surrexisset ab oratione uenit ad discipulos suos: et inuenit illos dormientes pre tristitia., 5

Et ait petro sic., Non potuistis | 233 | una hora uigilare mecum?

Uigilate et oratê . ut non intretis in temtationem.,

Spiritus quidem promptus *est* caro autem infirma., Iterum secundo abiit et orauit dicens.,

Pater mi: si non potest calix hic transire nisi ** bibam illum: 10 fiat uoluntas tua., Et uenit iterum: et inuenit eos dormientes., Erant autem oculi eorum grabati: pre tristitia., Et relictis illis: iterum abiit et orabit tertio: eundem sermonem dicens., Tunc uenit ad discipulos suos: et dicit illis.,

DORMITE IAM: et requiescite., Ecce adpropinquabit hora: et 15 filius hominis tradetur in manus peccatorum., Iterum dicit eis., Surgite eamus: ecce adpropinquauit qui || me tradet., Aduc eo loquente: ecce iudas hunus de duodecim uenit: et cum eo turba multa quum gladiis et fustibus: missi a principibus sacerdotum: et senioribus populi., 20

Qui autem tradidit illum: dedit illis signum dicens.,

Que quumque osculatus fuero: ipse est tenete eum.,

Et confestim accedens ad ihesum: dixit illi., Abe rabbi: et osculatus est eum.,

Dixitque illi ihesus., Iuda osculo filium hominis trades? 25

Tunc ihesus sciens omnia que uentura erant super eum: processit *ouiam eis* et dixit eis.,

Quem queritis., Responderunt ei.,

Ihesum nazarenum., Dicit ei ihesus.,

Ego sum., Stabat autem et iudas qui tradebat eum: cum ipsis., 30 Ut ergo dixit ego sum: abierunt retrorsum: | 234 | et ceciderunt in terram.,

Iterum interrogauit eos dicens., Quem queritis.,
 Illi autem dixerunt.,
 Ihesum nazarenum.,
 Respondit ihesus.,
 5 Dixi uobis ⁊ quia ego sum.,
 Si ergo me queritis ⁊ sinite hos . abire.,
 Ut impleretur ⁊ sermo quem dixit.,
 Quia quos dedisti mici ⁊ non perdi ex illis quemquam.,
 Symon ergo petrus habens gladium ⁊ eduxit illum et percussit
 10 pontificis serbum ⁊ et abscidit eius auriculam dexteram., Dixit
 autem ihesus petro., Mitte gladium tuum in uagina.,
 Omnis enim qui gladio operatur ⁊ gladio moritur.,
 Calicem quem dedit mici pater non *uis ut uibam* ?
 An putas quia non possum rogare patrem *meum* ⁊ et exhibebit ||
 15 *mici modo plus quam* duodecim ***** legiones angelorum ? Sed
 quo modo ergo inplebuntur scripture ⁊ quia sic oportet fieri . Et
 quum tetigisset auriculam eius ⁊ sanauit eum in illa hora.,
 Luc Dicit ihesus turbis.,
 Quasi ad latronem cum gladiis et fustibus existis ?
 20 Quum cotidie uobiscum fuerim in templo et non extendistis
 manus in me ⁊ sed haec est hora uestrâ . et potestas tene-
 brarum.,
 Tunc relicto eo omnes discipuli ⁊ fugierunt.,
 At illi tenentes ihesum duxerunt eum ad cayphan principem
 25 sacerdotum ⁊ qui erat pontifex anni illius., Erat autem cayphas
 qui consilium dedit iudaeis ⁊ quia expedit ut unum | 235 | ho-
 minem mori pro populo.,
 Petrus autem sequebatur eum a longe ⁊ usque in atrium prin-
 cipis sacerdotum., Et ingressus intro ⁊ sedebat cum ministris ut
 30 uideret finem rei.,

PRINCIPES *autem* sacerdotum et omne* concilium ⁊ querebant

3 Ihesum nazarenum *neumae sup. syllabas* 13 non] uis ut *add. post.* 14 patrem] *meum add. post.*
 15 mici m. p. quam *in ras.* duodecim] *milia eras.* 18 Luc *add. marg. post.* 26 quia a *suppletum*
man. seriori unus homo*** moriatur *m. seriori* 30 rei *eras.* 31 autem *add. marg. manu seriori*
 omne m *in fine uocis erasum*

falsum testimonium contra ihesum ut eum morti traderent et non inuenerunt.,

Nouissime autem uenerunt duo falsi testes et dixerunt.,

Hic dixit., Possum dextruere templum hoc et post triduo reedificare illud.,

5

Et surgens princeps sacerdotum ait illi.,

Nicil respondes ad ea quae isti aduersus te testificantur?

Ihesus autem tacebat., Et princeps sacerdotum ait illi., ||

Adiuuro te per deum uibum . ut dicas nobis . si tu es xps filius dei uiui., Dicit illi ihesus.,

10

Tu dixisti., Uerum tamen dico uobis., Amodo uidebitis filium hominis sedentem a dextris uirtutis . dei et uenientem in nubibus caeli.,

TUNC PRINCEPS sacerdotum scidit uestimenta sua dicens., Blasfemauit.,

15

Quid aduc egemus testibus.,

Ecce nunc audistis blasfemia?

Quid uobis uidetur., At illi responderunt dicentes.,

Reus est mortis., Tunc expuerunt in faciem eius et colafis eum cederunt.,

20

Alii autem palmas in faciem ei dederunt dicentes.,

Profetiza nobis xpiste.,

Quis est qui te percussit.,

PETRUS UERO sedebat foras in atrio.,

Et accessit ad eum unam ex ancillis dicens., Et tu cum ihesu galileo eras.,

25

At ille negauit coram hominibus dicens., Nescio quid dicis., Exeunte autem illo ianua uidit eum alia ancilla et ait his qui ibi erant., Et hic erat cum ihesu nazareno., Et iterum negauit quum iuramento quia non nobi hominem.,

30

Et post pusillum accesserunt qui stabant et dixerunt petro., Uere et tu ex illis es., Nam et loquella tua manifestum te

2 inueniebant *man. seriori* 6, 14 princeps *correct. ex* principes 7 respondis *1 m.* 19 morti *corr.*

21 Alii palmas in faciem autem 27 hominibus 32 Uere] et *add. m. seriori* illies *corr.*

facit., Tunc cepit detestari et iurare quia non nouisset hominem.,

Et continuo gallus cantauit., Et recordatus est petrus uerbi ihesu quod dixerat prius quam gallus cantet ter me negabis.,
5 Et egressus foras flebit amare., ||

LEGENDUM IN CENA DOMINI PER TITULOS.,

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE., (XX 11-12)

IN DIEBUS ILLIS loquutus est iheremias dicens., Dominus mecum est quasi bellator fortis idcirco qui persequuntur
10 me cadent et infirmi erunt.,

Confundantur ueementer quia non intellexerunt obprobrium sempiternum quod numquam deleuitur.,

Et tu domine exercituum probator iuste qui uides renes et cor uideam queso ultionem tuam ex eis tui enim reuelauit
15 causam meam., amen

Require apostolum in cena domini ad matutinum., Karissimi

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM., (XVI 29-32)

IN ILLO TEMPORE loquuti sunt discipuli ad dominum
20 ihesum dicentes.,

Ecce nunc palam loqueris et prouerbium nullum dicis? Nunc scimus quia scis omnia et non opus est tui ut quis | 237 | te interroget.

In hoc credimus quia a deo existi.,
25 Respondit ihesus., Modo creditis., Ecce uenit hora et iam

1 detestari i ex e nouisset ui sup. lin.

6 per titulos.] Hoc est, « per parochiarum ecclesias longe positas », ut scribit Hildefontus, *De Cogn. Bapt.* c. 108. Nam ex ceteris

ecclesiis cathedrali subiacentibus omnes conueniebant sacros huius diei ac sequentis sabbati ritus una cum episcopo suo peracturi.

uenit ut dispargamini unusquisque in propria et me solum relinquantis., Sed non sum solus quia pater mecum est., amen

ITEM LEGENDUM IN PARASCEPHEN.,

ESAYE PROPHETE, (LII 13-LIII 12)

HAEC DICIT DOMINUS.,

5

ECCE intellet serbus meus et exaltauitur et elebaitur et sublimis erit ualde., ||

Sicut obstipuerunt *super* te multi sic ingloriosus erit inter uiros aspectus . eius et forma eius inter filios hominum., Iste adsparget gentes multas . super ipsum continebunt reges os suum quia quibus non est nuntiatum de eo uidebunt eum . et qui non audierunt contemplati sunt., Quis credit auditui nostro et bracium domini cui reuelatum est.,

Et ascendet quasi uirgultum coram eo et sicut radix de terra sitienti., Non est species ei neque decor., Et uidimus eum et non erat aspectus., Et desiderauimus eum despectum et nobissimum uirorum dolorum et scientem ferre infirmitatem et quasi absconditus uultus eius et despectus., Unde nec reputauimus eum., Uere | 238 | langores nostros ipse portauit . et dolores nostros ipse tulit.,

20

Et nos putauimus eum quasi leprosum et percussum a deo et humiliatum., Ipse autem humiliatus est propter iniquitates nostras et adtritus est propter scelera nostra.,

Disciplina pacis nostre super eum et libore eius sanati sumus.,

Omnes nos quasi obes errabamus unusquisque in uiam suam declinauit et dominus posuit in eo iniquitates omnium nostrorum., Oblatus est quia ipse uoluit et non aperuit os suum., Sicut obis ad occisionem ducitur et quasi agnus coram tondentem se obmutescit et non aperuit os suum.,

De angustia et de iudicio sublatus est., Generationem eius
 quis enarrabit\ qui abscisus est de terra || uibentium\ propter
 scelus populi mei percussi eos., Et dauit impios pro sepultura
 eius\ et diuites pro morte sua\ eo quod iniquitatem non fecerit .
 5 neque dolus fuerit in ore eius., Et dominus uoluit contere eum\
 in infirmitate.,

Si posuerit pro peccato animam suam\ uideuit semen longe-
 bum\ et uoluntas domini in manu eius dirigetur.,

Pro eo quod laborauit anima sua\ uideuit et saturauitur., In
 10 scientia sua iustificabit ipse iustus serbos meos multos\ et ini-
 quitates eorum ipse portauit., Ideo dispertiam ei plurimôs . et
 fortium diuidet spolia., Pro eo quod tradidit in morte animam
 suam\ et cum scelaritis deputatus est.,

Et ipse peccata multorum tulit\ et pro transgressoribus | 239 |
 15 orauit.,

PAULI APOSTOLI\ AD CORINTIOS . I^a., (Cento ex I Cor.
 Gal. Hebr. I Petr.)

FRATRES predicamus uobis ihesum xpm\ et hunc cruci-
 fixum.,

20 Iudaeis quidem scandalum\ gentibus uero stultitiam.,

Nam pasca nostrum imolatus est xps., Ipse enim tradidit semet
 ipsum pro peccatis nostris\ ut nos eriperet de presenti seculo
 nequam\ secundum uoluntatem dei et patris nostri., Nam et
 ego per legem legi mortuus sum ut deo uibam\ xpo confixus
 25 sum cruci., Uibo autem iam non ego\ uibit uero in me xps.,
 Quod uibo in carne\ in fide uibo filii dei qui dilexit me et tradidit
 semetipsum pro me\ non abicio gratiam dei.,

Si enim per legem iustitiam\ ergo xps grati*s mortuus
 est., ||

30 O stulti galate\ quis uos fascinauit ueritati non obedire\ ante
 corum oculos xps ihesus præ scriptus et crucifixus êst.,

Ipse enim dominus noster quum aduc infirmi essemus: secundum tempus pro impiis mortuus est.,

Iustus pro iniustis: ut nos offeret deo., Mortificatos autem carne: uiuificatus quidem spiritu., An ignoratis fratres: quia qui quumque babtizati sumus in xpo ihesu: in morte ipsius babtizati 5 sumus ?

Consepulti per ipsum: in morte ipsius.,

Ipse enim particeps earundem passionum factus est: ut per mortem dextrueret hunc qui abebat mortis imperium id est diabolus: et liberaret eos qui per totam uitam obnoxii erant 10 serbituti.,

Xps nos redemit a maledicto legis: | 240 | factus pro nobis maledictus.,

Quia scriptum est., Maledictus omnis . qui pependit in ligno.,

Ut in gentibus benedictio fieret abrahe: ut benedictionem 15 spiritus accipiamus per fidem.,

Qui semetipsum exinanibit: formam serui accipiens: in similitudinem hominis factus: et abitu: inuentus ut homo: humiliavit se usque ad mortem: mortem autem crucis., Delens quod aduersum nos erat cirographum decreti: tulitque illud affigens cruci., 20

Spolians principatus et potestates: transduxit confidenter triumphos in semet ipsum., Xps autem ueniens pontifex futurorum omnium bonorum amplius et perfectius: tabernaculum non manu factum non huius creature neque per sanguinem || ircorum et taurorum: sed per proprium sanguinem introibit in sanctam 25 redemptionem inuentam., Si ergo sanguis ircorum et taurorum et cinis uitule adsparsus quoinquinatos sanctificat ad emundationem carnis: quanto magis sanguis ihesu xpi: qui emundauit conscientias uestras ad seruiendum deo uibo et uero., Ubi enim testamentum: mors necesse est ut intercedat testatoris., Testamentum 30 enim: in mortuis confirmatum est.,

Alioquin: non ualet dum uibit qui testatur., Unde nec primum quidem sine . sanguine: dedicatum est.,

Lecto enim mandato: uniuersis in populo.,

Tunc moyses accipiens . sanguinem iercorum . et taurorum cum
aqua et lana coccinea | 241 | et ysopo: ipsumque librum omni
populo adsparsit dicens., Hic est sanguis nobi *et* aeterni testa-
5 menti: que mandauit ad uos dominus.,

In hoc enim uocati estis quia xps ihesus pro uobis passus est:
relinquens nobis exemplum: ut sequamur uestigia *pedum eius.*,

Qui peccatum non fecit: nec inuentus est dolus in lingua eius.,

Qui quum malediceretur: non remaledicebat.,

10 Quum pateretur: non conminabatur.,

Conmendabat autem se iudici: iudicanti iniuste., Qui peccata
nostra portauit in corpore suo super lignum: ut a peccatis nostris
separati . cum iustitia uibamus: qui sicut oues errabamus: || cuius
uulnere sanati sumus., Nunc uero conuertimini ad pastorem: et
15 uisitatorem animarum uestrarum.,

| 242 | PASSIO DOMINI NOSTRI . IHESU XPI . ET
SALBATOREM SECUNDUM CARNEM., (ex quatuor evangelistis)

Non RSPNDTR . Deo gratias.

IN ILLO TEMPORE: consilium inierunt omnes principes
20 sacerdotum et senioribus populi aduersus dominum ihesum: ut
eum morti traderent:

Et uinctum . eum adduxerunt et tradiderunt pontio pilato
presidi.

TUNC UIDENS iudas qui eum tradidit quod damnatus esset: ||
25 penitentiam ductus: retulit triginta argenteos principibus sacerdo-
tum: et senioribus dicens., Peccabi . tradens sanguinem iustum.,

At illi dixerunt., Quid ad nôs . tu uideris., Et proiectis .
argenteis in templo: abiit et laqueo se suspendit., Principes autem
sacerdotum acceptis argenteis: dixerunt.,

4 et *add. s. lin.*
inueniunt *eras.*

6 passus *s in ras.*

7 sequanini *margin.*

pedum eius *in ras.*

21 traderent] non

Non licet mittere eos in corban¹ quia pretium sanguinis est,
 Consilio autem inuito² emerunt ex eis agrum figuli³ in sepultu-
 ram peregrinorum.,

Propter hoc uocatus est ager ille . lingua eorum aceldemach⁴
 hoc est ager sanguinis . usque in odiernum diem., 5

Tunc adimpletum est quod dictum est a domino⁵ per ihere-
 miam prophetam dicentem., Acceperunt triginta argenteos pre-
 tium | 243 | adpretiati quod adpretiaberunt filii srahel⁶ et dederunt
 eos in agrum figuli . sicut constituit michi dominus.,

Ihesus autem⁷ stetit ante presidem . et interrogabit cum preses 10
 dicens., Tu es rex iudeorum ? Respondit ihesus.,

A temetipso hoc dicis⁸ an alii tui dixerunt de me.,

Respondit pilatus.,

Numquid ego iudaeus sum ?

Gens tua et pontifices tui tradiderunt te michi⁹ quid fecisti.; 15
 Respondit ihesus.,

Regnum meum¹⁰ non est de hoc mundo., Si de hoc mundo
 esset regnum meum¹¹ ministri mei utique certarentur¹² ut non
 traderer iudaeis., Nunc autem regnum meum non est de hinc.,

Dixit itaque ei pilatus., 20

Ergo rex es tu ? Respondit ihesus., ||

Tu dicis¹³ quia rex sum.,

Ego in hoc natus sum¹⁴ et ad hoc ueni in hunc mundum.,

Adduxerunt ergo ihesum ad cayphan in pretorium¹⁵ erat autem
 mane., 25

Et ipsi non introierunt in pretorium ne contaminarentur¹⁶
 sed ut manducarent pascha.,

Exibit ergo pilatus ad eos foras¹⁷ et dixit.,

Quam accusationem affertis¹⁸ aduersus hominem hunc.,

Responderunt et dixerunt ei., 30

Hic si non esset malefactor¹⁹ non eum tui traderemus.,

Dixit ergo eis pilatus.,

¹ corbanam *marg.* ²⁴ cayphan h *sup. lin. 2 manu*

- Accipite eum uos et secundum legem uestram iudicate.,
 Dixerunt iudaei., Nobis non licet interficere quemquam.,
 Ut sermo ihesu impleretur quem dixit significans qua morte
 esset moriturus.,
- 5 Dicit eis pilatus., | 244 |
 Accipite eum uos et crucifigite . ego uero nullam inuenio in
 eo causam.,
 Responderunt iudaei.,
 Nos legem habemus et secundum legem debet mori quia
 10 filius dei se fecit.,
 Quum ergo audisset pilatus hunc sermonem magis timuit.,
 Et ingressus pretorium iterum dicit ad ihesum.,
 Unde es tû., Ihesus autem responsum non dedit ei., Dicit ei
 pylatus., Mici non loqueris ? Nescis quia potestatem habeo cru-
 15 cifigere te et potestatem habeo dimittere te ? Respondit ihesus.,
 Non haberes ime potestatem nullam . nisi data esset tibi
 desuper. Propterea qui me tibi tradidit magis peccatum habet.,
 Exinde pilatus querebat dimittere eum ||
 Iudaei autem clamabant dicentes., Si hunc dimittis non es
 20 amicus cesaris., Omnis enim qui se regem facit contradicet cesari.,
 Pilatus autem quum audisset hos sermones adduxit foras
 ihesum., Et sedens pro tribunali interrogauit eum preses dicens.,
 Tu es rex iudeorum ?
 Dicit illi ihesus., Tu dicis.,
 25 Et quum accusaretur a principibus sacerdotum et senioribus
 nicil respondit.,
 Tunc dicit illi pilatus.,
 Non audis quanta aduersus te dicunt testimonia ?
 Ihesus autem non respondit illi ullum uerbum ita . ut mira-
 30 retur preses ueementer.,
 PER DIEM AUTEM sollemnem consueberat preses dimittere
 unum uinctum quem uoluissent., | 245 |

Habebat autem tunc uinctum insignem qui dicebatur barab-
bas: qui erat propter seditionem quamdam in ciuitatem: et
homicidium missus in carcerem.,

Pilatus autem dicit eis.,

Uultis: dimittam uobis regem iudeorum? Sciebat enim quod 5
per inuidiam tradidissent eum: summi sacerdotes., Sedente autem
illo pro tribunali: misit ad eum uxor eius dicens.,

Nicil tui et illi iustô . multa enim passa sum odie per uisum:
propter eum.,

PRINCIPES AUTEM sacerdotum et seniores: persuaserunt populo 10
ut peterent barabban: ihesum uero perderent.,

Respondens autem preses: ait illis.,

Quem uultis de duobus: dimittam uobis., At illi dixerunt.,

Barabban., Dicit illis pilatus., ||

Quid igitur faciam de ihesu: qui dicitur xps., Dicunt omnes., 15

Crucifigatur., Ait illis preses.,

Quid enim male fêcit.,

At illi: multo magis clamabant dicentes., Crucifigatur.,

Dixit itaque illis pilatus.,

Regem uestrum crucifigam? 20

Responderunt pontifices.,

Nos non habemus regem: nisi cesarem., Iterum pilatus lo-
quutus est ad illos: uolens dimittere ihesu.,

At illi: multo magis clamabant dicentes.,

Crucifige . crucifige eum., 25

Uidens autem pilatus quia nicil proficeret: sed magis tumultus .
fieret in populo: accepit aqua labit manus coram populo dicens.,

Innocens ego sum a sanguine huius iusti: uos uideritis.,

Et respondens omnis populus: dixit.,

Sanguis huius: super nos et super filios nostros., | 246 | 30

Tunc dimisit illis . barabban.,

Ihesum uero flagellis cesum: tradidit eis ut eum crucifigerent.,

1 habebant n *erasum*

10 populo o *in rasura*

24 clamabant t *sup. lin.*

Tunc milites presidis suscipientes ihesum in pretorio congregaverunt ad eum uniuersam cohortem., Et exuentes eum clamidem coccineam circumdederunt ei.,

Et plectentes choronam de spinis posuerunt super caput eius et arundinem in dextera eius et genuflexu ante eum inludebant eum dicentes., Habe rex iudeorum ?

Et expuentes in eum acceperunt arundinem et percutiebant caput eius.,

Et post quam inluserunt ei exuerunt eum clamidem coccineam et induerunt eum uestimento eius et duxerunt ut cruci eum affigerent., Exeuntes autem inuenerunt hominem cyri-nensem nomen symonem hunc angariaberunt ut tollere crucem eius.,

Sequebatur autem illum multa turba populi et mulierum quae plangebant et lamentabant eum., Et dixit eis ihesus., Filiae iherusalem nolite flere super me sed super uos met ipsas flete et super filios uestros., Quoniam ecce ueniunt dies quibus dicent beate steriles quae non genuerunt et ubera quae non lactaberunt.,

Tunc incipient dicere . montibus cadete super nos et colles cooperite nos.,

Quia si in uiride ligno haec fiunt in arido quid fiet.,

Et benerunt in locum qui dicitur golgotha quod est calbarie locus et dederunt ei acetum cum felle mixtum | 247 | Et quum gustasset noluit bibere . ut adimpleretur quod dictum est per propheta.,

Et dederunt in esca mea fel et in siti mea potaberunt me aceto., Ihesus autem dicebat.,

Pater dimitte illis non enim sciunt quid faciunt.,

SCRIPSIT AUTEM et titulum pilatus et posuit super crucem.,

Erat autem scriptum ihesus nazarenus rex iudeorum.,

Hunc ergo titulum multi legerunt iudaeorum quia prope ciuitate erat locus ubi crucifixus est ihesus.,

Erat autem scriptum / ebrayce . grece et latine., Dicebant ergo pilato / pontifices iudaeorum., Noli scribere rex iudaeorum / sed quia ipse dixit . rex sum iudaeorum . RS . pilatus.,

Quod scripsi scripsi.,

Milites uero quum crucifixissent eum / acceperunt || siui uesti- 5
menta eius / et fecerunt quatuor . partes unicuique militi partem.,
Erat autem tunica inconsutilis . desuper contexta per totum.,

Dicebant ergo ad inuicem.,

Non scindamus illam / sed sortiamus de illa cuius sit.,

Ut adimpleretur scriptura quem dixit., Diuiserunt siui uesti- 10
menta mea / et super uestem meam miserunt sortem.,

Et milites quidem hec fecerunt / et sedentes serbabant eum.,

TUNC crucifixerunt cum eo duo* latrones / unum ad dexteram /
et alium ad sinistram., Pretereuntes autem / blasphemabant eum /
et mobentes capita sua et dicentes., 15

UA^ qui dextruis templum \ et in triduo rehedificas illud ? | 248 |

Salua temet ipsum., Si filius dei es / descende de cruce.,

Similiter et principes sacerdotum / inludentes eum cum scribis
et senioribus dicebant., Alios . salbos fecit \ se ipsum salbum
facere non potest ? 20

Si rex srahel est / descendat nunc de cruce / et credimus ei.,
Confidit in domino / liueret eum si uult., Dixit enim / quia filius
dei sum.,

Unus autem qui pendebant latronibus / blasphemabat eum
dicens., Si tu es xps / salua temet ipsum et nos., 25

Respondens autem alius / increpabat eum dicens.,

Neque tu times deum \ cum in eadem damnatione es ? Nos
quidem iuste / nam digna facta recepimus., Hic uero / nihil male
fecit., Et dicebat ad ihesum., Domine / memento mei / || dum
ueneris in regnum meum., 30

Et dixit illi ihesus., Amen dico tibi . hodie mecum eris in
paradiso.,

13 duos s *erasum* 22 eum] nunc *add. marg. manu seriori* 24 Unus autem] *camatraz est nomen eius*
marg. 26 alius] *Ionathas humilis marg.*

A SEXTA AUTEM HORA: tenebre facte sunt in uniuersam
 terram: usque in horam nonam.,

Et circa hora nona: clamabit ihesus uoce magna *dicens.*,

Heli . heli . lama . zabacdani: hoc est deus deus meus: quare
 5 me dereliquisti., Quidam autem illic stantes et audientes dice-
 bant., Heliam uocat iste? Et continuo currens unus ex eis
 acceptam . sfungiam: implebit acceto et inposuit harundini: et
 dabat ei bibere., Ceteri dicebant sinê . uideamus an ueniat helias
 liberare eum.,

10 Et clamabit iterum ihesus: uoce magna dicens.,

Pater mi: in manus tuas commendo spiritum meum., | 249 |

Et *hec* dicens: emisit . spiritum.,

ET ECCE uelum templi scissum est in duas partes: assummo
 usque deorsum., Et terra mota est: et petre scisse sunt: et
 15 monumenta aperta sunt: et multa corpora sanctorum qui dor-
 mierunt: resurrexerunt.,

Exeuntes de monumentis post resurrectionem eius: uenerunt
 in sanctam cibitatem et apparuerunt multis., Centurio autem et
 qui cum eo erant custodientes ihesum: uiso terre motu et . is .
 20 quae fiebant: timuerunt ualde dicentes.,

Uêre . filius dei erat iste.,

Iudaei ergo quoniam parascephen erat: ne remanerent in cruce
 corpora . sabbato: erat enim magnus dies ille sabbati.,

Rogaberunt pilatum ut frangerentur eorum crura[^] et tollerentur
 25 de cruce., ||

Uenerunt quidem milites: et primi quidem fregerunt crura: et
 alterius qui crucifixus est cum eo., Ad ihesum autem quum
 uenissent: et uiderunt eum iam mortuum: non fregerunt eius
 crura.,

30 Sed unus militum lancea latus eius aperuit: et continuo exiit
 sanguis et aqua., Et qui uidit testimonium peribuit: et uerum est
 testimonium eius.,

3 dicens *add. m. seriori* 4 eloy . eloy . lamasabacthani *margin. 2 manu.* 12 hec h *add. s. lin.*
 30 militum] nomine longinus *margin.*

Et ille scit quia uera dicit: ut uos credatis.,

Facta sunt haec omnia: ut scriptura impleretur quae dicit., Os non cominuetur ex eo., Et iterum *alia scriptura dicit.,

Uidebunt in quem transfixerunt.,

QUUM SERO AUTEM factum fuisset: uenit quidam homo diues 5
ab arimazia nomine ioseph: | 250 | qui et ipse discipulus erat
ihesu., Hic accessit ad pilatum: petens corpus ihesu.,

Tunc pilatus: iussit reddi corpus., Et accepto corpore ihoseph
inuolbit illum in sindone munda: et posuit illum in monumento
suo nobô . quod exciderat in petra., Et aduolbit saxum magnum 10
ad hostium monumenti: et abiit.,

Erat autem ibi maria mhacdalene: et alia maria: sedentes
contra sepulcrum.,

Altera autem diae que est post parascephen: conuenerunt
principes sacerdotum et farisei ad pilatum: dicentes., Domine: 15
recordati sumus quia seductor ille dixit . aduc uibens: post
tertium diem resurgam.,

Iube ergo custodire sepulcrum usque in diem tertium: || ne
forte ueniant discipuli eius nocte et furentur illum: et dicant
plebi quia surrexit a mortuis . et erit nobissimus error peior 20
priori.,

Ait illis pilatus., Habetis custodiam: ite custodite sicut scitis.,

Illi autem abeuntes: munientes sepulcrum: signantes lapidem
cum custodibus.,

LEGENDUM DIE SABBATO PER TITULOS.,

25

LECTIO LIBRI: APOCALIPSIN IOHANNIS., (I 9-10, 17-18)

IN DIEBUS ILLIS: ego ihoannes serbus ihesu xpi: fui
in spiritu et audiui uocem de caelo dicentem mici., Ego sum
primus: et ego nobissimus et uibus: et fui mortuus: et ecce sum
uibens . in secula seculorum., 30

20 nobissimus u. ex i 23 Illi abeuntes autem *l manu*

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD COLOSENSES., (III 1-3)

FRATRES: si consurrexistis quum xpo: quae sursum sunt querite . ubi xps est in dextera dei sedens., | 251 |

Que sursum sunt sapite: non que super terra.,

5 Mortui enim estis: et uita uestra abscondita est quum xpo in deo.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,
(XXVIII 10-19)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps: loquutus
10 est mulieribus dicens., Nolite timere., Ite nuntiate fratribus
meis: ut eant in galilea: ibi me uidebunt., Que quum abissent:
ecce quidam de custodibus uenerunt in ciuitatem: et nuntiaberunt
principibus sacerdotum omnia que quumque facta fuerant.,

Et congregati cum senioribus concilio accepto: pecuniam dede-
15 runt militibus dicentes.,

Dicite quia discipuli eius nocte uenerunt: et furati sunt eum
nobis dormientibus., ||

Et si hoc auditum fuerit a preside: nos suadebimus ei: et
securos uos faciemus.,

20 At illi accepta pecunia: fecerunt sicut erant docti.,

Et dibulgatum est uerbum istud aput iudaeos: usque in odier-
num diem.,

Undecim autem discipuli abierunt in galileam in montem:
ubi constituerat illis ihesus.,

25 Et uidentes eum adoraberunt: quidam autem duuitaberunt.,

Et accedens ihesus: loquutus est eis dicens., Data est mici:
omnis potestas in caelo et in terra.,

Euntes ergo docete omnes gentes: babtizantes eos in nomine
patris et filii et spiritus sancti., amen., | 252 |

ITEM LECTIONES IN UIGILIA . PASCE.:

LECTIO LIBRI GENESIS., (I 1-II 6) DEO.,

IN PRINCIPIO: CREAUIT DEUS CELUM ET
TERRA.,

Terra autem erat inanis et uacua: et tenebre *erant* super 5
faciem abissi: et spiritus domini ferebatur super aquas.,

Dixit quoque deus., Fiat lux.,

Et facta est lux., Et uidit deus lucem quod esset bona: et
diuisit lucem a tenebris., Appellauitque lucem diem: et tenebras
noctem., 10

Factumque est uesperê . et mane dies unus.,

Dixit quoque deus., ||

Fiat firmamentum in medio aquarum: et diuidant aquas ab
aquis., Et fecit deus firmamentum., Diuisitque aquas quae erant *sub*
firmamento: ab his que erant super firmamentum: et factum est ita., 15

Uocabitque deus firmamentum caelum: et factum est uespere
et mane dies secundus.,

Dixit uero deus., Congregentur aque quae sub caelo sunt in
locum unum: et appareat arida., Et factum est ita., Et uocauit
deus aridam terram: congregationesque aquarum: appellauit 20
maria., Et uidit deus quod esset bonum: et ait.,

Germinet terra herbam uirentem et facientem semen: et
lignum pomiferum faciens fructum iuxta genus suum: cuius
semen in semet ipsum sit super terram.,

Et factum est ita., | 253 | 25

Et protulit terra herbam uirentem et facientem semen iuxta
genus suum: lignumque faciens fructum: et habens quoque
unum sementem secundum speciem suam.,

ET UIDIT DEUS quod esset bonum: factumque est uespere et
mane dies tertius., Dixit autem deus., 30

Fiant luminaria in firmamento caeli et diuidant diem et noctem ut sint in signa et tempora et dies . et annos ut luceant in firmamento caeli et inluminent terram.,

Et factum est ita.,

5 Fecitque deus deo magna luminaria . luminare maius ut pre esset diei et ** luminare minus ut pre esset nocti et stellas., Et posuit eas in firmamento caeli ut lucerent super terram et ut pre essent diei ac nocti || et diuiderent lucem ac tenebras.,

ET UIDIT DEUS quod esset bonum et factum est uespere et
10 mane dies quartus.,

Dixit etiam deus., Producant aque reptile anime uibentis et uolatile super terram sub firmamento caeli.,

Creauitque deus cete grandia ** et omnem animam uibentem . atque mutabilem quam produxerant aque in species suas et
15 omne uolatile secundum genus suum.,

ET UIDIT DEUS quod esset bonum et benedixitque eis dicens.,

Crescite et multiplicamini et replete aquas maris et abesque multiplicentur super terram., Et factum est uespere et mane dies
quintus

20 Dixit quoque deus., Producat terra animam uibentem in genere suo et iumenta et reptilia et bestiae terre | 254 | iuxta species suas.

Factumque est ita., Et fecit deus bestias terrae iuxta species suas et iumenta . et omne reptile terrae in genere suo.,

25 ET UIDIT DEUS quod esset bonum et ait., Faciamus hominem ad ymaginem et similitudinem nostram., Et pressit piscibus maris et uolatilibus caeli et bestiis huiuersisque terrae et omni que reptile quod mobetur super terram.,

Et creauit deus hominem ad imaginem et similitudinem
30 suam., Ad imaginem dei creauit illum masculum et feminam creauit eos., Benedixitque illis deus et ait.,

CRESCE et multiplicamini et replete terram et subicite

3 luceant correctum ex luciant in actu scriptionis

8 a tenebras corr. 2 manu

13 que deus add. s. n.

32 subicite b erasum

eam., Et dominamini piscibus maris et uolatilibus caeli et uni-
uersis animantibus || quae mobentur super terram.,

Dixitque deus., Ecce dedi uobis omnem herbam afferentem
semen super terram et uniuersa ligna quae habent in semet
ipsis sementem generis sui et ut sint uobis in aescam et cunctis 5
animantibus terre omnique uolucres caeli et uniuersis que mo-
bentur super terram in quibus est anima uibens ut habeant ad
uescendum.,

Et factum est ita.,

Uiditque deus cuncta quae fecit et erant ualde bona., 10

ET FACTUM EST UESPERE et mane dies sextus., Igitur per-
fecti sunt caeli et terra et omnis ornamentus eorum.,

Conpleuitque deus diae septimo opus suum quod fecerat et
requiebit die septimo ab omni opere . quod operaberat., Et
benedixit diei septimo | 255 | et sanctificauit illum quia in ipso 15
cessaberat ab omni opere suo quod creauit deus ut faceret.,

Iste generationes caeli et terrae quando creati sunt in die
quod fecit deus caelum et terram et omne uirgultum agri . ante
quam crearentur in terra omneque herba regionis . prius quam
germinaret., Non enim pluerat dominus deus super terram et 20
homo non erat qui operaretur ea.,

Sed fons ascendebat et terra inrigans huiuersa super faciem
terrae., amen.,

LECTIO II^a

LECTIO LIBRI GENESIS., (II 7-III) 25

FORMAUIT DOMINUS DEUS hominem de limo terre et
inspirauit in faciem eius spiraculum uitae et factus est homo
in animam uibentem., Plantaberat *autem* || dominus deus para-
disum uoluntatis a principio in quo posuit hominem quem
formaberat., Produxitque dominus deus de humo homine lignum 30
pulcrum uisum et ad uescendum suum.,

Lignumque aetiam uitae in medio paradisiꝫ lignum scientiae boni et mali,

Et flubius egrediebatur de loco uoluptatis ad inrigandum paradisumꝫ quae inde diuiditur in quattuor capita., Nomen uni
5 fyson . ipse est qui circuit omnem terram euilath ubi nascitur aurumꝫ et aurum terrae illius optimum est., Ibiq̄ue inuenitur uidelliumꝫ et lapis hunicinus.,

Et nomen flubii . secundꝫ geonꝫ ipse est qui circuit omnem terram eziopie., Nomen uero flumen tertii tygrís . | 256 | ipsae
10 uadit contra assyrios.,

Flubius autem quartusꝫ ipse est eufrates., Tulit ergo dominus deus hominem et posuit eum in paradiso uoluntatisꝫ ut operaretur et custodiret illum., Precepitque ei dicens., Ex omni ligno paradisi comedereꝫ de ligno autem scientiae boni et mali ne
15 comedas., In quoquumque enim diae comederis ex eoꝫ morte morieris., Dixit quoque dominus deus., Non est bonum hominem esse solumꝫ faciamus ei adiutorem similem sibi.,

FORMATIS igitur dominus deus de humo cunctis animantibus terraeꝫ et uolatiuibus caeli uniuersisꝫ adduxit eas ad adam . ut
20 uideret quid uocaret ea., Omne enim quod uocauit adam animae uibentisꝫ ipsut est nomen eius.,

Appellauitque adam nominibus || suis cuncta animantiaꝫ et huniuersa uolatilia caeliꝫ et omnes bestias terrae.,

Ade ueroꝫ non inueniebatur adiutorium similem eius.,
25 Inmisit ergo dominus deusꝫ soporem in adam., Quumque obdormissetꝫ tulit unam de costis eiꝫ . et repleuit carnem pro ea., Et edificabit dominus deus costam quam tulerat de adam in mulieremꝫ et adduxit ea ad adam., Dixitque adam.,

Hoc nunc . os . ex ossibus meisꝫ et caro de carne mea.,

30 Haec uocauit uiragoꝫ quoniam de uiro sumta est.,

Quam ob remꝫ derelinquet homo patrem suum et matremꝫ et aderebit uxoris suaeꝫ et erunt duo in carne una.,

Erant autem uterque nudi adam scilicet et huxor eius et non erubescabant sibi.,

SET ET SERPENS erat callidior | 257 | cunctis animantibus terraê . que fecerat dominus deus.,

Qui et dixit ad mulierem., 5

Quis precepit uobis deus ut non comederetis de omni ligno paradisi., Cui respondit mulier., De fructu lignorum quae sunt in paradiso et uescemur., De fructu ligni quod est in medio paradisi et precepit nobis ne comederemus et ne tangeremus illud et ne forte moriamur., Dixit autem serpens ad mulierem., Nequam moriemini., Scit enim deus quod in quo quumque die comederitis ex eo . aperientur oculi uestri et eritis ut dii . scientes bonum et malum., 10

Uidit igitur mulier quod bonum est lignum ad uescendum et pulcrum oculis et aspectumque delectabile et tulit de fructum illius et comedit et deditque uiro suo qui comedit et aperti sunt oculi amborum., 15

Quumque cognouissent esse se nudos consuerunt folias ficus et fecerunt sibi perizomata., Et quum audissent uocem domini dei deambulantis in paradiso ad auram post meridiem abscondit se adam et uxor eius affaciae domini dei in medio ligni paradisi., 20

Uocauitque dominus deus adam et dixit ei., Adam ubi es.,

Qui ait., Uocem tuam audiui in paradiso et timui eo quod nudus essem et abscondi me., Cui dixit.,

Quis enim indicauit tibi eo quod nudus esses nisi quod ex ligno de quo tibi preceperam ne comederes comedisti., Dixitque adam., 25

Mulierem quam dedisti michi sociam dedit michi de ligno et comedi., Et dixit dominus ad mulierem., | 258 |

Quare hoc fecisti., Que respondit., 30

Serpens decepit me et comedi.,

Et ait dominus ad serpentem.,

Quia fecisti hoc: maledicta es inter omnia animantia: et bestias terrae., Super pectus tuum gradieris: et terra comedes: cunctis diebus uitae tuae., Inimicitias ponam inter te et mulierem: et semen tuum: et semen illius., Ipsa conteret caput tuum: et tu
5 insidiaberis calcaneum eius., Mulieri quoque dixit.,

Multiplicabo erumnas tuas . et conceptos tuos.,

In dolore paries filios: et sub uiri potestate eris: et ipse dominabitur tui.,

AD ADAM UERO: dixit.,

10 Quia audisti uocem huxoris tuae: et comedisti ex ligno ex quo preceperam tibi ne comederes: maledicta terra in opere tuo., ||

In laboribus comedes eam . cunctis diebus uitae tuae.,

Spinas et tribulos germinauit tibi: et comedes herbas terrae., In sudore uultus tui uesceris panem: donec reuertaris in terra
15 de qua sumtus es: quia pulbis es: et in pulberem reuerteris.,

Et uocauit adam nomen huxoris suae eua: eo quod mater esset cunctorum uibentium.,

Fecit quoque dominus deus adam et huxori eius tunicas pellicias: et induit eos et ait.,

20 Ecce adam factus est quasi unus ex nouis: sciens bonum et malum., Nunc ergo ne forte mittat manum suam et summat aetiam de ligno uitae et comedat et bibat in aeternum: emisit eum dominus deus de paradiso uoluntatis ut operaretur terra: de qua sumtus est., | 259 |

25 Egessitque adam: et conlocauit ante paradysum uoluntatis cherubin et flameum gladium atque uersatilem: ad custodiendam uiam ligni uitae., AMEN.,

In hac lectione pergit episcopus cum diaconibus ad fontes baptizare.,

14 sudore re *add. s. lin.* 24 qua *correct. ex quo*

28 *ad fontes baptizare.*] Ergo lectiones istae | rum baptismo praemittebantur, sed partim non omnes, sicuti Romae mos erat, neophyto- | etiam comitabantur.

LECTIO TERTIA.,

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETE., (Cap. LV)

HAEC DICIT DOMINUS.,

Omnes sitientes uenite ad aquas . et qui non habetis argentum
properate . emite et comedite., Uenite emite argentum / absque 5
ulla comutatione uini et lac., Quare appendistis argentum non in
panibus / et laborem uestrum non in saturitâte.,

Audite audientes me || et comedite bonum / et delectauit in
grassitudine anima uestra.,

Inclinate aurem uestram et uenite ad me et audite me / et uibet 10
anima uestra.,

Et feriam uobiscum pactum sempiternum / misericordias dauit
fideles.,

Ecce testem populis dedi eum / ducem ac preceptorem genti-
bus., Ecce gentem quam nesciebas uocabis / et gentes quae tae 15
non agnoberunt ad te currunt / propter dominum deum tuum et
sanctum srahel qui glorificauit te.,

Querite dominum dum inueniri potest / inuocate eum dum
prope est., Derelinquat impius uias suas / et uir iniquus cogita-
tiones suas . et reuertatur ad dominum et misereuitur eius., 20

Et ad dominum deum nostrum / quoniam | 260 | multus est ad
ignoscendum., Non enim cogitationes meae cogitationes uestrae /
neque uiae meae uiae uestrae dicit dominus., Quia sicut exaltati
sunt caeli atterra / sic exaltate sunt uiae meae a uiis uestris / et
cogitationes meae a cogitationibus uestris., Et quo modo descendit 25
imber et nix de caelo et illuc . ultra non reuertetur / sed inebriat
terra et infundet eam / et germinare eam facit / et dat semen
serendi / et panem comedenti / sic erit uerbum meum quod egre-
dietur de ore meo., Non reuertetur ad me uacuum / sed faciet
quaequumque uolui / et prosperauit in his ad quos misi* illud., 30

5 argentum /] sequitur uox erasa 17 glorificauite corr. 26 illuc corr. ex illic 30 misit t erasum

Quia in letitia egredimini. et in pace deducimini., Montes et colles || cantabunt coram uobis laudem. et omnia ligna regionis plaudent manu.,

Pro saliuncula ascendet abies. et pro urtica crescet mirtus.
5 Et erit dominus nominatus in signum eternum. quod numquam auferetur.,

LECTIO QUARTA.,

LECTIO LIBRI. GENESIS., (V 31-VIII 21) DEO GRATIAS

In diebus illis. noe quum quingentorum esset annorum.
10 genuit tres filios . sem . cham et iaphet., Quumque cepissent homines multiplicari . super terram. et filias procreassent. uidentes filii dei filias eorum quod essent pulcre. acceperunt sibi huxores . ex omnibus quas elegerant.,

Dixitque deus., Non permanebit spiritus meus in homine in
15 aeternum. quia caro est., Eruntque dies illius. centum uiginti annorum., Gigantes autem | 261 | erant super terram . in diebus illis., Post quam enim ingressi sunt filii dei ad filias hominum illequae genuerunt. isti sunt potentes a seculo. uiri famosi., Uidens autem deus quod multa malitia hominum esset in terra. et cuncta cogitatio cordis intenta esset ad malum omni tempore.
20 penituit eum quod hominem fecisset in terram., Et tactus dolore cordis intrinsecus. delebo inquit hominem . quem creabi affacie taerrae.,

Ab homine. usque ad animantia

25 A reptilibus usque ad uolucres caeli. penitet me fecisse eos., Noe uero inuenit gratiam coram domino. hee generationes noe., Noe uir iustus atque perfectus. fuit in generationibus suis., || Quum deo ambulauit et genuit tres filios . sem . cham . et iaphet., Corrupta est autem omnis terra coram domino. et repleta
30 est iniquitate.,

Quumque uidisset deus terram esse corruptam: omnis quippe caro corruperat uiam suam super terram., Dixitque deus ad noe.,

Finis uniuerse carnis: uenit coram me., Repleta est terra . iniquitate affaciae eorum: et ego disperdam eos cum terra., Fac tibi arcam: de lignis leuigatis., 5

Mansiunculas in arca facies: et uitumine lines intrinsecus et extrinsecus: et sic facies arcam., Trecentorum cubitorum erit longitudo arce: et quinquaginta cubitorum latitudô . et triginta cubitorum altitudo illius., Fenestram in arca facies: et in cubito | 262 | consummauis . summitatem eius., 10

Osteum *autem* arce: pones ex latere deorsum., Cenacula et tristega: facies in ea.,

Ecce ego adducam dilubii aquas super terram: ut interficiam omnem carnem in qua spiritus uitae est subter caelum: uniuerſa quae in terra sunt consummentur., 15

Ponamque fedus meum tecum: et ingredieris arcam.,

Tu: et filii tui . huxor tua: et huxores filiorum tuorum tecum.,

Et ex cunctis animantibus uniuerse carnis: bina induces in arcam ut *u*ibant tecum., Et masculini sexus *et* feminini: de uolucris iuxta genus suum: et de iumentis in genere suo: ex 20 omni reptile terrae secundum genus suum., Bina de omnibus ingredientur tecum: ut possint uibere., ||

Tolles igitur . tecum ex omnibus escis . quae manducari possunt: et conportabis aput te: et erunt tam tibi quam illis incibum., 25

FECIT ergo noe: omnia quae preceperat illi deus.,

Dixitque dominus ad eum.,

Ingredere tu et omnis domus tua in arca: te enim uidi iustum coram me in generatione hac., Ex omnibus animantibus mundis: tolle septena septena masculum et feminam 30

De animantibus uero non mundis: duo et duo masculum et feminam.,

11 *autem supplet. s. lin.* 19 ut uibant *corr. ex utbant* feminini ni *add. s. lin.* 25 incibum *corr. ex* incubum

Sed et de uolatilibus caeli: septena septena masculum et feminam ut salbetur semen super faciem *uniuerse* terrae.,

Adhuc enim et post dies septem: ego pluam super terram quadraginta diebus | 263 | et quadraginta noctibus: et delebo
5 omnem substantiam quam feci: de super faciem terrae.,

FECIT ERGO NOE: omnia quae mandauerat ei dominus.,

Eratque sexcentorum annorum: quando dillubii aquas inundaberunt super terram.,

Et ingressus est noe et filii eius\ huxor eius\ et huxores
10 filiorum eius cum eo in arcam: propter aquas dillubii.,

De animantibus quoque mundis\ et immundis\ et de bolucribus ex omni quod mobetur super terra: duo et duo ingressa sunt: ad noe in arca masculus et feminâ . sicut preceperat dominus noe., Quumque transissent septem dies: aque dillubii
15 inundaberunt super terram., Anno sexcentesimo uitae noe\ mense || secundo septimo decimo die mensis: rupti sunt omnes fontes abissi magne: et cateracte caeli aperte sunt.,

Et facta est plubia super terram: quadraginta diebus et quadraginta noctibus.,

20 In articulo diei illius:

Ingressus est noe . sem . cham . et iaphet . filii eius huxor illius: et huxores filiorum eius cum eo in arcam.,

Ipsi et omne animal secundum genus suum *uniuersaque iumenta in genus suum* . et omne quod mobetur super terram in
25 genere suo: cunctaque uolatilia secundum genus suum.,

Uniuersae abes omnesque uolucres ingresse sunt ad noe in arcam: bina et bina ex omni carne[^] in qua erat spiritus uitae.,

Et quae ingressa sunt masculus et faemina ex omni carne\
30 introierunt sicut preceperat ei deus: et inclusit eum dominus deus de foris., | 264 |

Factumque est dillubium quadraginta diebus et quadraginta

2 uniuerse *add. marg.*

23 uniuersaq. i. i. g. suus *supplet. in marg.*

25 uolatile *manu seriori*

noctibus super terram et multiplicatae sunt aquae et elebaberunt arcam in sublime a terra.,

Ueementer enim inundauerunt et omnia repleuerunt in super faciem terrae.,

Porro arca ferebatur super aquas et aquae preualuerunt nimis super taerram., Opertique sunt omnes montes excaelsi . sub uniuerso caelo et quindecim cubitis altior fuit aqua super montes quos operuerat.,

Consumataque est omnis caro que mōbebatur super terra.,

Uolucrum animantium bestiarum et omnium reptilium quae reptant super terram., Uniuersi homines et cuncta in quibus spiraculum uite est in terra: *mortua sunt.*, *Et deleuit omnem substantiam* quae erat super terram., ||

Ab homine usque ad pecus tam reptile quam uolucres caeli . et deleta sunt de taerra.,

REMANSIT AUTEM SOLUS . NOE et qui quum eo erant in arca.,

Obtinueruntque aquae terras centum quinquaginta diebus.,

Recordatusque est autem deus noe cunctorumque animantium et omnium iumentorum quae erant cum eo in arca.,

Adduxit spiritum super terram et inminute sunt aquae et clausi sunt fontes abissi et cateracte caeli et prohibite sunt plubie de caelo.,

Reuerseque sunt aquae de terra euntes et redeuntes et ceperunt minui post centum quinquaginta dies.,

Requiebitque arca mense septimo uicesima septima die mensis super montes armenie.,

At uero aquae ibant et decrescebant usque ad decimum mensem.,

| 265 |

Decimo enim mense primo die mensis apparuerunt cacumina montium.,

Quumque transissent quadraginta dies aperiens noe fenestram arce quam fecerat dimisit corbum.,

Qui egrediebatur et *** reuertebatur donec siccarent aque super terram., Emisit quoque columbam post eum ut uideret si iam cessassent aque super faciem terrae.,

Quumque non inuenisset ubi pes eius requiesceret reuersa
5 est ad eum in arca aque enim erant super uniuersam terram.,

Extenditque manum et adpreendens eam intulit in arcam.,
Expectatis autem ultra septem diebus aliis rursus dimisit columbam ex arca., At illa uenit ad eum ad uesperam portans ramum olibe uirentibus || foliis in ore suo., Intellexit ergo noe
10 quod cessassent aque super terram., Expectauitque nicil ominus septem alios diês . et emisit columbam.,

Que non est reuersa ultra ad eum.,

Igitur sexcentesimo primo anno primo mense prima die mensis inminute sunt aque super terram., Et aperiens noe
15 tectum arce aspexit uiditque quod exsiccasset aqua super faciem terrae.,

Mense secundo septima et uicesima die mensis arefacta est terra., Loquutus est autem dominus ad noe dicens.,

Egredere de arca tu et huxor tua filii tui et huxores filiorum
20 tuorum tecum.,

Cunctaque animantia quae sunt aput te ex omni carne tam in uolatilibus quam in uestiis et uniuersis reptilibus quae reptant super terra | 266 | educ tecum et ingredimini super terram crecite et multiplicamini super eam.,

25 Egressus est ergo noe . et filii eius huxor eius et huxores filiorum eius cum eo., Sed et omnia animantia iumenta et reptilia quae repunt super terram secundum genus suum de arca egressi sunt.,

EDIFICABIT AUTEM NOE . altare domino et tollens de cuntis
30 pecoribus et uolucris mundis obtulit holocausta super altare.,

Odoratusque est dominus odorem suabitatis., amen

LECTIO U^a,LECTIO LIBRI⁴ EXODI., (XIII 18-XV 21 nonnullis omissis)

IN DIEBUS ILLIS⁴ armati ascenderunt filii srahel de terra egypti., Tulitque moyses ossa iosep . secum . eo quod adiurasset filios srahel dicens⁴ uisitauit uos dominus⁴ efferte ossa mea || hinc 5 uobiscum., Profectique de socoth⁴ castra metati sunt in ethan⁴ in extremis finibus solitudinis.,

Dominus autem precedebat eos ad ostendendam uiam per diem in columna nubis⁴ et per noctem in columnam ignis⁴ ut dux esset itineris., 10

Utroque tempore numquam defuit columna nubis per diem⁴ nec columna ignis per noctem coram populo.,

LOQUUTUS EST AUTEM DOMINUS . ad moysen⁴ dicens.,

Loquere filiis . srahel.,

Reuersi castra metentur e regione fiaroth⁴ quae est inter 15 magdalum et mare contra beelsefon⁴ in conspectu eius castra ponetis super mare., Dicturusque est faraõ insuper filiis srahel coartati sunt in terra⁴ conclusit eos desertum., | 267 |

Et indurabo cor eius ac persequentur uos⁴ et glorificabor in faraone et in omni exercitu eius⁴ scient^{**}que egyptii quia ego 20 sum dominus.,

Feceruntque itâ . et nuntiatum est regi egypti⁴ quod fugisset populus., Inmutatumque est cor faraonis et seruorum eius super populum⁴ et dixerunt.,

Quid uoluimus facere ut dimitteremus populum srael⁴ ne 25 seruirent nobis.,

Iunxit ergo currum et omnem populum suum⁴ adsumsit secum.,

Tulitque sexcentos curros electos quid quid in egypto currum fuit⁴ et duces totius exercitus., Indurauitque dominus cor faraonis 30 regis egypti⁴ et *persecutus* est filios srael.,

5 ossa a *in rasura* 22 fugisset g *supplet. s. lin.* 31 persecutus per *s. lin.*

At illiꝫ egressi erant in manu excelsa., Quumque persequerentur || egyptii uestigia precedentiumꝫ reppererunt eos in castris super mare., Et omnis equitatus et currus faraonis et uniuersus exercitusꝫ erat in fiarot . contra beelsefon., Quumque adpropinquasset faraoꝫ lebantes filii srael oculos uiderunt egyptios post seꝫ et timuerunt ualde., .

CLAMABERUNTQUE AD DOMINUMꝫ et dixerunt ad moysen.,

Forsitan . non erant sepulcra in egyptoꝫ ideo tulisti nos ut moreremur in solitudine ?

10 Quidnam hoc facere uoluistiꝫ ut educeres nos ex egipto.,

Nonne iste est sermo quem loquebamur ad te in egypto dicentesꝫ recede a nobisꝫ ut seruiamus egyptiisꝫ multo enim melius est seruire eisꝫ quam mori in solitudine ? Et ayt moyses ad populum., | 268 |

15 Nolite timere., State et uidete magnalia dominiꝫ quae facturus est hodie.,

Egyptios enim quos nunc uidetisꝫ nequaquam ultra uideuitis usque in sempiternum.,

Dominus pugnabit pro uobisꝫ et uos tacebitis.,

20 Dixitque dominus ad moysen.,

Quid clamas ad me.,

Loquere filiis srahelꝫ ut proficiscantur., Tu autem eleba uirgam tuamꝫ et extende manum tuam super mareꝫ et diuide illutꝫ ut gradientur filii srael in medio mare per siccum.,

25 Ego autem indurabo cor egyptiorum ut persequantur uosꝫ et glorificabor in faraone et in omni exercitu eiꝫ . in curribus et in equitibus illius., Et scient egyptiꝫ quia ego sum dominusꝫ quum glorificatus fuero || in faraoneꝫ et in curribus atque in equitibus eius.,

30 Tollensque se angelus dei . qui precedebat castra sraelꝫ abiit post eosꝫ et cum eo* pariter columna nubis . priora dimittens post tergumꝫ stetit inter castra egyptiorum et castra srael., Et

2 precedentium ed *in ras.*

16 odie *1 m.*

30 precedebat] eos *eras.*

31 cum eos s *erasm*

erat nubs tenebrosa et inluminans nocte: ut ad se inuicem tota noctis tempore accedere non balerent.,

Quumque extendisset moyses manum super mare: abstulit illud dominus flante uento *uehementi* et urente tota nocte: et uertit in siccum.,

5

Diuisaque est aqua et ingressi sunt filii srael per medium mari sicci: erat enim aqua quasi murus ad dexteram eorum et sinistram., Persequentesque egyptii: ingressi sunt post eos omnis equitatus | 269 | faraonis currus eius: et equites per medium maris.,

Iamque aduenerat uigilia matutina: et ecce respiciens dominus ¹⁰ super castra egyptiorum per columnam ignis et nubs interfecit exercitum eorum: et subuertit rotas curuum⁴ ** ferebanturque *in* profundum., Dixerunt ergo egyptii., Fugiamus srael: dominus enim pugna**t pro eis contra nos., Et ait dominus ad moysen., Extende manum tuam super mare ut reuertantur aque ad ¹⁵ egyptios: super currus et equites eorum.,

Quumque extendisset moyses manum contra mare: reuersum est primo diluculo ad priorem locum.,

Fugientibusque egyptiis: occurerunt aque: et inuoluit eos dominus in mediis fluctibus.,

20

Reuerseque sunt aque et operuerunt || currus et equites cuncti exercitus faraonis qui sequentes ingressi fuerant mare⁶ ne unus quidem superfuit ex eis., Filii autem srael perrexerunt per medium sicci maris: et aque eis erant quasi pro muris addextris et sinistris., Liuerauitque dominus in die illo srael de manu egyptiorum: et uiderunt egyptios mortuos super litus maris: et manum magnam quam exercuerat dominus contra egyptios.,

Timuitque populus dominum et crediderunt domino⁷ et moysi serbo eius., Tunc cecinit moyses et filii srael carmen hoc domino: et dixerunt.,

30

CANTEMUS DOMINO: gloriose enim magnificatus est.,

4 uehementi *add. marg.* et euertit *man. serior.* 7 et sinistram *1 manu et leba in marg. 2 manu*
 12 currum (*1 m.*) et eras. 13 in *supplet. in marg.* 14 pugnauit *ui erasum* 22 fuerant *correct.*
 ex fuerunt

AEquum et ascensorem⁹ proiecit in mare., *fortitudo mea et laudatio mea dominus⁹ factus est mihi in salute.*, Iste est deus meus⁹ et honorificabo eum., | 270 |

CANTEMUS DOMINO⁹ gloriose enim honorificatus est.,

5 Sumsit ergo maria prophetissa soror aaron timphanum in manum⁹ et egressæque sunt omnes mulieres post eam quum timphanis et coris quibus præcinnebat dicens.,

CANTEMUS DOMINO⁹ gloriose enim magnificatus est., amen

LECTIO SEXTA

10 LECTIO LIBRI⁹ GENESIS., (XXII 1-18)

IN DIEBUS ILLIS⁹ temptabit deus abraham⁹ et dixit ad eum.,

Abraham abraham⁹ et ille respondit., Adsum., Ayt ei.,

15 Tolle filium tuum unigenitum quem diligis ysaac⁹ et uade in terram uisionis adque offer eum michi in holocaustum⁹ super unum montium que monstrabero tibi.,

Igitur abraham de nocte consurgens strauit asinum suum⁹ || ducens secum duos iubenês . et ysaac filium suum.,

20 Quumque concidisset lignam in holocaustum⁹ abiit ad locum quem preceperat ei deus., Die autem tertio elebatis oculis⁹ uidit locum procul.,

DIXITQUE ad pueros suos.,

Expectate hic cum asino⁹ ego et puer illuc usque properantes.,

25 Postquam adoraberimus⁹ reuertemur ad uos., Tulit quoque ligna holocausti⁹ et inposuit super y*saac filium suum.,

Ipse uero portabat in manibus suis⁹ ignem et gladium.,

Quumque duo pergerent simul⁹ dixit ysaac patri suo.,

Pater mi⁹ at ille respondit.,

30 Quid uis fili mi? Ecce inquit ignis et ligna⁹ ubi est uictima holocâusti.,

1 fortitudo — in salute *add. marg. m. seriori* 5 prophetissa *m. l.* 7 præcinnebat 16 monstrabero
s *sup. lin.* 18 ducen secum *corr.* 19 concidisset *d ex s* 23 Expectate] me *add. m. serior s. lin.*

Dixit abraham., | 271 |

Deus prouideuit sibi uictima olocausti fili mi ? pergebant ergo pariter.,

Ueneruntque ad locum quem ostenderat ei deus . in quo edificauit altare et desuper ligna conposuit., 5

Quumque conligasset ysaac filium suum et posuit eum in altari super ** struem lignorum., Extenditque manum et arripuit gladium . ut imolaret filium.,

Et ecce angelus domini de caelo et clamauit dicens.,

Abraham abraham et qui respondit., Adsum., Dixitque ei., 10

Non extendas manum tuam super puerum et neque facias illi quicquam., Nunc cognoui quod times dominum et non pepercisti filio tuo unigenito propter me.,

Lebavit abraham oculos suos et uiditque post tergum || arietem et inter uepres herentem cornibus suis., Quem adsumens et obtulit 15 holocaustum pro filio.,

Appellauitque nomen loci illius et dominus uidet.,

Unde usque hodie dicitur et in montem dominus uideuit.,

UOCAUIT AUTEM angelus domini abraham secundo de caelo et dicens., 20

Per memet ipsum iurauit dicit dominus quia fecisti rem hanc et non pepercisti filio tuo unigenito propter me et benedicam tibi et multiplicabo semen tuum sicut stellas caeli et uelut harena quae est in litore maris., Possideuit semen tuum portas inimicorum suorum et benedicentur in semini tuo omnes gentes 25 terre et quia obedisti uoci meae., amen

LECTIO SEPTIMA., | 272 |

LECTIO LIBRI DEUTERONOMIUM., (XXXI 28-XXXII 3, 44-45)

IN DIEBUS ILLIS et loquutus est moyses filiis srahel dicens.,

Congregate ad me omnes maiores natu per tribus uestras 30

7 super] in struem in erasum

11 facias as sup. ras.

19 domini corr. ex dominus

atque doctores et loquar audientibus eis sermones istos et inuocauo contra eos caelum et terram., Noui enim quod post mortem meam inique agetis et declinauitis cito de uiam quam precipio uobis., Et occurrent uobis mala in extremo tempore quando feceritis malum in conspectu domini ut irritetis eum per opera manuum uestrarum.,

Loquutus est ergo moyses audiente uniuerso cetu srahel uerba carminis huius et ad finem usque conpleuit.,

AUDITE CAELI QUAE LOQUAR audiet terra uerba oris mei., ||

10 Expectetur sicut plubia eloquium meum et descendat sicut ros uerba mea.,

Sicut nimbus supra gramen et sicut nix supra fenum quoniam nomen domini inuocaui.,

Uenit ergo moyses et loquutus est omnia uerba cantici huius in 15 auribus populi ipse et iosue filius nun.,

Conpleuitque moyses sermones istos loquens ad uniuersum srahel et dixit ad eos.,

AUDITE CAELI QUAE LOQUAR audiat terra uerba oris mei., amen

LECTIO OCTABA.,

20 LECTIO LIBRI GENESIS., (XXVII 1-29)

IN DIEBUS ILLIS senuit ysaac et caligaberunt oculi eius et uidere non poterat., Uocauitque esau filium suum maiorem et dixit ei., Fili mi qui respondit., Adsum.,

Cui pater., Uides inquit quod senuerim | 273 | et ignorem 25 diem mortis meae?

Summe arma tua faretra et arcum et egredere foras.,

Quumque uenatum aliquid adpreenderis fac mici inde pulmentum sicut uelle me nosti et adfer ut comedam et benedicat tibi anima mea ante quam moriar.,

30 Quumque audisset reuecca et ille abisset in agrum ut iussionem patris expleret dixit fiio suo iacob.,

AUDIUI PATREM TUUM . loquentem cum esau fratre tuo et dicentem ei., Adfer miki de uenatione tua et fac cibos ut comedam . et benedicam tibi coram domino ante quam moriar.,

Nunc ergo fili mi acquiesce consiliis meis et pergens ad gregem adfer miki duos hedos optimos ut faciam || ex eis 5 aescas patri tuo quibus libenter uescetur., Quas quum intuleris et comederit benedicat tibi prius quam moriatur.,

CUI ILLE . RESPONDIT.,

Nosti quod esau frater meus homo pilosus sit et ego lenis?

Si adtractaberit me pater meus et senserit timeo ne putet 10 me siui uoluisse inludere et inducat super me maledictionem . pro benedictionem^

Ad quem mater., In me sit ista maledictio fili mi tantum audi uocem meam et perge ad gregem adfer miki quae dixi., Et abiit et atulit deditque matri., 15

Parauit illa cibos sicut noberat uelle patrem illius et uestibus esau ualde bonis quas aput se habebat domi induit eum.,

Pelliculasque hedorum circumdedit *manibus* et colli nuda protexit., | 274 |

Deditque pulmentum et panes quas coxerat tradidit., 20

Quibus inlatis dixit.,

PATER MI et ille respondit.,

Audio., Quis es tu fili mi?

Dixitque ei iacob., Ego sum esau primo genitus tuus feci sicut dixisti miki., 25

Surge *sede* et comede de uenatione mea . ut benedicat miki anima tua.,

Rursum ysaac ait ad filium suum., Quomodo inquit tam cito inuenire potuisti fili mi? Qui respondit.,

Uoluntas dei fuit ut cito miki occurreret quod uolebam., 30

Dixitque ei ysaac., Accede huc ut tangam te fili mi ut probem utrum tu sis filius meus esau annon.,

6 intuleris *corr. m. senior ex* intulerit
corr. 26 *sede ont. in actu* *scriptionis*

11 *me supplet. sup. lin.*

18 *manibus add. marg.*

25 dixiti

Accessit ille ad patrem . et palpato eo ⁊ dixit ysaac.,
 Uox quidem ⁊ uox iacob est.,
 Manus autem ⁊ manus sunt esau., ||
 Et non cognouit eum ⁊ quia pilose manus similitudinem maioris
 5 expresserat.,
 Benedicens ergo illi ⁊ ait.,
 Tu es filius meus esau ? Respondit.,
 Ego sum., At ille.,
 Offer inquit mici . cibos de uenatione tua fili mi ⁊ ut benedicat
 10 tibi anima mea
 Quos quum oblatos comedisset ⁊ obtulit ei etiam et uinum.,
 Quo austo ⁊ dixit ad eum., Accede ad me et da mici osculum fili
 mi ⁊ accessit et osculatus est eum., Statimque ut sensit uestimen-
 torum illius fragrantia ⁊ benedicens illi ait., Ecce odor fili mi ⁊
 15 sicut odor agri pleni cui benedixit dominus ,
 Det tui dominus de rore caeli ⁊ et de pinguedine terre.,
 Abundantia frumenti uini et olei et seruiant tibi populi ⁊ | 275 |
 et adorent te tribus., *Esto dominus fratrum tuorum ⁊ incur-*
bentur ante te filii matris tue., Qui maledixerit tibi sit maledictus ⁊
 20 et qui benedixerit *tibi* benedictionibus repleatur., amen

LECTIO NONA.,

LECTIO LIBRI ⁊ EXODI., (XII 1-42)

IN DIEBUS ILLIS ⁊ dixit dominus ad moysen et aaron in
 terra egypti.,
 25 Mensis iste *uobis* principium mensuum ⁊ primus erit in men-
 sibus anni.,
 Loquimini ad uniuersum caetum filiorum srahel ⁊ et dicetis eis.,
 Decima die mensis huius ⁊ tollat unusquisque agnum per fami-
 lias et domus suas.,
 30 Sin autem minor est numerus ut sufficere non possit ad esum

agni: adsummet uicinum suum qui iunctus est domui eius: iuxta numerum . animarum || que sufficere possint . ad esum agni., Erit autem agnus absque macula: masculus anniculus.,

Iuxta quem ritum tolletis . et edum: et serbabitis eum usque ad quarta decima die mensis huius., Imolauitque eum uniuersa 5 multitudo filiorum srahel ad uespera: et sument de sanguine ac ponent super utrumque postem: et in superliminaribus domorum . in quibus comedent illum.,

Et edent carnes nocte illa assas igni . et azimos panes cum lactucis agrestibus., 10

Non comedetis ex eo crudum quid nec coctum aqua: sed . assum tantum igni.,

Caput cum pedibus: et intestinis uorabitis: nec remanebit ex eo quicquam usque mane., | 276 |

Si quid residuum fuerit: igne comburetis., 15

Sic autem comedetis illum: renes uestros accingetis . et calciamenta abebitis in pedibus tenentes baculos in manibus: et comedetis festinantes., Est enim phase id est transitus domini.,

Et transibo per terra egypti nocte illam percutiamque omne primogenitum in terra egypti ab homine usque ad pecus: et in 20 cunctis diis egypti faciam mirabilia ego dominus., Erit autem uobis sanguis in signum: et in *edibus* in quibus eritis.,

Et uidebo sanguinem et transibo uos: nec erit in uobis plaga disperdens: quando percussero terra egypti., Habebitis autem hunc diem in monumentum: et celebrauitis eam . || *solemne* 25 domino in generationibus uestris: cultu sempiterno.,

SEPTEM DIEBUS . azima comedetis . et in die primo non erit fermentatum in domibus uestris., Qui quumque comederit fermentatum: peribit anima illa de cetu srahel: a prima diae usque ad diem septimum., Dies prima erit sancta atque sollemnis . et 30 dies septima: eadem festiuitatem uenerabilis est.,

Nicil operis facietis in eis: exceptis his que ad uescendum

pertinent et obserbabit azima., In eadem enim ipsa diae educam exercitum uestrum de terra egypti⁹ et custodietis diem istum in generationes uestras⁹ ritu perpetuo.,

PRIMO MENSE . quarta decima diae mensis ad uespera⁹ comedetis azima usque ad diem uicesimam . primam . | 277 | eiusdem mensis ad uesperam.,

Septem diebus⁹ fermentatum non inuenietur . in domibus. uestris., Qui quumque comederit fermentatum⁹ periuit anima eius de cetu srahel tam de aduenis quam de indigenis terrae.,

10 Omne fermentatum non comedetis in cunctis habitaculis uestris⁹ edetis azima.,

UOCAUIT AUTEM MOYSES omnes seniores filiorum srahel⁹ et dixit ad eos., Ite tollentes animal . per familias uestras⁹ imolate fase fasciculumque ysopi tinguite sanguine *que est in limine*⁹ et 15 adspargite ex eo super liminare et utrumque poste., Nullus *uestrum* egredietur ostium *domus suae* usque ad mane⁹ transiuit enim dominus percutiens egyptios., Quumque uiderit sanguinem in superliminari et utroque poste⁹ || transcendet osteum et non sinit percussorem ingredi domus uestras et ** ledere.,

20 CUSTODI UERBUM ISTUT legitimum tibi et filiis tuis⁹ usque in aeternum., Quumque introieritis terram quam dominus deus daturus est uobis ut pollicitus est⁹ obserbabitis cerimonias istas.,

Et quum di**xerint uobis filii uestri⁹ que est ista religio⁹ dicetis eis., Uictima transitus domini est⁹ quando transiuit per 25 domos filiorum srahel in egypto percutiens egyptios et domos *nostras* liuerans.,

INCURBATUSQUE POPULUS⁹ adorauit domino⁹ et moysi serbo eius.,

Et egressi filii srahel⁹ fecerunt sicut preceperat dominus moysi 30 et aaron.,

Factum est autem in noctis medio⁹ percussit dominus omne | 278 | primogenitum in terra egypti.,

14 que — limine *add. marg.* 16 uestrum *in rasura* domus suae *suppletum manu seriori* 23 dilexerint *1 manu* 26 nostras *corr. ex uestros*

A primogenito faraonis qui sedebat in solio eius: usque ad primogenito captivae que erant in carcere: et omne primogenitum iumentorum

Surrexitque farao nocte et omnis serui eius cunctaque egyptus: et or^{*}tus est clamor magnus in egypto: neque enim erat domus 5 in qua non iaceret mortuus.,

UOCATISQUE FARAO . moysen et aaron nocte: ait.,

Surgite et egredimini a populo meo et filii srael: ite imolate deo sicut scitis.,

Oves uestras et armenta adsumite ut petieratis . et abeuntes 10 benedicite michi.,

Urguebantque egyptii populum de terra exire uelociter dicentes: omnes moriemur.,

Tulit igitur populus || conspersam farinam ante quam fermentaretur et ligans in palleis: posuit super humeros eius., 15

Feceruntque filii srahel: sicut preceperat moyses.,

Et petierunt ab egyptiis uasa argentea: et aurea: et uestem plurimam.,

Dedit autem dominus gratiam populo coram egyptiis ut comodarent eis: et expoliaueregyptios., Profectique sunt filii . 20 srahel de ramasse in so^{*}coth: sexcenta fere milia peditum uiro- rum absque parbulis., Sed et uulgus promiscuum innumerabile: ascendit cum eis.,

Oves et armenta et animantia diuersi generis: multa nimis., Coxeruntque farinam quam dudum conspersam de egypto tulerunt: et fecerunt subcinericios | 279 | panes azimos., Neque enim poterant fermentari cogentibus . exire egyptiis .: et nullam facere sinentibus moram: nec pulmenti quicquam occurrerant preparare.,

ABITATIO AUTEM FILIORUM . SRAEL quae manserunt in egypto: fuit quadringentorum triginta annorum., 30

Quibus expletis: eadem diae egressus est omnis exercitus domini: de terra egypti.,

6 iaceret re *in rasura* 14 conspersam *man. 2* 25 tulerunt *corr. m. senior. in tulerant* 27 egyptiis *y in ras.*

Nox est ista obserbabilis dominoꝝ quando eduxit eos dominus
de terra egypti.,

Hanc obserbare deuent omnes filii srahelꝝ in generationibus
suis., amen.,

5

LECTIO X^a.,

LECTIO LIBRIꝝ PARALIPOMENON., (II Paral. XXXIV 1-4, 30-33,
XXXV 1-19) DEO GRATIAS.,

IN DIEBUS ILLISꝝ octo annorum erat iosias . || quum
regnare cepissetꝝ et triginta et uno anno regnauit in iherusalem.,
10 Fecitque quod erat rectum in conspectu dominiꝝ et ambulauit
in uiis dauid patris sui.,

Non declinauitꝝ neque ad dexteram neque ad sinistram.,

Octabo autem anno regni sui quum aduc esset puerꝝ cepit
querere deum patri sui dauit et duodecimo anno postquam
15 ceperatꝝ mundauit iudeam et iherusalem ab excaelsis et lucis
simulacrisque et scluptilibus.,

Dextruxeruntque coram eo aras baalimꝝ et simulacra quae
superposita fuerant demoliti sunt.,

ASCENDIT ERGO REX DOMUM DOMINI una cum omnes uiri iuda
20 et habitatores iherusalemꝝ sacerdotes et leuiteꝝ et cunctus po-
pulus | 280 | a minimo usque ad maximum.,

Quibus audientibusꝝ in domum domini legit rex omnia uerba
uoluminisꝝ et stans in tribunali suoꝝ percussit faedus coram
dominoꝝ ut ambularet post eumꝝ et custodiret precepta et testi-
25 moniaꝝ et iustificationes eius in toto corde suoꝝ et in tota anima
sua[^] ut faceret quae scripta sunt in uolumine illo quod legerat.,
Adiurauit quoque super hoc omnes qui repperti fuerant in ihe-
rusalemꝝ iuxta pactum domini dei patrum suorum.,

Abstulit ergo iosias cunctas abominationes de uniuersis regio-
30 nibus filiorum srahelꝝ et fecit omnes qui resudui erant in iheru-

salem seruire domino deo suo., Cunctis diebus eius: non recesserunt a domino deo patrum suorum., ||

FECIT AUTEM IOSIAS IN IHERUSALEM phase domino: quod ymolatum est quarta decima diae mensis primi., Et constituit sacerdotes in officiis suis: hortatusque est eos ut ministrarent in domo domini., 5

LEUITIS QUOQUE AD CORUM erudictionem omnis srael sanctificauit domino: sicut loquutus est.,

Ponite arcam in sanctuario templi quod hedificauit . salomon filius dauit: rex srael., *Nequaquam enim eam ultra portabitis., Nunc autem ministrare domino deo uestro . et populo eius srael:* 10 *et preparate uos per domos et cognationes uestras in diuisionibus singulorum: sicut precepit dauid rex srael., Aet descripsit salomon filius eius: et ministrare in sanctuario per familias turmasque leuiticâs . et sanctificati ymolate phase.,*

Fratres etiam uestros ut possint iuxta uerba quae loquutus est 15 dominus in manu moysi facere: praeparate.,

DEDIT PRETEREA REX IOSIAS . | 281 | omni populo qui ibidem fuerat inuentus: in sollemnitatem phase.,

Agnos et hedos de gregibus: et reliqui pecoris triginta milia: bobum quoque tria milia., Haec de *regis: uniuersa substantia., 20

Duces quoque eius sponte quod uoluerunt *obtulerunt:* tam populo quam sacerdotibus . et leuitis.,

Praeparatumque est ministerium et *steterunt* sacerdotes in officio suo: leuite quoque in turmis iuxta regis imperiûm . et ymolatum est phase., 25

Aspargeruntque sacerdotes manus suas sanguine: et leuite detraxerunt pelles holocaustorum . et separaberunt ea: ut da*rent per domos et familias singulorum: || et offerentur domino sicut scriptum est in libro moysi.,

De bubus quoque *fecerunt* similiter., Et assaberunt phase 30 super ignem: iuxta quod in lege preceptum est.,

9-12 Nequaquam — rex srael *add. marg. infer.* 12 Aet descripsit *corr. ex* Haec scripsit 13 filius *corr. ex* filiis 16 moysi *y in ras.* 20 regis *corr. ex* gregis 21 obtulerunt *in marg. pro* impleberunt *quod erat in textu* 23 steterunt *1 manu* 28 offerent 30 fecerunt *corr. marg. ex* facere

Pacificas uero hostias coxerunt in leuetis et coccabis et ollis et festinato distribuerunt uniuersae pleui., Siui autem et sacerdotibus postea paraberunt.,

Nam in oblatione holocaustorum . et adipum usque ad nocte
5 sacerdotes fuerunt occupati.,

Unde leuite et siui et sacerdotibus filiis aaron postea paraberunt nobissimis., Porro cantores filii asaph stabant in ordine suo iuxta preceptum dauit et asaph et eman et hetan et idithun | 282 | prophetarum regis ianitores uero per portas
10 singulas obserbabant ita ut nec puncto quidem discederent a ministerio.,

Quamobrem et fratres eorum leuite paraberunt eis cibos.,

Omnis igitur cultura domini rite completa est in die illa ut facerent phase et offerrent holocausta super altare domini iuxta
15 preceptum regis . iosie.,

Feceruntque filii srahel qui repperti fuerant ibi phase . in tempore illo et sollemnitatem . azimorum . septem diebus., Non fuit phase similis huic in srahel a diebus samuelis prophete.,

Sed nec quisquam de cunctis regibus srahel fecit phase sicut
20 iosias sacerdotibus et leuitis et omnis iuda in srahel || qui repperti fuerunt et habitantibus in iherusalem.,

Octabo decimo anno regis iosie hoc pase celebratum est domino., amen

LECTIO UNDECIMA

25 LECTIO LIBRI HEZEZHIELIS PROPHETE., (XXXVII 1-14)
DEO GRATIAS.,

IN DIEBUS ILLIS facta est super me manus domini et eduxit me in spiritu dominus et dimisit me in medio campi qui erat plenus ossibus et circumduxit me per ea in giro.,

Erant autem multa super faciem campi siccaque ueaementer
et dixit ad me.,

Fili hominis? putasne bibent ossa ista? Et dixi.,

Domine deus tu nosti., Et dixit ad me.,

UATICINARE de ossibus istis? et dices eis., 5

Ossa arida? audite uerbum domini., Haec dicit dominus deus
ad ossibus istis., | 283 |

Ecce ego intromitto in uobis spiritum et uibetis? et dabo
super uos nerbos . et succrescere faciam super uos carnes? et
super extendam in uobis cutem? et dabo uobis spiritum et 10
uibetis? et scietis quia ego sum dominus.,

Et prophetaui? sicut preceperat michi dominus.,

Factum est autem sonus prophetantem me? et ecce comotio.,
Et accesserunt ossa ad ossa? unusquisque ad iuncturam suam.,

Et uidi et ecce super ea nerui? et carnes ascenderunt? et 15
extensa est in eis cutis desuper? et spiritum non abebant.,

Et dixit ad me., Uaticinare filii hominis? et dices ad spiritum.,
Haec dicit dominus deus.,

A quattuor uentis ueni spiritus et insufla super interfectos
istos? et reuiuiscant., || 20

Et prophetaui . sicut preceperat michi dominus? et ingressus
est in eis spiritus et uixerunt.,

Steteruntque super pedes suos? et erat exercitus grandis nimis
ualde., Et dixit ad me., Fili hominis? ossa haec uniuersa domus
srahel est., Ipsi dicunt aruerunt ossa nostra? et periit spes nostra 25
et abscisi sumus.,

Propterea uaticinare? et dices ad eos., Haec dicit dominus
deus.,

Eccego aperiam tumulos uestros . et educam uos de sepulcris
uestris populus meus? et inducam uos in terram srael? et scietis 30
quia ego dominus quum exieritis de sepulcris uestris? et eduxero
uos de tumulis uestris populus meus et dederam spiritum meum in

uobis et uixeritis., Et requiescere uos faciam super humum
uestrum⁴ et scietis quia *ego* dominus | 284 | loquutus sum et
feci haec ait dominus omnipotens., amen.,

LECTIO XII^a

5 LECTIO LIBRI⁴ DANIHELIS PROPHETE., (III 1-24,
46-48, 49-51) DEO GRATIAS.,

IN DIEBUS ILLIS⁴ nabuquodonosor rex . fecit statuam
auream altitudinem cubitorum sexaginta⁴ latitudinem cubitorum
sex., Et statuit ea in campo . huran⁴ prouinciae babilonis., Itaque
10 nabuquodonosor rex⁴ misit ad congregandos . satrapas⁴ et ma-
gistratus⁴ iudices et duces⁴ et tyrannos et *prefectos* . et obtimates
qui erat in potestatibus constituti⁴ et uniuersi principes regio-
num . ut conuenirent ad dedicationem statuae . quam erexerat
nabuquodonosor rex., Tunc congregati sunt . satrapes⁴ magi-
15 stratus⁴ et iudices⁴ || et duces⁴ et tiranni . et obtimates qui erant
in potestatibus constituti⁴ et uniuersi principes regionum . ut
conuenirent ad dedicationem statuae quam erexerat nabuquodo-
nosor rex.,

STABANT AUTEM IN CONSPECTU statuae quam posuerat nabu-
20 quodonosor⁴ et prece clamabat ualenter.,

Uobis dicitur populis et tribus . et linguis⁴ in hora qua audie-
ritis sonitum tube⁴ et fistule et cithare . sambuce et psalterii⁴
simphonie⁴ et uniuersi generis musicorum⁴ cadentes adorate
statuam auream⁴ quam constituit nabuquodonosor *rex*., Si quis
25 autem non prostratus adoraberit⁴ eadem hora mittetur in fornace
ignis ardentis., | 285 |

POST HAEC IGITUR STATIM ut audierunt omnes populi sonitum
tube⁴ fistule⁴ et cithare⁴ et psalterii⁴ et simphonie⁴ et omnis

2 ego *add. manu seriori sup. lin.* 9 huran] duram *corr. marg. 2 manu* 10 satrapas *corr. ex satrapes*
11 prefectos et *add. marg. 2 manu* 12 potestat]ibus *in ras.* 24 rex *add. sup. lin.* 28 fistule *corr.*
manu seriori ex fistole

generis musicorum⁴ cadentes autem populi omnes tribus et lingue adoraberunt statuam auream⁵ quam constituerat nabuquodonosor rex.,

STATIMQUE IN IPSO TEMPORE⁴ accesserunt uiri caldei⁴ accusaberunt iudeos., 5

Dixeruntque nabuquodonosor regi.,

Rex in aeternum uibe.,

Tu rex⁴ posuisti decretum . hoc⁵ ut omnis homo qui audierit sonitum tube⁵ fistule⁵ cithare⁵ sambuce⁵ et psalterii⁵ et simphonie⁵ et uniuersis generis musicorum⁴ prosternant se⁴ et 10 adorent statuam auream.,

Si quis *autem* prostratus non ***** adoraberit⁴ mittetur . || in fornace ignis ardentis.,

Sunt ergo uiri iudaei quos constituisti super opera regionis babilonie⁴ sedrac mysac et abdenago., 15

Uiri histi⁴ contemserunt rex decretum tuum.,

Deos tuos non colunt⁵ et statuam auream quam erexisti non adorant.,

TUNC NABUQUODONOSOR REX in furore et in ira⁴ precepit ut adducerent sedrac misac et abdenago., 20

Qui confestim adducti sunt in conspectu regis⁴ prouincie babilonis.,

PRONUNTIANSQUE NABUCODONOSOR REX⁴ AIT EIS.,

Uere ne sedrac misac et abdenago⁵ deos meos non colitis⁵ et statuam auream quam constitui non adoratis ? 25

Nunc ergo⁵ si estis parati quaquamque hora audieritis | 286 | sonitum tube⁵ fistule et cithare⁵ et sambuce⁵ et psalterii⁵ et simphonie et omnis generis musicorum⁴ prosternite uos et adorate statuam quam feci.,

Quod si non adoraberitis . eadem hora mittemini in fornace . 30 ignis ardentis.,

Et quis est deus qui eripiat uos de manu mea.,

2 constituit *l manu* 9, 27 fistule *corr. manu seriori ex fistole* 12 Si quis prostratus non *autem corr.*

15 misac 15, 20, 24 abdinago *l m.*

RESPONDENTES SEDRAC MISAC et abdenagoꝝ dixerunt regi.,

Non oportet nos de ac reꝝ respondere tibi., Ecce dominus noster quem colimusꝝ potens est eripere nos de camino ignis ardentisꝝ et de manibus tuis rex liberare., Quod si nolueritꝝ
5 notum tibi facimus rexꝝ quia deos tuos non colimusꝝ et statuem auream quam erexisti non adoramus.,

TUNC NABUQUODONOSOR REPLETUS || est furoreꝝ et aspectus faciei illius inmutata est super sedrac misac . et abdenago., Et precepit ut succenderetur fornax septuplumꝝ quam succendi
10 consueberat., Et uiris fortissimis de exercito suoꝝ iussit ut ligatis pedibus sedrac misac et abdenago mitterent eos in fornace ignis ardentis., Et confestim uiri illi uinctiꝝ cum brac*is suis . et t*iar*is . et calciamentibusꝝ missi sunt in medium fornacis ignis ardentis., Nam iussio regis urgebatꝝ fornax autem succensa erat nimis.,
15 Porro uiros illos qui miserant sedrac misac et abdenagoꝝ interfecit flama ignis.,

UIRI AUTEM HI TRES SEDRAC MISAC . et abdenagoꝝ cecinerunt in medio camino ignis . | 287 | ardentis conligati.,

Et deambulabant in medio flammeꝝ laudantes . et benedi-
20 centes . deum.,

Et non cessabant qui miserunt eos ministri regis . succendere fornacem.,

Napta et stупpa et pice et malleolisꝝ et efundebatur flamma super fornacem cubitis quadraginta nobe., Et erupit et incendit
25 quos repperit iuxta fornacemꝝ de caldeis.,

PROLOGO. ANGELUS DOMINI SIMUL DESCENDIT QUUM AZARIA et socii eiusꝝ in fornace., Et excussit flammam ignis de fornace et fecit medium fornacisꝝ tamquam spiritu roris flante., Et non tetigit eos omnino ignis neque contristauit nec quicquam mo-
30 lestus eis fuit.,

1, 8, 11, 15, 17 abdinago I m. 9 quam a *in rasura* 17 autem] hii id est tres *manu seriori*

26. PROLOGO] Id est, verba quae in modum prologi praemitti solebant hymno trium puerorum in reliquis anni sollemnitatibus. Conf.

Missale Mozarabicum, p. 93, et Lectionarium Romanum in Sabbato Quatuor Temporum.

Tunc hii tres quasi ex uno ore: || laudabant et magnificabant et benedicebant dominum de fornace dicentes.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD CORINTHIOS PRIMA.,

(V 7-8)

FRATRES expurgate uetus fermentum: ut sitis noba con- 5
sparsio sicut estis azima., Et enim pascha nostrum: ymolatus
est cristus., Itaque emulemur non in fermento ueteri: neque in
fermento malitiae et nequitiae: sed in azimis sinceritatis et ueri-
tatis: in xpo ihesu domino nostro., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM., 10

(XXVIII 1-7)

IN ILLO TEMPORE: Uespere sabbati quae luce* sit in
prima sabbati . uenit maria magdalene . et altera maria: uidere
sepulcrum., Et ecce terre motus factus est magnus., | 288 |

Angelus enim domini descendit de caelo: et accedens reuoluit 15
lapidem . et sedebat super eum., Erat autem aspectus eius sicut
fulgur: et uestimenta eius sicut nix.,

Prae timore autem eius exterriti sunt custodes: et facti sunt
uelut mortui., Respondens autem angelus domini: dixit mulie-
ribus., Nolite timere uos., 20

Scio enim quod ihesum qui crucifixus est queritis: non est
hic: surrexit enim sicut dixit., Uenite et uidete locum: ubi
positus erat dominus., Et cito euntes dicite discipulis eius quia
surrexit: et ecce precedet uos in galilea ibi eum uidebitis., Et
ecce: predixi uobis., amen 25

12 luce * sit s in ras. 19 uelut *add. marg. loco uocis erasae in textu* 25 predixit *corr.*

2 *dicentes.*] Heic praedictus hymnus trium
puerorum in pulpito decantabatur ex *antiqua*
consuetudine, quam sancit Concilium Tole-
tanum IV, decreto 14. Convenit semel hoc loco

Lectionarium Luxoviense cum libro nostro
Comico, itemque in officio Nativitatis Domini,
quum alias hymnum trium puerorum aposto-
licae lectioni more gallicano postponat.

ITEM LEGENDUM || IN HILARIA., PASCHE., AD MISSAM.,

PRINCIPIUM LIBRI APOCALIPSIN IOHANNIS., (I 1-18)
DEO GRATIAS.,

REUELATIO IHESU XPI QUAM dedit illi deus palam
5 facere seruis suis: que oportet | 289 | fieri cito., Et signauit
mittens per angelum suum seruo suo iohanni qui testimonium
peribuit uerbo dei: et testimonium ihesu xpi quae quumque uidet.,

BEATUS QUI LEGIT et qui audit uerba prophetie: et serbat ea
quae in ea scripta sunt: tempus enim prope est.,

10 Iohannes septem aeclesiis: quae sunt in asia.,

Gratiam uobis . et pax a deo . qui est et qui erat et qui uen-
turus est., Et a septem spiritibus qui in conspectu troni eius sunt:
et a ihesu xpo qui est testis fidelis primogenitus mortuorum: et
princeps regum terrae., Qui dilexit nos et lauit nos a peccatis
15 nostris in sanguine suo: et fecit nostrum regnum || sacerdotes
deo et patri suo . ipsi gloria et imperium in saecula saeculorum .
amen.,

ECCE UENIET . cum nubibus et uideuit eum omnis oculus: et
qui eum pupungerunt., Et plangent se super eum omnes
20 tribus terrae: etiam amen.,

EGO SUM . ALFA . ET . ω. principium et finis dicit dominus
deus: qui est et erat et qui uenturus est omnipotens.,

Ego iohannes frater uester et particeps in tribulatione et regno
et patientia ihesu: fui in insula quae appellatur pathmos propter
25 uerbum dei: et testimonium . ihesu., Fui in spiritu in dominico
diae: et audiui post me uocem magnam: tamquam tube dicentis.,

Quod uides scribe in libro: et mitte septem ecclesiis.,

6 iohanni h add. sup. lin.

2 *Principium libri apocalipsin.*] Eadem | quae Germanus Parisiensis episcopus scripsit de
prophetia legitur in sacramentario Bobiensi. | missa.
Confer decret. 17 Concil. Toletani IV, et ea |

Ephsoꝝ zmirneꝝ et pergamumꝝ | 290 | et thiathireꝝ sardisꝝ
filadelfieꝝ et laudociaê .

Et conuerus sumꝫ ut uiderem uocem quae loquebatur mecum.,
Et conuersus uidi septem candelabra aureaꝫ et in medio septem
candelabrorum aureorum similem filium hominis uestitum pho- 5
dereꝫ et precinctum ad mamillas . zona aurea.,

Caput autem eius et capilliꝫ erant candidi uelut lana albaꝫ et
tamquam nix.,

Et oculi eiusꝫ uelut flamma ignis., Et pedes eiusꝫ similes
oricalco sicut in camino ignis ardentis., 10

Et uox illiûs . tamquam uox aquarum multarum.,

Et habebat in dextera' sua stellas septemꝫ et de ore eius
gladius ex utraque parte acutus exiebat.,

Et facies eiusꝫ sicut sol || lucens in uirtute sua.,

Et quum uidissem eumꝫ cecidi ad pedes eius tamquam mortuusꝫ 15
et posuit dexteram suam super me dicens.,

Noli timerê . ego sum primus et nobissimis et uibus et fui
mortuusꝫ et ecce sum uibens in secula seculorum., amen.,

EPISTOLA PAULIꝫ APOSTOLIꝫ AD CORINTHIOS PRIMA.,
(XV I-II, 20-22) 20

FRATRES notum uobis facio euangelium quod predicaui
uobisꝫ quod et accepistis in quo et statis per quod et salbamini.,
Qua ratione ante predicaberim uobis debetis tenereꝫ nisi frustra
credidistis.,

Tradidi enim uobis in primis quod accepiꝫ quoniam xps ihesus 25
mortuus est pro peccatis nostrisꝫ secundum scripturas.,

Et quia sepultus est | 291 | et quia resurrexit tertia dieꝫ
saecundum scripturas., Et quia uisus est cepheꝫ et post haec
undecim apostolis., De indeꝫ uisus est plus quam quingentis
fratribus simulꝫ ex quibus permanent multis usque aduc., 30

¹⁹ *ad corinthios prima.*] Eadem quoque Epistola in Lectionario Luxoviensi, sed ibi aliquanto
brevior.

Quidam autem: dormierunt.,

De inde: uisus est iacob.,

De inde: apostolis omnibus.,

NOBISSIME AUTEM OMNIUM: tamquam abortibo uisus est mici.,

5 Ego sum enim minimus omnium apostolorum qui non sum dignus
uocari apostolus: quoniam persecutus sum aeclesia dei., Gratia
autem dei sum: id quod sum.,

Et gratia eius in me uacua non fuit: sed abundantius illis
omnibus laborabi.,

10 Non autem ego: sed et gratia dei mecum., Siue enim ego
siue . illi: || sic predicamus et sic credidistis.,

NUNC AUTEM xps resurrexit a mortuis . primitiae dormien-
tium.,

Quoniam sicut per hominem mors: et per hominem resurrectio
15 mortuorum., Et sicut in adam omnes moriuntur: ita et in xpo
omnes uiuificantur., Ipsi gloria et imperium in secula seculorum.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,

(XXVIII 8-20)

IN ILLO TEMPORE: post quam resurrexit dominus
20 ihesus: exierunt mulieres cito de monumento cum timore et
gaudio magno: currentes nuntiare discipulis eius.,

ET ECCE IHESUS OCCURRIT ILLIS: dicens., Abetê . Ille autem
acceserunt et tenuerunt pedes eius: et adoraberunt eum.,

Tunc ait illis ihesus.,

25 Nolite timêre., | 292 |

Ite nuntiate fratribus meis ut eant in galileam: ibi me uide-
bunt.,

Quae quum abissent: ecce quidam de custodibus uenerunt in
ciuitatem: et nuntiaberunt principibus sacerdotum omnia quae
30 facta fuerant.,

Et congregati cum senioribus consilio accepto pecuniam copiosam dederunt militibus dicentes.,

Dicite quia discipuli eius nocte uenerunt et furati sunt eum nobis dormientibus., Et si hoc auditum fuerit a preside nos suadeuimus ei et securos uos faciemus., At illi accepta pecunia fecerunt sicut erant docti., Et diuulgatum est uerbum istud apud iudeos usque in odiernum diem., ||

Undecim autem apostoli abierunt in galileam in montem ubi constituerat illis ihesus.,

Et uidentes eum adoraberunt . quidam autem duuitaberunt., 10

ET ACCEDENS IHESUS loquutus est eis dicens.,

Data est michi omnis potestas in caelo et in terra.,

Euntes autem docete omnes gentes bapuzantes eos in nomine patris et filii et spiritus sancti docentes eos serbare omnia quaequumque mandaui uobis., Et ecce ego uobiscum sum omnibus 15 diebus usque ad consumationem seculi., amen.,

LEGENDUM . II^a FERIA . PASCE.,

LECTIO LIBRI APOCALIPSIN IOHANNIS., (II 1-7)

DEO GRATIAS.,

HAEC DICIT qui tenet septem stellas in dextera sua qui 20 ambulat in medio candelabrorum aureorum., | 293 |

Scio opera tua et laborem et patientiam quia malos non potes portare et temptasti eos qui se dicunt apostolos esse et non sunt et inuenisti eos mendaces et patientiam habes et portasti eos propter nomen meum et non defecisti., 25

Sed habeo aduersus te quod karitatem tuam . plurimam reliquisti.,

Memor esto itaque unde excideris et age penitentiam et prima opera fac.,

Sin autem uenio tibi et movebo candelabrum tuum de loco 30

suoꝝ nisi penitentiam egeris., Sed hoc habes quia odisti facta nicolaitarumꝝ quae et ego odii.,

Qui habet aurem audiendi audiatꝝ quid spiritus dicat aeclesiis.,
Uincenti dabo || aedere de ligno uitaeꝝ quod est in paradiso dei
5 mei., amen.,

LECTIO LIBRIꝝ ACTUUM APOSTOLORUM (I 15-26)

IN DIEBUS ILLISꝝ surgens petrus in medio discipulorum
pariter quae erat cum his turba hominumꝝ fere centum uiginti
uiri.,

10 Et aperiens os suumꝝ dixit.,

Uiri fratres oportet implere scripturam hanc quam predixit
spiritus sanctus per os dauidꝝ de iuda qui fuit dux eorumꝝ qui
conpreenderunt ihesum qui adnumeratus fuit inter nos et sortitus
erat sortem ministerii huius.,

15 Hic igitur adquisiuit agrumꝝ de mercedem iniquitatis suae.,

Et suspensusꝝ crepuit mediũs . et effusa sunt omnia uiscera
eius., Quod notum factum est omnibus habitantibus in iheru-
salemꝝ | 294 | ita ut appellaretur ager ille lingua eorum acel-
demacꝝ hoc est ager sanguinis., Scriptum est enimꝝ in libro
20 psalmorum.,

Fiat habitatio eorum deserta et non sit qui inhabitet in eaꝝ et
episcopatum eius accipiat.alter., Oportet ergo ex his uiris qui
nobiscum congregati suntꝝ omni tempore quod intrauit et
exiuit inter nos dominus ihesus.,

25 Incipiens a babtismate iohannisꝝ usque in diem qua sublatus
est a nobis testem resurrectionis eiusꝝ nobiscum fieri unum ex
istis.,

Et statuerunt duos.,

IOSEPH QUI DICITUR BARNABAS . qui cognominatus est iustusꝝ
30 et mathian.,

Et orantesꝝ dixerunt.,

TU DOMINE qui corda nosti hominum: || ostende nobis quem elegeris ex his duobus unum accipere locum ministerii huius., Et apostolatus de quo preuaricatus est iudas: ut iret in locum suum., Et dederunt sortes eorum: et cecidit sors super mathian., Et adnumeratus est cum undecim apostolis., amen 5

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MARCUM.,
(XVI 1-7)

IN ILLO TEMPORE: maria magdalene et maria iacobi . et salome: emerunt aromata . et uenientes unguerent dominum ihesum., 10

Et ualde mane prima sabbatorum: uenerunt ad monumento . orto iam sole: et dicebant ad inuicem.,

Quis reuoluit *nobis* lapidem: ab ostio monumenti.,

Et respicientes: uiderunt reuolutum lapidem . | 295 | erat autem magnus ualde., 15

Et introeuntes in monumentum: uiderunt iubenem sedentem in dextris coopertum stolam candidam: et obstipuerunt.,

Qui: dicit illis., Nolite expauescere.,

Ihesum queritis nazarenum . crucifixum: surrexit non est hic.,

Ecce locus: ubi posuerunt eum., 20

Sed ite dicite discipulis eius et petro: quia precedet uos in galilea ibi eum uideutis . sicut dixit uobis., amen.,

LEGENDUM III^a FERIA . PASCE.

LECTIO LIBRI: APOCALIPSIN IOHANNIS (II 8-11)

IN DIEBUS ILLIS: ego iohannes serbus ihesu xpi: 25
audiui uocem de caelo dicentem michi.,

Angelo zmirne: aeclesie scribe., Haec dicit primus et nobis-
simus: qui fuit mortuus et uiuit.,

Scio tribulationem tuam et inopiam: sed diues . es || et blasfe-

maris ab his qui se dicunt iudaeos esse et non sunt: sed sunt
sinagoga sathane., Nicil horum timeas: quae passurus es.,

Ecce missurus est diabolus quosdam ex uobis in carcerem: ut
temptemini: et habebitis tribulationem diebus decem., Esto fidelis
5 usque ad mortem: et dabo tui coronam uitae.,

Qui habet aurem audiendi audiat: quid spiritus dicat aeclesiis.,
amen.,

LECTIO LIBRI: ACTUUM APOSTOLORUM., (II 22-41)

IN DIEBUS ILLIS: SURGENS . petrus in medio disci-
10 pulorum: dixit.,

Uiri srhalite: audite uerba haec., Ihesum nazarenum uirum
abprobatum a deo in uobis: uirtutibus et prodigiis et signis quae
fecit per illum deus in medio *uestri* sicut ipse scitis: | 296 | hunc
definito consilio et prescientia dei.,

15 Traditum per manus iniquorum: affigentes interemistis.,

Quem deus suscitauit a mortuis solutis doloribus inferni: iuxta
quod inpossiuile erat eum tenere* illum ab eo.,

DAUIT ENIM: DICIT in eum.,

Preuidebam dominum in conspectu meo semper: quoniam ad
20 dextris est michi . ne umquam comobear., Propter hoc: delectatum
est cor meum et exultauit lingua mea: insuper et caro mea
requiescet in spe., Quoniam non derelinques animam meam .
in infernum: neque dauis sanctum tuum uidere corruptionem.,

Notas fecisti michi uias uite: repleuisti me iucunditate quum
25 facie tua.,

UIRI FRATRES LICEAT audenter || dicere ad uos de patriarca
dauit: quoniam et defunctus est: et sepultus est: et sepulcrum
eius est apud nos: usque in odiernum diem.,

Propheta igitur quum eset: et sciret quia iure iurandò iurasset
30 illi deus de fructum lumbi eius sedere super sedem eius: preui-
dens loquutus est de resurrectione xpi.,

Quia neque derelictus *est* in infernô . neque caro eius uidit corruptionem., Hunc ihesum resuscitauit deus / cuius nos omnes testes sumus.,

Dextera igitur dei exaltatus . et promissione spiritus sancti accepta a patre / effudit hoc donum quod uos uidetis et audistis., 5

NON ENIM DAUIT ascendit in caelos / sed dicit ipse.

Dixit dominus domino meo sede ad dextris meis / donec | 297 | ponam inimicos tuos scabellum peduum tuorum.,

Certissime ergo sciat omnis domus srahel quia et dominum eum et xpm deus fecit / hunc ihesum quem uos crucifixistis., 10

HIS AUDITIS conpuncti sunt corde[†] et dixerunt ad petrum et ad reliquos apostolos., Quid faciemus uiri fratres / ostendite nobis.,

PETRUS UERO / ait ad illos.,

Paenitentiam agite / et babtizetur unusquisque uestrum in 15 nomine ihesu xpi in remissionem peccatorum., uestrorum / et accipietis donum spiritus sancti., Uobis enim est repromissio et filiis uestris / et omnibus qui longe sunt . quos quumque aduocauerit dominus deus noster., Aliis aetiam pluribus uerbis testificatus est et exortabatur eos dicens., Salbamini / || a generatione 20 ista praba /.,

Qui ergo receperunt sermonem eius / babtizati sunt . et apposite sunt in illa die animae circiter tria milia / per fidem que est in xpo ihesu domino nostro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII / SECUNDUM LUCAN., 25

(XXIV 13-35) GLORIA

IN ILLO TEMPORE / duo ex discipulis ibant in castellum quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab iherusalem / nomine emaus.,

Et ipsi loquebantur ad inuicem / de his omnibus quae acciderant., 30

† est *add.* 2 manu 6 *sedicit corr.*

Et factum est dum fabularentur et secum quererent et ipse
ihesus adpropinquans ibat cum illis., Oculi autem illorum tene-
bantur ne eum agnoscerent.,

Et ait ad illos., Qui sunt hii sermones quos confertis ad inuicem
5 ambulantes et | 298 | et estis tristes., Et respondens unus cui
nomen cleopas dixit ei.,

TU SOLUS PEREGRINUS ES IN IHERUSALEM et non cognouisti
quae facta sunt in illa in his diebus ?

Quibus ille ait., Quê . et dixerunt., De ihesu nazareno qui fuit
10 uir propheta potens opere et sermone coram deo et omni
populo.,

Et quomodo tradiderunt eum summi sacerdotes et principes
nostri in damnatione mortis et crucifixerunt eum., Nos autem
sperabamus quia ipse esset redempturus . srael.,

15 Et nunc super haec omnia tertia die est odiê . quod haec
facta sunt., Sed et mulieres quaedam ex nostris terruerunt nos
quae ante lucem fuerunt ad monumentum., Et non inuento corpore
eius uenerunt || dicentes se aetiam uisionem angelorum uidisse
qui dicunt eum uibere.,

20 Et abierunt quidam ex nostris ad monumentum et ita inue-
nerunt sicut mulieres dixerunt ipsum uero non inuenerunt.,

ET IPSE dixit ad illos.,

O stulti et tardi corde ad credendum in omnibus quae loquuti
sunt prophetæ nonne haec oportuit pati xpm et intrare in
25 gloriam suam ?

Et incipiens a moyse et omnibus prophetis interpretabatut illis
in omnibus . scripturis quae de ipso erant.,

Et adpropinquaberunt castello quo ibant et ipse se finxit
longius ire et quo egerunt illum dicentes.,

30 Mane nobiscûm . quoniam aduesperescit iam dies., | 299 |

ET INTRAIT CUM ILLIS.,

Et factum est dum recumberet cum illis accepit panem et
benedixit et fregit et porrigebat illis.,

Et aperti sunt oculi eorum . et cognouerunt eum et ipse euanuit ex oculis eorum et dixerunt ad inuicem., Nonne cor nostrum ardens erat in nobis dum loqueretur in uia et aperiret nobis scripturas ?

Et surgentes eadem horâ . regressi sunt in iherusalem., 5

Et inuenerunt congregatos . undecim et eos qui quum . ipsis erant dicentes . quod surrexit dominus uere et apparuit symoni.,

Et ipsi narrabant quae gesta erant in uia et quomodo cognouerunt eum in fractione panis., amen.,

LECTIO . III^a FERIA . PASCE., II 10

LECTIO LIBRI APOCALIPSIN IOHANIS., (III 7-13)

DEO GRATIAS.,

IN DIEBUS ILLIS ego iohannes., serbus ihesu xpi audiui uocem de caelo dicentem miki.,

Angelo filadelfie ecclesie scribe 15

Haec dicit sanctus et uerus qui abet clabem dauit qui aperit et nemo claudit et qui claudit et nemo aperit.,

Scio opera tua., Ecce dedi coram te ostium apertum quod nemo potest claudere quia modicam habes uirtutem et serbasti uerbum meum et non negasti nomen meum., 20

Ecce dabo de sinagoga sathane qui dicunt se iudaeos esse et non sunt quia mentiuntur.,

Ecce faciam illos . ut ueniant et adorent ante pedes tuos et scient quia ego dilexi te.,

Quoniam serbasti uerbum patientiae meae et ego te serbabo ad hora | 300 | temptationis quae uentura est in orbem uniuersum temptare habitantes in terra., 25

Ego autem uenio tibi cito tene quod habes . ne quis accipiat coronam tuam.,

Qui uicerit faciam illum columnam in templo dei mei et foras 30

non egredietur amplius., Et scribam super illum nomen dei mei ⁊
 nobe iherusalem quae descendit de caelo a deo meo ⁊ et nomen
 nobum.. Qui habet aurem audiendi audiat ⁊ quid spiritus dicat .
 aeclésiis., amen

5 LECTIO LIBRI ⁊ HACTUUM APOSTOLORUM (II 42-47)

IN DIEBUS ILLIS ⁊ erant quidam ex iudaeis perseberantes
 in doctrina apostolorum ⁊ et comunicatione fractione panis et
 orationibus in iherusalem ⁊ fiebat autem omni anime timor., Multa
 quoque prodigia et signa per apostolos || fiebant in iherusalem ⁊
 10 et metus erat magnus in uniuersis.,

Omnes ergo qui credebant erant pariter ⁊ et habebant omnia
 comunia.,

Possessiones et substantias uendebant illa omnibus ⁊ pro ut
 quique opus erat.,

15 Quotidie quoque perdurantes unanimiter in templo et fran-
 gentes circa domos panem ⁊ summebant cibum cum exultatione
 et simplicitate cordis ⁊ conlaudantes dominum et habentes gratiam
 ad omnem plebem.,

Dominus *autem* augebat ⁊ qui salbi fierent quotidie in idipsum.,
 20 amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII ⁊ SECUNDUM LUCAN.,

(XXIV 1-12)

IN ILLO TEMPORE ⁊ una sabbati ualde diluculo uenerunt
 mulieres ad monumentum portantes que paraberant aromata ⁊ et
 25 inuenerunt lapidem reuolutum a monumento., | 301 |

Et ingressae ⁊ non inuenerunt corpus domini ihesu., Et factum
 est dum . mente consternate essent diuisi ⁊ ecce duo uiri . steterunt
 iuxta illas in ueste fulgenti., Quum timerent autem et declinarent

uultum in terra: dixerunt ad illas., Quid queritis: uiuentem & cum mortuis.

Non est hic: sed surrexit.,

Recordamini qualiter loquutus sit uobis: quum aduc in galilea esset dicens.,

5

Quia oportet filium hominis tradi in manus hominum peccatorum et crucifigi: et diae tertia resurgere.,

ET RECORDATI SUNT . uerborum eius . et egresse de monumento: nuntiaberunt haec omnia illis undecim . et ceteris omnibus.,

Erat autem . maria magdalene et ioanna: et maria iacobi: et ¹⁰ cetera que quum eis erant: || quae dicebant ad apostolis haec.,

Et uisa sunt ante illos sicut deliramenta uerba ista: et non credebant illis.,

PETRUS AUTEM SUREGENS: cucurrit ad monumentum., Et procumbens: uidit linteamina sola posita: et abiit secum mirans ¹⁵ quod factum fuerat., amen

LEGENDUM IN DIEM . U^a . FERIA . PASCE.,

LECTIO LIBRI: APOCALIPSIN IOHANIS., (II 12-17)

IN DIEBUS ILLIS: ego iohannes serbus ihesu xpi: audiui uocem de celo dicentem miki.,

20

Angelo pergami: aeclesiae scribe.,

Hec dicit qui habet gladium: ex utraque parte acutum.,

Scio ubi habitas ubi . sedis est sathane: et tenes nomen meum . et non negasti fidem meam in illis diebus: in quibus antipas testis meus fidelis . qui occissus est aput uos: ubi sathanas habitat., ²⁵

Sed habeo aduersus te pauca | 302 | qui habes illic tenentes doctrinam balaam: qui docebat ualaac . mittere scandalum . coram filiis srahel: manducare immolata ex idolis et fornicari

Sic habes et tu tenentes doctrinam nycolaytarum: similiter age paenitentiam.,

30

Sin autem uenio tibi cito . et pugnabo cum *illo* gladio **** oris mei., Qui habet aurem audiendi audiat[^], quid spiritus dicat aeclesiis.,

Uincenti dabo edere de manna absconsum[^] et dabo ei calculum
5 candidum . et in calculo nomen nobum scriptum[^] quod nemo scit nisi qui accipit., Ipse est testis fidelis et immortalis[^] in secula seculorum., amen.,

LECTIO LIBRI[^] ACTUUM . APOSTOLORUM., (X 25-43)

IN DIEBUS ILLIS[^] quum introiret petrus cesaream[^] ||
10 obiam processit ei cornelius.,

Et procidens ad pedes ei^{us} . adorauit eum., Petrus uero eleuabit eum dicens.,

Surge frater[^] et ego homo sum . sicut et tu., Et loquens cum illo[^] introibit in domum.,

15 QUUMQUE INUENISSET MULTOS[^] dixit ad illos., Uos scitis . quia illicitum est uiro iudaeo coniungi[^] aut accedere ad alienigena.,

Sed . mibi deus ostendit[^] neminem communem aut inmundum dicere hominem.,

Propter quod sine diuinatione[^] ueni arcessitus.,

20 Interrogo autem uos[^] quam ob causam . arcessistis m^e.

ET CORNELIUS[^] ait., A nudius quarta die usque *in* hanc hora[^] eram ieiunans et horans in domo mea[^] et ecce uir stetit ante me in ueste splendida[^] et ait., | 303 |

CORNELI[^] exaudita est oratio tua et elemosine tue memorie
25 abite sunt coram deo., Mite ergo in yoppen[^] et arcessire symonem qui cognominatur petrus., Hic ospitatur in domo simonis coriarii iuxta mare., Hic quum aduenerit[^] loquetur tui uerba., Confestim itaque misi ad te., Tu autem bene fecisti beniendo ad nos.,

30 Nunc ergo nos omnes in conspectu tuo adsumus audire uolentes[^] omnia quae imperata sunt tibi a domino.,

APERIENS AUTEM petrus os suum ⁊ dixit., In ueritate conperi
quia non est personarum acceptor deus ⁊ sed in omni gente . his
qui timent illum et . operantur . iustitiam ⁊ acceptus est illi.,

Uerbum enim suum misit filiis srahel adnuntians || pacem per
ihesum xpm ⁊ hic est . enim omnium dominus., 5

Uos scitis quod factum est uerbum per uniuersam iudeam ⁊ in-
cipiens enim a galilea ⁊ post babtismum quod predicabit iohannes.,

Ihesum nazarenum quem unxit deus spiritu sancto et uirtute ⁊
hic perambulauit benefaciens et sanans omnes qui deprimebantur
a diabulo ⁊ quia deus erat in illo., 10

Et nos testes . horum sumus ⁊ quae fecit in regione iudeorum
et iherusalem., Quem iudaei reppulerunt . et occiderunt suspen-
dentes in ligno.,

Hunc deus suscitauit post diem tertium ⁊ deditque illum mani-
festum fieri non omni populo . sed in omnibus nobis predestinatis 15
a deo ⁊ qui quum ipso manducabimus et bibimus postquam
resurrexit a mortuis ⁊ | 304 | per dies quadraginta.,

Et precepit nobis predicare populo et contestari ⁊ quia ipse
esset constitutus a deo iudex uiuorum et mortuorum.,

Uhic omnes prophete testimonium peribent ⁊ quod remissionem 20
peccatorum accipiant per nomen eius ⁊ omnes qui credunt in eum.,
amen .

LECTIO SANCTI EUANGELII ⁊ SECUNDUM IOHANNEM.,
(XX 1-9)

IN ILLO TEMPORE ⁊ una sabbati maria magdalene uenit 25
ad monumentum quum aduc tenebre essent ⁊ et uidit lapidem
sublatum a monumento., Cucurrit ergo et uenit ad symonem
petrum ⁊ et ad alium discipulum quem amabat ihesus ⁊ et dixit
eis., Tulerunt dominum de monumentô . et nescio ubi posuerunt
eum., 30

Exiit ergo petrus et ille alius discipulus ⁊ et uenerunt || ad

monumentum., Currebant autem duo simul., Et ille alius discipulus precucurrit citius petro et uenit prius ad munumento.,

Et cum se inclinasset uidit posita linteamina . non tamen introiuit., Uenit ergo symon petrus . sequens eum et introiuit
5 in monumentum.,

Et uidit linteamina posita et sudarium quod fuerat super caput eius non cum linteaminibus positum sed separatim inuolutum in unum locum., Tunc ergo introibit et ille alius discipulus qui uenerat prius ad monumentum et uidit et credidit.,

10 Nondum enim sciebat scripturas quia oportebat eum a mortuis resurgere., amen

LEGENDUM DIE . UI^a FERIA PASCE., | 305 |

LECTIO LIBRI APOCALIPSIN IOHANNIS., (II 18-29) DEO GRATIAS.,

15 IN DIEBUS ILLIS EGO iohannes serbus . ihesu xpi audiui uocem de caelo dicentem mici.,

Angelo thiathire ecclesiae scribe., Haec dicit filius dei qui habet oculos sicut flammam ignis et pedes eius similis oricalco.,

Scio opera tua et karitatem et fidem et ministerium et
20 patientiam et opera tua nobissima plura priorum., Sed ab eo aduersus te multa quia permittis mulierem . zezabel quae dicet se prophetissam esse et docet et seducet serbos meos fornicari et manducare idolis immolata et dedi ei tempus ut agat penitentiam et non uult agere penitentiam de forni || catione sua.,
25 Ecce mitto illam in lecto et qui mecantur cum ea in tribulatione magna erunt si non egerint penitentiam ab operibus suis . et filios eius occidam morte.,

Et scient omnis aeclesiae quia ego sum qui scrutor renes et corda., Et dabo uobis singulis secundum opera uestra.,

Uobis enim dico caeteris . qui in thiathira estis ⁊ quicumque non habet doctrinam hanc ⁊ qui non agnoberunt profunda sathane sicut dicunt ⁊ non mitto super uos aliud pondus.,

Uerumtamen . quod habetis tenete ⁊ donec ueniam.,

Et qui uicerit et serbaberit usque in finem opera mea ⁊ dabo 5
ei potestatem super gentes et reget eas in uirga ferrea ⁊ et sicut uasa fictilia | 306 | confrigentur ⁊ quem ad modum et ego accepi a patre meo ⁊ et dabo eis stellam matutinam., Qui habet aurem audiendi audiat ⁊ quid spiritus dicat aeclessis., amen .

LECTIO LIBRI ⁊ HACTUUM APOSTOLORUM., (V 12-16) 10

IN DIEBUS ILLIS ⁊ per manus apostolorum fiebant signa et prodigia multa in plebe ⁊ et erant unanimiter omnes in porticum salomonis ⁊ et nemo audebat se coniungere cum illis ⁊ sed magnificabat illos populos.,

Magis autem augebatur credentium in domino multitudo 15 uirorum hac mulierum ⁊ ita ut in plateis eicerent infirmos ⁊ et ponerent in lectulis et grabatis ⁊ ut ueniente petro saltim umbra illius obumbraret quemquam eorum., Concorrebat autem et multitudo . || uinicarum ciuitatum iherusalem ⁊ afferentes egros . et uexatos ab *spiritibus* inmundis ⁊ et curabantur omnes in nomine domini., amen 20

LECTIO SANCTI EUANGELII ⁊ SECUNDUM IOHANNEM.,
(XX 11-18)

IN ILLO TEMPORE ⁊ stabat maria ad monumentum foris plorans., Dum ergo fleret inclinabit se et prospexit in monumentum ⁊ et uidit duos angelos in albis sedentes ⁊ unum ad caput . 25 et unum ad pedes ⁊ ubi positum fuerat corpus ihesu.,

DICUNT EI ILLI., Mulier . quid ploras., Dicit eis.,

Quia tulerunt dominum meum ⁊ et nescio ubi posuerunt eum.,

Haec quum dixisset ⁊ conuersa est retrorsum ⁊ et uidit ihesum

20 spirit] ibus *in rasura*

stantem et non sciebat quia ihesus esset., Dicit ei ihesus., Mulier quid ploras quem queris., Illa extimans | 307 | quia ortulanus . esset dicit ei., Domine si tu sustulisti eum dicito miki ubi posuisti eum et ego eum tollam., Dicit ei ihesus.,

- 5 Maria conuersa illa dicit ei.,
 Rabboni quod dicitur magister., Dicit ei ihesus.,
 Noli me tangere nondum enim ascendi ad patrem meum.,
 Uade autem ad fratres meos et dic eis., Ascendo ad patrem meum et ad patrem uestrum..
- 10 Ad deum . meum et ad deum uestrum .
 Uenit maria magdalene adnuntians discipulis quia uidi dominum et haec dixit miki., amen.,

LEGENDUM DIE SABBATO.,

LECTIO LIBRI APOCALIPSIN IOHANNIS., (III 1-16) DEO

- 15 IN DIEBUS ILLIS ego iohannes serbus ihesu xpi audiui uocem de celo dicentem miki
 Angelo sardis aeclesiae scribe.,
 Haec dicit qui habet septem . || spiritus dei et septem stellas.,
 Noui opera tua quoniam nomen abes tantum quia uiuis et
 20 mortuus es., Esto uigilans et confirma cetera quae moritura erant.,
 Non enim inueni opera tua recta in conspectu dei mei.,
 Memor esto quomodo accepisti et audisti et serua et age penitentiam.,
- 25 Quod si non egeris penitentiam . et non uigilaberis ueniam ad te tamquam fur et nescis qua hora ueniam ad te.,
 Sed habes pauca in sardis nomina qui non inquinaberunt uestimenta sua et ambulabunt mecum in albis quia digni sunt.,
 Qui uicerit sic uestietur ueste candida et non delebo nomen eius
 30 de libro uite et confitebor nomen illius coram patre meo | 308 | et coram angaelis eius.,
 Qui habet aurem audiendi audiat quid spiritus dicat aeclesiis.,

LECTIO LIBRI: HACTUUM APOSTOLORUM., (XIII 26-39)

IN DIEBUS ILLIS: surgens petrus dixit ad plebem., Uiri fratres filii generis abraham et qui in uobis timent dominum: uobis uerbum salutis missum est., Qui enim habitant iherusalem et principes eius: hunc ignorantes et uoces prophetarum: que 5 per omnes sabbatos leguntur iudicantes respuerunt.,

Et nullam causam mortis inuenientes in eum: petierunt a pilato ut interficerent eum., Quumque consummassent omnia quae de eo scripta erant: deponentes eum de ligno: posuerunt in monu- 10 mento.,

Deus uero suscitauit eum a mortuis tertia diae: qui uisus est || per dies multos his qui simul ascenderunt cum eo de galilea in iherusalem: qui usque nunc sunt testes eius ad plebem.,

Et nos uobis adnuntiamus ea que ad patres nostros repromissio facta est: quoniam hunc deus adimpleuit filiis nostris resuscitans 15 ihesus: sicut in psalmo secundo scriptum est., Filius meus es tu: ego odie genui te.,

Quod autem resuscitaberit eum: a mortuis amplius ad eum non reuersurum in corruptionem: ita dixit.,

Quia dabo uobis sancta dabit fidelia., Ideoque: et alibi dicit., 20 Non dabis sanctum tuum uidere corruptionem.,

Dabit enim sua generatione quum administrasset: uoluntate dei dormiuit et adpositus est ad patres suos: et uidit corruptionem.,

Quem uero deus suscitabit | 309 | a mortuis non uidit corrup- 25 tionem., Notum igitur sit uobis fratres quia per hunc uobis remissio peccatorum adnuntiatur: ab omnibus quibus non potuistis in lege moysi iustificari.,

In hoc omnis qui credit: iustificabitur in domino., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM.,
(XXI 1-14)

IN ILLO TEMPORE: post quam resurrexit dominus
ihesus: manifestauit se ad mare tiberiadis: manifestabit se autem
5 sic.,

Erant simul symon petrus et tomas qui dicitur didimus: et
nathanael qui erat a canahan galilee et filii zebedei: et alii ex
discipulis eius duo., Dicit eis symon petrus., Uado piscari.,

Dicunt ei., Uenimus et nos tecum.,

10 Et exierunt et ascenderunt in nabem: et illa nocte nicil cepe-
runt., ||

Mane autem iam facto: stetit ihesus in litore: non tamen
cognoberunt discipuli quia ihesus esset.,

DICIT ERGO EIS IHESUS.,

15 Pueri: numquid pulmentarium non habetis?

Responderunt., Non., Dixit eis.,

Mittite in dexteram nauigii rete: et inuenietis.,

Miserunt ergo retiam: et non ualebant illut traere pre multi-
tudinem piscium.,

20 Dicit ergo discipulus ille: quem diligebat ihesus petro.,

Dominus est., Symon petrus quum audisset quia dominus est:
tunica succinxit se: et misit se in mare.,

Alii uero discipuli: nauigio uenerunt., Non enim longe erant
a terra: sed quasi cubitis ducentis traentis rete piscium.,

25 Ut ergo descenderunt in terram: uiderunt prunas positas.
| 310 | et piscem superpositum et panem.,

Dicit eis ihesus., Afferte de piscibus quos preendidistis nunc.,

Ascendit symon petrus: et traxit retem in terram plenum
magnis piscibus: centum quinquaginta tribus., Et quum tanti

30 essent: non est scissum rete

Dicit eis ihesus., Uenite prandete.,

Et nemo audebat discumbentium interrogare eum: tu qui es
scientes quia dominus est.,

Et uenit ihesus et accepit panem et dedit eis et piscem similiter.,
Hoc iam tertio manifestatus est ihesus discipulis suis⁴ quum
resurrexisset a mortuis., amen.,

LEGENDUM IN DOMINICO DE OCTABAS PASCE.,

LECTIO LIBRI⁴ APOCALIPSIN IOHANNIS., (VII 2-12) 5

DEO GRATIAS

IN DIEBUS ILLIS⁴ ego iohannes serbus ihesus xpi⁴ uidi
angelum descendentem . || ab ortu solis⁴ abentem signum dei
uibi., Et clamabit uoce magna illis quattuor angelus⁴ quibus
datum est nocere terra et mare dicens., Ne nocueritis terram ⁽ 10
neque mare ⁽ neque arbores⁴ donec signemus serbos dei nostri
in frontibus ipsorum., Et audiui numerum signatorum⁴ centum
quadraginta quat⁴uor milia signati⁴ ex omni tribu filiorum srael.,

EX TRIBU IUDA⁴ duodecim milia signati.,

EX TRIBU RUBEN⁴ duodecim milia signati., 15

EX TRIBU GAT⁴ duodecim milia signati.,

EX TRIBU A*SER⁴ duodecim milia signati.,

EX TRIBU NEPTHALIM⁴ duodecim milia signati.,

EX TRIBU MANASSE⁴ | 311 | duodecim signati.,

EX TRIBU SYMEON⁴ duodecim milia signati., 20

EX TRIBU LEBI⁴ duodecim milia signati.,

EX TRIBU ISACHAR⁴ duodecim milia signati.,

EX TRIBU ZABULON⁴ duodecim milia signati.,

EX TRIBU IOSEP⁴ duodecim milia signati.,

EX TRIBU UENIAMIN⁴ duodecim milia signati., 25

POST HAEC UIDI⁴ et ecce turba multa quam dinumerare nullus
poterat⁴ ex omni tribu et gente et populus et linguis ⁽ stantes
ante tronum in conspectu agni amictis stolas albas⁴ et palme in
manibus eorum.,

Et clamabant⁴ uoce magna . dicentes., Salus deo nostro⁴ se- 30
denti supra tronum et agno.,

Et omnes angeli stabant . || in circuitu sedis et seniorum et
quattuor animalium.,

Et prociderunt in conspectu sedis . super facies suas et ado-
raberunt eum dicentes . amen . Benedictio et honor et gloria . et
5 gratiarum actio et potestas et uirtus deo nostro . in secula secu-
lorum., amen

LECTIO LIBRI ACTUUM APOSTOLORUM., (VIII 26-40)

IN DIEBUS ILLIS angelus dominus loquutus est ad
philipum dicens., Surge et uade contra meridianum ad uiam quae
10 descendit ab iherusalem in gazam haec est deserta.,

Et exurgenens abiit., Et ecce uir quidam eziopus eunuchus .
potens candacis quondam regione eziopum qui erat super omnes
gazas eius uenerat hic adorare in iherusalem., Et reuertens erat
sedens super currum suum | 312 | legens prophetam esayam.,

15 Dixit autem spiritus philippo.,

Accede** et iungere ad currum istum., Et occurrens philippum et
audiuit legentem illum esayam prophetam et ait.,

Putasne intellegis que legis ?

Qui ait., Et quomodo possum si non aliquis hostenderit micî.,
20 Rogabitque philippum et ut ascendere* et sedere* secum in cur-
rum., Locus autem scripturae et quam legebat et erat hic., Tamquam
obis ad occisionem ductus est et sicut agnus coram tondentem
se sine uoce sic non aperuit os suum.,

In humilitate et iudicium eius sublatum est.,

25 Generationem autem eius quis enarrauit quoniam tolletur a
terra uita eius.,

Respondens autem eunuchus AD PHILIPPUM DIXIT., ||

Obsecro te et de quo propheta haec dicit., De se et an de alio
aliquo., Aperiens autem phi**lippus hossuum . incipiens ab hac
30 scriptura et euangelizabit ihesum.,

Et dum irent per uiam: uenerunt ad quandam aquam. et ait eunuchus., Ecce aqua quis proibet me babtizari?

Et respondens illi philippus.,

Si credis ex toto corde tuo: ita demum potes., Ille autem ait., Credo dei filiûm . esse xpm ihesum? et iussit stare currum: hac 5 descenderunt uterque in aqua p/hilippus et eunuchus: et babtizabit eum.,

Quumque ascendisset de aqua:, spiritus domini rapuit philippum:, et amplius eum non uidit eunuchus., Ibat enim eunuchus: per uiam suam gaudens., P/hilippus autem | 313 | inuentus est 10 in azoto: et pertransiens euangelizabat ciuitatibus cunctis dominum nostrum ihesum xpm., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANNEM.,
(XX 19-31)

IN ILLO TEMPORE: una sabbatorum cum sero esset et 15 fores essent clause ubi erant discupli congregati propter metum iudeorum: uenit ihesus et stetit in medio eorûm . et dixit eis.,

Pax uobis., Et cum haec dixisset: ostendit eis manus et latus., Gabisi sunt ergo discupuli: uiso domino.,

Dixit ergo eis iterum., Pax uobis., 20

Sicut misit me pater: et ego mitto uos., Hoc quum dixisset: insufflauit et dixit eis., Accipite spiritum sanctum.,

Quorum remiseritis peccata: remittentur eis., Et eorum retinueritis: retenta erunt.,

TOMAS AUTEM UNUS EX DUODECIM qui dicitur didimus: || non 25 erat cum eis quando uenit ihesus., Dixerunt ergo ei alii discipuli., Uidimus dominum., Ille autem: dixit eis.,

Nisi uidero in manibus eius fixuras claborum: et mittam digitum meum in locum claborum: et mittam manum meam in latus eius: non credam., 30

1 aquam in 2 manu
manu in rasura

4 Ille e ex

6, 10 philippus h add. sup. lin.

22 insufflauit — Accipite seriori

ET POST DIES OCTO iterum erant discipuli eius intus et tomas cum eis., Uenit ihesus ianuis clausis . et stetit in medio et dixit., Pax uobis.,

Deinde dicit tome., Infer digitum tuum huc et uide manus meas et affer manum tuam et mitte in latus meum et noli esse incredulus sed fidelis., Respondens tomas dixit ei., Dominus meus et deus meus., Dicit ei ihesus., Quia uidisti me et credidisti beati qui non uiderunt et crediderunt., | 314 |

Multa quidem et alia signa fecit ihesus in conspectu discipulorum suorum que non sunt scripta in libro hoc.,

Hec autem scripta sunt ut credatis quia xps ihesus filius dei est., Et ut credentes . uitam abeatis in nomine eius.,

ITEM LEGENDUM IN PRIMO DOMINICO POST OCTABAS PASCE.,

15 LECTIO LIBRI APOCALIPSIN IOHANNIS., (XXI 9-23)
DEO GRATIAS

IN DIEBUS ILLIS ego iohannes uidi . angelum dicentem miki.,

Ueni hostendam tui nobam nubtam uxorem agni.,

20 Et eduxit me dominus in spiritu in montem magnum et altum et hostendit miki ciuitatem sanctam iherusalem || descendentem de caelo a deo abentem gloriam dei.,

Et quod inluminat eam simile lapidi yaspidis in modum cristalli et habebat murum magnum et altum qui habebat portas 25 duodecim.,

Et in portis angeli duodecim.,

Et nomina scripta duodecim tribuum filiorum.,

AB ORIENTE porte tres.,

AB AQUILONE porte tres.,

30 AB AUSTRO porte tres.,

AB OCCIDENTE ⁊ porte tres.,

Et muri ciuitatis ⁊ habent fundamenta duodecim.,

Et supra eos ⁊ duodecim nomina apostolorum agni.,

Et qui mecum loquebatur ⁊ habebat mensuram arundineam auream ⁊ ut metiretur ciuitatem et portas et murum eius., Et 5 ciuitas in quadro posita erat . ⁊ et longitudo eius tanta | 315 | est ⁊ quanta et altitudo

Et mensus est ciuitatem calomo ⁊ duodecim milia stadiorum., Longitudo ⁊ et latitudo eius et altitudo ⁊ equalia sunt.,

Et mensus est murus eius centum quadraginta quattuor milia 10 cubitorum.,

Mensura hominis ⁊ qui est angeli et edificia muri eius ⁊ ex lapide yaspidis.,

Ciuitas autem ⁊ ex auro mundo similis uitreo mundo.,

Et fundamenta muri ciuitatis eius ⁊ ex omni lapide pretioso., 15

I FUNDAMENTUM PRIMUM ⁊ yaspidis.,

II SECUNDUM ⁊ zafirus.,

III TERTIUM ⁊ calcedon.,

IIII QUARTUM ⁊ zmaracdam.,

V QUINTUM ⁊ sardinis., 20

VI SEXTUM ⁊ sardion.,

VII SEPTIMUM ⁊ crisolitus.,

VIII OCTABUM ⁊ uerillus., ||

IIII NONUM ⁊ topation.,

X DECIMUM ⁊ crisopasus., 25

XI UNDECIMUM ⁊ iaictum.,

XII DUODECIMUM ⁊ ametistum.,

Et duodecim porte erant ⁊ duodecim margarite ⁊ et singule porte et singulis margaritis.,

Et plateae ciuitatis ⁊ tota aurum mundum quasi uitreum., Templum 30 ⁊ non uidi in ea., Dominus enim deus omnipotens ⁊ templum eius est.,

Agnus et ciuitas non eget solem neque lunam ⁊ ut luceat ei., Nam claritas dei inluminat eam ⁊ et lucerna eius agnus est., amen.,

LECTIO LIBRI HACTUUM APOSTOLORUM., (IX 1-22)

IN DIEBUS ILLIS Saulus autem adhuc spirans minarum
 et caedis in discipulos domini accessit ad principem sacerdotum
 et petiit ab eo aepistola in damaschum | 316 | ad synagogas., Ut
 5 si quos inuenisset huius uia uiros hac mulieres uinctos perduceret
 in iherusalem.

Et quum i^{ter} fecisset contigit ut adpropinquaret damascho.,
 Et subito circumfulsit illum lux de caelo et cadens in terram cum
 magna mentis consternatione audiuit uocem dicentem siui., Saule
 10 saule[^] quid me persequeris., Qui dixit., Quis es domine? Et
 dominus ad eum

EGO SUM IHESUS NAZARENUS quem tu persequeris., Durum
 est tibi contra stimulum calcitrare., Et ille tremens ac stupens
 in eo quod contigerat ait., Domine quid me uis facere., Dominus-
 15 que ad illum.,

Surge[^] et ingredere ciuitatem et dicetur tibi quid te oporteat
 facere., Uiri autem illi qui comitabantur cum eo || stabant
 stupefacti audientes quidem uocem neminem uidentes.,

Surrexit autem saulus de terra apertisque oculis nicil uidebat.,
 20 Ad manus autem illum trahentes introduxerunt damaschum.,
 Et erat tribus diebus . non uidens et non manducauit neque
 uibit.,

ERAT AUTEM quidam discipulus damaschi nomine ananias.,
 Et dixit dominus ad illum in uisu.,

25 Anania et ille ait.,

Ecce ego domine? Et dominus ad illum.,

Surgens uade in uicum qui uocatur rectus et quere in domum
 iude saulum . nominae tarsensem.,

Ecce enim orat et uidet uirum nominae ananiae introeuntem et
 30 ponentem siui manum ut uisum recipiat.,

Respondit autem ananias.,

Domine⁴ audiui a multis de uiro | 317 | hoc quanta mala
fecerit sanctis tuis in iherusalem.,

Et hic abet potestatem a principibus sacerdotum . alligandi
omnes qui inuocant nomen tuum.,

DIXIT AUTEM ad eum dominus., 5

Uade quoniam uas electionis est mici iste⁴ ut portet nomen
meum coram gentibus . et regibus et filiis srahel.,

Ego enim ostendam illi. quanta oporteat eum⁴ pro nomine
meo pati.,

Et abiit ananias⁴ et introibit in domum⁴ et inponens ei manum 10
dixit.,

Saule frater⁴ dominus misit me ihesus qui apparuit tibi in uia
quando ueniebas⁴ ut uideas et replearis spiritu sancto., Et con-
festim ceciderunt ab oculis eius⁴ tamquam scame et uisum recepit.,

Et surgens babtizatus est., || 15

Fuit autem cum discipulis qui erant damascho per dies aliquos.,
Et continuo in synagogis praedicabat ihesum quoniam hic est
filius dei.,

Stupebant autem omnes qui audiebant eum et dicebant.,

Nonne hic est qui expugnabat iherusalem⁴ et eos qui inuoca- 20
bant hoc nomen⁴ et huc ad hoc uenit ut uinctos illos duceret ad
principes sacerdotum? Saulus autem magis conualescebat⁴ et
confundebat iudeos qui habitabant damascho affirmans quoniam
hic est xps filius dei., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII⁴ SECUNDUM IOHANNEM., 25

(V 1-18)

IN ILLO TEMPORE⁴ erat dies festus iudeorum⁴ et ascen-
dit ihesus iherosolimam., Est autem iherosolimis probatica⁴
piscina quae cognominatur | 318 | hebraycae bethsaida.⁴ quinque .
porticos habens. 30

In his iacebat multitudo magna languentium cecorum ⁊ claudorum ⁊ aridorum ⁊ expectantium aque motum.,

Angelus autem secundum tempus descendebat in piscina ⁊ et movebatur aqua.,

5 Et qui prior descendisset in piscina post motionem aquae ⁊ sanus fiebat. quaquumque detinebatur infirmitate.,

Erat autem quidam homo ibi ⁊ triguita et octo annos habens . in infirmitate sua.

Hunc quum uidisset ihesus iacentem ⁊ et quum cognobisset
10 quod multum iam tempus haberet ⁊ dicit ei.,

Uis sanus fieri ? Respondit ei languidus., Domine hominem non habeo ut quum turbata fuerit aqua ⁊ mittat me in piscina., ||

Dum uenio enim ego ⁊ alius ante me descendit.,

Dicit ei ihesus., Surge tolle grabatum tuum ⁊ et ambula.,

15 Et statim sanus factus est homo ⁊ et sustulit grauatum suum et ambulabat.,

Erat autem sabbatum in illo die.,

DICEBANT IUDEI . ille qui sanus fuerat., Sabbatum est ⁊ non licet tibi tollere grauatum tuum.,

20 Respondit eis., Qui me fecit sanum ⁊ ille michi dixit tolle grauatum tuum et ambula., His autem qui sanus fuerat effectus ⁊ nesciebat quis esset.,

Ihesus autem declinavit a turba constituta in loco ⁊ postea inuenit eum ihesus in templo et dixit illi.,

25 Ecce sanus factus es iam noli peccare ⁊ ne deterius tibi aliquid contingat . | 319 |

Et abiit ille homo et nuntiauit iudeis ⁊ quia ihesus esset qui fecit eum sanum.,

Propterea persequebantur iudei ihesum ⁊ quia haec faciebat in
30 sabbato., Ihesus autem respondit eis., Pater meus usque modo operatur ⁊ et ego operor., Propterea ergo magis querebant eum iudei interficere ⁊ quia non solum solvebat sabbatum sed et patrem suum dicebat deum ⁊ equalem se faciens deo., amen .

LEGENDUM SECUNDO . DOMINICO POST OCTABAS.,

LECTIO LIBRI' APOCALIPSIN IOHANNIS., (IV 1-10)
DEO GRATIAS.

IN DIEBUS ILLIS' ego iohannes serbus ihesu xpi' uidi
et ecce hostium apertum in caelo., 5

Et uox illa prima quam audieram' tamquam tubam loquentem
mecum et dicentem miki., Ascende huc et hostendam tibi || quae
feri oportet., Post haec statim fui in spiritu' et ecce sedis posita
erat in caelo.,

Et supra sedem' sedens., 10

Et qui sedebat' similis erat uisuyaspidis et sardino et thirim.,
Et in circuitu sedis' similis izmaragdino.,

Et circa sedem in girô . sedis uiginti quattuor

Et super eas sedentes in ueste alba seniores' et supra capite
eorum corone aureae., 15

Et ex sede illa procedebant fulgura' et uoces et tonitrua.,

Et septem lampade ignee ardentes in conspectu domini' *****
quae sunt septem spiritus dei.,

Et in conspectu sedis' erat ut mare uitreum . simile cristallo.,

Et in medio sedis et in circuitu eius' quattuor animalia plena 20
oculis ante et retro., | 320 |

I ANIMAL PRIMÛM' simile leonis.,

II ANIMAL SECUNDUM' simile uitulo.,

III ANIMAL TERTIUM' simile hominis.,

IIII ANIMAL QUARTUM' simile aquile uolantis., 25

Et quattuor animalia habebant singulas . alas.,

Senas in circuitu' et intus plena sunt oculis.,

Non habentes requiem diem ac nocte' dicentes.,

Sanctus sanctus sanctus dominus deus omnipotens^ qui erat et
qui est et qui uenturus est., Et quum dedissent animalia illa 30

claritatem et honorem et gratiarum actionem uibenti in trono in secula seculorum., Procedentes autem uiginti et quattuor seniores in conspectu troni adorabant eum uibentem in secula seculorum., amen .

5 LECTIO LIBRI ACTUUM APOSTOLORUM., (VIII 14-25)

IN DIEBUS ILLIS quum audissent || apostoli qui erant iherosolimis quia recepit samarie uerbum dei miserunt ad illos petrum et iohannem.,

Qui quum uenissent oraberunt pro ipsis ut acciperent spiritum sanctum., Nondum enim in quemquam illorum conuenerat sed babtizati tantum erant in nomine domini ihesu., Tunc inponebant manus super illos et accipiebant spiritum sanctum.,

QUUM AUDISSET AUTEM SYMON quia per inpositionem manus apostolorum daretur spiritus sanctus obtulit eis pecuniam dicens.,
15 Date et mici potestatem hanc ut cuiquunque inposuero manûs . accipiat spiritum sanctum.,

Petrus autem dixit ad eum.,

Pecuniam tuam tecum sit perditione quoniam donum dei extimasti pecuniam possidere., | 321 |

20 Non est tibi pars neque sors in sermone isto., Cor enim tuum non est rectum coram deo., Penitentiam itaque age ab hanc nequitia tua et ora dominum si forte remittatur tibi., Et cogitatio cordis tui in felle enim et amaritudinis et obligatione iniquitatis uideo te esse.,

25 Respondit autem symon dixit.,

Precamini uos ad dominum ut nicil ueniat super me horum quae dixistis.,

Et illi quidem testificati uerbum dei . rediebant iherosolimarum.,
Et multis regionibus samaritanorum euangelizantes uerbum
30 domini.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM.,
(XIII 33-XIV 13)

IN ILLO TEMPORE dixit ihesus discipulis suis., Filioli aduc pusillum sum uobiscum queritis me sicut || dixi iudeis., Quoniam ubi uado egô . uos ibi non potestis uenire., Et uobis dico . nunc mandatum nobum do uobis ut diligatis inuicem: *sicut et ego dilexi uos . ut et uos diligatis inuicem.*, 5

In hoc scient omnes quod mei discipuli estis si karitatem abueritis in inuicem.,

Dicit illi . symon petrus., 10

Domine quo uadis., Respondit illi ihesus., Quod ego uado non pötes me nunc sequi . sequeris autem postea.,

Dicit ei petrus., Domine quare non possum te sequi môdo.

Animam meam pro te pono.,

Respondit illi ihesus., 15

Animam tuam pro me ponis ?

Amen amen . dico tibi non cantauit gallûs . ante quam ter me . neges.,

Non conturbetur cor uestrum.,

Credite in deum et in me credite., 20

In domo patris mei multe mansiones sunt., | 322 |

Alioquin dixisse uobis . uado preparare uobis locum.,

Et si abiero et preparabero uobis locum iterum ueniam et arcessiam uos . ad me ipsum., Et ubi sum ego et uos sitis.,

Et quod uado nostis et uiam . scitis., Dicit illi thomas., Domine nescimus quo uadis et unde possumus uiam scire . Dicit illi ihesus.,

Ego sum uia et ueritas et uita.,

Nemo uenit ad patrem nisi per me., Si me nostis et patrem meum cognoscitis., 30

Et ex nunc cognoscitis eum et uidistis eum., Dicit ei philippus.,

Domine: hostende nobis patrêm . et sufficit nobis., Dicit illi .
ihesus.,

Tanto tempore uobiscum sum: et non nostis me philippe?
Qui me uidit: uidit et patrem., ||

5 Et quo modo tu dicis hostende nobis . patrêm .

Non credis quia ego in patre: et pater in me est?

Uerba que ego dico uobis: a me ipso non loquor . sed pater
qui in me manet ipse facit opera.,

Credite miki quia ego in patre: et pater in me., Si autem non
10 creditis: uel propter opera credite miki.,

Amen . amen: dico uobis.,

Qui credit in me: opera que ego facio et ille faciet: et maiora
horum faciet., Quia ego ad patrem uado: et quidquid petieritis .
in nomine meo haec faciam: ut honorificetur pater in filio., amen.,

15 LEGENDUM IN TERTIO DOMINICO . POST OCTABAS PASCE.,

| 323 |

LECTIO LIBRI: APOCALIPSIN IOHANNIS., (XIV 1-7)

IN DIEBUS ILLIS: ego iohannes serbus ihesu xpi: uidi
agnum stantem super montem syon: et cum eo centum quadra-
20 ginta quattuor milia . habentes nomen eius: et nomen patris eius
scriptum in frontibus suis.,

Et audibi uocem caelestis sicut uocem aquarum multarum et
sicut uocem tonitruui magni.,

Et uox quam audiui: et uox citharidorum citharizantium citharis
25 suis., Et cantabant canticum nobum illius agni in conspectu sedis:
et quattuor animalium in conspectu seniorum.,

Et nemo poterat dicere canticum illum: || nisi illa centum
quadraginta quattuor milia: qui emti sunt de terra.,

Hii sunt qui cum mulieribus: non sunt quoinquinati.,

30 Uirgines: enim sunt.,

Hii secuntur agnum: ubicumque uadit.,

Hii emti sunt ex omnibus ab initio: deo et agno.,

Et in ore eorum non est mendacium inuentum: sine macula enim sunt.,

Et uidi alium angelum uolantem per medium caelum habentem euangeliolum aeternum: ut euangelizaret sedentibus super terram: et super omnem gentem: et tribum: et linguam: et populum: dicentem uocem magnam.,

Timete dominum deum et date illi honorem: quia uenit hora iudicii eius., | 324 |

Adorate dominum qui fecit caelum et terram: mare et fontes aquarum., amen

LECTIO LIBRI: ACTUM APOSTOLORUM., (IV 32-V 11)

IN DIEBUS ILLIS: multitudinis credentium erat cor et anima una: et nemo quicquam ex eo quod possidebat suum proprium esse dicebat: sed erant illis omnia communia in uirtute magna.,

Reddebant testimonium apostoli: resurrectionis domini ihesu., Gratia quoque magna erat in omnibus: nec enim egens erat quisquam inter illos.,

Quoniam enim possessores illorum domorum erant ferebant . pretia uenditorum: et ponebant aute pedes apostolorum.,

Diuidebantur autem unicuique: prout opus erat.,

Yoseph autem qui cognominatus est barnabas apostolus: || quod est interpretatum filius exortationis leuita cyprus genere: quum haberet agrum uendidit et adtulit pretium . et posuit ante pedes apostolorum., UIR AUTEM quidam nomine ananias cum saffira uxore sua uendidit predium: et subtraxit de pretio conscia uxore sua: et adtulit partem aliquam et posuit ante pedes apostolorum.,

Ait petrus., Anania: ut quid repleuit sathanas cor tuum ut mentires spiritu sancto: ut subtraeres de pretio predii.,

30 subtraeres s. *add. 2 manu*

Nonne maius tibi manebat et uindex in tua erat potestate.,
Ut quid posuisti in corde tuo rem istum

Non es homini mentitus sed deo.,

AUDIENS AUTEM ananias . hos sermones cecidit et spirabit .

5 Et factus est timor magnus | 325 | super omnes qui audiebant.,
Exurgentes autem adulescentes substulerunt eum . et euntes
sepelierunt.,

FACTUM EST AUTEM HORARUM fere trium interballum et huxor
eius nesciens quod factum erat intrabit.,

10 Dixitque ad illa petrus.,

Dic mihi si tanti pretium uendidisti., Illa uero ait.,

Tanti., Et petrus ad illam

Quid conuenit inter uos temptare spiritum domini.,

Ecce pedes eorum qui sepelierunt uirum tuum in ostio sunt
15 et te offerent.,

Et processit et expirabit.,

Intrantes autem adulescentes . inuenerunt eam mortuam., Et
elebatam sepelierunt ad uirum suum.,

Factum est autem timor magnus in huiuersam aeclesiam et
20 in omnibus qui audiebant haec., amen., ||

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM.,

(XV 1-15)

IN ILLO TEMPORE ait discipulis suis dominus ihesus.,
Ego sum uitis uera et pater meus agricola . est., Omnem pal-
25 mitem . in me non ferentem fructum tollit eum.,

Et omnem qui affert fructum purgauit eum . ut fructum
plurimum afferat.,

Iam uos mundi estis propter sermonem quae loquutus sum
uobis manete in me et ego in uobis., Sicut palmis non potest
30 ferre fructum a semedipso nisi manserit in uite ita et uos nisi
in me manseritis.,

Ego sum uitis uos palmites.,

Qui manet in me et ego in eum.,

Hic affert fructum multum quia sine me nicil potestis facere.,
Et si quis in me non manserit mittetur foras sicut palmis et
aruit | 326 | et colligent eos . et in igne mittunt et ardent.,

Si manseritis in me et uerba mea in uobis manserint quod- 5
quumque petieritis fiet uobis., In hoc clarificatus est pater meus
ut fructum plurimum afferatis . et efficiemini mei discipuli., Sicut
dilexit me pater . et ego diligo uos manete in dilectione mea.,
Si precepta mea obserbaueritis manebitis in dilectione mea
sicut et ego patris mei precepta serbauit . et maneo in eius 10
dilectione.,

Haec loquutus sum uobis ut gaudium meum in uobis sit et
gaudium uestrum impleatur in omnibus.,

Hoc est preceptum meum ut diligatis inuicem sicut dilexi uos.,
Maiorem hanc || dilectionem nemo habet . ut animam suam ponat 15
pro amicis suis., Uos amici mei estis si feceritis quae ego
praecipio uobis.,

Iam non dico uos serbos quia serbus nescit quid faciat domi-
nus eius., Uos autem dixi amicos quia omnia quaecumque audiui
a patrae meo nota facio uobis., amen 20

LEGENDUM IN III° DOMINICO POST OCTABAS.,

LECTIO LIBRI APOCALIPSIN IOHANNIS., (XIX 5-16)

DEO GRATIAS.,

IN DIEBUS ILLIS EGO iohannes serbus ihesu xpi et
audiui uocem de trono dicentem michi., 25

Laudem dicite deo nostro omnes serbi eius et qui timetis eum
pusilli et magni., Et audibi quasi uocem tube magne et sicut
uocem aquarum multarum et sicut uocem tonitruui magnorum
dicentium alleluia., | 327 |

Quoniam regnabit dominus deus omnipotens gaudeamus et 30
exultemus . et demus gloriam ei quia benerunt nubtie agni et

huxor eius properabit se et datum est illi ut quooperiat se bis-
sinum mundum sanctificationes sunt sanctorum., Et dicit mibi
scribê . beati qui ad cenam nubtiarum agni uocati sunt.,

Et dicit mibi., Haec uerba dei sunt., Et cecidi ante pedes eius et
5 ut adorarem eum.,

Et dicit mibi., Uide ne feceris quia conserbus tuus sum et fra-
trum tuorum habentem testimonium ihesu et spiritum prophetiae.,

Et uidi caelum apertum . et ecce equus albus et qui sedebat super
eum uocabatur fidelis . et uerax et iustitiam iudicat . || et belli-
10 gerat., Oculi eius sunt sicut flamma ignis et in capite eius sunt
diademata multa habens nomen scriptum quod nemo nobis nisi
ipse.,

Et uestitus erat ueste adsparsam sanguine et uocabatur nomen
eius uerbum dei., Et exercitus qui sunt in caelo sequebantur
15 eum in aequis albis . uestiti bissinum album mundum., Et de ore
ipsius procedit gladius acutus et in ipso percutiat gentes.,

Et ipse reget sanctos in uirga ferrea et ipse calcet torcular
uini furoris ire et in femore suo scriptum rex regum et dominus
dominantium.,

20 LECTIO LIBRI ACTUUM APOSTOLORUM., (IX 32-42)

IN DIEBUS ILLIS factum est dum pertransiret petrus
uniuersos ut deueniret | 328 | ad sanctos qui morabantur iudeae
inuenit autem ibi hominem quendam nomine . eneam, ab annis
octo iacentem in grabato qui erat paraleticus.,

25 Et ait illi petrus., Eneas salbet te dominus ihesus xps . surge et
et externe . tibi., Et continuo surrexit., Et uiderunt illum omnes
qui habitant lite . et sarone qui et conuersi sunt ad dominum.,

In yopen autem fuit quandam discipulam . nomine tabitas que
interpretaetur . dicitur dorchas haec erat plena operibus bonis
30 et elemosinis quas faciebat.,

Factum est autem in diebus illis et ut infirma moreretur.,

Qua quum labissent posuerunt in cenaculo.,

Quum autem prope esset *lidda* ab yopen discipuli audientes. ||
quia petrus est in ea cibitate: miserunt duos uiros ad eum ro-
gantes.,

Ne pigriteris uenire: usque ad nos.,

Exurgens autem petrus: uenit cum illis., Et quum aduenisset: 5
duxerunt illum in cenaculum et steterunt ante illum omnes uidue
flentes: et hostendentes tunicas et uestês . quas faciebat eis dor-
chas., Eiectis autem omnibus foras: petrus ponens ienua horabit.,

Et conuersus ad corpus: dixit.,

Tabitan: surge., At illa aperuit oculos suos: et uiso petro 10
resedit.,

Dans autem illi manum . erexit eam: et conuocans sanctos et
uiduas adsignauit eam uibam., Notum enim factum est per uni-
uersam yopen: et crediderunt multi | 329 | in dominum nostrum
ihesum xpm., amen . 15

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANNEM
(XVI 16-33)

IN ILLO TEMPORE: dixit ihesus discipulis suis., Modicum
et non uideuitis me: et iterum modicum et uideuitis me., Amen
amen dico uobis quia plorabitis et fleuitis . mundus autem gau- 20
deuit., Uos autem contristauimini: sed tristitia uestra uertetur in
gaudium., Mulier cum parit tristitiam habet: quia uenit hora eius.,

Quum autem peperit puerum: iam non meminit presure propter
gaudiûm . quia natus est homo in mundo.,

Et uos igitur nunc quidem tristiam habebitis: iterum autem 25
uidebo uos et gaudebit cor meum: et gaudium uestrum nemo tollit
a uobis., ||

Et in illo die me* non interrogabitis quicquam.,

Amen amen dico uobis: si quid petieritis patrem in nomine
meo dabit uobis., 30

Usque modo non petistis quicquam: in nomine meo.,

1 lidda 2 manu in ras. 4 peregriteris 2 manu

Petiteꝫ ut gaudium uestrum sit plenum., Haec in prouerbiis loquutus sum uobisꝫ ueniet hora cum iam non in prouerbiis loquar uobis sed palam de patre meo adnuntiabo uobis.,

Illo die in nomine meo petitisꝫ et non dico uobis quia ego
5 rogabo patrem de uobis., Ipse enim pater amat uos quia uos me amastis et credidistisꝫ quia ego a deo exiui et ueni in mundum.,

Iterum relinquo mundô . et uado ad patrem.,

DICUNTꝫ DISCIPULI., | 330 |

Ecce nunc palam loquerisꝫ et prouerbium . nullum dicis ?

10 Nunc scimus quia scis omniaꝫ et non est opus ut quis te interroget., In hoc credimusꝫ quia a deo existi.,

Respondit ihesus., Modo creditis., Ecce uenit hora et iam uenit ut dispargamini unusquisque in propriaꝫ ut me solum relinquatis., Et non sum solusꝫ quia pater mecum est.,

15 Haec loquutus sum uobis ut in me pacem abeatisꝫ in mundo enim pressuram habebitis.,

Sed confiditeꝫ quia ego uici mundum., amen.

LEGENDUM IN DIEM SANCTI TORQUATI . UEL SOCIORUM EIUS.,

20 LECTIO LIBRIꝫ APOCALIPSIN IOHANNIS., (VII 9-10)
DEO GRATIAS.,

IN DIEBUS ILLISꝫ ego iohannes serbus ihesu xpiꝫ uidi turbam magnam quam dinumerare nullus poterat., ||

25 Ex omnibus gentibus et tribus et populus et linguis stantes ante tronumꝫ et in conspectu agni amicti stolas albas et palme in manibus eorum.,

Et clamabant uoce magna dicentes., Salus deo nostroꝫ in saecula seculorum., amen

18 *Sancti Torquati vel sociorum eius.*] Ii sunt septem episcopi qui ab apostolis missi Evangelium in Hispania propagarunt. S. Torquati dies festus agitur kalendis Maii. Ipsius basilica inter sex parochiales ecclesias illas

connumeratur, quae Toleti saeculo XV° ex-eunte superstites erant. Vide notam Leslei in praefatione Missali Mozarabico praefixa ap. Migne, Patr. Lat. LXXXV, II.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD EBREOS., (X 32-38)

Fratres rememoramini *pristinorum* dierum in quibus inluminati magnum certamen sustinuistis passionum., Et in altero *** quidem obprobriis et tribulationibus expectaculo facti.,

In altero autem socii *taliter* conuersantium effecti., 5

Nam et uincti compassi estis et rapinam bonorum *uestrorum* cum gaudio suscepistis., Cognoscentes uos abere meliorem et manentem substantiam., | 331 |

Nolite itaque amittere confidentiam uestram quem magnam habet remunerationem., Patientia enim uobis necessaria est ut uoluntatem dei facientis . reportetis . promissionem., Aduc enim modicum *quantulum cumque qui uenturus est ueniet et non tardauit iustus autem ex fide uibit., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.,

(V 1-12)

15

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps uidens turbas ascendit in montem., Et quum sedisset accesserunt ad eum discipuli eius et aperiens os . suum docebat eos dicens.,

BEATI pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum caelorum., 20

BEATI MITES quoniam ipsi possidebunt terram.,

BEATI QUI LUGENT quoniam ipsi consolabuntur., ||

BEATI QUI ESURIUNT et sitiunt iustitiam quoniam ipsi saturabuntur.,

BEATI MISERICORDES quoniam ipsi misericordiam consequuntur., 25

BEATI MUNDO CORDE quoniam ipsi deum uidebunt.,

BEATI PACIFICI quoniam filii dei uocabuntur.,

BEATI QUI PERSECUTIONEM patiuntur propter iustitiam quoniam ipsorum est regnum caelorum., 30

2 *pristinorum* 2 manu in ras.4 *obprobriis cor.* ex obprobriis5 *socii taliter* 2 manu in rasura6 *uestrorum* in ras.

BEATI ESTIS cum maledixerint uos et persecuti uos fuerint et dixerint omnem malum aduersum uos mentientes propter me.,

Gaudete et exultate quoniam merces uestra copiosa est in caelis., amen

5 LEGENDUM IN DIEM SANCTAE CRUCIS.,

LECTIO LIBRI APOCALIPSIN IOHANNIS., (XXI 10, 9;
(XXII 1-5) DEO GRATIAS.,

IN DIEBUS ILLIS ego iohannes serbus ihesu xpi fui in spiritu in montem magnum et altum et uenit unus ad me | 332 |
10 ex septem angelis qui habent septem pateras nobissimarum septem plagarum et ostendit mici flumen magnum aque uite splendidum tamquam cristallum procedens de regno dei et agni in medio platee eius.,

Et ex utraque parte fluminis hinc et inde lignum uitae faciens
15 duodecim fructos per singulos mensês . reddens fructum suum.,
Et folia ligni eius ad medicinam gentium et omnis deuoratio non erit iam., Et tronus dei et agni in illa erunt et serbi eius seruiant ei . et uidebunt faciem eius et nomen eius scriptum in frontibus eorum., Et nox non erit iam et non indigent lumen
20 lucerne et solis . quia dominus deus inluminabit eos et regnabunt in secula seculorum., amen. ||

EPISTOLA . PAULI . APOSTOLI AD FILIPENSES., (II 5-11)

FRATRES hoc sentite in uobis quod et in xpo ihesu qui cum in forma dei esset non rapinam . arbitratus est esse se
25 equalem deo sed semet ipsum exinanibit formam serbi accipiens in similitudine hominum factus et habitu inuentus ut homô . humiliabit se usque ad mortem mortem autem crucis.,
Propter quod et deus illum exaltabit et donabit illi nomen quod est super omne nomen.,

Ut in nomine ihesu omne genu flectatur caelestium et terrestrium et infernorum et omnis lingua confiteatur quia dominus ihesus xps in gloria est dei patris., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM.,
(III 1-17) 5

IN ILLO TEMPORE erat homo ex phariseis nicodemus nomine | 333 | princeps iudeorum., Hic uenit ad ihesum nocte et dixit ei.,

Rabbi scimus quia a deo uenisti magister.,

Nemo enim potest haec signa facere que tu facis . nisi fuerit deus cum eo., Respondit ihesus et dixit ei.,

Amen . amen dico tibi.,

Nisi quis renatus fuerit denuo non potest uidere regnum dei.,

Dicit ad eum nicodemus.,

Quomodo potest homo nasci cum sit senes., Numquid potest in uentre matris suae rursus intrare et nasci ? 15

Respondit ihesus., Amen amen dico tibi.,

Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non potest introire in regnum dei.,

Quod natum est ex carne caro est quia de carne natum est., 20

Et quod natum est ex spiritu spiritus est et ex deo natum est.,

Non mireris quia dixi tibi || oportet uos nasci denuo.,

Spiritus ubi uult spirat et uocem eius audis et non scis unde ueniet et quo uadat., 25

Sic est hominis qui natus est ex spiritu., Respondit nicodemus et dixit ei.,

Quomodo potest hoc fieri .

Respondit ihesus et dixit ei.,

Tu es magister in srahel et haec ignoras ? Amen . amen dico tibi quia quod scimus loquimur et quod uidemus testamur et 30

14 nicodemus c *expunctum* 21 Et quod natum] est *add 2 manu*

et testimonium nostrum non accipitis., Si terrena dixi uobis et non creditis, quomodo si dixero uobis caelestia creditis., Et nemo ascendit in caelum, nisi qui descendit de caelo filius hominis qui est in caelo.,

5 Et sicut moyses exaltabit serpentem in deserto, ita exaltari oportet filium hominis. ut omnis qui crediderit | 334 | in ipso non pereat, sed habeat uitam aeternam.,

Sic enim dilexit deus mundum, ut filium suum unigenitum daret ut omnis qui credit in eum non pereat sed habeat uitam
10 aeternam.,

Non enim misit deus filium suum in mundum ut iudicet mundum, sed ut salbetur mundus per ipsum., amen

ITEM LEGENDUM IN ASCENSIONE DOMINI AD MISSAM.,

LECTIO LIBRI, REGUM., (IV Reg. II 1-15)

15 IN TEMPORIBUS ILLIS, factum est cum lebare uellet dominus heliam per turbinem in caelum, ibant helias et heliseus de galgalis.,

Dixitque helias ad elisseum., ||

Sede hic, quia dominus misit me usque bethel., *Cui ait elisseus.,*

20 Uibit dominus et uibit anima tuâ. quia non derelinquam te.,
Quumque descen**dissent bethel, egressi sunt filii prophetarum qui erant. bethel ad elisseum, et dixerunt ei.,

Numquid nosti, quia odie dominus tollet dominum tuum a te?

Qui respondit., Et ego nobi, silete., Dixit autem helias ad

25 helisseum., Sede hic, quia dominus misit me iherico.,

Et ille ait., Uiuu dominus et uiuuit anima tuâ. quia non derelinquam te.,

Quumque uenissent iherico, accesserunt filii prophetarum qui erant in iherico. ad helisseum, et dixerunt ei.,

30 Numquid nosti, quia odie dominus tollet dominum tuum a te?

Et ait., Et ego noui⁹ silete.,

Dixit helias ad helisseum., | 335 |

Sede hic⁹ quia dominus misit me ad iordanem., Qui ait.,

Uibit dominus et uibit anima tuâ . quia non derelinquam te.,

Hierunt igitur ambo pariter⁹ et quinquaginta uiri de filiis pro- 5
phetarum secuti sunt eos.,

Qui⁹ steterunt contra a longe., Illi autem ambo⁹ stabant
super iordanem.,

Tulitque elias . pallium suum⁹ et inuoluit illu⁹ et percussit
aquas., Quae diuise sunt in utraque parte⁹ et transierunt ambo 10
per siccum., Quumque transissent⁹ dixit helias ad helisseum.,
Postula quod uis ut faciam tui⁹ ante quam tollar a te., 11

Dixitque helisseus., Obsecro te⁹ ut fiat duplex spiritus tuus in
me., Qui respondit.,

Rem difficilem postulasti., 15

Adtamen⁹ si uideris me quando tollar a te⁹ erit quod postu-
lasti., Sin autem non uideris⁹ non erit.,

QUUMQUE PERGERENT et inceꝛdentes sermocinarentur⁹ ecce
currus igneus et equi ignei diuiserunt utrumque⁹ et ascendit helias
per turbinem in caelum., Helisseus autem uidebat⁹ et clamabat., 20

Pater mi⁹ pater mi⁹ currus srahel et auriga eius⁹ et non uidit
eum amplius.,

Adpreenditque uestimenta sua et scidit illa in duas partês . et
lebauit palleum helie quòd ceciderat ei.,

Reuersusque⁹ stetit super ripam iordanis., Et pallio helie quod 25
ceciderat ei⁹ percussit aquas., Quae⁹ non sunt diuise., Et dixit.,
Ubi est⁹ deus helie⁹ etiam nunc., Percussitque aquas et diuise
sunt | 336 | huc adque illuc⁹ et transiit helisseus

UIDENTES AUTEM filii prophetarum qui erant iherico de contra⁹
dixerunt., 30

Requiebit spiritus helie⁹ super helisseus., Et uenientes in oc-
cursum eius adoraberunt eum proni in terra.,

LECTIO LIBRI HACTUUM APOSTOLORUM (I 1-11)

PRIMUM QUIDEM SERMONEM . feci de omnibus & o
teufile de quibus ceperat ihesus facere et docere usque in diem
quo precepit apostolis per spiritum sanctum predicare euange-
5 lium quos elegit: *assumptus est.*, Quibus etiam exhibuit semet
ipsum uibum post passionem suam in multis argumentis per dies
quadraginta: apparens eis et docens de regno dei,

Et quum conuersaretur cum illis: precepit eis ne ab iheru-
salem discederent: sed expectarent promissum patris quod a me
10 audistis *per os inquit meum.*, ||

Quia iohannes quidem babtizabit aqua: uos autem spiritu
sancto babtizabimini: quem et accepturi estis non post multos
hos dies.,

Igitur qui conbenerant: interrogabant eum dicentes.,
15 Domine: si in hoc tempore & restitues regnum srahel:

Et ait ad illos., Non est uestrum nosse tempora uel momenta:
quae pater posuit in sua potestate., Sed accipietis uirtutem su-
peruenientem in uos spiritus sancti: et eritis mici testes in iheru-
salem et in omni iudea & samaria: usque ad extremum terre.,

20 ET QUUM HAEC DIXISSET: uidentibus illis elebatus est: et nubs
suscepit eum ab oculis eorum., Quumque intuerentur in caelum
eunte illo: ecce duo uiri steterunt iuxta illos . | 337 | in uestibus
albîs . qui et dixerunt., Uiri galilei qui statis aspicientes in
caelum: hic ihesus qui adsumtus est a uobis *in celum* sic ueniet:
25 quem ad modum uidistis eum euntem in celum., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM LUCAN.,

(XXIV 36-53)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps: stetit
in medio discipulorum suorum et dixit eis., Pax uobis.,

5 *assumptus est add. marg. 2 manu* 10 *per — meum add. seriori manu* 14 *conbenerant corr. ex con-*
benerunt 16 *nosse ex nosce* 24 *in celum add. marg. 2 manu*

Ego sum ⁊ nolite timere.,

Conturbati uero et conterriti ⁊ extimabant se spiritum uidere.,
Et dixit eis.,

Quid turbati estis ⁊ cogitationes . ascendunt in corda
uestra ⁊ Uidete manus meas et pedes ⁊ quia ipse ego sum., Palpate 5
et uidete quia spiritus carnem et ossa non habet ⁊ sicut me uidetis
habere. Et cum haec dixisset ⁊ ostendit eis manus et pedes., ||

Aduc autem illis non credentibus et mirantibus ⁊ pre gaudio
dixit., Habetis hic aliquid quod manducetur ?

At illi ⁊ obtulerunt partem piscis assati . et fabum mellis., 10

Et quum manducasset coram eis ⁊ sumens reliquias dedit eis ⁊
et dixit ad illos.,

Haec sunt uerba quae loquutus sum ad uos ⁊ quum aduc essem
uobiscum., Quoniam necesse est implere omnia ⁊ quae scripta
sunt in lege et prophetis et psalmis de me., 15

Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas ⁊ et dixit
eis., Quoniam sic scribtum est ⁊ et sic oportebat xpm pati et
resurgere a mortuis die tertia ⁊ et predicare in nomine eius peni-
tentiam in remissione peccatorum ⁊ in omnes gentes incipientibus
ab hierosolima., | 338 | 20

Uos autem estis testes horum ⁊ et ego mittam promissum
patris mei in uobis.,

Uos autem sedete in ciuitate ⁊ quo ad usque induamini uir-
tutem ex alto.,

Eduxit autem eos foras in bethaniam ⁊ elebatis manibus suis ⁊ 25
benedixit eis., Et factum est dum benediceret illis ⁊ recessit ab
eis ⁊ et ferebatur in caelum.,

Et ipsi adorantes eum ⁊ regressi sunt iherusalem cum gaudio
magno., Et erant semper in templo ⁊ laudantes et benedicentes
deum amen 30

11 reliquias s. add. seriori manu

LEGENDUM IN DOMINICO POST ASCENSIONE DOMINI.,

LECTIO LIBRI APOCALIPSIN IOHANNIS., (IV 2-4, 10-11)

IN DIEBUS ILLIS: ego iohannes serbus ihesu xpi: fui in spiritu et ecce sedes dei posita erat in caelo., Et supra sedem
5 sedens., Et qui sedebat: similis erat aspectui || lapidis hiaspidis et sardino.,

Et hiris erat in circuitu sedis: similis uisioni izmaracchine., Et in circuitu sedis: sedilia uiginti quattuor., Et supra tronos: uiginti quattuor seniores sedentes circumamictos uestimenta
10 albis. et in capitibus eorum coronas aureas., Et procedebant uiginti quattuor seniores ante sedentem in trono: et adorabant uibentem in secula seculorum., Et mittebant coronas suas: ante tronum dicentes.,

Dignus es domine deus noster accipere gloriam et honorem
15 et uirtutem: quia tu creasti omnia et propter nomen tuum erant et creata sunt.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD EFESIOS., (IV 7-10)

FRATRES: unicuique nostrum data est gratia: secundum
| 339 | mensuram donationis xpi.,

20 Propter quod dicit ascendit in altum: captiui tatem: dedit dona hominibus.,

Quod autem ascendit: quid est nisi quia et descendit.,

Primum: in inferiores partes terrae., Qui descendit ipse est et qui ascendit super omnes caelos: ut adimpleret omnia: ipsi
25 gloria in secula seculorum., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MARCUM.,

(XVI 15-20)

IN ILLO TEMPORE: dixit ihesus discipulis suis., Euntes in uniuersum mundum: predicate euangelium omni creature.,

Qui crediderit et bapuzatus fuerit: salbus erit., Qui enim non crediderit: condemnabitur.,

Signa autem eos qui credituri sunt: haec sequentur.,

In nomine meo: demonia || eicientur linguis loquentur nobis: serpentes tollent: et si mortiferum quid uiberint non eos nocebit., 5

Super egrotos manus inponent: et bene abebunt.,

Et dominus quidem ihesus postquam loquutus est eis adsumtus est in caelum et sedet adextris dei., Illi autem profecti: predicaberunt ubique domino quo operante et sermonem confirmantem: sequentibus signis., amen 10

LEGENDUM DIE SABBATO AD TERTIA ANTE PENTECONSTEN.,

LECTIO LIBRI: ESAYE PROPHETE., (LXI 1-5)

IN DIEBUS ILLIS: loquutus est esayas dicens., Spiritus domini super me propter quod unxit me dominus: ad adnuntiandum mansuetis misit me., 15

Ut mederer contritos corde et predicarem captibus indulgentiam: et clausis apertionem., Ut predicarem annum placabilem domino: | 340 | et diem ultionis deo nostro

Ut consolarer omnes lugentes et ponerem lugentibus in syon: 20 et darem eis coronam pro cinerem oleum gaudii pro luctum: et palleum laudis pro spiritu meroris.,

Et uocabuntur in ea fortes iustitiae: et plantatio domini ad glorificandum.,

Et edificabunt desertas saeculorum: et ruinas antiquas erigent., 25

19 ultionis corr. ex unktionis 23 fortes fo 2 manu in rasura

11 ad tertia.] In missali Mozarabico, ad nonam. Ceterum de sollempni ieiunio, quod in Breviario Mozarabum et in Orationali Gothico assignatur ante Pentecosten, nihil in Lectionario nostro reperies, sed neque in Gal-

licano Mabillonii. In Hispalensi quoque ecclesia ieiunium iuxta canones nonnisi « post Pentecosten alia die » inchoabant ex Isidoro, De eccles. offic., lib. I, c. 38.

Et instaurabuntur ciuitates desertas et discipatas / in generatione . et generatione.

Et stabunt alieni et pascent pecora uestra / et filii peregrinorum agricole et uinitores uestri erunt / ait dominus omnipotens., amen.

5 EPISTOLA PAULI APOSTOLI / AD CORINTIOS . I^a,
(XII 2-13)

FRATRES / de spiritalibus nolo uos ignorare .

Scitis quoniam cum gentes essetis / || ad simulacra muta pro ut ducebamini eutes.,

10 Ideo notum uobis facio quod nemo in spiritu dei loquens dicit anathema ihesus / et nemo potest dicere dominus ihesus nisi in spiritu sancto., Diuisiones uero gratiarum sunt / idem autem spiritus., Et diuisiones ministracionum sunt / idem autem dominus.,

15 Et diuisiones operationum sunt / idem uero deus[^] qui operatur omnia in omnibus.,

Unicuique autem datur manifestatio spiritus / ad utilitatem.,

Alii quidem / per spiritum datur sermo sapientiae.,

Alii autem sermo scientiae / secundum eundem spiritum.,

20 Alteri fides / in eodem spiritum.,

Alteri gratiam sanitarum / in uno spiritu.,

Alii operatio / uirtutum.,

Alii / prophetatio.,

Alii / discretio spirituum., | 341 |

25 Alii / genera linguarum.,

Alii / interpretatio sermonum.,

Hec autem omnia operatur / unus adque idem spiritus[^] diuidens singulis pro ut uult.,

Sicut enim corpus unum est / et membra abet multa / omnia
30 autem membra corporis cum sint multa / hunum corpus sunt / ita et xps., Et enim in uno spiritu omnes nos / in unum corpus

baptidiati sumus., Sibe iudei sibe gentiles . sibe serbi sibe liberi et omnes in unum spiritum potati sumus per fidem que est in xpo ihesu domino nostro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM IOHANNEM.,
(XIV 23-31) 5

In illo tempore dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens., Si quis diligit me sermonem meum serbavit et pater meus || diligit eum et ad eum ueniemus et mansionem apud eum faciemus., Qui non diligit me sermones meos non serbat., Et sermonem quem audistis non est meus sed eius qui misit me patris., 10

Haec loquutus sum uobis apud uos manens.,

Paraclitus autem spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo ille uos docebit omnia et *suggeret uobis omnia* quecumque dixero uobis., 15

Pacem meam do uobis pacem meam relinquo uobis non quo modo mundus dat ego do uobis.,

Non turbetur cor uestrum neque formidet., Audistis quia ego dixi uobis uado et uenio ad uos ?

Si diligeretis me gauderetis utique quia uado ad patrem quia pater maior me est., Et nunc dixi uobis prius quam fiant ut cum factum fuerit credatis., | 342 | 20

Iam non multa loquar uobiscum., Uenit enim princeps uis mundi et in me non habet quicumquam quod iudicet sed ut cognoscat mundus quia diligo . patrem et sicut mandatum dedit michi pater sic facio., amen. 25

¹⁴ et s. u. omnia *omissum in actu scriptionis* *suggeret u sup. lin. g expunctum*

LEGENDUM IN DIEM SANCTUM., PENTECOSTEN.,
AD MISSAM.,

LECTIO LIBRI IOHEL PROPHETE., (II 21-32)

HAEC DICIT DOMINUS.,

5 Noli timere terra exulta et letarê . quoniam magnificabit dominus ut faceret., ||

Noli timere animalia regionis quia germinaberunt speciosa deserti., Quia lignum adtulit fructum suum . ficus et uinea dederunt fortitudinem suam.,

10 Et uos filii syon < exultate et letamini in domino deo uestro.,

Quia dedit uobis doctorem iustitiae < et descendere faciet ad uos imbrem matutinum < et serotinum in principio., Et implebuntur aree frumento < et redundabunt torcularia uino et oleo.,

Et reddam uobis annos quos . comedit locusta < et brucus < et 15 rubigo < et eruca < fortitudo mea magna < quam misi in uos.,

Et comedetis uescentes et saturabimini < et laudabitis nomen domini dei uestri < qui fecit uobiscum mirauilia.,

Et non confundetur populus meus | 343 | in sempiternum < et scietis quia in medio srahel ego sum.,

20 Ego dominus deus uester et non est alius < et non confundetur populus meus in sempiternum.,

ET ERIT POST HAEC < effundam de spiritu meo super omnem carnem < et prophetabunt filii uestri et filie uestre.,

Senes uestri somnia somniabunt < et iubenēs uestri uisiones 25 uidebunt.,

Sed et super serbos meos . et super ancillas meas in diebus illis < effundam *** spiritum meum. Et dabo prodigia in caelo et in terra < sanguinem et ignem et uaporem fumi., Sol conuertetur in tenebras et luna in sanguine < ante quam ueniat dies domini

magnus et manifestus., Et omnis qui *inuocaberit* nomen domini salbus erit., amen., ||

LECTIO LIBRIꝝ HACTUUM APOSTOLORUM., (II 1-21)

IN TEMPORIBUS ILLISꝝ dum conplerentur dies pentecostenꝝ fuerunt omnes apostoli simul in unum., Et factum est repente sonus de caeloꝝ tamquam spiritus ualidissimi., Et implebit uniuersum locum in quo sedebant congregatiꝝ et appa-
ruerunt illis dispertite lingue tamquam ignis seditque supra singulos eorum., Et repleti sunt omnes spiritu sanctoꝝ et ceperunt loqui uariis linguis . pro ut spiritus dabat eloqui eis., 10

ERANT AUTEM IN IHERUSALEM habitantes iudei uiri timoratiꝝ ex omni gente quae sub caelo est., Et quum haec uox facta fuissetꝝ conuenit multitudo.,

Et mente confusa estꝝ | 344 | quoniam audiebat unusquisque lingua suaꝝ illos loquentem magnalia dei., 15

Stupebant omnesꝝ et mirabantur ad inuicem dicentes.,

Nonne omnes hii qui loquuntur galilei suntꝝ et quomodo nos singuli audiuius propriam linguam nostram in qua nati sumûs.

PARTIꝝ et medii et elamiteꝝ et qui habitant mesopotamiam., Iudeamꝝ et cappadociam., Pontumꝝ et asyam., Frigiamꝝ et 20
pamfiliam., Egyptumꝝ et partes *libie* que est circa cirinensêm . et aduene romani., Iudei quoqueꝝ et prosilites., Cretesꝝ et arabes., Audiuius loquentes eosꝝ nostris linguis magnalia dei., Stupebant autem omnes *et mirabantur* ad inuicem dicentes., Quidnam uult hoc êsse., || 25

Alii autem inidentes dicebantꝝ quia musto repleti sunt isti.,

STANS UERO PETRUSꝝ cum undecim apostolisꝝ elebauit uocem suam et dixit ad eos.,

Uiri iudeiꝝ et qui habitatis in iherusalem uniuersiꝝ hoc uobis notum sit et auribus percipite uerba mea., 30

1 inuocaberit in *add.* 2 manu 9 singulis 2 manu 21 libie *corr. in marg. ex lisie* 24 et mirabantur *add. marg. seriori manu*

Non enim sicut uos extimatis hii ebrii sunt cum sit hora diei tertia: sed hoc est quod dictum est per prophetam iohel.,

Et erit in nobissimis diebus dicit dominus: effundam de spiritu meo super omnem carnem. et prophetabunt filii uestri et filiae uestrae., Iubenes uestri uisiones uidebunt: et seniores uestri somnia somniabunt., Et quidem super serbos meos et super ancillas meas in diebus illis: | 345 | effundam de spiritu meo et profetabunt., Et dabo prodigia in caelo sursum[^] et signa in terra deorsum.,

10 Sanguinem^v et ignem: et uaporem fumi.,

Sol conuertetur in tenebras et luna in sanguine: ante quam ueniat dies domini magnus et manifestus.,

Et omnis qui inuocaberit nomen domini salbus erit., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM IOHANNEM.,

15 (XV 26-27, XVI 12-15, XVII 1-3, 11, 21-22, 24-26)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens.,

Quum uenerit paraclitus quem ego mittam uobis a patre spiritum ueritatis qui a patre meo procedit: ille testimonium peribebit de me et uos testimonium peribebitis: quia ab initio mecum estis.,

Aduc multa habeo uobis dicere: || sed non potestis illa portare modo., Quum autem uenerit ille spiritus ueritatis[^] doceuit uos omnem ueritatem.,

25 Non enim loquetur a semet ipso: sed quecumque audiet loquitur^v et quae uentura sunt adnuntiabit uobis.,

Ille me clarificauit quia de meo accipiet: et adnuntiabit uobis omnia.,

Quecumque abet pater mea sunt: propterea dixi quia de 30 meo accipiet et adnuntiabit uobis.,

Haec loquutus est ihesus: et sublebat^s oculis *in celum* dixit.,

31 est, in celum *add. seriori manu* subleuatis *corr. ex subleuatus*

Pater⁴ uenit hora clarifica filium tuum^ ut filius tuus clarificet te.,

Sicut dedisti ei potestatem omnis carnis ut omne quod dedisti ei⁴ det eis uitam eternam.,

Haec est autem uita aeterna⁴ | 346 | ut cognoscant te uerum 5
deum solum⁴ et que misisti ihesum xpm.,

Pater sanctae⁴ serba eos in nomine tuo quos dedisti mici⁴ ut sint unum sicut tu pater in me et ego in te.,

Ut et ipsi in nobis unum sint⁴ ut mundus credat quia tu me misisti⁴ et ego claritatem quam dedisti mici dedi eis., 10

Pater⁴ quos dedisti mici uolo ut ubi ego sum⁴ et illi sint mecum.,

Ut uideant claritatem meam quam dedisti mici⁴ quia dilexisti me ante constitutionem mundi.,

Pater iuste mundus te non cognobit⁴ ego autem te cognobi . 15
et hii cognoberunt quia tu me misisti.,

Et notum feci eis nomen tuum⁴ et notum faciam || ut dilectio qua dilexisti me in ipsis sit⁴ et ego in ipsis

LEGENDUM IN DIEM SANCTI ADRIANI.,

LECTIO LIBRI⁴ PROUERBIE . SALOMONIS., 20

(IV 18, XXI 10-31)

IUSTORUM SEMITA quasi lux splendens procedit⁴ et crescit *usque ad* perfectum diem.,

Mulierem autem fortem quis inueniet procul⁴ et de ultimis finibus pretium eius., 25

Confidit in ea cor uiri sūi . et spoliis non indigebit.,

Reddet bonum ei et non malum⁴ omnibus diebus uite sue.,
Quesiuit lanam et linum⁴ et operata est consilio manuum suarum.,

23 crescit | a perfectum *1 manu*

19 *sancti Adriani*] Eiusdem qui Romae colitur die octava septembris, apud Hispanos uero XVI kal. Julias. Ad uxorem ipsius Nata-

liam prophetia heic assignata manifesto refertur. Vide Miss. Mozarab., p. 325.

Facta est quasi nabis institutoris: de longe portat panem suum.,

Et de nocte surrexit deditque predam domesticis suis: et cibariam ancillis suis.,

5 Considerabit agrum: et emit eum de fructu . manuum suarum., | 347 |

Plantabit uineam: et accinxit fortitudinem lumbos suos: *et* roborauit bracium suum., Gustauit quia bona est negotiatio eius: non extinguetur in nocte lucerna eius.,

10 Manum suam misit ad fortia: et digiti eius adpreenderunt fusum., Man~~u~~um suam aperuit inopî . et palmas suas extendit ad pauperem., Non timebit domui suae a frigoribus nabis: omnes enim domestici eius uestiti sunt duplicibus., Stragulam uestem fecit sibi: bissus et purpura indumentum eius.,

15 Nobilis in portis uir eius: quando sederit cum senatoribus terrae.,

Fortitudo et decor indumentum eius: et rideuit in die nobissimo.,

Os suum aperuit sapientiae: et lex clementiae in lingua eius.,

Considerat semitas domus suae: || et panem otiosa non comedit.,

20 Surrexerunt filii eius et beatissimam predicaberunt: uir eius laudabit eam.,

Multe filie congregaberunt diuitias: tu autem supergressa es hunibersas.,

25 Date ei de fructu manum suarum: ut laudent eam in portis opera eius., amen.,

EPISTOLA PAULI . APOSTOLI: AD EBREOS., (X 32-38)

FRATRES: rememoramini pristinorum dierum in quibus inluminati: magnum certamen sustinuistis passionum.,

Et in altero quidem obprobriis et tribulationibus: expecta-
30 culum facti.,

In altero autem socii . taliter conuersantium effecti.,

Nam et uinctis compassi estis et rapinam bonorum uestrorum cum gaudio suscepistis., Cognoscentes uos habere meliorem et manentem substantiam., | 348 |

Nolite itaque amittere confidentiam uestram quem magnam 5 habet remunerationem.,

Patientia enim uobis necessaria est ut uoluntatem dei facientes reportetis promissionem.,

Aduc enim modicum quantulum quumque qui uenturus est ueniet et non tardabit iustus autem ex fide uiuit., amen., 10

Perquire euangelium retrohacte . in diem sancti torquati epi.,

In illo tempore dominus noster ihesus xps uidens turbas

LEGENDUM IN NATIUITATEM SANCTI . IOHANNIS . BAPTISTE

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETAE., (I 4-19) 15

IN DIEBUS ILLIS factum est uerbum domini ad me dicens., Prius quam te formarem in utero noui te et ante quam exires de uulba sanctificaui te.,

Prophetam gentibus dedi te., ||

Et dixi., AAA domine deus ecce nescio loqui quia puer ego 20 sum., Et dixi dominus ad me.,

Noli dicere quia puer ego sum quoniam ad omnia que mittam te ibis et uniuersa quecumque mandabero tibi loqueris.,

Ne timeas affacie . eorum quia ego tecum sum et eruam te dicit dominus., Et misit dominus manum suam et tetigit os 25 meum et dixit ad me.,

Ecce dedi uerba mea in ore . tuo

Ecce constitui te odie super gentes et super regna ut ebellas et dextruas et disperdas et discipes et edifices et plantes.,

Et factum est uerbum domini ad me dicens., Quid tu uides 30 iheremia ? Et dixi.,

Uirgam uigilantem *ego* uideo.,

Et dixit dominus ad me

Bene uidistî . quia uigilabo et ego super uerbo meo quod
| 349 | loquutus sumꝫ ut faciam illut.,

5 TU ERGO ACCINGE lumbos tuos et surgeꝫ et loquere ad eos
omnia quequumque ego precipio tibi ne formides affacie eorumꝫ
nec enim timere te faciam uultum eorum.,

Ego quoque dedi te in ciuitatem munitamꝫ et in columnam
ferreamꝫ et in murum aereumꝫ super omnem terram., Regibus
10 iudaꝫ principibus eiusꝫ et sacerdotibus eiusꝫ et populo terrae.,

Et bellabunt aduersum te et non prebalebuntꝫ quia ego tecum
sum ut liberem te ait dominus omnipotens.,

ÈPISTOLA PAULI APOSTOLIꝫ AD GALATAS., (IV 22-31)

FRATRESꝫ scriptum est quod abraham duos filios abuitꝫ
15 unum de ancillaꝫ et unum de libera., Sed his quidem qui de
ancillaꝫ saecundum || carnem natus est., Qui autem de liberâ .
secundum promissionem que sunt per allegoriam dicta., Nam
haec sunt duo testamentaꝫ unum quidem de monte synaa in
seruitutem generans que est agar., Syna autemꝫ mons est in
20 arabia confinis ei que nunc est iherusalemꝫ seruiens cum filiis
suis., Quae autem sursum est iherusalemꝫ libera est que est mater
omnium nostrorum., Scriptum est enim.,

Letare sterelis quae non paritꝫ erumpe et clama quae non
parturîs . quia multi filii deserte magis quam eius quae habet
25 uirum.,

Uos autem fratres . secundum ysaac promissionis filii estis .
sed quomodo tunc qui secundum carnem natus est persequebatur
eum qui secundum spiritum ita et nunc., Sed quid dicit scriptura.,
Expelle ancillam et filium eiûs . non enim heres erit filius ancille
30 cum filio meo . ysaac., Itaque fratres iam non sumus ancille filii
sed libereꝫ quia libertate nos xps redemit., amen . | 350 |

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM LUCAN.,

(I 5-25, 39-45, 56-80)

FUIT IN DIEBUS HERODIS regis iudeae sacerdos .
quidam nomine zaccarias de uice abia et huxor illi de filiabus
aaron et nomen eius elisabet., 5

Erant autem iusti ambo ante deum incedentes in omnibus
mandatis et iustificationibus domini sine quaerella.,

Et non erat illis filius eo quod esset elisabeth sterelis et
ambo processissent in diebus suis., Factum est autem quum
sacerdotio fungeretur zaccarias in ordinem uicis suae ante deum 10
secundum consuetudinem || sacerdotii sorte exiit ut incensum
poneret.,

Ingressus in templum domini et omnis multitudo erat populi
orans foris ora incensi.,

APPARUIT illi autem angelus domini stans a dextris altaris 15
incensi et zaccarias turbatus est uidens . et timor inruit super
eum.,

AIT AUTEM ad illum angelus.,

Ne timeas zaccarias quoniam exaudita est deprecatio tua et
huxor tua elisabeth pariet tibi filium et uocabis nomen eius 20
iohannem.,

Et erit gaudium tibi et exultatio et multi in natiuitate eius
gaudebunt.,

Erit enim magnus coram domino . et uinum et siceram non
biuet et spiritu sancto repleuitur aduc ex utero matris suae., 25

Et multos filiorum srahel | 351 | conuertet ad dominum deum
ipsorum., Et ipse precedet ante illum in spiritu et uirtute helie
ut conuertat corda patrum ad filios et incrediules ad prudentiam
iustorum parare domino plebem perfectam.,

ET DIXIT zaccarias ad angelum., Unde hoc sciam., 30

Ego enim sum senes et huxor mea processit in diebus suis.,

13 et add. marg. 2 manu

ET RESPONDENS ANGELUS: dixit ei.,

Ego sum gabriel qui adsto ante deum[^] et missus sum loqui ad te et haec tibi euangelizare., *Et ecce* eris tacens[<] et non poteris loqui usque in diem quo haec fiant pro eo quod non credidisti
5 uerbis meis: quae implebuntur in tempore . suo.,

ET ERAT PLEBS expectans zaccariam et mirabantur quod tardaret ipse in templo., ||

Egressus autem: non poterat loqui ad illos., Et cognouerunt quod uisionem uidisset in templo: et ipse erat innuens illis et
10 permansit mutus., Et factum est ut impleti sunt dies officii eius: abiit in domum suam.,

Post hos autem dies concepit helisabeth uxor eius: et occultabat se mensibus quinque dicens.,

Quia sic michi fecit dominus in diebus quibus respexit: auferre
15 obprobrium meum inter homines.,

EXURGENS AUTEM MARIA . in diebus illis: abiit in montana cum festinatione in ciuitatem iudeae: et intrabit in domum zaccariae: et salutabit helisabeth.,

Et factum est ut audiuit salutationem marie elisabeth: exul-
20 tauit infans in utero eius.,

ET REPLETA EST SPIRITU SANCTO ELISABETH | 352 | et ex-
clamauit uoce magna et dixit., Benedicta tu inter mulierês . et benedictus fructus uentris tui.,

Et unde hoc michi[<] ut ueniret mater domini mei ad me.,

25 Ecce enim ut facta est uox salutationis tuae in auribus meis: exultauit in gaudio infans in utero meo.,

Et beata quae credidisti: quoniam perficientur ea quae dicta sunt tibi a domino.,

Mansit autem maria cum illa . quasi mensibus tribus: et
30 reuersa est in domum suam.,

Elisabeth autem impletum est tempus pariendi: et peperit filium[<] et audierunt uicini et cognati eius[<] quia magnificauit

dominus misericordiam suam cum illa et congratulabantur . ei.,
Et factum est in die octavo uenerunt circumcidere puerum ||
et uocabant eum nomen patris sui zaccaria*.,

ET RESPONDENS MATER EIUS dixit.,

Nequaquam . sed uocabitur iohannes., Et dixerunt ad illam., 5
Quia nemo est in cognatione tua qui uocetur hoc nomine.,
Innuebant autem patri eius quem uellet uocari eum.,

Et postulans pugillarem scripsit dicens., Iohannes est nomen
eius.,

ET MIRATI SUNT UNIBERSI., 10

Apertum est autem confestim os eius et lingua eius et loquae-
batur recte benedicens deum.,

Et factus est timor super omnes uicinos eorum et super omnia
montana iudeae diulgabatur omnia uerba haec.,

Et posuerunt omnes qui audiebant in corde suo dicentes., 15

Quid putas . puer iste erit.,

Et enim manus domini erat cum illo., Et zaccarias | 353 |
pater eius impletus est spiritu sancto et prophetabit dicens.,

CANTICUM. BENEDICTUS DOMINUS DEUS SRAHEL quia uisi-
tauit et fecit redemptionem pleui sue., Et erexit cornum salutis 20
nobis in domo dauit pueri sui., Sicut locutus est per os sancto-
rum qui a seculo sunt prophetarum eius., Salutem ex inimicis
nostris et de manu omnium qui oderunt nos., Ad faciendam .
misericordiam cum patribus nostris et memorare testamenti
sancti sui 25

Ius iurandum quod iurauit ab abraham patrem nostrum datu-
rum se nobis ut sine timore de manu inimicorum nostrorum
liuerati seruiamus illi in sanctitate et iustitia coram ipso omnibus
diebus nostris

Et tu puer propheta altissimi uocaberis preibis enim ante 30
faciem domini || parare uias eius.,

Ad dandam scientiam salutis pleui eius in remissione pecca-

torum. Per uiscera misericordie dei nostri in quibus uisitabit
nos: oriens ex alto., Inluminare his qui in tenebris sunt et in
umbra mortis sedent ad dirigendos pedes nostros . in uiam pacis.,
Puer autem crescebat et confortabatur spiritu: *et* erat in desertis
5 usque in diem hostensionis sue ad srahel., amen.,

LEGENDUM IN DIEM SANCTORUM APOSTOLORUM
PETRI ET PAULI.,

LECTIO LIBRI APOCALIPSIN IOHANNIS., (X 8, 10;
XI 1, 3, 4, 15) DEO GRATIAS.,

10 IN DIEBUS ILLIS: ego iohannes serbus ihesu xpi: fui
in spiritu et audiui uocem loquentem mecum *et* dicentem.,

Uade accipe librum apertum de manu angeli: stantis | 354 |
super mare et super terram.,

Et accepi librum de manu angeli: et datus est mici calculus
15 similis uirge dicens.,

Dabo duobus testibus meis . et prophetabunt., Hii sunt due
olibe et due candelabra: in conspectu domini.,

Et facte sunt uoces magne in caelo: dicentes.,

Factum est regnum huius mundi domini nostri et xpi eius: et
20 regnabunt in secula seculorum., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD CORINTIOS . I^a.,

(IV 9-15)

FRATRES: puto deus nos apostolos nobissimos hostendit
tamquam morti destinatos: quia expectaculum facti sumus
25 mundo et angelis et hominibus.,

Nos stulti propter xpm: uos autem prudentes in xpo.,

Nos infirmi: uos fortes.,

Uos nobiles: nos autem ignobiles.,

Usque in hanc horam et esurimus et sitimus et nudi sumus et colafis cedimur et instauiles sumus et laboramus operantes manibus nostris.,

Maledicimur et benedicimus.,

Persecutionem patimur et sustinemur., Blasfemamur et obsecramus., Tamquam purgamenta uisus mundi facti sumus omnium per ipsa usque adhuc.,

Non ut confundam uos haec scribo sed ut filios meos karissimos moneo.,

Nam si decem milia pedagogorum . habeatis in xpo sed non multos patres., Nam in xpo ihesu per euangelium ego uos genui per fidem quae est in xpo ihesu domino nostro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.,
(X 1-8)

IN ILLO TEMPORE conuocatis ihesus discipulis suis dedit illis potestatem spirituum inmundorum . ut eicerent eos et curarent | 355 | omnem langorem et omnem infirmitatem in populo.,

Duodecim autem apostolorum nomina haec sunt.,

Primus symon qui dicitur petrûs . et andreas frater eius.,
Iacobus zebedei et iohannes frater eius.,

Filippus et bartolomeus

Tomas et matheus publicanus.,

Iacobus alfei et tatheus.,

Symon cananeus et iudas scariothes qui tradidit eum

Hos duodecim misit ihesus precipiens eis et dicens.,

In uiam gentium ne abieritis et in ciuitates samaritanorum ne intraberitis sed potius ite ad obes que perierunt domus srahel., Euntes autem predicate dicentes quia adpropinquauit regnum caelorum.,

Infirmos curate mortuos suscite., ||

Leprosos mundatê . demonia eicite.. Gratis accepistis: gratis date., amen.,

LEGENDUM IN DIEM SANCTARUM IUSTE ET RUFINE.,

LECTIO LIBRI: IHESU (Eccli. XXXIX 17-21)

5 AUDITE ME DIUINI fructus: et quasi rosa plantata super riuos aquarum fructificate.,

Quasi libanus: odorem suauitatis abete., Florete flores quasi liliū: date odorem et frondete in gratiam et conlaudate canticum: et benedicite dominum in operibus suis.,

10 Date nomini eius magnificentiam: et confitemini illi in uoce labiorum uestrorum.,

In canticis labiorum et citharis: et sic dicetis in confessione opera domini: uniuersa bona ualde., amen | 356 |

EPISTOLA PAULI APOSTOLI . AD CORINTIOS . I^a.

15 (II Cor. IV 5-10)

FRATRES: non nosmedipsos commendamus: sed ihesum xpm dominum *nostrum*.,

Nos autem serbos uestros: per ihesum xpm

20 Quoniam deus qui dixit de tenebris lumen splendescere: qui inluxit in cordibus nostris ad inlumptionem scientie claritatis dei: in faciem ihesu xpi., Abemus autem thesaurum istum . in uasis fictilibus: ut sublimitas sit uirtutis dei et non ex nobis.,

In omnibus tribulationem patimur: sed non angustamur., Aporiamur: sed non destituimur.,

25 Persequutionem patimur: sed non relinquimur.,

Deicimur: sed non perimur.,

17 nostrum *add. 2 manu*

25 persecutionem *1 manu*

3 *sanctarum Iuste et Rufine.*] Earum nomine | stabat. Coluntur ambae simul XVI kal. Audicata ecclesia saec. XV° exeunte Toleti ex- | gusti.

Semper mortificationem ihesu in corpore nostro circumferentes
ut uita ihesu xpi in corpore nostro manifestetur., ||

Cui est gloria in secula seculorum., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.,
(XXV 1-13) 5

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps loque-
batur discipulis suis et turbis in parabolis dicens., Simile erit
regnum caelorum decem uirginibus quae accipientes lampades
suas exierunt ouiam sponso et sponse

Quinque autem ex eis erant fatue et quinque prudentes., 10

Sed quinque fatue acceptis lampadibus non sumserunt oleum
secum.,

Prudentes uero acceperunt oleum in uasis suis cum lampa-
dibus., Mora autem faciente sponso dormitauerunt omnes et
dormierunt 15

Media autem nocte clamor factus est ecce sponsus uenit exite
ouiam ei.,

Tunc surrexerunt omnes uirgines ille et ornaberunt lampades
suas., | 357 |.

Fatue autem sapientibus dixerunt., Date nobis de oleo uestro
quia lampades nostre extinguuntur., 20

Responderunt prudentes dicentes., Ne forte non sufficiat
nobis et uobis ite potius ad uendentes et emite uobis. Dum
autem irent emere uenit sponsus et quae parate erant intraberunt
cum eo ad nubtias et clausa est ianua., 25

Nouissime ueniunt relique uirgines dicentes.,

Domine domine aperi nobis.,

At ille respondens ait.,

Amen dico uobis nescio uos.,

Uigilate itaque quia nescitis diem neque horam qua filius
hominis uenturus est in gloriam suam., amen 30

LEGENDUM IN DIEM SANCTORUM IUSTI ET PASTORIS.,

LECTIO LIBRI SAPIENTIE SALOMONIS., (Sap. X 17-21)

IN DIEBUS ILLIS: reddidit dominus iustis mercedem
laborum suorum || et *eduxit in uiam mirabili., Et in uelamento
5 diei dux fuit illis: et in luce stellarum *tota* nocte.,

Transtulit illos mare rubrum et transuexit illos per aquam
nimiam., Inimicos autem illorum dimersit in mare et ab altitudine
inferorum eduxit illos., Ideo iusti tulerunt spoliā impiorum: et
decantaberunt.,

10 Domine nomen sanctum tuum[^] et uictricem manum tuam lau-
daberunt pariter.,

Quoniam sapientia aperuit os mutorum: et linguas infantium
fecit dissertas.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD CORINTIOS PRIMA.,

15

(III 1, 2, 7)

FRATRES non potui uobis loqui quasi spiritualibus sed
quasi carnalibus: tamquam parbulis in xpo lac potum dedi uobis
non escam., | 358 |

Itaque fratres neque qui plantat est aliquid neque qui rigat:
20 sed cui incrementum dat deus., Ipsi gloria in saecula saeculorum.,
amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM LUCAN.,

(Marc. X 13-16)

IN ILLO TEMPORE: offerebant parbulos domino . nostro
25 ihesu xpo: ut illos tangeret.,

4 deduxit 1 manu 5 tota add. 2 manu

1 *in diem sanctorum Iusti et Pastoris.*] id
est, octavo Idus Augusti. Iustus et Pastor
fratres, quum puerili essent aetate, martyrium

Compluti passi sunt: quorum reliquias ab
Asturio episcopo Toletano inventas fuisse re-
fert S. Hildephonsus, *De vir. illustr.*, c. 2.

Discipuli autem ⁊ comminabantur offerentibus.,
 Quos cum uideret dominus ihesus ⁊ indigne tulit et ait.,
 Sinite parbulos uenire ad me et ne proibueritis eôs . talium
 est enim regnum dei., Amen dico uobis.,
 Quisquis non receperit regnum dei uelut parbulus ⁊ non intrauit 5
 in regnum celorum.,
 Et complexans eos ⁊ et inponens manus super eos ⁊ benedicebat
 illos., amen.,

LEGENDUM IN DIEM SANCTORUM . SIXTI EPISCOPI ET
 LAURENTI ARCIDIACONI., || 10

LECTIO LIBRI ⁊ SAPIENTIAE SALOMONIS., (Sap. III 1-8)

IUSTORUM ANIME in manu dei sunt ⁊ et non tanget
 illos tormentum mortis.,
 Uisi sunt in oculis insipientium mori ⁊ et extimata est malitia
 exitus illorum., Et ab itinere iusto ⁊ abierunt in exterminium., 15
 Et quod a nobis est iter extermini ⁊ illi autem sunt in pace.,
 Et si coram hominibus tormenta passi sunt ⁊ spes illorum
 immortalitate plena est., In paucis uexati in multis bene dispo-
 nentur quoniam deus temptauit illos ⁊ et inuenit illos dignos se.,
 Tamquam aurum in fornace probabit illos ⁊ et quasi holocausti 20
 hostiam accepit illos ⁊ et in tempore erit respectus illorum.,
 Fulgebunt iusti ⁊ | 359 | et tamquam scintille in aurundineto
 discurrent.,
 Iudicabunt nationes et dominabuntur populis et regnauit illo-
 rum dominus in perpetuum., amen., 25

9 *Sixti episcopi et Laurenti arcidiaconi.*] Sanctum Xystum et sanctum Laurentium, di-
 versis diebus passos, uno eodemque die quarto

Idus Augusti Gotho-Hispani coluere, itemque
 Graeci in martyrologiis commemorant.

EPISTOLA PAULI APOSTOLIꝫ AD CORINTIOS . I^a.,

(II Cor. IX 6-13)

FRATRESꝫ qui seminat in benedictionibusꝫ de benedictionibus et metet.,

5 Et unusquisque pro ut destinabit cordi suoꝫ non ex tristitia aut necessitate.,

Ilarem enim datorem diligit deus., Potens est autem deus omnem gratiam abundare facere in uobisꝫ ut in omnibus semper omnem sufficientiam abentes., Abundetis in omne opus bonum
10 sicut scriptum est.,

Dispensit dedit pauperibus iustitia eius manet in aeternum.,

Qui autem administrat semen seminantiꝫ et panem ad manducandum prestauitꝫ || et multiplicabit semen uestrumꝫ et augevit incrementa fructum iustitiae uestrae in omnibus locupletati abundetis in omnem simplicitatem quae operatur per nos gratiarum hactionem deo., Quoniam ministerium administrationis uisus officiiꝫ non solum supplet ea quae desunt sanctisꝫ sed etiam abundat per multas gratiarum actiones in dominoꝫ per probationem ministerii uisus., Cui gloria in secula seculorum.,

20 LECTIO SANCTI EUANGELIIꝫ SECUNDUM MATHEUM.,

(XVIII 18-20)

IN ILLO TEMPOREꝫ dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens., Amen dico uobis., Quia quaecumque alligaberitis super terramꝫ erunt ligata et in caelo.,

25 Et quaecumque solberitis super terramꝫ erunt soluta et in caelo., | 360 |

Iterum dico uobis., Quia si duo ex uobis consenserint super terramꝫ de omni re quaecumque petierintꝫ fiet illis a patre meo qui est in caelis., Ubi enim sunt duo uel tres congregati in
30 nomine meo . ibi sum ego in medio eorum., amen

LEGENDUM IN DIEM SANCTI CIPRIANI AEPISCOPI.,

LECTIO LIBRI IHESU*, (Eccli. XLIV 20, 21; L 1-25)

UIR ISTE CONSERBAUIT legem domini dei sui exelsi
et in temptatione inuentus est fidelis.,

Qui in uita sua suffulsit domum et in diebus suis corroborabit., 5
Templum etiam altitudo et ab ipso fundata est duplex edificatio
excaelsa et parietis templum., ||

In diebus ipsius remanuerunt putei aquarum et quasi mare
adimpleti sunt supra modum., Cum curauit gentem suam et
curabit illam a pernicie., Qui preualuit amplificare ciuitatem et 10
qui adeptus est gloria in conuersione gentis.,

Et ingressus domus et atria et amplificatus est.,

Quasi stella matutina in media nube et quasi luna plena in
diebus lucet.,

Et quasi sol refulgens et sic ille refulsit in templo dei., 15

Quasi arcus fulgens inter nebulas gloriae et quasi flos rosarum
in diebus uerni.,

Quasi lilia quae sunt in transitu aquarum . et quasi tus redo-
lens in diebus estatis.,

Quasi ignis effulgens et quasi tus ardens in igne 20

Quasi uas auri solidum et | 361 | ornatum omni lapide pre-
tioso.,

Quasi oliba pullulans et cipressus in altitudine se extollens.,

In accipiendo ipsum stolam gloriae et uestiri eum consum-
matione uirtutis in ascensu altari sanctitatis amictu., In acci- 25
piendo autem parte de manu sacerdotum et ipse stans iuxta
ara et circa illum corona fratrum.,

Quasi plantatio cedri in montem libani et sic circa illum steterunt
quasi ramus . palme et omnes filii aaron in gloria sua.,

2 ihesum 1 manu 8 remanuerunt a add. sup. lin. 2 m. 15 refulsit re add. sup. lin. 21 solidatum
2 manu ornatum corr. ex ornamentum

Oblatio autem domini in manibus ipsorum⁴ coram omni
sinagoga srahel.,

Et consummatione fungens in arâ . amplificare oblatione
excelsi regis.,

5 Porrexit manum suam || in libatione⁴ et libauit de sanguine
ube et effudit in fundamentum altaris odorem diuinum excelso
principi., Tunc exclamauerunt filii aaron in tubis sonaberunt⁴ et
auditam fecerunt uoce magnâ . in memoriam coram domino.,

Tunc omnis populus simul propiaberunt et ceciderunt in
10 faciem super terram adorare dominum suum⁴ et dare preces deo
omnipotenti excaelso.,

Et amplificaberunt psallentes in uocibus suis et in magna domo
factus est suabitatis plenus⁴ et rogabit populus dominum exelsum
in prece usque dum perfectus est honor domini⁴ et munus suum
15 perfecerunt., Tunc descendens extulit manus suas in omni con-
gregatione filiorum srahel⁴ dare gloriam | 362 | deo labiis suis⁶
et in nomine ipsius glorificari.,

Et iterauit orationem suam⁴ uolens hostendere uirtutem dei.,
Et nunc coram te domine omnium qui magna fecisti in omni
20 terra⁴ qui auxisti dies nostros a uentre matris nostrae⁴ et fecisti
nobiscum secundum tuam misericordiam et iucunditatem cordis⁴
et fieri pacem in diebus nostris . in srahel⁴ per dies sempiternos.,
amen.

Inquire apostolum et euangelium unius iusti.,

25 Karissimi dominus mici adstitit.,

6 diuinum i in ras. 12 suis add. sup. lin. 14 est add. 2 manu

LEGENDUM IN DECOLLATIONEM SANCTI IOHANNIS

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE., (XXXIII 1, 2, 3, 4,
10, 11) DEO GRATIAS.,

IN DIEBUS ILLIS factum est uerbum domini ad iheremiam cum clausus esset in atrio carceris dicens., 5

Haec dicit dominus.,

Clama ad me . et exaudiam || te et adnuntiabo tibi grandia et firma quae nescis., Quia haec dicit dominus exercituum deus srael.,

Aduc audietur in loco isto uox gaudii et uox letitiae 10

Uox sponsi et uox sponse.,

Uox dicentium confitemini domino exercituum quoniam bonus dominus . quoniam in seculum misericordia eius., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD EBREOS.,

(XI 24-28, 36-40 ; XII 1-2) 15

FRATRES fide moyses grandis factus negabit se esse filium filiae faraonis magis eligens affligi cum populo dei quam temporalis peccati habere iucunditatem.,

Maiores diuitias extimans tesoros egyptiorum inproperium xpi aspiciebat enim in remunerationem., 20

Fide reliquid egyptum non ueritus animositatem regis inuisibilem enim tamquam uidens sustinuit., | 363 |

Fide celebrauit pasca ex sanguinis effusione ne quis bastabat primitiba tangeret eos.,

I. *in decollationem sancti iohannis.*] Videtur hoc festum in omnibus Ecclesiis ritus gallicani celebre olim fuisse. Sane ab eo septem Dominicae denominantur in Missali Ambrosiano vetere. Quod autem diei sancti Cypriani illud postponit Liber noster Comicus, consentientem habet Pseudo-Augustinum in Epistola ad Bibianum Santonicae civitatis Antistitem,

quam edidit Mabillonius, *De liturg. Gallic.*, p. 458. Ibi enim legitur, incipiendum esse « ordinem Adventus Dominici ab octavo Calendas Octubris aequinoctium autumnale, « pro eo quod eadem die Johannes Praecursor « Domini a majoribus traditur, et Angelo « nuntiante conceptus, et Herodis funesti gladio « trucidatus. »

Multi quoque alii ludibria et uerbera experti: insuper uincula et carceres.,

Lapidati sunt: secti sunt: temptati sunt: in occisione gladii mortui sunt

5 Circum^{**}erunt in melotis et in pellibus caprinis: egentes angustiati afflicti: quibus dignus non erat mundus., In solitudinibus errantes: in montibus et in speluncis et in cauernis terrae., Et ii omnes testimonio fidei probati: non acceperunt repromissionem deo pro nobis melius aliquid prouidente: ut ne sine nobis consummarentur., Ideoque et nos tantam abentem inpositam || nubem

testium: deponentes omne pondus: et circum instat nos peccatum.,

Per patientiam curramus: prepositum nobis certamen.,
Aspicientes in auctorem fidei: et consummatorem dominum nostrum ihesum xpm., amen.,

15 LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,
(XIV 1-14)

IN ILLO TEMPORE: audiuit herodes tetarcha fama ihesu: et ait pueris suis.,

Hic est iohannes babtista quem ego decollabi ipse surrexit
20 a mortuis: et ideo uirtutes operantur in eo?

Herodes autem: tenuit iohannem et alligabit eum: et posuit in carcerem . propter uxorem fratris sui.,

DICEBAT ENIM illi iohannes.,

Non licet tibi habere eam.,

25 Et uolens illum occidere timuit populum . quia sicut propheta eum habebant., | 364 |

DIE AUTEM NATALIS ERODIS: saltauit filia erodiadis in medio triclinio: et placuit herodi., Unde cum iuramento: pollicitus est dare ei quodcumque postulasset ab eo., At illa premonita a
30 matre sua: dixit., Da mici hic in disco: caput iohannis babtiste., Et contristatus est rex., Propter iuramentum autem et eos qui pariter recumbebant: iussit dari.,

Misitque et decollabit iohannem in carcerem et adlatum est caput eius in disco et datum est puellae et tulit matris suae.,

Et accedentes discipuli eius tulerunt corpus eius, et sepe-
lierunt eum in monumento.,

Et uenientes nuntiaberunt ihesu., Quod cum audisset ihesus secessit inde in nabiculam || in locum desertum seorsum.,

Et cum audissent turbae secute sunt eum pedestres de ciuitatibus., Et exiens uidit turbam multam et misertus est eis et curabit languidos . eorum., amen.

ITEM LECTIONES DE SANCTIS.,

LECTIO LIBRI SAPIENTIAE SALOMONIS., (Prov. XV 3-9)

FILII in omni loco oculi domini contemplantur bonos et malos.,

Lingua placabilis lignum uitae., Que inmoderata est conteret spiritum., Stultus iridet disciplinam patris sui., Qui autem custodit increpationes . astutior fiet. Domus iusti plurima fortitudo | 365 | et in fructibus impii conturbatur., Labia sapientium disseminabunt scientiam et cor stultorum dissimile erit., Uictime impiorum abominabiles domino uota iustorum placabilia., Abominatio est domino uia impii qui sequitur iustitiam diligitur ab eo.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD TESSALONICENSES

PRIMA., (II Thess. I 3-12)

FRATRES gratias agere debemus semper pro uobis ita ut dignum est quoniam supercrescit fides uestra et abundat karitas uniuscuiusque omnium uestrum in inuicem ita ut et nos ipsi in uobis gloriemur in aeclesiis dei pro patientia uestra et fide in omnibus persecutionibus uestris et tribulationibus quas sustinetis in exemplum || iusti iudicii dei . ut digni abeamini in regno dei pro quo etiam et patimini.,

Si tamen iustum est apud dominum retribuere retributionem
 his qui uos tribulant: et uos qui tribulamini requiem nobiscum
 in retributionem domini ihesu: de caelo cum angelis uirtutis eius
 in flamam ignis dantibus uindictam in his qui non noberunt deum:
 5 et qui non *obediunt euangelium domini nostri ihesu xpi: qui
 penas dabunt in interitu eternas., Affacie domini et a gloria
 uirtutis eius cum benelit glorificari in sanctis suis: et admirabilis
 fieri in omnibus qui crediderunt quia creditum est testimonium
 nostrum super uos in die illo in quo etiam horamus semper pro
 10 uobis | 366 | ut dignetur uos uocatione sua deus noster.,

Et impleat omnem uoluntatem bonitatis: et opus fidei in
 uirtute ut clarificetur nomen domini nostri ihesu xpi in uobis:
 et uos in illo secundum gratiam dei et domini nostri ihesu xpi.,
 amen

15 **LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,**
 (XXV 31-46)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loquae-
 batur discipulis suis dicens.,

Quum uenerit filius hominis in magestate sua: et omnes angeli
 20 cum eo: tunc sedebit supra sedem magestatis suae . et congre-
 gabuntur ante eum omnes gentes et separabit eos ab inuicem
 sicut pastor segregat obes ab hedis., Et statuet quidem obes a
 dextris suis: hedos autem ad sinistris., ||

TUNC DICET REX: his qui a dextris eius sunt.,

25 UENITE BENEDICTI . patris mei possidete paratum uobis re-
 gnum: a constitutionem mundi.,

Esuribi enim: et dedistis mici manducare.,

Sitibi: et dedistis mici bibere.,

Ospes eram: et collegistis me.,

30 Nudus: et cooperuistis me.,

Infirmus: et uisitastis me.,

In carcere eram et uenistis ad me.,

TUNC RESPONDEBUNT EI iusti dicentes., Domine quando te uidimus esurientem et pabimus sitientem et potauimus.,

Quando autem te uidimus ospitem et collegimus te aut nudum et cooperuimus te. 5

Aut quando te uidimus infirmum aut in carcerem et uenimus ad te.

Et respondens rex dixit illis.,

Amen dico uobis quamdiu . | 367 | fecistis uni de his fratribus meis minimis mici fecistis., 10

TUNC DICIT HIS qui a sinistris erunt., Discedite a me maledicti ite in ignem aeternum qui preparatus est diabolo et angelis eius.,

ESURIBI ENIM et non dedistis mici manducare.

Sitibi et non dedistis mici bibere., Ospes eram et non collegistis me.,

Nudus et non operuistis me.,

Infirmus et in carcerem et non uisitastis me.,

Tunc respondebunt ei et ipsi dicentes.,

Domine quando te uidimus esurientem aut sitientem aut ospitem aut nudum aut infirmum uel in carcerem et non ministrabimus tibi., Tunc respondeuit et ipsis dicens., 20

Amen dico uobis., ||

Quam diu non fecistis uni de minoribus his nec mici fecistis., Et ibunt hii in supplicium aeternum iusti autem in uitam aeternam., 25

ITEM SECUNDUS DE SANCTIS.,

LECTIO LIBRI SAPIENTIAE SALOMONIS., (Sap. V 16-19)

IUSTI IN PERPETUUM UIBENT et aput dominum est merces eorum et cogitatio ilorum aput altissimum., 30

22 ipsi]s add. 2 manu 29 perpetuum pe add. sup. lin.

Ideo accipient regnum decoris et diadema speciei de manu domini.,

Quoniam dextera sua teget eos et bracio suo defendet illos.,

5 Accipient armatura zeli illius et armabit illos creaturam ad ultionem inimicorum., Inducent pro torace iustitiam et accipient pro galea iudicium certum., amen.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD EBREOS., (Rom. V 1-5)
DEO GRATIAS., | 368 |

10 FRATRES iustificati ex fide pacem habeamus ad deum per dominum nostrum ihesum xpm., Per quem et accessum habemus fidei in gratia ista in qua stamus et gloriamur in spe gloriae filiorum dei.,

Non solum autem sed gloriemur in tribulationibûs . scientes
15 quod tribulatio patientiam operatur

Patientia autem probationem probatio uero spem.,

Spes autem nos non confundit quia karitas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum qui datus est nobis.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM LUCAN.,

20

(Matth. X 16-22)

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens., Ecce ego mitto uos sicut oves in medio luporum.,

Estote ergo prudentes sicut serpentês . et simplices sicut
25 columbe., ||

Cabete ergo ab hominibus

Tradent enim uos in conciliis et in sinagogiis suis flagellabunt uos et ad presides et reges ducemini propter me in testimonium illis et gentibus.,

Quum autem tradent uos: nolite cogitare quomodo aut quid loquamini.,

Dauitur enim uobis in illa hora: quid loquamini.,

Non enim uos estis qui loquimini: sed spiritus patris uestri qui loquitur in uobis.,

5

Tradet autem frater fratrem in morte et pater filium et insurgent filii in parentes et morte eos afficient: et eritis odio omnibus gentibus propter nomen meum., Qui autem perseberauerit usque in finem: hic saluus erit., amen.

ITEM . III . DE SANCTIS., | 369 |

10

LECTIO LIBRI: SAPIENTIE SALOMONIS., (Sap. XI 2-4)

SANCTI ITER fecerunt per deserta que non inhabitabantur: et in locis secretis fixerunt castra., Steterunt contra hostes: et de inimicis se uindicaberunt.,

Sitierunt et inuocaberunt te: et data est illis aqua de petra 15 altissima., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD ROMANOS., (VIII 28-39)

FRATRES: scimus quoniam diligentibus deum omnia procedunt in bonum: his qui secundum propositum uocati sunt sancti., Nam quos prescibit et predestinauit conformes fieri imaginis 20 filii sui: ut sit ipse primogenitus in multis fratribus.,

Quos autem predestinauit: hos et uocauit., Et quos uocabit: hos et iustificauit., ||

Quos autem iustificabit illos: et glorificabit.,

Quid ergo dicernus ad haec.

25

Si deus pro uobis: quis contra nos. Qui aetiam filio suo non pepercit: sed pro nobis omnibus tradidit illum., Quomodo non etiam cum illo: omnia nobis donabit.,

Quis accusauit electos dei .

Deus qui iustificat quis est qui condemnet.,

Xps ihesus qui mortuus est imo qui et resurrexit qui est ad dexteram dei qui aetiam interpellat pro nobis.,

5 Quis nos separabit a karitate xpi? Tribulatio an angustia an persecutio an famis an nuditas an periculum an gladius sicut scriptum est.,

Quia propter te morte afficimur tota die extimati sumus ut obes occisionis., | 370 |

10 Sed in his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos.,

Certus sum enim quia neque mors neque uita neque angeli neque principatus neque instantia neque futura neque altitudo neque profundum neque creatura alia poterit nos separare a karitate dei quae est in xpo ihesu domino nostro., amen.

15 LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.,

(Luc. XII 35-37)

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens., Sint lumbi uestri precincti et lucerne ardentes et uos similes hominibus expectantibus dominum
20 suum quando reuertatur a nuptiis., Ut quum uenerit et pulsauerit confestim aperiant ei., Beati serui illi quos quum uenerit dominus inuenerit uigilantes., ||

Amen dico uobis quod precinget se et faciet illos discumbere et transiens ministrabit illis., amen.,

25

ITEM QUARTAS DE SANCTIS.,

LECTIO LIBRI SAPIENTIAE SALOMONIS.,

(Sap. XVIII 1, 3-4, 7 . XIX 9)

SANCTIS TUIS DOMINE maxima erat lux propter quod ignem ardeptem columnam ducem habuerunt ignote uie

et solem sine læsuram boni ospitii prestitisti., Digni quidem illi curere lucem et pati carcerem tenebrarum⁴ qui inclusos custodiebant filios tuôs . per quos incipiebant incorruptum legis lumen seculo dari.,

Suscepta est enim a populo tuo⁴ sanitas iustorum., 5

Tamquam equi enim depauerunt⁴ et tamquam agni exultaverunt⁴ | 371 | magnificentes te domine⁴ qui liberabas illos., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI⁴ AD EBREOS., (XI 13-16)

FRATRES⁴ sancti omnes iusta fidem defuncti sunt., Non acceptis repromissionibus⁴ sed a longe eas aspicientes et salutantes et confitentes⁴ quia peregrini et ospites sunt super terram., Qui enim haec dicunt⁴ significant se patriam inquirere.,

Et si quidem illius meminissent de qua exierunt⁴ abebant utique tempus reuertendi., Nunc autem meliorem appetunt⁴ id est caelestem., Ideo non confunditur deus uocari deus eorum⁴ 15 parabit enim illis cibitatem sanctam., amen.

LECTIO SANCTI EUANGELII⁴ SECUNDUM MATHEUM.,
(Matth. XXIV, Marc. XIII, Luc. XXI)

IN ILLO TEMPORE⁴ dominus noster ihesus xps loquebatur || discipulis suis dicens., 20

Quum audieritis prelia et opiniones praeliorum⁴ nolite timere.,

Oportet enim haec fieri⁴ sed nondum est finis., Exurget autem gens contra gentem . et regnum super regnum⁴ et erunt fames et terrae motus per loca.,

Hec autem omniâ . initia sunt dolorum., Uidete autem uos 25 med ipsos., Tradent enim uos in conciliis⁴ et in sinagogiis suis flagellabunt uos⁴ et ante presides et reges ducemini propter me in testimonium illis.,

Quum autem tradent uos nolite cogitare quid loquamini⁴

dauitur enim uos in illa ora quid loquamini., Non enim uos estis loquentes: sed spiritus sanctus., Tradet autem frater | 372 | fratrem in morte: et pater filium: et exurgent filii in parentes et morte eos afficient: et eritis odio omnibus gentibus propter
5 nomen meum., Qui autem perseueraberit usque in finem: hic salbus erit., amen.,

ITEM . U . DE SANCTIS.,

LECTIO LIBRI: SAPIENTIE SALOMONIS.,

(Prov. X 27-XI 4)

10 FILII: TIMOR domini adponet dies: et anni impiorum adbrebiabuntur.,

Expectatio iustorum laetitia: spes autem impiorum peribit.,

Fortitudo simplicis uia uite domini: et pabor his qui operantur malum.,

15 Iusti in aeternum non commobebuntur: impii autem non habitabunt in terra.,

Os iustorum parturiet sapientia: et lingua praborum peribit

Labia iusti considerant placitâ . || et os impiorum peruersa.,

20 Statera dolosa abominatio est apud dominum: et pondus equum uoluntas eius.,

Ubi fuerit superuia: ibi et contumelia., Ubi autem humilitas: ibi et sapientia.,

Simplicitas iustorum diriget eos: et subplantatio peruersorum uastabit illos., Non prode erunt diuitiae in die ultionis: iustitia
25 uero liberauit a morte.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD EBREOS., (XI 33-34)

FRATRES: sancti per fidem uicerunt regna., Operati sunt iustitiam: adepti sunt repromissiones., Obturaberunt ora leonum: extinxerunt inpetum ignis.,

Effugierunt aciem gladii⁴ conbaluerunt de infirmitate., Fortes facti sunt in bello⁴ per ihesum xpm dominum nostrum.,

LECTIO SANCTI EUANGELII⁴ SECUNDUM MATHEUM.,

(V 13-16) | 373 |

IN ILLO TEMPORE⁴ dominus noster ihesus xps⁴ loque- 5
batur discipulis suis dicens., Uos estis⁴ sal terrae.,

Quod si sal ebanuerit in quo salietur . ad nicilum ualet ultra⁴ nisi ut mittatur foras⁴ et conculcetur ab hominibus., Uos estis lux mundi., Non potest ciuitas abscondi supra montem posita., Neque accendunt lucernam et ponunt ea sub modio⁴ sed super 10 candelabrum⁴ ut luceat omnibus qui in domo sunt.,

Sic luceat lux uestra coram hominibus⁴ ut uideant uestra bona operâ . et glorificent patrem uestrum qui est in caelis.,

DE SANCTIS.,

LECTIO LIBRI⁴ SAPIENTIAE SALOMONIS., (Sap. V 1-5) 15

IUSTI STABUNT in magnam constantiam aduersus eos qui se angustiaberunt⁴ et qui spreberunt sermones || eius⁴ uidentes turbabuntur., timore orribili⁴ et mirabuntur in subitatione salutis inspire.,

Dicent inter se paenitentiam agentes⁴ et per angustiam spiritus 20 gementes., Hii sunt quos abuimus aliquando in risu⁴ et in exemplum obprobrii.,

Nos insensati⁴ uitam illorum extimabamus insanâm . et finem illorum sine honore.,

Quomodo computati sunt., inter filios dei⁴ et inter sanctos sors 25 illorum inuenta est., amen.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI⁴ AD EFFESIOS., (I 3-8)

FRATRES⁴ gratia uobis et pax a deo patre nostro⁴ et domino ihesu xpo.,

Benedictus deus et pater domini nostri ihesu xpi⁴ qui benedixit nos in omni benedictione aeterna in caelestibus in xpo⁴ sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem., | 374 |

Ut essemus sancti et immaculati . in conspectu eius in karitate⁴
5 qui predestinabit nos in adobtionem filiorum⁴ per ihesum xpm in ipsum., Secundum propositum uoluntatis suae in laudem gloriae gratie suae in qua gratificabit nos in dilecto filio suo⁴ in quo abemus redemtionem per sanguinem eius⁴ remissionem peccatorum.,

10 Secundum diuitias gratiae eius quae superhabundabit in nobis⁴ per ihesum xpm dominum nostrum.,

LECTIO SANCTI EUANGELII⁴ SECUNDUM MATHEUM.,

(XIII 47-50, 43)

IN ILLO TEMPORE⁴ dominus noster ihesus xps loquutus
15 est discipulis suis⁴ et turbis in parabolis dicens.,

Simile est regnum celorum sagene misse in mare⁴ et ex omni genere piscium congreganti., Quia quum || implessent educentes et secus litus sedentes⁴ elegerunt bonos in basâ . malos autem foras miserunt.,

20 Sic erit in consummatione seculi.,

Exibunt angeli et separabunt malos de medio iustorum⁴ et mittent eos in caminum ignis⁴ ibi erit fletus et stridor dentium., Tunc fulgebunt iusti⁴ sicut sol in conspectu patris eorum., amen.

ITEM LECTIONES UNIUS IUSTI.,

25 LECTIO LIBRI⁴ IHESU., (Eccli. XXXII 27-XXXIII 1) DEO

FILI IN OMNI OPERE crede ex fide animae tue⁴ haec est enim conseruatio mandatorum., Qui credit deo adtendit mandatis⁴ et qui confidunt in illum non minorabuntur., | 375 |

Timenti dominum non occurrunt mala⁴ sed in temtatione deus
30 illum conserbat et liberabit a malis., amen.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD COLOSENSES., (I 24-29)

FRATRES: gaudeo in passionibus pro uobis: et adimpleo
 ea quae desunt passionum xpi in carne mea: pro corpore eius
 quod est aeclesia., Cuius factus sum ego minister secundum
 dispensationem dei quae data est michi in uos: ut impleam uerbum 5
 dei ministerium quod absconditum fuit a saeculis et a generatio-
 nibus., Nunc autem manifestum est sanctis eius: quibus uoluit
 deus notas facere diuitias gloriae sacramenti huius in gentibus
 quod est xps in uobis spes gloriae quem nos adnuntiamus.,
 Corripientes || omnem hominem et docentes in omni sapientia: 10
 ut exhibeamus omnem hominem perfectum in xpo ihesu in quo et
 laboro certando: secundum operationem eius quam operatur in
 me in uirtute., Cui gloria in saecula saeculorum., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,

(XXIV 45-47)

15

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loque-
 batur discipulis suis dicens., Quis putans est fidelis serbus et
 prudens: quem constituit dominus supra familiam suam: ut det
 illis cibum in tempore., Beatus ille serbus quem quum uenerit
 dominus eius inuenerit sic facientem., Amen dico uobis: quoniam 20
 super omnia bona sua constituet eum., amen.,

LEGENDUM DE UNO IUSTO.,

LECTIO LIBRI: ESAYE PROPHETAE., (XLII 1-4) | 376 |

ECCE SERBUS MEUS SUScipiam eum: electus meus
 complacuit sibi in illo animam meam., 25

Dedi spiritum meum super eum: iudicium gentibus profert.,
 Non clamabit neque accipiet personam: nec audietur foris

6 absconditum s. *add. sup. lin.*

uox eius., Calamum quassatum non conterêt . et linum fumigans non extinguet., In ueritate edocet iudicium non erit tristis neque turbulentus: donec ponat in terra iudicium: et legem eius insule expectabunt., amen

5 EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD TIMOTHEUM
SAECUNDA., (II 1-10)

KARISSIME: confortare in gratia que est in xpo ihesu: et quae audistis a me per multos testes.,

Hec comenda fidelibus in omnibus qui idonei erunt: et alios
10 docere., ||

Labora sicut bonus millex xpi ihesu.,

Nemo militans deo implicat se negotiis secularibus: ut ei placeat cui se probauit.,

Nam et qui certat in agone non coronabitur: nisi qui legitime
15 certaberit.,

Laborantem agricolam: oportet primum de fructibus accipere., Intellege quae dico: dedit tibi dominus in omnibus intellectum.,

Memor esto ihesum xpm resurrexisse a mortuis: exemine dedit secundum euangelium meum in quo laboro usque ad uin-
20 cula quasi male operâns . sed uerbum dei non est alligatum.

Ideo omnia sustineo propter electos dei: ut et ipsi scilm consequantur: quae est in xpo ihesu domino nostro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,
(XXV 14-23)

25 IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps | 377 | loquebatur discipulis suis in parabolis dicens.,

Homo quidam peregre proficiscens uocauit serbos suos: et tradidit illis bona sua., Et uni dedit quinque talenta: alii autem duo: alii uero unum., Unicuique secundum propriam uirtutem:
30 et statim profectus est.,

Abiit autem qui quinque talenta acceperat et operatus est in

eis et lucratus est alia quinque., Similiter et qui duo acceperat et lucratus est alia duo.,

Qui autem unum acceperat abiens fodit in terram . et abscondit pecuniam domini sui.,

Post multum uero temporis uenit dominus serborum illorum et posuit rationem cum eis.,

Et accedens qui quinque talenta acceperat || obtulit alia quinque talenta dicens.,

DOMINE quinque talenta miki tradidisti ecce alia quinque supra lucratus sum.,

Ait illi dominus eius., Euge serbe bone et fidelis quia super pauca fuisti fidelis supra multa te constituam intra in gaudium domini tui.,

Accessit autem ad eum et qui duo talenta acceperat et ait ei., Domine duo talenta tradidisti miki ecce alia duo supra lucratus sum., Ait illi dominus eius.,

Euge serbe bone et fidelis quia super pauca fuisti fidelis supra multa te constituam intra in gaudium domini tui., amen.,

LEGENDUM DE UNIUS IUSTI.,

LECTIO LIBRI . SAPIENTIE SALOMONIS., (Sap. IV 7-15)

IUSTUS . si morte preoccupatus fuerit anima eius . | 378 | in refrigerio erit., Senectus enim uenerabilis est non diuturna neque numero annorum computata.,

Canis enim sensus hominis et etas senectutis uita immaculata.,

Placens deo factus dilectus et uibens inter peccatores.,

Translatus est raptus est ne malitia mutaret intellectum eius . aut ne finctio decipiat animam eius

Fascinatio enim nugacitatis obscurat bona et inconstantia concupiscentie transuertit sensum sine malitia.,

Consummatus in brebi expleuit tempora multa.,

Placita enim erat deo anima illius: propterea properabit educere illum de medio iniquitatum.,

Populi autem uidentes || et non intellegentes nec ponentes in precordiis talia: quoniam misericordia dei et gratia in sanctos
5 illius et respectus in electis eius., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD TIMOTHEUM

SECUNDA., (III 16-IV 8)

KARISSIME: omnis scriptura diuinitus inspirata utilis est ad docendum\ ad arguendum\ ad corrigendum\ ad erudiendum
10 in iustitia: ut perfectus sit homo dei ad omne opus bonum paratus.,

Testificor coram deo et xpo ihesu qui iudicaturus est uivos et mortuos: et aduentum eius . et regnum ipsius.,

Predica uerbum: iusta oportune inopportune.,

Argue\ obsecra\ increpa: in omni patientia et doctrina.,

15 Erit enim tempus cum sanam doctrinam non sustinebunt\ | 379 | sed ad sua desideria quoacerbabunt sibi magistros prurientes auribus: et a ueritate quidem auditum auertent . ad fabulas autem conuertentur.,

Tu uero: uigila in omnibus labora., Opus fac euangeliste: misterium tuum imple., Ego enim iam delibor: et tempus meae
20 resolutionis instat.,

Bonum certamen certabi\ cursum consummabi: fidem serbau., De reliquo: reposita est michi corona iustitiae: quam reddet michi dominus in die *illa* iustus iudex.,

25 Non solum autem michi: sed et his qui diligunt aduentum eius., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM LUCAN.,

(XIX 12-19)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps: loque-
30 batur discipulis suis dicens., ||

14 patientia corr. ex patientiae

21 resolutinis 1 manu

24 illa suppletum 2 manu

Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam ⁊ accipere
sui regnum et reuerti.,

Uocatis autem decem seruis suis ⁊ dedit illis decem mnas.,

Et ait ad illos., Negotiamini dum uenio.,

Ciues autem eius ⁊ oderant illum ⁊ et miserunt legationem post 5
illum dicentes.,

Nolumus hunc regnare super nos.,

Et factum est ut rediret accepto regno ⁊ et iussit uocari serbos
suos quibus dedit pecuniâm . ut sciret quantum quisque nego-
tiatus esset., Uenit autem primus dicens., 10

Domine ⁊ mna tua decem mnas adquisibit., Et ait illi.,

EUGE serbe bone et fidelis ⁊ quia in modico fuisti fidelis ⁊ eris
potestatem habens super decem ciuitates.,

Et alter uenit dicens., | 380 |

Domine ⁊ mna tua fecit quinque mnas., Et huic ait., 15

Et tu esto super quinque ciuitates., amen.,

L : UNIUS . IUSTI.,

LECTIO LIBRI ⁊ SAPIENTIAE SALOMONIS.,

(Eccli. XXXI 8-11)

BEATUS UIR qui inuentus est sine macula ⁊ et qui post aurum 20
non habiit nec sperabit in pecunia et tesauros., Quis est iste lauda-
bimus eum ⁊ fecit enim mirabilia in uita sua., Quis probatus est in
illo . et perfectus inuentus est ⁊ et erit illi gloria aeterna., Qui potuit
transgredi. et non est transgressûs . et facere mala. et non fecit.,

Ideo stabilita sunt bona illius in deo ⁊ et elemosinas illius 25
enarrabit aeclesia sanctorum.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI ⁊ AD TIMOTHEUM

SECUNDA., || (IV 17-18)

KARISSIME ⁊ dominus mici adstitit et confortabit me ⁊ ut
per me predicatio impleatur., Et ut audiant omnes gentes ⁊ et 30

liberatus sum de ore leonis., Liberabit me dominus ab omni opere malô . et salbum faciet in regnum suum caelestem.,

Cui gloria: in secula seculorum amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,

5

(X 32-39)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens.,

Omnis qui confitebitur me coram hominibus: confitebor et ego eum coram patre meo qui est in caelis.,

10 Qui autem negaverit me coram hominibus . negabo et ego eum coram patre meo qui est in caelis., Nolite arbitrari: quia ueni mittere pacem in terram | 381 |

Non ueni mittere pacem: sed gladium., Ueni enim separari hominem aduersus patrem suum et filiam aduersus matrem
15 suam et nurum aduersus socrum suam et inimici hominis domestici eius., Qui amat patrem aut matrem plus quam me: non est me dignus.,

Et qui amat filium aut filiam super me: non est me dignus., Et qui non accipit crucem suam et sequitur me: non est me dignus.,

20 Qui inuenit animam suam: perdet eam., Et qui perdiderit animam suam . propter me: inueniet eam., amen.,

LEGENDUM DE UNO IUSTO .

LECTIO LIBRI: ESAYE PROPHETAE., (XLI 8-13)

HAEC DICIT DOMINUS.,

25 Serbus meus iacob quem elegi semen abra^ham amici mei in quo adpreendi te ab extremis terrae et a longinquis eius uocabi te et dixi tibi., Serbus meus es tu elegi te et non abieci te: ne timeas . quia tecum sum ego: ne declines quia ego deus tuus confortabi te et ausiliatus sum tui.,

1 ab corr. ex ob 25 abraham h suppletum sup. lin.

Et suscepi te et dextera iusti mei., Ecce confundentur et erubescunt omnes qui pugnant aduersum te erunt quasi non sint.,

Et peribunt uiri qui contradicunt tibi . queres eos et non inuenies uiros reuelles tuos., Et erunt quasi non sint et belut consummatio hominis bellantes aduersum te.,

Quia ego dominus deus tuus adpreendi manum tuam dicens que tibi., Ne timeas ego adiubabi te.,

Ait dominus omnipotens.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD EFFESIOS.,

(Philipp. III 7-12) | 382 |

FRATRES arbitratus sum propter xpm detrimenta.,

Uerum tamen existimo omnia detrimentum esse propter eminentem scientiam xpi domini mei propter quem omnia detrimentum feci et arbitror ut stercora ut xpm lucrificiam . et inueniar in illo non habens meam iustitiam quae ex lege est sed illam quae ex fide est . xpi.,

Quae ex fide est iustitia in fide ad agnoscendum illum uirtutem resurrectionis eius et societatem passionum illius.,

Configuratus morti eius si quo modo occurram ad resurrectionem quae est ex mortuis., Non quod iam perfectus sim sequor autem si conpreendam in quo et conpreensus sum || a xpo ihesu domino nostro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.

(XXIV 37-44)

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens., Sicut in diebus noe ita erit aduentus filii hominis.,

Sicut enim erant in diebus noe ante dillubium comedentes et bibentes nubentes et nubtum tradentes usque ad eum diem quo introibit noe in arcam et non cognoberunt donec uenit dillubium

et tulit omnes: ita erit aduentus filii hominis., Tunc duo erunt
in agro: unus adsumetur . et unus relinquetur., Due molentes
in molam: una adsummetur et una relinquetur.,

Uigilate ergo: quia nescitis qua hora dominus noster uenturus
5 sit., Illud autem scitote | 383 | quoniam si sciret pater familias
qua hora fur uenturus esset: uigilaret utique et non sineret
perfodiri domum suam., Ideo et uos estote parati: quia nescitis
qua hora filius hominis uenturus est., amen

ITEM LECTIONES . DE UNO CONFESSORE

10 LECTIO LIBRI: IHESU., (Eccli. XLVII 1-2, 9-13) DEO

IN DIEBUS ILLIS: surrexit natan propheta in diebus
dauid: et quasi adeps separatus est a carne: sic dauid a filiis
srahel., In omni opere dedit confessionem sancto . et excelso in
uerbo gratiae: de omni corde suo laudauit deum: et dilexit deum
15 qui fecit illum., Et dedit contra inimicos potentiam: et stare
fecit cantores contra altare.,

Et in sonos eorum dulces fecit || modos: et dedit in celebra-
tionibus decus., Et ornabit tempora usque in consumationem
uite: ut laudarent sanctum nomen domini . et amplificarent mane
20 diei sanctitate., Xps purgauit peccata ipsius et exaltabit in aeter-
num cornum eius: et dedit illi testamentum regnum et sedem
gloriae in srael.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD ROMANOS., (X 8-13)

FRATRES: hoc est uerbum fidei quod predicamus qua si
25 confitearis in ore tuo dominum ihesum xpm: et in corde tuo
credideris quod deus illum suscitabit a mortuis salbus eris.,

Corde enim creditur ad iustitiam: ore enim confessio fit ad
salutem.,

Dicit enim: scriptura.,

Omnis qui crediderit in illum: non confundetur | 384 |

Non enim est distinctio . iudaei: et grci., Nam idem dominus omnium diues: in omnibus qui inuocant illum., Omnis enim qui inuocaberit nomen domini: salbus erit., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM 5
(XI 25-30)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps: loquutus est dicens.,

Confiteor tibi domine pater caeli et terrae: quia abscondisti haec a sapientibus et prudentibus: et rebelasti ea parbulis., 10

Ita pater: quoniam sic fuit placitum ante te.,

Omnia mici: tradita sunt a patre meo., Et nemo nobit filium: nisi pater.,

Neque patrem quis nobit nisi filius: et cui uoluerit filius reuelare., 15

Uenite ad me omnes qui laboratis et onerati estis: || et ego reficiam uos.,

Tollite iugum meum super uos et discite a me quia mitis sum et humilis corde: et inuenietis requiem animabus uestris., Iugum enim meum suabe est: et honus meum lebe est., 20

LEGENDUM DE UNO . CONFESSORE.,

LECTIO LIBRI: IHESU., (Eccli. LI 1-4) DEO GRATIAS.,

IN DIEBUS ILLIS: orabit . ihesus dicens., Confiteor tibi domine rex: et conlaudabo te deum salbatorem meum.,

Confiteor nomini tuo: quoniam adiutor et protector factus es 25 mici . et liberasti corpus meum a perditione.,

A laqueo lingue inique . et a labiis operantium mendacium: et contra adsistentes factus es mici adiutor: et liberasti me secundum multitudinem misericordie nominis tui., amen.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD TIMOTHEUM . I^a.,

(VI 11-14) | 385 |

KARISSIME: sectare iustitiam: pietatem: fidem: kari-
 tatem: patientiam: mansuetudinem: certa bonum certamen
 5 fidei., Adpreende uitam aeternam in qua uocatus es: et confessus
 bonam confessionem coram multis testibus., Precipio tibi coram
 deo qui uiuificat omnia et xpo ihesu: qui testimonium reddidit
 sub pontio pilato bonam confessionem: ut serb*es mandatum
 sine macula inrepreensibilem usque in aduentum domini nostri
 10 ihesu xpi., amen.

*Inquire euangelium de uno iusto: Omnis qui confitebitur me.,
 Tertie folie retrohacte perquire.,*

ITEM LEGENDUM DE UIRGINIBUS :,

Audite me diuini fructus et quasi rosa plantata super ribos .
 15 aquarum .

Supra quere in diem sanctarum iusta et rufina., ||

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD CORINTIOS PRIMA

(VII 25-34)

FRATRES: de uirginibus preceptum domini non habeo .
 20 consilium autem do: tamquam misericordia consecutus a domino
 ut sim fidelis., Existimo enim hoc bonum esse propter instantem
 necessitatem: quoniam bonum est homini sic esse., Alligatus es
 huxori: noli querere solutionem., Solutus es ab uxore: noli
 querere huxore., Si autem acceperis huxorem: non peccasti.,
 25 Et si nubserit uirgo: non peccabit., Tribulationem autem
 carnis habebunt huius mundi . ego autem uobis parca., Hoc
 itaque dico fratres tempus breue est relicum est ut qui habent
 huxores: | 386 | tam quam non habentes sint., Et qui flent:
 tam quam non flentes.,

Et qui gaudent: tamquam non gaudentes., Et qui emunt: tamquam non possidentes., Et qui . utuntur hoc mundo: tamquam non utantur., Preterit enim figura uisus mundi.,

Uolo autem: uos sine sollicitudine esse., Qui sine uxore est: sollicitus est quae domini sunt quomodo placeat deo., Qui autem cum uxore est: sollicitus est quae sunt mundi: quomodo placeat uxori . et diuisus est., Et mulier innubta et uirgo: cogitat quae sunt domini ut sit corpore sancta et spiritu., amen

Euangelium supra quere in diem sanctarum iusta et rufina

Simile est regnum caelorum decem ||

10

ITEM LEGENDUM DE UNA UIRGINE

LECTIO LIBRI: ESAYE PROPHETE., (Jerem. XXXI 2-7)

HEC DICIT DOMINUS.,

Inuenit gratiam in deserto . populus qui remanserat gladio: uadet ad requiem suam srael.,

15

Longe dominus apparuit michi: et in karitate perpetua dilexi te., Ideo adtraxi te miserans rursumque edificabo te: et edificaberis uirgo srahel., Aduc ornaberis tympanis tuis . et egrederis in coroludentium., Aduc plantabis uineas: in montibus samarie., Plantabunt plantantes et donec tempus ueniet et non uindemiabunt: quia erit dies in quo clamabunt | 387 | custodes in montem efraym.,

Surgite et ascendamus in syon: ad dominum deum nostrum.,

Exultate in laetitia iacob: et innite contra caput gentium.,

Personate canite et dicite: salua domine populum tuum reliquias srahel., amen.,

25

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD CORINTIOS SECUNDA.,

(X 17-XI 6)

KARISSIMI: qui gloriatur in domino gloriaetur.,

Non enim qui semet ipsum commendat ille probatus est: sed

quem deus commendat., Utinam sustineretis modicum quid insipientiae meae: sed et supportate me.,

Emulor enim uos: dei emulatione., Despondi enim uos uni uiro uirginem castam: exhiberi xpo.,

5 Timeo autem: ne sicut serpens || eam seduxit astutia sua: ita corrumpantur sensus uestri ut excidant a simplicitatem et castitatem . que est in xpo ihesu.,

Nam si his qui uenit alium xpm predicat quem non predicabi uobis: aut alium spiritum accipitis que non accepistis: ut alium
10 euangelium quod non recepistis: recte pateremini.,

Existimo enim nicil me minus fecisse uobis: a magnis apostolis.,

Et si inperitus sum sermone: sed non scientia., In omnibus autem manifestus sum uobis: per fidem que est in xpo ihesu
15 domino nostro., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,

(XIII 33-35, 45-46)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis et turbis in parabolis dicens.,

20 Simile erit regnum caelorum fermento quod acceptum | 388 | mulier abscondit in farinae: satis tribus donec fermentatum est totum.,

Haec omnia loquutus est ihesus in parabolis ad turbas., Et sine parabolis: non loquebatur eis: ut adimpleretur quod dictum
25 erat per prophetam dicentem., Aperiam in parabolis os meum: eructuabo abscondita a constitutionem mundi.,

Iterum simile erit regnum coelorum: homini negotiatori querenti bonas margaritas., Inuenta autem una margarita pretiosa: abiit et emit eam., amen.,

30 *Item alium legendum de una uirgine perquire in diem sanctae eulalie.,*

Lauda sterelis.

DE NUBENTIBUS.,

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETAE (XXIX 5-7)

HEC DICIT DOMINUS.,

Hedificate domos et habitate in eas., ||

Et plantate ortos et comedite fructos eorum., Accipite
huxores et generate filios et filias., 5

Date filiis uestris huxores et filias uestras date uiris.,

Et pariant filios et filias et multiplicabimini et nolite esse pauci
numero et querite pacem et orate pro ea ad dominum quia
in pace illius erit pax uobis ait dominus omnipotens., amen. 10EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD CORINTIOS PRIMA.,
(VII 1-14)

FRATRES Bonum est homini mulierem non tangere.,

Propter fornicationem autem unusquisque suam huxorem
habeat et unaqueque suum uirum habeat., 15

Uxori uir deuitum reddat similiter autem et huxor uiro., | 389 |

Mulier autem sui corporis potestatem non habeat sed uir.,

Similiter autem et uir sui corporis potestatem non habeat
sed mulier., Nolite fraudare inuicem nisi forte ex consensu ad
tempus ut bacetis orationi., 20Et iterum reuertimini in idipsum ne temptet uos sathanas
propter incontinentiam uestram., Hoc autem dico secundum
indulgentiam non secundum imperium.,Uolo autem omnes homines esse sicut me ipsum., Sed unus-
quisque proprium habet donum alius quidem sic alius uero sic., 25
Dico autem non nubtis sed uiduis bonum est illis si sic maneant
sicut et ego., Quod si se non continent nubant.,Melius est enim nubere || quam uri., His enim qui matrimonio
iuncti sunt precipio non ego sed dominus., Uxorem a uiro non
discedere 30

Quod si discesserit ⁊ manere innubtam aut uiro suo reconciliari.,
Et uir huxorem non dimittat.,

Nam caeteri ⁊ ego dico non dominus.,

Si quis frater huxorem habet infidelem et haec consentit habi-
5 tare cum illo ⁊ non dimittat illam.,

Et si qua mulier habet uirum infidelem et hic consentit habitare
cum illa ⁊ non dimittat uirum suum.,

Sanctificatus est enim uir infidelis ⁊ per mulierem **fidelem.,
Et sanctificata est mulier infidelis ⁊ per uirum fidelem per ihesum
10 xpm dominum nostrum., amen.

LECTIO SANCTI EUANGELII ⁊ SECUNDUM LUCAN

(Matth. XIX 3-6) | 390 |

In illo tempore ⁊ accesserunt ad dominum farisei temptantes
eum et dicentes.,

15 Si licet homini dimittere huxorem suam quacumque ex causa?
Qui respondens ait eis., Non legistis quia qui fecit ab initio
masculum et feminam fecit eos? Et dixit.,

Propter hoc dimittet homo patrem et matrem et aderebit
huxori suae ⁊ et erunt duo in carne una.,

20 Itaque iam non sunt duo ⁊ set una est caro.,

Quod ergo deus coniunxit ⁊ homo non separet., amen.,

ALIUM

LECTIO SANCTI EUANGELII ⁊ SECUNDUM LUCAN.,

(Joan. II 1-11)

25 IN ILLO TEMPORE ⁊ nuptiae fiebant in canaan galileae ⁊
et erat mater ihesu ibi., Uocatus est autem ihesus et discipuli
eius ad nuptias ⁊ et deficiente || uino dicit mater ihesu ad eum.,
Uinum non habent

8 mulierem] infidelem ⁊ manu

24 Ioan. II 1-11] Idem Euangelium in Capitulari Neapolitano assignatur *In uelanda*, hoc
est, pro uelatione nuptiali.

Et dicit ei ihesus., Quid mici et tibi est mulier.,

Nondum uenit hora mea.,

Dicit mater eius ministris.,

Quodquumque dixerit uobis facite., Erant enim ibi idrie sex
posite secundum purificationem iudaeorûm . capientes singule 5
metretas . binas uel ternas.,

Dicit ei ihesus., Implete idrias aqua., Et impleberunt eas usque
ad summum.,

Et dicit eis ihesus., Aurite nunc⁹ et ferte arcitriclin*o.,

Et tulerunt., Ut autem gustabit arcitriclinus aquam uinum 10
factum et non sciebat unde esset.,

Ministri autem sciebant qui auserant aquam

Uocabit sponsum arcitriclinus⁹ et dicit ei., | 391 |

Omnis homo⁹ primum bonum uinum ponit., Et cum inebriati
fuerint⁹ tunc id quod deterius est., 15

Tu serbasti bonum uinum usque aduc? Hoc fecit initium
signorum ihesus in canaan galileae et manifestabit gloriam suam .
et crediderunt in eum discipuli eius., amen.

LEGENDUM DE PRIMITIIS

LECTIO LIBRI⁹ IHESU., (Eccli. XXXV 10-13) 20

FILI⁹ BONO animo gloriam redde deo⁹ et ne minuas
primitias manuum tuarum.,

In omni dato ilarem fac uultum tuum⁹ et in exultatione sancti-
fica decimas tuas., Da altissimo secundum datum eius⁹ et in
bono oculo adinuationem fac manuum || tuarum quoniam dominus 25
retribuens est et septies tantum reddet tibi., *amen*

EPISTOLA PAULI APOSTOLI⁹ AD ROMANOS., (VIII 22-27)

FRATRES⁹ Scimus quod omnis creatura ingemescit et con-
dolet usque aduc.,

9 arcitriclinio *corr.*

19 *de primitiis*] Id est, quando fideles primitias frugum suarum sacerdotibus ex veterum
institutione offerebant.

Non solum autem illi⁹ sed et nos ipsi qui primitias spiritus habemus et ipsi intra nos met ipsos gemimûs . expectantes . redemptionem corporis nostri., Spe enim salbi facti sumus.,

Spes autem quae uidetur⁹ non est spes., Quod enim uidet
5 quis⁹ quid sperat.,

Si enim quod non uidemus speramus⁹ per patientiam speramus., Similiter autem et spiritus adiubat infirmitatem nostrae orationis.,

Nam quod oremus . sicut oportet nescimus⁹ sed ipse spiritus postulat pro nobis gemitibus | 392 | inenarrabilibûs . quae uerbis
10 exprimi non possunt., Qui autem scrutatur corda⁹ scit quid desideret spiritus quia secundum deum interpellat pro sanctis., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII⁹ SECUNDUM MATHEUM.,

(XXI 33-42)

15 IN ILLO TEMPORE⁹ dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis et turbis dicens.,

Homo erat pater familias qui plantabit uineam et sepe circumdedit ei et fodit in ea torcular⁹ et edificauit turrem et locauit eam agricolis⁹ et peregre profectus est.,

20 Quum autem tempus fructum adpropinquasset⁹ misit serbos suos agricolis ut acciperent fructus eius.,

Et agricole adpreensis serbis eius⁹ alium cederunt⁹ alium occiderunt . alium || uero lapidaberunt.,

Iterum uero misit alios serbos suos plures prioribus⁹ et fece-
25 runt eis similiter.

Nobissime autem misit ad eos filium suum dicens⁹ uerebunt filium meum.,

Agricole autem⁹ uidentes filium dixerunt intra se.,

Hic est heres., Uenite occidamus eum . et habebimus hereditatem eius., Et adpreensum eum eiecerunt extra uineam⁹ et occiderunt., Quum ergo uenerit dominus uinae⁹ quid faciet agricolis illis.,
30

Aiunt illi., Malos male perdet et uineam suam locabit aliis agricolis qui reddant ei fructus temporibus suis., Dicit illis ihesus., Numquam legistis in scripturis lapidem quem reprobaverunt hedificantes hic factus est | 393 | in caput anguli a domino factum est istud et est mirabile in oculis nostris., 5

LEGENDUM DE DECIMIS.,

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETAE.,

(Malach. III 7, 10-12)

HAEC DICIT DOMINUS., exercituum.,

Reuertimini ad me et reuertar ad uos., 10

Inferte miki decimas in orreum meum et sit cibus in domo mea et probate me super hoc dicit dominus.,

Si non aperuero uobis cataractas caeli et effundero uobis benedictionem usque ad habundantiam.,

Increpabo pro uobis deuorantem et non corrumpet fructum 15 terrae uestrae.,

Nec erit sterilitas in uinea neque in agro dicit dominus exercituum., Et beatos uos ***** dicent omnes gentes et eritis enim uos || terram desiderabilis dicit dominus exercituum., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD CORINTIOS PRIMA., 20

(IX 7-17)

FRATRES quis militat suis stipendiis umquam

Quis plantabit uineam et de fructu eius non edet., Quis pascit gregem et de lacte gregis non manducat., Numquid secundum hominem hoc dico an et lex hec non dicit? Scriptum est enim 25 in lege moysi., Non alligabis os bobi trituranti.,

18 uos] faciam eras.

6 de decimis.] Exstat in appendice Sermo sancti Augustini (n. CCLXXVII) allocutio sancti Caesarii ad plebem de decimis offerendis paulo ante natale sancti Joannis Baptistae ha-

bita. Eandem inveni in Cod. Brit. Addit. 30853, fol. 99^v ita praenotatam: Sermo die dominico ante diem sancti Iohannis bap-
tiste.

Numquid de bubus cura est deo? An propter nos utique dicit.
Nam propter nos scripta sunt., Quoniam debet in spe qui arat
arare et qui triturat in spe fructos percipiendi.,

Si nos uobis spiritalia seminabimus magnum | 394 | est si
5 nos carnalia uestra metamus., Si alii potestati uestrae participes
sunt et non potius nos?

Sed non usi sumus hac potestate sed omnia sustinemus. ne
quod offendiculum debemus euangelio xpi., Nescitis quoniam qui
in sacrario operantur quae de sacrario sunt edunt? et qui altario
10 seruiunt de altario participantur?

Ita et dominus ordinabit his qui euangelium adnuntiant de
euangelio uibere.,

Ego autem nicil orum usus sum non autem scripsit haec ut
ita fiant in me., Bonum est enim michi magis mori quam ut
15 gloriam meam quis euacuet., Nam si euangelizabero non est
michi gloria necessitas enim michi incumbit., Ue enim || michi est
si non euangelizabero., Si enim uolens hoc agere mercedem
abeo.,

Si autem inuitus dispensatio michi credita est per fidem quae
20 est in xpo ihesu domino nostro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MARCUM.,

(XII 38-44)

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps loque-
batur discipulis suis dicens., Cabete ab scribis qui uolunt in stolis
25 ambulare et salutari in foro., Et in primis catedris sedere in
sinagogiis et primos discubitos in cenis., Qui deuorant domos
uiduarum sub obtentu prolixae orationis hii accipient prolixius
iudicium., Et sedens ihesus contra gazofilacium aspiciebat quo-
modo turba iactaret aes in gazofilacium., Et multi diuites iactabant
30 multa., | 395 |

Quum uero uenisset autem una uidua paupercula misit dua

minuta quod est quadrans., Et conuocans discipulos suos ait illis., Amen dico uobis.,

Quoniam uidua haec paupercula plus omnibus misit . qui miserunt in gazofilacium.,

Omnes enim ex eo quod habundabat illis miserunt 5

Haec uero de penuria sua omnia quae habuit misit totum uictum suum., amen

LEGENDUM IN ORDINATIONE AEPISCOPI.,

LECTIO LIBRI HEZEZIELIELIS PROPHETE.,

(XXXIII I-II)

10

IN DIEBUS ILLIS factum est uerbum domini ad me dicens

Filii hominis loquere ad filios populi tui et dices ad eos., Si tulerit populus terrae uirum unum de nobissimis suis et constituerit eum super se speculatorem et ille uiderit gladium || 15 uenientem super terram et cecinerit bucinam et adnuntiaberit populo audiens autem quisque ille sonum bucine et non se obserbaberit uenietque gladius et tulerit eum sanguis ipsius super caput eius erit., Sonum bucine audiuit et non se obserbauit sanguis ipsius in ipso erit., Si autem custodierit se animam 20 suam saluabit.,

Quod si speculator uiderit gladium uenientem et non insonuerit bucinam et populus non se custodierit ueneritque gladius et tulerit de his animam ille quidem in iniquitate sua captus est sanguinem autem eius de manu speculatoris requiram., 25

Et tu filii hominis speculatorem te dedi domui srael.,

Audiens ergo de ore meo | 396 | sermonem adnuntiabis ex me., Si me dicente ad impium impie morte morieris non fueris loquutus ut se custodiat impius a uia sua ipse impius iniquitate sua morietur . sanguinem autem eius de manu tua requiram., Si 30 autem adnuntiante te ad impium ut a biis suis conuertatur non fuerit conuersus a uia sua ipse quidem in iniquitate sua morietur.,

Porro tu⁴ animam tuam liberasti., Tu ergo fili hominis⁴ dic ad domum srael.,

Si loquuti estis dicentes⁴ iniquitates nostrae et peccata nostra super nos sunt et in ipsis tabescimus⁴ quomodo uibere poterimus⁵^., Dic ad eos.,

Uibo ego dicit dominus deus⁴ nolo mortem impii⁴ sed ut reuertatur impius a uia || sua et uibat., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI⁴ AD TIMOTHEUM . I^a.

(III 1-13)

10 FRATRES⁴ fidelis sermo.,

Si quis episcopatum desiderat⁴ bonum desiderat opus., Oportet ergo episcopum inrepreensiuzlem esse unius huxori uirum.,

Sobrium⁴ prudentem⁴ pudicum⁴ ornatum⁴ ospitalem⁴ docibilem⁴ non binolentum⁴ non percussorem⁴ sed modestum.,

15 Non litigiosum⁴ non cupidum⁴ sue domui bene prepositum., Filios habentem subditos⁴ cum omni castitate.,

Si quis autem domui suae preesse nescit⁴ quomodo aeclesiae diligentiam habebit.,

20 Non neofitum ne in superuiam elatum⁴ in iudicium incidat diaboli., Oportet autem illum et testimonium habere bonum ab his qui foris sunt⁴ ut non in oppribrium | 397 | incidat et laqueum diaboli., Qui enim bene ministraberint⁴ gradum bonum sibi adquirunt⁴ et multam fiduciam in fide quae est in xpo ihesu domino nostro., amen.

25 LECTIO SANCTI EUANGELII⁴ SECUNDUM IOHANNEM.,

(XXI 15-24)

IN ILLO TEMPORE⁴ dixit ihesus symoni petro., Symon iohannis diligis me plus his ?

Dicit ei., Domine⁴ tu scis quia amo te., Dicit ei.,

¹² inrepreensiulem *corr. 2 manu* ²⁷ simoni *1 manu*

Pasce agnos meos., Dicit ei iterum., Symon iohannis diligis me ? Ait illi.,

AEtiam domine tu scis quia amo te., Dicit ei.,

Pasce agnos meos.,

Dicit ei tertio., Symon iohannis amas me ? 5

Contristatus est petrûs . quia dixit ei tertio amas me., Et dicit ei.,

Domine tu omnia scis quia || amo te., Dicit ei.,

Pasce oues meas., Amen amen dico tibi., Quum esses iubenior : cingebas te et ibas ubi uolebas.,

Quum autem senueris : extendens manus tuas et alius te 10 precinget . et ducet quod tu non uis.,

Hoc autem dixit : significans qua morte clarificaturus esset deum., Et hoc quum dixisset : dixit ei., Sequere me.,

Conuersus petrus : uidit illum discipulum quem diligebat ihesus sequentem qui et recubuit in cena super pectus eius : et dixit., 15

Domine : hic autem quid., Dicit ei ihesus., Sic eum uolo manere donec ueniâm . quid ad te.,

Tu me sequere., Exiuit ergo sermo iste inter fratres : quia discipulus ille non moreretur.

Et non dixit ei ihesus non | 398 | morietur : sed sic eum uolo 20 manere donec ueniam : quid ad te., Hic est discipulus qui testimonium peribet de his : et qui scribit haec., Et scimus quia uerum est testimonium eius.,

LEGENDUM IN ORDINATIONE REGIS.,

LECTIO LIBRI : SAPIENTIAE SALOMONIS., 25

(Cap. IX 1-12 passim) DEO GRATIAS.,

IN DIEBUS ILLIS : orauit salomon dicens.,

Deus parentum meorum et domine misericordiae tuae qui fecisti omnia uerbo tuo et sapientia tua constituisti hominem ut dominaretur creaturae quae a te facte sunt ut disponat orbem terrarum 30 in aequitate et iustitiâ . et in directione cordis iudicium iudicet.,

Da mici sedium tuarum adsistricem sapientiam: et noli me ||
reprobare a pueris tuis.,

Quoniam ego seruus tuus et filius ancillae tuae., Homo infimus
et exigui temporis: et minor ad intellectum iudicii et regnum.,
5 Tu me elegisti regem populo tuo et iudicem filiorum tuorum et
filiarum et dixisti mici mici ut edificarem templum in monte
sancto tuo: et in ciuitatem habitationis tuae aram similitudinem
tabernaculi sancti tui: quod preparasti ab initio et tecum sapientia
que nouit opera tua: que et adfuit tunc quum orbem terrarum
10 faceres: et sciebat quid placitum esset oculis tuis . et qui directum
in praeceptis tuis., Mitte illam de sanctis caelis tuis: emitte illam
de sedem magnitudinis tuae ut | 399 | mecum sit et mecum
laboret: ut sciam quid acceptum sit aput te.,

Scit enim illa omnia et intelligit: et deducet me in operibus meis
15 sobrie et custodiet me in sua potentia et erit accepta opera mea.,
Et disponam populum tuum iuste: et ero dignus edium. patris mei.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD ROMANOS., (XIII 1-8)

FRATRES: omnibus potestatibus sublimioribus: subditi
estote.,

20 Non enim est potestas: nisi a deo., Quae autem sunt a deo:
ordinata sunt.,

Itaque qui resistit potestati: dei ordinationi resistit., Qui autem
resistunt: ipsi sibi damnationem adquirunt.,

Nam principes non sunt timoris boni operis . et || mali., Uis
25 autem non timere potestatem. bonum fac et habebis laudem ex illa.,

Dei autem minister est uindex in ira: ei quia malum agit

Ideoque: necessitati subditi estote., Non solum propter iram:
sed et propter conscientiam

Ideo enim et tributa prestatis., Ministri enim dei sunt: in hoc
30 ipsum seruientes., Reddite ergo omnibus deuita.,

Cui tributum: tributum.,

Cui uectigal: uectigal.,

Cui timorem / timorem.,

Cui honorem / honorem.,

Neminy quicquam debeatis nisi ut uos inuicem diligatis in xpo ihesu domino nostro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII / SECUNDUM LUCAN., 5

(IV 16-22)

IN ILLO TEMPORE / dominus noster ihesus xps uenit nazaret / ubi erat nutritus.,

Et intrabit secundum consue| 400 |tudinem suam die sabbati in synagogam / et surrexit legere et traditus est liber prophete 10 esaye., Et ut reuoluit librum / inuenit locum ubi scriptum erat.,

Spiritus domini super me propter quod unxit me / euangelizare pauperibus misit me.,

Predicare captibus remissionem . et caecis uisum.,

Dimittere confractos in remissionem / predicare annum domini 15 acceptum et diem retributionis.,

Et quum plicuisset librum / reddidit ministro et sedit.,

Et omnium in synagoga / oculi erant intendentes in eum., Caepit autem dicere ad illos., Quia hodie impleta est haec scriptura in auribus uestris / et omnes testimonium illi dabant || 20 mirantes in uerbis gratiae que procedebat de ore ipsius.,

LEGENDUM DIE SABBATO QUANDO SAL ADSPARGITUR IN TEMPLO NOBO DICENDUS.,

LECTIO LIBRI / SAPIENTIE SALOMONIS., (Sap. IX 8-11)

DEO GRATIAS.,

25

IN DIEBUS ILLIS / orauit salomon dicens., Deus qui dixisti edificare templum in monte sancto tuo / et in ciuitatem

³ neminy *cdrr.* ex neminem

22 die sabbato quando sal adspargitur in templo nobo.] Decretum I concilii CaesarAugustani III (a. 691) statuit « ut nulli penitus « pontificum in quibuscumque provinciis con- | « stituto liceat praeter certos dies dominicos « ecclesias sanctas consecrare. » Ista igitur salis aspersione ad quendam ritum pridie dedicationis peragendum adtinebat.

habitationis tuae aram similitudinem tabernaculi sancti tui quod
 preparasti ab initio et tecum sapientia quae nouit opera tuâ .
 quae adfuit tunc quum orbem terrarum faceres., Et sciebat quid
 placitum esset in oculis tuis et quid directum in praeceptis tuis
 5 daretur., Emitte illam de sanctis caelis tuis et emitte illam de sede
 magnitudinis tuae ut mecum sit . et | 401 | mecum laboret et ut
 sciam quid acceptum sit apud te.,

Scit enim illa omnia et intelligit et deducet me in operibus
 meis sobrie et custodiet me in sua potentia., amen

10 EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD CORINTIOS . I^a,

(III 16-17)

FRATRES et nescitis quia templum dei estis et spiritus dei
 habitat in uobis ? Si quis templum dei uiolaberit . disperdet illum
 deus., Templum enim dei sanctum est . quod estis uos in xpo
 15 ihesu domino nostro.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.,

(VII 24-25)

IN ILLO TEMPORE et dominus noster ihesus xps loquutus
 est dicens.,

20 Omnis homo qui audit uerba mea haec et facit ea et adsimila-
 bitur uiro sapienti . qui edificabit domum suam supra petram., ||

Descendit pluvia et uenerunt flumina et flaberunt uenti . et
 inpegerunt in domum illam et non cecidit.,

Fundata enim erat supra petram., amen

25 LEGENDUM . IN SACRATIONE UASELICAE AD MISSAM.,

LECTIO LIBRI GENESIS., (XXVIII 10-22)

IN DIEBUS ILLIS et egressus iacob de uersabe et pergebat
 aran., Quumque uenisset ad quendam locum et uellet in eo
 requiescere post solis occubitum et tulit de lapidibus quae iacebant

et subponens capiti suo dormibit in eodem loco., Uiditque in somnis scalamꝫ stantem super terram | 402 | et cacumen illius tangens caelum., Angelos quoque dei ascendentes et descendentes per eam . et dominum innixum scale dicentem sibi.,

Ego sum deus abraham patris tuiꝫ et deus ysaac. 5

Terra in qua dormisꝫ tibi dabo et semini tuo.,

Eritque germen tuumꝫ quasi puluis terrae., Dilataueris ad orientem et occidentem septemtrionem et meridiemꝫ et benedicentur in te et in semini tuo . cuncte tribus terrae., Et ero custos tuus quocumque perrexerisꝫ et reducam te in terram hanc nec 10 dimittam nisi compleuero uniuersa quae dixi., Quumque uigilasset iacob de somnoꝫ dixit.,

Uere dominus est in loco istoꝫ et ego nesciebam., Pabensque quam terribilis inquit est locus iste., ||

Non est hic aliudꝫ nisi domus dei et porta caeli., 15

Surgens ergo manaeꝫ tulit lapidem quem subposuerat capiti suoꝫ et erexit in titulum fundens holeum desuper., Appellauitque nmne urbis bethelꝫ que prius luza uocabatur.,

Uouit etiam uotum dicens.,

Si fuerit deus mecumꝫ et custodierit me in uia per quam 20 ambuloꝫ et dederit mici panem ad uescendumꝫ et uestem ad induendum . reuersusque fuero prospere in domum patris meiꝫ erit mici dominus in deumꝫ et lapis iste quem erexi in titulum uocabitur domus dei., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLIꝫ AD CORINTIOS . I^a., (III 8-17) 25

FRATRESꝫ unus quisque propria mercedem accipiet a domino saecundum suum laborem.,

Dei enim sumus adiutores., | 403 |

Dei agricultura estisꝫ dei edificatio estis.,

Secundum gratiam dei quae data est miciꝫ ut sapiens architectus 30 fundamentum posui., Alius autem superedificat? Unusquisque

4 scale e *add. sup. lin.* 20 fuerit *corr. ex fueri* 21 et — induendum *add. marg.*

autem uideat quomodo superedificet., Fundamentum enim aliud nemo potest ponere preter id quod positum est: qui est xps ihesus.,

Si quis autem superedificat supra fundamentum hoc: aurum: 5 argentum: lapides pretiosos: ligna: fenum: stipulam: unius cuiusque opus quale sit: manifestum erit.,

Dies enim declarabit: quia in igne reuelabitur.,

Et unius cuiusque opus quale sit: ignis probabit.,

Si cuius opus manserit quod superedificat mercedem || acci- 10 piet., Si cuius opus arsêrit . detrimentum patitur., Ipse autem saluus erit sic tamen quasi per ignem.,

Nescitis quia templum dei estis: et spiritus dei habitat in uobis ? Si quis autem templum dei uiolaberit disperdet illum deus.,

15 Templum enim dei sanctum est quod estis uos in xpo ihesu domino nostro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,
(VII 24-28)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loquutus 20 est dicens.,

Omnis homo qui audit uerba mea haec et facit ea: adsimilabitur uiro sapienti: qui edificauit domum suam supra petram.,

Descendit plubia: et uenerunt flumina: et flaberunt uenti: et impegerunt in domum illam et non cecidit: fundata | 404 | erat 25 supra petram.,

Et omnis qui audit uerba haec et non facit ea: similis est uiro stulto: qui edificauit domum suam super harenam., Descendit plubia: et uenerunt flumina: et flauerunt uenti: et inpegerunt in domum illam et cecidit . *et fuit* ruina eius magna., Et quum con- 30 summasset ihesus uerba haec: admirabantur turbe super doctrinam eius., amen

LEGENDUM . IN RESTAURATIONE BASELICE.,

LECTIO LIBRI MACCABEORUM., (I. Mach. IV 36-58)

IN DIEBUS ILLIS: dixit iudas ad filios. populi sui.,

Contriti sunt inimici nostri., Ascendamus nunc mundare sancta et renobare., 5

Et congregatus est omnis exercitus et ascenderunt || in montem syon et uiderunt sanctificationem desertam et altare profanatum et portas exustas et in atriis uirgulta nata sicut in saltum vel in montibus et pastoforia diruta.,

Scinderuntque uestimenta sua et planxerunt planctum magnum et inposuerunt cinerem super capita sua et ceciderunt in faciem super terram et exclamauerunt tubis signorum et clamaberunt in caelum., 10

Tunc ordinauit iudas viros ut pugnarent aduersus eos qui erant in arce donec mundarent sancta., 15

Et elegit sacerdotes sine macula uoluntatem habentes in lege dei et mundauerunt sancta.,

Et tulerunt lapides contaminationis in locum mundum et | 405 | et cogitauit de altari holocaustorum quod profanatum erat quid de eo faceret., 20

Et incidit illi consilium bonum ut dextrueret illum ne forte esset illis in obproprium qui contaminauerunt illud gentes et demoliti sunt illud.,

Et reposuerunt lapides in monte domus in loco abito quo ad usque ueniret propheta et responderet de eis., Et acceperunt lapides integros secundum legem et edificaberunt altare nobum secundum illud quod fuit prius., Et edificauerunt sancta et quae intra domum intrinsecus et edem., Et atria sanctificauerunt . et fecerunt uasa sancta noba et intulerunt candelabrum aureum et altare incensorum et mensam || in templum et incensum posuerunt super altare et accenderunt lucernas quae super candela- 25 30

brum erant et lucebant in templum., Et posuerunt super mensam panes et adpenderunt uela et consummauerunt omnia opera quae fecerunt., Et ante matutinum surrexerunt quinta et uicesima mensis casleu centesimi quadragessim octabi anni., Et obtulerunt
5 sacrificium secundum legem super altare holocaustorum nobum quod fecerant secundum tempus et secundum diem in quo contaminauerunt illud gentes et in ipsa renouatum est in canticis et citharis et cinaris et cimbalis et cecidit | 406 | omnis populus et adorauerunt et benedixerunt in caelum qui prospere
10 ruit eis . et fecerunt dedicationem altaris diebus octo.,

Et obtulerunt holocausta cum laetitia salutaria laudis et ornauerunt faciem templi coronis aureis et scutulis et dedicauerunt portas et pastoforia et inposuerunt eis ianuas et facta est laetitia . in populo magna ualde., amen

15 EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD CORINTIOS SECUNDA.,
(II Cor. V 1-2 ; Ephes. III 14-17, IV 23-24)

FRATRES et Scimus quoniam si terrestris domus nostra huius habitationis dissolbatur quod edificationem ex deo habemus domum non manufactam aeternam in caelis., Nam et
20 qui || sumus in tauernaculo in hoc ingemescimus habitationem nostram quae de caelo est superindui cupientes.,

Huius rei gratia flecto genua mea ad patrem domini nostri ihesu xpî . ex quo omnis paternitas in caelis et in terra nominatur.,

Ut det uobis secundum diuitias gloriae suae uirtute corroborari et
25 per spiritum eius in interiori hominem habitare xpm per fidem in cordibus uestris et in karitate radicati et fundati., Renobamini igitur spiritum mentis uestrae et induite nobum hominem qui secundum deum creatus est et in iustitia et sanctitate ueritatis., amen.

Euangelium supra quere in cathedra sancti petri., Lectio sci
30 *euangelii secundum matheum.,*

In illo tempore uenit ihesus in partes cesareae filippi et interrogabat | 407 |

ITEM LECTIONES DE LETANIAS . CANONICAS IN PRIMO
DIE AD III^a.,

LECTIO LIBRI HOSE PROPHETE., (Osee IV 1-16)

IN DIEBUS ILLIS loquutus est hose dicens.,

Audite uerbum domini filii srahel quia iudicium domini cum
5 habitatoribus terrae.,

Non est enim ueritas et non est misericordia et non est
scientia dei in terra.,

Maledictum mendacium omicidium furtum . et adulterium
inundaberunt et sanguis sanguinem tetigit., 10

Propter hoc lugeuit terra et infirmabitur omnis qui habitant
in ea., ||

In bestia agri et in uolucres caeli sed et pisces maris congre-
gabuntur

Uerum tamen unusquisque non iudicet et non arguatur uir., 15
Populus enim tuus sicut hii qui contradicunt sacerdoti., Et
corrues odie et corruet aetiam propheta tecum., Nocte feci tacere
matrem tuam conticuit populus meus eo quod non habuerit
scientiam.,

Quia tu scientiam reppulisti reppellante ne sacerdotio fungaris 20
mici

Et quia oblita es legis dei tui obliuiscar filiorum tuorum et
ego., Secundum multitudinem eorum sic peccaberunt mici gloriam
eorum ignominiam commutabo

24 quaedam uerba nel litterae huius columnae exciderunt margine abscisa

1 de letanias canonicas.] Litanias per singulos
menses ex « priscorum Patrum institutione »
celebrandas esse testantur Patres Concilii To-
letani XVII, can. 6. Et uero in uetustissimis
martyrologii hieronymiani apographis mensi-
bus singulis LITANIAE INDICENDAE praeno-
tantur. Attamen in martyrologio quod Codici
nostro praefigitur, non nisi ter in anno « leta-
niae canonicae » assignantur : IV Idus septem-

bris (Lege sis librum S. Isidori *De eccles. offic.*,
I, 39 ; Missale Mozar., p. 376 ; Brev. Mozar.,
p. 431) ; VII Idus Novembris (Brev. Mozar.,
p. 441 ; Isidor I, 40 ; Concil. Gerundense a.
517, can. 3) ; XVIII kal. Ianuarias, iuxta
can. I Concilii Toletani V. Quibus forsitan
addere oporteat litanias quae « jejunium Pen-
tecostes » ab Isidoro appellantur (Concil. Ge-
rund. c. 2).

Peccata populi mei comedent: et ad iniquitatem eorum suble-
babunt anim | 408 |

Et erit sicut populus: sic sacerdos., Et uisitabo super eum
uias eius: et cogitationes eorum reddam ei.,

5 Comedent et non saturabuntur: et fornicati sunt et non cessa-
berunt: quoniam dominum dereliquerunt in non custodiendo.,

Fornicatio uinum et ebrietas: aufert cor.,

Populus meus in ligno suo interrogauit: et uaculus eius
adnuntiabit ei.,

10 Spiritus enim fornicationum decepit eos: et fornicati sunt a
deo suo.,

Super capita montium sacrificabant: et super colles accende-
bant timiama., Subtus quercum et pupulum. et terebinctum:
quia bona erat umbra eius.,

15 Ideo fornicabuntur filiae uestrae: || et sponse uestrae adulterae
erunt., Non uisitabo super filias uestras quum fuerint fornicate:
et super sponsas uestras cum adulteraberint?

Quoniam ipsi cum meretricibus uersabantur: et cum effemi-
natis sacrificabant: et populus non intellegens uapulauit.,

20 Si fornicaris tu srahel: non derelinquas saltem iuda., Et nolite
ingredi in galgala et ne ascenderitis in uersabe: neque iuraberitis
uiuui dominus.,

Quoniam sicut uacca lascibiens declinabit srahel.,

Nunc pascet eos dominus: quasi agnum in solitudinem., amen.,

25 LECTIO LIBRI IOHAEL PROPHETAE., (II 15-18)

HAEC DICIT DOMINUS.,

Canite tuba in syon: sanctificate ieiunium: | 409 | uocate
caetum., Congregate populum: sanctificate aeclesiam: quoadunate
senes.,

18 uersabantur 1 manu 23 lascibiens s 2 manu

25 Inscriptionem LEGENDUM AD SEX-
TAM supple ex sqq. Ita nimirum et in Le-
ctionario Luxouiensi praeter Matutinos ad

Tertiam, Sextam, Nonamque lectiones iis
diebus assignantur.

Congregate parbulos et sugentes ubera.,

Egrediatur sponsus de cubili suô . et sponsa de thalamo suo.,
Inter uestibulum et altare plorabunt sacerdotes ministri domini
et dicent., Parce domine populo tuo et ne des hereditatem tuam
in opprobrium ut dominantur eis nationes., Quare dicunt in 5
populis ubi est deus eorum.,

Zelatus est dominus terram suam et pepercit populo., amen

LEGENDUM IN PRIMO DIE AD UIIIII^a.

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETE., (LV 6-7)

IN DIEBUS ILLIS loquutus est esayas dicens., Querite 10
dominum dum inueniri potest inuocate eum dum prope est.,

Derelinquat impius uias suas et uir iniquus cogitationes
suas || et reuertatur ad dominum et misereuitur eius.,

Et ad dominum deum nostrum quoniam mitis est ad ignos-
cendum., amen. 15

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD EFESIOS., (IV 23-30)

FRATRES renobamini spiritu mentis uestre et induite
nobis hominem qui secundum deum creatus est in iustitia et
sanctitate ueritatis.,

Propter quod deponentes mendacium loquimini ueritatem 20
unusquisque cum proximo suo quoniam sumus inuicem mem-
bra., Irascimini et nolite peccare.,

Sol non occidat super iracundiam uestram., Nolite locum dare
diabolo.,

Qui furabatur iam non furetur., Magis autem laboret operando 25
manibus suis quod bonum est ut habeat unde retribuat | 410 |
necessitatem patienti.,

Omnis sermo malus de ore uestro non procedat.,

Sed si quis bonum est ad edificationem oportunitatibus ut

det gratiam audientibus., Et nolite contristare spiritum sanctum dei in quo signati estis: in diem redemptionis., amen

LECTIO SANCTI EVANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,

(V 44-VI 4)

5 IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens., Diligite inimicos uestros benefacite his qui oderunt uos et orate pro persequentibus et calumniantibus uos: ut sitis filii patris uestri . qui in caelis est., Qui solem suum orire facit super bonos et malôs . et pluit super iustos et iniustos.,
10 Si enim diligatis eos qui uos diligunt: quam mercedem habetis. ||

Nonne et publicani hoc faciunt? Et si salutaueritis fratres *uestros* tantum quid amplius facietis.

Nonne et ehtnici sic faciunt?

Estote ergo uos perfecti: sicut et pater uester caelestis perfectus est.,
15 Adtendite ne iustitiam uestram faciatis coram hominibus: ut uideamini ab eis.,

Alioquin: mercedem non habebitis: aput patrem uestrum qui in caelis est.,

Quum ergo facis elemosinam: noli tuba canere ante te sicut
20 ypocrite faciunt in sinagogis . et in uicis . ut honorificentur ab hominibus., Amen dico uobis: receperunt mercedem suam., Te autem faciente elemosinam: nesciat sinistra tua quis faciat dextera tua: ut sit | 411 | elemosima tua in abscondito., Et pater tuus qui uidet in abscondito: reddet tibi., amen.

25 LEGENDUM . SECUNDO . DIE AD TERTIA.,

LECTIO LIBRI: SOFONIE PROPHETAE., (I 1-II 3)

IN DIEBUS ILLIS: uerbum quod factum est ad soffoniam filium cusi . filium godoliae: filium amasiae: filii hezezie in diebus . iosiae filii amon regis iuda.,

12 uestros *add. 2 manu*

15 faciatis *corr. ex. ficiatis.*

28 hezezie *1 manu*

Congregans congregabo omnia affaciae terre dicit dominus.,
 Congregans hominem et pecus⁹ congregans uolatile caeli et
 pisces maris et ruine impiorum erunt⁹ et disperdam homines
 affaciae terre dicit dominus., Et extendam manum meam⁹ super
omnes habitantes iherusalem.,

5

Et disperdam de loco hoc reliquias bahal⁹ et nomina editorum
 cum sacerdotibus⁹ et eos qui adorant super || tectam militiam
 caeli . et adorant et iurant in domino et in melco., Et qui aduer-
 tuntur de pos tergum domini⁹ et qui non quesierunt dominum
 nec inuestigaberunt eum., Silete affaciae domini dei⁹ quia iuxta 10
 est dies domini., Quia preparauit dominus hostiam⁹ sanctificauit
 uocatos suos.,

Et erit in die hostiae domini uisitabo super principes . et super
 filios regis⁹ qui induti sunt ueste peregrina.,

Et uisitabo omnes qui arroganter ingrediuntur super limen in 15
 die illa⁹ qui conplent domum domini dei sui in iniquitate et dolo.,

Et erit in die illa dicit dominus uox clamoris ad porta piscium⁹
 et ululatus a secunda⁹ et contritio magna a colibus., | 412 |

Ulutate habitatores pile⁹ conticuit omnes populus canahan.,
 Disperierunt omnes inuoluti argento⁹ et erit in tempore illo scru- 20
 tabor iherusalem in lucernis⁹ et uisitabo super uiros infixos in
 fecibus suis.,

Qui dicunt in cordibus suis⁹ non faciet bene dominus et non
 faciet male., Et erit fortitudo eorum in direptione⁹ et domus
 eorum in desertum.,

25

Et edificabunt domos⁹ et non habitabunt in eis.,

Et plantabunt uineas⁹ et non uibent uinum earum.,

Iuxta est dies domini magnus⁹ iuxta et uelox nimis.,

Uox diei domini⁹ amara ualde tribulauit ibi fortis.,

Dies ira dies illa⁹, Dies tribulationis⁹ et angustiae.,

30

Dies calamitatis⁹ et miserie.,

Dies tenebrarum⁹ et caliginis., ||

⁹ omnes *add. sup. lin.*

Dies nebule et turbidinis.,
 Dies tube et clangoris.,
 Super ciuitates munitas et super angulos excelsos.,
 Et tribulabo homines et ambulabunt ceci quia domino pecca-
 5 berunt.,

Et effundetur sanguis eorum sicut humus . et corpora eorum
 sicut stercola.,

Sed et argentum eorum et aurum eorum non poterit liberare
 eos in die ire domini.,

10 In igne zeli eius deuorabitur omnis terra quia consummationem
 faciet cum festinationem cunctis habitantibus terram.,

Conuenite congregamini gentes non amabiles prius quam
 pariat iussiô . quasi pulberem transeuntem diem., Ante quam
 ueniat dies domini ira furoris domini super uos., | 413 |

15 Querite dominum omnes mansueti terrae quia iudicium eius
 estis operati., Querite iustum querite mansuetum et uibetis ait
 dominus omnipotens., amen

LEGENDUM AD SEXTA.,

LECTIO LIBRI DANIELIS PROPHETE.,

20 IN DIEBUS ILLIS Orait daniel dominum dicens., Ob-
 secro domine deus magne et terribilis qui custodis

*Supra quere in secundo dominico de quadragesima ad matu-
 tinum.,*

LEGENDUM AD NONAM.,

25 LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE., (III 12-14)

HAEC DICIT DOMINUS., REUERTE aduersatrix
 srahel et non auertam faciem meam a uobis quia sanctus ego
 sum dicit dominus et non irascar in perpetuum., Tamen scito
 iniquitatem tuam quia in dominum deum tuum preuaricata es

et dispersisti uias tuas sub omni ligno frondoso et uocem meam non audistis dicit dominus., ||

Conuertimini filii reuertentes quia ego uir uester ait dominus omnipotens., amen.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD EFESIOS., (IV 17-24) 5

FRATRES hoc dico et testificor in domino ut iam non ambuletis sicut et gentes ambulantes in uanitate sensus sui., Tenebris obscuratum habentes intellectum alienati a uita dei per ignorantiam que est in illis propter cecitatem cordis ipsorum qui desperantes semet ipsos tradiderunt in pudicitiam in operationem omnis auaritie et inmunditie., Uos autem non ita dicitis xpm si tamen illum audistis et in ipso docti estis sicut est ueritas in ihesu., Deponere uos secundum pristinam conuersationem ueterem hominem | 414 | qui corrumpitur secundum desideria erroris., Renobamini autem spiritum mentis uestrae et induite nobis hominem qui secundum deum creatus est in iustitia et sanctitate ueritatis., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.,
(VI 16-18)

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis et turbis dicens.,

Cum ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite tristes

Demoliuntur enim facies suas ut pæreant hominibus ieiunantes.,

Amen dico uobis receperunt mercedem suam., Tu autem cum ieiunas unge caput tuum et faciem tuam laba ne uidearis hominibus ieiunasse sed patri tuo qui est in abscondito., Et pater tuus qui uiderit te in abscondito reddet tibi.,

LEGENDUM TERTIO DIE AD III^a.,

LECTIO LIBRI ZACCARIE PROPHETE., (VII 9-VIII 3)

HAEC DICIT dominus exercituum.,

Iudicium uerum iudicate et misericordiam et miserationes
 5 facite unusquisque cum fratre suo., Et uiduam et pupillum et
 aduenam et pauperem nolite calumniare., Et malum uir non
 cogitet fratri suo in corde suo., Et noluerunt attendere et euertere-
 runt scapulam recedentes et aures suas adgrabauerunt ne audi-
 rent et cor suum posuerunt adamantem ne audirent legem . et
 10 uerba que misit dominus exercituum in spiritu suo per manus
 prophetarum priorum., Et facta est indignatio magna a domino
 exercituum., Et factum est | 415 | sicut loquutus est . et non
 audierunt et sic clamabunt et non exaudiam dicit dominus exer-
 cituum.,

15 Et dispersi eos per omnia regna quae nesciunt et terra desolata
 est ab eis eo quod non esset transiens et reuertens et posuerunt
 terram desiderauilem in desertum.,

Et factum est uerbum domini exercituum dicens.,

Hec dicit dominus exercituum.,

20 Zelatus sum syon zelo magno et indignatione magna zelatus
 sum eam., Haec dicit dominus exercituum., Reuersus sum ad
 syon et habitabo in medio iherusalem., Et uocabitur iherusalem
 ciuitas ueritatis et mons dominus exercituum mons sanctificatus
 ait dominus omnipotens., amen

25

LEGENDUM AD SEXTA.,

LECTIO LIBRI IHESU., (Eccli. XXXVI 1-19)

IN DIEBUS ILLIS orabit ihesus dicens., ||

Miserere nostri deus omnium et respice nos et ostende
 nobis lumen miserationis tue.,

Et inmitte timorem tuum super gentes quae non exquisierunt te et cognoscant te quia non est deus nisi tu ut enarrent magnalia tua.,

Alleba manum tuam super gentes alienas et ut uideant potentiam tuam.,

5

Sicut enim in conspectu eorum sanctificatus es in nobis et sic in conspectu nostro magnificaberis in illis et ut cognoscant te sicut et nos cognobimus et quoniam non est deus preter te domine., Innoba signa et inmuta mirabilia., Glorifica manum et bracium dextrum.,

10

Excita furorem et effunde iram., Extolle aduersarium et adflige inimicum.,

Festina tempus et memento finis et ut enarrent magnalia tua.,

In ira flamme deuorentur qui salbantur et qui pessimant plebem tuam inueniant perditionem.,

Contere caput principum iniquorum dicentium non est alius preter nos.,

Congrega omnes tribus iacob et cognoscant quia non est deus nisi tu ut enarrent magnalia tua et hereditauis eos sicut hab initio.,

20

Miserere pleui tuae super quam inuocatum est nomen tuum et srahel quem quoequasti primogenito tuo.,

Miserere ciuitati sanctificationis tuae iherusalem ciuitatem requiei tue., Reple syon inenarrabilibus uirtutibus tuis et gloria tua populum tuum.,

25

Da testimonium qui ab initio creaturae tuae sunt et suscita deprecationes et quas locuti sunt in nomine tuo prophete priores.,

Da mercedem sustinentibus te ut prophete tui fideles inueniantur et exaudies orationes serborum tuorum.,

30

Secundum benedictionem aron da populo tuo et dirige nos in uiam iustitiae.,

Ut sciant omnes qui inhabitant terram: qui tu es deus conspexitor saeculorum., amen

Inquire legendum ad nonam in prima ebdomada de quadragesima.,

Haec dicit dominus., Labamini mundi estote.,

5 EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD EFFESIOS., (IV 29-V 2)

FRATRES: omnis sermo malus de ore uestro non procedat.,

Sed si quis bonus est ad edificationem oportunitatis: ut det gratiam audientibus: et nolite contristare . spiritum sanctum dei in quo signati estis in diem redemptionis.,

10 Omnis amaritudo et ira | 417 | et indignatio et clamor et blasphemia tollatur a uobis cum omni malitia.,

Estote autem inuicem benigni misericordes donantes inuicem: sicut et deus in xpo donabit uobis., Estote ergo imitatores dei sicut filii karissimi: et ambulate in dilectione sicut et xps
15 dilexit nos et tradidit semet ipsum pro nobis: oblationem et hostiam deo in odorem suauitatis.,

LECTIO SANCTI EVANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,

(XV 32-38)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps conuocatis
20 discipulis suis dixit., Misereor turbe quia iam triduo perseberant mecum: et non habent quod manducent., Et dimittere eos ieiunos nolo: ne deficient in uia., Et dicunt ei discipuli., Unde ergo nobis in deserto panes tantos || ut satiemus turbam tantam .

Et ait illis . ihesus., Quot panes abetis., At illi dixerunt.,

25 Septem et paucos pisciculos.,

Et praecepit turbe: ut discumberent super terram., Et accipiens septem panes et pisces et gratias egens fregit et dedit discipulis suis: et discipuli dederunt populo

Et comederunt omnes et saturati sunt., Et quod supra fuit de
30 fragmenta: tulerunt septem sportas plenas., Erant qui manducaverunt quattuor milia hominum extra parbulos et mulieribus., amen

ITEM LECTIONES . PRO STERELITATE PLUBIE

PRIMO DIE AD TERTIA., | 418 |

LECTIO LIBRIꝫ REGUM., (III Reg. VIII 34-40) DEO GRATIAS.,

IN DIEBUS ILLISꝫ Orauit salomon dicens.,

Exaudi domine in caelo et dimitte peccatum populi tui srahelꝫ 5
et reduc eos in terram quam dedisti patribus eorum.,

Si clusum fuerit caelum et non pluerit propter peccata eorumꝫ
et orantes in loco isto penitentiam egerint nomini tuoꝫ et peccatis
suis conuersi fuerint propter afflictionem suamꝫ exaudi eos in
caelo et dimitte peccata seruorum tuorum et populi tui srahelꝫ 10
et hostende eis uiam bonam per quam ambulentꝫ et da plubiam
super terram tuam quam || dedisti ei in possessionem.,

Fames si oborta fuerit in terraꝫ aut pestilentiaꝫ aut corruptus
aerꝫ aut erugoꝫ locustaꝫ rubigoꝫ et afflixerit eumꝫ et inimicus
eius portas obsidensꝫ omnis plagaꝫ uniuersa infirmitasꝫ cuncta 15
deuoratio et imprecatio quae acciderit omni homini de populo tuo
sraelꝫ si quis cognoberit plagam cordis suis . et expanderit manus
suas in domo hacꝫ tu audies in caelo in loco habitationis tuae et
repropitiaueris . quia tu nosti solus cor omnium filiorum hominum.,

Ut timeant te cunctis diebus quibus uibunt super faciem terraeꝫ 20
quam dedisti patribus nostris., amen.

LEGENDUM AD SEXTA | 419 |

LECTIO LIBRIꝫ IHEREMIE PROPHETE (XIV 1-9)

IN DIEBUS ILLISꝫ factum est uerbum domini ad ihere-
miam de sermonibus siccitatis dicens., Luxit iudea et porte eius 25
corruent et obscurate sunt in terraꝫ et clamor iherusalem ascen-
dit., Maiores miserunt minores suos ad aquam uenerunt ad
auriendumꝫ non inuerunt aquam . reportaberunt uasa sua uacua.,

Confusi sunt et afflictiꝫ et operuerunt capita sua pro terrae
uastationemꝫ quia non uenit plubiam in terram., Confusi sunt 30

agricole et operuerunt capita sua., Nam et cerua in agro peperit et reliquit quia non erat herba.,

Et onagri steterunt in rupibus traxerunt uentum quasi dracones || defecerunt oculi eorum quia non erat herba.,

5 Si iniquitates nostrae responderunt nobis domine fac propter nomen tuum quoniam multe sunt aduersiones nostrae., Tibi peccabimus expectatio srahel saluator eius in tempore tribulationis.,

Quare quasi colonus futurus es in terra et quasi uiator declinans ad manendûm., Quare futurus es uelut uir uaguus et fortis qui non potest salbâre., Tu autem in nobis es domine . et nomen tuum inuocatum est super nos ne derelinquas nos., amen

SECUNDO DIE AD TERTIA

LECTIO LIBRI iheremie prophete., HAEC dicit dominus.,
15 QUOMODO si condemnat mulier uirum suum *Supra quere in quadragesima secunda feria in ebdomada secunda* | 420 |

LECTIO LIBRI AGGEI PROPHETE., (I 1-2, 5, 8-13)

IN DIEBUS ILLIS factum est uerbum domini in manu aggei prophete ad zorobabel filium salathiel ducem iuda et ad
20 ihesum filium iosedech sacerdotem magnum dicens.,

Haec dicit dominus exercituum.,

Ponite corda uestra super uias uestras., Ascendite in montem portate lignum et edificate domum et acceptabilis michi erit et glorificabor dicit dominus.,

25 Respexistis ad amplius et ecce factum est minus.,

Et intulistis in domum domini et exuffluit illud.,

Quam ob causam dicit dominus exercituum quia domus mea deserta est et uos festinastis unusquisque in domum suam. Propter hoc super uos proibiti sunt caeli ne darent rorem et
30 terra || proibita est ne daret germen suum., Et uocabi siccitatem super terram et super montes et super triticum et super

uinum & et super oleum & et quequumque profert humus & et super homines & et super iumenta & et super omnem laborem manum.,

Et audiuit zorobabhel filius iosedet sacerdos magnus & et omnes reliquie populi uocem dei sui et uerba aggei prophetæ . sicut misit eum dominus deus eorum ad ipsos., Et timuit populus 5 affaciae domini & et dixit aggeus nuntius domini de nuntiis domini populo dicens.,

Confortare omnis populus terrae dicit dominus exercituum & et facite bonum quoniam ego uobiscum sum dicit dominus exercituum., amen 10

LECTIO LIBRI & ZACARIE PROPHETE.,

(X 1-3) | 421 |

IN DIEBUS ILLIS & loquutus est zaccarias dicens.,

Petite a domino plubiam in tempore serotino & et dominus faciet nubes et plubiam., 15

Imbres dauit singulis et herbam in agro & quia simulacra loquuta sunt inutile & et diuini uiderunt mendacium . et somniatores frustra loquuti sunt uana et consolabantur., Idcirco & adducti sunt quasi grex affligentur & quia non erat eis pastor., Super pastores iratus est furor meus & et super yrcos uisitabo., Quia 20 uisitabit dominus exercituum gregem suum domum iuda & et posuit eos quasi aequum gloriae suae in bello., amen

LECTIO LIBRI & IHEREMIE PROPHETE., Haec dicit dominus., Reuertimini unusquisque., *Supra quere UI^a . feria in ebdomada secunda de XL^a ||* 25

LECTIO LIBRI & IHEREMIE PROPHETE

(XIV 17-22)

IN DIEBUS ILLIS & loquutus est iheremias dicens., Deducant oculi mei lacrimas per diem et noctem & et non taceant.,

Quoniam contrictio magna contrita est uirgo filia populi mei & 30

plaga pessima ueementer., Si egressus fuero ad agros: ecce occisi gladio., Et si introiero in ciuitatem: ecce adtenuati fame., Propheta namque et sacerdos: abierunt in taerra quam ignoraberunt.,

Numquid proiciens abiecisti iudam: aut syon abominata est
5 anima tua ?

Quare ergo percussisti nos ita ut nulla sit sanitas.,

Expectabimus pacem et non est: bonum et tempus curationis: et ecce turbatio., Cognoscimus domine impietates nostrae: | 422 |
et iniquitates patrum nostrorum quia peccauimus tibi.,

10 Ne nos dederis in oprobrium propter nomen tuum: neque facies nobis contumelia.,

Soli gloriae tuae recordare: ne irritum facias fedus tuum nobiscum.,

Numquid sunt sculptilibus gentium qui pluant: aut caeli pos-
15 sunt dare imbrem? Nonne tu es domine deus noster quem expectabimus tu enim fecisti omnia haec.,

LECTIO LIBRI: IHEREMIE PROPHETE.,

(Thren. II 11-13, 18-19)

In diebus illis: loquutus est iheremias dicens., Defecerunt pre-
20 lacrimis oculi mei: conturbata sunt uiscera mea., Effusum est in terra iecur meum super contritionem filiae populi mei: quum defecerit parbulus et lactans in plateis oppidi matribus suis || dixerunt., Ubi est triticum et uinum: quum deficerent quasi uulnerati in plateis ciuitatis: uel cum exalarent animas suas in
25 sinu matris suarum., Cui conprobabo te: uel qui adsimilabo te uirgo filia iherusalem.,

Cui adsequabo te: et consolabor te uirgo filia syon: magna enim uelut maro contrictio tua., Quis medeitur tui: deduc quasi torrentem lacrimas per diem et noctem., Non des requie tibi.
30 neque taceat pupilla oculi tui., Consurge lauda in nocte in principio uigiliarum tuarum: effunde sicut aqua cor tuum in conspectu dei tui., amen | 423 |

ITEM LECTIONES . LETANIARUM . PRO TRIBULATIONE
ET CLADE.,

Quere legendum in III^a ebdomada de quadragesima . secunda feria., Conuertimini ad me in ieiunio et fletu

LECTIO LIBRI: IONE PROPHETE., (III 3-10) 5

IN DIEBUS ILLIS: Surrexit iona et abiit in ninnibe iuxta uerbum domini., Et ninnibe erat ciuitas magna: de itinere dierum trium.,

Et cepit iona introire ciuitatem itinere diei unius: et clamauit et dixit., 10

Aduc quadraginta diebus: et ninnibe . subertetur.,

Et crediderunt uiri ninniuite in domino et predicauerunt ieiunium: et uestiti sunt saccis a minore usque ad maiore., ||

Et peruenit uerbum ad regem ninnibe: et surrexit de solio suo: et abiecit uestimentum suum asse et indutus est sacco: et 15 sedit in cinere et clamabit et dixit in ninnibe ex ore regis . et principum eius dicens.,

Homines et iumenta: et uobes et pecora: non gustent quicquam nec pascantur nec aquam non bibant.,

Et operiantur saccis homines et iumenta: et clament ad 20 dominum in fortitudine.,

Et conuertatur uir a uia sua mala: et ab iniquitate quae est in manibus eorum.,

Quis scit si conuertatur et ignoscat deus: et reuertatur a furorae irae suae et non peribit., Et uidit deus opera eorum quia 25 conuersi sunt a uia sua mala: et misertus est deus super malitiam | 424 | quam loquutus fuerat ut faceret eis et non fecit . amen

LECTIO LIBRI: AMOS PROPHETE., Haec dicit dominus., Querite bonum: et non malum., *Supra quere in III^a ebdomada 3° de quadragesima.,*

LECTIO LIBRI AMOS PROPHETE., (IV 6-V 15)

HAEC DICIT DOMINUS., ECCE ego dedi . stuporem
uobis dentium / in cunctis urbibus uestris., Et indigentiam panuum
in omnibus locis uestris / et non estis reuersi ad me dicit dominus.,
5 Ego quoque proibui a uobis imbrem meum / quum aduc tres
menses essent . usque ad messem., Et plui super ciuitatem unâm .
et super ciuitatem alteram non plui.,

Pars una conpluta est / et pars una super quam non pluit aruit.,
Et uenerunt due et tres ciuitates ad ciuitatem unam ut uiuerent
10 aquam / et non sunt satiate., Et non || redistis ad me dicit dominus

Percussi uos in uento urente et in aurigine multitudinem
*ortuorum uestrorum . et vinearum uestrarum., Olibeta uestra et
ficeta uestra comedit eruca / et non redistis ad me dicit dominus.,
Misi in uos mortem / in terra egypti.,

15 Percussi in gladio iubenēs uestros / usque ad captiuitatem
equorum uestrorum / et ascendere feci putredinem castrorum
uestrorum in naribus uestris / et non redistis ad me dicit dominus.,
Subuerti uos sicut subuertit dominus sodomam et gomorram / et
facti estis quasi *torris* raptus de incendio / et non redistis ad me
20 dicit dominus., Quapropter hec faciam tibi srahel ?

Postquam autem hoc fecero tibi / *preparare* in occursum dei
tui srahel., Quia ecce | 425 | formans montes et creans uentum .
et adnuntians homini eloquium suum., Faciens matutinam nebu-
lam et gradiens super excelsa terrae / dominus deus exercituum
25 nomen eius., Audite uerbum hoc quod ego lebo super uos planc-
tum magnum / domus srahel cecidit / non adiciet ut resurgat uirgo
srahel ?

Proiecta est in terram suam / non est qui suscitet eam.,

Quia haec dicit dominus deus.,

30 Urbs de qua egrediebantur mille / reliquerunt in ea centum.,
Et de qua egrediebantur centum / relinquetur in ea decem in

12 mortuorum 1 manu, lege hortorum

18 t]orris 2 manu in ras.

21 posquam corr.

prepare 1 m.

domo srahel., Querite me et uiuetis et nolite querere betel. et in galgala nolite intrare., In uersabe non transiuitis quia galgala || captiba ducetûr . et betel erit inutilis., Querite dominum et uiuite ne forte conburatur ut ignis domus ioseph., Et deuorauit et non erit qui extinguat betel., Quia conuertistis *in* absintium iudicium et iustitiam in terra reliquistis., Facientem harturum et horionem et conuertentem in mane tenebras et in diem in nocte mutantem qui uocat aquas maris et effundit eas super faciem terrae dominus nomen est eius.,

Qui subridet uastitatem super robustum et depopulationem super potentem affert.,

Odio habuerunt in porta corripientem et loquentem perfecta abominati sunt., | 426 |

Idcirco pro eo quod diripiebatis pauperem et predam electam tollebatis ab eo domos quadro lapide hedificabitis et non *habita-* bitis in eis.,

Uineas amantissimas plantabitis et non biuebitis uinum earum., Quia cognoui multa scelera uestra et fortia peccata uestra., Hostes iusti accipientes munus et pauperes in porta deprimentes.,

Ideo prudens in tempore illo tacebit quia tempus malum est., Querite bonum et non malum ut *u*ibatis et erit dominus exercituum uobiscum sicut dixi odite malum et diligite bonum et constitute in porta iudicium si forte misereatur dominus deus exercituum reliquiis ioseph., amen. ||

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETE., (LXIII 15-LXIV 9) 25

IN DIEBUS ILLIS loquutus est esayas dicens., Adtende caelo domine et uide de abitaculo sancto tuo et gloriae tuae.,

Ubi est caelus tuus et fortitudo tua., Multitudo uiscerum tuorum et miserationum tuarum super me continuerunt se.,

Tu enim pater noster et abraham nesciuit nos et srahel ignorauit nos.,

1 betel corr. ex. beth. 5 in add. sup. lin. 15 habitabit corr. marg. ex. hedificabit. 21 uibatis corr. ex. bibatis.

Tu enim pater noster redemptor noster a seculo nomen tuum.,
 Quare errare nos fecisti domine de uis tuis et indurasti cor
 nostrum ne timeremus tē.,

Conuertere propter serbos tuos tribus hereditatis tuae quasi
 5 nicilum possiderunt populum sanctum tuum et hostes nostri con-
 culcaberunt sanctificationem tuam.,

Facti sumus quasi in principio | 427 | cum non dominareris
 nostri et neque inuocaretur nomen tuum super nos., Utinam dis-
 rumperes caelos et descenderēs . et affacie tua montes defluerent.,
 10 Sicut exustio ignis tabescerent adque arderent igni et ut notum
 fieret nomen tuum inimicis tuis et affaciae tua gentes turbarentur.,

Cum feceris mirabilia et non sustinebimus.,

Descendisti et affacie tua montes defluerunt.,

A seculo non audierunt et neque auribus perceperunt.,

15 Oculus non uidit deum absque te et quae preparasti . expectan-
 tibus te occurristi letanti et facienti iustitiam et in uis tuis., recor-
 dabuntur tui.,

Ecce tu iratus es . et nos peccabimus in ipsis fuimus semper ||
 et saluabimus et facti sumus ut inmundi omnes nos.,

20 Quasi pannus menstruate uniuerse iustitiae nostrae et cecidi-
 mus quasi folium uniuersum . et iniquitates nostrae quasi uentum
 abstulerunt nos.,

Non est qui inuocet nomen tuum et nec qui consurgat et
 tenat te.,

25 Abscondisti faciem tuam a nobis . et allisisti nos in manibus
 iniquitatis nostrae.,

Et nunc domine pater noster es tu nos uero lutum et fuctor
 noster es tu et opera manum tuarum omnes nos., Ne irascaris
 domine satis et ne ultra memineris iniquitates nostras., amen

30 LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETAE . HAEC DICIT
 DOMINUS.,

Si reuertamini et quiescatis. *Supra quere in ebdomada prima
 de XL^a . IIII^a feria.*

LECTIO LIBRI IOHEL PROPHETE (I 1-II 13)

IN DIEBUS ILLIS: uerbum domini *quod* factum est ad iohel filium fatuel dicens., | 428 |

Audite hoc senês . et auribus percipite omnes abitores terrae., Si factum est istut in diebus uestris: aut in diebus patrum 5 uestrorum., Super hoc filiis . uestris . narrate et filii uestri filiis suis et filii eorum generationum altere.,

Residuum eruce comedit locusta: et residuum locuste comedit brucus: et residuum bruci comedit rubigo.,

Expergescimini ebrii et flete: et ululate omnes qui biuitis 10 uinum in dulcedinê . quoniam periit ab ore uestro., Gens enim ascendit super terram meam: fortis et innumerabilis.,

Dentes eius: ut dentes leonis.,

Et Molares eius: ut catuli leonum.,

Posuit uineam meam in desertum: et ficum meam decorauit., 15

Nudans expoliauit eam et proiecit: albi facti sunt rami eius.,

Plange quasi uirgo accincta sacco super uirum *pubertatis* sue., ||

Periit sacrificium et libatio de domo domini., Luxerunt sacerdotes ministri domini: depopulata est regio., Luxit humûs . quoniam debastatum est triticum., 20

Confusum est uinum: elanguit oleum., Confusi sunt agricolae: ululaberunt uinitores super frumento et ordeo: quia periit messis agri.,

Uinea confusa est: et ficus elanguit., Malogranata et palma et mallum: et omnia ligna agri: aruerunt., 25

Quia confusum est gaudium a filiis hominum., Accingite uos et plorate sacerdotes: ululate ministri altaris.,

Ingredimini cubate in sacco ministri dei mei: quoniam interiit de domo domini uestri sacrificium., et libatio., Sanctificate ieiunium: uocate cetum., Congregate senes omnes habitatores terrae 30 in domum dei uestri: et clamate ad dominum *et dicite.*, | 429 |

2 quod *add. marg. 2 manu* 11 hore *2 manu* 14 et *add. marg.* molares res: *add. sup. lin.*
17 *pubertatis sue corr. ex ubertatis tue* 31 et dicite *add. 2 manu*

AAA . diei quia prope est dies domini . et quasi bastitas a
 potente ueniet., Numquid non coram oculis uestris alimenta
 perierunt de domo dei nostri letitia et exultatioꝝ conpotruerunt
 iumenta in stercore suo., Demolita sunt orreaꝝ discipate sunt
 5 apoteceꝝ quoniam confusum est triticum., Quid in*g*em muit
 animal mugerunt greges armentiꝝ quia non est pascua eis., Sed
 et grex porcorumꝝ disperierunt., Ad te domine clamabo . quia
 ignis comedit speciosa desertiꝝ et flama succendit omnia ligna
 regionis.,

10 Sed et bestiae agri quasi area sitiens . imbrem suspexerunt a
 teꝝ quoniam exiccate sunt fontes aquarum . et ignis deuorauit
 speciosa deserti.,

Canite tuba in syonꝝ ululate in monte sancto meo., ||

Conturbentur omnes habitatores terraeꝝ quia ueniet dies
 15 domini.,

Quia prope est dies tenebrarum et caliginisꝝ dies nubis et
 turbinisꝝ quasi mane expansum super montesꝝ sic populus multus
 et fortis.,

Similis ei non fuit a principio et post eum non eritꝝ usque in
 20 annos generationis et generationum., Ante faciem eius ignis
 uoransꝝ et post eum exurens flama., Quasi ortus uoluptatis terra
 coram eoꝝ et post eum solitudo desertiꝝ neque est qui effugiat
 eum.,

Quasi aspectus equorum aspectus eorumꝝ et quasi equites sic
 25 currunt., Sicut sonitus flamme ignis deuorantis stipulam . uelut
 populus fortis praeparatus ad preliumꝝ affaciae eius cruciabuntur
 populiꝝ omnis bultus redigetur in ollam., Sicut fortes currentꝝ
 | 430 | et quasi uiri uellatores ascendunt murum.,

Uir in uiis gradieturꝝ et non declinabunt a semitis suis.,
 30 Unusquisque fratrem suum non coartabitꝝ singuli in calle suo
 ambulabunt.,

Sed et per fenestras cadentꝝ et non demolientur.,

5 ingem. corr. ex in ignem

14 conturbentur add. sup. lin.

22 et add. marg. 2 manu

24 et sup. lin.

Urbem ingredientur in domos conscendent per fenestras intrabunt quasi fur.,

Affacie eius contremuit terra moti sunt caeli sol . et luna obtenebrati sunt et stelle retraxerunt splendorem suum.,

Et dominus dedit uocem suam ante faciem exercitusui quia 5 multa sunt nimis castra eius quia fortia et facientium uerbum eius.

Magnus enim est *dies dni* et terribilis ualde et quis sustinebit eum[^],

Nunc ergo dicit dominus., ||

10

Conuertimini ad me in toto corde uestro in ieiunio et fletu et planctu., Et scindite corda uestra et non uestimenta uestra et conuertimini ad dominum deum uestrum quia benignus et misericors est., amen

LECTIO LIBRI REGUM., In diebus illis Orauit salomon 15 dicens., Exaudi de caelo domine *Supra quere in letanias qui sequitur retrohacte in primo die ad tertia.*

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETAE (?)

HAEC DICIT DOMINUS., Conuertimini ad me et conuertar ad uos., Extendam manum meam super uos et faciam 20 uobiscum mirauiliâ . et scietis quia ego sum dominus deus uester., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD EFFESIOS.,

(V 1-2)

FRATRES estote imitatores dei sicut filii karissimi et 25 ambulate in dilectione sicut et xps dilexit nos et tradidit semet ipsum pro nobis oblationem et hostiam deo . | 431 | in odorem suabitatis.,

8 dies dni corr. ex dns

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM LUCAN.,

(IV 25-32)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens., In ueritate: dico uobis., Multe uidue erant in diebus helie in srael quando clusum est caelum annis tribus et mensibus sex.,

Quum facta esset fames in omni taerra et ad nullam illarum missus est helias: nisi in sarepta sidonie ad mulierem uiduam.,

Et multi leprosi erant in srahel sub heliseo propheta: et nemo mundatus est eorum nisi neman syrus., Et repleti sunt omnes in sinagoga ira audientes haec et surrexerunt et eiecerunt illum extra ciuitatem galileaê . ibique docebat illos sabbatis., Et stупebant in doctrina eius: quia || in potestate erat sermo ipsius., amen.

15

ALIUM

LECTIO SANCTI EUANGELII: MDM MATHEUM., (VI 1-6)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis et turbis dicens.,

Adtendite ne . iustitiam uestram faciatis coram hominibus ne uideamini ab eis.,

Alioquin: mercedem non habetis aput patrem uestrum qui est in celis.,

Quum ergo facis elemosina: noli tuba canere ante te sicut ypocrite faciunt in sinagogis et in uinculis: ut honorificentur ab omnibus., Amen dico uobis receperunt mercedem suam.,

Te autem faciente elemosinam nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua ut sit elemosina tua in absconditô., et pater tuus qui uidet in abscondito reddet tibi.,

Et cum oratis non eritis sicut | 432 | ypocrite qui amant in sinagogis et in angulis stantes orare . ut uideantur ab omnibus., Amen dico uobis: receperunt mercedem suam.,

Tu autem cum oraberis intra in cubiculum tuum et claude ostio tuo . ora patrem tuum in abscondito et pater tuus qui uidet in abscondito reddet tibi., amen

ITEM LECTIONES DE DOMINICIS. QUOTIDIANOS.,

LEGENDUM IN PRIMO. DNICO AD MISSAM ||

5

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHAETE., (VI 1-13)

DEO GRATIAS.,

IN ANNO QUO MORTUUS est rex ozias uidi dominum sedentem super solium excaelsum et elebatum et ea quae sub eo erant inplebant templum.,

10

Serafin quoque stabant super illud., Sex ale uni et sex ale alteri.,

Duabus uelabant faciem eius et duabus uelabant pedes eius et duabus uolabant et clamabant alter ad alterum . et dicebant.,

SANCTUS SANCTUS SANCTUS dominus deus exercituum plena est omnis taerra gloria eius.,

Et comota sunt liminaria . cardinum a uoce clamantis et domus | 433 | impleta est fumo et dixi.,

Ueae mici quia tacui.,

Quia uir pollutus labiis ego sum et in medio populi polluta labia abentis ego habitô . et regem dominum exercituum uidi oculis meis.,

Et bolabit ad me unus de serafin et in manu eius calculus quem forcype **tulerat de altari et tetigit os meum et dixit.,

Ecce tetigi hoc labia tua et auferetur iniquitas tua et peccatum tuum mundauitur.,

Et audiui uocem domini dicentis., Quem mittam et quis . ibit nobis., Et dixi.,

Ecce ego sum mitte me.,

Et dixit., Uade et dic populo huic., Audite audientes et nolite

30

intelligere ⁊ et uidete uisionem et nolite || cognoscere., *Exceca* cor
populi uius ⁊ et aures eius adgraba ⁊ et oculos eius clauda ⁊ ne
forte uideant oculis suis ⁊ et auribus suis audiant ⁊ et corde suo
intellegant ⁊ et conuertantur et sanem eos.,

5 Et dixi., Usquequo domine ⁊ et dixi., Donec desolentur ciuita-
tes absque habitatore ⁊ et domus sine homine ⁊ et terra relinquatur
deserta ⁊,

Et longe faciet dominus homines et multiplicabitur quae dere-
licta fuerat in medio terraê . et aduc in ea decimatio., Et conuer-
10 tetur et sanem eos.,

Et erit in ostensione sicut terebinctus ⁊ et sicut quercus quae
expandit ramos suos., Semen sanctum erit ⁊ id quod steterit in
ea., Amen. | 434 |

·EPISTOLA PAULI APOSTOLI ⁊ AD ROMANOS., (II 11-29)

15 FRATRES ⁊ non est personarum acceptio aput deum.,
Quicumque enim sine lege peccaberunt ⁊ sine lege peribunt.,
Et quicumque in lege peccaberunt ⁊ per legem iudicabuntur.,
Non enim auditores legis iusti sunt aput deum ⁊ sed factores
legis iustificabuntur., Quum enim gentes quae legem non habent ⁊
20 naturaliter ea que legis sunt faciunt uisumodi legem non habentes
⁊ ipsi sibi sunt lex ⁊ qui ostendunt opus legis scriptum in cor-
dibus suis.,

Testimonium retentes illis conscientia sua ⁊ et inter se inuicem
cogitationum adcusantium || aut etiam defendentium ⁊ in die qua
25 iudicabit dominus deus oculorum hominûm . secundum euange-
lium meum per ihesum xpm., Si autem tu iudaeus cognominaris ⁊
et requiescis in lege ⁊ et gloriaris in deo ⁊ et nosti . uoluntatem ⁊
et probas . utiliora instructus per legem ⁊ confidis te ipsum ducem
esse caecorum ⁊ lumen eorum qui in tenebris sunt ⁊ eruditorem
30 insipientium ⁊ magistrum infantium ⁊ habentem formam scientie ⁊
et ueritatis in lege., Qui ergo alium doces ⁊ te ipsum non doces ?

Qui predicas non furandum & furaris ? Qui dicis non meandum mecaris ?

Qui abominaris idola & sacrilegium facis ?

Qui *in lege* gloriaris & per preuaricationem legis | 435 | deum inhonoras ?

5

Nomen enim dei per uos blasphematur in gentibus : sicut scriptum est.,

Circumcisio quidem prode est : si legem obserbes.,

Si autem preuaricator legis sis : circumcisio tua preputium facta est.,

10

Si igitur preputium *iustitias* leges custodiat : nonne preputium illius in circumcissione reputabitur ?

Et hoc iudicauit quod ex natura est preputium lege consummans te : qui per litteram et circumcisionem & preuaricator legis es ? Non enim qui in manifesto iudaeus est neque qui in manifesto 15 in carne circumcisio : sed qui in abscondito iudaeus *est* et circumcisio cordis in spiritu : non littera., ||

Cuius laus non ex omnibus sed ex deo est., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII : SECUNDUM MATHEUM.,

(V 17-26)

20

IN ILLO TEMPORE : dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens.,

Nolite putare : quoniam ueni legem solbere aut prophetas.,

Non ueni solbere : sed adimplere., Amen quippe : dico uobis., Donec transeat caelum *et* terra iota unum aut unus apix non pre- 25 teribit a lege : donec omnia fiant.,

Qui ergo solberit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines : minimus uocabitur in regno caelorum., Qui autem fecerit et docuerit : hic magnus uocabitur in regno caelorum., Dico enim uobis : quia nisi abundauerit iustitia uestra plus quam 30 | 436 | scribarum et fariseorûm . non intrabitis in regnum caelo-

4 in lege *add. marg. 2 manu*

11 *iustitias suppletum 2 manu*

16 est *add. 2 manu*

18 omnibus *corr.*

rum., Audistis quia dictum est antiquis non occides ? Qui autem occiderit reus erit iudicio.,

Ego autem dico uobis.,

Quia omnis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio.,

5 Qui autem dixerit fratri suo raca reus erit concilio.,

Qui autem dixerit fatue reus erit geenne ignis.,

Si ergo offers munus tuum ad altare et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid aduersum te relinque ibi munus tuum ante altare . et uade prius reconciliare fratri tuô . et tunc
10 ueniens offer munus tuum.,

Esto consentiens . aduersario tuo cito dum es in uia . cum eo ne forte aduersarius || tradat te iudici et iudex tradat te ministro et in carcere mittaris.,

Amen dico tibi . non exies inde donec reddas nobissimum
15 quadrantem.,

Qui habet aures audiendi audiat., amen.,

LEGENDUM IN SECUNDO DOMINICO.,

LAECTIO LIBRI ESAYE PROPHETAE., (V 8-16)

HAEC DICIT DOMINUS.,

20 Ue qui coniungitis domum ad domum et agrum ad agrum copulatis usque ad terminum loci., Numquid habitabitis soli uos in medio terre ? In auribus meisunt haec dicit dominus exercituum.,

Ue qui consurgitis mane ad ebrietatem sectandam et potandum usque ad uesperam ut uino extuetis.,

25 Cithara et lira et timphanum | 437 | et tibia et uinum in conuiujs uestris et opus domini non respicitis . nec opera manum eius consideratis., Propterea captibus ductus est populus meus quia non abuit scientiam . et nobiles eius interierunt fame et multitudo eius siti exaruit., Propterea dilatauit infernus animam
30 suam et aperuit hos suum absque ullo termino.,

Et descendent fortes eius et populus eius et sublimes glori-
osi*que eius ad eum.,

Et incurbabitur homo et humiliabitur uir: et oculi sublimium deprimentur., Et exaltabitur dominus exercituum in iudicio: et deus srahel sanctificabitur in iustitia., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD ROMANOS.,

(I Cor. I 17-22) ||

5

FRATRES: non misit me xps babtizare: sed euangelizare., Non in sapientia uerbi: ut non euacuetur crux xpi., Uerbum enim crucis pereuntibus quidem stultitia est.,

Is autem qui salbi fiunt id est nobis: uirtus dei est.,

Scribtum est enim.,

10

Perdam sapientiam sapientium: et prudentiam prudentium reprobabo.,

Ubi sapiens: ubi scriba: ubi conquisitor huius saeculi.,

Nonne stultam fecit deus sapientiam huius mundi?

Nam quia in dei sapientiam non cognobit mundus per sapientiam deum: placuit deo per stultitiam predicationis salbos facere credentes.,

Quoniam et iudaei signa petunt: | 438 | et greci sapientiam querunt: per fidem quae est xpo ihesu domino nostro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM., 20

(IV 18-23)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps ambulans iuxta mare galileae: uidit duos fratres . simonem qui uocatur petrus : et andream fratrem eius: mittentes redde in mare erant enim piscatores.,

25

Et ait illis . ihesus., Uenite post me: et faciam uos fieri pisca- tores hominum.,

At illi continuo relictis retibus secuti sunt eum.,

Et procidens inde: uidit alios duos fratres iacobum zebedei: et iohannem fratrem eius in nabi cum zebedeo patre eorum: refi- 30

cientes retia sua et uocauit eos., Illi autem statim relictis retibus ||
et patrem ⁊ secuti sunt eum.,

Et circuibat ihesus totam galileam docens in sinagogiis eorum ⁊
et predicans euangelium regni et sanans omnem langorem ⁊ et
5 omnem infirmitatem in populo., amen.

III° DOMINICO.,

LECTIO LIBRI ⁊ ESAYE PROPHETE., (V 18-27)

HAEC DICIT DOMINUS.,

Ue qui trahitis iniquitatem in funiculis uanitatum ⁊ et quasi
10 uinculum plaustrum peccatum., Qui dicitis festinet et cito ueniat
opus eius ⁊ et uideamus et adpropriet et ueniat consilium sancti
srahel . et sciemus illud., Ue ⁊ qui dicitis bonum malum ⁊ et malum
bonum., Ponentes tenebras lucem ⁊ et lucem in tenebras., Ponentes
| 439 | amarum dulcem ⁊ et dulcem in amarum., Ue ⁊ qui
15 sapientes estis in oculis uestris ⁊ et coram uobis met ipsis pru-
dentes., Ue ⁊ qui potentes estis ad bibendum uinum ⁊ et uiri fortes
ad miscendam ebrietatem., Qui iustificatis impium pro muneribus
eius ⁊ et iustitiam iusti aufertis ab eo., Propter hoc ⁊ sicut deuorat
stipulam *lingua* ignis . et calor flame exurit ⁊ sic radix eorum
20 quasi fabilla erit et germen eorum ut pulbis ascendet., In omnibus
is non est aduersus furor eius ⁊ sed aduc manus eius extenta.

Et elebabit signum in nationibus procul et siuilabit ad eum de
finibus terre . et ecce festinus uelociter ueniet., Non est deficiens
neque laborans ⁊ non dormi || tautit neque obdormiet neque solbe-
25 tur cingulum renum eius ⁊ nec rumpetur corrigia calciamentorum
eius ait dominus omnipotens., amen.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI ⁊ AD ROMANOS., (VI 19-23)

FRATRES ⁊ uerbum dico propter infirmitatem carnis uestrae.,
Sicut enim exhibuistis membra uestra seruire inmunditiae ⁊ et

iniquitati ad iniquitatem: ita et nunc exhibete membra uestra seruire iustitiae in sanctificationem., Quum enim serui essetis peccati: liberi fuistis iustitiae.,

Quem ergo fructum abuistis tunc in is: in quibus nunc erubescitis., 5

Nam finis illorum: mors est.,

Nunc uero liberati a peccato serui autem facti deo: habetis fructum uestrum | 440 | in sanctificatione: finem uero uitam aeternam.,

Stipendia enim peccati mors., Gratia autem dei uita aeterna: 10
in xpo ihesu domino nostro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,

(VIII 1-13)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps cum descendisset de montem: secutus est eum turbe multe., 15

Et ecce leprosus ueniens adorabit eum dicens.,

Domine si uis: potes me mundare.,

Et extendens manum ihesus: tetigit eum dicens.,

Uolô . mundare.,

Et confestim: mundata est lepra eius., Et ait illi: ihesus., 20

Uide . nemini dixeris: sed uade ostende te sacerdoti . et offers munus quod precepit moyses in testimonium illis., Quum autem introisset capharnaum: || accessit ad eum centurio rogans eum et dicens.,

Domine puer meus iacet in domo: paraleticus: et male 25
torquetur., Et ait illi ihesus.,

Ego ueniâm . et curabo eum.,

Et respondens centurio: ait.,

Domine: non sum dignus ut intres sub tectum meum . sed tantum dic uerbo: et sanabitur puer meus., 30

Nam et ego homo sum sub potestate constitutus: habens sub

1 nuc *corr.* 20 illis *corr.*

me milites et dico huic uade et uadit . et alio ueni et uenit et
seruo meo fac hoc . et facit.,

Audiens autem ihesus miratus est et sequentibus se dixit.

Amen dico uobis non inueni tantam fidem in srahel.,

5 Dico autem uobis quod multi ab oriente et occidente uenient
et recumbent cum abraham et ysahac et iacob | 441 | in regno
caelorum., Filii autem regni eicientur in tenebras exteriores ibi
erit fletus et stridor dentium.,

Et dixit ihesus centurioni.,

10 Uade et sicut credidisti fiat tibi et sanatus est puer in illa
hora., amen.

LEGENDUM IN III° . DOMINICO.,

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETE., (XL 27-31)

HAEC DICIT DOMINUS.,

15 Quare dicis iacob et loqueris srahel:

Abscondita est uia mea a domino et a deo meo iudicium
meum transibit.,

Numquid nescis aut non audisti deus sempiternus dominus
qui creauit terminos terrae?, Non deficiet neque laborabit nec
20 est inuestigatio sapientiae eius.,

Qui dat lapsos uirtutem et is qui non sunt fortitudinem et
robur multiplicat., ||

Deficient pueri et laborabunt et iubenens in infirmitate cadent.,

Qui autem sperant in domino mutabunt fortitudinê . et adsu-
25 ment pinnas ut aquile., Current et non laborabunt ambulabunt
et non deficient., amen.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD ROMANOS., (XI 32-36)

FRATRES conclusit deus omnia incredulitate ut omnibus
misereatur.,

O altitudo diuitiarum sapientiae et scientie dei:

Quam inconprensiabilia sunt iudicia eius et inuestigabiles uie ipsius.,

Quis enim cognobit sensum domini aut quis consiliarius eius fuit et ostendit illi.,

5

Aut quis prior dedit ei et retribuetur illi.,

Quoniam ex ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia ipsi gloria in secula seculorum., amen | 442 |

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.,

(VIII 14-26)

10

IN ILLO TEMPORE: quum uenisset ihesus in domum petri: uidit socrum eius iacentem et febricitantem et tetigit manum eius et dimisit eam febris: et surrexit et ministrabat eis.,

Uespere autem facto: obtulerunt ei multos demonia habentes et eiciebat spiritus uerbo: et omnes male habentes curabit: ut adinpleretur quod dictum est per esayam prophetam dicentem.,
Ipsi infirmitates nostras accepit: et egrotationes ipse portabit.,

Uidens autem ihesus turbas multas circa se: iussit ire trans fretum., Et accedens unus scriba: dixit illi.,

Magister: sequar te quocumque ieris., Et dicit ei ihesus.,

20

Uulpes fobear habent || et uolucres caeli nidos: filius autem hominis non habet ubi caput reclinet.,

Alius autem de discipulis eius: ait illi., Domine: permittite me primum ire et sepelire patrem meum., Ihesus autem: ait illi., Sequere me et dimitte mortuos: sepelire mortuos suos.,

25

Et ascendente eo in nabicula: secuti sunt eum discipuli eius.,

Et ecce motus magnus factus est in mari: ita ut nabicula operiretur fluctibus . ipse uero dormiebat.,

Et accesserunt et suscitaberunt eum: dicentes.,

30

Domine: salua nos perimus.,

Et dicit eis.,

Quid timidi estis modice fidei? Tunc surgens imperauit uentis et mari: et facta est tranquillitas magna., amen. | 443 |

ITEM DE QUINTO DOMINICO.,

LECTIO LIBRI: ESAYE PROPHETE (XLVIII 16-21)

5 HEC DICIT DOMINUS.,

Accedite ad me: et audite hoc.,

Non a principio in abscondito loquutus sum: ex tempore ante quam fieret ibi eram., Et nunc dominus misit me: et spiritus eius.,

Haec dicit dominus redemptor tuus fortis srahel., Ego dominus
10 deus tuus docens te utilia: gubernans te in uia quam ambulabas.,
Utinam adtendisses mandata mea: et facta fuisset sicut flumen pax tua et iustitia tua sicut gurgites aquarum: et fuisset quasi arena semen tuum et stirpis uteris tui ut lapilli eius non interis-
sênt . et non fuisset adtritum nomen eius affaciae mea., ||

15 Egredimini a babilone fugite a caldeis in uoce exultationis.,
Adnuntiate: auditum facite hoc., Afferte illum usque ad extremum terrae: dicite redemit dominus serbum suum iacob., Non sitierunt in deserto cum educeret eos . aquam de petra produxit eis: et scidit petram et fluxerunt aquae., amen

20 EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD ROMANOS., (VI 12-18)

FRATRES: non regnet peccatum in uestro mortali corpore: ut obediatis concupiscentiis eius.,

Sed neque exhibeatis membra uestra arma iniquitatis peccato: sed exhibete uos deo tamquam ex mortuis uiuentes: et membra
25 uestra arma iustitiae deo., Quid ergo peccabimus quoniam non sumus sub lege: sed sub gratia? Absit. | 444 |

An nescitis quoniam cui exhibuistis uos seruos ad obediendum: serui estis eius cui obedistis sibe peccati ad mortem: sibe obedientiae ad iustitiam.,

Gratias autem deo quod fuistis serui peccati: obedistis autem ex corde in eam formam doctrine: in qua* traditi estis.,

Nunc uero liberati a peccato: serui autem facti estis iustitiae per ihm xpm dominum nostrum., amen.

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM., 5

(XXIV 3-36)

IN ILLO TEMPORE: Accesserunt discipuli ad dominum ihesum dicentes.,

Dic nobis: quod signum erit aduentus tui: et consummationem saeculi., 10

Uidete: ne quis uos seducat.,

Multi enim uenient in nomine meo dicentes ego sum xps: et multos seducent.,

Audituri autem estis prelia et opiniones preliorum: || uidete ne turbemini., 15

Oportet enim fieri haec: sed nondum est finis.,

Consurget enim gens in gentem: et regnum in regnum: et erunt pestilentiae et famis: et terrae motus per loca.,

Hec autem omnia^ initia sunt dolorum.,

Tunc tradent uos in tribulatione et occident uos: et eritis 20 odio omnibus gentibus propter nomen meum.,

Et tunc scandalizabuntur multi et inuicem tradent: et odio abebunt inuicem.,

Et multi pseudo prophete surgent: et seducent multos.,

Et quoniam habundabit iniquitas: et refrigescit karitas mul- 25 torum.,

Qui autem perseberaberit usque in finem . hic salbus erit.,

Et predicabitur hoc euangelium regni in uniuerso orbem terrarum . in testimonium omnibus gentibus: et tunc ueniet consumatio., | 445 | 30

Quum ergo uideritis abominationem desolationis: quae dicta

2 in qua* m *erasum*

25 Et *erasum* 2 *manu*

sunt a danielo propheta stantem in loco sancto ⁊ qui legit intellegat.,

Tunc qui in iudea sunt fugient in montibus ⁊ et qui in tecto non descendet tollere aliquid de domo sua.,

Et qui in agro ⁊ non reuertetur tollere tunicam suam.,

5 Ue autem pregnantibus . et nutrientibus in illis diebus.,

Orate autem ⁊ ut non fiat fuga uestra hieme uel sabbato.,

Erit enim tunc tribulatio magna⁴ qualis non fuit ab initio mundi usque modo neque fiet., Et nisi brebiati fuissent dies illi ⁊ non fieret salua omnis caro.,

10 Sed propter electos brebiabuntur dies illi.,

Tunc si quis uobis dixerit ecce hic est xps aut illic ⁊ nolite credere., ||

Surgent enim pseudo xpi ⁊ et pseudo prophete . et dabunt signa magna et prodigia ita ut in errorem inducantur ⁊ si fieri potest

15 etiam electi.,

Ecce predixi uobis.,

Si ergo dixerint uobis ecce in deserto est ⁊ nolite exire.,

Ecce in penetrabilibus . nolite credere.,

Sicut enim fulgur exiit ab oriente et parat usque in occidente ⁊
20 ita erit aduentus filii hominis.,

Ubicumque fuerit corpus ⁊ illic congregabuntur et aquile.,

Statim autem post tribulationem dierum illorum ⁊ sol obscurabitur ⁊ et luna non dabit lumen suum ⁊ et stelle cadent de caelo ⁊ et uirtutes caelorum commobebuntur.,

25 Et tunc pareuit signum | 446 | filii hominis in caelo.,

Et tunc plangent omnes tribus terrae ⁊ et uidebunt filium hominis uenientem in nubibus caeli . cum uirtute multa et magestate excelsa.,

Et mittet angelos suos cum tuba et uoce magna ⁊ et congregabuntur electos eius a quattuor uentis a sumis caelorum ⁊ usque
30 ad terminos eorum.,

AB ARBORE AUTEM FICI ⁊ discite parabolam.,

1 danielo o *add. seriori manu* 4 reuertatur *1 manu* 19 parit *corr.* 24 uirtutes rtub *2 manu*

Quum iam ramus eius tener fuerit et folia nata: scitote quia prope est estas.,

Ita et uos quum uideritis hec omnia: sciatis quia prope est in ianuis.,

Amen dico uobis . quia non preteribit haec generatio: donec 5 omnia fiant.,

Caelum et terra transibunt: || uerba autem mea non preteribunt., De die autem illa et hora nemo scit: neque angeli caelorum: nisi pater solus., amen.,

LECTIO LIBRI: ESAYE PROPHETE (XLVIII 12-15) 10

HAEC DICIT DOMINUS.,

Audi me iacob et srahel quem ego uoco: ego ipse ego primus et nobissimus.,

Manus quoque mea fundaberunt terram: et dextera mea mensa est caelos: et ego uocabo eos et stabunt simul., Congregamini 15 omnes uos et audite: quis de his adnuntiabit haec.

Dominus dilexit eum et faciat uoluntatem suam in babilone: et bracium suum in caldeis., Ego loquutus sum et uocabi eum: adduxi* eum et directa est uia eius., amen.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD ROMANOS., (XII 1-16) | 447 | 20

FRATRES: obsecro uos per misericordiam dei: ut exhibeatis corpora uestra hostiam uibentem sanctam deo placentem.

Rationabilem obsequium uestrum et nolite confirmari u^hic saeculi: sed reformamini in nouitate sensus uestri: ut probetis que sit uoluntas dei bona placens et perfecta., 25

Dico autem uobis per gratiam dei quae data est mⁱci: omnibus qui sunt inter uos.,

Non plus sapere quam oportet sapere: sed sapere ad sobrieta-
t^{em} . et unicuique sicut diuisit deus mensuram fidei.,

23 uhic h *add. sup. lin.* 29 dⁱuisit *corr.*

Sicut enim in uno corpore multa membra habemus; membra autem omnia cum sint de uno corpore non eundem actum habent; || ita multi unum corpus sumus in xpo., Singuli autem alter alterius membra.,

5 Abentes autem donationem secundum gratiam quae data est nobis differentiae siue profetiae secundum rationem fidei; sibe misterium in ministrando; siue qui docet in doctrina.,

Qui exortatur; in exortatione.,

Qui tribuet; in simplicitate.,

10 Qui pre est; in sollicitudine.,

Qui miseretur; in ilaritate.,

Dilectio; sine simulatione.,

Odientes malum; aderentes bonum.,

Karitatem fraternitatis; inuicem diligentes.,

15 Honore; inuicem preferentes.,

Sollicitudinem; non pigri.,

Spiritu ferbentês . deo seruiantes.,

Spe gaudentes; in tribulatione patientes.,

Oratione instantes memoriis sanctorum comunicantes; | 448 |

20 ospitalitatem sectantes.,

Benedicite; persequentes uos.,

Benedicite; et nolite maledicere.,

Gaudete; cum gaudentibus.,

Flete; cum flentibus.,

25 Idipsum inuicem sentientes.,

Non alta sapientes; sed umilibus consentientes; per fidem que est in xpo ihesu domino nostro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII; SECUNDUM MATHEUM.,

(VII 12-21)

30 IN ILLO TEMPORE; dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens., Omnia quecumque uultis ut faciant uobis homines; ita et uos facite eis.,

Haec est enim lex et prophete.,

Intrate per angustam portam quia lata porta et spatiosa uia quae ducit ad perditionem et multi sunt qui intrant per eam.,

Quam angusta porta et arta uia quae ducit ad uitam et pauci sunt qui inueniunt eam., Adtendite a falsis prophetis qui ueniunt ad uos in uestibus ouium intrinsecus autem sunt lupi rapaces a fructibus eorum cognoscetis eos., Numquid colligunt de spinis ubas aut de tribulis ficus ?

Sic omnis harbor bona fructus bonos facit.,

Mala autem harbor fructus malos facit., Non potest harbor bona malos fructus facere. neque harbor mala fructus bonos facere .

Omnis harbor quae non facit fructum bonum excidetur et in igne mittetur.,

Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos., Non omnis qui dicit mibi domine . domine intrabit in regnum caelorum sed qui facit uoluntatem patris mei qui in celis est | 449 | ipse intrabit in regnum caelorum.,

UII^a

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETE., (LI 1-3)

IN DIEBUS ILLIS ait esaias., 20

Audite me qui sequimini quod iustum est et queritis dominum., Adtendite ad petram unde excisi estis et ad cabernam laci de qua precisi estis.,

Adtendite ad abraham patrem uestrum et ad sarram que peperit uos., 25

Quia unum uocabi eum et benedixi ei et multiplicabi eum., Consolauitur ergo dominus syon et consolabuntur omnes ruine eius et ponet desertum eius quasi delicias et solitudinem eius quasi ortum domini., Gaudium et letitiam inuenietur in ea gratiarum actio et uox laudis., amen., || 30

9 fructos 2 manu bonos s add. sup. lin. 23 precisi corr.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD ROMANOS, (XII 16-21)

FRATRES: nolite esse prudentes apud uos met ipsos: nulli malum pro malo reddentes., Prouidentes bona non tantum coram deo: sed etiam coram hominibus.,

5 Si fieri potest quod ex uobis est: cum omnibus hominibus pacem habentes., Non uos met ipsos defendentes karissimi: sed date locum ire.,

Scriptum est enim.,

Mihi uindictam: ego retribuam dicit dominus.,

10 Sed si esurierit inimicus tuus . ciba illum.,

Si sitit: potum da ei.,

Hoc enim faciens: carbones ignis congeres super caput eius.,

Noli uinci a malo sed uince in bono malum: per fidem quae est in xpo ihesu domino nostro., amen | 450 |

15 LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.,

(Marc. I 35-44)

IN ILLO TEMPORE: egressus ihesus abiit in desertum locum: ibique orabat., Et secutus est eum symon: et qui cum illo erant., Et cum inuenissent eum dixerunt ei . quia omnes
20 querunt te.,

Et ait illis., Eamus in proximos uicos et ciuitates ut ibi predicem: ad hoc enim ueni., Et erat predicans in sinagogiis eorum et omni galilea demonia eiciens.,

Et uenit ad eum leprosus deprecans eum et genuflexu dixit.,
25 Domine si uis: potes me mundare., Ihesus autem misertus eius extendens manum suam: et tangens eum dixit illi., Uolo mundare., Et quum dixisset statim discessit ab eo lepra: et mundatus est.,

Et cominatus ei statim || egecit illum et dicit ei.,

Uide nemini dixeris sed uade ostende te principibus sacer-
30 dotum: et offer pro emundatione tua quod precepit moyses in testimonium illis., amen

VIII°,

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETE., (XLIX 1-6)

HAEC DICIT DOMINUS.,

Audite insule et adnuntiate populi de longe., .

Dominus ab utero uocabit me de uentre matris meae recordatus est nominis mei et posuit os meum quasi gladium acutum., 5

In umbra manus suae protexit me et posuit me quasi signum ad sagittam.,

In faretra sua abscondit me et dixit miki., Seruus meus es tu srael quia in te glorificabor., Et ego dixi in uacuum laborabi sine causa | 451 | et uane fortitudinem meam consumsi., 10

Ergo iudicium meum cum domino et opus meum cum deo meo?

Et nunc haec dicit dominus.,

Formans me ex utero seruus siui ut reducam iacob ad eum et srahel congregabitur., Et glorificatus sum in oculis domini et deus meus factus est fortitudo mea., 15

Et dixit., Parum est ut sis miki seruus ad suscitandum tribus iacob et feces srael conuertendas.,

Dedi te in lucem gentium ut sis salus mea usque ad extremum terrae., Ait dominus omnipotens., Amen 20

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD ROMANOS., (XVI 17-20)

FRATRES rogo uos ut obserbetis eos qui dissesiones et scandala preter doctrinam quam uos didicistis faciunt || et declinate ab illis., 25

Huiusmodi enim xpo domino nostro non seruiunt sed suo uentri et per dulces sermones et benedictiones seducunt corda innocentium.,

Uestra enim obedientia in omnem locum diuulgata est.,

Gaudeo igitur in uobis / sed uolo uos sapientes esse in bonô . et simplices in malo., Deus autem pacis conterat satan sub pedibus uestris uelociter., Gratia domini nostri ihesu xpi uobiscum., amen

LECTIO SANCTI EVANGELII / SECUNDUM MARCUM.,

5

(V 21-34)

IN ILLO TEMPORE / cum transcendisset ihesus in nauicula trans fretum / conuenit multa turba ad illum et erat circa mare.,

Et uenit quidam de arcis sinagogis nomine iairus et uidens eum procidit ad pedes eius / et deprecabatur | 452 | eum multum
10 dicens.,

Quoniam filia mea in extremis est / ueni inpone manum super eam ut salua sit et uibat., Et abiit cum illo / et sequebatur eum turba multa et comprimebant illum.,

Et mulier quedam erat in proflubio sanguinis annis duodecim
15 et fuerat multa perpessa a conpluribus medicis / et erogauerat omnia sua nec quicquam profecerat ^ sed magis deterius habebat., Quum audisset de ihesu / uenit in turba retro et tetigit uestimenta eius.,

Dicebat enim quia si uel uestimenta eius tetigero / salua ero.,
20 Et confestim siccatus est fons sanguinis eius / et sensit corpori quod sanata esset a plaga., ||

Et statim ihesus cognoscens in semetipso uirtutem que exierat de eo / conuersus ad turbas agebat.,

Quis tetigit uestimenta mea.,

25 Et dicebant ei discipuli eius.,

Uides turbam conprimentem te / et dicis quis tetigit me ?

Et circum inspiciebat uidere eam quae hoc fecerat.,

Mulier autem timens et tremens / sciens quod factum esset in se / uenit et procidit ante eum et dixit ei omnem ueritatem.,

30 Ille autem dixit ei.,

Filia / fides tua te saluam fecit., Uade in pace et esto sana a plaga tua., amen.

LECTIO NONAM

LECTIO LIBRI ESAYE PROPHETE., (LXVI 10-13 passim)

HAEC DICIT DOMINUS.,

Letamini cum iherusalem et exultate in ea omnes qui diligitis . eam., | 453 | 5

Gaudete cum ea gaudio magno uniuersi qui lugebatis super eam ut sugatis et repleamini ab ubere consolationis eius ut mulgeatis et deliciis affluamini ab omnimoda gloria eius

Quia haec dicit dominus.,

Ecce ego declinabo super eam quasi flubium pacis quasi tormententem inundantem gloriam gentium quam sugetis., Quomodo sicut mater blandiatur ita et ego consolabor uos et in iherusalem consolabimini et sanabo contritiones uestras dicit dominus exercituum.,

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD ROMANOS., (XIII 10-14) 15

FRATRES dilectio proximi malum non operatur., Plenitudo autem legis est dilectio., Et hoc scientes tempus quia hora est iam nos de somno surgere.

Nunc enim prior est nostra salus quam credimus

Nox precessit dies autem adpropinquabit., 20

Abiciamus ergo a nobis opera tenebrarum et induamus nos arma lucis sicut in diae oneste ambulemus., *Non in come*sationibus et ebrietatibus* Non in cubilibus et inpudicitis.,

Non in contemtionem et emulationem sed induimini dominum nostrum ihesum xpm., amen 25

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MATHEUM.,

(Marc. X 17-31)

IN ILLO TEMPORE quum egressus esset ihesus in uiam procurrens quidam genuflexu ante eum rogabat eum

- dicens., Magister bone: quid faciam ut uitam eternam percipiam.,
 Ihesus autem dixit ei.,
 Quid me dicis bonum: nemo bonum nisi solus deus., | 454 |
 Precepta: nosti., Ne adulteres: ne occidas: ne fureris: ne
 5 falsum testimonium dixeris: ne fraudem feceris., Honora patrem
 tuum: et matrem.,
 Et ille respondens: ait illi.,
 Magister: omnia haec conserbauit a iubentute mea.,
 Ihesus autem intuitus eum: dilexit eum et dixit illi.,
 10 Unum tibi de est., Uade quecumque habes uende et da paupe-
 ribus. et habebis thesaurum in caelis: et ueni sequere me.,
 QUI CONTRISTATUS IN VERBO: abiit merens erat enim habens
 possessiones multas.,
 Et circum inspiciens ihesus: ait discipulis suis.,
 15 Quam difficile est qui pecunias habent: in regnum dei introire.,
 Discipuli autem obstupescabant in || uerbis eius., At ihesus
 rursum respondens dixit illis.,
 Filioli: quam difficile est confitentes in pecuniis: regnum dei
 introire.,
 20 Facilius est camelum per foramen acus transire: quam diuitem
 intrare in regnum caelorum.,
 Qui magis admirabantur dicentes ad semet ipsos.,
 Et quis potest saluus fieri.,
 Et intuens in illos ihesus: ait.,
 25 Aput homines inpossibile est: sed non aput deum.,
 Cepit ei petrus dicere.,
 Ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te: quid erit nobis
 Respondens ihesus ait.,
 Amen amen dico uobis: nemo est qui reliquerit domos: aut
 30 fratres: aut sorores: aut matrem: aut patrem: aut filios: aut
 agros | 455 | propter me aut propter euangelium: qui non accipiet
 centies tantum.,
 Nunc in tempore hoc domos: et fratres: et sorores: et ma-

tres et filios et agros cum persecutionibus et in seculo futuro uitam aeternam.,

Multi autem erunt primi nobissimi et nobissimi primi., amen

ALIIUM.,

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM MARCUM., 5

(X 46-52)

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps uenit ierico et discipuli eius et plurima multitudo., Et proficiscente eo de iherico filius . timei bartimeus cecus sedebat iuxta uiam mendicans., 10

Qui quum audisset quia ihesus nazarenus esset caepit clamare et dicere.,

Fili dauid ihesu miserere mei.,

Et cominabantur illi multi ut taceret., ||

At ille multo magis clamabat., Fili dauid ihesu miserere mei., Et stans ihesus precepit illum uocari et uocant cecum dicentes ei., 15

Amice animequior esto surge** uocat te.,

Qui proiecto uestimento suo exiliens uenit ad eum.,

Et respondens illi ihesus dixit 20

Quid uis tibi faciam.,

Cecus autem dixit ei.,

Rabboni ut uideam.,

Ihesus autem dixit illi.,

Uade fides tua te saluum fecit., amen. 25

DECIMUS.,

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE (XXXI 31-34)

ECCE DIES UENIUNT dicit dominus et feriam domui srahel et domui iuda fedus nobum., non secundum pactum quod

pepigi cum patribus eorum: in die quando adpreendi manum eorum ut educerem | 456. | eos de terra egypti.,

Pactum quod irritum fecerunt et ego dominatus sum eorum dicit dominus: sed hoc erit pactum quod feriam cum domo israel.,
5 Post dies illos dicit dominus: dabo legem meam in uisceribus eorum et in corda eorum scribam eam: et ero eis in deum. et ipsi erunt michi in populum.,

Et non docebunt ultra uir proximum suum: et uir fratrem suum dicens., cognoscite dominum.,

10 Omnes enim cognoscent me a minimo eorum usque ad maximum eorum: ait dominus.,

Quia propitiabor iniquitati eorum: et peccatum eorum non memorabor amplius ait dominus omnipotens., amen.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD ROMANOS., (I Cor. III 16-23)

15 FRATRES: nescitis quia templum dei estis: || et spiritus dei habitat in uobis?

Si quis templum dei uiolaberit: disperdet illum deus., Templum enim dei est sanctum *** quod estis uos.,

Nemo uos seducat.,

20 Si quis uidetur inter uos sapiens esse in hoc seculo: stultus fiat ut sit sapiens.,

Sapientia enim huius mundi: stultitia est apud deum.,

Scriptum est enim.,

Conpreendam sapientes: in astutia eorum., Et iterum.,

25 Dominus nobis cogitationes sapientium quoniam uane sunt.,

Itaque nemo gloriaetur in homine: omnia enim uestra sunt.,

Siue paulus: siue apollo: siue chefas: siue ic mundus: siue uita: siue mors: siue presentia: siue futura. omnia enim uestra sunt.,

30 Uos autem xpi: xps autem dei: cui gloria in secula seculorum., amen., | 457 |

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM LUCAN.,
(IV 31-V 11)

IN ILLO TEMPORE: descendit ihesus in capharnaum
ciuitatem galileae: ibique docebat eos turbas sabbatis., Et stu-
pebant in doctrina eius: quia in potestate erat sermo ipsius., 5

ET IN SINAGOGA ERAT HOMO habens daemonium inmundum:
et exclamabit uoce magna dicens.,

Sine . quid nobis et tibi ihesu nazarene: uenisti perdere nôs.,
Scio te: quod sis sanctus dei.,

Et increpauit illi ihesu dicens., 10

Obmutescê . et exi ab illo.,

Et cum proiecisset illum daemonium in medium: exiit ab illo
nicilque illi nocuit., Et factus est pabor in omnibus: et conloque-
bantur ad inuicem || dicentes., Quod est hoc uerbum: quia in-
potestate et uirtute inperat inmundis spiritibus et exeunt., 15

Et diulgabatur famam de illo in omnem locum regionis.,

SURGENS AUTEM de sinagoga: introibit in domum symonis.,

Socrus autem symonis: tenebatur magnis febribus . et roga-
berunt illum pro ea.,

Et stans super ea imperabit febrim et dimisit illam: et continuo 20
surgens ministrabat illis.,

Cum sol autem occisisset: omnes qui abebant infirmos uariis
langoribus ducebant illos ad eum.,

At ille singulis manus inponens: curabat eos.,

Exiebant autem demonia a multis clamantium et dicentium: 25
quia tu es | 458 | filius dei., Et increpans non sinebat eos loqui:
quia sciebant ipsum esse xpm.,

Facta autem haec: egressus ibat in desertum locum et turbae
requirebant eum et inuenerunt usque ad ipsum et detinebant
illum: ne discederet ab eis., 30

Quibus ille ait.,

22 occisisset corr.

Quia et aliis ciuitatibus oportet me euangelizare regnum dei
quia ideo missus sum., Et erant predicans in sinagogiis galileae.,
Factum est autem cum turbe inruerent in eum ut audirent uer-
bum dei et ipse stabat secus stagnum genessaret.,

5 Et uidit duas nabes stantes secus stagnum piscatores autem
descenderunt et lababant retia.,

Ascendens autem in nabem || quae erat symonis rogabat eum
ut a terra reduceret pusillum., Et sedens docebat de nabicula.,

Ut cessauit autem loqui dicit ad simonem.,

10 Duc in altum . et laxate retia uestra in capturam.,

Et respondens symon dixit illi., Preceptor per totam noctem
laborantes nicil cepimus.,

In uerbo autem tuo laxabo rete.,

ET QUUM HOC FECISSET concluderunt piscium multitudinem
15 copiosam.,

Rumpebatur autem rete eorum et annuerunt sociis . qui erant
in alia nabe ut uenirent et adiubarent eos., Et uenerunt et im-
pleberunt ambas nauiculas ita ut mergerentur.,

Quod cum uideret symon petrus procidit ad pedes | 459 | ihesu
20 dicens., Exi a me domine quia homo peccator sum.,

Stupor enim circumdederat eum . et omnes qui cum illo erant
in captura piscium quam ceperant.,

Similiter autem iacobum et iohannem filios zebedei qui erant
socii symonis.,

25 Et ait ad symonem ihesus.,

Nolite timere., Ex oc iam hominis eris capiens.,

Et subductis a terram nabibus relictis omnibus secuti sunt
eum., amen

XI°.,

30 LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE., (VIII 4-6, 11 ;
IX 3-5, 9-10, 23-24)

HEC DICIT DOMINUS.,

Num quid qui cadet non resurget aut qui aduersus est non

reuertetur ? Quare ergo aduersus est populus iste in iherusalem
aduersione contemptiosa., Adpreenderunt mendacium : || et nolue-
runt reuerti.,

Adtendi et abscoltaui nemo quod bonum est loquitur :
nullus est qui agat penitentiam super peccato suo dicens quid 5
feci*.,

Omnes enim conuersi sunt ad cor suum quasi equus impetu
uadens in prelio : et sanabant contritionem populi mei ad igno-
miniam dicentes.,

Pax . pax : et non erat pax.,

10

Confortati sunt in terra : quia de malum ad malo egressi sunt :
et me non cognouerunt dicit dominus.,

Unusquisque se ad proximo suo custodiât . et in fratre suo non
habeat fiduciam.,

Quia omnis frater subplantans subplantauit : et omnis amicus 15
fraudelenter incedit : et uir fratrem suum | 460 | deridebit et
ueritatem non loquetur.,

Docuerunt enim linguam suam loqui mendacium : et ut inique
agerent laboraberunt.,

Numquid super is non uisitabo dicit dominus : aut in gentem 20
uius cemodi non ulciscetur anima mea ?

Super montes adsumant fletum ac lamentum : et super speciosa
deserti planctum magnum : quoniam incensse sunt eo quod non
sit transiens., Haec dicit dominus.

Non gloriaetur sapiens in sua sapientia : neque gloriaetur fortis 25
in fortitudine sua.,

Et non gloriaetur diues in diuitiis suis : sed in eo gloriaetur
qui gloriatur scire et nosse me.,

Quia ego sum dicit dominus qui facio misericordiam et iudicium
in terram., Haec enim placent || mici : ait dominus omnipotens., 30
amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI⁴ AD CORINTIOS. I^a, (VI 12-20)

FRATRES⁴ omnia mīci licent⁴ sed non omnia expediunt.,
Omnia mīci licēt . sed non omnia edificant., Omnia mīci licent⁴
sed ego sub nullius redigar potestate.,

5 Esca uentri⁴ et uenter escis⁴ deus autem et unc et haec destruet., Corpus autem non fornicationis sed domino⁴ et deus corpori.,

Deus uero et dominum suscitauit⁴ et nos suscitauit per uirtutem suam.,

10 Nescitis quia corpora uestra⁴ membra xpi sunt.,

Tollens ergo membra xpi⁴ faciam membra meretricis ?

Absit., An nescitis⁴ quoniam qui aderet meretrici⁴ unum corpus efficitur

Erunt enim inquit duo in carne una., | 461 |

15 Qui autem aderet domino⁴ unus spiritus efficitur., Fugite fornicationem.,

Omne peccatum quocumque fecerit homo⁴ extra corpus est.,

Qui autem fornicatur⁴ in corpus suum peccat.,

An nescitis quoniam membra uestra templus est spiritus sancti
20 qui in uobis est⁴ quem habetis a deo et non estis uestri.,

Emiti enim estis pretio magno⁴ glorificate et portate dominum in corpore uestro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELII⁴ SECUNDUM LUCAN.,

(V 12-26)

25 IN ILLO TEMPORE⁴ quum esset ihesus in unam ciuitatem⁴ ecce uir plenus lepra uidens ihesum et procidens in faciem suam rogabit eum dicens.,

Domine⁴ si uis potes me mundare., Et extendens manum tetigit illum dicens., ||

30 Uolô . mundare., Et confestim lepra discessit ab illo⁴ et ipse precepit illi ut nemini diceret.,

Sed uade et ostende te sacerdoti et offer pro emundatione tua quod precepit moyses in testimonium illis.,

Perambulabat magis sermo de illo et conueniebantur turbe multe ut audirent et curarentur ab infirmitatibus suis.,

Ipse autem secedebat in desertum et orabat.,

5

Et factum est in una dierum et ipse sedebat docens.,

Et erant farisei sedentes et legis doctores qui uenerant ex omni castello galilee et iudee et iherusalem., Et uirtus erat domini ad sanandum eos.,

Et ecce uir portantes in lecto hominem qui erat paraleticus et querebant eum inferre et ponere ante eum . et non inuenientes qua parte illum inferrent pre turba.,

Ascenderunt supra tectum et sub tegulas submiserunt illum cum lecto in medium ante ihesum., Quorum fidem ut uidit dixit.,

Homo remittuntur tibi peccata tua., Et ceperunt cogitare scribe et farisei dicentes., Quis est hic qui loquitur blasfemiis .

Quis poterit dimittere peccata nisi solus deus .

Ut cognobit autem ihesus cogitationes eorum respondens dixit ad illis., Quid cogitatis in cordibus uestris .

Quid est facilius dicere dimittuntur tibi peccata tua an dicere surge et ambulâ . Ut autem sciatis quia filius hominis potestatem habet in terra dimittere peccata ait paraletico., Tibi dico surge., Tolle lectum tuum . et uade in domum tuam.,

Et confestim surgens coram illis tulit in quo iacebat et abiit in domum suam magnificans deum et stupor adpreendit omnes et magnificabant dominum., Et repleti sunt timore dicentes quia uidimus mirabilia odie., amen.

XII°.,

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE., (III 14-23)

HAEC DICIT DOMINUS.,

30

Conuertimini filii reuertentes quia ego uir uester., Et adsummam uos unum de ciuitate et alium de cognatione.,

Et introducam uos in syon et dabo uobis pastores iuxta cor meum et pascent uos scientia et doctrina., | 463 |

Quumque multiplicati fueritis et creberitis in terra in diebus illis ait dominus et non dicent ultra arca testamenti domini.,

5 Neque ascendet super cor neque recordabuntur illius et neque uisitabitur nec fiet ultra., In tempore illo uocabunt iherusalem solium domini et congregabuntur ad eum omnes gentes in nomine domini in iherusalem et non ambulabunt post prabitatem cordis sui pessimi.,

10 In diebus illis ibit domus iuda ad domum srahel et uenient simul de terra aquilonis ad terra quam dedi patribus uestris., Ego autem dixi quo modo ponam te in filiis et tribuam tibi terram desiderabilem hereditatem preclaram exercitum gentium.,

Et dixi., Patrem uocabis me et post me ingredi non cessabis.,

15 Sed quo modo si contemnat mulier uirum suum sic contempsit me domus srahel ait dominus., Uox in uis audita est et ploratus et ululatus filiorum srahel.,

Quoniam iniquam fecerunt uiam suam et obliti sunt domini dei sui., Conuertimini filii reuertentes et sanabo aduersiones 20 uestras dicit dominus exercituum., Ecce enim nos uenimus ad te et tu enim es domine deus noster.,

Uere mendaces erant colles multitudo montium et uere in domino deo nostro salus srahel.,

EPISTOLA PAULI . APOSTOLI et AD CORINTIOS . I^a.

25

(XII 27-XIII 8)

FRATRES et uos estis corpus xpi et membra de membro.,

Et quosdam quidem posuit deus in aeclesia., Primum et apostolos.,

Secundo et profetas., Tertio et doctores., Deinde et uirtutes., | 464 |

30 Exinc et gratia curationum.,

Opitulationes et gubernationes et genera linguarum.,

Numquid omnes apostoli

Numquid omnes propheteꝝ

Numquid omnes doctoresꝝ

Numquid omnes uirtutesꝝ

Numquid omnes gratiam habent curationum ?

Numquid omnes linguis loquunturꝝ numquid omnes interpre- 5
tantur ?

Emulamini autem carismata melioraꝝ et aduc excellentiorem
uiam uobis demonstro.,

Si linguis omnium loquar et angelorumꝝ caritatem autem non
abeamꝝ factus sum uelut eramentum sonans . aut cymbalum 10
tinniens., Et si abuero profetiamꝝ et noberim misteriam omniaꝝ
et omnem scientiamꝝ et si abuero omnem fidemꝝ ita ut montes
transferamꝝ, ||

Karitatem autem non habeamꝝ nicil sum., Et si distribuero in
cibos pauperum omnes facultates measꝝ et si tradidero corpus 15
meum ut ardeamꝝ karitatem autem non habeamꝝ nicil michi
prode est., Karitasꝝ patiens est., Benigna est.,

Karitasꝝ non emulaturꝝ non agit perperamꝝ non inflaturꝝ
non est ambitiosaꝝ non querit que sua suntꝝ non inritaturꝝ
non cogitat malumꝝ non gaudet super iniquitatemꝝ congaudet 20
autem ueritati., Omnia suffertꝝ omnia creditꝝ omnia speratꝝ omnia
sustinet., Karitas numquam exceditꝝ per fidem quae est in xpo
ihesu domino nostro., amen

LECTIO SANCTI EUANGELIIꝝ SECUNDUM LUCAM.,

(V 27-VI 10)

25

IN ILLO TEMPOREꝝ egressus ihesus in desertoꝝ uidit
publicanum nomine leui sedentem | 465 | ad teloniumꝝ et ait illi.,

Sequere me., Et relictis omnibusꝝ surgens secutus est eum.,
Et fecit ei conuibium magnum leui in domo suaꝝ et erat turba
multa publicanorum et aliorum qui cum illis erant discumbentesꝝ 30
et murmurabant farisei et discipuli eorum dicentes ad discipulos
eius.,

Quare cum publicanis et* pec*catoribus < manducatis et uibitis .

Et respondens ihesus dixit ad illos., Non egent qui sani sunt medicum / sed qui male habent.,

Non ueni uocare iustos / sed peccatores in penitentiam., At
5 illi / dixerunt ad eum., Quare discipuli iohannis ieiunant frequen-
ter || et obsecrationes faciunt similiter et fariseorum < tui autem
edunt et uibunt.,

Quibus ipse ait., Numquid potest filius sponsi dum cum illis
est sponsus < facere ieiunare ?

10 Uenient autem dies et cum ablatum fuerit ab illis sponsus / et
tunc ieiunabunt in illis diebus.,

Dicebat autem et similitudinem ad illos.,

Quia nemo conmisuram a uestimento nobis / inmittit in uesti-
mentum uetus., Alioquin / et nobis rumpit et ueteri non con-
15 uenit conmisuram a nobis., Et nemo mittit uinum nobis in uteres
ueteres., Alioquin / rumpet uinum nobis ut*res / ipsa effunde-
tur et uteres peribunt., | 466 |

Sed uinum nobis in uteres nobis mittendum est / et utraque
conseruantur.,

20 Et nemo biuens uetus / statim uult nobis dicit enim uetus
melius est., Factum est autem in sabbato secundo primum cum
transiret per sata / uellebant discipuli eius spicas et manducabant
confricantes manibus.,

Quidam autem fariseorum / dicebant illis., Quid facietis < quod
25 non licet in sabbatis., Et respondens ihesus / dixit ad eos.,

Nec oc legistis quid fecit dauid cum esuriret ipse et qui cum
ipso erant < quo modo intrabit in domum dei et panes proposi-
tionis sumpsit et manducauit < et dedit qui cum ipso erant < quos
non licebat manducare < || nisi tantum sacerdotibus ?

30 Et dicebat illis., Quia dominus est filius hominis etiam sabbati.,

FACTUM EST AUTEM et in alio sabbato / ut intraret in sinagoga
et doceret.,

Et erat ibi homo habens dextera manus eius arida.,

Obserbabant autem scribe et farisei . si in sabbato curaret
ut inuenirent unde accusarent eum.,

Ipse uero sciebat cogitationes eorum., Et ait homini qui abebat
manum aridam.,

5

Surge et sta in medio.,

Et surgens stetit., Ait ad illos ihesus., Interrogo uos si licet
sabbato bene facere an male., Animam salbam facere an per-
dere.,

Et circum spectis omnibus dixit homini., Extende manum
tuam extendit et restituta est manu eius., | 467 |

TERTIODECIMUS.,

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE., (V 20-VI 1)

HAEC DICIT DOMINUS.,

Adnuntiate haec domui iacob et auditum facite in iudea di-
centes., Audi popule stulte qui non habes cor qui habentes
oculos non uidetis et aures et non auditis ? Me ergo non time-
bitis ait dominus et faciem meam non doleuitis ? Qui posui
arenam terminum mari preceptum sempiternum quod non pre-
teribit., Et commobebuntur et non poterunt et intumescunt fluctus
eius et non transibunt illut., Populo autem huic factum est cor
incredulum et exasperans.,

Recenserunt et abierunt et non dixerunt in corde suo || me-
tuamus dominum deum nostrum qui dat nobis plubiam tempo-
raneam et serotinam in tempore suo., Plenitudinem annue messis
custodientem nobis.,

Iniquitates nostrae declinaberunt haec et peccata nostra
proiberunt bonam a nobis., Quia inuenti sunt in populo meo
inpii insidiantes quasi aucupes laqueos ponentes et peducas ad
capiendos uiros.,

30

29 aucupes *corr.* . potentes *corr.*

Decipula plena abibus: sic domus eorum plena dolo.,
Ideo magnificati sunt et ditati: incrassati sunt et inpinguati .
et preterierunt sermones meos pessime.,

Causam uiduae non audierunt: causam pupilli non dixerunt:
5 et iudicium pauperum non iudicaberunt.,

Numquid super is non uisitabo . | 468 | dicit dominus: aut
super gentem huiuscemodi . non ulciscetur anima mea ?

Stupor et mirabilia facta sunt in terra.,

Prophete prophetabunt mendacium: et sacerdotes adplaudere
10 bant manibus suis . et populus meus dilexit talia., Quid igitur
fiet: in nobissimo eius.,

Confortamini filii ueniamin in medio iherusalem: et sanabo
contritiones uestras dicit dominus omnipotens., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD CORINTIOS . I^a.,

15

(II Cor. VI 11-VII 1)

FRATRES: os nostrum pateat ad uos., O corintii cor no-
strum dilatatum est., Non angustiamini in nobis: angustiamini .
autem in uisceribus uestris.,

Eandem autem habentes remunerationem: tamquam || filios
20 dico., Dilatamini et uos: et nolite iugum ducere cum infidelibus.,

Que aenim participatio iustitiae cum iniquitatem aut quae
societas luci a tenebrâs., Quae autem conuentio xpi ad behliak
atque pars fidei cum infidelê., Quae autem consensus templum
dei: cum ydôlis

25 Uos enim estis templum dei uiui: sicut deus dicit.,

Quoniam habitabo in illis et inter eos ambulabo: et illorum
ero deus et ipsi erunt mici populus.,

Propter quod exite de medio eorum et separamini dicit dominus
et inmundum ne tetigeritis: et ego recipiam uos., Et ero uobis
30 in patre et uos eritis mici in filios et filias: dicit dominus omni-
potens.,

As igitur habentes promissiones karissimi: mundemus nos ab

omni | 469 | inquinamento carnis et spiritu perficientes sanctificationem in timore dei: cui gloria in secula seculorum., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM LUCAN.,

(VI 37-48)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loque- 5
batur discipulis suis dicens.,

Nolite iudicare: et non iudicabimini., Nolite condemnare: et non condemnabimini.,

Dimittite: et dimittemini., Date: et dabitur uobis., Mensuram bonam conexam et coagitatam et supereffluentem: dabunt in 10
sinum uestrum.,

Eadem uero mensuram qua mensi fueritis: remittetur uobis.,
Dicebat autem illis: et similitudinem.,

Numquid potest cecus cecum ducere: nonne ambo in fovea cadent ? || 15

Non est discipulus: super magistrum., Perfectus autem omnis erit: sicut et magister eius.,

Quid autem uides festucam in oculo fratris tui: trabem autem quae in oculo tuo est non consideras ?

Et quomodo potes dicere fratri tuo: frater sine: eiciam festu- 20
cam de oculo tuo: ipse in oculo tuo: trabem non uides ?

Ypocrita: eice primum trabem de oculo tuo: et tunc respicies ut educas festucam de oculo fratris tui.,

Non est enim harbor bona que facit fructos malos: neque harbor mala faciens fructum bonum., 25

Unaqueque harbor: de fructu suo cognoscitur.,

Neque enim de spinis colligitur . ficus: neque de rubo uindemiant ubas., | 470 |

Bonus homo: de bono tesauru cordis sui profert bona.,

Et malus homo: de malo profert malum., Ex habundantia 30
cordis: os eius loquitur.,

Quid autem uocatis me domine domine et non facitis quae dico., Omnis qui uenit ad me et audit sermones meos et facit eos ostendam uobis cui similis est.,

Similis est homini edificanti domum qui fodit in altum et
5 posuit fundamentum supra petram.,

Inundationem autem facta inlissum est flumen domui illi . et non potuit eam mobere., Fundata enim erat supra petram., amen.

QUARTO DECIMO DOMINICO

10 LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE (XXIII 2-8)

HAEC DICIT DOMINUS DEUS SRAEL ad pastores qui pascunt populum . meum., ||

Uos dispersistis gregem meum et eiecistis eos et non uisitastis eos., Ecce ego uisitato super uos malitiam studiorum uestrorum
15 ait dominus et congregabo reliquias populi mei ab omnibus terris ad quas egeceram eos illuc.,

Et conuertam eos ad rura sua et crescent et multiplicabuntur et suscitabo super uos pastores et pascent eos., Non formidabunt ultra et non pabebunt et nullus queretur ex numero dicit dominus.,
20 Ecce dies uenient dicit dominus et suscitabo dauid germen iustum et regnabit rex et sapiens erit et faciet iudicium et iustitiam in terra.,

In diebus illis salbaitur iuda et srahel habitabit confidenter.,

| 47¹ |

25 Et hoc est nomen quod uocabunt eum dominus iustus noster., Propter hoc ecce dies ueniunt dicit dominus et non dicent ultra uiuit dominus qui eduxit filios srael de terra egypti sed uiuit dominus qui eduxit et adduxit semen domus srahel de terra aquilonis . et de cunctis terris ad quas eiecerat . eos illuc.,

30 Et habitabunt confidentes in terram suam., amen.

EPISTOLA PAULI APOSTOLIꝝ AD CORINTIOS . II^a.
(XIII 7-11)

FRATRESꝝ oramus deum ut nihil mali faciatis.,

Non autem ut reprobati pereamusꝝ sed ut uos quod bonum est faciatis., 5

Non autem ut reprobis⁶simusꝝ non enim possumus aliquid aduersus ueritatemꝝ sed pro ueritatemꝝ, Gaudeamus enim nos quando infirmi sumusꝝ || uos autem potentes estis.,

Hoc autem oramusꝝ uestram consummationem., Ideo haec absens scriboꝝ ut non presens durius agam secundum potestatem 10 quam dominus dedit mibi in edi^{*}ficationemꝝ et non in dextru^{*}ctionemꝝ uestram., De cetero fratresꝝ gaudete., Perfecti estoteꝝ exortaminiꝝ idem sapite.,

Pacem habeteꝝ et deus pacis et dilectionis erit uobiscum., amen

LECTIO SANCTI EUANGELIIꝝ SECUNDUM LUCAN., 15
(VII 1-16)

IN ILLO TEMPOREꝝ dominus noster ihesus xps cum implesset omnia uerba sua in auribus populiꝝ intrabit in capharnaum., Centurionis autem cuiusdam serbus male habens erat moriturusꝝ qui erat illi pretiosus., Et quum audisset de ihesuꝝ 20 misit ad eum seniores iudeorum ut ueniretꝝ et sanaret serbum eius., At illi cum uenissent ad ihesumꝝ | 472 | rogabant eum sollicite dicentes ei., Quia dignus estꝝ ut hoc illi prestes.,

Diligit enim gentem nostramꝝ et synagogam ipse edificabit nobis., Ihesus autem ibat cum illis., Et cum iam non longe esset 25 a domoꝝ misit ad eum centurio amicos dicens., Domineꝝ noli uexari.,

Non enim dignus sumꝝ ut intres sub tectum meum.,

Propter quod et me ipsum non sum dignus arbitratusꝝ ut uenirem ad te., 30

Sed dic uerboꝝ et sanabitur puer meus., Nam et ego homo
sum sub potestatem constitutosꝝ abens sub me milites et dico
uic uade et uadit., Et alio ueniꝝ et uenit., Et serbo meo fac hocꝝ
et facit., Quo audito ihesusꝝ miratus est., Et sequentibus se dixit., ||

5 Amen dico uobis., non inueni tantam fidem in srael.,

Et reuersi qui missi fuerant domumꝝ inuenerunt serbum qui
languerat sanum.,

Et factum est deincepsꝝ ibat in ciuitatem quae dicitur naym
et ibant cum eo discipuli eiusꝝ et turba copiosa.,

10 Quum adpropinquaret porte ciuitatisꝝ ecce defunctus effere-
batur filius unicus matris suê., et haec uidua eratꝝ et turba
ciuitatis multa cum illa.,

Qua cum uidisset dominus misericordia motus super eamꝝ
dixit illi.,

15 Noli flere., Et accessit et tetigit loculum eius.,

Hii autem qui portabant steterunt., Et ait.,

Adulescens tibi dicoꝝ surge.,

Et reseditꝝ qui erat mortuus.,

Et cepit loquiꝝ et dedit illum matris suae., | 473 |

20 Cepit autem omnis timorꝝ et magnificabant dominum dicentes.,
Quia propheta magnus surrexit in nobisꝝ et quia deus uisitabit
plebem suam., amen.

XU . DOMINICO.,

LECTIO LIBRIꝝ IHEREMIE PROPHETE., (XXX 3; 7-17)

25 ECCE DIES UENIUNT dicit dominus et conuertam con-
uersionem populi mei srahel et iuda ait dominusꝝ et conuertam
eos ad terram quam dedi patribus eorum et possidebunt eamꝝ quia
magna dies illa nec est similis eius tempusque tribulationis est.,

Iacobꝝ ex ipso salbaitur.,

30 Et erit in die illa ait dominus exercituumꝝ conteram iugum
eius de collo tuô . et uincula eius disrumpam.,

Et non dominabuntur ei amplius alieni⁴ sed serbient domino deo suo⁴ et dauid regi suo || quem suscitabo eis.,

Tu ergo ne timeas serbe meus iacob . neque pabeas srahel⁴ quia ecce ego salbabo te de terra longinqua⁴ et semen tuum de terra captiuitatis eorum.,

5

Et reuertetur iacob et quiescet⁴ et cunctis affluet bonis et non erit quem formidet⁴ quoniam ego tecum sum ait dominus ut salbem te.,

Faciam consummationem in cunctis gentibus in quibus dispersi te⁴ te autem non faciam in consummationem sed castigabo te in iudicio⁴ ut non tibi uidearis innoxius., Quia haec dicit dominus.,

Insanabilis fractura tua⁴ pessima plaga tua.,

Non est qui iudicet iudicium tuûm . ad alligandum curationum utilitas non est tibi., | 474 |

Omnes amatores tui obliti sunt tui⁴ te autem non querunt., 15 Plaga enim inimici mei percussi te⁴ castigatione crudeli.,

Propter multitudinem iniquitatis tuae⁴ dura facta sunt peccata tua.,

Quid clamas super contritione tua⁴ insanabilis est dolor tuûs., Propter multitudinem iniquitatis tuae⁴ dura peccata tua feci haec 20 tibi.,

Propterea⁴ omnes qui comedunt te deuorabuntur⁴ et uniuersi ostes tui in captiuitate ducentûr . et qui uastant uastabuntur., Cunctosque predatores tuos⁴ dabo in predam., Obducam enim cicatricem tuam⁴ et uulneribus tuis sanabo te ait dominus omnipotens., amen ||

EPISTOLA PAULI APOSTOLI⁴ AD GALATAS., (II 16-20)

FRATRES⁴ non iustificabitur homo ex operibus legis⁴ nisi per fidem ihesu xpi., Et nos in xpo ihesu credimus ut iustificemur ex fide xpi⁴ et non ex operibus legis., Propter quod⁴ ex operibus 30 legis . non iustificabitur omnis caro.,

Quod si querentes iustificari in xpo inuenti sumus et ipsi peccatores.,

Numquid xps peccati minister est? Absit., Si enim quae dextruxi haec iterum reedifico preuaricatorem me constituo., Ego enim per legem legi mortuus sum ut deo uibam xpo confixus sum cruci.,

Uibo autem iam non ego uiuit uero in me xps cui gloria in saecula seculorum., amen | 475 |

LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM LUCAN.,

10

(XV 11-32)

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis et turbis in parabolis dicens.,

Homo quidam habuit duos filios et dixit adulescentior ex illis patri.,

15 Pater da miki portionem substantie que me contingit., Et diuisit illis., substantiam., Et non post multos dies congregatis omnibus adulescentior filius peregre profectus est in regionem longinquam et ibi discipabit substantiam suam uibendo luxuriose.,

Et post quam omnia consummasset facta est fames ualida in 20 regione illa et ipse cepit egere.,

Et abiit et adesit uni cibum regionis illius || et misit illum in uillam suam ut pasceret porcos.,

Et cupiebat implere uentrem suum de seliquis . quas porci manducabant et nemo illi dabat.,

25 In se autem reuersus dixit.,

Quanti mercenarii patris mei abundant panibus ego autem hic famme pereô .

Surgam et ibo ad patrem meum et dicam illi.,

Pater peccabi in caelum et coram te., Etiam non sum dignus 30 uocari filius tuus fac me sicut unum de mercennariis tuis.,

Et surgens uenit ad patrem suum., Quum autem aduc longe

esset: uidit illum pater suus et misericordia motus est., Et
occurrentes: cecidit super collum eius . et osculatus est illum.,

Dixitque filius., | 476 |

Pater: peccabi in caelum et coram te., Iam non sum dignus
uocari filius tuus., Dixit autem pater ad serbos suos., Cito proferte
stolam primam et induite illum et date anulum in manu eius et
calciamenta in pedes eius et adducite uitulum saginatum . et occi-
dite et manducemus et epulemur: quia hic filius meus mortuus
fuerat et reuixit.,

Perierat: et inuentus est.,

10

Et ceperunt epulari.,

Erat autem filius eius senior in agro., Et quum ueniret et ad-
propinquaret domui: et audiuit simphoniam et corum et uocabit
hunc de seruis . et interrogabit quae haec essent., Qui dixit
illi., Frater tuus uenit et occidit pater tuus || uitulum saginatum:
quia salbum illum recepit.,

INDIGNATUS EST AUTEM et nolebat introire.,

Pater ergo illius egressus: cepit rogare illum.,

At ille respondens patri suo: dixit., Ecce toht annis serbio
tibi et numquam mandatum tuum preterii et numquam dedisti
mici hedum ut cum amicis meis epularer: sed postquam filius
tuus hic qui deuorabit substantiam suam cum meretricibus uenit
et occidisti illi uitulum saginatum? At ille dixit illi., Filii: tu
semper mecum es et omnia mea tua sunt., Epulari autem et
gaudere te oportet: quia frater tuus hic mortuus erat et reuixit.,

25

Perierat: et inuentus est., amen | 477 |

LEGENDUM SEXTO . X^o . DOMINICO.,

LECTIO LIBRI: IHEREMIE PROPHETE., (XXXI 10-14)

IN DIEBUS ILLIS: Ait iheremias., Audite uerbum domini
gentes: et adnuntiate in insulis quae procul sunt et dicite.,

30

Qui dispersit srahel congregabit eum: et custodiuit eum sicut

pastor gregem suum., Redemit enim deus iacob et liberauit eum de manu potentioris: et laudabunt in montem syon et confluent ad bona domini super frumento et uino et oleo: et fetu pecorum et armentorum., Eritque anima eorum quasi ortus inriguus: et
5 ultra non esurient., Tunc laetabitur uirgo in choro: iuvenes et senes simul.;

Conuertam luctum eorum in gaudium: et con || solauor eos et letificabor. eos a dolore suo: et inebriabo animas sacerdotum eorum pinguedine.,

10 Et populus meus bonis meis adimpleuitur: ait dominus omnipotens., amen.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD GALATAS.,

(V 14-VI 2)

FRATRES: omnis lex uno sermone impletur., Diligis pro-
15 ximum tuum: sicut te ipsum., Quod si inuicem mordetis et comedetis: uidete ne ab inuicem consummemini., Dico autem spiritu ambulate: et desideria carnis non perficiatis.,

Caro autem concupiscit aduersus spiritum: spiritus aduersus carnem., Haec enim sibi inuicem aduersantur: ut non quae uul-
20 tis illa faciatis., Quod si spiritu | 478 | ducimini: non estis sub lege., Manifesta autem sunt: opera carnis.,

Fornicatio\ inmunditia\ luxuria\ idolorum serbitus\ beneficia\ inimicitia\ contemtionem\ emulationes\ ire\ rixe\ dissensiones\ inuidie\ ebrietas\ comessationes\ et is similia quae predico uobis
25 sicut et predixi: quoniam qui talia agunt regnum dei non possidebunt., Fructus autem spiritus est: karitas\ gaudium\ pax\ longanimitas\ benignitas\ fides\ modestia\ continentia: aduersus huius modi non est lex.,

Qui autem xpi sunt: carnem suam crucifixerunt cum uitiiis et
30 concupiscentiis., Si uibimus spiritu: spiritu et ambulemus: || non efficiamur inanis glorie cupidi., Inuicem prouocantes: inuicem

prouidentes., Fratres et si preoccupatus fuerit homo in alico delicto: uos qui spiritales estis . instruite eum in spiritu lenitatis., Considerans te: ne et tu temteris.,

Alter alterius honera portantes: sic adimpleuitis legem xpisti., Amen. 5

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM LUCAN.,

(XVI 19-XVII 4)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis: et turbis in parabolis dicens.,

Homo quidam erat diues et induebatur purpura et bisso: et 10 epulabatur cotidie splendide.,

Et erat quidem mendicus nomine eleazarus qui iacebat ad ianuas eius | 479 | ulceribus plenus cupiens saturari de micis quae cadebant de mensa diuitis . et nemo illi dabat.,

Sed et canes ueniebant: et lingebant ulcera eius., 15

FACTUM EST AUTEM ut moreretur mendicus: et portaretur ab angelis in sinu abrahe., Mortuus est autem et diues: et sepultus est in inferno., Elebans oculos suos quum esset in tormentis: uidebat abraham a longe: et eleazarum in sinu eius: et ipse clamans dixit ei., 20

Pater abraham: miserere mei.,

Mitte eleazarum ut intinguat extremum digitum suum in aqua et refrigerer lingua mea: quia crucior in ac flama.,

Et dixit ei abraham.,

Memento filii quia || recepisti bona in uita tua: eleazarus similiter mala., 25

Nunc autem hic consolatur: tu uero torqueris.,

Et in his omnibus inter nos et uos: caos magnum firmatum est., Ut hii qui uolunt hic transire ad uos non possunt: neque inde huc transmeare., 30

Et ait., Rogo ergo te pater: ut mittas eum in domo patris mei., Abeo enim quinque fratres mei: ut testetur eis: ne et ipsi

ueniant in locum hunc tormentorum., Et ait illi abraham., Abent moysen et prophetas: audiant illos., At ille: dixit ei.,

Non pater abraham: sed si quis ex mortuis resurrexerit et ierit ad eos: penitentiam agent.,

5 Ait autem illi., | 480 |

Si moysen et prophetas non audiunt: neque si quis ex mortuis resurrexerit credent., Et ad discipulos suos ait., Inpossiuile est: ut non ueniant scandala., Uee autem illi: per quem ueniunt.,

Utilius est illi si lapis molaris apendatur circa collum eius: et
10 proiciatur in marê . quam scandalizetur unum de pusillis istis.,
Adtendite uobis.,

Si peccaberit in te frater tuus: increpa illum.,

Et si penitentiam egerit: dimitte illi., Et si septies in diae peccaberit in te: et septies in diae conuersus fuerit ad te dicens
15 penitet me: dimitte illi., amen.

XVIII°

LECTIO LIBRI: ESAYE PROPHETE., (XXXII 37-42)

HAEC DICIT DOMINUS., ||

Ecce ego congregabo populum meum de uniuersis terris ad
20 quas egeci eos in furore meo: et in ira mea: et in indignatione
mea: et reducam eos ad locum istum: et habitare eos faciam
confidenter., Et erunt mici in populum: et ego ero eis in deum.,

Et dabo eis cor nobum: et uiam bonam: ut timeant me cunctis diebus et bene sit eis: et filiis eorum post eos., Et feriam
25 pactum sempiternum et non desinam eis bene facere: et timorem
meum dabo in corda eorum: et non recedant a me.,

Et letabor super is . quum bene eis fecero: et plantabo eos in terra ista in ueritate in toto corde meo: et in tota anima mea.,

Quia haec dicit dominus., Sicut adduxi super | 481 | populum
30 istum omnem malum grande: sic adducam super eum omnem
bonum quod ego loquor ad eos ait dominus omnipotens., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD ROMANOS., (Ephes. I 16-23)

FRATRES: non cesso gratias agens pro uobis: memoriam uestri faciens in orationibus meis.,

Ut deus domini mei ihesu xpi pater gloriae: det uobis spiritum sapientie et reuelationis in agnitione eius inluminatos habere 5 oculos cordis uestri: ut sciatis que sit spes uocationis eius in sanctis., Et que sit supereminens magnitudo uirtutis eius: in nos qui credimus saecundum ordinationem uirtutis eius: quam operatus est in nobis in xpo., Suscitans illum a mortuis: et constituens || ad dexteram in celestibus., - 10

Supra omnem principatum: et potestatem: et uirtutem: et nationem: et supra omnem quod nominatur non solum in hoc seculo sed et in futuro: et omnia subiecit sub pedibus eius. et ipsum dedit caput supra omnem aeclesiam: quod est caput ipsius.,

Plenitudo eius quae omnibus in omnia dimpleuitur: ipsi honor 15 et gloria in secula seculorum.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM LUCAN

(XVI 1-10)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loquebatur discipulis suis dicens., 20

Homo quidam erat diues qui abebat uilicum: et hic diffamatus est apud eum: quasi dissipasset bona ipsius., Et uocabit illum et ait illi.,

Quid hoc audio de te. | 482 |

Redde rationem uilicationis tuae., Iam enim: non poteris 25 uilicare.,

Ait autem uilicus intra se.,

Quid faciam quia dominus meus: aufert a me uilicationem?

Fodere non ualeo: mendicare erubesco., Scio quid faciam.,

Ut quum amotus fuero a uilicatione: recipiant me in domos 30 suas.,

Conuocatis autem singulis deutoribus domini sui⁴ dicebat primo.,

Quantum debes domino meô.,

Respondit ei., Centum cados olei., Dixitque illi.,

5 Accipe cautionem tuam et sede cito scribe quinquaginta.,

Deinde alio dicit., Tu uero quantum deuês., Qui ait.,

Centum coros tritici.,

Ait illi., Accipe litteras tuas⁴ et scribe octuaginta., ||

Et laudabit *dominus* uilicum iniquitatis⁴ quod prudenter fe-
10 cisset., Quia filius huius seculi prudentiores⁴ filii lucis in gene-
ratione sua sunt., Et ego uobis dico.,

Facite uobis amicos de mammona iniquitatis⁴ ut quum defeceritis recipiant uos in aeterna tabernacula.,

Quia qui fidelis est in minimo⁴ in maiori fidelis est.,

15 LEGENDUM OCTABO DECIMO.,

LECTIO LIBRI⁴ SAPIENTIE SALOMONIS., (Prov. I 8-33)

FILI⁴ audi disciplinam patris tui et ne dimittas legem matris
tuae⁴ ut detur gratia capiti tuo . et torques collo tuo.,

Fili mi⁴. si te ablactaberint peccatores⁴ ne adquiescas., Si
20 dixerint ueni nobiscum insidiemus | 483 | sanguinem⁴ abscon-
damus tendicula contra frustra insontem⁴ deglutiamus eum sicut
infernum uibentem⁴ et integrum quasi descendentem in lacum.,

Omnem pretiosam substantiam repperiri . impleuimus domos
nostras spolis⁴ sortem mitte nobiscum⁴ marsupium unum sit
25 omnium nostrum., Fili⁴ ne ambules cum eis proibe pedum tuum⁴
a semitis eorum.,

Pedes enim eorum semper ad malum currunt⁴ et festinant ut
effundant sanguinem⁴ frustra autem iacitur *retia* ante oculos
pinnatorum.,

30 Ipsi qui contra sanguinem suum insidiantur⁴ et molliuntur
fraudes contra animas suas.,

Sic semite omnes abariꝫ animas possidentium rapiunt., ||

Sapientia foris predicat implateis dat uocem suamꝫ et in capite turmarum clamitat., In foribus portarum profert uerbaꝫ et iustamurum predicat . claram scientiam dicens.,

Usquequo parbuli diligitis infantiamꝫ et stulti ea quae sibi 5 sunt noxia capientꝫ et imprudentes odiunt scientiã.,

Conuertimini ad correptionem meamꝫ et proferam uobis spiritum meumꝫ et ostendam uerba mea quia uocabi et renuistis . extendi manum meam et non fuit qui aspiceret.,

Despexistis omne consilium meumꝫ et increpationes meas 10 neclexistis.,

Ego quoque in interitu uestro rideboꝫ et subsannabo quum uobis quod timebatis aduenerit., | 484 |

Quum intruerit repentina calamitasꝫ et interitus quasi tempestas intruerit., 15

Quando superuenerit super uos tribulatio et angustiaꝫ mane consurgentꝫ et non inuenient me.,

Eo quod exossam habuerint disciplinam et timorem domini non susceperuntꝫ nec adquieberunt uniuerse cogitationes mee.,

.Comedent igitur frustra uie suaeꝫ suisque consiliis saturabuntur., 20

Aduersio parbulorum interficiet eosꝫ et prosperitas stultorum perdet eos.,

Qui autem me audierit absque terrore quiescitꝫ et habundantia perfruetur bonorum timore sublato., amen 25

EPISTOLA PAULI APOSTOLIꝫ AD ROMANOS., (III 28-IV 8)

FRATRESꝫ arbitramur iustificari hominem per fidem . || sine operibus legisꝫ an iudeorum., Deus tantum nonne gentium quoniam quidem unus deus qui iustificat circumcisionem ex fideꝫ et preputium ex fide., 30

Legem ergo dextruimus per fidem ? Asit^.,

Sed legem statuimus.,

Quid ergo dicemus inuenisse abraham secundum cārnem.,
Si enim abraham iustificatus est: habet gratiam . sed non
aput deum.,

Quid ergo scriptura dicit.,

15 Credidit abraham deo: et reputatum est illi ad iustitiam: Haec
autem qui operatur merces . non inputatur secundum gratiam:
sed secundum deuitum.,

Ei autem qui non operatur credentium autem in eum qui
iustificat impium: reputatur fides *eius* ad iustitiam: | 485 | sicut
10 dicit dicit..

Beatitudinem hominis cui deus acceptor: fert iustitiam sine
operibus.,

Beati corum remisse sunt iniquitatēs . et corum tecta sunt
peccata., Beatus uir cui non inputabit dominus peccatum., amen

21

15 LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM LUCAN.,

(XVIII 10-14)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loque-
batur discipulis suis et turbis in parabolis dicens., Duo homines
ascenderunt in templo ut orarent: unus fariseus et alter publi-
20 canus.,

FARISEUS STANS: haec apud se orabat., Deus gratias ago tibi:
quia non sum sicut ceteri homines.,

2 Raptores: iniusti: adulteri: uelut etiam hic publicanus.,

Ieiuno uis in sabbato: decimas do: ex omnibus que possideo. ||

25 ET PUBLICANUS a longe stans: non audebat oculos suos ad
caelum lebare: sed percutiebat pectus suum dicens., Deus: pro-
pitius esto miki peccatori.,

Dico uobis . discedit hic iustificatus in domum suam: ab illo.,

Quia omnis qui se exaltat humiliabitur: et qui se humiliat
30 exaltauitur., amen.,

LEGENDUM NONO DECIMO.,

LECTIO LIBRI: SAPIENTIAE SALOMONIS., (Prov. II 1-21)

FILI: si susciperis sermones meos et mandata mea abscon-
deris penes te ut audiat sapientia auris tua et inclina aurem tuam
ad cognoscendam prudentiam., Si enim sapientiam inuocaberis 5
et inclinaberis cor tuum prudentiae si quesieris eam quasi pecu-
niam | 485^v | et sicut tesauros effoderis illam: tunc intelleges
timorem domini et scientiam dei inbenies., Quia dominus dat
sapientiam et ex ore eius scientiam et prudentiam procedit.,

Custodi rectorum salutem et proteget gradientem simpliciter., 10
Serbans semitas iustitiae et uias sanctorum custodiet.,

Tunc intelleges iustitiam et iudicium et omnem semitam
bonam.,

Si tradideris cor tuum sapientiae et scientiam anime tuae
placuerit consilium custodiet te et prudentia serbabit te., Ut 15
eruaris anima tua de uia mala ab omine qui peruersa loquitur ||
qui relinquunt iter rectum et ambulant per uias tenebrosas., Qui
letantur quum male fecerint et exultant in rebus pessimis.,

Quorum uiae peruerse et infames gressus eorum.,

Ut eruaris a muliere dolosa et ab extranea qui nolit sermones 20
suos et relinquet ducem pubertatis suae et pacti dei sui oblita est.,

Inclinata est enim ad mortem domus eius et ad impios semite
ipsius.,

Omnes qui ingrediuntur ad eam non reuertentur nec adpre-
hendent semitam uite., Ut ambules in uia bona et calles iustorum 25
custodiet., Qui enim recti sunt habitabunt in terram et simplices
permanebunt in eam., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD ROMANOS., (V 5-10) | 486 |

FRATRES: Karitas dei diffusa est in cordibus nostris per
spiritum sanctum qui datus est nobis., 30

7 inteleges corr.

Ut quid enim xps quum aduc infirmi essemus: secundum tempus pro impiis mortuus est., Uix enim pro iniusto quis moritur: nam pro bono forsitan quis audeat mori.,

Comendat autem suam karitatem in nobis deus: quoniam
 5 quum aduc peccatores essemus xps pro nobis mortuus est: multo magis nunc iustificati in sanguine ipsius: salvi erimus ab ira per ipsum., Si enim quum inimici essemus: reconciliati sumus deo per mortem filii eius: multo magis reconciliati salvi erimus in uita ipsius., amen. ||

10 LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM LUCAN.,

(XIV 1, 12-14)

IN ILLO TEMPORE: factum est quum intraret dominus ihesus in domum cuiusdam principis fariseorum: dixit ei.,

Cum facis prandium aut cenam: noli uocare amicos tuos: neque
 15 fratres tuos: neque cognatos: neque uicinos diuites ne forte et ipsi reinuitent te: et fiet tibi retributio.,

Set cum facis conuibium: uoca pauperes: deuiles: clodos: et et cecos: et beatus eris quia non habent unde retribuere tibi.,

20 Retribuetur enim tibi: in retributione iustorum., amen.,

LEGENDUM VICESIMUM.,

LECTIO LIBRI: HEZEZIELIS PROPHETE.,

(Ezech. XXVIII 25-26)

HAEC DICIT DOMINUS.,

25 QUANDO congregabero domum srahel de populis in quibus
 | 486^v | dispersi sunt: sanctificabor in eis coram gentibus: et habitabunt in terra securi., Et edificabunt domos plantabuntque uineas: et habitabunt: confidentes., Quum fecero iudicia in omnibus qui aduersantur eis: et sciens quia ego dominus deus
 30 eorum., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLIꝝ AD ROMANOS., (XV 4-7)

FRATRESꝝ quecumque scribta suntꝝ ad nostram doctrinam scribta sunt.,

Ut per patientiam et consolationem scripturarumꝝ spem habeamus., 5

Deus autem patientie et solacii det uobis idipsum habere in alterutrumꝝ secundum ihesum xpm., Ut un*animes uno ore honorificetis deumꝝ et patrem domini nostri ihesu xpi.,

Propter quod suscipite inuicemꝝ sicut et xps suscepit in honore dei., amen. 10

LECTIO SANCTI EUANGELIIꝝ SECUNDUM LUCAN.,
(VII 11-16) ||

IN ILLO TEMPOREꝝ dominus noster ihesus xps ibat in ciuitatem que uocatur naymꝝ et ibant cum illo discipuli eiusꝝ et turba copiosa., 15

Quum adpropinquaret porte ciuitatisꝝ ecce defunctus efferebatur filius unicus matris sue.,

Et hec uidua erat et turba ciuitatis multa cum illa.,

Qua cum uidisset dominus misericordiam motus super eamꝝ dixit illi., Noli flere., 20

Et accessitꝝ et tetigit loculum., Hii autem qui portabantꝝ steterunt.,

Et ait., Adulescensꝝ tibi dico surge., Et resedit qui erat mortuus . et cepit loquiꝝ et dedit illum matris suae., Accessit autem omnis timorꝝ et magnificabant dicentes., 25

Quia propheta magnus | 487 | surrexit in nobisꝝ et quia deus suscitabit plebem suam.,

7 unianimes i *erasum*.

11 *secundum lucan.*] Continentur hi versus lectione evangelica quae supra XIV° dominico assignata fuit.

LEGENDUM UICESIMUM PRIMUM.,

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE., (XXX 18-XXXI 1)

HAEC DICIT DOMINUS.,

Ecce ego conuertam conuersionem iacob et tectis eius miserbor.,

Et edificabitur ciuitas in excelso suo et templum iusta ordinem fundauit.,

Et egredi de eis laus uoxque laudentium et multiplicabo eos et non minuentur et glorificabo eos et non adtenuabuntur.,

Et erunt filii eius sicut a principio cetus eius apud me permanebunt.,

Et uisitabo aduersus omnes qui tribulant eum et erit dux eius ex eo et princeps de medio eius producet., Et adplicabo eum et adcedet ad me., ||

Quis enim iste est qui adplicet cor suum et adpropinquet michi ait dominus.,

Et eritis michi in populum et ego ero uobis in deum.,

Ecce turbo domini furor egrediens procella ruens in capite impiorum conquiescit., Non abertet iram indignationis domini donec fiat et conpleat cogitationem cordis sui.,

In nobissimo dierum intelligitis ea et in tempore illo dicit dominus ero deus uniuersis cogitationibus srahel et ipsi erunt michi in populum ait dominus omnipotens., amen

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD EFESIOS., (V 1-8)

FRATRES estote imitatores dei sicut filii karissimi et ambulante in dilectione sicut et xps dilexit nos et tradidit semed ipsum | 488 | pro nobis oblationem et hostiam deo in odorem suauitatis.,

Fornicatio autem et omnis inmunditia nec nominetur in uobis sicut decet sanctos., Aut turpitudines aut stultiloquium aut scurrilitas . que ad rem non pertinet sed magis gratiarum actio.,

Hoc enim scitote intellegentes . quia omnis fornicator\ aut abarus\ aut immundus\ quod est idolorum seruitus\ non habebit hereditatem in regno xpi et dei., Nemo uos seducat inanibus uerbis\ propter hoc enim uenit ira dei in filios infidelitatis., Nolite ergo effici participes eorum.,

5

Eratis enim aliquando tenebre\ || nunc autem lux in domino.,

Sicut filii lucis ambulabate\ in xpo ihesu domino nostro., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII\ SECUNDUM LUCAN.,

(Marc. X 35-45)

10

IN ILLO TEMPORE\ accesserunt ad dominum ihesum iacobus et iohannes filii zebedei\ dicentes., Magister\ uolumus ut quodcumque petierimus\ facias nobis.,

Et dixerunt., Da nobis ut sedeant hii duo filii mei unus ad dexteram tuam in regno tuo.,

15

Ihesus autem dixit eis.,

20

Nescitis quid petatis.,

Potestis calicem biuere\ quem ego biuiturus sum ?

At illi\ dixerunt.,

Possumus., Ihesus autem dixit eis.,

20

Calicem quidem meum biuetis\ sedere autem ad dexteram meam uel ad sinistram non est meum dare uobis\ sed quibus paratum est a patre meo., | 489 |

Et audientes decem\ ceperunt indignari de iacobo et iohanne., Ihesus autem uocans eos\ ait illis., Scitis quia hii qui uidentur principari gentibus dominantur eis\ et principes eorum potestatem habent ipsorum ?

25

Non ita est inter uos.,

Sed qui uoluerit inter uos maior fieri . erit uester minister.,

Et qui uoluerit inter uos primus esse\ erit omnium serbus., Sicut filius hominis non uenit ministrari sed ministrare\ et dare animam suam redemptionem pro multis., amen

30

XXII°.

LECTIO LIBRI IHEREMIE PROPHETE., (XXXI 27-28)

ECCE dies ueniunt dicit dominus et seminabo domum srael
et domum iuda semine hominis et semine iumentorum., ||

5 Et *sicut* uigilabi super eos ut ebellerem et demolirem et
dissiparem et disperderem et affligerem sic uigilabo super eos
ut edificem et plantem ait dominus omnipotens., amen.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD EFESIOS., (I 16-23)

FRATRES non cesso gratias agens pro uobis memoriam
10 uestri faciens in orationibus meis.,

Ut deus domini nostri ihesu xpi . pater glorie det uobis
spiritus sapientiae et rebelationis in agnitione eius inluminatos
habere oculos cordis uestri ut sciatis quae sit spes uocationis
eius quae diuitiae glorie hereditatis eius in sanctis.,

15 Et quae sit supereminens magnitudo uirtutis eius in nos qui
credimus secundum operationem potentiae . | 490 | uirtutis eiûs .
quam operatus est in xpo., Suscitans illum a mortuis et consti-
tuens ad dexteram suam in caelestibus supra omnem princi-
patum et potestatem et uirtutem et dominationem et supra
20 omnem quod nominatur.,

Non solum in hoc seculo sed in futuro et omnia subiecit sub
pedibus eius . et ipsum dedit caput supra omne aeclesiam que
est corpus ipsius., Plenitudo eius que omnibus in omnia adimple-
tur ipsi honor et gloria in secula seculorum., amen

25 LECTIO SANCTI EUANGELII SECUNDUM LUCAN.,
(XVII 11-19)

IN ILLO TEMPORE dominus noster ihesus xps dum iret
in iherusalem transiebat per mediam samariam et galileam.,

5 sicut uigilabi *corr. ex* sic uigilabo.

8-24. Conf. supra Dominica XVII.

Et quum ingrederetur quoddam castellum: || occurrerunt ei decem uiri leprosi., Qui steterunt a longe: et elebaberunt uocem simul dicentes.,

Ihesu preceptor: miserere nostri.,

Quos ut uidit: dixit.,

5

Itê . et hostendite uos sacerdotibus., Et factum est dum irent: mundati sunt.,

Unus autem ex illis ut uidit dixit: quia mundatus est.,

Reuersus est cum magna uoce magnificans deum: et procidit in faciem ante pedes eius gratias agens . et hic erat samaritanus.,

10

Respondens autem ihesus dixit.,

Nonne decem mundati sunt: et nobem ubi sũnt.,

Non est inuentus qui rediret et daret gloriam deo: nisi alienigena? Et ait illi.,

Surge bade quia fides tua te salbum fecit., amen.,

15

LEGENDUM UICESIMO TERTIO., | 49¹ |

LECTIO LIBRI: PROUERBIE SALOMONIS., (III 1-10)

FILI MI: ne oblibiscaris legis meae: et precepta mea custodiet cor tuum.,

Longitudinem enim dierum et annos uite et pacem apponent tibi: misericordia et ueritas non te deserat.,

20

Circumda ea gutturi tuo et adscribe ea in tabulis cordis tui: et inuenies gratiam et disciplinam bonam coram deo et hominibus., Abe fiduciam in xpo ex toto corde tuo: et ne inmitaris prudentiae tuae., In omnibus uis tuis cogita illum: et ipse diriget gressus tuos.,

25

Ne sis sapiens aput temet ipsum: time deum et recede a malo., Sanitas quippe erit umbilico tuô . et || inrigatio ossum tuorum.,

Honora dominum de tua substantia: et de primitiis omnium frugum tuarum.,

Et implebuntur orrea tua saturitate: et uino torcularia tua redundabunt., amen.

30

EPISTOLA PAULI APOSTOLI AD ROMANOS., (VII 14-25)

FRATRES: scimus quoniam lex spiritalis est: ego autem carnalis sum uenundatus sub peccato., Quod enim operor non intellego: non enim quod uolo hoc ago . sed quod odii hoc
5 facio., Si autem quod nolo illud facio: consentio legi quoniam bona est.,

Nunc autem iam non operor ego illud: sed quod habitat in me peccatum.,

Scio autem quoniam non habitat in me: haec est in carne mea
10 bonum . Nam uelle adiacet michi., | 492 |

Perficere autem bonum: non inuenio., Non enim quo uolo bonum hoc facio: sed quod nolo malum *hoc* ago., Si autem quod nolo illud facio: ego non operor illud . sed quod habitat in me peccatum.,

15 Inuenio autem legem uolenti michi facere bonum: quoniam michi malum adiacet.,

Condelector enim legi dei: secundum interiorem hominem., Uideo autem legem aliam in membris meis repugnantem legem mentis mee et captiuantem me in lege peccati: que est in mem-
20 bris meis.,

Infelix ego homo: quis me liberabit de corpore mortis huius., Gratia dei per ihesum xpm dominum nostrum., amen.

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,

(V 43-48)

25 In illo tempore: dominus noster ihesus xps . || ait discipulis suis.,

Audistis quia dictum est antiquis: diligis proximum tuum et odis inimicum tuum ?

Ego autem dico uobis.,

30 Diligite inimicos uestros bene facite his qui oderunt uos: et

orate pro persequentibus et calumniantibus uobis: ut sitis filii patris uestri qui in caelis est.,

Qui solem suum horiri facit super bonos et malos: et pluet super iustos et iniustos.,

Si diligitis eos qui uos diligunt: quam mercedem habebitis., 5
Nonne et publicani hoc faciunt ?

Et si salutaberitis fratres uestros tantum: quid amplius facietis.,

Nonne et ethnici hoc faciunt ? | 493 |

Estote ergo perfecti: sicut et pater uester caelestis perfectus est., amen 10

LEGENDUM UICESIMO QUARTO.,

LECTIO LIBRI: PROUERBIE SALOMONIS., (III 19-34)

DEO GRATIAS.,

FILI: DEUS . sapientia fundauit terra: stabiliuit caelos prudentiae., Sapientia ipsius eruperunt abissi: et nubes rore 15
concresecunt.,

Fili mi: ne effluant haec ab oculis tuis: custodi legem atque consilium et erit uita anime tuae: et gratia in faucibus tuis.,

Tunc ambulauis fiducialiter in uia tua: et pes tuus non in-
pinget., 20

Si dormieris non timebis: quiescis et suabis erit somnus tuus., ||

Nec pabeuis repentino terrorê . et inruentes tibi potentias
impiorum.,

Dominus erit in latere tuo: et custodiet pedem tuum nec
capietis., 25

Noli proibere eum qui potest bene facere: si bales et ipse bene fac., Ne dicas pauper uade et reuertere et cras dabo tibi:
cum statim possis dare.,

Ne molliaris amico tuo malum: cum ille in te habeat fiduciam.,

Ne contendas aduersus hominem frustra: cum ipse nicil male 30
fecerit

7 si suppletum 2 manu

Ne emuleris hominem iniustum nec imiteris uias eius: quia abominatio est domini omnis inlusôr . et cum simplicibus sermocinatio eius.,

Egestas a domino in domo impii: | 494 | habitacula iustorum
5 benedicetur., Inlusores ipse deludet: et mansuetis dat gratia.,
amen.

EPISTOLA PAULI APOSTOLI: AD ROMANOS., (I Tim. I 15-17)

FRATRES: fidelis sermo et omni acceptione dignus., Quia
xps ihesus uenit in hunc mundum peccatores salbos facere:
10 quorum primus ego sum.,

Sed ideo misericordiam consecutus sum: ut in me ** primum
hostenderet xps ihesus omne patientiam ad informationem eorum:
qui credituri sunt illi in uitam aeternam.,

Regi autem seculorum inmortalis deo honor et gloria in secula
15 seculorum., amen.,

LECTIO SANCTI EUANGELII: SECUNDUM MATHEUM.,
(XVIII 23-XIX 2)

IN ILLO TEMPORE: dominus noster ihesus xps loquebatur
discipulis suis dicens., ||

20 Simile est regnum caelorum homini regi: qui noluit rationem
ponere cum serbis suis., Et quum cepisset rationem ponere:
oblatus est ei hunc qui debebat decem milia talenta., Quum
autem non haberet unde redderet: iussit eum uenunundari: et
huxorem eius . et filiôs . et omnia quae habebat et reddi., Pro-
25 cid*ens autem serbus ille: rogabat eum dicens., Patientiam habe
in me: et omnia reddam tibi., Misertus autem dominus serui
illius dimisit eum: et deuitum dimisit ei.,

EGRESSUS AUTEM SERBUS ILLE: inuenit hunc de conserbis
suis qui debebat ei centum denarios: et tenens suffocabat eum
30 dicens., | 495 |

Redde quod debes.,
 Et proci dens conserbus eius ⁊ rogat eum dicens.,
 Patientiam habe in me ⁊ et omnia reddam tibi.,
 Ille autem noluit.,
 Sed habiit *et misit* eum in carcerem ⁊ donec redderet deuitum., 5
 Uidentes autem conserbi eius quae fiebat ⁊ contristati sunt
 ualdê . Et uenerunt et narraberunt domino suo ⁊ omnia quae
 facta fuerant.,
 Tunc uocabit illum dominus suus ⁊ et ait illi.,
 Serbe nequam ⁊ omne deuitum dimisi tibi quoniam rogasti me., 10
 Non enim oportuit et te misereri conserbi tui sicut et ego
 tui misertus sum ? Et iratus dominus eius tradidit eum tortoribus ⁊
 quo ad usque redderet uniuersum deuitum., ||
 Sic et pater meus caelestis faciet uobis . si non remiseritis
 un*usquisque fratri suo de cordibus uestris., Et factum est quum 15
 consummasset ihesus sermones istos ⁊ migravit a galilea et uenit
 in fines iudeae trans iordanem.,
 Et secute sunt eum turbe multe ⁊ et curabit eos ibi., amen

ALIUM

LECTIO SANCTI EVANGELII ⁊ SECUNDUM MATHEUM., 20

(VI 19-29)

IN ILLO TEMPORE ⁊ dominus noster ihesus xps ait disci-
 pulis suis et turbis dicens.,

Nolite tesaurizare uobis tesauros in terra ⁊ ubi erugo et tinea
 exterminat ⁊ et ubi fures effodiunt et furantur., 25

Tesaurizate autem uobis tesauros in caelo ⁊ | 496 | ubi neque
 erugo ⁊ neque tinea exterminant ⁊ et ubi fures non effodiunt . nec
 furantur.,

Ubi enim thesaurus tuus ⁊ illic est et cor tuum.,

Lucerna corporis tui ⁊ est oculus tuus., 30

Si fuerit oculus tuus simplex ⁊ totum corpus tuum lucidum erit.,

Si autem oculus tuus nequam fuerit: totum corpus tuum tenebrosum erit., Si ergo lumen quod in te est tenebrae sunt: ipse tenebrae quante erunt^,

Nemo potest duobus dominis seruire.,

5 Aut unum odio abebit: et alter diligit?

Aut unum sustinebit: et alium contemnet?

Non potestis deo seruire et mamone., Ideo dico uobis ne solliciti sitis || anime uestrae quid manducetis . neque corpori uestro quid induamini

10 Nonne anima plus est quam esca: et corpus quam uestimentum?

Respicite uolatilia caeli quoniam non seminant neque metunt: neque congregant in orrea. et pater uester caelestis pascet illas.,

Nonne uos magis plures estis illis? Quis autem uestrum potest 15 adicere ad sturam cubitum unum.,

Et de uestimento: quid solliciti estis.,

Considerate lilia agri quomodo crescunt: non laborant neque nent.,

Dico autem uobis quoniam nec salomon in omni gloria sua 20 quoopertus est: sicut unum ex istis.,

15 sturam corr.

20 ex istis.] In haec verba exit Codex Silensis avulsis, ut dixi, pauculis in fine foliis. An plures superfuerint Dominicae praeter illas viginti quatuor quae heic notantur, dubium

mihi est. Certe praedictum numerum Romanus ordo non excedit: cum quo Lectionarii nostri haec ultima pars in assignandis praesertim evangeliiis quamdam affinitatem habet.

APPENDIX.

Formulae annunciandarum festivitatum.

(Ex eodem cod. Paris. N. a. l. 2171, pag. 24-25.)

Antiquissima est Ecclesiae consuetudo, ut intra missarum sollemnia annuncientur populo festa ventura. Cuius rei vestigium exstat etiam nunc in annunciatione illa festorum mobilium, quae fit quotannis die sacro Epiphaniae.

Huiusmodi autem annuntiatio Hierosolymis fiebat ab archidiacono, et hoc quidem peractis mysteriis ante quam populus dimitteretur (J. F. Gamurrini, *S. Silviae peregrinatio*, ed. 2^a p. 57, 59, 61, 70). Eundem morem etiam apud Romanos obtinuisse constat ex libellis primis duobus Ordinis Romani, quibus praescribitur, ut absoluta communionem Pontificis « veniat archidiaconus cum calice ad cornu altaris, et adnunciet stationem ». Archidiacono tamen postea subrogatus est subdiaconus regionarius, ut ex libelli undecimi num. 34 intelligitur.

Similiter iuxta Ordinem romanum ad usum Monasteriorum quem Martenius evulgavit Thes. Anecd. t. V p. 105, « accipiens Diaconus calicem in dexteram « partem altaris, elevans eum in manibus suis pronuntiat natalitia sancta in ipsa « hebdomada venientia, ita dicendo: *Illa feria veniente natalis est sancta Maria*, « aut confessorum, aut aliorum sanctorum, qualis evenit secundum martyrologium. « Et respondent omnes: *Deo gratias.* »

Huc illa quoque referenda sunt quae in Sacramentario Gelasiano leguntur, « denuntiatio pro scrutinio » (I, 29), « denuntiatio ieiuniorum quarti, septimi et decimi mensis » (I, 82), « denuntiatio natalitii unius martyris » (II, 1), « denuntiatio cum reliquiae ponendae sunt martyrum » (II, 2), etc.

Has vero formulas nonnumquam sacris concionibus ubi eae habebantur insertas fuisse discimus, tum ex sermonibus Patrum (Augustini 111, Leonis 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, Fulgentii 2, anonymi apud A. Maium Bibl. nova PP. tom. I, serm. 175 et 199, etc.), tum praecipue ex Homiliario Wisigothico quod infra describetur huiusce appendicis num. III.

Inter « adnuntiationes » quas modo edimus, notanda prae ceteris illa est, qua *pro his qui de suscepti sunt*, id est, pro recens baptizatis *ad aeclesiam sanctam iherusalem* sacer conventus indicitur. Scite animadvertit cl. P. Carolus De Smèdt in Actis SS. Novemb. t. I, p. 327, « hoc titulo (sancta Jerusalem) designari solitam fuisse ecclesiam matricem seu metropolitanam. » Idque non in Hispania tantummodo, sed etiam in nonnullis Italiae regionibus v. g. Beneventi, ubi « iuxta basilicam « Dei Genitricis Mariae semperque Virginis basilica, quae Hierusalem cognominatur, « batur, fuit, in qua etiam sedes antiquorum episcoporum et illius (S. Januarii) « fuit » (Act. SS. t. VI sept. p. 889, n. 7). Ex quo novum argumentum adsurgit, exemplar, ad quod Codex noster Silensis descriptus fuit, cathedralis cuiusdam ecclesiae fuisse. Confer rubricam quae in Libro Comico legitur p. 176, lin. 28.

ADNUNTIATIONES FESTIVITATUM.,

Adueniente die .il. sollemnitas erit sanctae mariae uirginis et genetricis . domini nostri ihesu xpi secundum carnem., Proinde admonemus

karitate uestram dilectissimi fratres . ut omnes ad aeclesiam dei ad uigilias uel ad missam deuotissime in unum adbeniamus.,

RS . deo gratias.,

Ecce adnuntio uobis gaudium magnum quod erit omni populo.,
Adueniente die ill. sollemnitas erit nobis diei natiuitatis domini nostri ihesu xpi secundum carnem., Proinde admonemus beatitudinem uestram dilectissimi fratres adque uniuersitatem plebis' ut omnes ad aeclesiam dei ad uigilias uel ad missam deuotissime in unum conueniamus.,

Adueniente die il. sollemnitas erit circumcisionis domini nostri ihesu xpi secundum carnem

Adueniente die crastina omnes ieiunemus ut misericordiam domini consequi mereamur., deo gratias.,

Adueniente die ill. sollemnitas erit apparitionis domini nostri ihesu xpi et saluatoris secundum carnem., Proinde ||

Erit igitur anno presenti per misericordiam dei discurrente . era ill. initium beate quadragesime . quoto . ill. Cena domini . quoto ill. Passio domini quoto . ill. Resurrectio uero eiusdem domini nostri ihesu xpi . quoto . ill. Luna . ill.

Crastina diae pro his qui de suscepti sunt ad aeclesiam sanctam iherusalem in unum ad missam conueniamus.,

Adueniente diae . ill. sollemnitas erit diei ascensionis domini nostri ihesu xpi secundum carnem., Proinde.

Adueniente diae ill. sollemnitas erit diei inuentio sancte crucis.,

Adueniente diae dominico' sollemnitas erit . nobis . sanctum pentecosten., Proinde.

Adueniente diae ill. festiuitas erit nobis natibitas sancti iohannis baptiste et precursoris xpi., Proinde

Adueniente diae ill. festiuitas erit sanctorum apostolorum petri et pauli.,

Adueniente die ill. festiuitas erit sacrationis sancti . il.,

Adueniente die il. festiuitas erit translatio corporis . sancti il.,

Adueniente die il. festiuitas erit sancti il. aepiscopi et confessoris xpi.,

Adueniente die il. festiuitas erit sanctorum illorum martyrum xpi., | p.25 |

Adueniente diae il. festiuitas erit sanctarum uirginum il. et martyrum xpi.,

Adueniente diae il. festiuitas erit dedicatio sancti micahelis archangeli uel sociorum eius.,

. IIII^a feria . U feria . UI feria . dies erunt nobis letaniarum . Proinde admonemus karitatem uestram dilectissimi fratres atque uniuersitatem plebis' ut omnes ieiunemus et exoremus dominum nostrum ihesum xpm pro peccatis nostris siue ut dominus iram a nobis auferat et aeclesiam domini iugiter frequentemus., amen.,

Finit.,

II.

Kalendarium Gotho-Hispanum.

(Ex eodem cod. Paris N. a. l. 2171, pag. 28-33)

Haud parum conferet, nisi fallor, quod heic subicitur Martyrologium seu Kalendarium ad omnem dubitationem tollendam de Libri Comici antiquitate : utpote quod licet paucis vix annis post illum scriptum, tamen longe aliam speciem, multoque recentiore aetate prae se ferat. Verbi causa, notata in eo invenies non solum Adsumtionem B. Mariae V., Dedicationem sancti Michaelis, sed etiam natalicia singulorum Apostolorum et Evangelistarum : de quibus omnibus plane in Libro Comico tacetur.

Veruntamen cave propterea existimes, nihil quod per se aptum sit ad delectationem legentium in eo exhiberi. Nam, ut reliqua taceam, quae ex aliis quoque fontibus hauriri possunt, nonnulla ibi leguntur prorsus singularia, quae a doctis viris sedulo notentur, utputa : *XVIII Kal. febr. obitum iuliani toleto, VII Kal. april. obitum flabi episcopi, IIII Kal. iun. obitum domni eugenii toleto, III idus aug. sacratio sancti martini episcopi, VII Kal. dec. sancti salbatoris, etc.*

Pauca quidem nomina, quae iam deleta scriptura legere non possis, passim restitui ope Passionarii olim coenobii S. Dominici de Silos, nunc Parisini inter nov. acq. lat. 2179 saec. XI, quod accurate descripserunt PP. Bollandiani in Catalogo codicum hagiographorum Biblioth. Nation. Paris. t. III, p. 476 sqq. Hoc ipsum tamen nunquam praesumsi, nisi ita, ut adhibitis uncinis lectorem de re monitum vellem.

INCIPIIT . MARTIRUM. , LEGIUM. ,
IANUARIUS . MENSIS . DIES . XXXI.,

- A Kalendis ianuariis., Circumcisio domini.,
 B IIII . nonas / Ieiunium obserbaitur.,
 C III .
 D II .
 E nonis
 F VIII idus. Apparitio domini nostri ihesu xpi.,
 G VII / sanctorum iuliani et basilisse et comitum eius.
 A VI / Allisio infantum bethlemeticorum.,
 B V / sanctorum XL^a martyrum xpi.,
 C IIII /
 D III sancti tipasi.,
 E II
 F idus
 G XVIII kalendas februaris., Obitem iuliani toleto.,
 A XVIII
 B XVII .
 C XVI / depositio sancti antoni.,
 D XV sancti sulpicii aepiscopi.,
 E XIII / sancti sabastiani et comitum eius martyrum.,
 F XIII / sanctarum agnetis et merentiane uirginum.,
 G XII / sanctorum fructuosi aepiscopi augurii et eulogii dia-
 conorum martyrum.,
 A XI / sancti uincenti laeuite et martyris xpi.,
 B X / obytem ildefonsi episcopi et confessoris xpi.,
 C VIII / sancti babile aepiscopi etrium puerorum martyrum xpi.,
 D VIII /
 E VII / caput february . Mensis . aput egyptios.,
 F VI
 G V / sancti tyrsi . et comitum eius martyrum.,
 A IIII
 B III
 C II

MARTIRUM.; LEGIUM.;
FEBRUARIUS MENSIS DIES XXUIII°

D Kalendis februaryis.,

E IIII nonas .

F III

G II

A nonis: sancte agate uirginis et martyris xpi

B UIII idus

C VII sancte dorotae uirginis et martyris xpi

D VI

E V

F IIII

G III

A II sce eolalie uirginis et martyris xpi: et sancti timothei
et maure martyrum xpi

B idus

C XVI kalendas marcias

D XV

E XIIII

F XIII

G XII

A XI sancti pantaleonis et comitum eius martyrum.,

B X

C UIII

D UIII Katedra sancti petri apostoli.,

E VII

F VI

G V caput Mensis aput egyptios.,

A IIII

B III

C II

MARTIRUM.; LEGIM.;
 MARCIUS MENSIS DIES XXXI.,

- D Kalendis marciis., sancti nicefori martyris xpi
 E VI nonas
 F V⁴ sanctorum emetrii et celedonis martyrum xpi., calagurre.,
 G IIII
 A III
 B II obitum domni iuliani episcopi toleto.,
 C nonis sanctorum perpetue et felicitatis.,
 D VIII idus
 E VII
 F VI
 G V
 A IIII sancti ruderici presbyteri⁴ et salomonis cordoba., [gre-
 gorii pape *add. ser. manu*]
 B III depositio leandri.,
 C II
 D idus
 E XVII kalendas apriles.,
 F XVI
 G XV
 A XIII
 B XIII sanctae claudiae.,
 C XII
 D XI
 E X
 F VIII
 G VIII⁴ equinoctium uerni.,
 A VII obitum flabi aepiscopi
 B VI
 C V
 D IIII
 E III⁴ sancti agacii martyris xpi⁴ et sanctorum secundi et mar-
 F II⁴ [tiani martyrum xpi.,

MARTIRVM., LEGIM.,

APRILIS . MENSIS . DIES XXX^a

G Kalendis aprilis.,

A III nonas / sancti cresegoni et comitum eius martyrum

B III / sanctae teodosie . uirginis et martyris xpi

C II Obitum domni isidori episcopi et confessoris era
dc74 spalensis ecclesiae episcopi

D nonis sancti ambrosii episcopi et conf.

E VIII idus

F VII

G VI

A V

B IIII

C III

D II / sancti uictoris martyris xpi.,

E idus

F XVIII kalendas maias.,

G XVII

A XVI / sanctorum obtati et frontonis.,

B XV

C XIII / sancti eleuterii aepiscopi et comitum eius martyrum

D XII

E XI

F X

G IX

A VIII

B VII / sancti georgii martyris xpi.,

C VI sancti marci aeuangelistae

D V sancti timothei.,

E IV

F III [Sancti prudentii et comitum eius *add. al. manu*]

G II

A I

MARTIRVM LEGIVM

MAIVS MENSIS DIES XXXI

B Kalendis maiis., sanctorum torquati\ tisebons\ ysicius\
 yndalecius\ secundus\ eufraſius\ cecilius****pi
 [Transitus sancti filippi apostoli. *add. marg. al. manu.*]

C VI nonas\ sancte salse uirginis et martyris xpi.

D V\ inuentio sancte crucis

E IIII\ sancti iude aepiscopi et martyris xpi.,

F III

G II sancti concordii.,

A nonis

B VIII idus

C VII

D VI

E V

F IIII . sancti pancratis . martyris xpi.,

G III

A II sancti ysidori martyris xpi.,

B idus

C XVII . kalendas Iunias.,

D XVI

E XV

F XIII

G XII . sancti baudali martyris xpi.,

A XI . sancti manti martyris xpi elbora

B X

C IX

D VIII . principium estatis.,

E VII

F VI

G V

A IV

B III obitum domni eugenii toleto

C II

D I

MARTIRUM LEGIUM
IUNIUS MENSIS DIES XXX^a

- E Kalendis Iuniis. sancti eulogii presbyteri et sancte leocritiae cordoba
 F IIII nonas
 G III
 A II
 B nonis
 C UIII idus
 D VII
 E VI⁴ sancti cirilli alexandria.,
 F U
 G IIII
 A III
 B II
 C Idus⁴ sancti quirici et iulite martyrum xpi.,
 D XUIII kalendas iulias.
 E XVII
 F XVI sanctorum adriani atque natalie et comitum eorum mar-
 G XU [tyrum
 A XIII . sanctarum syriace et paulae
 B XIII sanctorum gerbasi et protasi martyrum xpi.
 C XII
 D XI
 E X
 F UIII⁴ sancti iheronti cordoba.,
 G UIII . Natibitas sancti . iohannis babtiste.,
 A VII
 B VI sancti pelagii martyris xpi cordoba.,
 C U sancti zoyli martyris xpi cordoba.,
 D IIII sancte iuliane uirginis et comitum eius martyrum.,
 E III sanctorum apostolor. petri et pauli martyrum xpi. roma
 F II sancte lucidie uirginis et ancelsae regis barbaror. et aliorum de populo ciuium romanorum

ITEM . MARTIRUM.; LEGIUM.;

IULIUS . MENSIS DIES XXXI.,

G . Kalendis iuliis., sanctorum apostolorum symonis et iude martyrum xpi

A UI nonas

B U sancti bonifatii et comitum eius.,

C IIII translatio sancti martini episcopi.

D III

E II

F nonis

G UIII idus

A VII [felicis martiris xpi.,

B VI . sancti xpistofori et comitum eius martyrum? et sancte

C U . sanctae marciane uirginis.,

D IIII

E III sancti mutii.,

F II sancti teodorii.,

G idus

A XVII kalendas agustas.,

B XVI sanctarum iustae et rufinae martyres xpi.,

C XV sanctae marinae uirginis et martyris xpi.,

D XIII : sancti sperati et comitum eius martyrum.,

E XIII

F XII sancti uictoris masiliensis martyris xpi.,

G XI

A X

B VIII . sancti bartolomei apostoli martyris xpi? et sancti segu-

C VIII . sancti cucufatis., [line confessoris xpi

D VII . sancte xpistine uirginis et martyris xpi

E VI sancti felicis episcopi et martyris xpi nola.,

F U sancte ***y* (*Maryae* ?) uirginis et martyris xpi.

G IIII

A III sancti sim.....

B II sancti fabii martyris xpi.,

ITEM . MARTIRUM. , LEGIUM. ,

AGUSTUS MENSES DIES XXXI.,

C . Kalendis . agustis . sancti felicis martiris xpi . et san-
ctorum macabeorum martyrum xpi.,

D IIII . nonas . sanctae centolle.,

E III

F II

G nonis

A UIII idus . sanctorum iusti et pastoris martyrum xpi

B VII sancti mametis martiris xpi.,

C VI

D V [ypoliti ducis martyrum xpi.,

E IIII . sanctorum sixisti aepiscopi et laurenti arcediaconi et

F III sacratio sancti martini episcopi.,

G II

A idus . sancti . crisanti et darie martyrum xpi.,

B XVIII kalendas septembres.,

C XVIII . Adsumtio sanctae mariae uirginis.

D XVII

E XVI

F XV

G XIII

A XIII

B XII sancti pribati aepiscopi et martyris xpi . et principium

C XI [auttunni

D X . sanctorum claudii . asteri . neonis . domninae . et teo-

E UIII [milae . cum infante martyrum xpi.,

F UIII . sancti genesis . et martyris xpi

G VII . sancti uictoris et corone martyrum . xpi . item et sancti
uictoris martyris xpi et sancti ieronti confessoris xpi

A VI

B V obitum sancti agustini aepiscopi et confessoris

C (*Quaedam hic scripta habentur quae maculata mem-
brana legere non potui.*)

E

SEPTEMBRIS . MENSIS DIES . XXX

- F . Kalendis septembris., sanctorum uincenti et leti et
comitum eorum martyrum.,
- G III nonas
- A III
- B II
- C nonis., finiunt dies caniculares.,
- D VIII° idus
- E VII
- F VI
- G . V
- A III letaniae celebrandae sunt.,
- B III
- C II
- D idus
- E XVIII kalendas octobres., sancti cipriani episcopi et
martyris xpi.,
- F XVII
- G XVI sanctae eufimiae uirginis et comitum eius martyrum.,
- A XV
- B XIII . sancte iustine uirginis et cipriani episcopi martyris xpi.,
- C XII
- D XII . sanctae candidae uirginis et martyris xpi.,
- E XI sancti mathei apostoli et euangelista martyris xpi.,
- F X sanctorum agaonensium martyrum xpi.,
- G VIII sancti laeti.
- A VIII decollatio sancti iohannis . babtiste et equinoctium at-
tunnale.,
- B VII
- C VI
- D V
- E III dedicatio
- F III dedicatio sancti micahelis arcangeli.,
- G II Obitum domni iheronimi presbyteri . iherusalem.,

OCTOBRIS . MENSIS DIES XXXI.

A Kalendis octobris: sancte lucae euangelistae et sanctorum uerissimi . maximi et iulie martyrum xpi.,

B VI nonas

C V

D IIII

E III

F II

G nonis sanctorum sergi et bacci martyrum xpi.,

A VIII idus

B VII sancti dionisi aepiscopi et comitum eius martyrum.,

C VI sanctae afrae et comitum eius martyrum.,

D V

E IIII

F III sanctorum fausti ianuarii . et martialis martyrum xpi

G II

A Idus

B XVII kalendas nouembres

C XVI

D XV

E XIII sancti symonis apostoli et martyris xpi.

F XII

G XI sanctarum nunilonis et alodie martyres xpi.,

A X sanctorum cosme et damiani antemi leonti et eupreprii martyrum xpi.,

B IX sanctorum serbandi et germani martyrum xpi.,

C VIII

D VII

E VI

F V

G IV sanctorum uincenti sabinae et xpistete martyrum xpi

A IIII

B III sancti marcelli martyres xpi

C II sanctorum claudi luperci et [uicto]rici martyrum xpi.

NOUEMBRIS MENSIS DIES XXX^a

D . Kalendis . nouembris . translatio corporis sancti saturnini episcopi et martyris xpi

E IIII nonas

F III

G II

A nonis

B VIII idus

C VII letaniae canonicae

D VI

E V

F IIII

G III obitum sancti martini aepiscopi et confessoris xpi.,

A II obitum sancti emiliani presbyteri et confessoris xpi

B idus

C XVIII kalendas decembres.

D XVII

E XVI

F XV . sancti aciscli et comitum eius martyrum cordoba

G XVIII . sancti romani et comitum eius martyrum

A XIII

B XII sancti crispini et martyris xpi astigi.,

C XI sancti longini militis et martyris xpi.,

D X sanctae caeciliae uirginis et comitum eius martyrum

E VIII sancti clementis aepiscopi et martyri xpi

F VII . sanctae anastasiae et comitum eius martyrum

G VII sancti salbatoris.,

A VI

B V sanctorum facundi et primitibi martyrum xpi.,

C IIII sancti kaprasi et martyris xpi

D III sancti saturnini aepiscopi et martyris xpi.,

E II sancti andre apostoli et martyris xpi.,

DECEMBRIS DIES XXXI

F Kalendis decembris.,

G IIII nonas

A III

B II

C nonis

D UIII idus sancti apollonii et comitum eius martyrum.,

E VII sancti nicolay episcopi et confessoris xpi.,

F VI

G V sancte leocadiae uirginis et martyris xpi.,

A IIII sanctae eulaliae uirginis et martyris xpi.,

B III obitum sancti pauli confessoris xpi.,

C II sancta luciae uirginis et martyris xpi

D idus . sancti nazari.,

E XVIII kalendas ianuarias., sanctorum iusti et abundi

F XVIII letaniae canonicae., [martyrum xpi

G XVII

A XVI sancti alexandri aepiscopi et teudoli martyrum xpi

B XV sancte mariae uirginis et genetricis domini nostri ihesu

C XIII [xpi.,

D XIII

E XII [sancti tome apostoli *add. man. seriori*]

F XI [Translatio corporis sancti ysidori *al. manu*]

G X

A UIII

B UIII . Natiuitas domini nostri ihesu xpi.,

C VII sancti stefani leuite et martyris primi

D VI sancte eugenie uirginis et comitum eius martyrum

E V sancti iacobi fratris domini apostoli et martyris xpi.,

F IIII Adsumtio sancti iohannis apostoli et euangelistae

G III sancti iacobi apostoli fratris sancti iohannis et comitum eius [martyrum ?]

A II sancte columbe uirginis et martyris xpi et sancti polica[rpi episcopi et martyris xpi ?]

III.

Homiliae Toletanae

(Ex Cod. Mus. Brit. Addit. 30853.)

Ecce iam discedimus a codice Parisino N. a. l. 2171, non tamen a divite illo Silensium monachorum armario, neque prorsus a sacris Ecclesiae Toletanae ritibus. Homiliae enim de quibus modo disserendum est, et leguntur in codice Musaei Britannici Addit. 30853, qui S. Dominici de Silos quondam fuit; et eo consilio collectae fuerunt, ut in missis Liturgiae Toletanae, qualis ex Libro Comico enotescit, populo recitarentur. Quae res vel eo comprobatur, quod ipsissimae homiliae bene multae post evangelicas lectiones insertae reperiuntur in convenientibus missis antiqui Sacramentarii Toletani, Cod. Brit. Addit. 30844.

Praefatum autem Homiliarium Addit. 30853 ex alio libro, eoque ordinatiore, fuisse descriptum, ipsamet codicis dispositio ostendit. Nam primum exscripsisse videtur antiquarius quae leguntur usque ad fol. 231, ubi totius anni ecclesiastici lectionibus hoc modo finis imponitur: FINIT DEO GRATIAS AMEN. Reliqua vero in modum supplementi ex eadem archetypha collectione, vel ex cognatis illi fontibus addita fuerint.

Quo circiter tempore id factum fuerit, facile colligitur ex apocrypha illa epistola, quae inter utramque partem prima manu interposita legitur eod. fol. 231. Etenim, quum praefatam epistolam missam sibi a Salvatore mentiatur « Petrus episcopus de civitate Nimaso », et aliunde scribendi ratio vix inferiorem saeculo undecimo antiquitatem redoleat, non alius hic intelligatur oportet, atque Petrus Ermengaudi, qui Nemausensem ecclesiam rexit an. 1080-1090. Duodecimo igitur saeculo ineunte codicem exaratum fuisse existimo.

Porro, unde repetenda sit ipsius collectionis origo, haud facile decernam: etsi tanta esse videtur totius operis vetustas, tam mira cum Libro Comico convenientia, ut nihil equidem dubitaverim illud existimare librum esse Sermonum, quem ab Hildefonso Julianus, aut certe illum quem ab ipso Juliano Felix scriptum esse asserit (Patr. Lat. t. 96, col. 44 et 450).

Utrumque autem res se habet, nullius scriptoris dicta in eo reperies, qui Gregorio Isidorove recentior sit. Pleraque a gallicanis fontibus sexti saeculi manarunt: multa S. Caesarius Arelatensis suppeditavit, praesertim ex sermonibus « de quotidiano », quorum nonnullos Fausti seu Faustini nomine more suo inscripsit. Quo etiam illud spectat, quod alias veri simile dixisse me memini (*Revue Bénédictine*, t. IX (1892), p. 51 sq), Homiliarii Silensis compositor notam fuisse collectionem illam Durlacensem seu Caroliruhanam, quam Fausto Reienti nuper attribuit Vindobonensis editor A. Engelbrecht.

Praeterea Augustini sermones duo antea inediti hoc codice servati sunt: quorum alter « de diem sanctae Eolaliae », « de ascensione Domini » alter inscribitur.

Omitto cetera, quibus haec Silensis Homiliarum collectio non solum viris rerum liturgicarum studiosis, sed iis quoque, qui Patrum Latinorum edendis operibus incumbunt, maxime commendatur.

Fol. 2 | et subolis. Subolis deum patrem..... ut possimus non timere eum quum iudicat. Qui cum deo patre et sancto spiritu in trinitate unus deus uiuit et regnat per numquam finienda secula seculorum. Amen.

Clausula est sermonis proxime subsequenti.

Fol. 4 Sermo in quarto dominico de aduentum dōmini. Proxima dominica et subolis. Deum patrem iudicat uirginitatis in | 5^v

Ipsa est Maximi Taurinensis homilia 7 (Migne P. L. 57, 235).

f. 6 Sermo in (. U . *in rasura*) dominico de aduentu domini. Karissimi filii propitia diuinitate diem domini tam deuotissime preparamus. Qui cum deo patre, etc.

Pleraque desumpta sunt ex sermone S. Caesarii Arelatensis *Propitia diuinitate* (Pseudo-Augustin. 115), quibus conclusionis instar annexa est haec formula ad indicendum festum Natiuitatis Domini :

« Ne uero tante sollempnitatis memoriam preterisse uideamur, adiubante domino
« adnuntiamus dilectionæ uestrae gaudium magnum quod est sanctum in omnem
« terram. Erit itaque nativitas domini et redemptoris nostri ihesu xpi secundum
« carnem die ill. Quam pius et misericors deus pro sua pietate nos et omnem
« populum suum cum gaudio et laetitia caelebrare permittat : prestante do-
« mino, » etc.

f. 8^v Sermo de diem sancte Eolaliae. Sollempnitatibus martirum sanctae lectionis et orrea xpi inpleuerunt. Per Dominum, etc.

S. Augustini sermo, breuis quidem, sed pulcherrimus atque indubitatus, quem antea, nisi fallor, incognitum primus edidi in ephemeride quae inscribitur *Revue bénédictine*, t. VIII (a. 1891) p. 418.

f. 10 Sermo beati Athanasii de uirginitate sanctae Mariae. [E]xor-
tatur nos dominus deus noster mater humanitatis. Uerbum caro
factum est et habitauit in nobis.

Augustino olim adscriptus, postquam a Maurinis sodalibus rejectus est (Pseudo-August. serm. 245), a P. Florezio repertus fuit in codice ms. saeculi XIII post libellum de Virginitate S. Mariae sub nomine sancti Hildefonsi (Migne 96, 280). Forsitan ab Hildefonso in usum liturgicum conversus fuerit, nam et uetustissimo Missali Toletano (Mus. Britann. Addit. 30844, f. 41-46) insertus est : uerumtamen mihi quidem antiquior esse uidetur. Ceterum si quaeras quamobrem idem sermo Athanasio quoque tributus sit, illud causae fuisse existimo, quod loci nonnulli, praesertim in exordio, symbolo quod falso dicitur Athanasii haud absimiles sunt.

f. 15^v Sermo de diem sancte Mariae. Karissimi, filius dei sine tempore laudemus nomen tuum in saecula saeculorum. Amen.

Hildefonso aeque ac sermo superior a P. Florezio adiudicatus (M. 96, 283), sed perperam: nam totus excerptus est ex Augustini sermone genuino 225 (M. 38, 1095).

f. 17^v Sermo de natiuitate domini. Gaudeamus, fratres Karissimi, simul in unum Post paululum enim missa audientium caelebrauitur, ad fidelium sacramenta uenimus, et corpus xpi in presepio altaris positum inuenimus sine fine regnemus. Per ipsum dominum nostrum etc.

Incerti auctoris, antiqui tamen, uti ex commemorata « missa audientium » sive catechumenorum apparet. Conf. Augustini serm. 132, n. 1. Legitur in sacramentario Toletano Cod. Brit. Addit. 30844, f. 71^v.

f. 19^v Sermo in diem sancti Stefani. Quotiens karitatem uestram tu imple quod promisisti. Quod ipse prestauit qui cum patre etc.

Reperitur in Homiliario Caesariano Durlacensi (Cod. Caroliruhano 340) ordine quartus, unde eum inter Fausti opera novissime transtulit Augustus Engelbrecht, *Corpus Script. eccles. latin.* vol. XXI, p. 236. Lege sis notam Maurinorum ad serm. 211 append. August. censuramque a me factam de sermonibus Fausto Reiorum episcopo in editione Vindobonensi adscriptis, *Revue Bénédictine*, t. IX, (1892) p. 53.

f. 21^v Sermo in natale apostolorum Iacobi et Ihoannis, ubi ostenditur qui futurum sit de tribus amicis quando facit de eo quod fistuca nutriatur in trabem. Rogo nos, fratres karissimi, ut non moleste accipiatis..... feliciter uenietis, praestante domino etc.

Est in eodem Codice Durlacenci sermo sextus (Engelbr., p. 243). Exstat etiam in alia collectione Caesariana, cuius antiquissimum exemplar Monachii adservatur (Cod. lat. 6298 saec. VII/VIII), eodem die festo sanctorum Jacobi et Ioannis legendus. Notatu dignum est, huiusmodi communem utriusque apostoli festiuitatem nonnisi in monumentis Liturgiae Gallicanae comparere, neque ullum illius vestigium in Libro Comico reperiri.

fol. 24^v Sermo in diem circumcisionis domini. Huius sollemnitatis expositionem..... reducere ualeamus. Per dominum nostrum etc.

Constat ex duabus partibus, quarum prior refertur ad verba Evangelii Lucae II 21-35, posterior vero cum sermone 6 Maximi Taurinensis (M. 57, 543) fere conuenit. In conclusione concionator admonet « xpistianis indictum esse ieiunium « die quo ethnici escis inmoderatis et poculis uentrem pulmonesque farciunt ». Legitur idem sermo in Sacramentario Toletano, fol. 118^v.

f. 28 Sermo in diem apparitionis domini. Karissimi, sollemnitatem quam odie caelebramus et gloriatur unus deus in saecula saeculorum. Amen.

Post breve exordium ex sermone 373 Augustini desumptum, paschalis sollemnitatem his verbis denunciatur : « Et quia ecclesiastica consuetudo compellit odie « vobis paschalis festi gaudia nuntiare, memoriae vestrae cupio tenaciter inerere « ea quae de ipsa vobis fuerim intimatus sollemnitate. Erit igitur per misericordiam « dei anno presenti sub era illa. Initium beate quadragesimae die . illo. Cena « vero domini nostri ihesu xpi . diae . illo. Passio quoque ipsius domini nostri « ihesu xpi diae . illo. Resurrectio vero ejusdem domini nostri ihesu xpi diae « illo. Unde orton ut ita juste, caste, sobriae et piaae vibere studeamus . ut ad « eandem sanctam sollemnitatem absque ullo crimine et cum habundantia bonorum « operum pertingere mereamur. Amen. » Altera huiusmodi denunciationis formula legitur in codice nostro f. 280.

f. 29 Sermo in diem sancti Vincenti. Magnum spectaculum expectabimus coronet nos xps dominus ac redemptor, etc.

Totus exscriptus est ex Augustini sermonibus 275 et 276.

f. 30^v Sermo in cathedra sancti Petri. Natale(m *eras.*) cathedrae sancti petri primi apostoli est ad aeternum regnum inlesum perueniamus : Prestante domino, etc.

Exordium vulgavit Caillau inter Augustini sermones ineditos supplement. 3, class. 3, serm. 63. Verum multo prolixior est sermo in nostro codice, atque omnino dignus qui legatur : praesertim cum admodum pauci ex antiquitate supersint genuini de Cathedra Petri tractatus. Mirifice in eo extolluntur privilegia Petro a Christo collata : insuper illis verbis utitur concionator, quibus satis innuere videatur in Urbe tum temporis adfuisse eos, qui Romano praeerant imperio. « Ecce, inquit, in universo orbe urbs prima vel maxima pauperculo homini a xpo « specialiter regenda committitur. Ligno crucis regalia sceptrae subduntur, et « imperiales purpure xpi et sanctorum martyrum sanguini subjugantur. *Fulgenti* « *conspicuum diademate, et innumerabili vallatus exercitu princeps piscatoris munire* « *se precibus postulat, ejusdemque meritis magis quam circumfluentibus gemmis se* « *potius ornari deponit.* Quod est hoc investigabile arcanum sapientiae dei ? « quatenam haec inmutatio dexterarum exelsi ? Egenorum meritis divites locupletari « se postulant, et *ignobilium sanctorum tumultis generosi proceres prosternuntur* » etc. Atqui omnibus notum est Valentinianum imperatorem cum Placidia et Eudoxia Augustis Romam venisse anno 450, pridie festivitatem apostoli Petri, id est, ut peritiores quique interpretantur, « Natale Petri de Cathedra » VIII Kal. martii in antiquissimo Calendario Bucheriano notatum ; die autem sequenti ad basilicam apostoli Petri processisse, et illic « post venerabilem noctem diei apostoli » a S. Leone Romano episcopo et ab aliis, quos ille ex innumerabilibus civitatibus Italiae collegerat, sollemniter exceptum fuisse (Conf. Tillemont. H. E. XV, 600 et notam Ballerini ap. Migne 54, 857). Unde mentem subit, ex occasione fortasse imperatoriae illius peregrinationis concionem hanc habitam fuisse, quam aliis rationibus ductus Leone, Maximo Chrysologoque uix ac ne vix

quidem posteriorem esse putaverim. Neque in Homiliario tantum, sed etiam in Sacramentario Toletano Musaei Britannici f. 143^v legitur.

f. 33 Incipit homelia sancti Fausti de die dominico ante initium quadragesimae. Dominus et saluator noster qualiter ad eum :..... ne intretis in temptatione. Quod ipse praestare dignetur, etc.

Sermo S. Caesarii. In append. August. 141, Collect. Durlac. 16, Engelbrecht p. 284.

f. 36^v Sermo de Carnes tollendas. Karissimi, beatum quadragesime tempus adest..... et cum xpo regnabitis. Amen.

Constat frustulis ex sermone 142 append. August. decerptis.

f. 37^v Sermo de quadragesima legendus. Monet nos caelestis gratiae iussio..... uibere debeamus : auxiliante domino, etc.

Si exordium excipias, omnia deprompta sunt ex sermone « *Moyses quadraginta diebus* », quem Hieronymo et Augustino in manuscriptis plerisque adscriptum (Cf. notam Maurinorum ad serm. 144 append. August.) A. Maius veluti novam mercem denuo edidit Spicil. Rom. t. VIII, p. 717. Migne 47, 1142.

f. 39 Sermo eiusdem in quadragesima legendus. Item alius. Anniuersario reditu quadragesime tempus aduenit..... facilius effertur in caelo. Per dominum, etc.

Ex sermone Augustini genuino 206, n. 1 et 3.

f. 40 Sermo de primo dominico quadragesime. Rogo uos, fratres, et admoneo, ut in isto legitimo..... testamenti praecepta conpleuit : auxiliante domino, etc.

Est sermo append. Augustini 142, Caesario recte a Maurinis, Fausto autem ab A. Engelbrecht (p. 323) haud ita iure repetitus. Legitur etiam cum Isidori nomine in Breviario Mozarabum feria IV in capite ieiunii (M. 86, 255) et in appendice operum ipsius Isidori (M. 83, 1217).

f. 44^v Sermo de secundo dominico quadragesime et de caeco nato legendus. Audibimus, fratres carissimi, modo quum euangelium legeretur..... inluminare dignatus est. ipse dominus et redemptor etc.

Prima et potissima pars ad verbum fere convenit cum sermone Augustini 136, n. 1-3 : qui quidem a Maurinis ex uno codice primum editus, huius nostri Lctionarii ope passim emendandus videtur.

f. 47^v Sermo in uicesima legendus. Homo ille, quem deus bona uoluntate condidit ad imaginem et similitudinem suam, tibi dicitur, Esto catinicus, et auditum prebe. Ueni ad cognitionem dei, da nomen per officium adnotationis meae scribendum in libro uitae..... gloriemur in seculis sempiternis. Prestante domino, etc.

Sermo incerti auctoris, eruditi tamen et pii, ex quo docemur id moris olim in provincia Toletana obtinuisse, ut catechumeni tertio dominico ante pascha nomina sua episcopo vel presbytero inscribenda darent. In eo autem quod immoratur in inculcando Denteronomii, praecepto « Audi, Israel, Dominus Deus tuus Deus unus est », concionator cum Hildefonso consentit, qui in opere suo *De cognitione baptismi* c. 20 (M. 96, 120) de catechumenis haec scribit : « Catechumeni, id est « audientes dicuntur, pro eo quod primum praeceptum exhortationis in lege sibi « audiunt dictum : *Audi, Israel, Dominus Deus tuus Deus unus est.* »

f. 50^v Sermo de Lazaro legendus. Anniuersaria uobis, karissimi, de lazaro..... eiusque populo coniungantur. Ut sit nomen domini benedictum in secula seculorum. Amen

Incerti item auctoris, cuius superius protuli insigne testimonium (p. 121 not.) de populo christiano pro publice paenitentibus deprecatores se praebente.

f. 55. Sermo de effetatione. Filioli, quum bapuzati fueritis, tenete uitam bonam omnia adponentur uobis. Prestet ipse, etc.

Ritus ephphetationis, quod etiam dixisse me memini, ad conuentum matutinum Dominicae Palmarum pertinebat. De quo qui legendus heic notatur sermo Augustinum sapit in affectibus potentissimum. Reuera postrema pars in genuino reperitur Augustini sermone 54, n. 12-13. De eo quod in priore parte dicitur, « Non enim orabitis hanc orationem (sc. Dominicam) nisi post bapuzatum », ad Hildefonsum *De cognit. bapt.* c. 132 (M. 96, 166).

f. 57 Sermo in ramos palmarum legendus ad missam. Karissimi, accipite regulam fidei... peruenire possitis. Prestante et adiubante domino, etc.

Idem sermo legitur in Missali Mozarabum p. 151 (M. 85, 394) : cuius initium ex Augustini Tractatu de Symbolo, n. 1 (M. 40, 627) deceptum est. Omnino tamen advertendum, Symbolum quod in Homiliario nostro explicatur, a Symbolo Mozarabum in multis differre, cum Hildefonsi autem (*Op. cit.* c. 36-83), Etherii et Beati (Epist. ad Elipandum, lib. I, n. 22 M. 96, 906), id est Ecclesiae Toletanae Symbolo ad uerbum conuenire.

f. 58^v Sermo de cena domini. Karissimi, deus et dominus noster ihesus xps ante passionem suam..... sed etiam iudicio suo. Qui in trinitate unus deus, etc.

Eundem sermonem, in quo doctrina Ecclesiae Catholicae de Eucharistia egregie asseritur, post transcriptum Homiliarium Silense rursus inveni in una ex collectionibus ineditis sancti Caesarii episcopi. Alludit concionator ad versum 4 psalmi 115 qui paulo ante lectus fuerat, et ad locum Exodi 19, 15. Conf. Librum comicum in Coena Domini ad Tertiam.

f. 61 Sermo de parascefen. Quum xps sponte inferos... Exulta celum et laeta esto terra..... et in inferis uicit. Ipse qui cum patre, etc.

Totus fere convenit cum Pseudo-Eusebii homilia 1 de Pascha, qualis sub Augustini nomine legitur ap. Migne 47, 1153. Fontem primigenium evangelium Nicodemi cap. 23, auctorem vero in obscuro adhuc positum Eusebium illum Alexandrinum esse existimo (Conf. Patr. Gr. 86¹, 383 sq.): quem facile pro Emesino acceperit is, qui Eusebianam homiliarum collectionem sexto saeculo in Gallia composuit. De eodem infra ad f. 291^v huiusce codicis.

f. 63^v Item sermo de quo supra. Karissimi, odie dominus noster ihesus xps in statera crucis dum ueneris in regnum tuum.

Pleraque ex iis quae hic leguntur reperies in append. August. serm. 153, n. 1-2 et serm. 156, n. 5 Fausto Reicensi non temere restituta. Illud solummodo notare iuvat, mediam heic concionem interrumpi voce totius populi boni latronis verba proferentis. Deinde facto silentio sic rursus orator: « Hanc ergo confessionem, » inquit, sancti illius latronis, fratres karissimi, quam *decantando* protulimus, et « respondendo propriam fecimus » etc. Moxque sermonem in hunc modum absolvit: « Nos autem, fratres, eadem que diximus cum gemitu repetamus, *Me-mento mei dum ueneris in regnum tuum.* » Quibus ultimis verbis neumata, id est notae musicae, adhuc superposita conspiciuntur. Atque hunc morem in multis ritus gallicani ecclesiis receptum fuisse aliunde quoque persuasum habeo.

f. 65 Sermo in uigilia pasche. Ad te loquor, quia et de te loquor, uerbum patris dicamus uoce patuli oris: [A]lleluia. [L]audate dominum de celis laudate eum in excelsis. Alleluia.

Incerti auctoris, qui satis distat a solita latinae eloquentiae frugalitate.

f. 66^v Sermo in hilaria pasce ad missam. Karissimi, odiae ihesus meus, deus meus et dominus meus sine fine laudemus, qui cum deo patre, etc.

Eiusdem forte auctoris, cuius est sermo superior: nam idem dicendi genus cothurnatum, neque tamen inelegans. Quae hic dicitur « Hilaria Pasce » in Breviario Mozarabum « Laetatio Paschae » inscribitur (M. 86, 615).

f. 68^v Sermo de secunda feria pasce. Quum in sacratissima paschalis diei concedat plubiam, tribuat peccatorum indulgentiam. Cui est honor, etc.

Excusabundo exordio subicitur pars prior sermonis pseudo-augustiniani 168, quae « Fausti stilum refert » iuxta Maurinos.

f. 71. Sermo tertia feria pasce. Sanctam et sacratissimam pasche festiuitatem dies iste concludit aetiam et de hostibus corporalibus triumphemus. Ipso adiubante, etc.

Incerti auctoris, qui neophytos, ut se integros seruent, humilibus verbis hortatur. Recitatum fuerat ex evangelio Matth. 18, 3 sqq. Lectionem hanc, quam in Libro Comico frustra quaesieris, pertinuisse censeo ad missam illam pro baptizatis, quae in Missalibus Ambrosiano, Gallicano et Gallo-Gothico praeter missam publicam per octavam Paschae cotidie celebranda praescribitur. De eo quod in principio asseritur, tertia iam feria « paschae festiuitatem concludi », vide adnot. seq.

f. 72^v Sermo eiusdem quan[do] infantibus albas deponunt. Sermo mici ad uos est, modo nati infantes sibi glorificandos exhibeat. Ipse qui cum deo patre, etc.

Ex Augustini sermone inter Dionysianos octavo n. 1 desumptus (M. 46, 838), in libro sancti Hildefonsi *De cognitione Baptismi* cap. ult. sic inscribitur: « Sermo dicendus ad infantes die tertia post Pascha propter albas tollendas » (M. 96, 171). Apparet igitur, iam eo tempore, quo praedictus liber et Homiliarium Toletanum condita sunt, id est, medio fere saeculo VII° ex octiduo ad triduum coactatam fuisse celebritatem neophytorum, illam videlicet ob causam, quod rarius adulta aetate ad baptismum accederetur.

f. 74 Sermo . IIII . feria pasce. Karissimi dominus noster ihesus xps secundum scribturas et ego in eum. Ut sit nomen domini benedictum in secula seculorum. Amen.

Incerti auctoris ieiuna de resurrectione mortuorum oratio.

f. 75^v Sermo . U feria . pasce. Karissimi, dominus et saluator noster postquam resurrexit nos peruenire concedat . qui regnat, etc.

Hinc iam usque ad Ascensionem nonnisi brevissima sermonum fragmenta in codice exhibentur, quorum quaedam Hieronymum, nonnulla Caesarium, alia demum Eusebium sapiunt.

f. 76^v Sermo UI . feria . pasce. Karissimi, per suae resurrectionis gratiam liberare dignetur. Qui est deus, etc.

f. 77 Sermo die sabbato pasce. Karissimi, in die resurrectionis suae nos ipse perducatur, qui unus, etc.

f. 77^v Sermo in octabas pasce. Karissimi, pro redemptione salutis humanae quae creaberat liuerat. Cui est gloria.

f. 79 Sermo in primo dominico post octabas pasce. Dies resurrectionis domini, fratres karissimi preparat et confirmat, qui cum patre, etc.

f. 79^v Sermo in II° dominico post octabas pasce. Odiernus dies, fratres karissimi, in magno sacramento indeficiens beatitudo. Ad quam nos peruenire concedat, etc.

f. 80^v Sermo in III° dominico post octabas pasche. Fratres karissimi, tenete xpianam fidem peruenient in futuro. Adiubante domino, etc.

f. 81^v Sermo in IIII° dominico post octabas pasche. Karissimi, redempti sumus ad uitam aeternam Ad quem gaudium nos ipse perducatur qui cum patre, etc.

f. 82^v Sermo in quinto dominico post octabas pasche. Karissimi, per resurrectionem nostri mediatoris et laetemur in eo. Adiubante nos ihesu xpo, etc.

f. 83 Sermo de ascensione domini. Ascensionem domini caelebramus, fratres karissimi commendasset, ascendit in caelum. Ipse dominus, etc.

In Sacramentario Toletano Musaei Britannici multis auctior reperitur fol. 158^v, ibique magnam affinitatem habet cum sermone Augustini 265; Augustino et ipse mea sententia haud indignus, licet adhuc, uti videtur, ineditus.

f. 85 Sermo de die dominico post ascensione domini. Saluberrimo nos consilio, dilectissimi fratres non ad uulnera sed ad medicamenta proficiant. Prestet et adiubet, etc.

Dicendi modus ab exordio ad finem usque plane Caesarianus, licet verba quibus litanias indicuntur nonnihil interpolata usque hispanico aptata esse videantur. Ibi enim dicitur litanias « a quarta feria usque ad sextam feriam » ante Pentecosten esse seruandas. Et hanc quidem aliquando fuisse Ecclesiae Toletanae consuetudinem ex Orationali gothico quem vulgavit Bianchinius facile eruitur, ad quod etiam accedit Breviarium Mozarabum itemque Missale Ambrosianum. At uero nihil est controversiae, quin Arelate sicut in ceteris Galliae regionibus litanias ante Ascensionis festiuitatem fieri solitae sint.

f. 89 Sermo de litanias pentecosten. Ecce, fratres karissimi, dies sancti ac spirituales pro sua pietate concedere, ipse dominus, etc.

Sermo Caesarii, inter pseudo-augustinianos 173, paucis mutatis omissoque n. 4.

f. 92^v Sermo in diem sanctum pentecosten. Deum uerum spiritum sanctum credite xpistiani et usque in sempiternum. Qui cum patre, etc.

Eiusdem forte auctoris, cuius sunt sermones in vigilia et in hilaria Paschae (vid. supra ff. 65, 66^v). In nostro autem post longiorem de divinitate sancti Spiritus disputationem, in qua Throni separatim a Sedibus inter caelestes creaturas recensentur, magnifico dicendi genere ad ipsum Spiritum oratio funditur.

f. 99^v Sermo die dominico ante diem sancti Iohannis bapstite. Fratres karissimi, iam prope sunt dies in quibus messes feliciter peruenietis. Regnante domino nostro, etc.

Est Caesarii Arelatensis in append. August. s. 277, nonnihil mutilus et interpolatus. Purior repraesentatur infra fol. 282^v, ibique inscribitur. « De decimis reddendis. » Porro missam « de decimis » habes in Libro Comico, p. 297.

f. 105 Sermo de festiuitate sancti iohannis bapstite. Sancti iohannis bapstite natalem odiae persecurus condicionis humane esse uideatur. Et qui cum deo patre.

Pseudo-Ambrosii s. 51. (M. 17, 708), Augustino absque ulla veri specie ab A. Maio adscriptus (*Nov. Bibl. Patrum* I 355).

f. 108. Item alio de quo supra. Cuius dies odiae celebratur, fratres karissimi quia ipse uiuificabit nos. Qui cum patre, etc.

f. 109^v Sermo in diem sanctorum petri et pauli. Notum hominibus uobis, fratres gloria sublimatur in secula seculorum. Amen.

Append. August. serm. 201. Re ipsa sermo est sancti Maximi 69, absque clausula illa adventicia, a qua pariter purus est optimae notae Codex Sessorianus (Reifferscheid, I, 119).

f. 112^v Item alius de eiusdem festiuitate sanctorum Petri et Pauli. Odie, fratres karissimi, de xpi nominis fundatores felicium clauem meritorum. Adiubante domino, etc.

Sermo Append. August. 203, qualis ex vetere codice f(loriacensi) in notis Maurinorum describitur (M. 39, 2123).

f. 114 Sermo in diem sancti Felicis. Natalem sancti felicis, fratres, feliciter caelebremus aetiam merito copulemur. Per dominum, etc.

Felix martyr Gerundensis Kalendis Augusti commemoratur quum in Orationali Gothico tum in aliis Liturgiae Toletanae monumentis.

f. 115^v Item alius sermo eiusdem sancti Felicis qui tamen dispositio domini post triduum dici deuet qui specialiter conuenit. Ad inluminandum magnum genus, fratres dilectissimi operibus peruenire possumus. Prestante domino, etc.

Homilia sancti Caesarii de praedecessore suo Honorato, in collectione Durlacensi ordine decima (Engelbrecht, p. 259), Hispano martyri ne mutatis quidem nominibus « Honorato » et « Arelate » accommodata. Inscriptionem singularem quae ei in codice nostro praefigitur hoc modo interpretor, ut in illa dicatur sermonem in « depositione domni » (sc. martyris) quae « post triduum » recolatur, recitandum esse, quia tunc « specialiter conuenit. » Et sane in martyrologio Adonis legimus, « corpus sancti Felicis Gerundae in monumento, quod ipse sibi praeparauerat, conditum esse Nonis Augusti » (ap. Bolland. t. I aug. p. 24), atque ita triduo integro post passionis ipsius diem elapso. Ex hoc loco opinari licet, ad usum alicuius ecclesiae in finibus Gerundensium sitae codicem scriptum fuisse : sic enim facillime ratio redditur, cur in tanta festorum dierum paucitate tantus honor praefato martyri datus sit.

f. 118^v Sermo in diem sancti Laurenti. Quum beati laurenti gloriosa passio legeretur esse uoluit praetiosam. Ipse dominus, etc.

f. 120^v Sermo de decollatione sancti Iohannis bapstite. Non debemus, fratres karissimi, praeconio diu cessare quodcumque a deo postulamus. Ipso auxiliante, etc.

Contra saltatores et mulieres declamatoria insectatio, in qua citatur nominatim « sanctus iohannes os aureum ». (S. Joan. Chrysost. Opp. ed Venet. 1549, t. II, 251 sq.)

f. 126^v Sermo in diem ordinatione aepiscopi. Dies ordinationis meae sollemniter odiernus inluxit augeatur ad gloriam. Auxiliante ipso, etc.

Multa hic habes translata ex serm. Augustini 340, addita breui conclusione quae Caesarium sapit.

f. 128^v Sermo unius iusti. Memoriam iusti odie caelebramus ut ab hoc auditu malo liberemur. Per ipsum qui, etc.

f. 130 Sermo de sanctis. Sollemnitas sanctorum martyrum, fratres karissimi pro fide sua certantes, Ipse qui in trinitate, etc.

f. 132 Sermones de clade . Prima die legendus. Ecce, dilectissimi fratres, luctuosa nos perterruit nuntiorum relatio . que fines terrae nostrae infectos pestilentia narrat seculorum. Amen. CONFIRMATIO. Ecce,

dilectissimi fratres, cruenta mortis nuntio tautidi omnes simul ad deum indulgentiam proclamate.

Indulgentie tamdiu quoque dicende sunt quousque episcopus ad eorum reuertatur . et quam maxime quamdiu LXX uicibus repetantur. Deinde sine salutatione aepiscopi responsurium incipitur et tertia in ordine perconpletur.

Incerti auctoris, eiusdem certe, cuius sunt alii tres sermones proxime subsequentes. De « Indulgentiae » precibus apud Gotho-Hispanos frequentatis confer Missale Mozarabum, p. 167 sq. et L. Duchesne, *Origines du culte chrétien* p. 428.

f. 137 Item sermo . secunda die . de clade. Karissimi, externo die nuntiata nobis mala deflebimus obtinere cum angelis. Per dominum ihesum etc. CONFIRMATIO. Ecce, dilectissimi fratres, quia prolato uobis exemplo omnes pariter et corde et uoce indulgentiam a domino postulate.

Citatur cum nomine « beatus Augustinus in sermone de urbis excidio ». (Migne 40, 722).

f. 141 Sermo . die tertio . de clade. Karissimi, externo die et sermone illo quod scribitur . de excidio urbis tribuat sempiternam. Qui cum deo patre. CONFIRMATIO. Si iam ueraciter, karissimi fratres indulgentiam a domino postulemus. *Indulgentiam.*

f. 144^v Item sermo de clade. Ecce, dilectissimi fratres, perterruit nostrorum potest mutare salutis. Qui cum deo patre etc.

f. 146^v Sermo beati Gregorii pape Romensis pro cladis mortalitate dicendus. Oportet nos, fratres karissimi, ut flagella dei damnationis parcat. Qui cum deo patre, etc.

Conf. Migne, 76, 1311.

148^v Sermo eiusdem beati Gregorii pape. Karissimi, nostris malis pro meritis cum festinatione preparemus. Adiuuante nos domino, etc.

Ex homilia 4 in Evangelium, etc.

f. 150 Incipiunt sermones de quotidiano beati Augustini episcopi numero *** I ** um. Gaudemus, fratres karissimi, et deo gratias possitis acquirere. Per dominum, etc.

Ex serm. append. August. 266, n. 1-2.

f. 152 Item alium. Karissimi, quotienscumque ad aeclesiam implere posse quod dicimus. Adiubante domino, etc.

Ad verbum fere convenit cum posteriori parte sermonis Augustini (Caesarii) inter Maianos 106 (*Bibl. Nov. Patr.* I, 221).

f. 153^v Item tertium. Nostis, fratres karissimi, omnes homines sanitatem corporis ad praemia aeterna perueniant.

Est apud Maium sermo Augustini 105, Caesario et ipse restituendus, ut stilus et codicum dispositio ostendit.

f. 155^v Item quartus. Rogo uos, fratres karissimi, nemo dicat in corde suo quia peccata carnis simul de mercede gaudeamus. Adiubante domino, etc.

Ex serm. Augustini 82, n. 13-15.

f. 158 Item quintus. de euangelio ayt. Si uis uenire ad uitam. serua mandatum. Dum euangelium legeretur, fratres karissimi, audiui-
mus dominum dicentem, Si uis uenire et haec exorauit pro te ab
omni malo. Quod ipse praestare, etc.

Constat excerptis e sermone Augustini 85, praeter clausulam quae Caesarium sapit.

f. 160^v Item sextus. In scripturis diuinis, fratres dilectissimi, frequenter uiduae tunc erunt diuites. Per ihesum xpm, etc.

Eam sententiis et dicendi modo cognationem habet cum sermone append. August. 296, ut eidem auctori utrumque indubitanter adiudices.

f. 163^v Item septimus. Karissimi, omnes qui uolunt adpraendere bonam uitam ipsorum est regnum caelorum. Quod ipse praestare etc.

f. 164 Item octabus. Homo quidem erat diues a domino coronari mereamur. Quod ipse praestare dignetur, etc.

f. 167^v Item nonus. de id quod scriptum est. Homo quidem desendebat de iherusalem in iherico. [Dum euangelica lectione legeretur *suppl. in marg.*] audiui-
mus dominum et saluatorem nostrum de peccato primo hominis uitae pabulum prouidete. Quod ipse praestare dignetur, etc.

Hic quoque Caesarii esse intelligitur, praesertim ex recapitulatione in quam sermo desinit.

f. 170 Item decimus. Dicam quod sentio, fratres mei, et quod dixerim partem in regno eius. Ipso praestante, etc.

f. 171 Item undecimus. Non dubito, dilectissimi fratres, insitum esse cordibus uestris timorem dei praeparetis praemium. Auxiliante xpo etc.

Est Augustini sermo 348 a Caesario abbreviatus, ac brevi conclusione auctus.

f. 173 De piscina syloa . XII. Lectio sancti euangelij, qui de piscina syloa loquitur, fratres karissimi et uobis praeparauit regnum : adiubante domino, etc.

Ineditis Caesarii scriptiunculis adnumerandus.

f. 175 De tribulatione . XIII. Omnis homo in tribulatione aliqua constitutus consilium corrigendi . Ipso praestante, etc.

Constat frustulis ex sermone Augustini 60 decerptis.

f. 176^v De operibus misericordiae . XIII . Rogo uos, fratres karissimi, misericordiam pauperum elebari mereantur in caelo. Adiubante domino, etc. .

f. 178 De aelemosina . XU . Admonet dominus per lectionem aeuangelicam, fratres karissimi, Petite et dauitur uobis omnia munda sunt uobis. Quod ipse praestare dignetur.

f. 179 Sermo sancti Augustini de quotidia . XVI . Rogo uos, fratres karissimi, ut atentius cogitemus quare xpistiani sumus peruenietis ad domini nostri ihesu xpi regnum. Qui uiuit, etc.

Sermo append. Augustini 265 non sine multa varietate. In eo etiam invenitur pars haud minima sermonis eiusdem append. 292.

f. 185 Sermo sancti Augustini episcopi. Fratres karissimi, quid in uobis tanta pigritia . ut ad domum dei minime uigiletis? habitat in uobis. Amen.

Ex parte convenit cum sermone *De missa cotidiana* quem A. Maius evulgavit (Migne, 47, 1147). Notanda sunt verba haec de temporis spatio, quod publicis precibus etiam a laicis olim impendebatur :

« Et utique xpistiane, non tibi dicitur, ut ad domum dei omni ora conuenias. « Si in matutinis, vix 1 ora est. Si in diaebus festissimis, uix duae ore sunt. » Eodem fere modo corripit Caesarius eos, qui tardius ad uigilias veniunt, et ubi

verbum Dei recitari coeperit, cito discedunt. « Quantum est hoc, fratres mei, « inquit, quod eos occupatos tenere videmur? Et ipsi videtis, quia vix est dimidia horae spatium; cum tamen, ut pauperes homines vel quoscumque artifices « de suis non retardemus operibus, quotiens sermo futurus est, maturius faciamus psalmum quinquagesimum dici, ut non tardius, sed semper hora consuetudinaria de ecclesia exeatur. » (Append. August. serm. 285, n. 3.)

f. 187^v Homelia sancti Augustini episcopi legenda in quotidiano. Primum quidem decet nos audire iustitiam iusti autem in uitam aeternam. Amen.

Scenicis verbis describitur status animae e corpore exeuntis (Reifferscheid, I, 228, 230). Simile aliquid legitur in visione « Macarii abbatis » Patr. Gr. XXXIV 223-30, et in Homilia XXII sancti Macarii Aegyptii, ibid. 659.

f. 189^v Item alia homelia idem beati Augustini legenda in quotidiano. Ecce, fratres, ostendimus uobis quales xpistiani liberare dignetur. Qui cum patre, etc.

Clausula est sermonis appendicis Augustiniana 266.

f. 190 Incipit admonitio sancti Fausti pulcra: ut semper de peccatis nostris et de diem iudicii uel de aeterna beatitudine cogitemus. Modo, fratres karissimi, cum diuina lectio legeretur, audiuius beatum apostolum terribiliter in gaudium domini tui. Praestante, etc.

Sermo Caesarii in collectione Durlacensi ordine duodecimus (Engelbrecht, p. 267).

f. 193^v Item admonitio de diem iudicii quum grandi metu et sollicitudine iugiter cogitare. Rogo uos, fratres karissimi, et cum grande indulgentiam peruenire. Praestante, etc.

Cod. Durlac. serm. 11 (Engelbr. p. 262).

f. 196^v Incipit admonitio cesarea (*necessaria*) de diem iudicii et malorum pena. uel bonorum gloria. et quod laici non mutato abitu et possint et debent quotidie penitere. Rogo uos, fratres karissimi, ut si quid frequenter admonui uitae meritis adquiramus. Per eum qui uiuit, etc.

Cod. Durlac. serm. 14 (Engelbr. p. 276). Plane idem titulus in ms. Corbeiensi (Paris. lat. 14086, f. 107^v) saec. VIII.

f. 200 Incipit expositio sancti euangelii . ubi ayt. Nesciat sinistra tua . quid faciat dextera tua. Euangelica lectione, fratres dilectissimi, quae nobis modo recitata est aeternae beatitudinis faciamus. Quod ipse praestare dignetur, etc.

Cod. Durlac. serm. 17 (Engelbr. p. 289).

f. 203 Incipit de uocatione beati Abraae. Modo cum diuina lectio legeretur aeterna gloria tribuatur. Per dominum, etc.

Cod. Durlac. serm. 18 (Engelbr. p. 292). Sed pro conclusione antiquarii oscitantia abrupte affertur postrema pars homiliae pseudo-augustinianae 306, inde a n. 3 (Migne, 39, 2333).

f. 207 Dominus et deus noster . misericors et miserator nondum illum delectat quod bonum est.

Ex sermone nono sancti Augustini, n. 1-8.

f. 215^v Incipit sermo exortaturus ad populum. Fratres karissimi, ad memoriam uestram reducimur quae praeparauit deus diligentibus se. Ipso praestante, etc.

Est in Bibliotheca Patrum homilia Caesarii 42, sed interpolata, quandoquidem in ea citantur multo Caesario recentiores Gregorius et Isidorus.

f. 219^v Incipit epistola beati Pauli. Fratres karissimi, frequenter diximus, semper xpistianus diaboli tutos prestare. Cui sit gloria, etc.

Homilia Caesarii 45 in Bibliotheca Patrum Coloniensi. — Pseudo-Augustini sermo 60 ad fratres in eremo.

f. 223 Epistola beati Clementis episcopi . directa sancto iacobo episcopo iherosolime. Clemens Iacobo domino et episcopo episcoporum uitae praemia peruenire. Praestante domino, etc.

Pseudo-Clem. Patr. Gr. I 463 et II 31.

f. 225. Item exortatio sancti cipriani episcopi. Quum domini instruentis dignatione sed paratus est ad coronam. Auxiliante domino, etc.

f. 228 Item epistola beati Agustini episcopi exortatoria. Fratres karissimi, audiimus cum euangelium legeretur, terribilem simul et desiderabilem feliciter peruenire. Amen. Adiubante uos, etc.

Sermo appendicis Augustianae 78.

f. 231 FINIT DEO GRATIAS AMEN.

Incipit epistola sancti saluatoris que directa est a domino et inuenta est super altare sancti bauduli in ciuitate nimaso. Amen dico uobis quia misi super populum brucos et locustas ... Nam iuro ego petrus episcopus de ciuitate nimaso et inueni hanc epistolam.

Cf. Baluze, *Capitularia regum Francorum*, vol. II, col. 1396. Paris, 1677. — Amaduzzi, *Anecdota litteraria*. Romae, 1773, vol. I, p. 61.

f. 232^v med. Item ** sermo de IIII° dominico de aduentum domini *** Karissimi, xps uenit medicina caelestis iucundemur in misericordia eius. Qui cum patre, etc.

f. 235 Sermo de diem sancti Stephani. Martyr stephanus beatus et primus in aeternum manere cum xpo domino. Qui uiuit, etc.

Ex serm. Augustini 317. Legitur etiam in Codice Addit. 30844, fol. 80.

f. 237^v Sermo in caput anni. Kalendae istae, fratres karissimi, quas ianuaras uocant a domino praemia repensentur. Per dominum, etc.

Append. August. serm. 129.

241 Item alius de epyphania in uigilia dicendus. Proxime, fratres carissimi, huiusmodi redemptionis nostrae suae adobtionis adsumere. Quod ipse praestare dignetur, etc.

Cod. Durlac. serm. 7. (Engelbr. p. 247).

f. 244^v Item in epyphania aut ad missam de crastino et natale sancti Lucian(y ex e) martyris. Sollemnitatem quae de domini nostri natiuitate poterimus feliciter peruenire. Praestante domino, etc.

Cod. Durlac. serm. 8 (Engelbr. p. 252).

f. 247 Item sermo sancti fausti in natale sancti luciani in epyphania. Quod uobis de externa festiuitate ab illo cuncta praestantur. Auxiliante domino, etc.

Cod. Durlac. serm. 9 (Engelbr. p. 255).

f. 250 Sermo in natale infantum. Hodiae, fratres karissimi, natale illorum infantum sua potectione perducatur. Cui est honor, etc.

Cod. Durlac. serm. 5 (Engelbr. p. 238).

f. 254^v Sermo sancti fausti legendus ante carnes tultas. Ecce, fratres dilectissimi, dies quadragesimae praemia conparemus. Praestante domino, etc.

Cod. Durlac. serm. 15 (Engelbr. p. 280).

257^v Sermo eiusdem legendus ante initium quadragesime. Nonnulli xpistianorum, fratres, extimantes se obserbantes quadragesimae quodtidiana |

Desinit mutilus paulo ante finem in imo folio 260^v. — Pseudo-Ambros. serm. 23. — Revera sermo est Maximi 26 (Reiffersch. I, 122).

Folium 261^r vacat. Seriore manu in angulo paginae scriptum est: *Hic sunt sermones ad XL de carnes tollendas. alius qui sequitur. item alius. item alius de caeco nato. de lazaro. de piscina siloa. de die iudicii. item alius. item alius.*

In imo folio: Item alium eiusdem de competentibus. | f. 261^v Hodie, fratres karissimi specialiter ad competentes ad aeterna praemia introduci. Praestante deo, etc.

Deinde interiecto parvo spatio: UOS ergo, fratres karissimi, admonemus sub quorum testimonio hii omnes qui nomina sua in caelum adscribendum dederunt digni conbibio abeantur aeterno. Praestante deo nostro, etc.

Exordio convenit cum sermone appendicis Augustinianae 267, deinceps vero omnino alius est, multaque continet, quae a viris rerum liturgicarum studiosis animadvertantur, v. g. « Ideo enim ante plures dies paschae *nomen uestrum offer-tis*... Ideo ergo ante aliquos dies ad *manus inpositionem* acceditis, ut uos quasi « adlaetas xpi fortissimos contra se diabolus semper inueniat praeparatos. Sicut « enim luctatores aclete ideo unguuntur, ut ab aduersario teneri non possint, ita « et uos ideo *per ministros suos spiritus sanctus dignatur unguere* » (Cf. Hildef. *De cognit. bapt.* c. 21, 27, 28). — « Et secundum quod et ipsi(s) in bap-tismo factum « est, hospitibus pedes labent » etc. (Vide append. August. serm. 168, n. 3).

f. 265 Item alium eiusdem. Qui ad cenam dominicam deuotis cursibus aduenistis cum xpo gaudia possideuit. Per ipsum dominum, etc.

f. 267^v Sermo de parascephen. Passio haec domini nostri ihesu xpi qui euangeliis recitata est ... Dicamus et nos. K. Memento mei domini dum ueneris in regnum tuum, Hanc ergo confessionem illius sancti

latronis ... Nos autem, fratres, eadem quae diximus cum gemitu repetamus, Memento mei domine.

Sermo append. August. 156 paucis in principio versibus mutatis. Confer ea quae dixi superius ad fol. 63^v huius codicis.

f. 270 Item alium eiusdem. Ascensionis dominicae festiuitatem in gloria est dei patris. Ut sit nomen domini benedictum, etc.

f. 272^v Item alium de quo supra. Karissimi, deum spiritum sanctum perpetua gratia sanctitatis. Ut sit nomen domini benedictum, etc.

f. 273 Item alium de quo supra. In sancti hac beatissimi iohannis babtiste laudibus gentibus dominum praedicaberit.

Inter sermones Maximi Taurinensis legitur in duobus optimae notae codicibus Veronensi et Sessoriano (Reiffersch. I, 119, II, 55). Unde mirari subit, cur illum Bruni in appendicem reiecerit (M. 57, 863).

f. 275^v Item alium de quo supra. Beati iohannis merita unde inquit scio |

Reliqua desunt ; vacat dimidia pars paginae 276^v, et tota pagina 277^r.

f. 277^v Sermo in diem apparitionis domini. Diem iste, karissimi fratres, epiphaniae misericors iubeat coronare. Qui uiuit, etc.

Ultimus est ex iis sermonibus, qui etiam in Codice Addit. 30844 habentur. Sub finem inserta est formula ad indicendum festum Paschatis, de qua supra ad fol. 28. « Nunc igitur, dilectissimi fratres, qui adfuitis aeclesiae dei, diem apparitionis domini nostri ihesu xpi agnoscere meruistis, diem quoque passionis eius « ipso iubante cognoscite. Erít igitur anno presenti sub era ill. initium beate « quadragesime die illo luna ill. Cena uero domini nostri ihesu xpi die illo. luna « illa. Passio quoque ipsius domini nostri ihesu xpi die illo. Resurrectio eiusdem « domini nostri ihesu xpi die illo luna. illa. Idcirco orton uos » etc.

f. 281 Item sermo de caena domini. Karissimi, prospiciens ex alto deus sit tibi manifestus in gloria. Cui est honor.

Exscriptus ex homilia 5 Pseudo-Eusebii de Pascha, quae incipit « Magnitudo caelestium beneficiorum. »

f. 282^v Sermo sancti Agustini de decimis reddendis legendum dominico ante diem sancti iohannis. Propitio xpo, fratres karissimi peruenietis. regnante domino, etc.

Vide supra ad f. 99^v.

f. 286 Sermo de elemosina. Remedia peccatorum, fratres, metamur uitam aeternam. Per dominum, etc.

Serm. append. August. 310.

f. 289 De Ninnibe ciuitate. Legimus in prophetis cum ninnibe superare possimus. Per dominum, etc.

S. Maximi homilia 90.

f. 291^v Sermo de dominicae obserbatione. Consummatis igitur atque perfectis die dominico adque festiuitatibus ipsius diei pertinebant, et dimisso iam populo resedente sancto eusebio episcopo domui suae ingressus est alexander, dixitque ad eum, Deprecor, domine, quam ob causam dominici diei obseruatio in bonis operibus confirmare dignetur. Cui est honor, etc.

Ex hoc sermone elucet iam inde antiquitus apud Gallos et Gotho-Hispanos enotuisse homilias, quae in codicibus graecis reperiuntur Eusebii Alexandrini nomine inscriptae, et leguntur ap. Migne, P. G. 86^r, 313 sqq. Inter quas una exstat « De die dominico » (col. 413), quae in sermonem codicis Silensis totidem fere verbis translata est.

f. 294^v [F]ratres karissimi, dominus et saluator noster pro calice aquae frigidae aeterna gloria tribuatur. Per dominum, etc.

Exscriptus est partim ex serm. Augustini (Caesarii) inter Maianos 63, partim ex serm. append. 306.

f. 299 Ad memoriam uestram reducimur diligentibus se. Ipso praestante, etc.

Vide supra ad fol. 215^v.

f. 303 Dominus et saluator noster qualiter ad eum in temptatione. Quod ipse, etc.

Idem qui legitur supra f. 33.

f. 306 [U]erum est, dilectissimi fratres, quod crux domini nostri ihesu xpi salutem salutem aquis suscitauit, ipsum dominum, etc.

f. 307^v QUI HOC PEREGIT OPUS REGNIS POTIATUR INFINITIS. AMEN.

IV.

Capitula Evangeliorum Neapolitana.

(Ex codd. Mus. Brit. Cotton. Nero D. IV, et Reg. I B. VIII.)

Praecipua rei lectionariae monumenta, quibuscum Liber Comicus conferendus sit, in praefatione breviter indicavi : ex quibus Capitulare Evangeliorum Neapolitanum et Lectiones ex Apostolo Capuanas, quod maioris momenti simulque minus vulgatae notitiae essent, huicce appendici inserere visum est.

Primum quidem breviter ea commemoranda sunt, quae de pericopis Neapolitanis latius disputavi in ephemeride *Revue Bénédictine*, t. VIII (1891) p. 481, 529 sq.

Duo extant in Musaeo Britannico codices Evangeliorum circa an. 700 in Anglia conscripti, Cotton. ms. Nero D. IV (Evangeliarium S. Cuthberti) et Regius I B. VIII, qui in principio uniuscuiusque evangelii indicem exhibent festivitatum sive dierum, in quibus aliquid ex eo olim legebatur. Hos autem indices, quos cum ipso evangeliorum textu glossisque anglo-saxonicis ex solo Cottoniano codice edidit W. W. Skeat (Cantabrigiae, an. 1871, 1874, 1878 et 1887), ad usum Ecclesiae Neapolitanae spectare ex eo manifestissime constat quod, cum paucissima in eis sanctorum festa occurrant, lectiones peculiare *In natale sancti Ianuari* et *In ieiunium sancti Ianuari* assignatae sint. Insuper notata ibidem reperitur *Dedicatio basilicae Stephani*, quo nomine item Neapolitana ecclesia cathedralis in vetere Calendario marmoreo saeculi noni designatur.

Quaeres forte, qui fieri potuerit, ut huiusmodi Capitula Evangeliorum Neapolitana in manus anglorum scribarum septimi saeculi devenerint? Hoc modo rei causa explicanda est.

Anno 668, Theodoro Cantuariensi archiepiscopo in Angliam proficiscenti socius a Vitaliano papa datus est abbas Hadrianus, vir natione Afer : quem quidem « *in monasterio Nisidano, quod est non longe a Neapoli Campaniae* » antea degisse tradit Venerabilis Beda, Hist. Eccles. IV, 1. Facile autem putabis virum illum rerum ecclesiasticarum apprime studiosum, Hadrianum dico, in gratiam novellae gentis libros aliquot secum detulisse, atque inter illos codicem Evangeliorum Ecclesiae Neapolitanae usui accommodatum : quem postea nihil suspicantes ex integro transcripserunt plures variis in locis antiquarii.

Praefata capitula iuxta ordinem, quo inter se in utroque codice sequuntur, primum accurate reddidi, additis pericopis, quae cuique diei respondent, ubi illae certo ant saltem probabiliter definiri poterant. Deinde iisdem capitulis iuxta seriem sollemnitatum dispositis, antiquam liturgiam Neapolitanam, qualis saeculo septimo fere medio fuit, repraesentare conatus sum.

I. CAPITULA IUXTA ORDINEM CODICUM DISPOSITA.

Ante Evangelium Matthaei.

1. Pridu natale domini	I 18
2. In stilla domini ad missa publica	II 1
3. Innocentum	II 16

4. Post secunda dominica feria . IIII . de aduentum	III I
5. In stilla domini nocte	III 13
6. In XLgisima paschae	IV I
7. In ieiunium de stella domini	IV 16
8. In ieiunium sancti andrae	IV 18
9. In sanctorum de beatitudinem	V I
10. Cotidiana	V
11. De XLgisima feria . II .	V
12. Post secunda dominica XLgisima feria . II .	V-VI
13. Dominica . IIII . quando orationem accipiant	VI 9
14. Post secunda dominica XLgisima feria . VI .	VI 16?
15. Cotidiana	VI 24?
16. In dedicationem	VII 24
17. Cotidiana	VIII I
18. Cottidiana de puerum centurionis	VIII 5
19. Item alia	VIII
20. Cottidiana	VIII
21. Cottidiana	VIII
22. Cottidiana	IX 1?
23. De XLgisima feria . VI .	IX 9?
24. Post pentecosten feria . VI . in ieiunium	IX 15
25. Cottidiana	IX 18?
26. Cottidiana	IX 27?
27. In sancti uiti	IX 32-5?
28. In ordinatione episcopi	IX 36
29. In apostolorum	X 2, 16
30. In unius confessores	X 32
31. Dominica de aduentum	XI 2
32. Cotidiana per messes	XII I
33. Item alia	XII
34. Post . v . dominicas de XLgisima feria secunda	XII 39?
35. In martyras	XII 46
36. In XLgisima paschae	XIII 3?
37. Inuentione crucis domini nostri ihesu xpi	XIII 44
38. In decollatione sancti iohannis baptistae	XIV I
39. Cotidiana	XIV 13?
40. Cottidiana	XIV?
41. Cottidiana	XV
42. Cottidiana	XV
43. De XLgisima feria . VI .	XV-XVI?

44. In natale sancti petri	XVI 13
45. In unius martyris	XVI 24
46. In dedicationem	XVII 1
47. Post secunda dominica XLgissima feria . IIII .	XVII 20?
48. De XLgisima feria . IIII .	XVIII 15?
49. Cottidiana	XVIII 23?
50. Cottidiana	XIX ?
51. In ieiunium sancti petri	XIX 27
52. Dominica tertia quando psalmi accipiunt	XX 1
53. In natale sanctorum iohannis et pauli	XX 20
54. In dedicatione basilicae stephani	XXI 12
55. Dominica . v . quando symbulum accipiunt	XXI-XXII
56. In sancti stephani	XXIII 34
57. Post secunda dominica de aduentum feria . VI .	XXIV
58. Post . III . dominicas de aduentum feria . IIII .	XXIV
59. Post tertias dominicas de aduentum feria . VI .	XXIV
60. In martyra	XXV 1
61. In natale sancti ianuari	XXV 14
62. Dominica . v . quando symbulum accipiunt	XXV 31
63. Die sabbati prima passionem domini nostri ihesu xpi	XXVI-XXVII
64. Sabbato sancto ad sero	XXVIII 1
65. Dominica sancta pascha ad misa publica	XXVIII 8

Ante Evangelium Marci.

66. Sabbato sancto mane	VII 34
67. Post penticosten in ieiunium feria . IIII .	?
68. Cottidiana	?
69. Die dominica de indulgentia passio domini nostri ihesu xpi	XIV-XV
70. Feria . VI . de albas paschae	XVI 1

Ante Evangelium Lucae.

Secundum lucan

71. In ieiunium sancti iohannis baptistae	I 5
72. Dominica . III . de aduentum	I 26
73. In natale sancti iohannis baptistae	I 57
74. In natale domini ad misa publica	II 1
75. In octabas domini nostri ihesu xpi	II 21
76. Post dominica . IIII . de epiphania	II 42

77. Dominica prima de aduentum domini nostri ihesu xpi	III 1
78. Post . v . dominicas de aduentum	III .
79. Cottidiana	IV
80. In ieiunium apostolorum	V 1 ?
81. Cottidiana	V
82. Cottidiana per messes	VI 1
83. Post pentecosten in ieiunium die sabbati	VI 6
84. In apostolorum	VI 13
85. In sanctorum	VI 20
86. Post . III . dominicas XLgisima feria . II .	?
87. Cottidiana	?
88. Cottidiana	?
89. In martiras	?
90. Cottidiana	?
91. Cottidiana	?
92. In sanctorum	?
93. Cottidiana	?
94. In martyras	?
95. Cottidiana	?
96. In ieiunium sanctorum iohannis et pauli	XII 1 ?
97. In unius confessores	XII 8
98. Cottidiana	XII
99. Post prima dominica de aduentum in ieiunium feria . IIII .	} XII 35 sqq.
100. Post prima dominica de aduentum feria . VI .	
101. In natale episcopi	XII 42
102. Cottidiana	?
103. Cottidiana	?
104. In natale sancti laurenti	XIV 13 ?
105. In ieiunium sancti laurenti	XIV 21 ?
106. In unius martyris	XIV 26
107. Cottidiana	?
108. Cottidiana	?
109. Cottidiana	?
110. In XLgisima paschae	?
111. Cottidiana	?
112. Post . III . dominicas XLgisima feria . IIII .	XVIII 1-14 ?
113. Feria . III . de ebdomada maiora	XVIII 31
114. Cottidiana	?

115. Item alia	?
116. Feria . v . mane in coena domini ad missa. Passio domini nostri ihu xpi	XXII-XXIII
117. In apostolorum	XXII 30
118. Die sabbati de albas pasce	XXIV 1
119. Feria . III . de albas pasce	XXIV 13
120. Feria . v . de albas pasce	XXIV 36-49 *
121. In ascensa domini nostri ihu xpi	XXIV 44-53
(* In ipso Evangelio ad marginem legitur : « <i>Haec lectio in ebdomada</i> « <i>pascae dum legitur fnitur in loco ubi ait, Quoadusque induamini uir-</i> « <i>tutem ex alto. Cum autem in ascensione legitur alio loco incoanda est</i> « <i>quo dicit discipulis, Haec sunt uerba quæ locutus sum uobis cum</i> « <i>adhuc essem uobiscum usque in finem euangeli.</i> »)	

Ante Evangelium Ioannis.

122. In sancti iohannis apostoli et euangelistae	I 1
123. Post epiphania dominica prima	I 29
124. Post epifania dominica secunda	I 43-51
125. In uelanda	II 1
126. In dedicatione sanctae mariae	II 13
127. Dominica . II . XLgisima paschae	II 19?
128. Post octabas domini nostri ihu xpi	III 16, 19?
129. Post . III . dominicas de ephifania de muliere sama- ritanae	IV 5
130. De XLgisima feria . IIII .	IV
131. In sancti angeli	} V 1-4
132. et in dedicatione fontis	
133. Cottidiana	?
134. In natale sancti andreae	VI 8
135. Cottidiana *	VI
(* Ad oram capituli xv (Joan. VI 48-55) scriptum est : « <i>Legenda pro</i> <i>defunctis.</i> »)	
136. Post . IIII . dominicas XLgisima feria . IIII .	VI
137. Post . IIII . dominica XLgisima feria . IIII .	VI
138. Post . IIII . dominica XLgisima feria . II .	VI-VII?
139. Post . IIII . dominica XLgisima die sabbati	VII 22-23? *
(* Ad marginem capituli XVIII, quod huic fere loco respondet, scriptum est : « <i>Legenda in quadragesima.</i> »)	
140. Post . v . dominica XLgisima feria . III .	VII 25-30
141. Sabbato sancto penticosten	VII 37-39

142. Post . v . dominica XLgisima feria . IIII .	VII 43-53
143. Post . v . dominicas XLgisima die sabbati	VIII
144. Post . III . dominicas XLgisima feria . VI.	VIII
145. De XLgisima post . III . dominicas sabbato mane post scrutinium	IX 1-38
146. A XLgisima post . III . dominicas die sabbati in ieiunium	IX 39-X 10 ?
147. Post . IIII dominica XLgisima feria . VI .	X
148. Post . v dominicas de XLgisima feria . VI . de laza- rum	XI I
149. In agendas	XI 21
150. Dominica . VI . de indulgentia	XII I
151. Feria . II . de ebdomada maiorem	XII 12 ?
152. In natale sanctorum iohannis et pauli	XII 24
153. In ieiunium sancti ianuari	XII 38 ?
154. Feria . v . ieiunium de cena domini	XIII I
155. Feria . IIII . de ebdomada maiorem	XIII 21
156. Post albas paschae dominica . II .	XIV I
157. Dominica sancta pentecosten	XIV 15
158. Post albas paschae dominica prima	XV I
159. Post ascensa domini	XV 26
160. Post albas paschae dominica . III .	XVI 5
161. Post . III . dominicas XLgisima feria . IIII . ab his' }	XVI 16
162. et post albas pascae dominica . v.	
163. Post . III . dominica die sabbati ab his' }	XVI 23
164. et post albas pascae dominica . IIII .	
165. Feria . II . post albas	XVII
166. Feria . VI . de ebdomada maiore passio domini nostri ihu xpi	XVIII-XIX
167. Secunda feria pascae	XX I
168. Dominico octabo pascae	XX 26
169. Feria . IIII . pascae	XXI I
170. In natale sancti petri	XXI 15-19*
171. In adsumptione sancti iohannis aeuangelistae	XXI 19-24

(* Ad oram capituli XLV adnotatum est : « *Quae lectio cum in natale
« sancti petri legitur a loco incoatur quo ait Dicit simoni petro iesus simon
« iohannis diligis me plus his usque ad locum ubi dicit' significans quo
« morte clarificaturus esset deum. Cum uero in natali sci iohaannis euan-
« gelistae inchoanda est a loco quo ait dicit ei hoc est dominus simoni petro
« sequere me usque ubi dicit et scimus quia uerum est testimonium ejus.* »)

II. CAPITULA NEAPOLITANA
AD ORDINEM LITURGICUM REDUCTA.

- Dominica prima de aduentum domini nostri ihu xpi (77).
 Post prima dominica de aduentum in ieiunium feria . IIII . (99).
 Post prima dominica de aduentum feria . VI . (100).
 Dominica (*secunda ?*) de aduentum (31).
 Post secunda dominica feria . IIII . de aduentum (4).
 Post secunda dominica de aduentum feria . VI . (57).
 Dominica . III . de aduentum (72).
 Post . III . dominicas de aduentum feria . IIII . (58).
 Post tertias dominicas de aduentum feria . VI . (59).
 Post . V . dominicas de aduentum (78).
 Pridu natale domini (1).
 In natale domini ad missa publica (74).
 In sancti stephani (56).
 In adsumptione sancti iohannis euangelistae (171).
 Innocentum (3).
 In octabas domini nostri ihu xpi (75).
 Post octabas domini nostri ihu xpi (128).
 In ieiunium de stella domini (7).
 In stilla domini nocte (5).
 In stilla domini ad missa publica (2).
 Post epiphania dominica prima (123).
 „ ephifania „ secunda (124).
 „ . III . dominicas de ephifania de muliere samaritanæ (129).
 „ dominica . IIII . de epiphania (76).
 In XLgisima (*LXgisima ?*) paschæ (36).
 „ „ (*Lgisima ?*) „ (110).
 In XLgisima paschæ (6).
 De XLgisima feria . II . (11).
 „ „ „ . IIII . (48).
 „ „ „ „ (130).
 „ „ „ . VI . (23).
 „ „ „ „ (43).
 Dominica . II . XLgisima paschæ (127).
 Post secunda dominica XLgisima feria . II . (12).
 „ „ „ XLgissima „ . IIII . (47).
 „ „ „ XLgisima „ . VI . (14).
 Dominica tertia quando psalmi (*salem ?*) accipiunt (52).

- Post . III . dominicas XLgisima feria . II . (86).
 Post . III . dominicas XLgisima feria . III . (112).
 " " " " " " ab his (161).
 " " " " " " . VI . (144).
 De XLgisima post . III . dominicas sabbato mane post scrutinium (145).
 A " " " " die sabbati in ieiunium (146).
 Post III dominica die sabbati ab his (163).
 Dominica . IIII . quando orationem accipiant (13).
 Post . IIII . dominica XLgisima feria . II . (138).
 " " dominicas " " . IIII (136).
 " " dominica " " " (237).
 " " " " " " . VI . (147).
 " " " de " die sabbati (139).
 Dominica . V . quando symbulum accipiunt (35).
 " " " " " " (62).
 Post . V . dominicas de XLgisima feria secunda (34).
 " " dominica " " . III . (140).
 " " " " " " . IIII . (142).
 " " dominicas de " " . VI . de lazarum (148).
 " " " " " die sabbati (143).
 Die sabbati prima passionem domini nostri ihu xpi (63).
 Dominica . VI . de indulgentia (150).
 Die dominica " " passio domini nostri ihu xpi (69).
 Feria . II . de ebdomada maiorem (151).
 " . III . " maiora (113).
 " . IIII . " maiorem (155).
 " . V . mane in cena domini ad missa. Passio domini nostri ihu
 xpi (116).
 " " in ieiunium de cena domini (154).
 " VI de ebdomada maiore passio domini nostri ihu xpi (166).
 Sabbato sancto mane (66).
 " " ad sero (64).
 Dominica sancta pascha ad missa publica (65).
 Secunda feria pascae (167).
 Feria III de albas pasce (119).
 " . IIII . pascae (169).
 " . V . de albas pasce (120).
 " . VI . " " paschae (70).
 Die sabbati de albas pasce (118).
 Dominico octavo pascae (168).

Feria . II . post albas (165).
 Post albas paschae dominica prima (158).
 „ „ „ „ II . (156).
 „ „ „ „ III . (260).
 „ „ pascae „ IIII . (164).
 „ „ „ „ V . (162).
 In ascensa domini nostri ihu xpi (121).
 Post „ „ (159).
 Sabbato sancto pentecosten (141).
 Dominica sancta „ (157).
 Post pentecosten in ieiunium feria IIII . (67).
 „ „ feria . VI . in ieiunium (24).
 „ „ in ieiunium die sabbati (83).
 Cottidiana (10. 15. 17. 19-22. 25. 26. 39-42. 49. 50. 68. 79. 81. 87. 88. 90
 91. 93. 95. 98. 102. 103. 107-109. IIII. IIII. IIII. IIII. IIII.)
 Cottidiana de puerum centurionis (18).
 Cottidiana per messes (32. 33. 82.)

Inuentione crucis domini nostri ihu xpi (37).
 In sancti iohannis apostoli et euangelistae (122).
 In sancti angeli (131).
 In sancti uiti (27).
 In ieiunium sancti iohannis baptistae (71).
 „ natali „ „ „ (73).
 In ieiunium sanctorum iohannis et pauli (96).
 „ natale „ „ „ „ (53).
 „ „ „ „ „ „ (152).
 In ieiunium sancti petri (51).
 „ natale „ „ (44).
 „ „ „ „ (170).
 In ieiunium sancti laurenti (105).
 „ natale „ „ (104).
 In decollatione sancti iohannis baptistae (38).
 In ieiunium sancti ianuari (153).
 „ natale „ „ (61).
 In ieiunium sancti andrae (8).
 „ natale „ andrae (134).
 In dedicatione basilicae stephani (54).
 In dedicatione sancte mariae (126).

-
- In dedicatione fontis (132).
In dedicationem (16. 46).
In ordinatione episcopi (28).
In natale „ (101).
In ieiunium apostolorum (80).
In apostolorum (29. 84. 117.)
In martyras (35. 89. 94).
In martyra (60).
In unius martyris (45. 106.)
In unius confessoris (30. 97).
In sanctorum (85. 92).
In sanctorum de beatitudinem (9).
In uelanda (125).
In agendas (149).
Legenda pro defunctis (135*).
-

Lectiones ex epistolis Paulinis excerptae quae in Ecclesia Capuana saec. VI legebantur.

(Ex Cod. Fuldensi, ed. Ranke p. 165 sq.)

Proxime et loco et tempore ad Capitulare Evangeliorum Neapolitanum Capuanus accedit ordo Epistolarum, qui in celeberrimo habetur codice Fuldensi, ante diem 19 aprilis DXLVI scripto, quando illum a se lectum fuisse testatus est S. Victor, urbis Capuae episcopus.

Praefatus ordo primum editus est a Gerberto abbate inter Monumenta veteris liturgiae alemannicae t. I, p. 405, iterumque accuratiore diligentia ab Ernesto Ranke, Marburgi et Lipsiae 1868.

In codice ergo Fuldensi Epistolis Paulinis praescriptus est index sollemnitatum, additis titulis pericoparum singulis diebus legendis. In ipso autem textu lectionum initia titulis ad marginem scriptis, extrema vero verba plerumque cruciculis appositis indicantur.

Dolendum tamen, scribam constantia qua oportebat usum non fuisse. Nam, ut scribit E. Ranke, « neque omnes quos protulit numeri recti sunt, neque omnibus quos index continet titulis adnotationes marginales respondent, neque cruciculas ubique appositas vides. »

Quae cum ita sint, Lectionarium Capuanum binis columnis repraesentare visum est, quarum prior indicem titulorum, altera vero ea exhiberet quae ad marginem leguntur, una cum primis et extremis verbis singularum lectionum, earum videlicet quae certo definiri possunt.

Quoniam in S. Victoris Capuani episcopi mentionem incidi, non claudendus est primus iste Anecdotorum liber, quin commemorem eiusdem S. Victoris probabiliter esse Epistolam illam ad Constantium (Aquinensem episcopum, an 525-573), quae cum ementito Hieronymi nomine Romano Lectionario praemittitur in nonnullis codicibus. Videas, si placet, quae de eadem epistola disputavi in ephemeride nostra *Revue Bénédict.* t. VII (1890), p. 416 sq.

DE ADUENTU.

ad romanos sub titulo XVIII.

ad romanos sub titulo XXXVIII.

De aduentu Domini. Nam quod impossibile erat legis i. q. i. p. c. deus filium suum mittens ut et simul glorificemur. (VIII 3-17)

De aduentu Domini. Nolo enim uos ignorare f. m. h. quia caecitas ex parte contigit .. . ipsi gloria in sae-

- cula saeculorum. Amen. (Rom. XI 25-36)
- ad Galatas sub titulo XIII. De aduentu domini lectio cotidiana. Fratres secundum hominem dico. Tamen hominis confirmatum testamentum per fidem in christo ihesu. (Gal. III 15-26)
- ad thessall. I sub titulo XXI. De aduentu domini. Rogamus autem uos fratres corripite inquietos in aduentum domini ihesu christi seruetur (I Thess. V 14-23)
- PRIDIE NATALE DOMINI
ad philipp. sub titulo XIII. Pridie natale domini . et in noctu sancta. Gaudite in domino semper pacis erit uobiscum. (Phil. IV 4-9)
- IN NATALE DOMINI
ad hebreos principium epistulae. In natale domini. Multifariam (Hebr. I 1-?)
- IN NATALE SANCTI . IOHANNIS
ad timotheum II sub titulo XVII. In natale sancti Iohannis. Omnis scriptura diuinitus qui diligunt aduentum eius. (2 Timoth. III 16-IV 8)
- IN NATALE INNOCENTUM
ad romanos sub titulo XI. In natale innocentum. Iustificati igitur ex fide qui datus est nobis. (Rom. V 1-5)
- DE CIRCUMCISIONE DOMINI
ad romanos sub titulo LI. De circumcissione in octabas domini. Dico enim christum ihesum ministrum fuisse alterutrum monere. (Rom. XV 4-14)
- DE EODEM DIE CONTRA IDOLA
ad corinthecos I sub titulo XXXVIII. (*Ad marginem tituli xxxviii*) Lectio in octabas domini contra idola. De his autem quae idolis immolantur ut omnes facerem saluos. (VIII 1-IX 22)

- DE EODEM DIE
ad corintheos I sub titulo
XLVII. *(Ad titulum XLVIII)* Item de circumcissione. Karissimi mihi, fugite ab idolorum cultura quod multis ut salui fiant. (I Cor. X 14-33)
- IN IEIUNIO EPIFANIORUM
ad colossenses sub titulo II
In ieiunio epifaniorum Ideo et nos ex qua die audiimus plenitudinem diuinitatis inhabitare. (Coloss. I 9-19)
- IN EPIFANIA MANE
ad corintheos II sub titulo X
In epifania mane. Quoniam deus qui dixit de tenebris lumen splendescere aeterna sunt. (2 Cor. IV 6-18)
- IN EODEM DIE EPIFANIORUM
ad titum sub titulo III.
Lectio in Epifania. Apparuit enim gratia saluatoris per ihesum christum saluatorem nostrum (II I-III 6)
- IN EODEM DIE EPIFANIORUM
ad galatas sub titulo X
(Ad titul. XVI) Lectio in epifania. Quicumque enim in christo baptizati estis quod si filius et heres per deum. (Gal. III 27-IV 7)
- COTTIDIANA POST EPIFANIA.
ad romanos sub titulo XLII
Lectio cottidiana. Habentes autem donationes sed humilibus consentientes. (Rom. XII 6-16)
- COTTIDIANA
ad hebreos sub titulo XII
(Ad titul. CIX) Lectio cottidiana. Uidete ne recusetis loquentem seruiamus placentes deo. (Hebr. XII 25-28)
- COTTIDIANA
ad hebreos sub titulo VIII.
(Ad titul. XL) Lectio cottidiana. Confidimus autem de uobis dilectissimi meliora adeptus est reprobationem (Hebr. VI 9-15)
- COTTIDIANA
ad galatas sub titulo XIII.
(Gal. III 15-26. Conf. supra de aduentu)
- COTTIDIANA
ad hebreos sub titulo XII.
(Ad titul. CXII) Lectio cottidiana. Deus noster ignis consumens est ipse et in saecula. (Hebr. XII 29-XIII 8)

- COTTIDIANA
ad timotheum I sub titulo
XXVII. Lectio cotidiana. Nihil enim intu-
limus in hunc mundum impe-
rium sempiternum. Amen (VI 7-16)
- COTTIDIANA
ad romanos sub titulo XLII Lectio cotidiana. Nolite esse pru-
dentes aput sed uince in bono
malum (XII 16-21)
- COTTIDIANA
ad romanos sub titulo XVIII. Lectio cotidiana. Scimus enim
quod lex spiritalis est gratia dei
per ihesum c. d. nostrum. (VII 14-24.)
- COTTIDIANA
ad romanos sub initium epis-
tulae. Lectio cotidiana. Nolo enim uos
ignorare fratres quia saepe qui
est benedictus in saecula. Amen (I
13-25)
- COTTIDIANA
ad romanos sub titulo XLIII Deest indicatio marginalis. Titulus
XLIII = c. XIII 1-6. Omnibus potesta-
tibus sublimioribus in hoc ipsum
seruientes.
- COTTIDIANA
ad romanos sub titulo I. Deest adnot. marg. Titulus I = c. I
1-6. Paulus seruus christi ihesu
et domino ihesu christo.
- IN SEXAGESIMA
ad timotheum I sub titulo
VIII. Lectio in Sexagesima. Et ma-
nifeste magnum est pietatis sacra-
mentum quae nunc est et futura.
(III 16-IV 8)
- COTTIDIANA.
ad corintheos I sub titulo XLII. Lectio post Sexagesima. Nescitis
quod hii qui in stadio currunt
ipse reprobis efficiar. (IX 24-27)
- IN QUINQUAGESIMA
ad romanos sub titulo XLVIII. Lectio in Quinquagesima. Omnes
enim stabimus ante tribunal
pacis sunt sectemur. (XIV 10-19)
- IN QUADRAGESIMA
ad corintheos sub titulo XLII Lege « ad Cor. II sub tit. XVII »,
ad quem locum margo habet : Lectio
in caput quadragesime. Ecce nunc

- tempus acceptabile et omnia possidentes. (2 Cor. VI 2-10)
- IN IEIUNIO I IN QUADRAGESIMA
ad romanos sub titulo XVI. Lectio in Quadragesima ieiunio primo. Non ergo regnet peccatum ihesu domino nostro. (Rom. VI 12-23)
- IEIUNIO II IN QUADRAGESIMA
ad romanos initium sub titulo XL
XL Lectio in Quadragesima secundo ieiunio. Obsecro i. u. f. p. m. d. ut exhibeatis corpora alter alterius membra. (XII 1-5)
- IN QUADRAGESIMA DOMINICA II.
ad romanos sub titulo XLIIII. Lectio in Quadragesima secunda dominica. Qui enim diligit proximum deus iterum statuere illum. (XIII 8-XIV 4)
- IN QUADRAGESIMA IEIUNIO III.
ad galatas sub titulo XXVIII. Lectio in Quadragesima ieiunio tertio. Omnis enim lex in uno sermone adimplebitis legem christi. (V 14-VI 2)
- IN QUADRAGESIMA IEIUNIO IIII.
ad ephesios sub titulo XVI. Lectio in Quadragesima ieiunio IIII. Hoc igitur dico et testificor secundum desideria erroris. (IV 17-22)
- IN QUADRAGESIMA DOMINICA III.
ad ephesios sub titulo XVII. Lectio in Quadragesima dominica III. Renouamini a. spiritum mentis uestrae in christo donauit uobis. (IV 23-32)
- IN QUADRAGESIMA IEIUNIO V
ad ephesios sub titulo XX. Lectio in Quadragesima ieiunio V. Estote e. imitatores dei in regno christi et dei. (V 1-5)
- IN QUADRAGESIMA IEIUNIO VI
ad ephesios sub titulo XXX. Lectio in Quadragesima ieiunium VI. De cetero fr. confortamini quod est uerbum dei. (VI 10-17)
- IN QUADRAGESIMA DOMINICA IIII.
ad galatas sub titulo IIII. Lectio in Quadragesima dominica IIII. Notum autem uobis facio fratres et in me clarificabat deum (I 13-24)

- IN QUADRAGESIMA IEIUNIO VII.
ad thessall. I sub titulo XIII. Lectio in Quadragesima ieiunio VII. De cetero e. fr. rogamus uos et obsecramus ut diligatis in inuicem. (IV 1-9)
- IN QUADRAGESIMA IEIUNIO VIII.
ad thessall. II sub titulo VI. Lectio in Quadragesima ieiunio . VIII. Confidimus a. de uobis in domino dominus cum omnibus uobis. (III 4-16)
- IN QUADRAGESIMA DOMINICA. V
ad colossenses sub titulo V. Lectio in quadragesima dominica V. Hoc autem dico ut nemo uos decipiat principatus et potestatis. (II 4-10)
- IN QUADRAGESIMA IEIUNIO
VIII.
ad romanos sub titulo L. Lectio in Quadragesima ieiunio VIII. + et quae aedificationis sunt in inuicem custodiamus et patrem domini nostri ihesu christi (XIV 19-
XV 6)
- IN QUADRAGESIMA IEIUNIO X.
ad corintheos II sub titulo VII. Lectio in quadragesima ieiunio X. Epistula nostra uos estis spiritus domini ibi libertas. (III 2-17)
- DOMINICA ANTE OCTO DIES PAS-
CHAE
ad corintheos II sub titulo V. Titulus V = c. II 1-11. « Neque uero dies ad marginem notatus est, neque pericopa ei bene respondet » (Ranke). Mihi autem titulus iste iungendus est cum eo qui proxime subsequitur. Cf. infra titulum secundae feriae.
- IN EBDOMA MAIORE
ad corintheos II sub titulo XXV. Lege tit. XXVI, ubi ad marginem notatur : Lect. de Indulgentia. Libenter e. suffertis insipientes quia non mentior. (XI 19-31)
- IN SECUNDA FERIA ANTE PAS-
SCHA EBDOMA MAIORE
ad galatas sub titulo VII. Ad tit. VIII : Lectio post Indulgentia feria II. Ego enim per legem legi mortuus sum ei ad iustitiam (II 19-III 6)
- IN TERTIA FERIA ANTE PASCHA Lect. post indulgentia feria III.

- ad galatas sub titulo VIII. Cognoscite ergo quia qui ex fide accipiamus per fidem. (III 7-14)
- IN QUARTA FERIA ANTE PASCHA
ad ephesios sub titulo VII. Lectio post indulgentiam feria IIII. Nunc autem in christo ihesu uos qui aliquando per fidem eius. (II 13-III 12.)
- IN QUINTA FERIA ANTE PASCHA
ad corintheos I sub titulo XXIII. Lect. in cena domini mane. Nescitis quia modicum fermentum et in spiritu dei nostri. (V 6-VI 11)
- IN QUINTA FERIA AD UESPERAM
CENAM DOMINI.
ad corintheos I sub titulo LVI. Lect. in cena domini ad sero. Conuenientibus e. uobis in unum cum hoc mundo damnemur. (XI 20-32)
- IN SEXTA FERIA ANTE NOCTU
MAGNA.
ad philippenses sub titulo V. Lect. in sexta feria ante noctu sancta. Hoc enim sentite in uobis in gloria est dei patris. (II 5-11)
- IN NOCTU SANCTA . MANE
ad philippenses sub titulo XIII. Pridienatale domini, et in noctu sancta. Gaudite in domino semper pacis erit uobiscum. (IV 4-9)
- IN NOCTU SANCTA . NOCTU
ad corintheos I sub titulo XLIIII. Lect. in nocte sancta ad sero. Nolo e. u. ignorare fr. quoniam patres nostri petra autem erat Christus. (X 1-4)
- IN SANCTUM PASCHA
ad colossenses sub titulo XI. Lect. in sanctum Pascho dominico. Si consurrexistis cum christo omnia et in omnibus christus. (III 1-11)
- IN SECUNDA FERIA PASCHAE
ad romanos sub titulo XV. Lect. in secunda feria Paschae. An ignoratis quia quicumque baptizati uiuentes autem deo in christo ihesu. (VI 3-11)
- IN TER FERIA PASCHAE
ad romanos sub titulo XII. Lect. in tertia feria Paschae. Si enim christus cum adhuc infirmi essemus gloriamur in deo per dominum nostrum ihesum christum. (V 6-11)

- IN QUARTA FERIA PASCHAE
ad ephesios sub titulo IIII.
- Lect. in quarta feria Pasche. Deus autem qui diues est ut in illis ambulemus. (II 4-10)
- IN PASCHA ANNOTINA
ad ephesios sub titulo XIII.
- Lect. in Pascha annotinum. Obsecro i. uos ego uinctus aetatis plenitudinis christi. (IV 1-13)
- IN NATALE SANCTORUM. PETRI ET PAULI
ad romanos sub titulo XXXII.
- Lect. in natale sancti Petri et Pauli. Omnis qui credit in illum non confundetur (X 11-?)
- IN IEIUNIUM SANCTI LAURENTI
ad timotheum II sub titulo XXIII.
- Lect. in ieiunio sacnti Laurenti. In prima mea defensione cui gloria in saecula saeculorum (IV 16-18)
- IN NATALE EODEM.
ad corintheos II sub titulo XXII.
- In natale sancti Laurenti. Qui parce seminat manet in aeternum. (IX 6-9)
- IN IEIUNIO SANCTI ANDREAE
ad timotheum II sub titulo V.
- Lect. in ieiunio sancti Andreae. Nemo militans deo quae est in christo ihesu. (II 4-10)
- IN NATALE SANCTI ANDREAE.
ad corintheos I sub titulo VII.
- Titulus VII = c. II 1-8. Pericopa quidem apta est ad diem, etsi is ad marginem notatus non est.
- DE MARTYRIBUS
ad hebreos sub titulo XII.
- Nihil habet margo ad titulum XII = c. II 16-18. Quare legendum puto tit. LXXVIII, ubi reuera notatur Lectio de Martyribus. Rememoramini a. pristinos dies... in acquisitionem animae. (X 32-39)
- DE MARTYRIBUS
ad hebreos sub titulo XII
- Confer titulum praecedentem, qui hic oscitantia quadam repetitus esse uidetur.
- DE MARTYRIS GENERALIS FEMININI
ad corintheos II sub titulo XXIII
- Lect. in natale martyris. Qui a. gloriatur in domino gloriatur exhibere christo. (X 17-XI 2)
- DE MARTYRIBUS
ad hebreos sub titulo XII
- Nihil, uti iam dixi, ad tit. XII. Sed ad marginem tit. XCVIII : Lect. de

- Martyribus + et profetis qui per fidem deuicerunt regna ne sine nobis consummarentur. (XI 32-40)
- DE MARTYRIBUS
ad timotheum II sub titulo II
- Ad titulum II nihil notatur. Pericopa tamen (I 8-12) martyrum sollemnitati apta est.
- DE MARTYRIBUS
ad romanos sub titulo XXI
- Lect. in natale martyrum. Scimus a. quoniam diligentibus deum quae est in christo ihesu domino nostro. (VIII 28-39)
- IN DEDICATIONE
ad corintheos I sub titulo XI
- Lectio in dedicatione. Qui plantat autem et qui rigat sanctum est quod estis uos. (III 8-17)
- IN DEDICATIONE
ad hebreos sub titulo II
- Lege, sub titulo XIII, ad quem locum notatur Lectio in dedicatione. Unde fratres sancti firmam retineamus. (III 1-6)
- IN DEDICATIONE
ad ephesios sub titulo VI
- Titulus VI = c. II 11-12, ubi quidem in margine sollemnitatis mentio non fit. Qui tamen locus, si usque ad v. 21 continuatur, diei omnino conueniens est.
- DE NATALE EPISCOPI
ad hebreos
- Ex iis quae ad marginem Epistolae ad Hebraeos leguntur adnotationibus, nulla huic titulo respondet, licet ipse titulus ad cap. V 1 sq. probabiliter sit referendus.
- DE ORDINATIONIBUS
ad timotheum I sub titulo VIII
- Lect. de ordinationib. Diaconos similiter et firmamentum ueritatis. (III 8-15)
- DE ORDINATIONIBUS DIACONORUM
ad timotheum I sub titulo XII
- Lect. de ordinationib. Fidelis s. e. o. a. d. in hoc enim laboramus et qui te audiunt. (IV 9-16)
- DE AGENDIS
ad thessall. I sub titulo XVII
- Lect. de agendis. Nolumus a. ignorare uos fratres de dormientibus semper cum domino erimus. (IV 13-17)

INDICES.

I. INDEX CAPITULORUM.

PRAEFATIO.	I
Legendum in 1 ^o dominico de aduentum Domini ad missam.	1
In 11 ^o dominico ad missam.	3
In 111 ^o dominico.	6
In 1111 ^o dominico.	7
In v ^o dominico.	9
In sancti Andre apostoli ad missam.	11
In sancte Eulaliae.	12
In sancte Marie ad missa.	14
In natiuitas Domini ad missam.	17
Lectio ecclesiastica de mirabilibus sancti Stephani.	20
In diem sancti Stefani leuite.	28
In diem sancti Iohannis apostoli.	34
In diem circumcisionis Domini ad missam.	36
In caput anni.	38
In apparitione Domini ad missam.	40
Yn allisione infantum.	43
In diem sancti Fructuosi episcopi.	46
In diem sancti Vincenti.	48
In cathedra sancti Petri apostoli.	51
In dominico ante carnes tollendas.	53
De carnes tollendas.	56
Lectiones de quadragesime in prima ebdomada secunda feria ad nona.	59
Die 111 ^a feria ad 1111 ^a in 1 ^a ebdomada.	61
11 ^a feria ad 1111 ^a in 1 ^a ebdomada.	63
Die sabbato ad 111 ^a in 1 ^a ebdomada.	64
In 1 ^o dominico ad matutinum.	66
In primo dominico ad missam.	68
Item lectiones de secunda ebdomada de XL ^a	77
111 ^a feria ad nona in secunda ebdomada.	78
11 ^a feria ad nonam in secunda ebdomada quadragesime.	80
Sabbato ad 111 ^a	81
Oratio Danielis prophete (11 ^o dominico ad matutinum).	83

Secundo dominico ad missam.	86
Item lectiones in tertia ebdomada. II ^a feria ad VIII ^a ...	92
III ^a feria ad VIII ^a in III ^a ebdomada.	94
VI ^a feria in III ^a ebdomada ad VIII ^a	95
Sabbato ad III ^a in tertia ebdomada.	96
In uicesima ad matutinum.	98
Mediante die festo ad missam.	104
Item lectiones de traditione Domini. in primas ebdomada. secunda	
feria ad nonam.	109
III ^a feria post uicesima ad nonam.	110
III ^a feria ad VIII ^a	112
V ^a feria ad VIII ^a	113
VI ^a feria ad VIII ^a	114
Sabbato ad III ^a	116
De Lazaro ad matutinum.	117
In dominico de Lazaro ad missam.	120
II ^a feria ad nonam post Lazaro.	125
III ^a feria post Lazaro.	126
III ^a feria post Lazaro.	127
V ^a feria in ebdomada post Lazaro.	128
VI ^a feria post Lazaro.	129
Sabbato ad III ^a	130
In ramos palmarum ad matutinum.	132
In ramos palmarum ad missam.	134
Item lectiones in ebdomada maiore. secunda feria ad nona.	138
III ^a feria in ebdomada maiore.	140
III ^a feria in ebdomada maiore.	141
In cena Domini ad matutinum.	143
Ad III ^a in cena Domini.... ..	145
In cena Domini ad missam.	149
In cena Domini per titulos.	158
In parascephen.	159
Die sabbato per titulos.... ..	169
Item lectiones in uigilia pasce.	171
In hilaria pasche ad missam.	202
II ^a feria pasce.... ..	205
III ^a feria pasce.	207
III ^a feria pasce.	211
In diem V ^a feria pasce.	213
Die VI ^a feria pasce.... ..	216

Die sabbato.	218
In dominico de octabas pasce.	221
In primo dominico post octabas pasce.	224
Secundo dominico post octabas.	229
In tertio dominico post octabas pasce.	232
In IIII ^o dominico post octabas.	235
In diem sancti Torquati uel sociorum eius.	238
In diem sanctae crucis.	240
In ascensione Domini ad missam.	242
In dominico post ascensione Domini....	246
Die sabbato ad tertia ante penteconsten.	247
In diem sanctum pentecosten ad missam... ..	250
In diem sancti Adriani....	253
In natiuitatem sancti Iohannis bap ^t iste.	255
In diem sanctorum apostolorum Petri et Pauli....	260
In diem sanctarum Iuste et Rufine.	262
In diem sanctorum Iusti et Pastoris.	264
In diem sanctorum Sixti episcopi et Laurenti arcidiaconi.	265
In diem sancti Cipriani aepiscopi.	267
In decollationem sancti Iohannis.	269
Item lectiones de sanctis.	271
Secundus de sanctis.	273
III de sanctis....	275
Quartus de sanctis....	276
v de sanctis.	278
De sanctis.	279
Item lectiones unius iusti.	280
De uno iusto.	281
De unius iusti....	283
Unius iusti.	285
De uno iusto.	286
Item lectiones de uno confessore....	288
De uno confessore....	289
Item legendum de uirginibus.	290
De una uirgine.	291
De nubentibus... ..	293
De primitiis.	295
De decimis.	297
In ordinatione aepiscopi.	299
In ordinatione regis.	301

Legendum die sabbato quando sal adspargitur in templo nobo dicendus.	303
In sacratione uaselicae ad missam.	304
In restauratione baselice.	307
Item lectiones de letanias canonicas. In primo die ad III ^a	309
(In primo die ad sextam.)	310
In primo die ad VIII ^a	311
Secundo die ad III ^a	312
Ad sexta.... ..	313
Ad nonam.	314
Tertio die ad III ^a	316
Ad sexta.... ..	316
Ad nonam.	318
Item lectiones pro sterelitate plubie. Primo die ad tertia.... ..	319
Ad sexta.... ..	319
Secundo die ad tertia.	320
Item lectiones letaniarum pro tribulatione et clade.	323
Item lectiones de dominicis quotidianos. Legendum in primo do- minico ad missam.... ..	331
In secundo dominico.	334
III ^o dominico.	336
In IIII ^o dominico.	338
De quinto dominico.	340
(Sexto dominico).	343
VII ^a	345
VIII ^o	347
Lectio nonam.... ..	349
Decimus.	351
XI ^o	354
XII ^o	357
Tertiodecimus... ..	361
Quarto decimo dominico.	364
XV dominico.	366
Sexto X ^o dominico.... ..	369
XVII ^o	372
Legendum octabo decimo.	374
Legendum nono decimo.	377
Legendum uicesimum	378
Vicesimum primum.	380
XXII ^o	382

Vicesimo tertio.	383
Vicesimo quarto.	385
APPENDIX.	
I. Formulae annunciandarum festivitatum...	391
II. Kalendarium Gotho-Hispanum.	393
III. Homiliae Toletanae.	406
IV. Capitula evangeliorum Neapolitana.	426
V. Lectiones ex epistolis Paulinis excerptae, quae in ecclesia Capuana saec. VI legebantur...	436
INDICES.	

II. INDEX LOCORUM SCRIPTURAE SACRAE.

<p>Geneseos.</p> <p>I 1-II 6 171</p> <p>II 7-III. 173</p> <p>V 31-VIII 21 178</p> <p>XXI 1-8 36</p> <p>XXII 1-18 186</p> <p>XXVII 1-29 188</p> <p>XXVIII 10-22 304</p> <p>Exodi.</p> <p>XII 1-42 190</p> <p>XIII 18-XV 21 passim. 183</p> <p>XIX 1-19 190</p> <p> 4-5 134</p> <p>Leviticici.</p> <p>XXIII 5-8. 23-28. 39-41. 120</p> <p>Numerorum.</p> <p>XXIV 3-9 . 15-18. 40</p>	<p>Deuteronomii.</p> <p>IV. V. VI. X. XI. XXVIII.</p> <p> XXX passim 134</p> <p>XXXI 28-XXXII 3. 44-45 187</p> <p>3 Regum.</p> <p>VIII 34-40 319</p> <p>XIX 3-15 56</p> <p>XXI 1-29 28</p> <p>4 Regum.</p> <p>II 1-15 242</p> <p>2 Paralipomenon.</p> <p>XXXIV 1-4. 30-33. XXXV 1-19 194</p> <p>Iob.</p> <p>I 22. XXIV 14-25 143</p> <p>XXX 13. 20-21. 23-24. 130</p>
---	---

Proverbiorum.		18-27	336
I 8-33	374	20. 23-27	110
II 1-21	377	VI 1-13	331
III 1-10	383	VII 10-16	17
19-34	385	IX 1-7	17
IV 18.	253	XI 27-31	338
X 25-XI 4.	278	XXVIII 16-17	3
XV 3-9	271	XXIX 17-24	4
XXI 10-31	253	XXX 15-18	61
Sapientiae.		XXXII 1. 3-9. 15-18	51
III 1-8	265	17-42	372
IV 7-15	283	XXXV 1-2	9
V 1-5	279	XLI 8-13	286
V 16-19	273	XLII 1-4	281
IX 1-12 passim	301	XLIII 1-7	48
8-11	303	XLVIII 12-15	343
17. X 4-6	11	16-21	340
X 10-14	34	XLIX 1-6	347
17-21	264	22-26	132
XI 2-4	275	L 5-8	140
XIV 5-7. XVI 8.	11	8-10	116
XVIII 1. 3-4. 7. XIX 9	276	LI 1-3	345
Ecclesiastici.		LII 13-LIII 12	159
XXXI 8-11	285	LIV 1-3	12
XXXII 27-XXXIII 1	280	LV totum	177
XXXV 10-13	295	6-7	63. 311
XXXVI 1-19	316	LVII 1-4. 13	138
XXXIX 17-21	262	LXI 1-5	247
XLIV 20. 21	267	LXIII 15-LXIV 9	325
XLVII 1-2. 9-13	288	LXVI 10-13 passim	349
L 1-25	267	Ieremiae.	
LI 1-4	289	I 4-19	255
Isaiae.		III 2-14	64
I 1-4. 24-26	109	12-14	314
16-19	59	14-23	357
II 1-5	1	20-22	77
IV 2-3	2	V 20-VI 1	361
V 8-16	334	VI 16.	81
		VII 1-7	53

VIII 4-6. II	} 354
IX 3-5. 9-10. 23-24	
7-9. 12	113
X 1-10	38
XII 7-10. 14-15.	113
XIV 1-9	319
17-22	321
XVIII 7-11	78
XX 11-12	158
XXIII 2-8	364
XXV 5	80
XXVI 13-15	141
XXIX 5-7	293
XXX 3. 7-17	366
18-XXXI 1	380
XXXI 2-7	291
10-14	369
15-20	43
27-28	382
31-34	351
XXXIII 1-4. 10-11	269
? ?	329

Threnorum.

I 9-10. 12.	126
13. 18	129
16.	128
19-22	127
II 11-13. 18-19	322
III 1-20. 21. 24-31. 52-66	117
21-22	126
24.	129
25. 32	127
54-56	128

Ezechielis.

XXVIII 25-26	378
XXXIII 1-11	299
XXXVI 6-11	6
XXXVII 1-14	196

Danielis.

II totum	68
III 1-24. 46-48. 49-51'	198
91-100	46
IV totum	86
IX 4-19	83
X 1-XI 2	} 104
XII 1-13	

Osee.

IV 1-16	309
V 10	} 112
VII 33-16	
XIII 4	} 66
XIV 2-10	

Ioel.

I 1-II 13	327
II 12-13	92
15-17	94
15-18	310
21-32	250

Amos.

IV 6-V 15	324
V 14-15	96

Ionae.

III 3-10	323
--------------------	-----

Michaeae.

IV 1-3. 5-8.	} 14
V 2-5	
VII 18-20	95

Habacuc.

I 2-4	} 125
II 4	

Sophoniae.

I 1-II 3	312
--------------------	-----

Aggaei.		43. 47-50	280
I	1-2. 5. 8-13	XIV	1-14 270
Zachariae.		XV	32-38 318
II	13-III 5	XVI	13-19 52
VII	9-VIII 3		24-25 12
X	1-3	XVII	1-20 54
XI	7-14	XVIII	18-20 47. 266
XIII	7-9		23-XIX 2 386
	} 149	XIX	3-6 294
Malachiae.		XX	20-28 144
III	1-4	XXI	1-9 7
	7. 10-12		32-42 296
		XXIII	34-39 34
1 Machabaeorum.		XXIV	passim 277
IV	36-58		3-36 341
			37-44 287
Matthaei.			45-47 281
II	1-15	XXV	1-13 263
	16-23		14-23 282
III	1-11		31-46 272
IV	1-11	XXVI	2-5 142
	18-23		17 sq. passim. 151
V	1-12	XXVII	passim 162
	13-16	XXVIII	1-7 201
	17-26		8-20 204
	43-48		10-19 170
	44-VI 4	Marci.	
VI	19-29	I	1-8 8
VII	12-21		35-44 346
	24-25	V	21-34 348
	24-28	VII	31-37 133
VIII	1-13	X	13-16 264
	14-26		17-31 349
X	1-8		35-45 381
	5-8		46-52 351
	16-22	XII	38-44 298
	32-39	XIII	passim 277
XI	2-15	XIV	3-11 142
	25-30		12 sq. passim. 151
XIII	33-35. 45-46		

XV passim	162	35-51	65
XVI 1-7	207	II 1-11	294
15-20	246	12-23	77
Lucae.		III 1-17	241
I 5-25	257	22-36	79
26-38	15	IV 5-42	74
39-45	257	V 1-18	227
46-55	15	28-29	119
56-80	257	31-37	81
II 1-20	19	39-VI 2	82
21-40	37	VI 5-14	93
III 1-18	10	15-23	94
IV 16-22	303	24-29	96
25-32	330	28-35	67
31-V II.	353	30-35	97
V 12-26	356	35-39	110
27-VI 10	359	41-47	111
VI 37-48	363	47-55	113
VII 1-16	365	59-64	114
11-16	379	VII 1-10. 30.	131
X 38-42	13	14-30	107
XII 35-37	276	33-38	115
XIV 1. 12-14.	378	51-53. 58-59	119
XV 11-32	368	43-VIII 2	139
XVI 1-10	373	VIII 15-20	103
19-XVII 4	371	46-51	140
XVII 11-19	382	IX 1-38	90
XVIII 10-14	376	39-X 9	85
XIX 12-19	284	X 24-28	115
XXI }	277	27-31	125
XXII } <i>passim</i>	151	32-38	126
XXIII }	162	XI 1-52	121
XXIV 1-12	212	55-XII 13	137
13-35	209	XII 24-26	50
36-53	244	27-36	148
Ioannis.		44. 46-50	130
I 1-14	60	XIII-XVIII <i>passim</i>	151
15-29	62	XIII 33-XIV 13	231
29-34	63	XIV 23-31	249
		XV 1-5	128

I 1-15	234
12-16	129
26-27	} 252
XVI 12-15	
XVII 1-3. 11. 21-22. 24-26	
XVIII 28-XIX passim	162
XX 1-9	215
11-18	217
19-31	223
XXI 1-14	220
15-24	300
20-24	35

Actuum.

I 1-11	244
15-26	206
II 1-21	251
22-41	208
42-47	212
IV 32-V 11.	233
V 12-16	217
VI 1-VII 2. 51-VIII 4	31
VIII 14-25	230
26-40	222
IX 1-22	226
32-42	236
X 25-43	214
XIII 26-39	219

Ep. Ad Romanos.

II 11-29	332
III 28-IV 8	375
V 1-5	274
5-10	377
6	} 161
VI 3-4	
12-18	340
19-23	336
VII 14-25	384
VIII 22-27	295
28-39	275

X 8-13	288
XI 25-31	2
32-36	338
XII 1-16	343
16-21	346
XIII 1-8	302
10-14	349
XV 4-7	379
8-13	36
XVI 17-20	347

1 ad Corinthios.

I 3-9	53
17-22	335
23.	160
III 1. 2. 7	264
8-17	305
16-17	304
16-23	352
IV 1-5	4
9-15	260
V 7	160
7-8	201
VI 12-20	356
VII 1-14	293
25-34	290
37-40	13
IX 7-17	297
X 14-XI 2	39
XI 23-32	150
XII 2-13	248
27-XIII 8	358
XV 1-11. 20-22	203

2 ad Corinthios.

IV 5-10	262
V 1-2	308
1-5	35
VI 2-10	57
11-VII 1	362

IX 6-13 266
 X 17-XI 6 291
 XI 16-31 49
 XIII 7-11 365

Ad Galatas.

I 4 160
 II 16-20 367
 19-20 12
 19-21 } 160
 III I }
 13-14 161
 27-IV 7 15
 IV 22-31 256
 V 14-VI 2 370
 VI 14.-17-18 12

Ad Ephesios.

I 3-8 279
 16-23 373. 382
 III 14-17 308
 IV 5-10 246
 17-24 315
 23-24 308
 2 3-30 311
 29-V 2 318
 V I-2 329
 I-8 380

Ad Philippenses.

II 5-11 240
 7-8 161
 III 7-12 287
 IV 4-7 9

Ad Colossenses.

I 24-29 281
 II 14-15 161
 III I-3 170
 4-II 6

I ad Thessalonicenses.

V 14-23 8

2 ad Thessalonicenses.

I 3-12 271

1 ad Timotheum.

I 15-17 386
 III I-13 300
 VI II-14 290

2 ad Timotheum.

II I-10 282
 III 16-IV 8 284
 IV 17-18 285

Ad Titum.

II II-III 7. 41

Ad Hebraeos.

I I-12 18
 II 9-18 44
 14-15 161
 IX II-14. 16-20 161
 X 32-38 239. 254
 XI 13-16 277
 24-28. 36-40 269
 33-34 47. 278
 XII I-2 269
 12-28 147

Iacobi.

I 2-12 59
 13-21 61
 22-25 63
 26-27 64
 II I-5 77
 21-III 13 73
 III 14-18 107
 IV I-16 102

7-10	79	27-28	139
V 12-15	80	III 2-3	116
16-20	82	6-9	140
I Petri.		11-12	114
I 16-21	92	18-20	115
25-II 10	133	V 16-20	121
II 21-25	144. 162	Iudae.	
III 5-9	67	20-25	141
10-15	94	Apocalypseos.	
18	161	I 1-18	202
IV 7-11	95	9-10. 17-18.	169
13-19	118	II 1-7	205
V 1-5	51	8-11	207
6-11	97	12-17	213
2 Petri.		18-29	216
I 5-8	130	III 1-16	218
10-11	127	7-13	211
III 8-9	126	IV 1-10	229
I Ioannis.		2-4. 10-11	246
I 1-4	109	VII 2-12	221
4-7	128	9-10	238
5-9	89	X 8-10	} 260
10-II 2	111	XI 1. 3. 4. 15	
II 3-6	112	XIV 1-7	232
7-10	131	XIX 5-16	235
8-12	85	XXI 9-23	224
9-17	136	10. 9.	} 240
26-29	125	XXII 1-5	

III. INDEX RERUM.

Littera n notas, a appendicem indicat.

- Actus Apostolorum a Pascha usque ad Pentecosten recitati 206.
 Adriani (S.) dies 253.
 Adventus. Quinque missae dominicales de adventu Domini 1-9.
 Aliturgicae feriae in Quadragesima 60 n.
 Andreae apostoli festum II.
 Anedoctorum Maredsolanorum origo et ratio I-II. XIII.
 Anni caput 38.
 Annuntiationes festivitatum in liturgia Toletana 391-2 a. 407. 409. 424.
 Antifunarium pneummatum II.
 Apocalypsis a Pascha usque ad Pentecosten recitata 202.
 Apparitio Domini seu Epiphania 40.
 Ascensio Domini 242.
 Augustini (S.) sermones duo inediti 406 a. 407. 414.
 Basilicae sacratio 304. restauratio 307. Aspersionis salis pridie dedicationis fieri solita 303.
 Caesarius (S.) ep. Arelatensis. Operum ipsius editio praeparatur I. Nonnullae ipsius homiliae apud Toletanos in missa recitatae 406 a.
 Capuanus ordo Epistolarum 436 sq. a.
 Catechumeni ante viginti dies Paschae nomina dant sacerdoti 98 n.
 Dominica Palmarum exorcismum et unctionem accipiunt 133 n. 423 a.
 Cena Domini 143.
 Circumcisio Domini 36.
 Comicus liber Silensibus a Sancio datus II. describitur III. Comicus idem atque Comes seu Liber Comitum V. a vulgato mozarabico diversus omnino est VI. undecimo saeculo multo antiquiorem liturgiam exhibet VII. eam scilicet quae in Ecclesia Toletana sub S. Hildefonso recepta erat VIII. sq. Qua ratione edendus XII. Ad cathedralis cuiusdam ecclesiae usum scriptus fuisse videtur 176, 391 a.
 Confessoribus (De) lectiones 288 sq
 Crucis (S.) dies 240.
 Cypriani (S.) ep. dies 267.
 Decimis (De) legendum 297. 415 a. 424.
 Dominicis (De) quotidianis lectiones 331 sq.
 Dominicus (S.), abb. Silensis II.
 Ecclesiastica lectio ante prophetiam in festo S. Stephani 20.
 Ephphetationis ritus Dominica Palmarum ad matutinum 133 n. 411 a.
 Episcopi ordinatio 299.
 Esaias locus in Epistola ad Hebraeos 45 n.

- Evangelii decantandi ritus in Ecclesia Toletana 2 n.
- Eugenii obitum Toletano 398 a.
- Eulaliae virginis festum 12.
- Eusebius Pseudo-Emisenus 412 a. 425.
- Faustus seu Faustinus Reiorum episcopus 406 a.
- Felix (S.) martyr Gerundensis 415 a. 416.
- Flabi aepiscopi obitum 396 a.
- Fructuosi (S.) episcopi dies 46.
- Hemptinne (R^{mus} D. Hild. de), abbas Maredsolensis, Anecdotorum edendorum auctor I.
- Hilaria Paschae 202. 412 a.
- Hildefonsi (S.) arch. Toletani liber De cognitione baptismi VIII. Liber homiliarum ab Hildefonso ordinatus 406 a. Sermones Hildefonso perperam attributi 407 a. 408.
- Homiliae Toletanae 406 a. Duodecimo saeculo ineunte transscriptae ibid. fortasse ad usum ecclesiae Gerundensis 416 a.
- Hymnorum (imnorum) liber monachis Silensibus datus II (nunc Brit. Mus. Addit. 30851).
- Hymnus trium puerorum Apostolicae lectioni more Toletano praepositus, gallicano postpositus 201 n.
- Ieiunium kalendis Ianuarii olim servatum 38 n. 392 a. 408. Sabbatum a ieiunio immune etiam in Quadragesima 64 n. Vigilia Pentecostes absque ieiunio 247.
- Ierusalem olim dicta ecclesia matrix seu metropolitana 391 a. Conventus ad ecclesiam sanctam Ierusalem pro neophytis 392 a.
- Indulgentiae preces apud Gotho-Hispanos 417 a.
- Infantum allisio i. e. Innocentium passio post Epiphaniam celebrata 43.
- Ioannis apostoli dies 34. Evangelium secundum Ioannem prima die Quadragesimae inchoatur deinceps legendum usque ad Pentecosten 60.
- Ioannis Baptistae nativitas 255. Decollatio mense septembri 269 n.
- Iuliani obitum Toletano 394 a. 396. Liber homiliarum a Iuliano compositus 406 a.
- Iustae (SS.) et Rufinae dies 262.
- Iusti (SS.) et Pastoris dies 264.
- Iusti unius lectiones 280 sq.
- Kalendarium seu martyrologium gotho-hispanum 393 sq. a.
- Latronis boni confessio a populo decantata 412 a. 423-4.
- Laurenti (SS.) arcidiac. et Sixti ep. dies 265.
- Lazarus. Dominica de Lazaro, i. e. secunda ante Pascha. 117. 120. 411 a.
- Lectionarii praecipui Ecclesiae occidentalis V-VI.
- Lectiones ex variis evangeliorum vel epistolarum locis conflatae 134. 142. 151. 160. 162.
- Lectiones duodecim in vigilia Paschae recitatae 176.
- Letaniae canonicae 309 sq. Quarta, quinta, et sexta feria dies letaniarum 392 a. 414.
- Maior hebdomada ante Pascha 138.
- Manuale II.
- Mariae Virginis Deiparae festum

- mense decembri celebratum 14.
391 a.
- Martini (S.) episcopi sacratio 401.
- Matutini coetus in Ecclesia Toletana singulis Dominicis Quadragesimae 66 n.
- Mediante die festo. Eo nomine appellatur tertia Dominica ante Pascha 104.
- Michaelis (S.) Arcangeli vel sociorum eius dedicatio 392 a.
- Mozarabicum missale Baeticae provinciae morem refert VII.
- Munnio abbas II.
- Nativitas Domini 17. Annunciatur 392 a. 407 a.
- Neapolitana evangeliorum capitula 426 sq. a.
- Nubentibus (De) lectiones 293.
- Orationum liber Silensibus datur II. Oratio dominica non nisi post baptismum oratur 411 a.
- Ordinum liber II. a Solesmensibus nostris proxime edendus III.
- Paenitentibus specialiter aptatum evangelium de Lazaro a JESU suscitato 117 n. Pro iisdem solebant fideles rogare pontificem 121 n.
- Palmae. Dominica in Ramos Palmarum 132. 134.
- Parascephen 159.
- Paschae hilaria 202. 412 a. Paschalis neophytorum celebritas ex octiduo ad triduum septimo iam saeculo coarctata 413 a.
- Passionis Dominicae historia ex quattuor evangeliis conflata 151 n. 162.
- Pastoris (SS.) et Iusti dies 264.
- Pedes neophytorum loti in baptismo 423 a.
- Pentecostes dies sanctus 250.
- Petri apostoli Catedra 51. Petri et Pauli apostolorum dies 260. De Cathedra Petri sermo ineditus 409 a.
- Petro Ermengaudi « episcopo de ciuitate Nimaso » epistola apocrypha a Salvatore missa 406 a. 422.
- Positurae, i. e. sententiarum distinctiones in Lectionario Silensi adhibitae XIII. I n.
- Primitiis (De) lectiones 295.
- Prologus hymno trium puerorum praemissus 200.
- Quadragesimae officia duo dominicalia praemissa: quorum unum dicitur « ante carnes tollendas », alterum « de carnes tollendas » 53. 56. Evangelium Transfigurationis Domini in omnibus fere liturgiis incipiente Quadragesima recitatum 54 n. Quadragesimae tempus secunda feria inchoatum 59. Feriae tertiae et quintae priorum trium hebdomadarum aliturgicae 60 n. Reliquis diebus ad nonam, sabbatis ad tertiam liturgia peragitur 64 n. Matutini coetus singulis Dominicis habentur 66 n. Evangeliorum ordo pulcherrimus in iisdem Dominicis 74 n. Lectiones dominicales ante statutae, quam missarum ferialium ordo disponderetur 77 n. 97 n. Ultimaes tres hebdomadae « de tradizione Domini » appellantur 109.
- Regis ordinatio 301.
- Rufinae (SS.) et Iustae dies 262.
- Sabbatum in Quadragesima perinde ac Dominica feriatum 64 n.

- Quando sabbatum non est, aut quando dies dominicus non est, sermo de lectione evangelica non redditur, iuxta Augustinum *ibid.*
- Salbatoris (S.) 404 a.
- Sancius de Tablatiello codices donat monachis Silensibus II.
- Sanctorum festa in libro Comico paucissima VII. Lectiones de sanctis 271 sq. Sancti sacratio 392 a.
- Scripturae versio in Libro Comico adhibita a Vulgata nostra discrepat in multis XII.
- Sebastiani (S.) monasterium, idem ac Silense sive Exiliense II.
- Sixti (SS.) ep. et Laurenti arcidiaconici dies 265.
- Socratis scholastici locus de Romanis tres tantum continuas hebdomadas ante Pascha, exceptis Sabbato et Dominico die, ieiunantibus 109 n.
- Stephani (S.) levitae dies 28.
- Symboli traditio Dominica Palmarum ad missam 134 n. Redditio in Caena Domini 145 n. Symbolum ecclesiae Toletanae 411 a.
- Temporis spatium publicis precibus olim impensum 419-20 a.
- Tituli. Officium per titulos in Cena Domini 158. Item sabbato sancto 169.
- Toletanae liturgiae codices bene multi apud Silenses VIII. tota fere paeninsula olim recepti X etiam post occupatam a Sarracenis Hispaniam quum in ecclesiis tum in palatio in usu fuerunt XI.
- Torquati (S.) vel sociorum eius dies 238.
- Throni a Sedibus distincti 415 a.
- Vicesima dicebatur tertia Dominica ante Pascha 98. In ea catechumeni nomina sacerdoti dabant *ibid.* not. Post vicesimam lectiones singulis diebus assignantur *ibid.* 411 a.
- Victor (S.) Capuanus episcopus 436 a.
- Vigilia Paschae duodecim lectiones leguntur 171-198. Dum secunda lectio recitatur, episcopus procedit ad fontes baptismum neophytis collaturus 176. Vigilia Pentecostes absque ieiunio 247.
- Vincenti (S.) dies 48.
- Virginibus (De) lectiones 290 sq.
- Unctionis dies, Dominica Palmarum 137 n. 139 n.
- Wolter (R^{mus} D. Placidus), archiepiscopus Beuronensis, editionis operum S. Caesarii dandae hortator I. Ipsi dedicatur primus Anecdotorum tomus.

CORRIGENDA

Pag.		pro	lege
14	linea 16 ^a	lab oraueram	laboraueram
17	4 ^a linea	profundum	profundum
132	10 ^a linea	EGENDUM	LEGENDUM
408	ad f. 21 ^v	Rogo nos	Rogo uos
	ibid.	Durlacenci	Durlacensi
413	ad f. 72 ^v	coactatam	coarctatam

